ALMANAK

(Türkiye Cumhuriyeti günlüğü /1923-2000)

NOTLAR:

1-Hernekadar bu almanağa yeni bölümler eklemiş isem de, çok değerli katkılarından ötürü burada Sn Turgut KUZAN 'a teşekkür etmemek ne mümkün…

2-Windows programının Bul (CTRL+F tuş bileşimi) özelliğinden yararlanarak doküman içinde bulmak istediğiniz bir kişi (ya da olay) araması yapabilirsiniz.

3- Lütfen türkçe e-kitap'larınızı internet üzerinden başkalarıyla paylaşınız. Bugün Avrupa'lı küçük ulusların bile -örneğin Finlandiya- , internette parasız paylaştıkları kitap sayısı yüzbine yaklaşmışken ; ülkemizde ne yazık ki bu sayı hala birkaçbin seviyesinde… Gelin daha fazla paylaşalım, daha fazla okuyalım ; şunlara hadlerini bildirelim… Bizim onlardan neyimiz eksik?

K. İzbek
01.01.2006 - izmir

1923

27 Ekim 1923 :25 Ekim 1923 günü Çankaya Köşkü'nde varılan karar gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin son Bakanlar Kurulu Başkanı Ali Fethi (Okyar) Bey , bütün arkadaşları ile birlikte Meclise istifalarını verdiler.Bakanlar kurulunu o tarihe kadar Meclis seçiyordu. Siyasi buhrandan orduyu dışarı da tutmak için,o zaman hükümete dahil bulunan Genel Kurmay Başkanının istifa etmemesi uygun görülmüştü. Kabinenin topluca görevden çekilmesi, Gazi Mustafa Kemal Paşanın muhaliflerinin bir liste üzerinde birleşememeleri, Cumhuriyetin gelmekte olduğuna bir işaret sayılabilirdi..

29 Ekim 1923 : TBMM'nin şimdi müze olan o zamanki küçük tarihi binasında saat:20.30 sıralarında Çorum Milletvekili Ismet (Eker) Beyin Başkanlığında 159 Milletvekili ile birlikte ittifakla şu karar alınmıştır; "Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir." Türkiye Cumhuriyeti Başkanlığı için yapılan oylamaya 158 kişi katılmış ve Cumhurbaşkanlığına oy birligi ile Ankara Milletvekili Gazi Mustafa Kemal Paşa seçilmiştir. (Gazi Paşa oylamaya katılmamıştır). Cumhuriyetin ilanı o akşam bütün imkansızlıklar içinde yurda duyurulmuş ve gece yarısından sonra 101 pare top atılarak şenlik yapılmıştır.

30 Ekim 1923 : Ismet (Inönü) Paşa Başbakan ünvanı ile kabineyi kurmak ile görevlendirildi.Kabine TBMM tarafından oy birliği ile onaylandı. Başbakan Ismet Paşa (Malatya)

Şer'iye Vekili Mustafa Fevzi Efendi (Saruhan) (Sonradan bu bakanlık kaldırıldı,yerine Diyanet Işleri başkanlığı kuruldu)
Umumiye Vekili Müşir (Mareşal) Fevzi Paşa (Çakmak) (Istanbul) (0

tarihlerde Genel Kurmay Başkanlığı kabineye dahildi
Iktisat Vekili Hasan (Saka)Bey (Trabzon)
Dahiliye Vekili Recep (Peker) Bey (Kütahya)
Müdafa-i Milliye Vekili Kazım (Ozalp) Paşa (Balıkesir)
Adliye Vekili Seyit Bey (Izmir)
Maarif Vekili Safa Bey (Adana)
Nafıa Vekili Muhtar Bey (Trabzon)
şıhhiye Vekili Dr. Refik (Saydam) Bey (Istanbul)
Imarve Iskan Vekili Mustafa Necati Bey (Izmir)
Maliye Vekili Hasan Bey (Gümüşhane)

31 Ekim 1923 :3 Eylül 1914'de ilan edilen Seferberlik kaldırıldı

1 Kasım 1923 : Fethi (Okyar) Bey (1880-1943) TBMM Başkanlığına seçildi.

10 Kasım 1923 : Istanbul Barosu Başkanı Lütfü Fikri Bey'in "Şimdide Hilafet Meselesi" başlıklı yazısı Tanin ve bazı gazetelerde yayınlandı.Yazar, Istiklal Mahkemesinde idam istemiyle yargılandı ve 5 yıla mahkum oldu.Bu ceza, daha sonra TBMM tarafından affedildi.

19 Kasım 1923 : Gazi Mustafa Kemal Paşa, Halk Fırkası Genel Başkan Vekilliği'ni Ismet Paşa'ya devretti.

24 Kasım1923: Hindistan'daki Ismaili Mezhebi cemaat lideri Muhammed Ağa Han (1887-1957) ile Emir Ali, Hilafet ve Halifenin siyasi durumunun korunmasıyla ilgili olarak Ismet Paşa'ya mektup gönderdiler.

5 Aralık 1923 : Ağa Han'ın, Ismet Paşa'ya gönderdiği mektup, Paşa'nın eline geçmeden Istanbul gazetelerinin bazılarında yayınlandı.

8 Aralık 1923 : Istanbul'da, Ağa Han'ın mektubu dolayısıyla gazetecileri yargılayacak olan Istiklal Mahkemesinin üyeleri belli oldu.

9 Aralık 1923 : Istanbul'da gazeteciler tutuklandı.

15 Aralık 1923 : Istanbul Istiklal Mahkemesinde gazetecilerin yargılanmasına başlandı.

26 Aralık 1923 : Cumhuriyetin ilanı dolayısıyla genel af kabul edildi.

1924

2 Ocak 1924 : Cuma günü hafta tatili olarak kabul edildi.

22 Ocak 1924 : Gazi Mustafa Kemal Paşa, Halife'nin tutumunu Ismet Paşa'ya şikayet etti.

14 Şubat 1924 : G. M. Kemal Paşa ile Ismet Paşa'nın, Hilafetin Kaldırılmasıyla ilgili konuşmaları - Istanbul'dan kalkan deneme uçağı 3 saatte Ankara'ya vardı.

15 Şubat 1924 : Harp Oyunları sebebiyle Izmir'de bulunan G. M. Kemal Paşa başkanlığında, Başbakan Ismet Paşa, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Paşa, Ordu ve Kolordu komutanları toplandı, toplantı sonucunda dört önemli karar alındı;
1-Halifeliğin kaldırılması
2-Şer'iye ve Evkaf Vekaletinin kaldırılması
3-Eğitim ve öğretimin birleştirilmesi

4-Genel Kurmay Başkanlığının Bakanlar Kurulunun dışına çıkartılması
22 Şubat 1924 : Mustafa Kemal Paşa İzmir'de konuştu; Bizim Cumhuriyetimiz yalnız halkın İsteğine ve ordunun delaletine hürmet eder."
23 Şubat 1924 : Milletvekili maaşlarının 300 liraya çıkarılması hakkındaki kanun kabul edildi.
27 Şubat 1924 : TBMM tarafından Halifeliğe seçilen Abdülmecit Efendi (1868-1944) 'nin Cuma Selamlığına cüppe ve Fatih'in kavğuu ile çıkma isteği, garip bulunarak kabul edilmedi.
2 Mart 1924 : Halk Fırkası Grup toplantısında; Şer'iye (Diyanet) ve Evkaf (Vakıflar) Vekaletleri'nin kaldırılmasına ve öğretimin birleştirilmesine karar verildi.
3 Mart 1924 : Hilafetin kaldırılması. Urfa Milletvekili Şeyh' unvanlı Saffet Efendi ile 50 arkadaşının Hilafetin kaldırılmasına ve Osmanlı Hanedanı mensuplarının Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışına çıkarılmasına' dair verdikleri önerge görüşülüp kabul edildi. Bu karar aynı gün Istanbul Valisi Haydar Bey ve Polis Müdürü Sadettin Bey tarafından Halife'ye bildirildi. Akşam saatlerinde de Emniyet Genel Müdürü Muhittin (Ustündağ) Bey tarafından uygulandı.
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu kabul edildi. Bu kanunla bütün okullar Milli Eğitim Bakanlığına bağlanıyor, ayrıca Istanbul Darülfünun'a bağlı bir Ilahiyat Fakültesi açılması kararlaştırılıyordu.

- Diyanet Işleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü kuruldu.
4 Mart 1924 : Istanbul Müftülüğü yayınladığı bir bildiriyle;Cuma namazlarında okunan hutbede, Halifenin adı yerine Millet ve Cumhuriyetten söz edilmesini ve Milletle, Cumhuriyetin saadet ve tealisi için dua edilmesi gereğini ilgililere bildirdi.

5 Mart 1924 : Ismet (Inönü) Paşa tarafından yeni kabine kuruldu.
8 Mart 1924 : Mehakim'iŞer'iye'nin ilgasina ve Mehakimin Teşkilatina ait Ahkami Mukaddil Kanun' kabul edildi.Bu suretle dini mahkemeler kaldırıldı ve bir kısım mahkemelerin birleştirilmesi sağlandı.
11 Mart 1924 : Diyarbakır-Ergani demiryolu inşasına ait kanun kabul edildi.
23 Mart 1924 : TBMM, Cumhurbaşkanı'nın Meclisi feshetme hakkını kabul etmedi.
- Samsun-Sivas-Ankara demiryolu inşasına ait kanun kabul edildi.
3 Nisan 1924 : Hakimlerin kıyafetlerine dair kanun kabul edildi.
13 Nisan1924: 1.Dünya Savaşı liderlerinden;Talat, Cemal ve Bahattin Şakir Paşaların ailelerine maaş bağlanması hakkındaki kanun kabul edildi.
- Türk-Alman Dostluk Antlaşması imzalandı.

16 Nisan 1924 : Savaş sırasında düşmana yardım etmiş olanlar için Genel Af' kanunu kabul edildi.
20 Nisan 1924 : Teşkilat-i Esasiye Kanunu (Anayasa) kabul edildi. 20 Ocak

1921
gün ve 84 sayı ile kabul edilen Anayasaya, 29 Ekim 1923 gün ve 364 sayı ile ilave edilen Ek Madde' ile yönetim şekli Cumhuriyete dönüştürülmüştü.
30 Nisan 1924 : Diyanet Işleri Başkanlığına; Kurtuluş Savaşı s ırasında Ankara Hükümetini destekleyen, Istanbul Hükümeti'nin Kurtuluş Hareketini kötüleyen fetvalarına karşılıkveren, büyük din adamı vatanperver Mehmet Rıfat (Börekçi) Bey (1861-1941) atandı. 1. Dönemde 6 ay kadar Menteşe Milletvekilliği de yapan Mehmet Rıfat Bey ölümüne kadar bu görevde kaldı.
7 Mayıs 1924 : Istanbul'da Cumhuriyet gazetesi yayınlanmaya başladı. 26 Ağustos 1924 : Iş bankası kuruldu. Genel Müdürlüğüne eski Iktisat Vekili Celal (Bayar) Bey atandı.
1 Eylül 1924 : Musiki Muallim Mektebi kuruldu.
11 Eylül 1924 : Bursa Ticaret Borsası kuruldu.
22 Eylül 1924 : Mustafa Kemal Paşa eşi Latife Hanım ile beraber Samsun'u ziyaret etti. Istiklal Ticaret
Okulunda öğretmenlere yaptığı konuşmada; Dünyada her şey için, uygarlık için, hayat için, başarı için, en hakiki mürşit ilimdir, fendir. ilim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflettir, cehalettir, delalettir." dedi.
25 Ekim1924: Türk düşünürü ve yazar Ziya Gökalp (doğumu:1875) öldü.
26 Ekim 1924 : Ordu komutanlarının politika ile uğraşmalarından doğan siyasi buhranın yoğunlaşması.Belli başlı ordu komutanlarının Meclise katılmaları.Bu arada Kazım Karabekir Paşa, Ordu Müfettişliğinden istifa etti, yerine Ali Sait Paşa atandı.
30 Ekim 1924 : Mustafa Kemal Paşa, Ordu Komutanlarından TBMMdeki yerlerinden istifa etmelerini istedi.
Ali Fuat Paşa, Ordu Müfettişliğinden çekildi. Cafer Tayyar Paşa Milletvekilliğini tercih etti. Cevat Paşa, her iki görevden de çekildi.

1 Kasım 1924 : Mustafa Kemal Paşa, TBMM'nin 2.dönem 2.toplantı yılını, Meclisin
yeni binasında açtı. Fethi
(Okyar) Bey yeniden Meclis Başkanlığına seçildi. Ismet Paşa kabineyi kurmakla
görevlendirildi.
9 Kasım 1924 : Ismet Paşa Kabinesi 19'a karşı 147 oyla güven aldı.
- 10 Milletvekili Halk Fırkasından ayrılarak Terakkiperver Cumhuriyet Fırka'yı
kurdular.
10 Kasım 1924 : Halk Fırkasının adı Cumhuriyet Halk Fırkası olarak değiştirildi.

20 Kasım 1924 : Ismet Paşa Başbakanlıktan çekildi. Fethi (Okyar) Bey Kabineyi kurmakla görevlendirildi.
26 Kasım 1924 : Kazım (Ozalp) Paşa, TBMM Başkanlığına seçildi.
27 Kasım 1924 : Fethi Bey Kabinesi oybirliği ile güven oyu aldı.
Içişleri Vekili :Recep (Peker) Bey
Dışişleri Vekili Şükrü (Kaya) Bey
8 Aralık 1924 : Terakkiperver Cumhuriyet Fırka Başkanlığına Kazım Karabekir Paşa, Genel Sekreterliğine de Ali Fuat Paşa seçildi.
20 Aralık 1924 : Kırkkilise adı Kırklareli olarak değiştirildi. ..
29 Aralık 1924 : Bahriye Vekilliği (Deniz Kuvvetleri Bakanlığı) kurulması kararlaştırıldı. Usküdarlı Ihsan Bey ilk Vekilliğe atandı.

1925

7 Ocak 1925 : Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Sekreterliğine Recep (Peker) Bey Tayin edildi.
13 Ocak 1925 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Halit Paşa, Meclis'te Afyon Milletvekili Ali (Çetinkaya) Bey tarafından kaza sonucu tabanca ile vurularak öldürüldü.
30 Ocak 1925 : Patrik Konstantin (6.) sınırdışı edildi.
11 Şubat 1925 : Şeyh Sait isyanı. Eski adi Genç' olan Bingöl ilinin Ergani ilçesine bağlı Eğil bucağının Pınar köyünde başlayan ayaklanma, ilk olarak Elazığ ve oradan da Diyarbakır'a sıçradı.

16 Şubat 1925 : Tayyare Cemiyeti (Türk Hava Kurumu) kuruldu.
17 Şubat 1925 : Aşar vergisi kaldırıldı. (Köylüyü büyük sıkıntıya sokan bu vergi ürünlerden onda bir oranında alınıyordu.)

24 Şubat 1925 : Şeyh Sait isyanı büyüyor. Elazığ, asiler tarafından işgal edildi.
25 Şubat1925: Dinin politik amaçlarla suiistimal edilemeyeceği' hakkında kanun kabul edildi.
28 Şubat 1925 : Doğudaki isyan dolayısıyla Meclis'te gizli celse yapıldı.
2 Mart 1925 : Fethi Bey kabinesine 60'a karşi 93 oyla güvensizlik verildi, kabine çekildi.
Ismet Paşa 2. kabinesini kurdu.
Içişler Vekili Cemil Bey
Dışişleri Vekili Tevfik Rüştü (Aras) Bey
Milli Savunma V. Recep (Peker) Bey
3 Mart 1925 : Asiler Ergani'yi işgal elli.
4 Mart 1925 : Takrir-i Sükun Kanunu (578 sy.) ile hükümete 2 yıl işin olağanüstü yetki verildi. Bu kanunla Meclis biri isyan bölgesinde binde Ankara'da olmak üzere iki tane Istiklal Mahkemesi kurdu. Ankara'daki mahkemenin verdği ölüm cezaları için Meclis onayı gerekirken, Doğuda kurulan Mahkemenin kararları hemen uygulanacaktı.
- Ismet Paşa kabinesi 23 oya karşı 154 oyla güven aldı.
6 Mart 1925 : Istanbul'da 6 gazete ve dergi Bakanlar Kurulu kararıyla kapatıldı.

8 Mart 1925 : Diyarbakırve dolaylarında asilerle Türk Silahlı Kuvvetleri arasında şiddetli çarpışmalar başladı.
12 Nisan 1925 : Doğu isyanının elebaşlarından Şeyh Said yakalandı.
13 Nisan 1925 : Ankara Istiklal Mahkemesinin emriyle Terakkiperver Fırkası üyelerinin evleri arandı.
16 Nisan 1925 : Tanin gazetesi kapatıldı.
17 Nisan 1925 : Gazeteci Hüseyin Cahit (Yalçın) Bey tutuklandı.
20 Nisan 1925 : Sıkıyönetim 7 ay daha uzatıldı.
- Istiklal Mahkemelerinin çalışmaları 6 ay daha uzatıldı.
1 Mayıs 1925 : Adana'da şiddetli bir deprem oldu.
5 Mayıs 1925 : Ankara'da, Mustafa Kemal Paşa tarafından Gazi Çiftliği' adı verilen, çiftliğin kurulmasına başlandı.

7 Mayıs 1925 : Gazeteci Hüseyin Cahit (Yalçın) Bey'e Ankara Istiklal Mahkemesi tarafından ömür boyu Çorum Ilinde sürgün cezası verildi.

3 Haziran1925: Ankara Istiklal Mahkemesinin teklifi ile, Takrir-i Sükun Kanunu'na dayanılarakTerakkiperver Fırka'nın kapatılmasına Bakanlar Kurulu karar verdi.

21 Haziran 1925 : Türkiye-Yunanistan Antlaşması Ankara'da imzalandı.

29 Haziran1925: Diyarbakır istiklal Mahkemesi, Şeyh Said ile 46 yandaşı nı ölüme mahkum etti.Güney bölgesinde tekkeler kapatıldı.Olüm kararları ertesi günü yerine getirildi.

5 Ağustos 1925 : Gazi Mustafa Kemal Paşa, Latife (Uşaklıgil) Hanımdan ayrıldı.
(29 Ocak 1923'te evlenmişlerdi.)

11 Ağustos 1925 : Ahmet Emin (Yalman) Bey tutuklandı ve Vatan gazetesi kapatıldı.

25 Ağustos 1925 : Gazi Mustafa Kemal Pa şa,Kastamonu Belediye salonunda halka seslendi; ... Biz her yönden medeni insan olmalıyız. Çok acılar gördükB unun sebebi, dünyan ın durumunu anlamayışımızdır. Fikrimiz, zihniyetimiz tepeden tırnağa kadar medeni olacaktır. Şunun bunun sözüne ehemmiyet vermeyeceğiz. Bütün Türk ve Islam alemine bakın; zihniyetlerini, fikirlerini medeniyetin emrettiği değişme ve yükselmeye uyduramadıklarından ne büyük felaket ve ıstırap içindedirler. Bizim de şimdiye kadar geri kalmamız ve en nihayet son felaket çamuruna batışımız bundandır... Behemehal ileri gideceğiz, buna mecburuz. Millet açı k olarak bilmelidir, medeniyet öyle kuvvetli bir ateştir ki, ona uzak kalanları yakar, mahveder. Içinde bulunduğumuz medeniyet ailesinde, layık olduğumuz mevkii bulacak ve koruyacak ve onu yücelteceğiz. Refah, saadet ve insanlık bundadır..."

27 Ağustos 1925 : Gazi Paşa, Inebolu Türk Ocağında, fes ve çarşaf ile ilgili konuşma yaptı; Efendiler!
Türkiye Cumhuriyetini tesis eden Türk halkı, medenidir.Fakat ben, sizin öz kardeşiniz, arkadaşınız, babanız gibi söylüyorum. Medeniyim diyen Türkiye Cumhuriyeti halkı, fikriyle, zihniyetiyle medeni olduğunu ispat ve izhar etmek mecburiyetindedir... Bizim kıyafetimiz medenimidir'? (Hayır sesleri). Bizim kıyafetimiz medeni ve beynelmilel midir'? (Hayır sesleri)."

28 Ağustos 1925 : Gazi Paşa, Taşköprü'yü ziyaret elli. Halkla kıyafet konusunda konuştu. Ertesi günü gençler ve memurlar terzilerin bezden diktikler şapkalarla dolaşıyorlar ve fesli kimseleri Kasabaya sokmuyorlardı.

30 Ağustos 1925 : Gazi Paşa, Kastamonu gezisinin son gününde halka tekrar seslendi; Efendiler ve ey Millet! Iyi biliniz ki, Türkiye Cumhuriyeti, şeyhlerin, dervişlerin müritleri ve mensuplarının memleketi olamaz. En doğru ve en hakiki tarikat, medeniyet tarikatıdır."
1 Eylül 1925 : 1.Tıp Kongresi, Ankara'da yapıldı.
2 Eylül 1925 : Tekke ve türbelerin kapatılmasına, dini kıyafetlere ve memurların şapka giymesine dair Bakanlar Kurulu kararı yayınlandı.
4 Eylül 1925: Istanbul'da, Taksim'de yapılan bir baloya ilk defa Müslüman kadınlar katıldı.
13 Eylül 1925: Gazi M. Kemal Paşa, Istiklal Mahkemeleri tarafından vatana ihanet suçu ile mahkum edilen gazetecileri affetti
23 Eylül 1925 : Gazi M Kemal Paşa,Samsun'da Istiklal Ticaret Okulu'nda verilen çayda öğretmenlere seslendi; "Dünyada her şey için, maddiyat için, maneviyat için, hayat için, muvaffakiyet için en hakiki mürşit ilimdir, fendir. Ilim ve fennin haricinde mürşit aramak gaflellir, cehalettir...

En mühim, en esaslı nokta, terbiye meselesidir.Terbiyedir ki bir milleti ya hür, ya müstakil, şanlı, ali bir heyeti içtimaiye halinde yaşatır, ya da bir milleti esaret ve sefalete terk eder..."

5 Ekim 1925 : Istanbul Darphanesinde ilk Cumhuriyet altını basıldı.
14 Ekim 1925 : Türkiye'de ilk betonarme köprü, Menderes Nehri üzerinde yapıldı.
15 Ekim 1925 : Istanbul Erkek Lisesi 10. sınıf öğrencilerinin, arapça öğretmeni Tahir Bey'in sandalyesine iğne yerleştirmeleri ve suçluyu söylememeleri üzerine olay büyüdü. Basın günlerce bu konuyu işledi. Disiplin Kurulu sınıfın tüm mevcudu olan 46 öğrenciye, okuldan uzaklaştırma cezası verdi.
Karar, Bakanlıkça da onaylandı. Oğrencilerin cezası ertesi sene affedilerek tekrar okullarına dönmelerine izin verildi.
21 Ekim 1925 :1926 yılı bütçesinde gelir 218 milyon TL olarak hesaplandı.

2 Kasım 1925 : Kastamonu Halkı, Gazi Paşa Hazretlerinin ömrü boyunca Cumhurbaşkanı kalmaları için TBMM'ye teklifte bulundular.

16 Kasım 1925 : Samsun-Sivas ve Ankara-Kayseri-Sivas demiryollarının inşasına dair kanun kabul edildi.
21 Kasım 1925 : TBMM tarafından sıkıyönetim 1 yıl uzatıldı.
25 Kasım1925: Şapka kanunu kabul edildi (bir tane red oyu kullanıldı).
- Erzurum'da bazı gericilerin gösteri yapmaya kalkışmaları üzerine şehirde 1 ay süre ile sıkıyönetim ilan edildi.
80 kişi tutuklandı. Tutuklananlardan bazıları ölüm cezasına çarptırıldı.
27 Kasım 1925 : Maraş'ta gericilerin gösterisi. 40 kişi tutuklandı.
28 Kasım 1925 : Rize'de gericilerin gösterisi. 82 kişi tutuklandı, 8 kişi ölüm cezasına çarptırıldı.
29 Kasım 1925 : Sivas'ta gericilerin gösterisi anında bastırıldı.
30 Kasım 1925 : Tekke ve zaviyelerle, türbelerin kapatılmasına ve türbedarlıklarla birtakım unvanların yasaklanmasına ve kaldırılmasına dair kanun kabul edildi.
9 Aralık 1925 : Memur üniformalarının yerli malı olmasına dair kanun kabul edildi.
17 Aralık1925: Türkiye-SSCB arasında Tarafsızlık Antlaşması Paris'te imzalandı.
(7.11.1945'te Sovyetler tarafından bozuldu.)
21 Aralık 1925 : Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi (Tanrıöver) Bey'in yerine Necati Bey atandı.
26 Aralık 1925 : Günün 24 saate taksimine dair kanun kabul edildi.

1926

1 Ocak 1926 : Takvim ve saatte yapılan değişiklik yürürlüğe girdi.

10 Ocak 1926 : Ankara Istiklal Mahkemesi, Albay Osman ve yardımcılarını karışıklık çıkarmak suçundan ölüme mahkum etti.

14 Ocak 1926 : Bayındırlık Vekili Süleyman Sırrı Bey öldü, yerine Behiç Bey atandı.

18 Ocak 1926 : !stanbul Belediye Başkanı Op. Emin Bey öldü, yerine Muhittin (Ustündağ) Bey atandı.

30 Ocak 1926 : Istanbul Milletvekili Dr. Adnan (Adıvar) milletvekilliğinden istifa etti.

11 Şubat 1926 : Istanbul'da Milliyet gazetesi yayınlanmaya başladı.

13 Şubat 1926 : Konya'da Mevlana Celaledden-i Rumi Türbesinin Müze haline getirilmesine karar verildi.

17 Şubat 1926 : Türk Medeni Kanunu kabul edildi. Bu kanunla evlenme işleminin, evlendirme memuru tarafından yapılacağı hükme bağlandı.

28 Şubat 1926 : Istiklal Mahkemelerinin çalışmaları 7 Eylül 1926 tarihine kadar uzatıldı.
1 Mart 1926 : Türk Ceza Kanunu kabul edildi.
13 Mart 1926: M Kemal Paşa'nın anıları Hakimiyet ve Milliyet gazetelerinde yayınlanmaya başladı.
14 Mart 1926 : Istanbul Milletvekilliğinden istifa eden Dr. Adnan (Adıvar)'ın yerine 9.Kolordu eski Komutanlarından Ihsan Paşa seçildi.
18 Mart 1926 : Antalya'da deprem.
22 Mart 1926 : Türk Dili Akademisine dair kanun kabul edildi.
- Müskirat inhisarının (lçki tekeli) devlete geçmesine dair kanun kabul edildi.
1 Nisan 1926 :30 Ağustos'un Zafer Bayramı olarak kabulü hakkındaki kanun kabul edildi.
10 Nisan 1926 : Iktisadi kurumlarda yazışmanın Türkçe yapılmasına dair kanun kabul edildi.
11 Nisan 1926 : Kabine, Italya Başbakanı Mussolini'nin Doğu Akdeniz ile ilgili demeci üzerine, kısmi seferberlik kararı aldı.
17 Nisan 1926 : Ankara'da, Musul konusu ile ilgili görüşmelere başlanıldı.
19 Nisan 1926 :Türkiye sahillerinde nakliyat-ı bahriye (Kabotaj) ve limanlarla, karasuları dahilinde icra-yı sanat ve ticaret hakkındaki kanun kabul edildi. (1 Temmuz 1926'dan itibaren Kabotaj Bayramı olarak kutlanacaktır.)
26 Nisan 1926 : Iranlılarla evlenmeyi yasaklayan kanunun kaldırılması hakkındaki kanun kabul edildi.
30 Nisan1926: Samsun-Kayak demiryolu hizmete açıldı.
16 Mayıs 1926 : Son Osmanlı Padişahı, 6. Mehmet Vahdettin, Italya'nın San Remo şehrinde öldü.
(doğumu:1861). Osmanlının 36. ve son padişahıdır, Abdülmecit'in en küçük oğludur.
17 Mayıs 1926 : Istanbul'da, Turkische Post gazetesi yayınlanmaya başladı.
- Ticaret Vekili Ali Cenani Bey'in yerine Rahmi Bey atandı.
18 Mayıs 1926 : Istiklal Mahkemeleri'nin görev süresi 7 Mart 1927 tarihine kadar uzatıldı.

21 Mayıs 1926 : Musul Antlaşması kabul edildi.
26 Mayıs1926: istiklal Savaşı'na katılmayan memurların işten çıkarılmasına dair kanun kabul edildi.
28 Mayıs 1926 : Izmir Odemiş'te Ilk Kurşun Anıtı törenle açıldı.
31 Mayıs 1926 : Türkiye-SSCB (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) Antlaşması imzalandı.

5 Haziran 1926 : Ankara'da, Türkiye-Ingiltere-Irak arasında Musul Antlaşması imzalandı.

15 Haziran 1926 : Izmir seyahati sırasında Gazi M. Kemal Paşa'ya suikast hazırlığında olan eski Lazistan Milletvekili Ziya Hurşit ve adamları, kendilerini suikasttan sonra Yunanistan'ın Sakız adasına kaçıracak olan motorcu Şevki'nin Izmir Valisi Kazım Dirik'e ihbarıyla yakalandılar.

18 Haziran 1926 : Ankara Istiklal Mahkemesi, Izmir'de görevlendirildi.
20 Haziran 1926 : Suikast girişimiyle ilgili olarak, Ankara'da Istiklal Mahkemesi'nin talimatıyla geniş ölçüde tutuklamalar yapıldı. Tutuklananlar arasında Milletvekillerinin ve Ordu Komutanı Paşaların da bulunması heyecanı artırdı. Şark Fatihi Kazım Karabekir Paşa da tutuklananlar arasında idi. Başbakan Ismet Paşa, Emniyet Müdürüne emir vererek Kazım Karabekir Paşa'yı serbest bıraktırdı.
TBMM'nin kararı olmadan Milletvekillerinin tutuklanmaması lazımdı. Istiklal Mahkemesi ise; "TBMM adına yargı yetkisini kullandığını..." ileri sürerek, işine karışan Ismet Paşa'nın da tutuklanmasına karar verdi.
26 Haziran 1926 : Antalya'da deprem.
1 Temmuz 1926 : Türkiye, Uluslararası Cenevre Antlaşması'na katıldı.
- Kabotaj Bayramı kutlandı.
4 Temmuz 1926 : Kazım Karabekir Paşa ve Ali Fuat Paşa, Izmir'de Istiklal Mahkemesi'nde sorguya çekildiler.
5 Temmuz 1926 : Istiklal Mahkemesi ile araları açılan Başbakan Ismet Paşa, tutuklama kararı üzerine, Mustafa Kemal Paşa'nın tavsiyeleriyle Izmir'e geldi. Istiklal Mahkemesi heyetiyle ayrı ayrı görüştü. Yapılmakta olan işlemlerin usule uygun olduğu taraflarca kabul edildi.

13 Temmuz 1926 : Izmir suikastı karara bağlandı: Eski Lazistan Milletvekili Ziya Hurşit, Izmir Milletvekili Şükrü, Saruhan Milletvekili Halis Turgut, Istanbul Milletvekili Ismail Canbulat, Erzurum Milletvekili Emekli

Tümgeneral Rüştü Paşa (Kurtuluş Savaşı Komutanlarından), Trabzon Milletvekili Hafız Mehmet, Sarı Efe Edip, Emekli Teğmen Çopur Hilmi, Emekli Baytar Albay Rasim, Laz Ismail, Gürcü Yusuf, Eski Ankara Valisi Abdülkadir ve Kara Kemal, ölüm cezasına çarptırıldılar.
Kazım Karabekir Paşa, Ali Fuat (Cebesoy) Paşa, Refet (Bele) Paşa, Cafer Tayyar Paşa, Mersinli Cemal Paşa ve Milletvekilleri Faik Bey, Sabit Bey, Halet Bey, Feridun Bey, Fikri Bey, Kamil Zeki Bey, Bekir Sami Bey, Besim Necati Bey, Münir Hüsrev Bey beraat ettiler.
13 ölüm cezası, gece yarısı infaz edildi. (Kara Kemal firarda, 27 Ağustos günü intihar etti.)

1926
1 Ağustos 1926 : Ankara'da Istiklal Mahkemesi, suikast davasının 2. bölümüne başladı. Sanıkların çoğu eski Ittihad ve Terakki Fırkası mensubuydu.
2 Ağustos 1926 : Lotus isimli Fransız gemisi, Türk sularında Bozkurt adlı Türk gemisini batırdı.Çarpışma, uluslararası bir davanın doğmasına sebep oldu.
26 Ağustos 1926 :Ankara Istiklal Mahkemesi kararını açıkladı: Eski Maliye Nazırı Cavid, Dr.Nazım, Milletvekili Hilmi, ölüm cezasına çarptırıldı. Gazeteci Hüseyin Cahit (Yalçın) beraat etti. Rauf (Orbay) ve eski Izmir Valisi Rahmi Bey gıyaben 10'ar yıl kalebentliğe mahkum edildiler. Salih Kaya ve Ali Osman da 10'ar yıl hapis cezası aldılar. Diğer 37 sanık ise beraat ettiler. Olüm kararları gece yarısı infaz edildi.
1 Eylül 1926 : Izmir suikastını haber veren Şevki'ye 6.500 lira ikramiye verildi.
11 Eylül 1926: Ankara'da otomatik telefon işletmeye açıldı.
22 Eylül 1926 : İstanbul Kurtuluş'ta çıkan yangında 207 ev ve dükkan yandı.
26 Eylül 1926 : Istanbul'da Yıldız Gazinosu açıldı.
4 Ekim 1926 : Medeni Kanun, Borçlar Kanunu ve Ticaret Kanunu yürürlüğe girdi.
- Istanbul Sarayburnu'nda heykeltıraş Kriepel tarafından yapılan Gazi heykeli törenle açıldı. (Ilk Gazi heykeli.)

6 Ekim 1926 : Kayseri Uçak Montaj Fabrikası açıldı.
1 Kasım 1926 : Refet (Bele) Paşa, milletvekilliğinden çekildi.
22 Kasım 1926 : TBMM, Güneydoğu Anadolu'da sıkıyönetimi 23 kasım 1927 tarihine kadar uzattı.
26 Kasım1926; Alpullu Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
5 Aralık 1926 : Izmir'de Suikast davasında suçsuz bulunan Paşalar emekliye sevk edildi.
17 Aralık 1926 : Uşak Şeker Fabrikası hizmete açıldı.

1927

4 Ocak 1927 : Şair Süleyman Nazif (doğumu :1870) öldü.
18 Ocak 1927 : Lozan Barış Antlaşması, Amerika Senatosunda 34'e karşı 50 oyla kabul edilmedi.
2 Mart 1927 : Takrir-i Sükun Kanunu (4.03.1925), 4.03.1929 tarihine kadar uzatıldı.
7 Mart 1927 : Istiklal Mahkemeleri kaldırıldı.
10 Nisan 1927 : Binaların numaralandırılmasına ve sokakların adlandırılmasına dair kanun kabul edildi.
28 Mayıs 1927 : Affe dilmeyen 150'liklerin Türk vatandaşlığından çıkarılmasına dair kanun kabul edildi.
29 Mayıs 1927 : Ismet Paşa tarafından Ankara-Kayseri demiryolu hizmete açıldı.

25 Haziran 1927 : Yozgat ilinin adı TBMM'nce Bozok olarak değiştirildi.

1 Temmuz 1927 : Gazi M. Kemal Paşa, Kurtuluş Savaşı'ndan sonra ilk defa Istanbul'a geldi. (16 Mayıs 191 9'da ayrılmıştı.)

4 Temmuz 1927 : Gazi M. Kemal Paşa, Ismet (Inönü) Paşa ve Kazım (Ozalp) Paşa Ordudan ayrıldılar.

27 Ağustos 1927 : Yunanistan'ın Sisam adasından, Türkiye'ye karışıklık çıkarmak için sızan Hacı Sami çetesi yakalandı.

8 Eylül 1927 : Gazi Paşa'nın ilk hastalığı. Almanya'dan Prof. Dr. Von Romberg ve Prof. Dr. Kraus davet edildi.

9 Eylül 1927 : Samsun-Havza demiryolu hizmete açıldı.

10 Ekim 1927 : Memurların maaşı ilk defa peşin olarak ödendi.

15 Ekim 1927 : Gazi M. Kemal Paşa, CHP Büyük Kongresinde, görüşmelerden sonra söz alarak 6 gün boyunca 6'şar saat konuşmak suretiyle (36 saatte) tarihi söylevlerini verdi.

19 Mayıs 1919'dan başlayarak Kurtuluş Savaşını anlatan bu söylev daha sonra Nutuk adı altında kitaplaştırıldı.
19 Ekim 1927 : Gazi M. Kemal Paşa, bütün mallarını Cumhuriyet Halk Partisine bıraktı.
28 Ekim 1927 :İlk nüfus sayımı: 13.648.270
1935: 16.158.018

1940: 17.820.950
1945: 18.790.174
1950: 20.947.188
1955: 24.064.763
1960: 27.754.820
1965: 31.391.421
1970: 35.666.549
1 Kasım1927: Gazi M. Kemal Paşa, 3. defa Cumhurbaşkanı seçildi ve TBMM'nin 3. dönem 1. toplantı yılını açtı. (Milletvekili sayısı 316)

3 Kasım 1927 : Ismet Paşa, aşağıdaki isimlerle yeni kabinesini kurdu; Içişleri Bakanı : Şükrü (Kaya) Bey, Milli Savunma B.: Abdülhalik (Renda) Bey, Maliye Bakanı : Şükrü (Saraçoğlu) Bey.

4 Kasım 1927 : Ankara'da, Çankaya Caddesi üzerinde ve Müze önünde heykeltıraş Kanonika tarafından yapılan Gazi M. Kemal Paşa nın heykeli törenle açıldı.

5 Kasım1927: İsmet Paşa Kabinesi güvenoyu aldı.

8 Kasım1927: Istanbul ve Izmir'de bazı komünistler tutuklandı.

23 Kasım 1927 : Doğu Bölgesinde sıkıyönetim kaldırıldı.

24 Kasım1927: Ankara Taşhan'da (Ulus), heykeltıraş Kriepel tarafından yapılan Zafer Anıtı törenle açıldı.

27 Kasım 1927 : Güneydoğu'da 8 ili kapsayan bir Genel Müfettişlik kuruldu.
Müfettişliğe Ibrahim (Tali) Bey atandı.

17 Aralık 1927 : 'Ceride-i Resmiyye' 763.sayıdan itibaren 'Türkiye Cumhuriyeti Resmi Gazete' adıyla yayınlanmaya başladı.
24 Aralık 1927 : Yavuz savaş gemisinin onarımı ili ilgili dedikodular üzerine Ismet Paşa'nın teklifi ile Bahriye Vekili Ihsan Bey aleyhinde TBMM, Araştırma Komisyonu kuruldu.

1928

8 Ocak 1928 : Adliye Vekili Mahmut Esat (Bozkurt), Latin harfleri ile ilgili olarak Türk Ocağında konuşma yaptı.
26 Ocak 1928 : TBMM tarafından Bahriye Vekili Ihsan Bey'in dokunulmazlığının kaldırılmasına ve yüce Divan'a sevkine karar verildi.
29 Ocak 1928 : Hıristiyanlık propagandası yaptığı anlaşılan Amerikan Kız Koleji, Bakanlar Kurulu kararıyla kapatıldı.
3 Şubat 1928 :İlk olarak Istanbul'da Türkçe Hutbe okundu.
10 Mart1928: TBMM, eski Ticaret Vekili Ali Cenani Bey hakkında araştırma yapılmasına karar verdi.
18 Mart 1928 : Eski Bahriye Vekili Ihsan Bey, Yavuz Savaş Gemisi meselesiyle ilgili olarak vatana ihanet suçlaması ile suçlandı.
31 Mart 1928 : Izmir (Torbalı'da deprem.
5 Nisan 1928 : CHP; Anayasa'da yapılacak değişiklikler ve laiklik ilkeleri üzerinde karara vardı.
10 Nisan 1928 : Ismet Paşa ve 120 Milletvekilinin teklifi üzerine Anayasa'dan dini terimlerin kaldırılması hakkındaki kanun (1222 sayılı) kabul edildi. Bu suretle laiklik esası Anayasa'da yeraldı.
14 Nisan 1928 : TBMM, eski Ticaret Vekili Ali Cenani Bey'i Yüce Divan'a sevk etmeye karar verdi.
16 Nisan 1928 : Eski Bahriye Vekili Ihsan Bey suçlu bulundu.
17 Nisan 1928 : Ankara'da Ankara Palas Oteli hizmete açıldı.
9 Mayıs 1928 : Ankara Numune Hastanesinin yapılmasına dair kanun kabul edildi.
14 Mayıs1928: Eski Ticaret Vekili Ali Cenani Bey, milletvekilliğini korumak suretiyle para cezasına mahkum edildi.
20 Mayıs 1928 : Uluslararası sayıların kabulü hakkındaki kanun kabul edildi.
26 Haziran 1928 : Latin alfabesinin Türkçe'ye uygulanmasının mümkün olup olmadığını incelemek üzere Ankara'da Latin Harfleri Komisyonu toplandı.
12 Temmuz1928: Kuraklık dolayısıyla Bakanlar Kurulu acil olarak toplandı.
8 Ağustos 1928 : Istanbul Taksim'de 16.500 Ingiliz Lirasına, heykeltıraş Pietro Kanonika'ya yaptırılan Cumhuriyet Anıtı törenle açıldı. Kanonika, eseri hakkında şunları söylemiştir;

“Anıtı yapmadan önce Kurtuluş Savaşına ve Gazi ile Arkadaşlarına ait hemen bütün fotoğrafları inceledim.
Anıtta görülen büyük kapının bir tarafı, Türkiye’yi Kurtuluş Savaşı sırasında canlandırmaktadır. Onde Gazi ve ardında askerler bulunmaktadır. Gazi’nin sağ tarafında ayakları dibinde duran bir kadın vardır. Kucağında çocuğu ile titreyen bu kadına Gazi, “Yağmur yağmasına rağmen niçin örtüyü üzerine almadığını” soruyor.Kadın ise sükunetle örtüyü kaldırarak bombaları gösteriyor ve bunların ıslanmaması için için örtüyü üstüne almadığını söylüyor.
Kapının öte t arafında da Cumhuriyet’in ilanı canlandırılmaktadır. Burada önde Gazi, Cumhurbaşkanı kıyafetiyle, ardında da Milli Mücadelede kendisine en çok yardımı dokunmuş olan Ismet Paşa ve Fevzi (Çakmak) Paşa vardır. Kapının iki tarafında da Türkiye’nin iki alayını canlandıran birer asker ile bayrak vardır.
Ust kısmının bir yönünde ağlayan, diğer yönünde gülen birer Türk insanı vardır”
9 Ağustos 1928 : Gazi M. Kemal Paşa’nın, Sarayburnu’nda yazı devrimini müjdeleyen sözleri:
“Arkadaşlar! Güzel dilimizi ifade etmek için yeni Türk harflerini kabul ediyoruz. Bizim güzel, ahengi zengin lisanımız yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. Yüzyıllardan beri kafalarımızı demir çerçeve içinde bulunduran, anlaşılmayan ve anlamadığımız işaretlerden kendimizi kurtarmak mecburiyetindeyiz... Yeni Türk harflerini çabuk öğreniniz. Bütün millete, köylüye, çobana, hamala, sandalcıya öğretiniz. Bunu vatanperverlik vazifesi biliniz. Bu vazifeyi yaparken düşününüz ki bir milletin, bir içtimai heyetin yüzde sekseni okuma yazma bilmez. Bu ayıptır. Bundan insan olarak utanmak lazımdır. Bu millet utanmak için yaratılmış bir millet değildir;
iftihar etmek için yaratılmış ve iftiharla tarihini doldurmuş bir millettir...”
11 Ağustos 1928 : Ibrahim Necmi (Dilmen) Bey, Istanbul Dolmabahçe Sarayı’nda Latin harfleriyle ilk dersi verdi.

25 Ağustos 1928 : 4. Muallimler Birliği Kongresi'nde Ankara öğretmenleri, yeni Türk harflerini öğreteceklerine dair and içtiler.
29 Ağustos 1928 : Ismet Paşa, Dolmabahçe Sarayı'nda, Gazi M. Kemal Paşa'nın yanında Latin harfleri ile ilgili basın toplantısı yaptı. Okuma savaşı açılacağını duyurdu.
14 Eylül 1928 : Gazi M. Kemal Paşa, yeni Türk harfleriyle ilgili yurt gezisine çıktı. (14-21 Eylül tarihlerinde Amasya, Sivas, Kayseri ve Ankara'ya uğradı.)
26 Eylül 1928 : Türk Dili Sözlüğü'nü hazırlamak için ön komisyon kuruldu.
29 Eylül 1928 : Yeni Türk Harfleri Marşı yayınlandı.
4 Ekim 1928 : Kalecik dolaylarında deprem.
15 Ekim 1928 : Bayındırlık Vekili Behiç Bey'in yerine Recep (Peker) getirildi.
1 Kasım 1928 : Türk Harflerinin kabul ve tatbiki hakkındaki kanun (1353 sy.) kabul edildi.
12 Kasım 1928 : Istanbul'da devlet memurları, yeni Türk harflerinden imtihan edildi.
1 Aralık 1928 : Gazete ve sokak levhalarının yeni harflerle yazılması mecburiyeti kabul edildi.
- Istanbul'da bulunan elçilikler Ankara'ya taşınmaya başladı.
-2. Iktisat Şurası toplandı.
10 Aralık 1928 : Soyadı Komisyonu toplandı.

1929
1 Ocak 1929 : Türk harflerinin öğretilmesini sağlayacak Millet Mektepleri yurdun her tarafında açıldı. Bu okullar 1936 yılı na kadar faaliyet gösterdi.
- Maarif Vekili, devrim öncülerinden Mustafa Necati Bey (doğumu:1894) öldü.
11 Ocak 1929 : Şair Abdülhak Hamit (Tarhan) (1851-1937) açık bulunan Istanbul Milletvekilliğine seçildi.
12 Şubat 1929 : Lenin'in ölümünden sonra Stalin ile iktidar mücadelesine girişen ve Stalin tarafından sürgüne gönderilen, SSCB devriminin önde simalarından Troçki Istanbul'a geldi.
27 Şubat 1929 : Vekaleten idare edilen Maarif (Milli Eğitim) Vekilliği'ne Vasıf (Çınar) Bey atandı.
28 Şubat 1929 : Şişli'de Gazi M. Kemal Paşa'nın Kurtuluş Savaşı hazırlıklarını yaptığı evin müze haline getirilmesi için bir komisyon kuruldu.

3 Mart 1929 : Istanbul'da yayınlanan 'Ta Hronika' adlı gazetede Türk aleyhtarı yazıların yayınlanması üzerine gazete idarehanesi, üniversite gençleri tarafından tahrip edildi.
4 Nisan 1929 : Yerli Malları Haftası ilan edildi.
7 Nisan 1929 : Maarif Vekili Vasıf (Çınar) istifa etti.
23 Nisan1929: İlk defa 'Çocuk Bayramı ve Haftası' kutlandı.
18 Mayıs 1929 : Şebinkarahisar ve Suşehri'nde deprem.
2 Haziran 1929 : Muş ili kuruldu.
1 Temmuz 1929 : Ankara-Istanbul şehirlerarası telefon görüşmesi başladı.
17 Temmuz 1929 : Izmir Ceza Mahkemesi; Dr. Hikmet (Kıvılcımlı) ve arkadaşlarını komünistlik propagandasından dolayı 4 yıl hapse mahkum etti.
14 Ağustos 1929 : Eskişehir Temyiz Mahkemesi 20 komüniste, 7 yıl ağır hapis cezası verdi.
1 Eylül 1929 : llkve orta öğretim okulları ders müfredatından Arapça ve Farsça dersleri kaldırıldı.
8 Ekim 1929 : Yüksekokullarda Fransızca'dan ayrı ikinci bir yabancı lisanın okutulması kabul edildi.
17 Ekim 1929 : Türkiye-SSCB (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği) arasında Karadeniz Deniz Silahlarının SınırlandırılmasıAntlaşması imzalandı.
25 Ekim 1929 : Istanbul-Berlin arasında ilk hava postası başladı.
- Osmanlı Ceza Kanunu yürürlükten kalktı.
23 Kasım 1929 : Bursa'da tekkelerde ayin yapanlar tutuklandı.

1930

30 Ocak 1930 : Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti kuruldu.
3 Nisan 1930 : Belediyeler Kanunu (1580 sy.) kabul edildi. Bu kanunla kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.
10 Haziran 1930 : Türkiye-Yunanistan arasında 'Ahali Mübadelesi Antlaşması' imzalandı.
11 Haziran 1930 : Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu kabul edildi.
14 Haziran 1930 : Askeri Yargıtay kuruldu.
22 Haziran 1930 : Jandarma Genel Komutanlığı Kuruluş Kanunu kabul edildi.

12 Ağustos 1930 : Fethi (Okyar) Bey tarafından 'Serbest Cumhuriyet Fırkası' kuruldu.

30 Ağustos 1930 : Ankara-Kayseri demiryolu Sivas'a ulaştı.

25 Eylül 1930 : Ismet Paşa Başbakanlıktan istifa etti.

26 Eylül 1930 : Adana'da Abdülkadir Kameli (Oğütçü) tarafından 'Ahali Cumhuriyet Fırkası' kuruldu.

27 Eylül 1930 : Ismet Paşa Kabineyi yeniden kurdu.

29 Eylül1930: Edirne'de 'Türk Cumhuriyet Amele ve Tic aret F ırkası' kurulması teşebbüsüne izin verilmedi.

17 Kasım 1930 : Serbest Cumhuriyet Fırkası kendi kendisini feshetti.

21 Aralık 1930 : Ahali Cumhuriyet Fırkası feshedildi.

23 Aralık 1930 : Menemen olayı. Nakşibendi tarikatına bağlı Derviş Mehmet ve kendisine katılan yandaşlarıyla, Menemen'de gösteri yapmak istediler. Menemen'de Yedek Subaylık yapan Ilkokul öğretmeni Mustafa Fehmi Kubilay (doğumu:1906) bir manga askerle gericilerin üzerine yürümek ve onları durdurmak istedi. Derviş Mehmet, Kubilay'ı şehit ettikten sonra, başını kesip bir mızrağa takarak kentin sokaklarında dolaştırdı. Bu olayda, Hasan ve Şevki isimli bekçilerimizde şehit olmuşlardır.
Orgeneral Mustafa (Muğlalı) başkanlığında kurulan özel bir mahkemede yargılanan suçlular, ölüme mahkum edilmişlerdir.

1931
30 Ocak 1931 : Gümrükve Tekel Bakanlığı kuruldu.
26 Mart 1931 : Olçüler Kanunu kabul edildi.
15 Nisan 1931 : Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti (Türk Tarih Kurumu) kuruldu.
23 Nisan 1931 : Fevzi Paşa-Malatya demiryolu işletmeye açıldı.
5Mayıs1931 : Gazi M. Kemal Paşa yeniden Cumhurbaşkanı seçildi.
- Ismet (Inönü) Paşa, yeniden kabineyi kurmakla görevlendirildi.
10 Mayıs 1931 : Ga zi M. Kemal Paşa, CHP'nin 3.Büyük Kongresinin açılışında yaptığı konuşmada;
"Efendilerı Birinci umumi kongremiz bundan on iki sene evvel Sivas'ta, bir mektep dershanesinde yapılmıştı.
Gelen murahhaslar (üyeler) türlü takipler altında, bir çok müşküllerle karşılaşmışlardı. Müzakerelerimizi dahili ve harici düşmanların süngü ve idam tehditleri altında yapmıştık.."
27 Temmuz 1931 : Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı kuruldu.

5 Ağustos 1931 : Istanbul Teşvikiye'de büyük yangın. 74 ev ve 7 dükkan yandı.
30 Aralık 1931 : Tarım Bakanlığı kuruldu.
1932
15 Ocak 1932 : Samsun'da heykeltıraş Krieppel tarafından yapılan Gazi Heykeli
açıldı.
17 Ocak 1932 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Korgeneral Ahmet Derviş
(Doğumu:1884) Paşa öldü.
22 Ocak 1932 : Istanbul Yerebatan Camii'nde ilk defa Hafız Yaşar (Okur) tarafından Türkçe Kur'an okundu.
18 Şubat 1932 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Korgeneral Nurettin (dog:1873) Paşa öldü.
19 Şubat 1932 : Halkevleri kuruldu. (8 Ağustos 1951'de kapatıldı.)
23 Nisan 1932 : Kütahya-Balıkesir demiryolu hizmete açıldı.
28 Haziran 1932 : Solhan (Hakkari) ilçesi kuruldu.
9 Temmuz 1932 : Türkiye, Milletler Cemiyeti'ne katıldı.
11 Temmuz 1932 : Gazi M. Kemal Paşa, Türk Tarih Kurumu Kurultayının sonunda yaptığı konuşmada; "Dil işlerini de düşünmekzamanı gelmiştir. Türk dilinin, kendi benliğine, aslındaki güzellik ve zenginliğe kavuşması için bütün devlet teşkilatımızın, dikkatli, alakalı olmasını isterizı
12 Temmuz 1932 : Türk Dil Kurumu kuruldu.
18 Temmuz 1932 : Ezanın Türkçe okunması Diyanet Işleri Başkanlığınca ilgililere duyuruldu ve Ezan Türkçe olarak okunmaya başlandı.
Türkçe Ezan; Tanrı uludur
Şüphesiz bilirim, bildiririm
Tanrı'dan başka yoktur tapacak
Şüphesiz bilirim, bildiririm
Tanrı'nın elçisidir Muhammed
Haydin namaza
Haydin felaha
(Namaz uykudan hayırlıdır)
Tanrı uludur
Tanrı'dan başka yoktur tapacak
27 Temmuz 1932 : Izmir'de AtatürkAnıtı, Ismet Paşa tarafından açıldı.
1 Ağustos 1932 : Türkiye Güzeli Keriman Halis, Dünya Güzeli seçildi.
26 Eylül 1932 :1 Türk Dil Kurultayı Dolmabahçe Sarayı'nda toplandı.
27 Eylül 1932 : Gazi M . Kemal Paşa, ABD'nin ünlü komutanı, 2.Dünya Savaşı'nda Uzak Şark'ta Japonları dize getiren beş yıldızlı General Mc. Arthur'u kabul etti. (Konuşma 1951'de açıklandı. Gazi bu konuşmada;

yeni bir dünya savaşının yakın olduğuna, bu savaşta Amerika'nın tarafsız kalamayacağına, Italya Başbakanı Mussolini'nin durumunu koruyamayacağına ve izlediği politikanın sonunda, bütün memleketlerinin elinden gideceğine, savaş sonrası Bolşevik tehlikesinin artacağına işaret etmiştir.)
1 Kasım 1932 : Gazi M. Kemal Paşa, TBMM'nin 4.dönem, 2.toplanma yılında yaptığı konuşmada;
"Aziz arkadaşlarım! Beynelmilel siyasi ve iktisadi buhranlardan, beşeriyetin duymakta olduğu sıkıntı ve acı devam etmektedir. Siyasi buhranın maliyeti, Silahları Bırakma Konferansının müşküllerinde hulasa olarak müşahede edilebilir. Iktisadi buhran ise, milletler arasında mübadelenin azalması ve daralması şeklinde sahasını genişletmiş ve tesirini artırmıştır. Bizim kanaatimizce beynelmilel siyasi emniyetin inkişafı için, ilk ve en mühim şart, milletlerin hiç olmazsa sulhu muhafaza fikrinde, samimi olarak birleşmesidir."
1 Aralık 1932 : Demiryolu Malatya'ya ulaştı.
15 Aralık 1932 : Samsun-Sivas demiryolu hizmete açıldı.

1933
1 Şubat 1933 : Bursa'da Türkçe ezanı protesto gösterileri.
6 Şubat 1933 : Gazi M. Kemal Paşa Bursa'da, Bursalılara seslendi:
"...Konunun kesin nedeni din değildir.
Kesin olarak bilinmelidir ki, Türk Milletinin milli dili ve milli benliği bütün hayatında hakim ve esas olacaktır.
22 Nisan 1933 : Osmanlı borçlarının tasfiyesi amacıyla, Türkiye ile Osmanlı Düyunu Umumiye Hamilleri arasında antlaşma sağlandı.
27 Nisan 1933 : Adana-Fevzipaşa demiryolu hizmete açıldı.
31 Mayıs 1933 : Istanbul Darülfünun'un ilgasına ve Maarif Vekaletince yeni bir üniversite kurulmasına dair kanun kabul edildi.
3 Haziran 1933 : Sümerbank'ın kurulmasına dair kanun kabul edildi.
8 Haziran 1933 : Halk Bankası ve Halk Sandıkları kurulmasına dair kanun kabul edildi.
29 Haziran 1933 : Sivas-Erzurum demiryolu hizmete açıldı.
2 Eylül 1933 : Ulukışla-Kayseri demiryolu hizmete açıldı.
9 Eylül 1933 : Ileride Izmir Fuarı adını alacak olan, 9 Eylül Panayırı, Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi (Çakmak) Paşa tarafından açıldı.
26 Ekim 1933 : 'Genel Af kabul edildi.

29 Ekim 1933 : Cumhuriyetin kuruluşunun 10.yılı kutlamaları. Gazi M. Kemal Paşa, daha sonra 10. yıl Nutku olarak adlandırılacak konuşmasında; "... Yurttaşlarım! Az zamanda çok büyük işler yaptık Bu işlerin en büyüğü, temeli Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyetidir Fakat yaptıklarımızı asla kafi göremeyiz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetindeyiz. Yurdumuzu dünyanın en mamur ve en medeni memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah, vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Milli kültürümüzü, muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız.
5 Kasım1933: Eskişehir şeker fabrikası hizmete açıldı.
3 Aralık 1933 : Maarif (Milli Eğitim) Bakanlığı, 'Inkılap Tarihi' dersinin liselerin her sınıfında okutulmasına karar verdi.

1934
3 Şubat 1934 : Afına'da, Balkan Paktı Türkiye, Romanya, Yunanistan ve Yugoslavya arasında imzalandı.
12 Şubat 1934: Unlü Türk Şair ve edibi Cenap Şahabettin (Doğumu:1 870) öldü.
4 Mart 1934 : Universite ve yüksekokullara 'Devrim' dersi kondu.
- Ankara Radyosu yayına başladı.
20 Mart 1934 : Ankara'da 'Inkılap Tarihi' Kürsüsü kuruldu.
31 Mart 1934 : Istanbul Universitesi'nin yeniden yapılandırılması için getirilen Prof. Malş, görevini tamamlayarak Türkiye'den ayrıldı.
15 Nisan1934: Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Korgeneral Kemalettin Sami (Doğumu:1884) Paşa öldü.
14 Mayıs 1934 : Izmir Şehir Meclisi, bugünkü Enternasyonal Fuar'ın yerinde 460.000 metrekarelik bir Kültür park kurulmasına karar verdi.
21 Haziran 1934 : Soyadı Kanunu kabul edildi.
18 Ağustos 1934 :5 gün sürecek olan 2. Dil Kurultayı başladı.
2 Eylül 1934 : Istanbul'da Kadıköy-Usküdar arasında Tramvay işletmeye açıldı.
19 Ekim 1934 : Turhal Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
12 Kasım 1934 : Muş'ta deprem. Büyük hasar var.
24 Kasım 1934 : Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya 'Atatürk' soyadı verildi.
26 Kasım 1934 : Atatürk, Ismet Paşa'ya 'Inönü' soyadını verdi.

- Efendi, Bey, Paşa vb. Lakap ve Unvanların kaldırılmasına dair kanun kabul
edildi.
3 Aralık 1934 : Bazı kisvelerin giyilmeyeceğine dair kanun kabul edildi. Bu kanunla; ibadet dışında bazı
elbiselerin dışarıda giyilmesi yasaklandı.
5 Aralık 1934 : Ismet Inönü ve 191 Milletvekilinin önergesiyle; Türk kadınına
Milletvekili seçme ve seçilme
hakkı verildi.
17 Aralık 1934 : 'Atatürk' soyadının başkası tarafından kullanılamayacağına dair
kanun kabul edildi.
26 Aralık1934: Menemen'de Devrim Şehitleri için dikilen 'Kubilay Anıtı' büyüktörenle açıldı.
1935
1 Şubat 1935 : Ayasofya, Müze olarak hizmete açıldı. Bizans'lılar döneminde
yapılmış olan bu ünlü Kilise
1453'de Fatih Sultan Mehmet'in Istanbul'u fethinden sonra Cami haline getirilmişti.
8 Şubat 1935 : Milletvekili seçimleri yapıldı. (383 Erkek, 17 Kadın Milletvekili.)
1 Mart 1935 : Atatürk, 4. Defa Cumhurbaşkanı seçildi.
18 Nisan 1935 : Istanbul'da Uluslararası Kadınlar Kongresi toplandı.
9 Mayıs 1935 : Atatürk, CHP 4. Büyük Kurultayının açılışında yaptığı konuşmada;
"Kurultayın sayın
üyeleri! ... Uçurum kenarında yıkık bir ülke. Türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar... Yıllar süren savaş... Ondan
sonra, içeride ve dışarıda saygı ile tanınan yeni vatan, yeni sosyete, yeni devlet ve bunları başarmak için
arasız, devrimler... Işte Türk genel devrimi..."
27 Mayıs 1935 : Ulusal Bayramlarve Genel Tatiller hakkında kanun kabul edildi.
Bu kanunla hafta tatili 'cuma'
gününden 'pazar' gününe alındı.
10 Haziran 1935 : Mülkiye Mektebi'nin adı Siyasal Bilgiler Fakültesi olarak değiştirildi.
10 Temmuz 1935 : Ekonomi Bakanı Celal Bayar, Sovyet Sanayini incelemek üzere
SSCB'ye gitti.
19 Ekim 1935 : Atatürk'e suikast amacıyla, Suriye'den Türkiye'ye sızan kişiler
yakalandı.
20 Ekim 1935 : Genel nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz; 16.158.018 kişi.
23 Ekim1935: Ergani-Mardin-Diyarbakır demiryolu hizmete girdi.
- Etibank, kuruldu.

9 Kasım 1935 : Türk Mason Derneği, yayınladığı bir bildiriyle, çalışmasına son
verdiğini açıkladı. Mallarını
halkevlerine bağışladı.
13 Kasım 1935 : Italya'nın Habeşistan'a saldırması üzerine, Türkiye'de tedbirler
alındı. Batı Anadolu'nun
stratejik bölgelerine yığınaklar yapıldı.
26 Kasım 1935 : Demiryolu lsparta'ya ulaştı.
29 Kasım 1935 : Paşabahçe cam fabrikası hizmete girdi.
1936
9 Ocak 1936 : Ankara'da Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi öğretime başladı.
25 Mart 1936 : Afyon-Karakuyu demiryolu hizmete açıldı.
26 Mart 1936 : Bozanözü-Isparta demiryolu hizmete açıldı.
24 Nisan 1936 : Yazar Sami Paşazade Sezai (Doğumu:1859) öldü.
6 Mayıs 1936 : Ankara'da Devlet Konservatuarı kuruldu.
18 Mayıs 1936 : Erzurum-Sivas demiryolu yapımına başlandı.
1 Haziran 1936 : Maliye Bakanlığı ve Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü kanunları
yürürlüğe girdi.
20 Temmuz 1936 : Montreux Antlaşması imzalandı. Lausanne Barış Antlaşması'nda
Türkiye'nin Boğazlar
üzerindeki haklarını kısıtlayıcı maddeler bulunmaktaydı. Montreux Antlaşması ile
Türkiye, Boğazlar üzerindeki
bütün haklarına kavuştu. Bu Antlaşma ile ticaret gemilerinin geçmesi serbest
bırakıldı, savaş gemilerinin
geçişinde ise, şartlar ayrıntılı olarak belirtilmiştir.
29 Ağustos 1936 : Istanbul'da, Haliç üzerinde Azapkapı ve Unkapanı'nı birbirine
bağlıyacak olan Atatürk
Köprüsü'nün temeli atıldı. (Eski köprünün adı Unkapanı köprüsü idi, bu sebeple
halen Atatürk Köprüsü'ne
Unkapanı Köprüsü de denmektedir.)
25 Eylül 1936 : Harp Okulu, Istanbul'da Harbiye'deki binasından Ankarada yeni
yapılan binasına taşındı.
26 Ekim 1936 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından ve savaş sonrasında Istanbul'a
giren Türk Silahlı
Kuvvetleri'nin Komutanı Korgeneral Şükrü Naili Gökberk(Doğumu:1876) öldü.
27 Aralık 1936 : Istiklal Marşımızın yazarı, büyük şair, mütefekkir ve din adamı
Mehmet Akif Ersoy (doğ:1873)

öldü. 0 tarihlerde Meclis’te Burdur Milletvekili olan M. Akif Ersoy’un Türk Silahlı Kuvvetleri’ne ithaf ettiği bu muhteşem şiir, 12 Mart 1921’de Meclis’te okunduğunda bütün Milletvekilleri tarafından büyüktezahüratlarla dakikalarca ayakta alkışlanmış ve kabul edilmiştir.

İSTİKLAL MARŞI:
(Beste:Zeki Ungör)

Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak!
Çatma kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal.
Hakkıdır hakka tapan milletimin istiklal.
Ben, ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış, şaşarım?
Kükremiş sel gibiyim bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.
Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma, nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?
Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın!
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana va’dettiği günler Hakk’ın,
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın!
Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı.
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.
Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda,
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin, tek vatanımdan beni dünyada cüda.
Ruhumu, senden, ilahi, şudur ancak emeli;
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli,
Bu ezanlar ki şahadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim, inlemeli!
O zaman vecd ile bin secde eder, varsa taşım;
Her cerihamdan, ilahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır, ruh-i mücerret gibi yerden naşım;
O zaman yükselerek arşa değer, benim başım.
Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal!
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet;

Hakkıdır hakka tapan milletimin istiklal!
1937
5 Ocak 1937 : Malatya Milletvekili ve Başbakan İsmet İnönü ve 153 Milletvekilinin vermiş olduğu önerge ile
Anayasa'nın 2.maddesi "Türkiye Devleti; Cumhuriyetçi, Halkçı, Devletçi, Laik ve
lnkılapçıdır" şeklinde
değiştirildi. Bu suretle 'Altı Ok' Anayasa'ya girmiş oldu.
3 Nisan 1937 : Karabük Demir Çelik Fabrikalarının temeli atıldı.
13 Nisan 1937 : Büyük Şair Abdülhak Hamit Tarhan (Doğumu:1851) öldü.
29 Mayıs 1937 : Türkiye ile Fransa arasında Hatay'ın mülki bütünlüğünü garanti
eden antlaşma Cenevre'de
imzalandı. Bu suretle Hatay, bağımsız oluyordu.
4 Haziran 1937 : Ziraat Bankası kanunu kabul edildi.
12 Haziran 1937 : Atatürk, çiftliklerini hazineye bağışladı.
8 Temmuz 1937 : Tahran'da Türkiye-lrak-lran-Afganistan arasında 'Sadabat
29 Eylül 1937: Türk Tarih Kurultayı, Atatürk'ünde katılımı ile başladı.
- Izinli bulunan Başbakan Inönü'nün yerine Vekaleten Celal Bayar atandı.
1 Kasım 1937 : Atatürk, TBMM'nin 5.Dönem, 3.Toplantı yılında yaptığı konuşmada;
"Sayın Milletvekilleri! Memnuniyetle görmekteyiz ki Cumhuriyet Rejimi,
yurdumuzda huzur ve sükunun yerleşmesini temin etmiş bulunuyor... Milletimizin
layık olduğu yüksek medeniyet ve refah seviyesine varmasını alıkoyabilecek
hiçbir engel düşünmeye yer bırakılmadığını ve bırakılmayacağını huzurunuzda
söylemekle bahtiyarım...Ordu, Türk Ordusu!... Işte bütün milletin göğsünü
itimat, gurur duyguları ile kabartan şanlı adı Ordumuz; Türk topraklarının ve
Türkiye idealini tahakkuk ettirmek için sarf etmekte olduğumuz sistemli
çalışmaların, yenilmesi imkansız teminatıdır Atatürk'ün TBMM'ni son açış
konuşmasıdır bu.
16 Kasım 1937 : Diyarbakır-Cizre demiryolu hizmete açıldı.
1 Aralık 1937 : Başbakan Celal Bayar, Cumhuriyet Halk Partisi grubunda 'Hatay'
hakkında bilgi verdi.
1938
1 Ocak 1938 : Denizbank kuruldu.
10 Şubat 1938 : Gölcükte yeni bir Tersane yapılmasına karar verildi.
25 Şubat1938: Başbakan Celal Bayar, Balkan Paktı hazırlıkları için, Yunan, Yugoslav ve Romen
Başbakanlarıyla toplantı yaptı.
6 Mart 1938 : Atatürk'e Türk doktorları tarafından ilk konsültasyon yapıldı.
13 Mart 1938 : Kurtuluş Savaşı komutanlarından Orgeneral Cevat Çobanlı
(dog:1871) öldü.

31 Mart 1938 : Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği tarafından Atatürk'ün hastalığı ile ilgili ilk resmi tebliğ
yayınlandı.
14 Nisan 1938
19 Nisan 1938
25 Nisan 1938
gittiler.
27 Nisan1938: Yunanistan ile Dostluk Antlaşması imzalandı.
8 Mayıs 1938 : Başbakan Bayar, Yugoslavya'ya gitti.
1 Haziran 1938 : Atatürk, doktorların tavsiyeleri üzerine Istanbul Boğazında
demirleyen Savanora yatında
kalmaya başladı.
29 Haziran 1938 : 150'liklerin Affedilmesine dair kanun Meclis'te kabul edildi.
Paktı' imzalandı.
Bayar görevlendirildi.
27 Eylül 1937 : Büyük Dil Kurultayı, Dolmabahçe Sarayı'nda toplandı.
25 Ekim 1937 : Ismet Inönü Başbakanlıktan çekildi. Kabineyi kurmakla Celal
- Celal Bayar, Kabinesini açıkladı.
Başbakan Celal Bayar
Adliye Bakanı Hilmi Uran
Şavunma Bakanı General Kazım Ozalp
Içişleri Bakanı Dr. Refik Saydam
Dışişleri Bakanı Şükrü Saraçoğlu
Maliye Bakanı Fuat Agrali
Milli Eğitim Bk. Saffet Arıkan
Bayındırlık Bakanı Ali Çetinkaya
Ekonomi Bakanı Şakir Kesebir
Sağlık Bakanı Dr. Hulusi Alataş
Gümrük lnşaat Bk Rana Tarhan
Tarım Bakanı Faik Kurdoğlu
İzmir Konak Vapur İskelesi hizmete açıldı.
Kırşehir'de deprem.
Başbakan Bayar ve Dışişleri Bakanı Saraçoğlu, Balkan Paktı ile ilgili görüşmeler
için Atina'ya
5 Temmuz 1938 : Türk Ordusu Hatay'a girdi.
8 Temmuz 1938 : Hatay davası, Türkiye'nin istediği gibi çözümlendi.
2 Eylül 1938 : 'Hatay Cumhuriyeti' bağımsızlığını ilan etti. Cumhurbaşkanlığına
Tayfur Sökmen seçildi.
15 Eylül 1938: Atatürk, vasiyetnamesini yazdırdı. (Olümünden sonra, 28.11.1938'de açılmıştır.)
16 Ekim 1938 : Atatürk'ün hastalığı hakkında günlük resmi bildiriler yayınlanmaya başlandı.
1 Kasım1938: TBMM'nin 4. Dönem, 4.Toplantı yılının açılışını Atatürk adına

Başbakan Celal Bayar yaptı. Atatürk'ün açılış konuşması, Bayar tarafından okundu.
8 Kasım 1938 : Atatürk'ün sağlık durumunun ciddi bir hal alması üzerine, sabah
ve akşam olmak üzere iki ayrı tebliğ yayınlanmaya başlandı.
10 KASIM 1938 : ATATURK; SAAT 09.05'DE ISTANBUL DOLMABAHÇE SARAYI'NDA VEFAT
ETTI. Müdavi
ve Müşavirtabiplerin verdikleri son rapor; "Reisicumhur Atatürk'ün umumi
hallerinde vahamet dün gece saat 24.00'te neşredilen tebliğden sonra her an
artarak bugün, 10 Ikinci teşrin (Kasım) 1938 Perşembe günü saat dokuzu beş geçe,
Büyük Şefimiz derin koma iŞınde terki diyar etmişlerdir."
Müdavi (tedavi eden) tabipler: Prof. Dr. Neşet Omer lrdelp, Prof. Dr. Mim Kemal
Oke, Dr. Nihat Reşat Belger. Müşavir (danışman) tabipler: Prof. Dr. Akil Muhtar
Ozden. Prof. Dr. Hayrullah Diker, Prof. Dr. Süreyya Hidayet Serter, Dr. M. Kamil
Berk, Dr. Abravaya Marmal.
11 Kasım 1938 : Anayasa'nın 34.maddesi uyarınca, Reisicumhur adayının seçilmesi
için TBMM toplantısından önce Parti Grubu toplandı. Malatya Milletvekili Ismet
Inönü, Parti Grubunda mevcut 323 Milletvekilinin 322 5mm oyu ile aday
gösterildi. TBMM'de yapılan oylamada ise oybirliği ile (348 Milletvekili)
Cumhurbaşkanlığına seçildi. .
- Başbakan Celal Bayar, istifasını Cumhurbaşkanı Ismet Inönü'ye sundu. Inönü
yeni kabineyi kurmakla tekrar Celal Bayar'ı görevlendirdi.
16 Kasım 1938 : Atatürk'ün naaşı halkın son kez görmesi amacıyla 19 Kasım'a
kadar Dolmabahçe Sarayı'nda Katafalka konuldu. Halkın büyük ilgisi karşısında,
yaşanan izdihamda 7'si kadın toplam 11 kişi ezilerek öldü.
- Atatürk'ün cenaze namazını Diyanet Işleri Başkanı Ord.Prof. Şerafettin Yalkaya
kıldırdı.
- Kabine, 342 üyenin oybirliği ile güvenoyu aldı.
19 Kasım 1938 : Atatürk'ün Naaşı, 12 generalin eşliğinde Dolmabahçe Sarayından
alındı, Sarayburnu'ndan Zafer Muhribiyle, Yavuz Savaş Gemisi'ne taşındı. Yavuz,
Ata'nın Naaşı'nı Izmit'te Tren'e bıraktı. Naaş, 20 Kasım'da Ankara'ya ulaştı.
Ata'nın Naaşı'nın geçtiği tüm yerlerde Halk, O'nu son kez uğurlamak için yollara

akın etmişti. Istanbul'dan Ankara'ya kadar mahşeri bir kalabalık Büyük Kurtarıcısını son kez selamlıyordu. 20 Kasım1938: Ankara'da 12 Milletvekili
tarafından Tren'den alınan tabut, top arabasına konularak TBMM önündeki Katafalka yerleştirildi. Ankara ve civar illerden gelen Halk 2 gün 2 gece Ata'nın önünden son bir defa daha geçtiler.
21 Kasım 1938 : Atatürk'ün Naaşı, törenle Ankara Etnografya Müzesindeki geçici
kabrine konuldu.
-Türkiye Cumhuriyeti'nin 2. Cumhurbaşkanı, Atatürk'ün yakın arkadaşı Ismet
Inönü, Atatürk için, Millete yayınladığı beyannamede; "Büyük Türk Milletine;
Bütün ömrünü hizmetine vakfettiği sevgili milletinin ihtiram kolları üstünde,
Ulu Atatürk'ün fani vücudu istirahat yerine tevdi edilmiştir. Hakikatte Yattığı
yer, Türk Milletinin, O'nun aşk ve iftiharlarla dolu olan kahraman ve vefalı göğsüdür.
Atatürk, tarihte uğradığımız en zalim ve haksız itham gününde meydana atılmış,
Türk Milletinin masum ve haklı olduğunu iddia ve ilan etmiştir. Ilk önce, ehemmiyeti kavranmamış olan gür sesi asla yıpranmayan bir kuvvetle nihayet bütün
cihanın şuuruna nüfuz etmiştir.
Devletimizin banisi ve milletimizin fedakar, sadık hadimi, insanlık idealinin aşıkve mümtaz siması eşsiz
Kahraman Atatürk; VATAN SANA MINNETTARDIR'
26 Kasım 1938 : Ismet Inönü'ye, Cumhuriyet Halk Partisi değişmez Genel Başkanı
unvanı verildi.
28 Kasım 1938 : Atatürk'ün vasiyetnamesi açıldı. Atatürk, vasiyetnamesinde şu
hususları belirtmiştir; "Malik
olduğum bütün nukutve hisse senetleri ile Çankaya'daki gayrimenkul ve gayrimenkul emvalimi Cumhuriyet
Halk Partisi'ne atideki şartlarla terk ve vasiyet ediyorum.
1- Nukut ve hisse senetleri şimdiki gibi Iş Bankası tarafından nemalandırılacaktır.
2- Her seneki nemadan bana nispetleri şerefi mahfuz kaldıkça, yaşadıkları müddetçe Makbule'ye ayda 1.000
lira, ve Rukiye ile Nebile'ye şimdilik 100'er lira verilecektir.
3- Sabiha Gökçen'e bir ev alınabilecek ayrıca para verilecektir.
L- yaşadığı müddetçe Çankaya'da oturduğu ev de emrinde kalacaktır.
5- Ismet Inönü'nün çocuklarına yüksektahsillerini ikmal için muhtaç olacakları
yardım yapılacaktır.

6- Her sene nemadan mütebaki miktar yarı yarıya Türk Tarih ve Dil Kurumlarına
tahsis edilecektir. Kemal Atatürk
12 Aralık 1938 : Sivas-Erzincan demiryolu hizmete açıldı.
- Diyarbakır-Cizre-Van demiryolu yapı mı na başlandı. .
26 Aralık 1938 : CHP Olağanüstü Kurultayı'nca Kemal Atatürk 'Ebedi Başkan',
Ismet Inönü' Değişmez
Başkan' seçildi.
28 Aralık 1938 : Milli Eğitim Bakanlığı'na Hasan Ali Yücel getirildi.
1939
25 Ocak 1939 : Celal Bayar, Başbakanlıktan çekildi.
-Yeni Hükümeti kurmakla Dr. Refik Saydam görevlendirildi.
Başbakan Dr. Refik Saydam
Adliye Bakanı Tevfik Fikret Sılay
Milli Savunma Bakanı Gen. Naci Tınaz
Içişleri Bakanı Faik Oztrak
Dışişleri Bakanı Şükrü Saraçoğlu
Maliye Bakanı Fuat Ağralı
Bayındırlık Bakanı Ali Çetinkaya
Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel
Ekonomi Bakanı Hüsnü Çakır
Sağlık Bakanı Dr. Hulusi Alataş
Gümrük ve lnşaat Bk. Ali Rıza Tarhan
Tarım Bakanı Muhlis Erkmen
27 Ocak1939: Kabine, TBMM'de oybirliği ile güvenoyu aldı. TBMM seçimlerin
yenilenmesine karar verdi.
19 Şubat 1939 : Ulke genelinde 158 ayrı yerde yeni Halkevleri açıldı.
21 Mart 1939 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Korgeneral Ali Hikmet Ayerdem
(Doğumu:1877) öldü.
26 Mart 1939 : Milletvekili seçimleri yapıldı.
3 Nisan 1939 : TBMM açıldı. Ismet Inönü, Meclisin oybirliği ile yeniden
Cumhurbaşkanlığına seçildi.
- Dr. Refik Saydam istifa etti, Kabineyi Kurmakla tekrar görevlendirildi.
TBMM'den güvenoyu aldı.
12 Mayıs 1939 : Türk-Ingiliz Antlaşması imzalandı. Müşterek bildiri: "Türkiye
Hükümeti ve Büyük Britanya
Hükümeti bir saldırı hareketinin Akdeniz Bölgesinde bir savaşa yönelmesi halinde
bilfiil işbirliği yapmaya ve
güçlerinin bütünü ile yardım ve ilgiyi birbirlerine göstermeye hazır
bulunduklarını beyan ederler Ikinci Dünya
Savaşı 'nın ayak sesleri duyulmaya başlanmıştı.
23 Haziran 1939 : 'Türkiye ile Suriye arasında arazi mesailinin kati surette
hallini mutazammın' antlaşma

imzalandı. Bu antlaşmayla 'Hatay' sorunu çözümlendi.
29 Haziran 1939 : Hatay'ın Türk olan yöneticileri Hatay Cumhuriyeti'nin Anavatana bağlanmasını istediler.
Olağanüstü toplanan Hatay Meclisi oybirliği ile Türkiye'ye katılma kararı aldı.
30 Haziran 1939 : TBMM, Hatay'ın Türkiye'ye katılmasını oybirliği ile onayladı.
5 Temmuz 1939 : CHP Il Başkanlıkları, Valilerin uhdesinden alındı.
7 Temmuz 1939 : Hatay Ili kuruluş kanunu kabul edildi.
20 Temmuz 1939 : Samsun'da meydana gelen selde büyük hasar oldu.
23 Temmuz 1939 : Hatay'da törenle Fransız Bayrağı indirildi, Türk Bayrağı çekildi. Hatay'da kalan son
Fransız birliği de aynı gün ayrıldı.
28 Temmuz 1939 : Demiryolu Aşkale'ye ulaştı.
1 Eylül 1939 : Alman orduları Lehistan'a girdi, Ikinci Dünya Savaşı resmen başladı.
6 Eylül 1939 : Demiryolu Erzurum'a ulaştı.
10 Eylül 1939 : Karabük Demir ve Çelik fabrikaları üretime başladı.
22 Eylül 1939 : Dikili'de deprem. 22 kişi öldü, yüzlerce ev yıkıldı.
27 Eylül 1939 : Moskova'da Türk-Sovyet görüşmeleri Dışişleri Bakanları Saraçoğlu-Molotof arasında başladı.
17 Ekim 1939 : Moskova'da 21 gündür süren Türk-Sovyet görüşmeleri kesildi.
19 Ekim 1939 : Türkiye-Fransa-Ingiltere arasında Uçlü Yardım (Ankara Paktı)
imzalandı. Antlaşma hiçbir
devlete karşı olmayarak, yalnız savunma amaçlı olarak düzenlenmişti. Bu antlaşmanın yüklediği koşullar
arasında, Türkiye'nin SSCB ile silahlı bir antlaşmazlığa düşmeyeceğine dair açık
kayıtlar konulmuştu.
22 Ekim 1939 : Sivas Lokomotif Vagon Atölyesi faaliyete başladı.
26 Ekim 1939 : TBMM yeni binasının temeli atıldı.
22 Kasım 1939 : Tercan'da deprem.
20 Aralık 1939 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Yakup Şevki Subaşı
(Doğumu:1876) öldü.
25 Aralık 1939 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Korgeneral Omer Halis Bıyıktay
(Doğumu:1883) öldü.
27 Aralık 1939 : Cumhuriyet tarihinin en büyükfelaketlerinden birisi olan Erzincan depremi. 40.000 kişi öldü.
Binlerce kişi evsiz kaldı.
Windows programının Bul (CTRL+F tuş bileşimi) özelliğinden yararlanarak doküman
içinde kelime
araması yapabilirsiniz.
1940

8 Ocak 1940 : Türkiye-Fransa-İngiltere Kredi Antlaşması imzalandı.
30 Mart 1940 : Türkiye-Suriye Dostluk ve Iyi Komşuluk Antlaşması imzalandı.
(Hatay meselesi ile ilgili olarak
gerilimli günler yaşadığımız Suriye ile, 2. Dünya Savaşının bütün dünyayı tedirgin ettiği günlerde
imzalanmıştı r.)
31 Mart 1940 : Bursa'da Göl barajı' hizmete girdi.
9 Nisan 1940 : Alman orduları Danimarka ve Norveç'e girdi.
9 Mayıs 1940 : Ingiliz Başbakanı Churchill'in mesajı:... Türkiye'nin bu zamanda
bize müzahereti (yardımı)
hepimize cesaret verecek bir amildir."
10 Mayıs 1940 : Alman orduları Lüksemburg ve Hollanda'ya girdi.
13 Mayıs 1940 : Alman orduları Fransa'ya girdi.
19 Mayıs 1940 : Istanbul'da Dolmabahçe Stadının temeli atıldı. (Şu anki ismi
'Beşiktaş Inönü Stadı'dır.)
28 Mayıs 1940 : Bingöl'de deprem, hasar var.
22 Haziran 1940 : Fransa, Almanlar karşısında 'Ateşkes Antlaşması' imzaladı.
29 Haziran 1940 : Türk-Alman Antlaşması imzalandı.
20 Ekim 1940 : Nüfus sayımı yapıldı, nüfusumuz: 17.820.950.
28 Ekim 1940 : Italya, Yunanistan'a saldırdı.
25 Kasım 1940 : 2. Dünya Savaşı'nın sınırlarımıza doğru yayılması üzerine;
Istanbul, Edirne, Kırklareli,
Tekirdağ, Çanakkale ve Kocaeli'de sıkıyönetim ilan edildi.
30 Kasım 1940 : Istanbul'da karartma başladı.
19 Aralık 1940 : Italyan saldırısına uğrayan Yunanistan'a Kurtuluş şilebiyle yardım malzemesi gönderildi.
20 Aralık 1940 : Malatya (Arapgir) ve Tunceli (Çemişgezek) dolaylarında şiddetli
deprem.
1941
1 Ocak 1941 : İngiltere Başbakanı Churchill, Anadolu Ajansı vasıtasıyla Türk
Milletine gönderdiği mesajda:
Geçen müşkül aylarda Türkiye'nin değişmez dostluğuna mahzar olduk."
17 Ocak 1941 : Türk-Bulgar Antlaşması imzalandı.
18 Şubat 1941 : Petrol Ofisi kuruldu.
27 Şubat 1941 : Ingiltere Dışişleri Bakanı Anthony Eden Ankara'ya geldi.
4 Mart 1941 : Alman Büyükelçisi Von Papen, Inönü'ye Adolf Hitler'in mesajını
getirdi. 21 Mart 1941 'de Inönü,
Hitler'e cevabi mesajını gönderdi.
19 Mart 1941 : Sıkıyönetim 3 ay daha uzatıldı.
24 Mart 1941 : Türkiye ve Rusya bir deklarasyon yayınladılar: "... Türkiye

herhangi bir saldırıya uğradığı
taktirde, Sovyet Rusya tarafsızlığı nı koruyacaktı r."
- Niksar ve çevresinde deprem, 500 ölü var.
27 Nisan 1941 : Antakya'da hafif çapta deprem.
18 Haziran 1941 : Türkiye-Almanya Dostluk Antlaşması imzalandı.
20 Haziran 1941 : Inönü ile Adolf Hitler arasında karşılıklı mektuplar gönderildi.
22 Haziran 1941 : Ajanslar sabahın erken saatlerinde Alman ordusunun Sovyet
sınırlarını geçtiğini duyurdu.
2. Dünya Savaşı'nın gidişatını değiştirecek olan Alman-Rus savaşı başlamıştı.
- Hükümet, yayınladığı resmi tebliğde: "Cumhuriyet Hükümeti, Almanya-Sovyetler
Birliği Savaşı dolayısıyla
hasıl olan durum karşısında tarafsızlığını ilana karar vermiştir."
23 Haziran 1941 : Refah faciası. 1939 yılında Ingiltere'ye sipariş edilen 4 denizaltı ve 4 muhrip'i teslim almak
üzere Mersin'den hareket eden Refah Şilebi, batırıldı. Savaşta tarafsız olmamızdan dolayı, bordalarına ve
güvertesine Türk Sancağı Bandaj yapılan ve reflektörlerle aydınlatılan Şilep,
Mersin'den hareketinden 5 saat
sonra saat 22.30 sıralarında meçhul bir gemi tarafından atılan torpido ile vuruldu. Elektrik makineleri ve telsizi
tamamen kullanılamaz hale geldi, mevcut kurtarma filikalarının su kaçırması
dolayısıyla ancak birisi
kullanılabildi. 4 saat kadar su üzerinde kalan Şilep, batmaktan kurtarılamadı.
Tek kurtarma filikasıyla facia
yerinden ayrılan 28 kişi, 36 saat sonra Karataş mevkiine çıkarak geminin battığını bildirdiler. Türkiye'nin ancak
olaydan 36 saat sonra haberi olabilmişti. Kaza mahalline gönderilen uçak ve
gemilerle yapılan kurtarma ve
araştırma faaliyetleri sonucunda, olaydan 72 saat sonra bir denizci sağ olarak
kurtarılabildi. Faciada, 15 Deniz
Subayı, 16 Hava Oğrencisi, 48 Denizaltı Astsubayı, 63 Deniz Eri ve 25 Gemi
Mürettebatı olmak üzere 167
Denizci Şehit olmuştur. Kurtulanların aktardıklarıyla, faciada Denizaltı Filotilla Gv. Yrb. Zeki Işın ile Gemi
Süvarisi Izzet Dalgakıran, Gemiyi terk etme teşebbüsünde bulunmayarak diğer 165
Askerimiz ile birlikte şehit
olmuşlardır.

25 Haziran 1941 : TBMM’de, Türk-Alman Antlaşması oybirliğiyle kabul edildi.
1 Temmuz 1941 : Fransız Devlet Başkanı Mareşal Petain, Inönü’ye mesaj gönderdi.
14 Ağustos 1941 : Ingiltere ve Sovyetler Birliği, Türk Hükümeti’ne müşterek bir
nota vererek, ‘Montreux
Antlaşması’na sadakatlerini yenilediler.
25 Ağustos 1941 : Ruslar ve Ingilizler Iran’ı işgale başladılar.
9 Eylül 1941 : Ağrı Patnos’ta deprem.
11 Eylül 1941 : Van ve Başkale dolaylarında deprem.
21 Eylül 1941 : Istanbul’da Fener’de meydana gelen yangında, 94ev, 2 cami, 1
mescit ve Patrikhane
Müştemilatı yandı.
25 Kasım 1941 : Bulgaristan, Mihver Devletleri yanında savaşa katıldı.
8 Aralık 1941 : Amerika Birleşik Devletleri, Japonya’ya savaş ilan etti.
10 Aralık 1941 : Bitlis ve çevresinde deprem.
19 Aralık 1941 : İstanbul’da ekmek, karneye bağlandı.
1942
17 Ocak 1942 : Ankara’da ekmek karneye bağlandı.
16 Mart 1942 : Uç savaş uçağı Milas’ı bombaladı, olaydan sonra yanlışlık olduğu
belirtildi.
8 Nisan 1942 : Izmir’de Ingiliz ve Italyan yaralılar değiştirildi.
15 Nisan 1942 : Türk Inkılap Tarihi Enstitüsü kurulması hakkındaki kanun kabul
edildi.
9 Haziran 1942 : Anıtkabir projeleri için açılan yarışmada, Prof. Emin Onat ve
Orhan Arda’nın projeleri birinci
oldu.
12 Haziran 1942 :6 ilde sıkıyönetim altı ay daha uzatıldı.
7 Temmuz 1942 : Eski Başbakanlardan Dr. Refik Saydam (Doğumu:1881) öldü.
9 Temmuz 1942 : Şükrü Saraçoğlu, Kabineyi kurmakla görevlendirildi.
14 Temmuz 1942 : ‘Atılay Denizaltı’ gemimiz batırıldı. Sabah saatlerinde, Çanakkale boğazında dalmış,
boğazdan çıkış yaptıktan sonra mayına çarpma neticesi büyük bir yara almış ve 80
metre derinlikte dibe
oturmuştur. Atılay Denizaltısının mürettebatı olan 90 Askerimiz Şehit olmuştur.
10 Ağustos 1942 :4. Türk Dil Kurultayı açıldı.
8 Eylül 1942 : Kurtuluş Savaşı dönemi Sağlık Bakanlarından, Lozan Konferansı
Delegelerinden, yazar Dr.
Rıza Nur (doğ:1879) öldü.

1 Ekim 1942 : Karne ile ekmek dağıtılan bütün illerde halka ekmeklik hububat
verilmeye başlandı.
11 Kasım 1942 : Varlık Vergisi Kanunu kabul edildi.
13 Kasım 1942 : Devlet personeline ücretsiz elbise ve ayakkabı verdi.
31 Aralık 1942 : Türkiye-Almanya kredi antlaşması imzalandı.
1943
1 Şubat 1943 : İsmet İnönü ve İngiliz Başbakanı Churchill görüşmesi Adana'da
başladı.
20 Şubat 1943 : Milli Eğitim Şurası Ankara'da başladı.
23 Şubat 1943 : Inönü'nün, 7. Milletvekili seçimleri dolayısıyla Millete bildirisi: "... Bugüne kadar Dünya
Savaşı'na bulaşmamış olacağımızı, dört sene ewel kimse tahmin edemezdi."
28 Şubat 1943 : Milletvekili seçimleri yapıldı. .
8 Mart 1943 : TBMM toplandı, Cumhurbaşkanlığına tekrar Ismet Inönü seçildi,
Inönü Kabineyi kurmakla
Şükrü Saraçoğlu'nu görevlendirdi.
21 Mart 1943 : İngiliz ve Italyan yaralılar Mersin'de değiştirildi.
29 Mart 1943 : Ingiliz Lordlar ve Avam Kamaraları, TBMM'ye dostluk mesajları
gönderdi.
19 Nisan1943: Türkiye-Almanya Ticaret Antlaşması imzalandı.
2 Mayıs 1943 : Kozlu - Zonguldak demiryolu hizmete girdi.
19 Mayıs 1943 : Ankara'da Gençlik Parkı açıldı.
6 Haziran 1943 : Sivas Çimento Fabrikası işletmeye açıldı.
20 Haziran 1943 :Adapazarı ve Geyve'de büyük deprem.
28 Haziran 1943 : Diyarbakır-Batman demiryolu hizmete girdi.
30 Haziran 1943 : Seyhan Regülatörü hizmete girdi.
10 Eylül1943: Istanbul Kapalıçarşı'daki büyük yangında 202 dükkan yandı.
1 Kasım 1943 : Roosevelt, Churchill, Çan Kay Şek, Kahire Konferansında bir araya
geldi, Ikinci Dünya
savaşının sonu geliyor.
5 Kasım1943: Kahire'de Türk ve Ingiliz resmi görüşmeleri yapıldı.
20 Kasım 1943 : Istanbul Teknik Universitesi kuruldu.
27 Kasım 1943 : Çorum, Tokat, Amasya ve Kastamonu dolaylarında deprem. 4.000 ölü
var.
- Tahran Konferansı, Uç Büyükler (Roosevelt, Churchill, Stalin) buluştu. 2. Dünya Savaşı son buluyor.
7 Aralık 1943 : Kahire'de; Roosevelt— Churchill - Inönü buluştu.
21 Aralık 1943 : Eski Bakanlardan, Universite devrim tarihi okutmanlarından,
devrimci Mahmut Esat Bozkurt
(Doğumu:1892) öldü.

1944
7 Ocak 1944 : Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak emekliye ayrıldı, yerine
2. Başkan Orgeneral
Kazım Orbay atandı.
14 Ocak 1944 : Şair Mehmet Emin Yurdakul (Doğumu:1864) öldü.
1 Şubat 1944 : Bolu, Gerede, Düzce ve Çerkeş dolaylarında büyük deprem, 4.000
kayıp var.
24 Mart1944: Büyük Türk Amirali Barbaros Hayreddin Paşa (1473-1546) 'nın
heykeli, Istanbul Beşiktaş'taki
türbesi önünde açıldı.
30 Mart 1944 : Marmaris civarında 'Krom Şilebi' meçhul kişilerce torpillenerek
batırıldı.
1 Nisan 1944 : Tiyatro sanatçısı Hazım Körmükçü (Doğumu:1898) öldü.
20 Nisan 1944 : Avrupa'ya Krom sevkıyatı durduruldu.
4 Haziran 1944 :1854 yılından beri devam eden Düyunu Umumiye tarihe karıştı.
2 Ağustos1944: TBMM, Almanya ile ilişkilerin kesilmesine karar verdi.
9 Ekim 1944 : Ankara'da Rasattepe'de, Anıtkabir'in temeli atıldı.
1 Kasım 1944 : Fevzipaşa-Malatya-Diyarbakı r-Kurtalan demiryolu hizmete açıldı.
3 Kasım 1944 : Işıkları karartma tedbirleri kaldırıldı.
19 Kasım 1944 : Elazığ-Van demiryolu yapımına başlanıldı.
1945
3 Ocak1945: TBMM, Japon Devleti ile ilişkileri kesmeye karar verdi.
10 Ocak 1945 : Çıkarılan bir kanunla Anayasa'nın dili Türkçeleştirildi.
- Bazı ay adlarının değiştirilmesi hakkındaki kanun kabul edildi. Teşrinievvel
(Ekim), Teşrinisani (Kasım),
Kanunuevvel (Aralık), Kanunusani (Ocak) olarak değiştirildi.
15 Ocak 1945 : Istanbul Boğaziçi iskeleleri arasında yolcu taşımacılığı yapan
Şirketi Hayriye satın alındı.
8 Şubat 1945 : Ankara-Çankırı arasında telefon görüşmeleri başladı.
23 Şubat 1945 : Türkiye-Amerika arasında ikili yardım antlaşması imzalandı.
- Almanya ve Japonya'ya savaş ilanı TBMM'de oybirliği ile kabul edildi.
2 Mart 1945 : Bitlis-Tatvan-Erciş bölgesinde deprem.
20 Mart 1945 : Adana'da deprem.
27 Mart 1945: Yazar Halit Ziya Uşaklıgil (Doğumu:1866) öldü.
7 Mayıs 1945 : Almanya teslim oldu, böylece 2. Dünya Savaşı Avrupa'da son buldu.

11 Mayıs1945: TBMM, Savaşın kansız atlatılmasından dolayı Inönü'ye teşekkür

etti.
29 Mayıs 1945 : Saraçoğlu Hükümeti 7'ye karşı 359 oyla güven oyu aldı.
Muhalifler; Bayar, Menderes,
Koraltan, Köprülü, Sazak, Bayur, Peker.
12 Haziran 1945 : Bayar ve üç arkadaşı, dörtlü bir önerge vererek Parti Tüzüğü
ile bazı kanunların
değişmesini istediler.
13 Haziran 1945 : Iller Bankası kanunu kabul edildi.
- Celal Bayar, Basın Kanununun 50. ve 17. maddelerinde bazı değişiklikler
yapılması için TBMM'ye tasarı
verdi.
22 Haziran 1945 : Çalışma Bakanlığı Kuruluş Kanunu kabul edildi.
26 Haziran 1945 : Türkiye, San Francisco'da Birleşmiş Milletler Antlaşması nı
imzaladı. 1945 Şubat'ında
Yalta'da toplanan Uç Büyükler (Ingiltere, Amerika, Rusya), Birleşmiş Milletler
Anayasası'nın hazırlanması için
bir komisyon kurulmasına karar verdiler. 1945 Nisan'ında milletlerarası
teşkilatı kuracak olan Birleşmiş
Milletler Konferansı, San Francisco şehrinde toplandı. Konferansa katı labilmek
için ilk şart, 1 Mart 1945'e
kadar Almanya ve Japonya'ya savaş açmaktı.
29 Haziran 1945 : Gazeteci ve Cumhuriyet Gazetesi kurucusu, Yunus Nadi Abalıoğlu
(Doğumu:1880) öldü.
6 Temmuz 1945 : Ulaştırma Bakanlığı Kanunu kabul edildi.
9 Temmuz 1945 : Ormanların devletleştirilmesini öngören kanun kabul edildi.
18 Temmuz 1945 : Milli Kalkınma Partisi kuruldu.
29 Temmuz 1945 : Ereğli Limanının temeli atıldı.
6 Ağustos 1945 : IlkAtom Bombası, Japonya'nın Hiroşima şehrine yerel saatle
08.15'de atıldı. Havada
patlatılan bomba 20.000 (dinamit) gücündeydi. Şehirde 10km. karelik alanı yerle
bir etti, 66.000 kişi öldü,
69.000 kişi yaralandı.
9 Ağustos 1945 : Amerika, Japon şehri Nagasaki'ye ikinci Atom Bombasını attı,
37.000 kişi öldü, 40.000 kişi
yaralandı. Iki Atom Bombası sonucunda Japonya teslim oldu ancak, insanlık
tarihinin en büyük vahşetlerinden
biri olan bu olayda, Japonya 103.000 ölü ve 109.000 yaralı verdi, bombaların

yaydığı radyasyon dolayısıyla,
yüzbinlerce insan çeşitli hastalıklara yakalandı.
10 Ağustos 1945 :2. Dünya Savaşı sona erdi.
15 Ağustos 1945 : TBMM, Birleşmiş Milletler Anayasası'nı kabul etti.
26 Eylül 1945 : Adnan Menderes ve Fuat Köprülü'nün CHP'den ihraç edilmeleri
üzerine, Celal Bayar'da Izmir
Milletvekilliğinden istifa etti.
10 Ekim 1945 : Amerika, Ingiltere ve Rusya, Potsdam Konferansında Türkiye ile
ayrı ayrı görüşmeye karar
verdiler.
17 Ekim 1945 : Ankara Tıp Fakültesi açıldı.
21 Ekim 1945 : Genel nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz: 18.790.174
1 Kasım 1945 : TBMM, Cumhurbaşkanı Inönü'nün konuşmasıyla açıldı:"... Tek
eksiğimiz, Hükümet Partisinin
karşısında başka parti bulunmamasıdır."
- Celal Bayar, yaptığı açıklamada, "Parti kuruyoruz, bu muhakkaktır, fakat birkaç gün geçmeden tafsilat
verememem." dedi.
20 Kasım 1945 : Van'da büyük deprem.
3 Aralık 1945 : Celal Bayar, CHP Genel Sekreterliği'ne gönderdiği kısa bir yazı
ile Partiden istifa etti.
20 Aralık 1945 : Iki Gürcü Profesör, Giresun'a kadar bütün Kuzey Doğu Anadolu'nun Gürcistan'a katılması
tezini savundular.
1946
7 Ocak 1946 : Demokrat Parti kuruldu.
8 Ocak 1946 : Parti kurucuları, Ankara'da bir evde yaptıkları toplantıda, Demokrat Parti Başkanlığına Celal
Bayar'ı seçtiler.
21 Şubat 1946 : Iki Gürcü profesörün doğu Karadeniz'de hak iddia etmeleri
üzerine gerginleşen ortamda (20
Aralık 1945), Ingiltere Dışişleri Bakanı Bevin'in mesajı: "Türkiye'nin hürve müstakil yaşamasını, Türk-Sovyet
Antlaşması'nın yenilenmesini isteriz... Türkiye ile SSCB arasında bir sınır konusunun çıkmasını üzülerek
karşılıyoruz. Bu sınır Fatih tarafından çizilmiş değildi..."
13 Mart 1946 : DP'nin bir muvazaa partisi olduğu hakkındaki söylentileri, Bayar
cevaplandırdı: "Ne Halk
Partisi'ne ve ne de Partimize böyle küçültücü bir hareketi yüklemeğe imkan
yoktur."

5 Nisan 1946 : Amerika'da vefat eden Türk Büyükelçisi Münir Ertegün'ün naaşı nı
taşıyan savaş gemisi
Missouri, saat 8.00'de Haydarpaşa Limanına demirledi. Dünyanın en büyük savaş
gemisi olan Missouri ile
Türk Büyükelçisinin cenazesinin gönderilmesi özel bir anlam taşıyordu. Dünya'nın
süper güç adayı ABD,
Missouri'yi göndermekle, Türkiye'den Boğazlarda ve Doğu Karadeniz'de hak talep
eden diğer süper güç
adayı SSCB'ye bir mesaj göndermişti.
6 Nisan 1946 : Inönü, Başkan Truman'ın özel temsilcisi Weddell'i kabul etti.
15 Nisan 1946 : Ankara'da Milli Kütüphane kurulması amacıyla 'Hazırlık Bürosu'
kuruldu.
20 Nisan1946: DP, ara seçimlere katılmamaya karar verdi.
11 Mayıs 1946 : CHP Olağanüstü Kurultayı'nda Inönü konuştu: "... Serbest, samimi
bir seçim hedefimizdir."
31 Mayıs1946: Varto- Malazgirtve Malatya'da deprem. Varto'da 3.000 ev yıkıldı,
650 ölü var.
- Türkiye'de ilk defa tek dereceli milletvekili seçimi kabul edildi.
10 Haziran 1946 : TBMM, 2'ye karşı 383 oyla seçimleri yenileme kararı aldı.
13 Haziran1946: Universitelere muhtariyet veren kanun kabul edildi.
14 Haziran 1946 : Türkiye Emlak Kredi Bankası'nın kurulmasına dair kanun kabul
edildi.
9 Temmuz 1946 : Ankara Valisi Nevzat Tandoğan intihar etti.
17 Temmuz 1946 : Inönü'nün radyoda seçim konuşması:"... Milli iradenin hakiki ve
temiz bir surette meydana
çıkması, hepimizin müşterek başarımız, kanuni görevimiz, şerefimiz olacaktır...
Partim seçimi kaybedecek
olursa Cumhurbaşkanlığı'ndan çekilmemin tabii bir şey olduğunu bütün
vatandaşlarımın bilmesi lazımdır."
18 Temmuz 1946 : Bayar, Balıkesir'de konuştu: "... Yeni bir devre giriyoruz. Bu
pazar günü yapılacak seçimde
bu devre açılıyor..."
21 Temmuz1946: Memleketimizde muhalefetinde katıldığı ilk tek dereceli genel
seçim yapıldı. CHP:396,

DP:61, Bağımsız:7 milletvekili kazanmıştır. Seçimlere hile karıştırıldığına dair
DP'nin itirazları bir sonuç
vermedi, ancak günümüzde dahi bu seçim hala tartışılmaktadır.
30 Temmuz 1946 : Genel Kurmay Başkanı Org. Kazım Orbay istifa elli, yerine
Orgeneral Salih Omurtak
getirildi.
5 Ağustos 1946 : TBMM açıldı. Inönü 451 Milletvekilinden 388'inin oyu ile tekrar
Cumhurbaşkanlığına seçildi.
Başbakan Saraçoğlu istifa etti. Recep Peker, yeni kabineyi kurmakla
görevlendirildi. TBMM Başkanlığı'na, 379
oyla General Kazım Karabekir seçildi.
8 Ağustos 1946 : Sovyet Rusya, Türkiye ile ilgili devletlere başvurarak
Boğazları Türkiye ile müşterek olarak
kontrol etmek amacıyla 'Boğazlar Rejiminin' değişmesini istedi.
13 Ağustos 1946 : DP Grup Başkanlığı bir tebliğ yayınlayarak, Sovyet notası
karşısında Hükümetin yanında
olduklarını bildirdi.
14 Ağustos 1946 : Recep Peker Kabinesi güvenoyu aldı.
22 Ağustos 1946 : Sovyet notasına Türkiye'nin cevabı:"... Boğazları beraberce
koruma teklifi Türkiye'nin
hiçbir surette feragat edemeyeceği ve kısıtlanmasını kabul edemeyeceği egemenlik
haklarına ve güvenliğine
aykırıdır."
7 Eylül 1946 : Türk Lirası devalüe edildi. '7 Eylül kararı' olarak anılır.
13 Eylül 1946 : Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı kuruldu.
28 Eylül 1946 : Sovyetlerin cevabı:"... Boğazların korunması Türkiye ve SSCB'ye
ait olmalıdır."
21 Ekim 1946 : Sovyet Rusya'ya verilen notanın metni açıklandı: ".. Müşterek
savunma teklifi egemenliğimize
aykırıdır."
4 Aralık 1946 : Erzurum Ticaret Borsası kuruldu.
10 Aralık 1946 : Insan Hakları Evrensel Beyannamesi yayınlandı.
18 Aralık 1946 : pP'liler bütçe görüşmelerinde Meclis'i topluca terk ettiler.
23 Aralık 1946 : nönü, anlaşmazlığı çözümlemek için Bayar, Köprülü ve Saraçoğlu
ile ayrı ayrı görüştü.
26 Aralık 1946 : Inönü, iki partiyi de yatıştırarak, DP'lilerin Meclis
çalışmalarına katılmalarını temin elli.
1947

7 Ocak 1947 : Demokrat Parti'nin ilk büyük kongresi, Celal Bayar'ın konuşmasıyla
açıldı.
12 Mart 1947 : ABD Başkanı Truman, Türkiye ve Yunanistan'a 400.000.000 dolar
yardım verilmesi için
Senato'da yaptığı konuşmada: "... Türkiye'nin bağımsız olarak kalmasının önemi
büyüktür."
3 Nisan 1947 : DP, yayınladığı bir bildiri ile 4 ilde yapılacak milletvekili
seçimlerine girmeme kararını açıkladı.
7 Nisan 1947 :4 ilde milletvekili seçimleri yapıldı. DP katılmadı.
2 Mayıs 1947 : Amiral Bernard Bier komutasında bir Amerikan Filosu Istanbul'a
geldi. Inönü, Amiral'i
Ankara'da kabul etti.
9 Mayıs 1947 : Amerika, Türkiye ve Yunanistan'a yardım kararını, 107'ye karşı
287 oyla kabul etti.
13 Mayıs1947: Inönü, British United Press Ajansı'na yaptığı açıklamalarda;
"Türkiye herhangi bir ülkeye
Boğazlarda üs vermeye razı mıdır?" sorusuna; "Türkiye'nin toprak bütünlüğü ile
egemenliğine dokunan hiçbir
konu, söz konusu olamaz." dedi.
20 Mayıs 1947 : Rize Çay Fabrikası ilk ürününü verdi.
23 Mayıs 1947 : Inönü'nün, Amerika'ya mesajı;"... Amerikan yardımı, cihan
barışının devamı ve yenilenmesi
uğrunda kendisine düşen büyük rolü tamamıyla benimsediğini gösteren ümitlerle
dolu bir işarettir."
28 Mayıs 1947 : Sıkıyönetim 6 ay daha uzatıldı.
- Celal Bayar, 7 yıldan beri ilk defa TBMM'de söz aldı. Istanbul'da
sıkıyönetimin devamı konusunda konuştu.
7 Temmuz 1947 : Gaziantep şarap fabrikası açıldı.
10 Temmuz 1947 : Inönü, Bayar'la görüştü ve gelişen politik durum üzerinde
durulduğu açıklandı.
9 Eylül 1947 : Başbakan Recep Peker istifa elli. Hasan Saka, Kabineyi kurmakla
görevlendirildi.
21 Eylül 1947 : Kozlu'da bir maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında 48
işçi öldü.
1 Ekim 1947 : Inönü, Meclisi olağanüstü toplantıya çağırdı.
13 Ekim 1947 : Hasan Saka Kabinesi, 49'a karşı 362 oyla güvenoyu aldı.
25 Ekim 1947 : şovyet delegesi Vişinski, Birleşmiş Milletler'de Kars ve

Ardahan'ı istedi.
1 Kasım 1947 : Inönü, TBMM'nin açılışında yaptığı konuşmada: "... Yurdumuzun
bütünlüğüne ve haklarımıza
karşı herhangi bir tecavüz emeli beslenmesine asla müsaade etmeyeceğiz."
- Kazım Karabekir Paşa, 322 oyla tekrar Meclis Başkanlığına seçildi.
27 Kasım 1947 : Halkevleri'nin, CHP'ye bağlı hükmi şahsiyete haiz bir kuruluş
halini alması kararlaştırıldı.
30 Kasım 1947 : CHP, 7.Kurultayı'nda, partinin yeni tüzüğü kabul edildi, Genel
Başkanlığa tekrar Ismet Inönü
seçildi.
10 Aralık 1947 : Ceyhan, Adana ve Tarsus dolaylarında deprem.
16 Aralık 1947 : Palu-Genç demiryolu hizmete açıldı.
1948
25 Ocak 1948 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından, Şark Fatihi olarak nam salan,
TBMM Başkanı, şair ve edip,
Orgeneral Kazım Karabekir (Doğumu:1882) öldü.
30 Ocak 1948 : Akbank, Adana'da kuruldu.
20 Şubat 1948 : Bulgaristan tarafından iki uçağımızın düşürülmesi üzerine, Bulgaristan'a nota verildi.
1 Mart 1948 : Eski Gümrükve Tekel Bakanı Suat Hayri Urgüplü'nün yüce divanda
yargılanmasına başlandı.
20 Mart 1948 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından, Korgeneral Naci Eldeniz (Doğumu:1875) öldü.
1 Mayıs 1948 : Istanbul'da, Sedat Simavi tarafından kurulan Hürriyet Gazetesi
yayın hayatına başladı.
25 Mayıs 1948 : CHP Meclis Grubunda, 'Ilahiyat Fakültesi' kurulması kararlaştırıldı.
8 Haziran 1948 : Başbakan Hasan Saka istifa etti. Kabineyi kurmakla tekrar Hasan
Saka görevlendirildi.
18 Haziran 1948 : Ikinci Hasan Saka Kabinesi, 40'a karşı 308 oyla güvenoyu aldı.

2 Temmuz 1948 : TBMM'de yeni seçim kanununun müzakeresine başlandı.
7 Temmuz 1948 : DP'liler, seçim kanunu görüşmelerinde salonu topluca terk
ettiler.
19 Temmuz 1948 : Millet Partisi kuruldu. Mareşal Fevzi Çakmak bir bildiri yayınladı.
15 Ağustos 1948 : Milli Kütüphane Ankara'da hizmete açıldı.

5 Ekim 1948 : Yüce Divan, Suat Hayri Urgüplü'nün suçsuzluğuna karar verdi.
1 Kasım 1948 : Milli Eğitim Bakanlığı, 15 Şubat 1949'dan itibaren okullarda
isteyenlerin din dersi takip
edebileceklerine karar verdi.
6 Aralık 1948 : Atatürk'ün hastalığı dolayısıyla satın alınan Savanora yatı satılığa çıkarıldı. (Tekneye alıcı
çıkmadı, 02.07.1951'de Deniz Harp Okuluna devredildi. Teknede halen Atatürk'ün
özel dairesi ve eşyaları
olduğu gibi korunmaktadır.)
10 Aralık 1948 : Türkiye, UNESCO' ya katıldı. Türkiye, Insan Hakları Evrensel
Beyannamesini imzaladı.
1949
14 Ocak 1949 : Başbakan Hasan Saka istifa etti, Prof. Şemsettin Günaltay Kabineyi kurmakla görevlendirildi.
CHP'de huzursuzluk iyice su yüzüne çıkmaya başladı.
24 Ocak 1949 : Günaltay Kabinesi, 42'ye karşı 349 oyla güvenoyu aldı.
- Behçet Kemal Çağlar, Cumhuriyet Halk Partisinden ve Milletvekilliğinden istifa
etti. Yaptığı açıklamada:
En iyimseriniz, en taşkın savunucunuz olan ben artık inancımı kaybetmiş bulunuyorum." dedi.
27 Ocak1949: Amiral Richard Conolly komutasında bir Amerikan Filosu Istanbul'a
geldi. Inönü, Amiral'i kabul
etti.
31 Ocak 1949 :CHP grubu ilk açık oturumu yaptı.
1 Şubat 1949 : Ilkokullarda ihtiyari olarak din dersi okutulmasına karar verildi.
30 Mart 1949 : Bayar, Balıkesir'de yaptığı konuşmada: "Laiklik, vicdan hürriyetine dayanan Cumhuriyet
Rejiminin teminatı olarak programımızdadır." dedi.
3 Nisan 1949 : Bayar, Bursa'da konuştu: "Evet, biz Müslüman'ız ve Müslüman
olarak kalacağız. Şunu
ehemmiyetle ve ısrarla tekrarlamak isterim ki, laiklik prensibi, buna asla engel
değildir. Bilakis vicdanlara
hükmedilmesine müsaade etmeyen bir prensiptir. Bugün bizi, inandığımız gibi
ibadetten alıkoyan hiçbir kimse
yoktur ve hiçbir zamanda olmayacaktır."
4 Nisan 1949 : Kuzey Atlantik Paktı (NATO) kuruldu.
24 Nisan 1949 : Bayar, Ankara'da laiklikle ilgili konuşma yaptı.
6 Mayıs 1949 : Yunus Emre'nin kemikleri yeni mezarına taşı ndı.

10 Mayıs1949: Türk Ocakları yeniden açıldı.
4 Haziran 1949 : Ankara'da Ilahiyat Fakültesi kurulmasına dair kanun kabul
edildi.
8 Haziran 1949 : Milli Savunma Bakanlığı kanunu kabul edildi.
9 Temmuz 1949 : Istanbul Galata Rıhtımı'nda harekete hazırlanan 'Çorum' isimli
yolcu gemisi yandı. 61 kişi
öldü, 22 kişi yaralandı.
18 Temmuz 1949 : Türkiye, NATO dışında bırakıldı.
- Bayar, Izmir'de konuştu: "... Recep Peker'in yapmak istediklerini, bir daha
tecrübeye kalkarlarsa on misliyle
karşılık vereceğiz."
21 Temmuz 1949 : Amerika, Atlantik Paktı'nı (NATO) onayladı.
6 Ağustos1949: Inönü, bir vatandaşın isteği üzerine servetine dair dedikoduları
cevaplandırdı:"...
Amerika'da ne benim, ne de kardeşlerimin bir metre toprağı mız yoktur.
Isviçre'de bir frank param yoktur."
8 Ağustos 1949 : Türkiye, Avrupa Konseyi'ne katıldı.
17 Ağustos 1949 : Kiğı-Karlıova'da deprem. 300 kayıp var, ispo ev yıkıldı.
8 Kasım 1949 : Bayar, gazetecilerin sorularını cevaplandırdı: "Inönü'nün CHP
Genel Başkanı kalması endişe
yaratmakta devam edecektir."
16 Kasım1949: Denizli Milletvekili Reşat Aydınlı, Millet Partisi kurucularından
Gen. Sadık Aldoğan, Fuat
Ama ve Osman Bölükbaşı'nın Inönü ve Bayar'a suikast hazırlığında olduklarını
ihbar etti. Osman Bölükbaşı ve
Fuat Ama tutuklandı. Milletvekili Sadık Aldoğan'ın dokunulmazlığının
kaldırılması istendi, ancak Meclis delilleri
yeterli bulmayarak bu öneriyi reddetti.
19 Kasım 1949 : Istanbul Radyosu yayına başladı.
21 Kasım 1949 : Osman Bölükbaşı ve Fuat Ama, tahliye edildiler.
30 Kasım 1949 : TBMM, suikast ihbarında bulunan Reşat Aydınlı'nın
dokunulmazlığını kaldırdı ve 2 Aralıkta
tutuklandı.
Windows programının Bul (CTRL+F tuş bileşimi) özelliğinden yararlanarak doküman
içinde kelime araması yapabilirsiniz.
1950
2 Ocak 1950 : Bingöl, Kiğı ve Karlıova dolaylarında şiddetli deprem oldu.
16 Şubat 1950 : Tek dereceli, gizli oy ve açı k tasnif esaslarını getiren
çoğunluk sistemine dayalı seçim
kanunu kabul edildi.

2 Mart 1950 : Emekli Orgeneral Mustafa Muğlalı, Ozalp olayı nedeniyle bir süredir devam eden yargılama
sonunda idama mahkum edildi, cezası müebbet hapse çevrildi.
20 Mart 1950 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Ali Sait Akbaytogan
(Doğumu:1872) öldü.
24 Mart 1950 : TBMM, seçimin yenilenmesi önergesini, 22'ye karşı 299 oyla kabul
etti.
2 Nisan 1950 : Eski Başbakanlardan Recep Peker (Doğumu: 1888) öldü.
10 Nisan 1950 : Kurtuluş Savaşının Büyük Komutanlarından, Mareşal Fevzi Çakmak
(Doğumu:1876) öldü.
28 Nisan 1950 : Kırım Savaşı sırasında (1854), Usküdar'daki Selimiye Kışlası'ndaki yaralılara da bakan,
dünya çapında ünlü Hemşire Florance Nightingale adına yaptırılan 'F. Nightingale
Hemşire Koleji' Istanbul'da
açıldı.
14 Mayıs 1950 : Milletvekili seçimleri yapıldı. (DP: 396, CHP: 68, MP: 1, Bağımsız: 7)
20 Mayıs 1950 : DP Meclis Grubu, Celal Bayar'ı Cumhurbaşkanlığı adaylığına
seçti.
22 Mayıs 1950 : TBMM, 9. Dönem çalışmalarına başladı, Celal Bayar 387 oyla (1.
Inönü, 66 oy aldı)
Cumhurbaşkanlığına seçildi. Kabineyi kurmakla Istanbul Milletvekili Adnan Menderes görevlendirildi.
23 Mayıs 1950 : Cumhurbaşkanı Celal Bayar, Inönü'yü Çankaya'daki evinde ziyaret
elli.
- CHP Başkanı Inönü bir açıklama yaptı:"... Vatanımızda birlik ve düzenliğin
kurulması, bizim için parti
mülahazalarının üstündedir."
2 Haziran 1950 : Adnan Menderes, kabinesini açıkladı. 295 Milletvekilinin katıldığı oylamada, 282 oyla
güvenoyu aldı.
Başbakan Adnan Menderes
Adalet Bakanı Halil Ozyörük
Milli Savunma Bakanı Refik Şevket Ince
Içişleri Bakanı Rüknettin Nasuhioğlu
Dışişleri Bakanı Prof. Fuat Köprülü
Milli Eğitim Bakanı Avni Başman
Bayındırlık Bakanı General Fahri Belen
Ekonomi ve Ticaret Bk Zühtü Velibeşe
Maliye Bakanı Halil Ayan

Sağlık Bakanı Prof.Dr. Nihat Reşat Belger
Tarım Bakanı Nuri Ozsan
Gümrük ve lnşaat Bk. Nihat Eriboz
Ulaştırma Bakanı Tevfik Ileri
Çalışma Bakanı Hasan Polatkan
Işletmeler Bakanı Prof. Muhlis Ete
6 Haziran 1950 : Org. Nuri Yamut, Genel Kurmay Başkanlığına atandı.
14 Haziran 1950 : DP Milletvekillerinden bir grup, Halkevlerinin yeni bir tüzüğe
bağlanması için kanun teklifi
verdiler.
16 Haziran1950: Türkçe okunan Ezanın tekrar Arapça okunmasına dair kanun kabul
edildi.
- Gazetecilerin bu konu hakkında sorduğu sorular üzerine Başbakan Menderes'in
gazetelerde yayınlanan
açıklaması:
"Her taassup, cemiyet hayatı için zararlı neticeler doğurur. Cemiyet hayatında
esas değişikliklerin
yapılabilmesi evvela taassup zihniyetinin yıkılmasına bağlıdır. Bu hakikatin iyice kavranmış olması neticesidir
ki, BüyükAtatürk birtakım hazırlayıcı ön inkılaplara başlarken taassup zihniyetiyle mücadele etmek lüzumunu
hissetti.
Ezanın Türkçe okunması mecburiyeti de böyle bir zaruretin neticesi olarak kabul
edilmelidir. Zamanında çok
lüzumlu olan bu mecburiyet ve tedbir, diğer tedbirlerle birlikte bugünün hür
Türkiye'sine zemin hazırlamıştır.
Ezanın Türkçe okunmasına mukabil camii içinde bütün ibadet ve dualarının din
dilinde olması garip bir tezat
teşkil eder gibi görünür. Bunun izahı arz ettiğim gibi, geçmişteki hadiselerin
hatırlanmasına ve taassup
zihniyetine karşı mücadele zaruretinin kabul olunmasına bağlıdır."
25 Haziran1950: Sovyetler tarafından desteklenen Kuzey Kore orduları, sabahın
erken saatlerinde Güney
Kore'ye saldırdı.
28 Haziran 1950 : CHP Kurultayı başladı. Ismet Inönü Başkan, Kasım Gülek Genel
Sekreter seçildi.
29 Haziran 1950 : Dışişleri Bakanı Köprülü, Hükümetten aldığı talimat üzerine,

Birleşmiş Milletler Genel
Sekreteri Trygve Lie'ye, Türkiye'nin Güney Kore'ye yardım edeceğini bildirdi.
14 Temmuz 1950 : Genel Af kabul edildi.
25 Temmuz 1950 : Cumhurbaşkanı Bayar'ın Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu,
Kore savaşına
katılmak üzere 4.509 kişilik bir Tugayın, Birleşmiş Milletler emrine verilmesini
kararlaştırdı.
28 Temmuz 1950 : Inönü, gazetecilere verdiği demeçte: "Karar, TBMM'den
geçirilmemiş ve memleketi
savaşa götürecek böyle önemli bir konuda muhalefet partisiyle fikir teatisinde
bulunulmamıştır."
2 Ağustos 1950 : Atlantik Paktı'na (NATO) Türkiye'nin de katılması için
çalışmalar yoğunlaştırıldı.
28 Ağustos 1950 : Bir tarih yazarı, okul kitaplarından Inönü'nün adını çıkardı.
Bu davranış çeşitli tepkilere
neden oldu.
31 Ağustos 1950 : Halkevlerine yapılan yardım tutarı, Maliye Bakanlığı'nca
incelenmeye başlandı.
15 Eylül 1950 : Sağlık Bakanı Prof. Dr. Nihat Reşat Belger istifa etti.
21 Eylül 1950 : Türk Tugayı Kore'ye hareket etti.
17 Ekim1950: Türk Tugayı Kore'ye ulaştı.
22 Ekim 1950 : Genel Nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz: 20.947.188
28 Ekim 1950 : Bayındırlık Bakanı Gen. Fahri Belen, istifa etti.
4 Kasım 1950 : Türkiye, 'Insan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma'
Antlaşmasını Roma'da imzaladı.
15 Kasım 1950 : Şair Orhan Veli Kanık (Doğumu:1914) öldü.
18 Kasım 1950 : Kore'de 'Cunşona' baskınından sonra BM Başkomutanı General
Douglas McArthur,
Kore'deki Türk Silahlı Kuvvetler Komutanı General Tahsin Yazıcı'ya tebrik mesajı
gönderdi: "... Türk Tugayı
eşsiz kahramanlıkiarla süslü tarihine yeni bir şeref sayfası ilave etti."
22 Kasım 1950 : Inönü, 'Dış politika, memleketin politik ve askeri güvenlik
konuları üzerinde' genel görüşme
açılmasını istedi.
27 Kasım 1950 : Kore'de 'Kunuri Savaşı' diye adlandırılan, çok kanlı çarpışmalar
başladı ve günlerce sürdü.
Türk Tugayı, kendisinden sayıca üstün düşman kuvvetlerinin geceli gündüzlü üç
günlük ağırtaarruzuna

rağmen, bulunduğu hattan çekilmedi ve Müttefik 8.ordusunun geri çekilebilmesini
sağladı.
Tugayımız, Kunuri Savaşında, 237 şehit, 387 yaralı ve 201 kayıp vermiştir.
12 Aralık 1950 : CHP merkez binası, hazine malı oldu.
1951
12 Ocak 1951 : Kore'de yaralanan askerlerimiz, Tokyo'dan yurda hareket etti.
21 Ocak 1951 : Ankara'ya, ilk Kore hasta ve yaralı kafilesi geldi.
5 Mart 1951 : Atatürk heykeline yapılan saldırıyı kınamak için, Kırşehir'de büyük bir protesto mitingi
düzenlendi.
8 Mart 1951 : Başbakan Adnan Menderes istifa elli. Hükümeti Kurmakla tekrar
Menderes görevlendirildi.
9 Mart 1951 : Menderes, 2. Kabinesini kurdu.
2 Nisan 1951 :2. Menderes Kabinesi, 50'ye karşı 345 oyla güvenoyu aldı.
26 Haziran 1951 : 'Hürriyet Şehidi' olarak adlandırılan Mithat Paşa'nın (1822-1884) kemikleri Taiften
Istanbul'a getirilerek 'Hürriyet-i Ebediye' tepesindeki kabre törenle gömüldü.
1 Temmuz 1951 : Atatürk'ün heykel ve büstlerine karşı yapılan saldırıları kınamak için, yurdun çeşitli
yerlerinde protesto mitingleri yapıldı.
25 Temmuz 1951 : Atatürk aleyhine işlenen suçlar hakkında kanun kabul edildi.
1 Ağustos 1951 : Yabancı sermayeyi teşvik kanunu kabul edildi.
6 Ağustos 1951 : CHP'nin Halkevleri yoluyla tasarrufuna geçirdiği malların hazineye geri verilmesine dair
kanunun görüşmeleri esnasında, CHP'liler, CHP'nin mallarıyla ilgili görüşlerini
belirttikten sonra salonu terk
ettiler. Kanun teklifi, DP'lilerin oylarıyla kabul edildi.
8 Ağustos 1951 : Halkevleri kapatıldı.
13 Ağustos 1951 : Çankırı, Kastamonu ve Bolu dolaylarında deprem, 50 kayıp var.
20 Ağustos 1951 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral lzzettin Çalışlar
(Doğumu:1882) öldü.
16 Eylül 1951 :17 ilde yapılan ara seçimlerden 15 ilde DP kazandı. Oyların %52'sini DP, %38'ini CHP aldı.
20 Eylül 1951 : Türkiye, Kuzey Atlantik Paktı (NATO)'na kabul edildi.
1 Ekim 1951 : Hava Harp Okulu kuruldu.
17 Ekim 1951 : Türkiye'nin, NATO'ya katılmasıyla ilgili protokol Londra'da imzalandı.
4 Kasım 1951 : Ilkokullarda din dersi, ders programına alındı.
11 Aralık 1951 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Mustafa Muğlalı

(Doğumu:1882) öldü.
26 Aralık 1951 : Inönü, CHP Büyük Kurultayı'nda konuştu: "... Biz bir yıldan
beri eşit olmayan vasıtalarla
iktidarın karşısında varlık mücadelesi içindeyiz."
1952
31 Ocak 1952 : Yunanistan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sofokles
Venizelos Ankara'ya geldi.
18 Şubat 1952 : Türkiye, NATO'ya resmen katıldı.
4 Mart 1952 : Amerikan Genel Kurmay Başkanı (daha sonra Başkan olacak olan)
Eisenhower Ankara'ya
geldi.
12 Nisan 1952 : Türk Devrim Ocakları kuruldu.
26 Nisan 1952 : Başbakan Menderes, Yunanistan'a resmi ziyarette bulundu.
16 Haziran 1952 : Türkiye'ye girmeleri yasak olan Osmanlı Hanedanı üyelerinin,
bazı şartlarla yurda
girebilmelerine dair kanun kabul edildi.
20 Ağustos 1952 : Napoli'de yapılan Avrupa Güzellik yarışmasında, Türkiye güzeli
Günseli Başar birinci oldu.
3 Eylül 1952 : Ağrı Dağı'na tırmanan ilk Türk dağcıları, zirveye Türk Bayrağı
diktiler.
27 Eylül 1952 : Inönü, Bursa'da konuştu: "Müstakil mahkeme, müstakil yargıç
mefhumu bugün vatanın en
önde gelen konularından biridir."
11 Ekim 1952 : CHP bir bildiri yayınladı:"... Muhalefet kanunlar içinde yapmaya
hakkı olduğu görevini yerine
getirmekten fiilen men edilmiştir."
22 Kasım 1952 : Gazeteci Ahmet Emin Yalman'a, Malatya'da suikast yapıldı.
Yalman, yara almadan kurtuldu.
25 Kasım 1952 : Bayar, Yunan Kralı'nın ziyaretini iade etmek için Savanora
Yatıyla Yunanistan'a gitti.
24 Aralık 1952 : Oz Türkçe kelimelerle meydana getirilmiş olan 10 Ocak 1945
tarihli Anayasa, Prof. Fuat
Köprülü ve 23 arkadaşının teklifi ile kaldırıldı ve 20 Nisan 1924 tarihli
Anayasa tekrar yürürlüğe girdi. CHP,
aleyhte oy kullandı.
1953

21 Ocak 1953 : Petrollerimizin işletilmesiyle ilgili olarak ilk anlaşma bir Amerikan şirketiyle yapıldı.
22 Ocak 1953 : Türkiye Milliyetçiler Derneği kapatıldı.
29 Ocak 1953 : Unlü ney üstadı ve hiciv şairi, Neyzen Tevfik Kolaylı (Doğumu:1879) öldü.
28 Şubat1953: Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında üçlü dostluk antlaşması
Ankara'da imzalandı.
4 Nisan 1953 : Dumlupınar Denizaltısı, Nato tatbikatından dönerken Çanakkale
Boğazında Naboland adlı
Isveç gemisiyle çarpışarak battı. Bütün çabalara rağmen geminin battığı yerin
derin ve akıntılı olmasından
dolayı kurtarma çanı takılamadı ve 88 denizcimiz Şehit oldu.
6 Nisan 1953 : Menderes, Kabinesi'nde bazı değişiklikler yaptı.
24 Nisan 1953 : Nato Konseyi, Balkan Paktı'nı onayladı.
2 Mayıs1953: Izmir ve dolaylarında şiddetli deprem oldu.
18 Mayıs 1953 : TBMM, Balkan Paktı'nı oybirliği ile onayladı.
28 Mayıs1953: Kore'de şiddetli çarpışmalar meydana geldi, Türk Tugayı 155 şehit
verdi.
30 Mayıs 1953 : Başbakan Menderes, Kraliçe Elizabeth'in Taç Giyme Töreninde
bulunmak üzere Londra'ya
gitti.
10 Haziran 1953 : Sovyetler Birliği nota vererek, iki ülke ilişkilerindeki gerginliği hafifletmek teklifinde bulundu.
16 Haziran 1953 : Yunan Başbakanı Mareşal Papagos ve Dışişleri Bakanı Stefanopulos Ankara'ya geldiler.
18 Haziran 1953 : Edirne ve dolaylarında şiddetli deprem.
9 Temmuz 1953 : Uşak İli kuruldu.
21 Temmuz 1953 : Profesörlerin politika ile uğraşmalarını yasaklayan kanun kabul
edildi.
25 Temmuz1953: Bayar, Avrupa'yı Asya'ya bağlayacak olan asma köprünün
yapılmasının zaruri olduğunu,
bunun için teşebbüslere girişildiğini söyledi.
1 Ağustos 1953 : Sovyetler, Müttefik Ulke Filolarının Istanbul'a yaptıkları ziyaretlerden rahatsızlığını dile
getirdiği bir nota verdi.
16 Ağustos 1953 : Izmir'de Panayakapu'da Hz. Meryem'in son olarak yaşadığı 'Hacı
Evi' restore edilerek
törenle ziyarete açıldı.
24 Ağustos 1953 : Amerika Başkanı Eisenhower'ın beyanatı: "Kore'deki diğer

Birleşmiş Milletler askerlerinin
yanında Türk Tugayı'nın elde ettiği başarılar, Türkiye'nin fevkalade savaş kabiliyetini ve hür dünyanın yanında
daima yer almak azminde olduğunu ispat etmiştir."
12 Eylül 1953 : Ağrı Havaalanı hizmete açıldı.
13 Eylül 1953 : Bayar, Amasya ve Konya Şeker Fabrikalarının temelini allı.
19 Eylül 1953 : Çanakkale Havaalanı hizmete açıldı.
11 Ekim 1953 : Bayar, Adapazarı Şeker Fabrikasını törenle hizmete açtı.
19 Ekim 1953 :167 komünistin yargılanmasına başlandı.
25 Ekim 1953 : Seyhan Barajı'nın temeli atıldı.
6 Kasım 1953 : Aydın Verem Hastanesi ve Bafra Içme Suyu tesisleri hizmete
açıldı. Ankara Çimento
Fabrikası'nın temeli atıldı.
10 Kasım 1953 : Atatürk'ün Naaşı, 15. Olüm Yıldönümünde Etnografya Müzesi'ndeki
kabrinden alınarak
Anıtkabir'deki ebedi istirahatgahına defnedildi.
Anıtkabir; Ankara'da Rasattepe'de yapılmıştır. 29 yabancı, 20 yerli projenin
katıldığı yarışmayı, bir kısım
değişikliklerin yapılması şartı ile Prof. Emin Onat ve Doç. Orhan Arda'nın projesi kazanmıştır. Temeli 9 Ekim
1944'de atılmıştır.
9 Aralık 1953 : CHP'nin mallarının Hazine'ye devredilmesine dair kanun teklifi
Meclis Genel Kurulu'na geldi.
10 Aralık 1953 : CHP'nin bildirisi: "... CHP, kendisini bir mal ve mülk davası
karşısında değil, bir rejim davası
karşısında görmektedir. Maruz kaldığımız bu muameleyi seçim mücadelesinin meşru
olmayan bir tertibi
saydığımızı yüksek sesle bildiririz."
11 Aralık 1953 : Hürriyet Gazetesinin kurucusu, karikatürist, yazar ve gazeteci
Sedat Simavi (Doğumu: 1896)
öldü.
14 Aralık 1953 : CHP'nin haksız iktisaplarının Hazine'ye devri hakkındaki tasarının görüşmeleri esnasında
Inönü bir konuşma yaptı:"... Suçlular gibi telaşınız nedir'> Işıktan mı korkuyorsunuz? Arkadaşlar, Türk
geleneklerinde fikir sahibi bir kişi 400 kişiye karşı fikrini söyler. Türk adetinde 400 babayiğit bir kişiye hücum
etmez daha sonra CHP'liler Meclis salonunu terk ettiler. Tasarı S'e karşı 341
oyla kanunlaştı.
19 Aralık 1953 : CHP'nin yeni genel merkezi Ankara'da törenle açıldı.

27 Aralık 1953 : Eski Başbakanlardan Şükrü Saraçoğlu (Doğumu:1887) öldü.
1954
4 Ocak 1954 : Mısır Hükümeti, Türkiye Büyükelçisi Fuat Hulusi Tugay'ın ülkelerini terk etmesi için 24 saat
süre verdi.
6 Ocak 1954 : Mısır'a protesto notası verildi.
15 Ocak 1954 : Türkiye Vakıflar Bankası kuruldu.
17 Ocak 1954 : Cumhurbaşkanı Bayar, Amerika Başkanı Eisenhower'ın davetlisi
olarak Amerika'ya gitti.
18 Ocak 1954 : Yabancı Sermayeyi teşvik kanunu kabul edildi.
27 Ocak 1954 : Köy Enstitüleri kaldırıldı.
- Millet Partisi kendini feshetti.
28 Ocak 1954 : Bayar'ın ABD gezisi sırasında, Başkan Eisenhower'ın konuşması:"... Dünyanın en çetin
müdafilerinden biri olan Türk Milletini selamlıyoruz... Türkiye'nin tek bir kuşakta meydana gelen gelişmesi,
zamanımızın harikalarından biridir."
29 Ocak 1954 : Bayar, Amerikan Kongresi'nde bir konuşma yaptı.
17 Şubat 1954 : Seçim Kanunu'nda yapılan değişiklik kabul edildi.
12 Mart 1954 : TBMM'de, seçimlerin yenilenmesi oybirliği ile kabul edildi.
18 Mart 1954 : Federal Almanya Devlet Başkanı Dr. Adenauer Türkiye'ye geldi.
13 Nisan 1954 : Inönü, Istanbul'da konuştu: "... Çok iyi idare edilen bir emniyet içinde muhalefet görevimize
devam ediyoruz. Bizi bir uğradığımız yere bir daha uğratmıyorlar."
15 Nisan 1954 : Yugoslav Devlet Başkanı Mareşal Tito, Türkiye'ye geldi.
17 Nisan 1954 : Çanakkale Zaferi Abidesi'nin yapımına başlandı.
18 Nisan 1954 : Haydarpaşa ve Salıpazarı Limanlarının temeli atıldı.
- Inönü, Mersin'de DP'liler engellemeleri ve protestoları yüzünden konuşmasını
yapamadı.
19 Nisan 1954 : Bayar, Susurluk Şeker Fabrikasının temelini allı, Izmit'te 3.
kağıt fabrikasını işletmeye açtı.
22 Nisan 1954 : Bayar, Bolu'da halka hitap etti: "... Biz Kore'ye asker gönderdik. Bunun anlamını anlamak
istemeyenlerin sizlere neler söylediklerini biliyoruz. Siz de bunu hatırlarsınız, artık hakikat belli olmuştur. Bu
isabetli karar memleketimize büyük iyilikler temin etmiş, aynı zamanda, Türk
kahramanları, emsalsiz
evlatlarımız silahlarıyla ne şekilde dövüştüklerini bütün dünyaya göstermiş bulunmaktadır."
Bayar, Iskenderun Suni Gübre Fabrikasının temelini allı.
Bayar, Mersin Limanı'nın temelini allı.
Burdur Şeker Fabrikası'nın temeli atıldı.

Genel Seçimler yapıldı. DP: 404, CHP: 30, CMP: 5, Bağımsız: 7 Milletvekili kazandı.
Unlü yazar Sait Faik Abasıyanık (Doğumu:1 906) öldü.
CHP'nin Hazine'ye devredilen eski binası 'Talebe Federasyonu'nun hizmetine
verildi.
TBMM toplandı, Istanbul Milletvekili Celal Bayar, 486 oyla yeniden Cumhurbaşkanlığına seçildi. Menderes, Kabineyi kurmakla görevlendirildi.
17 Mayıs 1954 : Menderes, 3. Kabinesini açıkladı. Menderes Kabinesi, 27'ye karşı
491 oyla güvenoyu aldı.
Maliye Bakanı:
Milli Eğitim Bakanı:
Bayındırlık Bakanı:
Ekonomi ve Ticaret Bk:
Sağlık Bakanı:
Gümrük ve lnşaat Bk.:
Tarım Bakanı:
Ulaştırma Bakanı:
Çalışma Bakanı:
Işletmeler Bakanı:
30 Mayıs 1954 : Kırşehir Ili,
14 Haziran 1954 : Sakarya
23 Haziran 1954 : Kurtuluş
20 Temmuz 1954 : Nevşehir Ili kuruldu.
21 Ağustos1954: Liseler tekrar 11 sınıfa indirildi.
21 Eylül 1954 : Amasya Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
23 Eylül 1954 : Gazeteci Hüseyin Cahit Yalçın, 26 ay hapse mahkum oldu.
26 Eylül 1954 : Gökpınar Elektrik Santrali hizmete açıldı.
27 Eylül 1954: Denizli Elektrik Santrali hizmete açıldı.
3 Ekim 1954 : Darende Hidroelektrik Santrali hizmete açıldı.
13 Kasım 1954 : CHP, basın hürriyeti, hakim teminatı, muhtar seçimleri, hayat
pahalılığı ve ekonomik
zorluklarla ilgili bir bildiri yayınladı.
24 Kasım 1954 : Kütahya Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
3 Aralık 1954 : Inönü, Hüseyin Cahit Yalçın'ı Usküdar Cezaevi'nde ziyaret etti
15 Aralık 1954 : Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı kuruldu.
1955
24 Ocak 1955 : Zonguldak'ta maden ocağında büyük bir grizu patlaması oldu.
24 Şubat1955: Bağdat'ta Türkiye ile Irak arasında karşılıklı işbirliği antlaşması
daha sonra Ingiltere, Pakistan ve Iran'da katıldı. ABD'de gözlemci gönderdi.
4 Mart 1955 : Türk Traktör ve Ziraat Makine AŞ. Fabrikası açıldı.
18 Mart 1955

30 Mart 1955
1 Nisan 1955
15 Nisan 1955
5 Mayıs 1955
Bayar, Hüseyin Cahit Yalçı nın cezasını affetti.
Ingiltere, CENTO'ya katıldı.
Kıbrıs'ta EOKA terör örgütü faaliyetlerine başladı.
DP kurucularından Prof. Fuat Köprülü, Dışişleri Bakanlığı'ndan Türk Kadınlar
Birliği'nin teklifi ile her yıl Mayıs ayının ikinci pazar g
olarak kutlanmasına karar verildi
20 Mayıs 1955 : Ege Universitesi ve Karadeniz Teknik Universitesi kurulmasına
dair kanun kabul edildi.
21 Mayıs 1955 : Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı (THY) kurulmasına dair kanun
kabul edildi.
22 Mayıs 1955 : Kadın Kahramanlarımızdan, 1877-1878 Erzurum Savaşı'nda
çatışmalara katılan Nene Hatun
(Doğumu:1857) öldü.
TBMM'de, Inönü'nün "... Başbakanı durduracak hiçbir kuvvet kalmamıştır demesi
üzerine, Menderes ile
Inönü arasında sert tartışmalar oldu.
10 Haziran 1955 : Istanbul'da Hilton Oteli açıldı.
1 Temmuz1955: Devletve Ilim adamlarından Dr. Adnan Adıvar (Doğumu:1882) öldü.
- Pakistan, CENTO'ya katılacağını ilan etti.
24 Nisan 1954
25 Nisan 1954
26 Nisan 1954
2 Mayıs 1954
11 Mayıs 1954
12 Mayıs 1954
14 Mayıs 1954
Başbakan:
Devlet Bakanı:
Devlet Bakanı:
Adalet Bakanı:
Milli Savunma Bakanı:
Içişleri Bakanı:
Dışişleri Bakanı:
Adnan Menderes
Fatin Rüştü Zorlu
Dr. Mükerrem Sarol
Osman Şevki Çiçekdağ
Etem Menderes

NamıkGedik
Prof. Fuat Köprülü
Hasan Polatkan
Celal Yardımcı
Kemal Zeytinoğlu
Sıtkı Yırcalı
Dr. Behçet Uz
Emin Kalafat
Nedim Okmen
Muammer Çavuşoğlu
Hayrellin Erkmen
Fethi Çelikbaş
Ilçe yapıldı.
ve Adıyaman Illeri kuruldu.
Savaşı Komutanlarından Orgeneral
Salih Omurtak(Doğumu:1889) öldü.
(CENTO) imzalandı. Pakta
istifa etti.
ününün 'Anneler Günü'
5 Temmuz 1955 : Gazeteci Ali Naci Karacan (Doğumu:1896) öldü.
11 Temmuz 1955 : Yunanistan'a, son zamanlarda Kıbrıs'ta meydana gelen Türklere
yönelik şiddet olayları
nedeniyle ilk nota verildi.
18 Ağustos 1955 : TBMM'nin manevi şahsiyetine hakaret iddiasıyla 1 yıl hapis
cezasıyla 4 ay Bursa'da
oturmaya mahkum edilen CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek cezaevinden tahliye
edildi.
21 Ağustos 1955 :4.000 hatlık Izmir Otomatik Telefon Santrali hizmete girdi.
23 Ağustos 1955 : Kıbrıs'ta garantör ülke konumunda bulunan Ingiltere'ye,
meydana gelen olaylar üzerine ilk
nota verildi.
29 Ağustos 1955 : Kıbrıs Konferansı Londra'da toplandı.
4 Eylül 1955 : Londra'da bulunan Türk vatandaşları, Kıbrıs için miting yaptılar.

6 Eylül 1955 : '6/7 Eylül' olayları. 'Selanik'te Atatürk'ün evine bomba atıldığı
haberi' Istanbul, Izmir ve
Ankara'da şiddetli protestolarla kınanmaya başlandı. Protesto gösterileri kısa
zaman içinde, gayrimüslimlerin
işyeri ve evlerine karşı tahrip ve yağmacılığa dönüştü. Olayların önünün
alınamaması üzerine, bu üç şehirde

de sıkıyönetim ilan edildi. Selanik’te böyle bir saldırının olmadığı açıklanmasına rağmen, yağmacıları
durdurmak mümkün olmadı.
7 Eylül 1955 : Gayrimüslimlere karşı başlayan tepkiler, diğer şehirlere de sıçradı, olaylar çok güç
yatıştırılabildi.
- TBMM olağanüstü toplandı.
9 Eylül 1955 : Istanbul’da üç, Ankara ve Izmir’de birer askeri mahkeme kuruldu.
10 Eylül 1955 : Içişleri Bakanı Namık Gedik istifa elli. (Bugünde böyle şerefli
davranışları görmek en büyük
arzumuzdur.)
12 Eylül 1955 : TBMM sıkıyönetimi 6 ay uzattı.
23 Eylül 1955 : Burdur Şeker Fabrikası hizmete girdi.
- Pakistan, CENTO’ya resmen katıldı.
30 Eylül 1955 : !stanbul’da Migros faaliyete başladı.
11 Ekim 1955 : Iran, CENTO’ya katıldı.
12 Ekim 1955 : Basına ispat hakkı verilmesini isteyen 19 Milletvekili, DP Yüksek
Haysiyet Divanı’na verildi. 9
Milletvekili DP’den ihraç edildi, diğer 10 Milletvekili ise istifa etti.
23 Ekim 1955 : Genel Nüfus Sayımı yapıldı. Nüfusumuz: 24.064.763
24 Ekim 1955 : Bayındırlık Bakanı Muammer Çavuşoğlu 6/7 Eylül olaylarında
uğradıkları kayıplar dolayısıyla,
Izmir’deki Yunan Konsolosluğu’na, resmi tarziye yerine geçmek üzere Hükümet
adına Yunan Bayrağı çekti.
25 Ekim 1955 : Elazığ Çimento Fabrikası hizmete girdi.
26 Ekim 1955 : Genç-Muş demiryolu hizmete girdi.
6 Kasım 1955 : Kayseri Şeker Fabrikası hizmete açıldı.
29 Kasım 1955 : Menderes istifa etti. Bayar, Hükümeti kurmakla tekrar Menderes’i
görevlendirdi.
8 Aralık 1955 : 4.Menderes Kabinesi kuruldu. 58’e karşı 398 oyla güvenoyu aldı.
17 Aralık 1955 : 6/7 Eylül olaylarından sonra Istanbul, Izmir ve Ankara’da sürdürülen sıkıyönetim, Ankara ve
Izmir’de kaldırıldı.
20 Aralık 1955 : Hürriyet Partisi kuruldu.
1956
2 Ocak1956: Akşehirve Ankara İlköğretmen Okulları açıldı.
7 Ocak 1956 : Konya Kiremit ve Tuğla Fabrikası açıldı.
14 Ocak 1956 : Istanbul’da Divan Oteli açıldı.
18 Ocak 1956 : Atatürk’ün kız kardeşi Makbule Atadan (Doğumu:1885) öldü.
6 Şubat 1956 : Şekerbank kuruldu.

23 Şubat 1956 : Meclis'te, Emin Kalafat'ın, Inönü'nün 6/7 Eylül olaylarından söz
etmesinin vatanperverlikle
bağdaşmadığını söylemesi üzerine olaylar çıktı. Inönü, "Geçen hafta sözümü geri
almıştım, bu defa
almayacağım dedi. CHP topluca salonu terketti.
25 Şubat 1956 : Çoruh ilinin adı Artvin olarak değiştirildi.
1 Mail 1956 :6/7 Eylül olaylarında zarar görenlere tazminatları ödenmeye başlandı.
- Istanbul Belediyesi ve Valiliği birbirinden ayrıldı.
8 Nisan 1956 : Seyhan Barajı faaliyete başladı.
25 Nisan 1956 : Tuzla Jeep Montaj Fabrikası hizmete açıldı.
17 Haziran 1956 : TBMM'nin manevi şahsiyetine hakaret iddiasıyla 1 yıl hapis
cezasıyla 4 ay Bursa'da
oturmaya mahkum edilen CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek, cezasını tamamlayarak
Ankara'ya geldi.
27 Haziran 1956 : Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu görüşmelerinde, lnönü:"Aramızdaki farkı bilelim. Biz
mutlakıyetten bugüne geldik, siz bugünden mutlakıyete gidiyorsunuz." dedi.
Muhalefet topluca salonu terk etti.
Tasarı DP'lilerin oylarıyla yasalaştı.
8 Temmuz 1956 : Muhalefet Liderleri, Inönü, Karaosmanoğlu ve Bölükbaşı müşterek
bir tebliğ yayınladı.
- ABD Başkan Yardımcısı Nixon (daha sonra Başkan olacaktır), resmi ziyarette
bulunmak üzere Türkiye'ye
geldi.
15 Temmuz 1956 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Cemil Cahit Toydemir
(Doğumu :1883) öldü.
13 Ağustos 1956 : Bakanlar Kurulunca, ortaokullarda din dersi okutulmasına karar
verildi.
30 Eylül 1956 : Erzurum Şeker Fabrikası ve Telefon Santrali hizmete girdi.
- Erzincan Şeker Fabrikası hizmete girdi
1957
23 Ocak 1957 : Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nin (ODTÜ) kuruluş kanunu kabul
edildi.
17 Mayıs1957: Yazar ve eleştirmen Nurullah Ataç (doğ:1898) öldü.
26 Mayıs 1957 : Bolu ve dolaylarında şiddetli deprem.
7 Haziran 1957 : Erzurum Atatürk Universitesi kuruluş kanunu kabul edildi.

30 Haziran 1957 : Sanayi Bakanlığı kuruldu.
1 Temmuz 1957 :30 Haziran 1954 tarihinde Ilçe yapılan Kırşehir yeniden Il yapıldı.
2 Temmuz 1957 : Osman Bölükbaşı tutuklandı.
7 Eylül 1957 : DP kurucularından Prof. Fuat Köprülü partisinden istifa etti.
11 Eylül 1957 : TBMM'de seçimlerin yenilenmesi kabul edildi.
16 Eylül1957: Istanbul'da 12.000 evlik Ataköy toplu konutlarının temeli atıldı.
1 Ekim 1957 : TBMM eski Başkanlarından Mustafa Abdülhak Renda (doğ:1881) öldü.
11 Ekim 1957 : Afyon Çimento Fabrikası hizmete girdi.
27 Ekim 1957 : Genel Seçimler yapıldı. DP: 419, CHP: 173, CMP: 4, HP: 2, Bağımsız: 2 Milletvekili kazandı.
1 Kasım 1957 : TBMM, 11. Dönem çalışmalarına başladı. Istanbul Milletvekili
Celal Bayar 413 oyla, 3. defa
Cumhurbaşkanlığına seçildi. Kabineyi kurmakla Adnan Menderes görevlendirildi.
25 Kasım 1957 : Basın Yayın ve Turizm Bakanlığı kuruldu.
-5. Menderes Kabinesi kuruldu.
Başbakan : Adnan Menderes
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd. : Tevfik Ileri
Devlet Bakanı : Emin Kalafat
Devlet Bakanı : Muzaffer Kurbanoğlu
Adliye Bakanı : Esat Budakoğlu
Milli Savunma Bakanı : Şemi Ergin
Içişleri Bakanı : Dr. Namık Gedik
Dışişleri Bakanı : Fatin Rüştü Zorlu
Maliye Bakanı : Hasan Polatkan
Milli Eğitim Bakanı : Celal Yardımcı
Bayındırlık Bakanı : Etem Menderes
Ticaret Bakanı : Abdullah Aker
Sağlık Bakanı : Dr. Lütfi Kırdar
Gümrükve In. Bakanı : Hadi Hüsmen
Tarım Bakanı : Nedim Okmen
Ulaştırma Bakanı : Gen. Fevzi Uçaner
Çalışma Bakanı : Hayrettin Erkmen
Sanayi Bakanı : Samet Ağaoğlu
Basın-Yayın Bakanı : Sıtkı Yırcalı
Imar Bakanı : Medeni Berk
4 Aralık 1957 : 5.Menderes Kabinesi 133'e karşı 403 oyla güvenoyu aldı.
28 Kasım1957: Hürriyet Partisi fesih kararı aldı. CHP ile güç birliğine karar verildi.
9 Aralık 1957 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Tümgeneral Ali Ihsan Sabis
(Doğumu:1882) öldü.
27 Aralık 1957 : Meclis iç tüzüğünde bazı değişiklikler yapıldı.
1958

3 Ocak 1958 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Cafer Tayyar Eğilmez (doğ:1877)
öldü.
16 Ocak 1958 : Istanbul'da 9 Subay tutuklandı. '9 Subay Olayı' olarak adlandırılır.
19 Ocak 1958 : Milli Savunma Bakanı Şemi Ergin istifa etti.
28 Ocak 1958 : Kıbrıs'ta Türklere yönelik şiddet olayları meydana geldi. Ingiliz
askeri Türklere karşı ilk defa
silah kullandı.
31 Ocak 1958 : TBMM, Kıbrıs'ta Ingiliz askerlerinin Türklere karşı silah kullanması dolayısıyla lngiltere'yi
kınadı. . .
1 Mart 1958 : Deniz Yolları Idaresi'nin Izmit Körfezinde çalışan Usküdar vapuru,
öğrencilerle dolu olduğu
halde, aniden çıkan bir kasırga sonucu battı. Birçok öğrenci ve mürettebat boğuldu.
9 Nisan 1958 : CHP'nin yayın organı olan Ulus Gazetesi 1 ay süre ile kapatıldı.
9 Mayıs 1958 : Imar ve Iskan Bakanlığı kanunu kabul edildi.
26 Mayıs 1958 : Tutuklu bulunan 9 Subayın mahkemesine başlandı.
28 Mayıs 1958 : Basın suçlularının affı tasarısı, DP'lilerin oyu ile reddedildi.

31 Mayıs 1958 : Haydarpaşa Limanı'nın 1.Kısmı Hizmete girdi.
2 Haziran 1958 : Inönü'nün, Istanbul CHP Merkezi'nde yaptığı basın toplantısındaki demecine yayın yasağı
konu d u.
7 Haziran 1958 : Istanbul'da Beyazıt Meydanı'nda Büyük Kıbrıs mitingi yapıldı.
12 Haziran 1958 : Ankara'da Büyük Kıbrıs mitingi yapıldı.
14 Haziran 1958 : Türk Hükümeti, Ingiltere'nin Kıbrıs planını kabul etmedi.
21 Haziran 1958 : Eskişehir, Bursa ve Maraş'ta Kıbrıs mitingleri yapıldı.
14 Temmuz 1958 : Irak Kralı Faysal, Prens Abdülillah ve Başbakan Nuri Sait
öldürüldü.
15 Temmuz 1958 : ABD, Lübnan'a asker çıkardı.
17 Temmuz 1958 : Ingiltere, Urdün'e asker çıkardı.
20 Temmuz 1958 : Irak'taki olaylar dolayısıyla kısmi seferberlik hazırlıklarına
başlandı.
-Inönü, halkı milli birliğe davet etti: "Türk Milleti, güç olaylar karşısında, fedakarlıkta birbiriyle yarış ederek
beraber hareket etmesini bilen bir millettir." dedi.
9 Ağustos 1958 : Ingiliz Başbakanı McMillan gelişen son olaylar üzerine Türkiye'ye geldi.
7 Eylül 1958: Soma Termik Santrali hizmete açıldı.
21 Eylül 1958 : Manisa ve Denizli Tekstil Fabrikaları hizmete açıldı.

22 Eylül 1958: Izmir Alsancak Limanı hizmete girdi.
23 Eylül 1958 : Aydın Tekstil Fabrikası hizmete açıldı.
25 Eylül 1958 : Kemer Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete girdi.
1 Ekim 1958 : Ingiltere'nin hazırladığı ve Türkiye'nin kabul etmiş olduğu, yeni
Kıbrıs planı uygulanmaya
başlandı.
- Kıbrıs bunalımı, Türkiye ile Yunanistan arasında daha da yoğunlaşıyor.
- Diyanet Işleri Başkanı Eyüp Sabri Hayırlıoğlu'nun, Batı Trakya'da yayınlanan
Sebat gazetesinin bir sorusu
üzerine gazeteye gönderdiği cevap: "... Kur'an'ın Türk Harfleriyle yazılması doğru değildir
1 Kasım 1958 : Büyük Şair Yahya Kemal Beyatlı (Doğumu:1884) öldü.
3 Kasım 1958 : CHP'nin yayın organı Ulus gazetesi 1 ay süre ile tekrar kapatıldı.
7 Kasım1958: Yazar Aka Gündüz (Doğumu:1885) öldü.
17 Kasım1958: Erzurum Atatürk üniversitesi, Cumhurbaşkanı Bayar tarafından
açıldı.
25 Kasım 1958 : 9 subaydan (9 subay olayı) 8'i beraat etti.
27 Kasım 1958 : Pınarhisar Çimento Fabrikası açıldı.
30 Kasım 1958 : Akis Dergisi başyazarı, Inönü'nün damadı Metin Toker, Nihat
Erim'in manevi şahsiyetini
tahkirden bir yıllık hapis cezasına çarptırıldı.
31 Aralık 1958 : Demirköprü Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete açıldı.
1959
5 Şubat 1959 : Türk-Yunan görüşmeleri Zürih'te başladı.
10 Şubat 1959 : Inönü'nün, CHP Grubunda, 'Milletvekillerine zam teklifinin reddedilmesini isteyen' önergesi
oybirliği ile kabul edildi.
11 Şubat 1959 : Zürih Antlaşması imzalandı. Türkiye ile Yunanistan arasında,
Kıbrıs Cumhuriyetinin
kurulmasıyla ilgili şartlar tespit edildi.
16 Şubat 1959 : Milletvekillerine zam teklifi, 144 CHP'li ve 1 DP'linin aleyhte
oyuna rağmen 249 oyla kabul
edildi.
17 Şubat 1959 : Başbakan Menderes'i Londra'ya götüren uçak, Gatwick Kasabası
yakınlarında düştü. 14
kişinin öldüğü kazada Başbakan Adnan Menderes kurtuldu. Olayın Türkiye'de
duyulması üzerine, bir süredir

Iktidar ile Muhalefet arasında süren gerginlik bir anda yerini ılımlı bir ortama
bıraktı. Ancak bu bahar havası
sürdürülemedi.
19 Şubat 1959 : Kıbrıs konusunda Londra Antlaşması imzalandı. Türkiye, Ingiltere, Yunanistan, Kıbrıs Türk
ve Rum temsilcileri tarafından imza edildi.
4 Mart 1959 : TBMM, Londra Antlaşması'nı, muhalefetin 13Ş red oyuna karşın 347
oy ile kabul etti.
24 Nisan 1959 : Inönü'nün 28 Aralık 1958 tarihinde Ankara Il Kongresinde yaptığı
konuşmadan dolayı
dokunulmazlığının kaldırılması istenildi.
1 Mayıs 1959 : Uşak'ta Ismet Inönü'nün başına taş atıldı. 12 kişi tutuklandı.
2 Mayıs 1959 : !zmir'de bir süre önce meydana gelen protesto ve gösterilerin
yayınlanması yasaklandı.
4Mayıs1959 : Istanbul'da meydana gelen olayların yayınlanması yasaklandı.
- Inönü, Izmir'de basın toplantısı düzenledi : "... Seyahatimin nihayetini çok
huzurlu idrak ettim. Basının
memleket meselelerine gösterdiği çok feyizli ilginin minnettarıyım."
7 Mayıs 1959 : Yunanistan Başbakanı Karamanlis, resmi ziyarette bulunmak için
Türkiye'ye geldi.
20 Temmuz1959: TBMM'de sert tartışmalardan sonra ara seçimlerin ertelenmesi
kabul edildi.
29 Temmuz 1959 : Istanbul'da 3, Nazilli'de 1 gazeteci hapse mahkum edildi.
2 Ağustos 1959 : Diyarbakır'da 'Sinan 1' petrol kuyusu işletmeye açıldı.
27 Eylül 1959 : CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek istifa elli.
7 Kasım 1959 : Milletvekili Osman Bölükbaşı 10 ay hapse mahkum oldu.
18 Kasım 1959 : Yüksek Islam Enstitüsü, Istanbul'da geçici olarak Imam Hatip
Okulu'nda öğretime başladı.
6 Aralık 1959 : Amerika Başkanı Eisenhower resmi ziyarette bulunmak üzere
Türkiye'ye geldi.
16 Aralık 1959 : Vatan Gazetesi 1 ay süre ile kapatıldı.
30 Aralık 1959 : CHP Grubu, Hükümetin 'Bedelsiz ithal oto getirilmesi tasarısı'
üzerine, Milletvekillerine
olumsuz görüş tavsiyesi aldı.

Windows programının Bul (CTRL+F tuş bileşimi) özelliğinden yararlanarak doküman
içinde kelime
araması yapabilirsiniz.
1960
5 Ocak 1960 : Nur Cemaati lideri Said-i Nursi, İstanbul'a geldi. Nurcular faaliyetlerini genişletiyorlar.
8 Ocak 1960 : Hirfanlı Barajı hizmete girdi.
25 Şubat 1960 : CHP'den Cemil Sait Barlas, 10 ay hapse mahkum oldu.
26 Şubat 1960 : Hükümet, Inönü'nün diğer birkaç milletvekili ile birlikte dokunulmazlığının kaldırılmasını istedi.
7 Mart 1960 : Gazeteci Ahmet Emin Yalman, 15 ay 16 günlük mahkumiyetini çekmek
üzere cezaevine girdi.
2 Nisan 1960 : Inönü'nün Kayseri gezisinde olaylar çıktı.
5 Nisan 1960 : CHP Meclis Grubu, yayınladığı bildiriyle, son olaylar üzerinde
durarak, yurdun selameti bakımından seçimlerin bir an önce yapılmasını istedi.
7 Nisan 1960 : Başbakan Menderes Parti Grubunda konuştu 1960 "Memleket bugün
kabili idare olmaktan çıkmıştır. Işler çoktan laçka olmuştur. Adliye işlemez hale gelmiş, idare aciz düşmüştür..."
15 Nisan1960: Gazeteci Ahmet Emin Yalman, sağlık durumundan ötürü tahliye
edildi.
18 Nisan1960: DP Bursa Milletvekili Mazlum Kayalar ve Denizli Milletvekili Baha
Akşit'in, 'CHP'nin yıkıcı, gayri meşru ve kanun dışı faaliyetlerinin memleket sathında cereyan tarzı ve bunların mahiyetlerinin nelerden ibaret olduğunu tahrik, tespit ve memleketin her tarafında yaygın bir halde görülen kanun dışı
siyasi faaliyetlerin muhtelif sebeplerine intikal etmek, matbuat meseleleriyle
adli ve idari mevzuatın ne suretle tatbik edilmekte olduğunu tetkik eylemek
üzere Meclis tahkikatı açılmasını isteyen önergeleri' kabul edildi. Onergenin görüşülmesi esnasında Mecliste sert tartışmalar yaşandı. Inönu Biz demokratik
rejimi kurduk. Bu demokratik rejimi, istikametinden ayırıp baskı rejimi haline
getirmek tehlikeli bir şeydir. Bu yolda devam ederseniz, ben de sizi kurtaramam
dedi.
27 Nisan 1960 : Tahkikat Encümeni Salahiyet Kanunu, uzun ve çetin tartışmalardan
sonra kabul edildi. 12 CHP Milletvekili 3-6 celse çıkarma cezası aldı. CHP Lideri Inönü, 12 celse çıkarma cezasına çarptırıldı. Meclis görüşmelerinin

yayınlanması yasaklandı.
27 Nisan 1960 : Mersin Limanı hizmete açıldı.
28 Nisan 1960 : Istanbul ve Ankara'da meydana gelen olaylar üzerine iki şehirde
de sıkıyönetim ilan edildi.
- Istanbul Universitesi'nde, DP aleyhinde gösteri yapıldı.
29 Nisan 1960 : Ankara ve Istanbul Universiteleri bir ay süre ile kapatıldı.
1 Mayıs 1960 : Istanbul'da bir günlük, gündüz sokağa çıkma yasağı kondu.
2 Mayıs 1960 : NATO Bakanlar Konseyi, Istanbul'da toplandı. Protesto gösterileri
yapıldı.
3 Mayıs 1960 : Inönü, Başbakan Menderes'in radyo konuşmasına cevap vererek
yapılan isnatları reddetti, Meclis ve basında fikirlerini açıklamak imkanından
yoksun olduğu için, cevabının radyoda yayınlanmasını istedi.
3 Mayıs 1960 : Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Cemal Gürsel, yazılı olarak
hükümeti uyarmak istedi. (mektup ihtilalden sonra açıklanmıştır.)
"Aziz Vekilim,
Dün geceki konuşmalarımızın ışığı altında, zatı alinizi memleketin huzur ve istikrarı için alınması lazım gelen
tedbir ve kararlar hakkındaki görüşlerimi arz etmeyi milli ve vatani bir vazife
bilirim.
Sayın Başbakanın açıklamalarını dinledim ve okudum. Bunlarda, benim düşüncelerimin kabulüne müsait bir zemin henüz mevcut olmadığı aşikar olarak
belli ise de, yine de düşüncelerimin sizlere iblağının zaruretine inanıyorum.
Muhterem Vekilim,
Şu hakikati kabul etmek lazımdır ki, Kayseri hadiseleriyle başlayıp son karar ve
feci olaylara kadar devam
eden vaka'lar vatandaş ruhunda derin teessürve Hükümete karşı telafisi güç
hoşnutsuzluklaryaratmıştır. Hele, Ordunun, talebelere karşı akılsızca kullanılması işin vahametini artırmış, Ordu mensuplarında huzursuzlukve güvensizlik hisleri belirmiş, korkulan şey olmuş, Ordu politikaya karıştı rılmıştır. Sayın Vekilim,
Bu ahval küçümsenecek, cebir ve şiddetle geçiştirilecek şeylerden değildir.
Memleket, Hükümet ve Partinizin düştüğü bu müşkül vaziyeti kurtarmak için
sükunetli, fakat ciddi ve cezri tedbirler almak lazımdır. Bu tedbirler şunlar olmalıdır:
1-Cumhurbaşkanı istifa etmelidir. Çünkü bütün fenalıkların bu zattan geldiği
hakkında memlekette umumi bir kanaat vardır.

2-Kabinede iyi kabul edilmeyen ve suihalleri bütün memlekette yayılmış bulunan
zevat çıkartılmalı, yeni Kabine mutlak dürüst, makul, zorcu değil, adalet ve
şefkat hissi taşıyan zevattan kurulmalıdır. 3-Istanbul, Ankara Valileri, Emniyet
Müdürleri süratle değiştirilmelidir.
4-Ankara Orfi Idare Kumandanı derhal değiştirilmelidir.
5-Son çıkarılan ve tahkikat komisyonları ihdas eden kanun kaldırılmalıdır.
6-Mevkuf gazeteciler af kanunu ile kısa zamanda tahliye edilmelidir.
7-Son hadiselerde tevkif edilen talebeler serbest bırakılmalı, ilim müesseseleri
yeniden faaliyete geçmelidir.
8-Şimdiye kadar çıkarılan bütün antidemokratik kanunlar tedricen kaldırılmalıdır.
9-Vatandaşın hürriyet ve eşit muamele hakkına mutlak surette riayet edilmelidir.

10-Ordunun meseleleri süratle halledilmelidir.
11-Din istismarcılığından vazgeçilmelidir.
12-Suiistimaller oluyor mu, bilmiyorum, fakat, olduğu hakkında umumi bir kanaat
mevcuttur ve milletin hükümete itimatsızlığına sebep olmaktadır. Bu gibi
kötülüklerin süratle bertaraf edilmesi lazımdır. 13-Müstesna zamanlar ve günler
haricinde Hükümet büyüklerinin memleket gezilerinde suni büyük vatandaş
toplulukları ile karşı lanmaları usulü terk edilmelidir.
Muhterem Vekilim,
Bu yazdıklarım asla bir parti ve politika mülahaza ve tesiriyle yazılmamıştır.
Memleketin durumunun bu
tedbirlerin alınmasını zaruri kıldığına inandığım için arz edilmiştir.
Sizlerin vatanperverlik ve vicdanlarınıza hitap ediyorum. Iyi düşününüz. Iyi
yapınız. Memlekette çok şeyler yaptığınız muhakkaktır. Fakat, bu asla kafi
değildir. Bu yapılan işleri müstemleke idarecileri de yapar, yapıyor ve
yapmıştır. Asıl mühim olan toplumun ruhunda yaşama zevkve azminin geliştirilmesi
hak ve hürriyet aşkının kökleştirilmesi ve vatandaş idrakinin yüksek ve necip
hislerle donatılmasıdır. Olaylar bu yolda olmadığınızı göstermektedir.
Talebelerin hürriyet duygusu ile yaptıkları masumane tezahürata karşı, kıtalar
sevk edilmesi ve onların desteği ile emniyet kuvvetlerinin ilim yuvalarının
içine kadar girerektalebeleri, profesörleri ile beraber coplarla ve kurşunlarla
tedip etmesi, dünyada görülmemiş feci bir şeydir. Bu hengamede kız talebelerin

yürekler parçalayan çığlıklarının analar, babalar ve halk ruhunda onulmaz
yaralar açacağını ve açtığını anlamak memleketin huzuru bakımından büyük bir
hata ve hazin bir gaflet olduğuna kaniim. Bizim gençlerimizde hak, adalet ve
hürriyet duygularının gelişmesinden ve kemalinden memnun olmamız lazım gelmez
mi? lstikbali, hissiz, duygusuz, müstemleke ruhlu, yalnız maddeci bedbaht
insanlara mı bırakmak istiyoruz?
Sayın Vekilim,
Maruzatım muhakkak ki çok mühim ve hatta çok cüretkaranedir. Fakat memleket
için, Milletin selameti için, Hükümet ve hatta Partinizin kurtarılması için
dikkate alınması lazımdırve hatta çok lazımdır.
Saygılarımla.
5 Mayıs 1960 : Ankarada Kızılayda, Cumhurbaşkanı, Meclis Başkanı ve Başbakanında
bulunduğu bir ortamda, gösteriler ve protestolar düzenlendi.
6 Mayıs 1960 : Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Cemal Gürsel görevinden izinli
olarak ayrıldı. Gürselin en küçük birliklere kadar ulaştırılan telsiz mesajı
K K.Komutanlığından izinli olarak ayrılıyorum. Bütün arkadaşlarıma veda ederim.
Sizlere son sözlerim şu olacaktır: Her şeye rağmen ordunun ve taşıdığınız
üniformanın şerefini daima yüksektutunuz. Bu sıralarda memlekette esen hırslı
politika havasının zararlı tesirlerinden kendinizi korumasını biliniz. Ne
pahasına olursa olsun, politikadan katiyen uzak kalınız. Bu sözlerim, şerefli
ordunun, kudreti ve memleketin kaderi için hayati ehemmiyete haizdir. Bütün
gayretinizi memleket müdafaası için lazım olan kudretinizi artırmağa ve onu en
yüksek dereceye çı karmağa hasrediniz. Sizlere inanıyor, son erden büyük
kumandana kadar cümlenizi derin saygı ve sevgi hissi ile selamlıyorum.
13 Mayıs1960: Kütahyada 1.000 hatlık otomatik telefon santrali hizmete açıldı.
18 Mayıs 1960 : Demirköprü Barajı ve Hidroelektrik Santrali hizmete açıldı.
21 Mayıs 1960 : Harp Okulu öğrencileri Ankarada, Iktidar Partisi aleyhinde
sessiz bir yürüyüş yaptılar.
25 Mayıs 1960 : Meclis, 20 Haziran 1960 tarihine kadar tatil edildi. Bugünkü
birleşimdeki konuşmaların yayınlanması yasaklandı.
27 Mayıs1960: 27 MAYIS IHTILALI. Türk Silahlı Kuvvetleri idareyi eline aldı.
Sabahın erken saatlerinde radyolardan yayınlanan bildiri
Sevgili Vatandaşlar,

Bugün demokrasimizin içine düştüğü buhran ve son müessif hadiseler dolayısıyla
kardeş kavgasına meydan
vermemek maksadıyla Türk Silahlı Kuvvetleri, memleketin idaresini ele almıştır.
Bu harekata Silahlı Kuvvetlerimizin, partileri içine düştükleri uzlaşmaz
durumdan kurtarmak ve partiler üstü tarafsız bir idarenin nezaret ve hakemliği
altında en kısa zamanda adil ve serbest seçimler yaptırarak idareyi hangi tarafa
mensup olursa olsun, seçimi kazananlara devir ve teslim etmek üzere girişmiş
bulunmaktadır.
Girişilmiş olan bu teşebbüs, hiçbir şahsa veya zümreye karşı değildir. Idaremiz,
hiç kimse hakkında şahsiyata mütealliktecavuzkar bir fiile müsaade etmeyeceği
gibi edilmesine de asla müsamaha etmeyecektir. Kim olursa olsun ve hangi partiye
mensup bulunursa bulunsun, her vatandaş; kanunlar ve hukuk prensipleri
esaslarına göre muamele görecektir. Bütün vatandaşların, partilerin üstünde aynı
milletin, aynı soydan gelmiş evlatları olduklarını hatırlayarak ve km gütmeden
birbirlerine karşı hürmetle ve anlayışla muamele etmeleri, ıstıraplarımızın
dinmesi ve milli varlığımızın selameti için zaruri görülmektedir.
Kabineye mensup şahsiyetlerin, Türk Silahlı Kuvvetlerine sığınmalarını rica
ederiz. Şahsi emniyetleri kanunun teminatı altındadır.
Müttefiklerimize, komşularımıza ve bütün dünyaya hitap ediyoruz. Gayemiz,
Birleşmiş Milletler Anayasasına ve insan hakları prensiplerine tamamen
riayettir. Büyük Atatürkün Yurtta sulh, cihanda sulh prensibi bayrağımızdır.
Bütün ittifaklarımıza ve taahhütlerimize sadığız. NATO ve CENTO'ya inanıyoruz ve
bağlıyız. Düşüncemiz 'Yurtta sulh, cihanda sulh'tur.
- Meclis feshedildi. Yeni anayasa ve demokratik müesseselerin kurulması
hazırlığına başlanıldı. Milli Birlik Komitesi Başkanı Org. Cemal Gürsel,
radyodan Millete seslendi
"Aziz Türk Milleti,
Bir aydan beri memlekette cereyan eden ve milleti süratle korkunç buhranlara
sürükleyen hadiseleri
biliyorsunuz. Bu gidişin memleketi kanlı bir kardeş kavgası na da götürmekte
olduğunu her aklı başında vatandaşın takdir ettiğine kaniyim. Dünya ahvali her
gün biraz daha kötüye doğru giderken, hususi politika ihtirası yüzünden

vatanımızın maddeten ve manen perişanlığa sürüklenmesi vicdan sahibi bütün
vatandaşları dilhun (yüreği kanayan) etmektedir. Bu hal nereye kadar gidecek? Bu
feci akıbete hissiz ve alakasız, seyirci mi kalmak lazım? Işte vatandaşlarım, bu
ahvali ıstırap içinde aylardan beri düşündüm ve bu zevata çıkar yolları
gösterdim. Fakat onlar kapıldıkları politika ihtirasının, şuurlarına verdiği
bozukluk dolayısıyla dinlemediler ve işi zorla yürütmek sevdasına düştüler.
Çıkarılan kanunlar, takip edilen hareketler Türk Milletini zincire vurmak
kastında olduklarını gösteriyordu. Bu asırda böyle bir idarenin, böyle bir
hareketin olabileceğini zannetmek Türk Milletini hissiz bir sürü olarak kabul
etmek demektir.
Hayır vatandaşlar, Türk Milleti hissiz bir sürü değil, belki bir çoğu okuma
yazma bilmez, fakat atavik bir intikalle daha çok okumuş yazmış milletlerden
daha çok fikri selime, aklı selime, vicdan ve vakara sahiptir. Işte bu
düşünceler ve mülahazalarla bu feci gidişe son vermeye karar verdim ve devletin
idaresine el koydum. Derhal bütün vatandaşlara şunu ifade etmek isterim ki, asla
bir diktatör olmak hevesinde değilim. Bütün emelim bu memlekette temiz, dürüst
bir demokratik nizam kurmak ve devletin idaresini milletin iradesine terk
etmektir. Bana inanınız ve güveniniz. Bütün milletin benimle beraber olduğuna
inanıyorum. Bazı menfaatperestler, midesini ve vicdanını paraya bağlamış olanlar
bu hareketimize karşı teşebbüslerde bulunmaya yeltenebilirler. Fakat onlara asla
müsamaha edilmeyeceğini vatandaşlarıma temin ederim. Kötü ruhlu olanlardan bile
memleketin bu nazik anında, az olsun vicdanlarını harekete geçirerek
çalışmalarımıza yardım etmeseler bile, engel olmamalarını isteriz. Tekrar bana
güvenmenizi, inanmanızı isterim ve sizleri sonsuz muhabbet ve saygıyla
selamlıyorum.”
28 Mayıs 1960 : Cumhurbaşkanı Celal Bayar istifa etti.
- 1. Milli Birlik Komitesi Kabinesi açıklandı. Kabinede 3 askerve 14 sivil yer aldı.
Başbakan ve Milli Say. Bk. Org. Cemal Gürsel
Devlet Bakanı Kamil Artus
Devlet Bakanı Şefik Inan
Adliye Bakanı Abdullah Gözübüyük
Içişleri Bakanı Tümg. M. Ihsan Kızıloğlu
Dışişleri Bakanı Selim Sarper
Maliye Bakanı Ekrem Alican

Milli Eğitim Bakanı Prof. Fehmi Yavuz
Bayındırlık Bakanı Daniş Koper
Ticaret Bakanı Cihat Iren
Sağlık Bakanı Prof. Nusret Karasu
Gümrük Bakanı Fethi Aşkın
Tarım Bakanı Feridun Ustün
Ulaştırma Bakanı Tuğg. Sıtkı Ulay
Çalışma Bakanı Prof. Cahit Talas
Sanayi Bakanı Muhtar Uluer
Turizm Bakanı Zühtü Tarhan
Imar ve Iskan Bakanı Orhan Kubat
- Prof. Sıddık Sami Onar Başkanlığı'nda toplanan Profesörler Kurulu '27 Mayıs'ın
meşru olduğu hakkında rapor verdi.
30 Mayıs1960: DP Içişleri Bakanı Dr. Namık Gedik, tutuklu bulunduğu Harp
Okulu'nda pencereden atlayarak intihar etti.
1 Haziran 1960 : Inönü, Ankara'da yaptığı basın toplantısında, 'Ordunun harekatından haberdar olmadığını' belirtti.
12 Haziran 1960 : Ihtilali gerçekleştiren üst rütbeli subayların oluşturduğu 'Milli Birlik Komitesi'nin 1 sayılı kanunu ile Anayasa'nın bazı maddeleri kaldırıldı ve bu suretle TBMM feshedildi. TBMM'nin bütün hakve yetkileri, Geçici
Anayasa gereğince Milli Birlik Komitesi'ne devredildi. Milli Birlik Komitesi üyelerinin adları açıklandı.
Başkan Orgeneral Cemal Gürsel
Uyeler
Ekrem Acuner
Fazıl Akkoyunlu
Refet Aksoylu
Mucip Ataklı
Irfan Baştuğ
Rıfat Baykal
Emanullah Çelebi
Ahmet Er
Orhan Erkanlı
Vehbi Ersu
Numan Esin
Suphi Gülsoytrak
Orhan Kabibay
Kadri Kaplan
Mustafa Kaplan
Suphi Karaman
Muzaffer Karan
Kamil Karavelioğlu
Osman Köksal
Münir Köseoğlu
Fikret Kuytak

Sami Küçük
Cemal Madanoğlu
Sezai Okan
Muzaffer Ozdağ
Fahri Ozdilek
Mehmet Ozgüneş
Selahattin Ozgür
Şükran Ozkaya
Irfan Solmazer
Şefik Soyyüce
Dündar Taşer
Haydar Tunçkanat
Alparslan Türkeş
Sıtkı Ulay
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler
21 Haziran 1960 : Milli Birlik Komitesi, TBMM binasında çalışmalarına başladı.
22 Haziran 1960 : Emekli Oramiral Fahri Korutürk, Türkiyenin Moskova Büyükelçiliğine atandı.
24 Haziran 1960 : MBK üyeleri törenle yemin ettiler.
30 Haziran 1960 : Geçici Anayasanın 6. Maddesine göre MBK tarafından seçilen 1
Başkan ve 30 üyeden
meydana gelen Yüksek Soruşturma Kurulu toplandı.
4 Temmuz 1960 : Siyasi partilerin, taşra teşkilatları kapatıldı.
12 Temmuz 1960 : Celal Bayar, vatana ihanet suçundan Yüce Divana sevk edildi.
24 Temmuz 1960 : Basın Ahlak Yasası yürürlüğe girdi.
29 Temmuz 1960 : Eski Başbakanlardan Hasan Saka (Doğumu 1886) öldü.
3 Ağustos 1960 : 235 general ve amiral emekliye sevk edildi. Bu olay Eminsular
adıyla anılır.
12 Ağustos 1960 : MBKnin kabul ettiği kanunla, MBKnin çıkardığı kanunların
geçici olmadığı kabul edildi.
Kanundan geçici kelimesi çıkartıldı.
15 Ağustos 1960 : Zürih ve Londra Antlaşmalarına dayanılarak Kıbrıs Cumhuriyeti
kuruldu. Kıbrısın
Cumhurbaşkanı Rum, Yardımcısı Türk olacaktı.
16 Ağustos1960: Antlaşmalar gereğince bir Türk Alayı büyük bir törenle Kıbrısa
çıktı. 82 yıl sonra ilk defa
Türk askeri Kıbrısa ayak basıyordu.
25 Ağustos1960: MBK 10 Bakanı görevinden azletti. 2. MBK Hükümeti kuruldu.

11 Eylül 1960 : MBK üyesi ve Ankara Valisi Gen. Irfan Baştuğ, Istanbul-Ankara
yolunda trafik kazasında
öldü.
26 Eylül 1960 : Celal Bayar, tutuklu bulunduğu Yassıadada, bel kemeriyle intihara teşebbüs etti.
29 Eylül 1960 : Demokrat Parti, mahkeme kararıyla kapatıldı.
7 Ekim 1960 : Yüksek Adalet Divanı üyeleri Ankaradan ayrılarak Heybeliadaya
yerleştiler.
14 Ekim 1960 : Yassıada duruşmaları başladı. 587 sanık ve 1063 tanık dinlendi.
Divan kararlarına göre 15
kişi ölüm cezasına, 31 kişi müebbet hapis cezasına, 418 kişi çeşitli cezalara
çarptırıldı. 123 kişi beraat etti.
MBK 15 ölüm cezası ndan 4ünü onayladı. Bayarın cezası yaş haddinden dolayı
müebbet hapse çevrildi. 3
ölüm cezası infaz edildi. Diğer 12 ölüm cezası ise müebbet hapse çevrildi.
23 Ekim 1960 : Genel Nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz 1960 27.754.820
27 Ekim 1960 : Universite öğretim üyelerinin affına ve yer değiştirilmelerine
dair kanun kabul edildi.
Sonradan 1 47ler olarak adlandı rı lacak olan 147 öğretim üyesi (profesör, doçent, asistan) görevlerinden
uzaklaştı rı Idı.
9 Kasım 1960 : Emekliye ayrılan subayların, istekleri halinde öğretmenliğe atanabilmelerine dair kanun kabul
edildi.
14 Kasım 1960 : 14 MBK üyesinin görevlerinden affına dair kanun kabul edildi.
15 Kasım 1960 : MBK, Dışişleri Bakanlığı Kuruluşu hakkındaki kanuna ek olarak
kabul ettiği kanunla,
1961
ker çarpıştı. İstanbul, büyük bir
üyesini seçti.
Dışişleri dış teşkilatında 14 Müşavirlik kurdu ve Komitedeki görevlerinden alınan 14 üye, en az 2 yıl yurda
dönmemek üzere bu Müşavirliklere atandı. Bu kişiler on dörtler olarak da adlandırılırlar.
Alparslan Türkeş Yenidelhi
Orhan Kabibay Brüksel
Orhan Erkanlı Meksika
Münir Köseoğlu Stockholm
Mustafa Kaplan Lizbon
Muzaffer Karan Oslo

ŞefikSoyuyüce Kopenhag
Fazıl Akkoyunlu Kabil
Rıfat Baykal Tel-Aviv
Dündar Taşer Rabat
Numan Esin Madrid
Irfan Solmazer Lahey
Muzaffer Ozdağ Tokyo
Ahmet Er Trablusgarp
4 Aralık 1960 : Bir süredir hasta olan Başkan Gürsel'in rahatsızlığı arttı.
14 Aralık 1960 : Istanbul Boğazında Yugoslav ve Yunan bandıralı iki tan tehlike atlattı.
19 Aralık 1960 : lskenderun'da Atatürk Anıtı saldırıya uğradı.
30 Aralık 1960 : CHP, aralarında lnönü'nünde olduğu 49 'Kurucu Meclis'
3 Ocak 1961
4 Ocak 1961
-Yeni Kabinenin
5 Ocak 1961
6 Ocak 1961
8 Ocak 1961
14 Ocak 1961
11 Şubat 1961
Adalet Partisi
Cumhuriyetçi Mesleki Islahat Partisi
Çalışma Partisi
Memleketçi Parti
Mutedil Liberal Parti
Türkiye Işçi Partisi
13 Şubat 1961
27 Şubat 1961
6 Mart 1961
1 Nisan 1961
6 Nisan 1961
24 Mayıs 1961
25 Mayıs 1961
27 Mayıs 1961
260 oyla kabul edildi.
16 Haziran 1961 : Yazar ve düşünür Peyami Safa (Doğumu: 1899) öldü.
9 Temmuz 1961 : Yeni Anayasa halk oyuna sunuldu. Evet oyu %65, hayır oyları
%35'dir. (Katılım oranı %
edildi.
Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) kuruluş kanunu kabul
Türk Silahlı Kuvvetleri Iç Hizmet Kanunu kabul edild
kurulabilmesi için bütün Bakanlar istifa etti.
Cemal Gürsel, 6 yeni Bakan alarak 3. Kabinesini kurdu.
Kurucu Meclis çalışmalarına başladı.
Olimpiyat Şampiyonu güreşçimiz Yaşar Doğu (Doğumu Memleketçi Cumhuriyet Partisi

kuruldu.
Yeni partiler kuruldu.
1915) öldü.
Yeni Türkiye Partisi ve Düstur Partisi kuruldu.
Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Tümgeneral Selahattin Adil (Doğumu:1881) öldü.
Ingiltere Kraliçesi 2. Elizabeth, Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulundu.
Siyasi faaliyete izin verildi.
Temsilciler Meclisi'nde, subay ve astsubayların oy kullanmaları kabul edildi.
Ankara ve Istanbul'da yürürlükte bulunan sıkıyönetim uzatıldı.
Yeni seçim kanunu kabul edild
Yeni Anayasa (1961 Anayasa'sı olarak adlandırılır), Kurucu Meclis'te 2 red oyuna
karşılık
75)
10 Temmuz 1961 : Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak 'Din Işleri Genel Müdürlüğü' kuruldu.
21 Temmuz 1961 : Kurucu Meclis seçimlerin 15 Ekim 1961 tarihinde yapılmasına
karar verdi.
11 Ağustos 1961 : Yassıada duruşmaları sona erdi.
24 Ağustos 1961 : 15. CHP Kurultayı Ankara'da toplandı. Inönu Sabah erken kalkan
babayiğitlerin
Kurultayı basmalarını asla kabul etmiyorum." dedi.
3 Eylül 1961 : Başkan Gürsel'in Başkanlığında toplanan parti başkanları, yapılacak Milletvekili seçimlerinde,
27 Mayıs'ı zedelememek, 'Eminsular' konusunu deşmemek, DP'yi methetmemek
konusunda bir antlaşma
imzaladılar.
15 Eylül 1961 : Yassıada Yüksek Adalet Divanı kararları açıklandı. 15 Sanık ölüm
cezasına çarptırıldı.
Diğer sanıklar çeşitli cezalara çarptırıldılar.
Olüm cezasına çarptırılanlar:
Celal Bayar
Adnan Menderes
Fatin Rüştü Zorlu
Hasan Polatkan
Refik Koraltan
Agah Erozan
Ibrahim Kirazoğlu
Ahmet Hamdi Sancar
Nusret Kirişçioğlu
Bahadır Dülger
Emin Kalafat

Baha Akşit
Osman Kıvrakoğlu
Zeki Erataman
Rüştü Erdelhun
-Yüksek Adalet Divanı'nca verilen ölüm cezaları ndan, Adnan Menderes, Fatin
Rüştü Zorlu ve Hasan
Polatkan'ın ölüm cezaları MBK Tarafından onaylandı. Eski Cumhurbaşkanı Celal
Bayar, 65 yaşını bitirdiği için
cezası müebbet hapse çevrildi, diğer ölüm cezaları ise Milli Birlik Komitesi tarafından müebbet hapse çevrildi.
16 Eylül 1961 : Eski Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve Eski Maliye Bakanı
Hasan Polatkan hakkında
verilen ölüm cezaları Imralı Adası'nda infaz edildi.
17 Eylül 1961 : Eski Başbakan Adnan Menderes hakkında verilen ölüm cezası Imralı
Adası'nda infaz edildi.
19 Eylül 1961 : Eski Başbakanlardan Prof. Şemsettin Günaltay (Doğumu:1883) öldü.

15 Ekim 1961 : Genel seçimler yapıldı, katılım oranı %81.
Adalet Partisi (AP) 158 Milletvekili 70 Senatör
Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) 173 " 36
Yeni Türkiye Partisi (YTP) 65 " 28
Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) 54 " 16
25 Ekim 1961 : Ihtilalden 17 ay sonra TBMM, Devlet Başkanı Orgeneral Cemal
Gürsel tarafından açıldı.
26 Ekim 1961 : Org. Cemal Gürsel, 607 oyun 434'ünü alarak Cumhurbaşkanlığına
seçildi. Suat Hayri
Urgüplü, Senato Başkanı, Fuat Sirmen TBMM Başkanı seçildiler.
10 Kasım 1961 : CHP Genel Başkanı Ismet Inönü Hükümeti Kurmakla görevlendirildi.
Cumhurbaşkanı
Gürsel: "... Içinde bulunduğumuz güç şartları çözümleyecek birine görev verdim."
dedi.
20 Kasım 1961 : Inönü, CHP-AP Koalisyon Hükümeti'ni kurdu.
2 Aralık 1961 : 8. Inönü Kabinesi, 4 red, 78 çekimser oya karşın 269 oyla güvenoyu aldı.
23 Aralık 1961 : Başbakan Inönü yaptığı konuşmasında: "... Af, Hükümet programına alınmıştır. Bardağı
taşı racak bir damla daha koymayacağım. Bu durumda herkesin bana yardım etmesi
lazımdır. Bardaklar

doldurulmuştur. Taşıramam. Bir damla daha ilave edemem. Huzuru behemehal
getireceğiz. Bütün sınıfların
huzur içinde yaşaması lazımdır.” dedi.
24 Aralık 1961 : Unlü şair Tevfik Fikret’in Eyüp’te bulunan mezarı, törenle Aşiyan’a nakledildi.
1962
1 Ocak 1962 : DP döneminde Bayındırlıkve Milli Eğitim Bakanlıkları görevinde
bulunan Tevfik İleri
(Doğumu: 1911) öldü. Cenaze töreninde olaylar çıktı.
18 Ocak 1962 : 147’lerin Universitelere dönmelerine izin verildi.lhtilalden sonra Universitelerdeki
görevlerinden uzaklaştırılmışlardı.
26 Ocak 1962 : General Sıtkı Ulay, tabi senatörlükten çekildi.
1 Şubat 1962 : Başbakan Inönü konuşma yaptı:”... Açık konuşacağım. Bir yandan
yarın, bir ikinci ihtilalin
olacağı rüzgarı, bir yandan 27 Mayıs’ın intikamı alınmaya çalışılıyor, havası estiriliyor. Herkes her sabah
gazetesini açtığında yeni bir endişe ile karşılaşıyor. Bu yüzden vatandaşın siniri bozuluyor... Hükümet
yanınızdadır, Hükümet kuvvetlidir ve sağlamdır. Türkiye’de hiçbir maceraya yer
yokturve olmayacaktır.”
14 Şubat 1962 : Celal Bayar, tedavi için Kayseri Cezaevi’nden Ankara’ya getirildi. 3 gün sonra tekrar Kayseri
Cezaevi’ne gönderildi.
18 Şubat 1962 : Inönü’nün radyodan Türk Milletine mesajı:”... Türk Silahlı Kuvvetleri’ne tecavüz mahiyetini
kaşıyan her davranışın kesin bir azimle karşısındayız... Hiç kimse, hızla gelişmeye muhtaç olan bir milletin
kaderi ile oynamaya mezun değildir.”
22 Şubat 1962 : Ankara’da Harp Okulu Komutanı Albay Talat Aydemir ve arkadaşları, Hükümet darbesine
teşebbüs ettiler. Olay hemen bastırıldı. Katılan subaylar emekliye sevk edildi.
23 Şubat 1962 : Inönu Milletçe büyük bir badire atlattık.. Bugün dünyaya karşı
milletiyle, ordusu ile dev
kuvvetinde bir Türkiye vardır.” dedi.
25 Mart 1962 : EOK4’cılar Kıbrıs’ta iki camiye bomba attılar. Kıbrıs’ta, Türklere karşı şiddet olayları hızla
tırmanıyor.
22 Nisan 1962 : Anayasa Mahkemesi’nin kuruluşu ve yargılama usulleri hakkındaki
kanun kabul edildi.

10 Mayıs 1962 : Asker kişiler tarafından 22-23 Şubat 1962 olayları dolayısıyla
veya daha evvel bu olaylara
esas teşkil edebilecek mahiyette işlenen fiil ve hareketler için ceza
kovuşturması yapılmaması hakkındaki
kanun kabul edildi. Bu kanunla Talat Aydemir ve arkadaşları affedildiler.
22 Mayıs 1962 : CHP ile AP arasındaki 'Af" tartışması sertleşti. Inönü, AP Genel
Başkanı Ragıp
Gümüşpala'ya, "... Hükümet tebliği muvafakatiniz alınarak yayınlandı. Şimdi
bundan haberiniz yokmuş gibi
konuşuyorsunuz." dedi.
27 Mayıs 1962 : !stanbul Küçükçekmece'de atom reaktörü hizmete girdi.
30 Mayıs 1962 : Inönü, AP'nin af ile ilgili tutumu üzerine istifa etti. CHP-AP
Koalisyonu çekildi.
2 Haziran 1962 : Inönü, yeniden kabineyi kurmakla görevlendirildi. Çok çetin
geçen görüşmelerden sonra
CHP-YTP-CKMP Koalisyonu kuruldu.
15 Haziran 1962 : CKMP'den ayrılan Osman Bölükbaşı, Millet Partisini kurdu.
CKMP'den ayrılan 29
Milletvekili ve senatör'de MP'ye katıldı.
25 Haziran1962: 9. Inönü Kabinesi (2. Koalisyon Hükümeti) 134 red, 4 çekimser
oya karşın 259 oyla
güvenoyu aldı.
24 Temmuz 1962 : Türkiye, Müşterek Pazar'a ortak üye kabul edildi.
26 Ağustos 1962 : ABD Başkan Yardımcısı Lindon B. Johnson (daha sonra Başkan
seçildi) Türkiye'yi
ziyaret etti.
3 Eylül 1962 : 'Eminsular' Ankara'da miting yaptılar. (bakınız: 03.08.1960)
5 Eylül 1962 : Iğdırve dolaylarında deprem oldu.
1 Ekim 1962 : Müebbet hapis cezasına çarptırılan DP Eski Bolu Milletvekili Reşat
Akşemsettinoğlu, hapisten
kaçarak Yunanistan'a sığındı.
2 Ekim 1962 : Ankara'da nümayişler oldu. Başbakan Inönü meydana gelen olaylar
üzerine yaptığı
konuşmada: "... Esef verici hadiseler olmuştur. Bunların büyüksorumluluğu
hükümete aittir... Fakat bunlar
hükümetin icraatları değildir. Görevimizi ifa etmeye mecburuz. Emniyeti temin
edeceğimize güveniyoruz.

Vatandaşlara ilan ediyorum ki, bu türlü tecavüzlerin hiçbir faydası yoktur. Olaylara hakimim, hiçbir şey
olmayacaktır.” dedi.
11 Ekim 1962 : TBMM’de müşterek beyanname yayınlandı:”... 27 Mayıs Milli bir
devrimdir. Büyük Meclis’in
mensupları bizler, bir bütün halinde bu meşru temele yönelecek her tecavüzü
birlikte karşılamaya azimli ve
kararlıyız.”
16 Ekim 1962 : Ihtilal sonrasında, Anayasa’yı ihlal suçundan Yüksek Adalet
Divanı’nca mahkum edilenlerin
cezalarının kısmen affı hakkındaki kanun kabul edildi. Kayseri Cezaevi’nde 57
Yassıada mahkumu kaldı.
23 Ekim 1962 : ABD, SSCB’nin Küba’yı bir nükleer üs haline getirmesini engellemek için adayı abluka altına
aldı. Türkiye’de ve çeşitli Devletlerde protesto gösterileri düzenlendi. Başbakan Inönü:” Buhranı Türkiye’ye
sıçratmak için gayretler var dedi.
22 Kasım 1962 : Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios Türkiye’ye resmi bir ziyarette
bulundu.
2 Aralık 1962 : Adalet Partisi’nin 1. Büyük Kongresi yapıldı. Ragıp Gümüşpala
yeniden Genel Başkanlığa
seçildi.
3 Aralık 1962 : Ust rütbeli 11 hava subayı görevinden alındı.
7 Aralık 1962 : CHP’de huzursuzluk iyice su yüzüne çıktı. Kasım Gülek, Nihat
Erim ve Avni Doğan partiden
ihraç edildiler.
14 Aralık 1962 : 16. CHP Kurultayı toplandı. Ismet Inönü yeniden Genel Başkan
seçildi.
19 Aralık 1962 : Milli Güvenlik Kurulu kurulmasına dair kanun kabul edildi.
1963
3 Ocak 1963 : Kıbrıs’ta Türk Belediyelerinin lağvedilmeleri üzerine Hükümet,
Cumhurbaşkanı Makarios’a sert
bir nota verdi.
1 Şubat 1963 : Ankara üzerinde çarpışan iki uçak şehre düştü, 87 kişi öldü.
12 Mart 1963: Adalet Bakanlığı, Celal Bayar’ın sağlık durumu ili ilgili olarak bir bildiri yayınladı.
13 Mart 1963 : Inönu Bayar için, Hükümet olarak bir şey düşünmek, yetkimiz

dışındadır. Mesele, sıhhi
durumu, muayeneye arz edilmiş bir hükümlünün göreceği işlemdir.”
19 Mart 1963 : Inönü, yaptığı basın toplantısında, bir soru üzerine: “... Hükümet zemin müsait olduğunda
siyasi bir af çıkarmakta kararlıdır.” dedi.
22 Mart 1963 : Celal Bayar, Kayseri Cezaevi’nden geçici olarak tahliye edildi.
24 Mart 1963 : 27 Mayıs’a karşı yapılan protesto ve gösterileri protesto etmek
için Ankara’da gösteriler
düzenlendi.
25 Mart 1963 : Ankara, Istanbul ve çeşitli şehirlerde gösteriler yapıldı. 27 Mayıs’a karşı tutum kınanıyor.
27 Mart 1963 : Ankara’da Adalet Partisi Genel Merkezi tahrip edildi.
28 Mart1963: Celal Bayar tekrar tutuklandı.
6 Nisan 1963 : Başbakan Inönü konuştu: “... On beş günlük olayların siyasi
hayatımıza ne dersler öğrettiğini
gelecekte göreceğiz, partilerin derlenme, toplanmaktaki gayretlerinin ciddiyet
derecesine bu devrede şahit
olacağız.
11 Nisan 1963 : 27 Mayıs günü kutlanmak üzere, ‘Hürriyet ve Anayasa Bayramı’
kabul edildi.
21 Nisan 1963 : ‘Genç Kemalistler Ordusu’ adlı bir örgüte bağlı beş subay tutuklandı.
20 Mayıs 1963 : Talat Aydemir, ikinci defa ihtilal teşebbüsünde bulundu. Talat
Aydemir ile birlikte 103 kişi
tutuklandı. . .
21 Mayıs1963: Ankara, Izmir ve Istanbul’da sıkıyönetim ilan edildi. Başbakan
Inönü Cumhuriyet
Senatosu’nda 20 Mayıs gecesi olan olaylar hakkında açıklama yaptı:”... Türk
Silahlı Kuvvetleri, Anayasa’yı
Milletle beraber her türlü tecavüzden koruyacaktır.” dedi.
3 Haziran 1963 : Ankara’da 3 mahkeme kuruldu.
7 Haziran1963: Ihtilal sanıklarının, Ankara Mamak Askeri Mahkemesi’nde yargılanmalarına başlandı.
11 Haziran 1963 : Kabine’den CKMP’Ii üç Bakan çekildi.
13 Haziran 1963 :1459 Harp Okulu öğrencisinin duruşması Ankara’da başladı.
(Ihtilal teşebbüsü ile ilgili
olarak.)
28 Haziran 1963 : Komünist oldukları gerekçesiyle 12 kişi tutuklandı.

2 Temmuz 1963 : Turizm ve Tanıtma Bakanlığı kuruluş kanunu kabul edildi.
15 Temmuz 1963 : Grev ve Lokavt kanunu kabul edildi.
- Sendikalar kanunu kabul edildi.
17 Temmuz1963: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TUBITAK) kuruldu.
5 Eylül 1963:20 Mayıs ihtilal teşebbüsüne katılanlar için Mamak Askeri Mahkemesi
kararını açıkladı. Talat
Aydemir ile birlikte 7 kişi ölüm cezasına, 29 kişi ise müebbet hapse mahkum
oldu.
11 Eylül 1963 : 2 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesi'nde Harp Okulu Oğrencilerinin
yargılanması tamamlandı. 75
öğrenci çeşitli cezalara çarptırıldı, 1384 öğrenci beraat etti.
18 Eylül 1963 : Istanbul'da deprem, Çemberlitaş ve civarında hasar var.
3 Ekim1963: Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Tümgeneral Refet Bele (Doğumu:1881)
öldü.
11 Ekim 1963 : Anayasa Mahkemesi, DP Iktidarı zamanında çıkartılan 'CHP'ye ait
malların hazineye devrine'
ait kanunu iptal etti.
Sıkıyönetim, Ankara ve Istanbul'da iki ay daha uzatıldı.
2. Talat Aydemir darbe teşebbüsünden dolayı ölüm cezası alanlardan; Talat
Aydemir, Fethi
Deniz ve Erol Dinçer'in cezaları onaylandı.
Mahalli seçimler yapıldı. 42 lIde AP, 23 lIde CHP kazandı.
ABD Başkanı John F. Kennedy, bir suikast sonucu öldürüldü.
Başbakan nönü, Kennedy'nin cenaze töreninde bulunmak için Amerika'ya gitti.
Başbakan Inönü'nün Amerika'da bulunduğu sırada Yeni Türkiye Partisi, Koalisyondan
çekilme kararı aldı.
30 Kasım 1963 : Kıbrıs Anayasası'nda değişiklik yapılması için Cumhurbaşkanı
Makorios Türk Hükümeti'ne
muhtıra verdi.
2 Aralık 1963 : Başbakan Inönü yurda döndü. Istifasını Cumhurbaşkanı'na sundu.
"... Koalisyonun dağıldığı
hakkındaki haberi, Amerika'da herkesle beraber duydum..
- Karadeniz Teknik Universitesi Trabzon'da açıldı.
14 Aralık 1963 : Inönü Hükümeti kurmakla tekrar görevlendirildi.
21 Aralık1963: Kıbrıs'ta Türklere yönelik sistemli saldırılar iyice arttı. Her
Hükümet bunalımında saldırılar

dahada yoğunlaşmaya başlıyor.
23 Aralık 1963 : Kıbrıs'ta 3 Türk EOKA'cılar tarafından şehit edildi.
24 Aralık 1963 : Türk Jetleri Kıbrıs üzerinde uçtular. Rumlara karşı ilk uyarı
yapıldı.
- Başbakan Inönü, TBMM'inde konuştu: "Bugün Türk uçakları Kıbrıs'taki mücadele
meydanlarına gitmişler,
görünmüşler ve ilk ihtarı yapmışlardır.
Biz her meselede, iç hayatımızda olduğu gibi dış münasebetlerde de kanun nizamına bağlı olan bir devlet ve
milletiz. Kanun nizamı haricinde bir muamele ve tecavüz yapmak isteyenlere karşı
kuvvetlerimiz, irademiz
sarsılmaz bir surette tesir gösterecektir."
24 Aralık 1963 : Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) kanunu kabul edildi.
25 Aralık 1963 : Inönü, Bağımsızlar ile birlikte 10. Kabinesi'ni kurdu.
27 Aralık 1963 : Yurdun çeşitli yerlerinde Kıbrıs için mitingler yapıldı.
28 Aralık 1963 : Kıbrıs'tan aralarında 2 kadın ve 3 çocuğunda bulunduğu 23
yaralı uçakla Ankara'ya getirildi.
29 Aralık 1963 : Inönü, Kıbrıs'tan getirilen yaralıları hastanede ziyaret etti.
30 Aralık 1963 : Kıbrıs buhranı bütün şiddetiyle sürüyor. Gazetecilerin Inönü'ye
yönelttikleri; "Çizmenizi ne
zaman giyeceksiniz?" sorusuna karşılık Inönü:" Çizmem yok, aklım yarı dedi.
1964
4 Ocak 1964 : İnönü'nün 10. ve son kabinesi 175'e karşı 225 oyla güvenoyu aldı.
Kabinede 3 Bağımsız
Milletvekili bulunuyordu. Ferit Melen, Maliye Bakanlığı; Bülent Ecevit ise
Çalışma Bakanlığı görevlerine
getirildi.
9 Ocak 1964
15 Ocak 1964
23 Ocak 1964
31 Ocak 1964
6 Şubat 1964
12 Şubat 1964
15 Şubat 1964
21 Şubat 1964
bulunuldu.
17 Ekim 1963
31 Ekim 1963
Gürcan, Osman
17 Kasım 1963

23 Kasım 1963
24 Kasım 1963
27 Kasım 1963
Unlü yazar Halide Edip Adıvar (Doğumu:1884) öldü.
Kıbrıs Konferansı Londra'da başladı.
Kıbrıs'ta Bayraktar Camii tekrar bombalandı. EOKA saldırıları bütün hızıyla devam ediyor.
Londra'da toplanan Kıbrıs Konferansı başarısızlıkla dağıldı.
Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Albay Şefik Aker (Doğumu:1 877) öldü.
Kıbrıs'ta Türklere yönelik kanlı saldırılar oldu.
Kıbrıs Konferansı'nın başarısız olması üzerine, Ingiltere, Birleşmiş Milletlere başvurdu.
Başbakan Ismet Inönü'ye, Mesut Suna adlı bir kişi tarafından suikast teşebbüsünde
4 Mart 1964 : Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 'beşli planı' kabul etti.
Kıbrıs'a üç ay için milletlerarası barış kuvveti gönderilmesine karar verildi.
12 Mart 1964 : Kıbrıs'a müdahale için garantör devletlere 48 saat süre verdik.
Inönu Ultimatom verdim. Bir reaksiyon göstermezse çıkartma yapacağım...
Sabrediyoruz."
16 Mart 1964 : TBMM, Kıbrıs'a gerektiğinde müdahalede bulunmak için Inönü
Hükümetine yetki verdi. Oylamaya katılan 495 üyeden, 4'ü çekimser, 6'sı red,
485'i olumlu oy kullandı.
7 Nisan 1964 : Başbakan Inönü, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios'a mektup gönderdi.
Türklere yönelik saldırılar devam ediyor.
27 Nisan 1964 : Ankara'da 2. Çubuk Barajı hizmete açıldı.
5 Mayıs 1964 : TBMM'de, Kıbrıs politikası üzerine yapılan genel görüşmede Inönü:
"... Kıbrıs'taki Türkleri hür yaşatmak şeref görevimizdir... Aksi bir hal
çaresine bizi razı etmeye kimsenin gücü yetmeyecektir." dedi. 7 Mayıs 1964 :
Türk Karasuları 6 deniz miline çıkartıldı.
3 Haziran1964: Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Kazım Orbay (Doğumu:1887) öldü.
5 Haziran 1964 : Türk Hükümeti'nin Kıbrıs'a müdahale kararı üzerine ABD Başkanı
Lindon B. Johnson'ın muhtemel Sovyet müdahalesine ve Amerikan yardımından alınan
silahların kullanılmasının kabul edilemeyeceğine dair mektubu: (Bu mektup
13.01.1966 tarihli Senato kararıyla kamuoyuna açıklanmıştır.) "Sayın Bay Başkan,

Türkiye Hükümetinin, Kıbrıs'ın bir kısmını askeri kuvvetle işgal etmek üzere müdahalede bulunmağa karar vermeyi tasarladığı hakkında aldığım haber beni ciddi surette endişeye sevk etmektedir. En dostane ve açık şekilde belirtmek isterim ki, geniş çapta neticeler doğurabilecek böyle bir hareketin Türkiye tarafından takip edilmesini, Hükümetinizin bizimle ewelden tam bir istişarede bulunmak hususundaki taahhüdü ile kabili telif addetmiyorum...
Yıllar boyunca Türkiye'yi en sağlam şekilde desteklediğini ispat etmiş olan Amerika gibi bir müttefikine, bu şekilde sonuçları olan tek taraflı bir kararla karşı karşıya bırakılmasının Hükümetiniz bakımından doğru olduğuna hakikaten inanıp inanmadığınızı sizden sorarım. Binaenaleyh, böyle bir harekete girişmeden önce ABD ile tam bir istişarede bulunmak sorumluluğunu kabul etmenizi özellikle rica etmek zorundayım. 1960 tarihli Garanti Antlaşması uyarınca böyle bir müdahalenin caiz olduğu kanaatinde bulunduğunuz intibaındayım. Bununla beraber, Türkiye'nin tasarladığı müdahalenin, Garanti Antlaşması tarafından açıklıkla önlenen bir çözüm sureti olan bölüşmeyi gerçekleştirme gayesine matuf olacağı yolundaki anlayışımıza dikkatinizi çekmek zorundayım. Ayrıca, söz konusu Antlaşma teminatçı Devletler arasında istişareyi gerektirmektedir. Birleşik Amerika, bu durumda bütün istişare imkanlarının hiç bir şekilde tüketilmediği ve dolayısıyla, tek taraflı harekete geçme hakkında da henüz kabili istimal olmadığı kanaatindedir.
Diğer yönden, Bay Başkan, NATO vecibelerine de dikkatinizi çekmek zorundayım.
Kıbrıs'a vaki olacak Türk müdahalesinin, Türk-Yunan kuvvetleri arasında silahlı bir çatışmaya sürükleneceği hususunda zihninizde en ufak bir tereddüt olmamalıdır. Dışişleri Bakanı Rusk, La Haye'de yapılan son NATO Bakanlar Konseyi toplantısında Türkiye ile Yunanistan arasında bir savaşın kelimenin tam anlamıyla düşünülemez olaraktelakki edilmesi gerektiğini beyan etmişti. NATO'ya katılmak, esas icabı olarak, NATO memleketlerinin birbirleriyle savaş yapmayacaklarını kabul etmek demektir. Almanya ve Fransa, NATO'da müttefik olmakla yüz yıllık km ve düşmanlıklarını gömmüşlerdir. Aynı şeyin Yunanistan ile

Türkiye'den de beklenmesi gerekir. Ayrıca, Türkiye tarafından Kıbrıs'a yapılacak
askeri bir müdahale Sovyetler Birliği'nin konuya doğrudan doğruya karışmasına
yol açabilir. NATO müttefiklerimizin tam rıza ve muvafakatleri olmadan
Türkiye'nin girişeceği bir hareket sonucunda ortaya çıkacak bir Sovyet
müdahalesine karşı Türkiye'yi korumak mükellefiyetleri olup olmadığını müzakere
etmek fırsatını bulmamış olduklarını takdir buyuracağınız kanaatindeyim.
Diğer yönden, Bay Başkan, bir Birleşmiş Milletler üyesi olan Türkiye'nin
vecibeleri dolayısıyla da endişe duymaktayım. BM, Ada'da barışı korumak için
kuvvet temin etmiştir. Bu kuvvetlerin görevi zor olmuştur. Fakat, geçen son
birkaç hafta içinde, Ada'daki şiddet hareketlerinin azaltılmasında tedrici bir
şekilde muvaffak olmuşlardır. BM arabulucusu henüz işini bitirmemiştir. Hiç
şüphem yok ki, BM üyelerinin çoğunluğu, BM gayretlerini baltalayacak olan ve bu
zor meseleye BM tarafından makul ve barışçıl bir hal tarzı bulunmasına yardım
edebilecek her hangi bir ümidi yıkacak olan Türkiye'nin tek yönlü hareketinde en
sert bir şekilde tepki gösterecektir.
Aynı zamanda, Bay Başkan, askeri yardım alanında Türkiye ve ABD arasında mevcut
iki taraflı anlaşmaya dikkatinizi çekmek isterim. Türkiye ile aramızda mevcut
1947 tarihli antlaşmanın 4. Maddesi mucibince, askeri yardımın, veriliş
maksatlarından başka amaçlarla kullanılmaması için Hükümetinizin, ABD'nin
muvafakatini alması gerekmektedir. Hükümetinizin bu şartı tamamen anlamış
bulunduğunu muhtelif vesilelerle Birleşik Devletlere bildirmiştir. Mevcut
şartlar altında Türkiye'nin Kıbrıs'a yapacağı bir müdahalede Amerika tarafından
temin edilmiş olan askeri malzemenin kullanılmasına ABD'nin muvafakat
edemeyeceğine size bütün samimiyetimle ifade etmek isterim.
Sözlerimi pek fazla sert bulabilirve bizim, Kıbrıs meselesinde Türkiye'nin
ilgisine karşı bigane (yabancı) olduğumuzu düşünebilirsiniz, durumun böyle
olmadığını, size temin etmek isterim...Türkiye ile olan ilişkilerimize çok büyük
bir değer veriyoruz... Siz ve biz, komünist dünyasının ihtiraslarına karşı
koymak üzere birlikte dövüştük Bu dayanışma bizim için büyük bir mana
taşımaktadır... Kıbrıs'la ilgili olarak, Türk cemaatini tehlikeye maruz
bırakacak herhangi bir çözüm yolunu desteklemeyi düşünmüyoruz. Nihai bir çözüm

yolu bulamadık, zira bunun dünyadaki en girift meselelerden biri olduğu aşikardır...
Nihayet Bay Başkan, en ciddi meseleyi; savaş mı?, barış mı? konusunu vazetmiş
bulunuyoruz. Bu konular
Türkiye ve Birleşik Amerika arasındaki iki taraflı ilişkilerin çok ötesine giden
meselelerdir. Bunlar, sadece Türkiye ve Yunanistan arasında bir savaşı muhakkak
olarak doğurmakla kalmayacak, fakat Kıbrıs'a tek taraflı bir müdahalenin doğuracağı, önceden kestirilemeyen sonuçlar nedeniyle, daha geniş çapta çatışmalara yol açabilecektir.
En dostane şekilde size şunu bildirmek isterim ki, bizimle yeniden ve en geniş
ölçüde istişare etmeksizin böyle bir harekete tevessül etmeyeceğinize dair bana
teminat vermediğiniz takdirde konunun gizli tutulması hususunda ki talebinizi
kabul edemeyecek ve NATO Konseyi ile BM Güvenlik Konseyi'nin acele olarak
toplantıya çağrılmasını istemek mecburiyetinde kalacağım.
Hürmetlerimle"
5 Haziran 1964 : Adalet Partisi Genel Başkanı Ragıp Gümüşpala (Doğumu:1897)
öldü.
7 Haziran 1964 : Senato kısmi seçimleri yapıldı. AP:31, CHP:19, Bağımsızlar:1
senatörlük kazandılar.
9 Haziran 1964 : Başbakan Inönü, Başkan Johnson'ın mektubunu cevaplandırdı. (Bu
mektup, 13.01.1966 tarihli Senato kararıyla kamuoyuna açıklanmıştır.)
"Sayın Bay Başkan,
Kıbrıs'ta Garanti Antlaşması gereğince ferdi hareket hakkını kullanma kararını
arzunuz veçhile talik ettik
(erteledik). Mesajınıza hakim olduğunu buyurduğunuz açık kalplilikve dostluk
hislerine dayanarak, ben de size cevabımda durumu ve düşündüklerimizi tam bir
samimiyetle açıklamaya çalışacağım.
Bay Başkan,
Mesajınız gerek yazılış tarzı, gerek içindekiler bakımından Amerika ile ittifak
münasebetlerinde daima ciddi bir
dikkat göstermiş olan Türkiye gibi bir müttefikinize karşı hayal kırıcı olmuş,
ittifak münasebetlerine değinen muhtelif konularda önemli görüş ayrılıkları

belirtilmiştir. Gerek bu ayrılıkların, gerek mesajın genel havasının sadece çok sıkışık bir zamanda acele toplanmış muta'lara dayanarak yapılmış iyi niyetli bir teşebbüsün telaşından doğmuş hususlardan ibaret olmasını yürekten dilerim.

Ilk önce Garanti Antlaşması icabı olarak Kıbrıs'a askeri müdahale zarureti görüldüğü, zamanın ABD Hükümeti ile istişare etmekte kusur ettiğimiz önemle belirtilmektedir. 1963 sonundan beri Kıbrıs'ta askeri müdahale ihtiyacı, bu sefer ile beraber dördüncü oluyor.

Başından beri Amerika ile bu konuda istişare ettik. 25 Aralık 1963'de ilk buhran patladığı vakit, Garantör Devletlerle temas ettiğimizde, derhal Amerika'yı haberdar ettik ve Amerika bize bu konuda kendisinin bir taraf teşkil etmediği cevabını verdi. Ondan sonra müdahale müzakeresini Ingiltere ve Yunanistan ile yaptık ve bildiğiniz gibi, 26 Aralık 1963'te Ingiliz Komutası altında üçlü bir askeri idare kuruldu. Londra Konferansı'nın ve Ingiliz-Amerikan müşterek tekliflerinin Makarios'un tutumu yüzünden akamete uğraması ve Ada'da Türklere tecavüzlerin devamı dolayısıyla Şubat ayında çok buhranlı günler geçirdik ve durumun vahametinden Amerika'yı haberdar ettik

Ingiliz-Amerikan tekliflerinin reddi ile hasıl olan boşluk dolayısıyla Ada'da nizamı tesis için müdahalenin zaruretini anlattıkve her an müdahale mecburiyetinde kalacağımızı size bildirdik. Hatta sizden muayyen konular için teminatlar istedik. Bunlara olumlu cevap verdiniz. Buna rağmen bizden müdahale etmememizi istediniz ve Makarios'a BM'de lüzumlu dersin verileceğini ve Türk hak ve menfaatlerinin tamamıyla korunmasını sağlayan bir plan hazırlandığını ifade ettiniz.

Bu isteğinize uyduk, fakat BM'de arzu edilen sonuç alınamadı. Ustelik, Güvenlik Konseyi'nin kurulmasına karar verdiği, BM Kuvveti'nin kurulması bir sorun halini aldı. Işte 3. defa müdahale ihtiyacı, 4 Mart Güvenlik Konseyi kararından sonra, BM Kuvvetleri'nin teşekkül edip etmeyeceği hakikaten tereddüt uyandırdığı günlerde, Kıbrıs'taki tedhişçilerin cesareti artınca, tecavüzlerine karşı Türk cemaatini korumak için yeniden ortaya çıktı.

Fakat BM Kuvveti'nin en kısa zamanda teşkil edileceğini bize temin ederek, Güvenlik Konseyi kararından sonra müdahale yapmamamızda ısrar ettiniz.

Teşebbüsümüzü tekrar tehir ederek, BM Kuvvetleri'nin görev almasını bekledik
Sayın Başkan,
Son defa Kıbrıs hükümeti açıktan silahlanmaya başladı. BM'i kendi zulmünü ve anayasa dışı idaresini takviye edecek yardımcı bir vasıta gibi farz etti. BM anayasa nizamını iade ve tecavüzleri durdurmak için salahiyetlerinin ve müdahale niyetlerinin eksik olduğu aşikar bir gerçek halini almıştır. Yunan Hükümeti'nin Kıbrıs idaresini nasıl teşvik ettiğini biliyorsunuz.
Bu ahval içinde Kıbrıs'ta mezalimi durdurmak için bir müdahaleye mecbur olacağımızı Amerika'da sizin huzurunuzda konuşurken söyledik.
La Haye'de Dışişleri Bakanınıza böyle bir ihtimal için Amerika'nın bizi destekleyip desteklemeyeceğini sorduk Bir cevap vermediniz... Her defasında sizi haberdar ettik ve sizin iyice bildiğinizi tahmin ediyordum... Görüyorsunuz ki, tek taraflı bir kararla karşı karşıya bırakmak istidadı bizde yoktur. Bizim şikayetimiz, aylardan beri had bir surette ıstırabı içinde yaşadığımız bir meseleyi size anlatamamış olmamız ve Yunanistan'la iki müttefik arasında husule gelen haklı ve haksız durumda samimi ve ciddi bir vaziyet almamış olmamanızdandır.
Sayın Başkan,
Görüyorsunuz ki Türkiye, diğer teminatçı iki devletle devamlı istişare ve gerektiğinde müşterek hareket etmek imkanlarını ciddiyetle aramıştır. Bu durumda, Türkiye'nin tek başına harekete geçmeden evvel diğer teminatçı iki devlet ile istişare etmek vecibesini yerine getirmediği iddia edilebilir mi? Türkiyeye samimiyetle ve sadakatle yerine getirdiği istişare vecibesini hatırlatmaya lüzum hisseden ABD Hükümetinin, imzaladığı antlaşmaları reddeden Yunanistana, milletlerarası hukukun temeli olan pacta sunt servanda (bekanın temeli) kuralına uyması gerektiğini hatırlatması icabetmez mi?...
Sayın Başkan,
Mesajınızın, Türkiyenin Kıbrısa müdahalesinin Adayı taksim gayesi ile vuku bulacağı kanaatinde olduğunuza dair ifadelerini büyük bir hayret ve derin bir üzüntü ile karşıladım...
Sizi en kesin ve açık bir surette temin etmek isterim ki, eğer Türkiye bir gün Kıbrısa askeri müdahale zorunluluğunda bırakılırsa bu, tamamıyla milletlerarası antlaşmaların hükümlerine uygun olarak yapılacaktır.
Bay Başkan,
Mesajı nızda NATO taahhütlerine temas ederek, NATO m üttefiklerinin birbirlerine

karşı savaş açmamalarını n
NATOnun ruhunu teşkil ettiğini, Kıbrısa bir Türk müdahalesinin Türk-Yunan savaşına yol açabileceğini ifade ediyorsunuz.
Sözlerinizin birinci bölümü ile tam beraberlik halindeyim. Fakat, NATO müttefiklerinin birbirleriyle imzaladıkları milletlerarası antlaşmalara yekdiğerinin ahdi (antlaşmaya ait) haklarına, karşılıklı vecibelerine riayet mükellefiyetleri de, ittifakın aynı derecede hayati önemde bir icabıdır.
Yekdiğerine karşı ahdi vecibelerini, taahhütlerini istediği zaman reddeden devletler arasında bir ittifak tasavvur edilebilir mi?
Türk-Yunan savaşı ancak, Yunanistanın Türkiyeye tecavüz etmesi halinde olabilir.
Müdahale halinde bizim düşüncemiz, teminatçı devletler sıfatıyla Yunanistan ve
Ingiltereyi Kıbrısta anayasa düzenini ihya amacıyla fiili işbirliğine davet etmektir. Davetimize ve ahdi taahhütlerimize rağmen Yunanistan, Türkiyeye
tecavüz ederse, meydana gelecek sonuçların sorumluluğu Türkiyeye atfedilebilir
mi? Umit etmek isterim ki, bu hususlara Yunanistan Hükümetinin dikkatini önemle
çekmiş bulunuyorsunuz.
Mesajınızın, Kıbrısta girişilecek bir hareket sonucunda Sovyetlerin müdahalesine
maruz kaldığı taktirde, NATO müttefiklerinin Türkiyeyi savunma yükümlülükleri
konusunda tereddüt izhar eden kısmı, NATO ittifakının mahiyeti ve temel prensipleri bakımından aramızda büyük görüş farkı olduğunu intibaını vermektedir. Itiraf edeyim ki, bu bizim için büyük bir teessürve ciddi bir endişe kaynağı olmuştur. NATO müttefiklerinin herhangi birine yapılacak tecavüz,
tecavüz eden tarafından tabiatıyla daima haklı gösterilmeye çalışı lacaktı r.
NATOnun bünyesi, m ütecavizin iddialarına kapılacak kadar zayıfsa, tedaviye
muhtaç demektir. Bizim anlayışımıza göre, AtlantikAntlaşması, üye devletlere,
taarruza uğrayan üyeye derhal yardım etmek vecibesini yüklemektedir. Her üyenin
takdirine bırakılmış olan husus, bu yardımın sadece mahiyetve ölçüsüdür. Şayet
diğer üyeler, Sovyet müdahalesine maruz kalan NATO üyesinin haklı olup olmadığı,
müdahaleyi kendi davranışı ile tahrik edip etmediği gibi hususları tartışmaya
kalkışı rlar ve tartışma sonucuna göre yardım mükellefiyetleri olup olmadığının
tespiti cihetine giderlerse, NATO ittifakının temel direkleri sarsılmış ve anlamı kalmamış olur.

BMin Adadaki faaliyeti zulüm idaresini durduramamıştır. Son birkaç hafta içinde
nispi bir sükun görülmesi ancak Rumların yeni hazırlıklarının başlangıcıdır.
Kuşatılmış köyler devam ediyor. BMin Kuvvetleri, Türkleri teskin ederken,
Rumların mahsüllerini kaldırmalarını sağlıyorlar. Türklerin mahsullerini
kaldırabilmeleri için Rumların sakin durmalarını temin etmiyor ve Rum
tecavüzlerine seyirci kalıyorlar. Hayati ehemmiyeti haiz olan bu teferruat
yüksek ıttılaınıza (mevkiinize) gelmeyebilir, ama biz, her gün bu facialarin
hikayesi içinde yaşıyoruz.
Sayın Başkan,
Takip buyurduğunuz politikanın Yunanistanda infial yaratmış olmasını bana karşı
delil olarak gösteriyorsunuz.
Yunanistan, Kıbrıs meselesinde antlaşmaları tamamıyla yok edinceye kadar her
surette tesir etmeye çalışacak bir mizaçta ve yoldadır. Biz, müttefiklerimize
haklı davalarımız için ıstıraplarımızı ve soydaşlarımızın içinde yaşadıkları
trajedinin temini pek güç olan acı ları nı anlatamıyoruz. Infial nümayişlerinden
istifade aramamıza da mizacımız elverişli olmuyor. Sizi temin ederim ıstırabımız
derindir, haklı durumumuzu anlatamıyoruz ve sizin, meseleye layık olduğu önemi
verip bu meselenin bünyesinde sakladığı tehlikeleri önlemek için bütün
gayretinizi ve otoritenizi kullanmanız lazım geldiğini kabul ettiremiyoruz.
Fransa ile Almanya arasındaki düşmanlığın bırakılması bir örnektir. Fakat biz,
bu imtihanı bütün Anadoluyu yangın yerine çeviren mezalimden sonra Yunanlılar
ile dostluk kurmak suretiyle 40 yıl evvel geniş ölçüde geçirmiş bir milletiz.
Sayın Başkan
Kıbrıs konusu üzerine sizinle görüşmek üzere Amerikaya gitmekten bahtiyar
olacağım...
Saygı ları m la
19 Haziran 1964 : Başkan Johnşonın davetiyle Amerikaya hareket etmeden önce
Hükümetin Kıbrıs politikası
ile ilgili olarak güvenoyu isteyen Inönü, 194 aleyhte ve 2 çekimser oya karşın
200 lehte oy aldı.
- Ankara ve Istanbulda sıkıyönetim 1 ay daha uzatıldı.
21 Haziran 1964 : Başbakan Inönü, ABD Başkanı Johnsonın özel uçağı ile Amerikaya
hareket etti.
23 Haziran 1964 : Talat Aydemir ve Fethi Gürcan haklarındaki ölüm cezalarının

yerine getirilmesine, Osman
Deniz ve Erol Dinçer haklarındaki ölüm cezalarının ise yerine getirilmemesine
dair kanun kabul edildi.
24 Haziran 1964 : Inönü, Washingtondan ayrılırken açıklama yaptı: Meselenin
güçlüklerini saklamak
istemiyoruz. Fakat Amerikalılar ile birlikte dün vardığımız netice, bu
güçlüklerin hallini kolaylaştıracaktır....
Savaş tehlikesi devam ediyor!.. Enosisi kabul ederiz, şu şartla ki Adanın bir
kısmı Türkiyeye bir kısmı
Yunanistan'a verilsin."
27 Haziran 1964 : Fethi Gürcan idam edildi.
1 Temmuz 1964 : Inönü, Amerika dönüşü Fransa'ya da uğrayarak General de Gaulle
ile görüştü. Türkiye'nin
Kıbrıs politikasını anlattı.
2 Temmuz 1964 : Inönü yurda döndü. Basın mensuplarına: "Iyi bir netice ile yurda
geldim dedi.
5 Temmuz 1964 :20 Mayıs darbe girişiminin başı Albay Talat Aydemir idam edildi.
16 Temmuz 1964 : Kıbrıs'ta Rumlar, Girne (St. Hilarion) Kalesini zorlamaya
başladılar. Kıbrıs yeniden kana
bulandı. Türklere yönelik şiddetli saldırılar yapılıyor.
- Hamidiye kahramanı, Cumhuriyet'in ilk Başbakanlarından Rauf Orbay
(Doğumu:1881) öldü.
7 Ağustos 1964 : Türk Hava Kuvvetlerine bağlı jetler, Kıbrıs üzerinde ihtar
uçuşu yaptı.
8 Ağustos 1964 : Kıbrıs'ta Rumlar saldırılarını ve katliamlarını artırınca,
jetlerimiz Kıbrıs üzerinde uçmaya ve
askeri hedefleri bombalamaya başladı. Bir uçağımız düştü, pilot Yüzbaşı Cengiz
Topel şehit oldu.
10 Ağustos 1964 : Sovyetler Birliği Başkanı Nikita Kruşçef, Başbakan Inönü'ye
mesaj göndererek itidal
tavsiye etti.
27 Ağustos 1964 : Amerika'nın Kıbrıs konusunda Türkiye'yi sürekli fedakarlığa
zorlaması nedeniyle,
Ankara'da ilk kez Amerika aleyhtarı gösteri yapıldı.
28 Ağustos 1964 : Ankara'da Amerika aleyhtarı ikinci miting yapıldı.
29 Ağustos 1964 : Ankara, Istanbul ve Izmir'de Kıbrıs için mitingler yapıldı.

30 Ağustos 1964 : Hükümet, mitingler dolayısıyla Izmir Fuarını süresiz kapattı.
7 Eylül 1964 : Kıbrıs Erenköy'e helikopter ile yiyecek gönderildi.
30 Eylül 1964 : SSCB ile Kıbrıs Cumhuriyeti arasında askeri yardım antlaşması
imzalandı.
5 Ekim 1964 : Hükümet, Kıbrıs'ta Rumların yarattığı tehlikeli durum dolayısıyla
Birleşmiş Milletler'e başvurdu.
25 Ekim 1964 : Tatvan-Muş demiryolu hizmete açıldı.
30 Ekim 1964 : Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin, Sovyetlerin gönderdiği
uçakla Moskova'ya gitti.
8 Kasım 1964 : Celal Bayar 6 ay süre ile serbest bırakıldı.
16 Kasım 1964 : Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Cevdet Sunay, bazı politikacıların konuşmaları üzerine
parti liderlerine ikaz mektubu göndererek;
1-Memleketin iki hasım kampa itilmek istenildiğini,
2-Orduyu, halkın karşısında gibi gösterilmeye çalışıldığını,
3-Komutan ve subayların bu durumdan hoşnutsuz bulunduklarını, belirterek,
bunların kesin olarak
önlenmesini istedi.
22 Kasım 1964 : Cumhurbaşkanı Gürsel başkanlığında toplanan liderler, rejimin
korunması konusunda
anlaştı lar.
25 Kasım 1964 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Korgeneral Naci Tınaz (Doğumu:1882) öldü.
29 Kasım 1964 : AP 2. Büyük Kongresinde Süleyman Demirel 1072 (Bilgiç: 552, Arı
burnu: 39) oy alarak
genel başkan seçildi.
3 Aralık 1964 : Genel kurmay Başkanı Cevdet Sunay'ın bazı basın sahipleri ve
politikacıları suçlayan demeci
'Kim' dergisinde yayınlandı.
9 Aralık 1964 : Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in, parti liderleriyle yaptığı toplantı ile ilgili bir bildiri yayınlandı:
Tarihin hiç bir devrinde, hiç bir ülkede, siyasi partiler, kendilerine vücut veren anayasa rejiminin meşrutiyetinin istismar edilmesine müsaade etmedikleri
gibi ve bundan daha vahim olarak, devletin beka ve güven müesseselerinin başında
olan ordusuna dil uzatılmasını veya uzatılmış olduğu iddiasını müsamaha veya
sükut ile karşı lamam ışlard ır..."
20 Aralık 1964 : Türkiye-Bulgaristan futbol maçı esnasında, Ali Sami Yen

stadının parmaklıkları çöktü, 70 kişi yaralandı.
1965
4 Ocak1965: Sovyetler Birliği Yüksek Şürası Heyeti Başkanı Podgorny başkanlığında bir heyet Türkiye'ye
geldi. .
10 Ocak 1965 :150 kişilik bir grup, Istanbul'da Türkiye Işçi Partisi (TIP) idarecilerinin toplantılarını bastı.
22 Ocak 1965 : Birleşik oy pusulası ile ilgili seçim kanunu kabul edildi.
13 Şubat 1965 :1965 yılı bütçesi 197'ye karşı 225 oy ile reddedildi. Ismet Inönü
istifa etti.
16 Şubat 1965: Kabineyi kurmakla Suat Hayri Urgüplü görevlendirildi.
4 Mart 1965 : Urgüplü Kabinesi 200 red, 1 çekimser oya karşın 231 oy ile güvenoyu aldı. Süleyman Demirel,
Başbakan Yardımcısı olarak Kabineye girdi.
12 Mart 1965 : Kozlu'da devam eden grevde, kanlı olaylar yaşandı.
19 Mart 1965 : Merzifon'da 'Yeni Çeltek lşletmesi'nde meydana gelen grizu patlamasında 69 işçi öldü.
31 Mart 1965 : BM tarafından Kıbrıs'a arabulucu olarak gönderilen Plaza, Türk
görüşü ve antlaşmalar
aleyhindeki raporunu açıkladı.
8 Nisan 1965 : Anayasa'yı ihlal suçundan YüksekAdalet Divanı'nca mahkum
edilenlerin cezalarının kısmen
affı hakkındaki kanun kabul edildi. Bu kanunla Yassıada mahkumlarından bazıları
affedildiler.
23 Nisan 1965 : Ingiltere Başbakanı MacMillan Türkiye'ye geldi.
15 Mayıs 1965 : Ereğli Demir Çelik Fabrikaları faaliyete başladı.
17 Mayıs 1965 : SSCB Dışişleri Bakanı Gromiko Türkiye'ye geldi.
1 Haziran 1965 : Atina'da Yunanistan ile ikili görüşmeler başladı.
22 Haziran 1965 : Diyanet Işleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki
kanun kabul edildi.
6 Temmuz 1965 : Milli lstihbarat Teşkilatı (MIT) kanunu kabul edildi.
13 Temmuz 1965 : Siyasi Partiler kanunu kabul edildi.
14 Temmuz 1965 : Türk Silahlı Kuvvetlerinde piramidi korumak için, 40 general ve
Amiral emekliye sevk
edildi.
9 Ağustos 1965 : Başbakan Urgüplü Sovyetler Birliğine gitti.
17 Ağustos 1965 : Urgüplü, Sovyetler'den döndü. "Planımıza dahil olan bir çok
tesislerimizi Rusya'dan
sağlayacağız dedi.
10 Ekim 1965 : Milletvekili seçimleri yapıldı.
AP 240 Milletvekili 79 Senatör

CHP 134 ‟ 48
CKMPİİ ‟ 4
YTP 19 ‟ 8
MP 31 ‟ 2
TİP 14 ‟-
SDP - 1
Bağımsız 1 ‟ 40
23 Ekim 1965 : Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel Kabineyi kurmakla
görevlendirildi.
24 Ekim 1965 : Genel nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz: 31.351.421
11 Kasım 1965:1. Demirel Kabinesi, 172 red, 10 çekimser oya karşın 252 oyla
güvenoyu aldı.
Başbakan Süleyman Demirel
Devlet Bakanı Cihat Bilgehan
Devlet Bakanı Ali Fuat Alişan
Devlet Bakanı Rıfat Sezgin
Devlet Bakanı Kamil Ocak
Adalet Bakanı Hasan Dinçer
Milli Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu
Içişleri Bakanı Faruk Sükan
Dışişleri Bakanı Ihsan Sabri Çağlayangil
Maliye Bakanı Ihsan Gürsan
Milli Eğitim Bakanı Orhan Dengiz
Bayındırlık Bakanı Ethem Erdinç
Ticaret Bakanı Macit Zeren
Sağlık Bakanı Edip Somunoğlu
Gümrük Bakanı Ibrahim Tekin
Tarım Bakanı Bahri Dağdaş
Ulaştırma Bakanı Seyfi Oztürk
Çalışma Bakanı Ali Naili Erdem
Sanayi Bakanı Mehmet Turgut
Enerji Bakanı Ibrahim Deriner
Turizm Bakanı Nihat Kürşat
Imar Bakanı Haldun Menteşoğlu
Köy Işleri Bakanı Sabit Osman Avcı
16 Aralık 1965 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Sinan Tekelioğlu öldü.
17 Aralık 1965 : Birleşmiş Milletler Siyasi Komisyonu'nda, Makarios'un Kıbrıs
hakkındaki tezi, 51 çekimser, 6
red oya karşın 47 lehte oy ile kabul edildi. Türkiye lehinde oy verenler: ABD,
Arnavutluk, Pakistan, Iran ve
Libya. SSCB çekimser oy kullandı. BM'deki delegelerimiz aleyhimizdeki karar
üzerine salonu terk ettiler.
Karar:

1-BM Teşkilatının eşit haklara sahip üyesi sıfatıyla Kıbrıs Cumhuriyeti, BM Yasasına göre, hükümran ve
bağımsız bir ülkedir ve bu ülkeye yabancı müdahalesi kabul edilemez.
2-Bütün devletler, BM Yasası ve özellikle bu yasanın 2. maddesinin 1. ve 4.
paragraflarına uyarak Kıbrıs
Cumhuriyeti'nin hükümranlık, birlik, bağımsızlık ve toprak bütünlüğüne saygı
göstermeye ve bu ülkeye
herhangi bir müdahalede bulunmaktan imtina göstermeye davet edilir.
3-Güvenlik Konseyi'nin 4 Mart 1964 tarihinde alınan karar gereğince bu ülkede
arabuluculuk görevinin devam
ettirilmesi tavsiye edilir.
18 Aralık 1965 : Türkiye, BM'in Kıbrıs'a müdahalede bulunulmayacağına dair
kararını kabul etmiyeceğini,
Londra ve Zürih Antlaşmalarının uygulanacağını kesin olarak ilan etti.
19 Aralık 1965 : Muhalefet Lideri Inönü, Kıbrıs hakkındaki BM kararını:"... Bu
büyük bir siyasi
basiretsizliktir diye niteledi.
20 Aralık 1965 : BM'in Kıbrıs konusundaki kararı üzerine, yurdun çeşitli yerlerinde protesto gösterileri yapıldı.
Vatandaşlar Ankara'da Genel Kurmay'ın önünde; "Ordu Kıbrıs'a diye bağırdı.
29 Aralık 1965 : TBMM'de Kıbrıs hakkında açılan genel görüşme sona erdi.
Nihat Erim: "Amerika, komünizmi önleyeceği zannıyla bu 15.000 Yunan askerinin
Ada'ya gitmesine, NATO
silahlarının girmesine göz yummuştur. Şubat, Mart ve Haziran 1964'de yapılan üç
çıkarma teşebbüsü ciddi
teşebbüslerdi ve üç teşebbüsünde karşısına Amerika bütün gücüyle çıkmıştır..."
Alparslan Türkeş, eski ve yeni hükümetleri suçlayarak derhal Kıbrıs'a çıkarma
yapılmasını istedi.
1. Sabri Çağlayangil: "Geçmişi unutmak ve muhasebeyi, davayı çözümledikten
sonraya bırakmak gerekir."
30 Aralık 1965 : Kıbrıs'taki BM arabulucusu görevinden istifa etti.
1966
6 Ocak 1966 : Senato'da Kıbrıs ile ilgili genel görüşme yapıldı.
10 Ocak 1966 : Izlenecek Kıbrıs politikasının esaslarını tespit etmek için 11
Büyükelçi Ankara'ya çağrıldı.

13 Ocak 1966 : Senato'da, Haziran 1964'de ki Kıbrıs Buhranı sırasında Amerika
Başkanı Johnson ve
Başbakan Inönü'nün karşılıklı mektuplarının, Hükümet tarafından açıklanmasında,
Hükümetin serbest olduğu
kararı alındı.
16 Ocak 1966 : Johnson ve Inönü'nün mektupları kamuoyuna açıklandı. (Bakınız
Haziran 1964)
18 Ocak 1966 : Af kanunu tasarısının yetersiz olduğunu öne süren Ankara Cezaevi'nde ki mahkumlar isyan
etti. 3 ölü, 18 yaralı var.
28 Ocak1966: Ağustos 1964'den beri Kıbrıs'ın Erenköy kesiminde kuşatma altında
bulunan 504 mücahit,
gemiyle lskenderun'a getirildi.
2 Şubat 1966 : Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, ABD Başkanı Johnson'ın gönderdiği
özel uçakla tedavi olmak
için Amerika'ya gitti.
- Türkiye'nin en zengin işadamları ndan Hacı Omer Sabancı (Doğumu:1904) öldü.
5 Şubat 1966 : Yunanistan'a, Türkiye'nin muvafakat etmeyeceği hiç bir çözüm yolu
düşünülemeyeceğini
belirten sert bir nota verildi.
7 Şubat 1966 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Abdurrahman Nafiz
Gürman (Doğumu:1882)
öldü.
8 Şubat 1966 : Atina, Türkiye'yi NATO'ya şikayet etti.
9 Şubat1966: Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in sağlık durumu ağırlaştı.
1 Mart 1966 : Istanbul Boğazında Dolmabahçe açıklarında çarpışan iki Sovyet
tankerinden denize sızan
mazotun alev almasıyla 'Yüzer Karaköy Iskelesi' ve 'Kadıköy Vapuru' yandı.
11 Mart 1966 : Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Cevdet Sunay'ın kontenjan senatörü
seçilmesi, parti liderleri
tarafından kabul edildi.
15 Mart 1966 : Genel Kurmay Başkanlığı'na Orgeneral Cemal Tural atandı.
20 Mart 1966 : Istanbul'da, Milli Talebe Birliği tarafından komünizmi telin ve
uyarma mitingi yapıldı.
25 Mart 1966 : Amerika'da 46 günden beri komada bulunan Cumhurbaşkanı Gürsel,

Türkiye'ye getirildi.
26 Mart 1966 : Başbakanlığın isteği üzerine Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde
toplanan 37 kişilik 'Müşterek
Sıhhi Kurul' iki rapor düzenledi "Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel görevine devam
edemez. Vücut ölmüştür."
28 Mart 1966 : Kontenjan senatörü Cevdet Sunay Cumhurbaşkanı seçildi. (C. Sunay
461 oy, Alparslan
Türkeş 11 oy, Boş 47)
7 Nisan 1966 : Türkiye'deki üsler ve yapılan antlaşmalarla ilgili isteklerimiz
Amerika'ya bildirildi:
1-Antlaşmaların tek metinde toplanması,
2-Amerikalı personelin durumunda değişiklik,
3-Uslerdeki uçakların cephanesinde mutabakat.
8 Nisan 1966 : Izmir'de 'Atatürk Heykeli'ne balta ile saldırı yapıldı.
9 Nisan 1966 : Atatürk Heykeli'ne yapılan saldırı nedeniyle, Ankara ve
Istanbul'da büyük birer miting ve
yürüyüş düzenlendi.
16 Nisan 1966 : Yunanistan'dan Kıbrıs için yazılı teminat istedik.
20 Nisan1966: Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Refet Ulgenalp
gençleri uyardı: "Gençlik
teşekküllerinin bugünkü tutumlarını memleket hayrına gidiş istikametinde
görmüyorum. Biraz açıkfikirlilik
komünistlik, biraz muhafazakarlık ise gericilik! Olmaz böyle şey. Bu memleketi
sakallı keçiler ve keçi sakallılar
kemiriyor, biri ormanları, diğeri cemiyetin bünyesini."
5 Mayıs 1966 : Türkiye'de ABD üsleriyle ilgili görüşmeler başladı.
7 Mayıs 1966 : Cumhuriyet tarihinde ilk defa polis, gece vakti TBMM'nde arama
yaptı.
18 Mayıs 1966 : Türk-Yunan görüşmeleri yeniden başladı.
2 Haziran 1966 : Kayseri'de Türkiye Işçi Partisi (TIP) Il merkezi tahrip edildi.

5 Haziran 1966 : Senato kısmi seçimleri yapıldı. AP: 39, CHP: 18 senatörlük
kazandılar.
11 Haziran 1966 : Genel Kurmay Başkanı Tural, orduya bir genelge yayınladı:
"Nurculuk tehlikesini birliklere
anlatı n."
20 Haziran 1966 : Bir tatbikat sırasında 16 komando eri Botan Çayı'nda boğularak
şehit oldu.

28 Haziran 1966 : Demokrat Parti Hükümetlerinde Dışişleri Bakanlığı yapmış olan,
bilim dünyasının tanınmış
simalarından Prof. Fuat Köprülü (Doğumu:1890) öldü.
7 Temmuz 1966 : Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, Eski Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın
cezasını affetti.
12 Temmuz 1966 : Muş'un Varto ilçesinde şiddetli deprem. 2283 ölü var.
31 Ağustos 1966 : Danıştay kararını uygulamayan Çorum Belediye Başkanı'nı
protesto amacıyla 'Olüm
yürüyüşü'ne çıkan ve 34 günde 716 kilometre yürüyen temizlik işçileri Istanbul'a
ulaştılar.
14 Eylül 1966 : Eski Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel öldü. (219 gün komada kaldı.)
24 Eylül 1966 : Ismet Inönü, 83. doğum günü dolayısıyla, Hilton'da verilen partide hayatında ilk defa dans etti.
5 Ekim 1966 : Başbakan Demirel, 'Almus Barajı'nı işletmeye açtı.
8 Ekim 1966 : Inönü, Ankara Il Kongresi'nde konuştu: 'CHP'nin ortanın solunda
bulunduğunu ve aşırı sola
karşı olduğunu' belirtti.
16 Ekim 1966 : Inönü'nün, Yassıada YüksekAdalet Divanı'nın verdiği ölüm kararlarının önlenmesi için
Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'e yazdığı mektup açıklandı: 'Olüm kararlarının infazı
milli menfaatlere aykırıdır.'
17 Ekim 1966 : CHP 18. Kurultayı'nda, Ismet Inönü 929 oyla tekrar Genel Başkanlığa seçildi. Kasım Gülek
230 oy aldı.
24 Ekim 1966 : Bülent Ecevit, CHP Genel Sekreteri seçildi.
12 Kasım 1966 : Ankara'da Türk-lş ve bazı öğrenci kuruluşları tarafından 'Amerika'yı Telin' mitingi düzenlendi.
13 Kasım 1966 : Adana'da halk, Amerikalılara ait binalara saldırdı.
2 Aralık 1966 : Başbakan Demirel konuştu: "... Ordu, mektep ve camii rahat
bırakın."
8 Aralık 1966 : Erzurum Dumlu Bucağı'ndaki 247. Piyade Alayı koğuşundaki benzin
bidonunun patlaması
sonucu 65 erimiz yanarak şehit oldu.
14 Aralık 1966 : Deniz Kuvvetlerine bağlı gemiler muhtemel bir harekat için
Akdeniz'e açıldı. Kıbrıs'a silah
sevkıyatı konusunu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne getirdik. Kıbrıs'a
silah satan Çekoslovak

Hükümeti'ni sert bir nota ile uyardık Çekler sevkıyatı durdurdu.
19 Aralık 1966 : Sovyetler Birliği Başbakanı Kosigin Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulundu.
1967
2 Ocak 1967 : Anadol marka ilk otomobil piyasaya çıktı.
3 Ocak 1967 : Moskova Büyükelçiliğimiz Müsteşarı Sadi Çoruh, Moskova'da intihar
elli.
4 Ocak 1967 : Cumhurbaşkanı Sunay, 490 km. uzunluğundaki Batman-Iskenderun
petrol boru hattını hizmete
açtı.
25 Ocak 1967 : Genelkurmay Başkanı Tural, Orduya devrimlerin korunmasıyla ilgili
bir genelge gönderdi. Bu
genelge politik havayı bir hayli etkiledi. Meclis'te tartışmalara yol açtı.
9 Mart 1967 : Türkiye yapımı ilk muhrip Gölcükte kızağa konuldu.
11 Mart 1967: Türk edebiyatı ve basın dünyasının ünlü simalarından, 'Akbaba'
dergisi sahibi Yusuf Ziya
Ortaç (Doğumu:1896) öldü.
2 Nisan 1967 : Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, ABD Başkanı Johnson'ın davetlisi
olarak Amerika'ya gitti.
3 Nisan 1967 : Washington'da Büyükelçilik binamıza bomba atıldı, hasar meydana
geldi.
15 Nisan 1967 : 8 Milletvekili Millet Partisi'nden istifa elli.
21 Nisan 1967 : Yunanistan'da darbe. Ordu ile anlaşan Kral, siyasi liderleri tutukladı ve yeni bir hükümet
kuruldu. (Albaylar Cuntası olarak adlandırılır.)
28 Nisan 1967 :19. CHP Kurultayı toplandı. lnönü:"Sosyalizmi aşama olarak kabul
eden kornünistlerle hiç bir
ilgimiz yoktur." Kurultayda sert tartışmalar oldu, 48 Milletvekili ve Senatör CHP'den istifa etti. lnönü:"Asıl
çalışma şimdi başlıyor." dedi.
12 Mayıs 1967 : Prof. Turhan Feyzioğlu başkanlığında Güven Partisi kuruldu.
Inönü:" Demek ki, güvene
ihtiyaçları var dedi.
30 Mayıs 1967 : Fransa, Kıbrıs'ta iki cemaatin varlığını kabul etti.
2 Haziran 1967 : Yeni Türkiye Partisi'nin (YTP) AP'ye katılması için prensip kararı alındı.
5 Haziran1967: Ortadoğu'da Israil-Arap Savaşı'nın başlaması dolayısıyla Türk
Silahlı Kuvvetleri alarma
geçirildi.

14 Haziran 1967 : Sovyet Rusya, Israil'in Süveyş Kanalı ve Akabe statüsünde
değişiklik istemesine karşı,
Boğazlarda da uluslararası kontrol talep etti.
4 Temmuz 1967 : Hacettepe Universitesi kurulması hakkındaki kanun kabul edildi.
18 Temmuz 1967 : Kıbrıs'ta Ingiliz üslerinin Türkiye'ye verilmesi suretiyle bunalıma bir çözüm yolu bulunması
yönünde yeni bir Ingiliz teklifi öne sürüldü.
20 Temmuz 1967 : BM Genel Sekreteri U-Thant'ın Kıbrıs'taki özel temsilcisi
Osario TafalI Ankara'ya geldi.
Inönü:" Kıbrıs'ta federasyonda ısrar edilmelidir dedi.
23 Temmuz 1967 : Sakarya ve dolaylarında deprem. 100 kayıp var.
25 Temmuz 1967 : Papa 6. Paul Türkiye'ye geldi. Efes'te hacı oldu.
27 Temmuz 1967 : Tunceli Pülümürdolaylarında deprem. 112 ölü var.
20 Ağustos 1967 : Izmir'de Yüksek Islam Enstitüsü'nün temeli atıldı. Demirel:
"... Din adamı birkaç yabancı dil
bilmelid ir.
9 Eylül 1967 : Kıbrıs konusu ile ilgili ilk zirve toplantısı Edirne Keşan'da Türk ve Yunan Askeri Idaresi
Başkanları arasında başladı.
10 Eylül 1967 : Türk ve Yunan heyetlerinin Dedeağaç'da yaptıkları görüşmeden bir
sonuç alınamadı.
13 Eylül 1967 : Başbakan Demirel, Adakale'deki soydaşlarımızı yurda getirmek
için Romanya'ya gitti.
Adakale, (yeni adı Orsova) Tuna nehrinin ağzında bulunan ufak bir adadır. 300
kadar olan nüfusunun büyük
bölümü Türktür.
17 Eylül1967: Kayseri'de yapılan Kayserispor-Sivasspor futbol maçında çıkan
olaylarda 40 kişi öldü, 300 kişi
yaralandı. Olayın duyulması üzerine Sivaslılar galeyana gelerek, Sivasta bulunan
Kayserililere ait dükkanları tahrip ettiler.
19 Eylül 1967 : Başbakan Demirel, Sovyet Hükümetinin gönderdiği özel bir uçakla
Moskovaya gitti. Sovyet Başbakanı Kosigin ile görüşmelere başlandı.
7 Ekim 1967 : Istanbul Boğazında demirleyen 6. Filoya ait denizciler, yapılan
miting dolayısıyla karaya çıkartılmadılar.
11 Ekim 1967 :3. Ordu karargahı 28 yıl sonra tekrar Erzurumdan Erzincana
taşındı.

1 Kasım 1967 : Kıbrıs Türk Cemaati Meclis Başkanı Rauf Denktaşın 21 Ekim günü
Adaya çıktığı ve bir ihbar neticesi 31 Ekimde yakalandığı öğrenildi. Rauf Denktaşın geri verilmesini istedik.
6 Kasım 1967 : Amerika, Kıbrıs Cumhuriyetinden, Rauf Denktaşın tahliyesini
istedi.
12 Kasım 1967 : Istanbul ve Ankarada Denktaşın tutukluluğunun sürdürülmesi
dolayısıyla mitingler düzenlendi. Gençler polisle çatıştı. Kıbrıslı lider Rauf Denktaş serbest bırakıldı ve Türkiyeye döndü. 16 Kasım 1967 : Kıbrısta Rumlar
yeniden saldırıya geçtiler. 24 Türk şehit edildi. Bazı köylerimiz işgal edildi. Türkiyede yapılan mitinglerde gençler, Demirel istifa! diye yürüdüler.
17 Kasım 1967 : Kıbrıstaki vahim durum üzerine TBMMde 18 saat süren gizli
görüşme yapıldı. Hükümete Silahlı Kuvvetleri kullanma yetkisi verildi. (Evet:
432, Boş: 2, Hayır: 1)
18 Kasım 1967 : Yunan askerinin Adayı boşaltmasını istedik. BM Genel Sekreteri
U-Thant, Rumları suçladı. Jetlerimiz Kıbrıs üzerinde alçak uçuş yapıyor. Savaş
gemilerimiz Girne açıklarında bekliyor. Genel Kurmay Başkanı Tural halka yaptığı
açıklamada: Hareket halindeyiz. Herhangi bir endişeniz olmasın dedi. 20 Kasım
1967 : ABD Başkanı Johnson gönderdiği bir mektupla, NATOya ait silah ve teçhizatı kullanmayın uyarısında bulundu.
- Yunanistan Adaya asker yığmaya devam ediyor. Türkiyenin her yerinde mitingler
düzenleniyor. Türk Silahlı Kuvvetlerinin göze çarpan hazırlıkları var.
- Yunanistan isteklerimizi kabul etmedi.
23 Kasım 1967 : Bakanlar Kurulu bir bildiri yayınladı: Müdahalede kararlıyızı
- ABD Başkanı Johnson, Ankaraya özel bir temsilci (Cyrus Vance) gönderdi.
Gençler temsilcinin Esenboğa Havaalanına inmesine karşı koymak istediler.
Johnsonın temsilcisi Ankara-Atina arasında adeta mekik dokuyor.
- Türk jetleri devamlı Kıbrıs üzerinde. Birlikler sınırlara doğru kaydırılıyor.
Türkiyenin sabrı taşmak üzere. 26 Kasım 1967 : Türkiyenin Cyrus Vance aracılığı
ile Yunanistana bildirdiği 4 şart:
1-Türkiye ve Yunanistan 16 Ağustos 1960 tarihli Lefkoşe Antlaşması gereğince
Kıbrısın bağımsızlığını, toprak bütünlüğünü ve masumiyetini kabul ederler.

2-Kıbrıslı olmayan askeri kuvvetlerin (Antlaşmalarla öngörülenlerin dışında)
Kıbrısdan süratle çıkmasında taraflar mutabakatları nı bildirirler.
3-Türkiye ve Yunanistan bu hususlara uyduklarını önce Yunanistan, sonra Türkiye
açıklar.
4-Kıbrıslı olmayan kuwetlerin Kıbrısı tahliyesi üzerine Türkiye buhranın giderilmesi için gereken tedbirleri alacaktır.
27 Kasım 1967 : Kıbrıs buhranının en kritik gününün en kritik saatleri:
Saat 04.35: Ozel Temsilci Cyrus Vance, Atinadan Ankaraya döndü.
07.00: Vance, NATO Genel Sekreteri Brosio ile görüştü.
08.00: Dışişleri Bakanı 1. 5. Çağlayangil temsilciyi kabul etti. 09.45de görüşme
son buldu.
09.00: Cumhurbaşkanı Sunay, Brosioyu kabul etti. Görüşme saat 10.00da bitti.
10.00: Demirel, Çağlayangili evinde kabul etti.
10.45: Demirel ve Çağlayangil Sunay ile görüşmek üzere Çankayaya gittiler.
12.30: Bakanlar Kurulu toplandı. 13.10da son buldu.
13.15: Demirel, ayrı ayrı olarak Muhalefet liderleri Inönü, Feyzioğlu, Bölükbaşı, Aksu ve Türkeş ile görüştü.
18.15: Bakanlar Kurulu 2. defa toplandı.
21.00: Sovyet Büyükelçisi Smirnov kendi isteğiyle Çağlayangil ile 55 dakika
süren bir görüşme yaptı. Yaptığı açıklamada: Antlaşmalara aykırı olarak Adaya
sokulan askerlerin çıkarılmasını istiyoruz dedi. 01.30: Donanma Mersinden denize
açıldı.
28 Kasım 1967 : Gerginlik doruk noktasında. Savaş gemilerimiz Kıbrıs karasularına girdi ve geri döndü.
-Ana Muhalefet Lideri Inönu Son imkana kadar barış yolu araştırılmalı, bu mümkün
olmazsa gereği yapılmalıdır. dedi.
29 Kasım 1967 : Yunanistan, Kıbrıs hakkındaki Türk şartlarını kabul etti. Buhran
giderildi. Yunan ordusunda alarm kaldırıldı. Türk jetleri Kıbrısta Makariosun sarayı üzerinde uçtular. Demirel: ... Durumun salaha (barış) doğru gitmesi ürnidi görülüyor dedi.
7 Aralık 1967 : Inönü Kıbrıs hakkında açıklama yaptı: Amerikanın düşüncesinin ne
olduğunu hiçbir zaman öğrenemedim. Makarios, Amerika ve Rusyayı kendi çıkarına
kullanıyor.
13 Aralık 1967 : Yunanistan ikiye bölündü. Albaylar Cuntası, Kral Konstantinin
yetkilerini elinden aldı ve yerine bir kral naibi tayin etti. Güneye Cunta,

Kuzeye Kral hakim durumda. Bir süre sonra Cunta bütün Yunanistanın kontrolünü
eline geçirdi.
14 Aralık 1967 : Yunan Kralı Italyaya kaçtı. Darbe harekatına katılan bir Tümgeneral Türkiyeye sığındı.
29 Aralık 1967 : Kıbrısta geçici Türk yönetimi ilan edildi. Adada Türk Cemaatinin tabi olacağı 19 prensip açıklandı.
1968
4 Ocak 1968 : Türk yönetimi üyelerinin Lefkoşe'den dışarıya çıkamayacakları
hakkında karar alındı.
10 Ocak 1968 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Ali Fuat Cebesoy
(Doğumu:1882) öldü.
15 Ocak 1968 : Aşırı soğuklar bütün yurdu etkisi altına aldı. Izmit körfezi dondu.
24 Ocak 1968 : Inönü'nün Konya CHP Kongresi'ne gönderdiği mesaj: "... En büyük
tehlike irticadır..."
7 Şubat 1968 : Kozlu ve Zonguldak'ta işçiler sendika binalarına saldırdılar.
18 Şubat 1968 : Millet Partisi'nden istifa eden 8 Milletvekili AP'ye girmeye karar verdi.
24 Şubat 1968 : Ankara'da yapılan 'Anayasa Mitingi'nde olaylar çıktı.
25 Şubat 1968 : Istanbul'da 'Uyanış Mitingi' yapıldı.
1 Mart 1968 : Seçimlerde bakiye usulünün kaldırılmasına dair kanun kabul edildi.
CHP ve TIP meclisi terketti.
CHP genel Başkanı Ismet Inönü:" Bu çeşit vicdan hürriyeti anlayışı, memleketi
bir vatandaş çatışmasına
götürmektedir. Endişe ediyoruz."
TIP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar: " Hükümet üyelerinden rica ediyorum. Bu
kanunu geri alınız. Aksi halde
demokrasinin başı na geleceklerden siz sorumlusunuz."
AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel: "CHP, milli bakiyeyi, küçük
partileri koltuk değneği
halinde kullanarak memleketi koalisyonlarla idare etmek için getirmiştir."
3 Mart 1968 : Istanbul'da 'Şahlanış Mitingi' yapıldı.
9 Mart 1968 : AIESEC'in 20. Genel Kurul açılış töreninde Başbakan adına konuşan
Devlet Bakanı Seyfi
Oztürk'ün konuşması üniversite öğrenciler tarafından devamlı surette kesildi ve
konuşması 'Dağ başını duman
almış' marşıyla anlaşılmaz bir hale getirildi. Oğrencilerin bir kısmı tutuklandı.

22 Mart 1968 : Bulgaristan ile 'Göç Antlaşması' imzalandı. 1 Nisan-30 Kasım
arasında yapılacak göçte,
haftada 300 soydaşımız gelebilecek.
29 Mart 1968 : Türkiye'de ilk böbrek nakli Istanbul'da Dr. Atıf Taykurt tarafından başarılı bir şekilde yapıldı.
30 Mart 1968 : Ankara'da 'Milli Şahlanış Mitingi' yapıldı.
24 Nisan 1968 : Istanbul Teknik Universitesi Makine Fakültesi Dekanı Prof. Saffet Müftüoğlu, bir öğrenci
tarafından bıçaklanarak öldürüldü.
6 Mayıs 1968 : Anayasa Mahkemesi, Seçim Kanununda yer alan 'Barajlı D'Hont'
sistemini, 'demokratik düzen
niteliğini önler' gerekçesiyle iptal etti.
2 Haziran 1968 : Ara seçimler yapıldı. AP: 5 milletvekilliği, 38 senatörlük, CHP: 13 senatörlük, MP: 1
senatörlük, GP: 1 senatörlük kazandı. Seçimler esnasında kanlı olaylar oldu.
3 Haziran 1968 : Kocaeli'nde Belediye Başkanlığı'nı kazanan Leyla Atakan (42),
Türkiye'nin ilk kadın belediye
başkanı oldu.
6 Haziran1968: Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Kazım Ozalp (Doğumu:1882) öldü.
10 Haziran 1968 : Reformların hemen gerçekleşmesini isteyen Ankara Universitesi
Dil ve Tarih Coğrafya
Fakültesi öğrencileri, fakülte binasını işgal ettiler.
11 Haziran 1968 : Ankara Un. Hukuk Fakültesi öğrencileri, fakülteyi işgal ettiler.
12 Haziran 1968 : Istanbul Un. Hukuk Fakültesi öğrencileri, fakülteyi işgal ettiler.
13 Haziran 1968 : Boykot ve işgal olayları bütün üniversite ve okullara yayıldı.
Yer yer polisle silahlı
çatışmalar da yaşandı.
15 Haziran 1968: 'Kısmet' isimli tekneleriyle, 2 yıl 10 ay 13 gün önce dünya
turuna çıkan Sadun Borove eşi
Odo Boro, Istanbul'a ulaştılar. Istanbul'da büyük bir karşılama töreni düzenlendi.
17 Haziran1968: !TU ve Maçka Teknik Okulu, öğrenciler tarafından işgal edildi.
18 Haziran 1968 : Inönü düzenlediği basın toplantısında: "... Gençlik problemleri eğitim politikasının
değişmesiyle halledilir." dedi.
22 Haziran 1968 : Universite olayları TBMM'de görüşüldü.

24 Haziran 1968 : !stanbul Liniversitesi, işgal kaldırılıncaya kadar kapatıldı.
27 Haziran 1968 : Istanbul Un.'de Eczacılık Fakültesi hariç, işgal kaldırıldı.
3 Temmuz 1968 : Boğaz Köprüsü projesi bir Ingiliz firmasına ihale edildi.
17 Temmuz 1968 : Amerikan 6. Filosu'nun Istanbul'u ziyareti sırasında protesto
gösterileri
yapıldı.Gösterilerde yaralananlar oldu.
24 Temmuz 1968 : !stanbul'da gençlerle polisler arasında yer yer çatışmalar
oldu.
25 Temmuz 1968 : Istanbul'da gençler, polisle tekrar çatışmaya girdiler. Inönü:"
Olaylar doğru teşhis
edilmezse yurtta huzur bozulur dedi.
27 Temmuz 1968 : Istanbul'da Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı, 'Anayasa ve Kanunlara Saygı' mitingi düzenledi.
28 Temmuz1968: Kadıköy ve Geyve 'Milli Mücadele Mücahit Kahraman Milis
Kuvvetleri Derneği'ne mensup
bir grup Gazi, 'sağ-sol kavgasını' protesto etmek için Taksim'de miting düzenlediler.
1 Ağustos 1968 : Türkiye'de ilk defa bir toplu iş sözleşmesi, tartışma ve kavga
olmadan, Türkiye Teknisyen
Gazeteciler Sendikası ile Hürriyet Gazetesi arasında imzalandı.
11 Ağustos 1968 : Izmir'de saatli bomba patladı. 9 kişi tutuklandı. Tüm ülkede
şiddet olayları tırmanıyor.
15 Ağustos 1968 : Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları, istekleriyle
emekliye ayrıldılar.
17 Ağustos 1968 : Orgeneral Memduh Tağmaç Kara Kuvvetlerine, Oramiral Celal
Eyicioğlu Deniz
Kuvvetlerine, Orgeneral Reşat Mater Hava Kuvvetlerine atandılar. (1971 muhtırasını verenler yerlerini aldılar.)
21 Ağustos 1968 : Çekoslovakya, SSCB Silahlı Kuvvetleri tarafından işgal edildi.

3 Eylül 1968 : Bartın ve Amasra'da deprem. 27 ölü var.
24 Eylül 1968: MuşVarto'da şiddetli deprem. 4.000 kayıp var.
13 Ekim 1968 :167 kişilik ilk Türk işçi kafilesi Avusturalya'ya uğurlandı.
18 Ekim 1968 : CHP 19. Kurultayı başladı. 85 yaşındaki Ismet Inönü, tek aday
olarak girdiği kurultayda tekrar
Genel Başkanlığa seçildi.

25 Ekim1968: Fransa Cumhurbaşkanı General De Gaulle resmi bir ziyaret için
Türkiye'ye geldi. Yaptığı
açıklamada: "Kıbrıs için bölünme şarttır." dedi.
22 Kasım 1968 : Türkiye'de ilk defa bir kalp nakli, Ankara Yüksek Ihtisas Hastanesi'nde Dr. Kemal Beyazıt
tarafından yapıldı. Hasta 18 saat yaşayabildi.
27 Kasım1968: Istanbul'da Doç. Dr. Siyami Ersek tarafından 2. defa başarılı bir
kalp nakli ameliyatı yapıldı.
29 Kasım 1968 : AP 4. Büyük Kongresi başladı. Süleyman Demirel tekrar Genel
Başkan seçildi. Yaptığı
konuşmada: "Şikayet mevzularının halli, yeni husumetler meydana getirmeme
gerçeği içinde mümkün olur.
Danıştay'ın sık sık yürütmeyi durdurma kararı alması doğru değildir. Genel Müdürünü seçmekten mahrum bir
hükümet sorumlu tutulursa, bu hukuki tezat olur... Ozerklik devlet içinde devlet
olma değildir dedi.
26 Aralık 1968 : Istanbul Universitesi devam eden öğrenci olayları nedeniyle
süresiz kapatıldı.
28 Aralık 1968 : Türkiye Işçi Partisi Olağanüstü Kurultayı yapıldı. Parti Tüzüğüne: 'TIP, demokratik, sosyalist
bir örgüttür.' maddesi eklendi. Mehmet Ali Aybar tekrar Genel Başkanlığa seçildi.
1969
6 Ocak 1969 : ABD Büyükelçisi Robert Kommer'in makam arabası Ortadoğu Teknik
Üniversitesi (ODTÜ)
bahçesinde öğrenciler tarafından yakıldı.
9 Ocak 1969 : Devam eden olaylar üzerine ODTU bir ay süre ile kapatıldı. Danıştay yürütmeyi durdurma
kararı verdi.
11 Ocak 1969 : Istanbul Kartal'da Singer Fabrikası işçileri polis ile çatıştı.
- Istanbul Un. Orman Fakültesi kapatıldı.
25 Ocak 1969 : Istanbul'da tarihi Sultanahmet Cezaevi, yeni yapılan Sağmalcılar
Cezaevi bittiğinden
boşaltıldı. (Şimdilerde Four Seasens Oteli olarak hizmet vermektedir.)
28 Ocak1969: Aşırı soğuk havalar tüm yurdu etkisi altına aldı. Küçükçekmece gölü
dondu.
11 Şubat 1969 : Tekrar Istanbul Boğazına gelen Amerikan 6. Filosunu protesto
gösterileri düzenlendi.

Yaralananlar oldu.
12 Şubat 1969 : Unlü sinema ve tiyatro sanatçısı Vahi Oz (Doğumu:191 1) öldü.
15 Şubat1969: 6. Filo, Izmir ve Trabzon'da da protesto edildi.
16 Şubat 1969 : Istanbul'da tekrar yapılan 6.Filo'yu protesto gösterilerinde 2
kişi öldü, onlarca yaralı var.
26 Şubat 1969 : Tüm Türkiye'deki yoğun protestolar üzerine, 6. Filo ziyaretleri
iptal edildi.
4 Mart 1969 : Doğu Anadolu'da kızamık salgını var. Pek çok çocuk salgından öldü.

12 Mart 1969 : Genelkurmay Başkanı Cemal Tural ile Kara Kuvvetleri Komutanı
Memduh Tağmaç yer değişti.
Tural, Askeri Şura'da görevlendirildi. (1971 muhtıra ekibinin lideri, askeri teamüllere aykırı olarak görevinin
başına geldi.)
21 Mart 1969 : Polis, Istanbul Universitesi'nde gece arama yaptı.
22 Mart 1969 : Başbakan Demirel basın toplantısı düzenledi: "1960 modeli olayların tekrarını hayal edenler
var. Ellerinde kronometre, hükümetin meşrutiyetini kaybetmesini bekliyorlar."
26 Mart 1969 : Romanya Devlet Başkanı Nicolae Çavuşescu, Türkiye'ye resmi bir
ziyarette bulundu.
28 Mart 1969 : Manisa Aiaşehir'de deprem. 53 kişi öldü.
8 Nisan 1969 : Istanbul Universitesi öğrencileri rektörlük binasını işgal ettiler.
10 Nisan 1969 : Ankara Universitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencileri, fakülteyi işgal ettiler.
12 Nisan 1969 : Orta Doğu Teknik Universitesi, ekim ayına kadar kapatıldı.
14 Nisan 1969 : Istanbul Un. Hukuk Fakültesi 1 hafta süreyle kapatıldı.
1 Mayıs 1969 : Yargıtay Başkanı Imran Oktem öldü. Cenaze töreninde büyük çapta
olaylar çıktı. Cenaze
törenine katılan Ismet Inönü güçlükle korunabildi. lnönü:"Olay, her manasıyla
bir ölçüde 31 Mart vakasıdır."
7 Mayıs 1969 : Imran Oktem'in cenaze töreninde çıkan olayları protesto etmek
için Ankara'da hukukçular
yürüyüş yaptı.
14 Mayıs 1969 : Ismet Inönü ve Celal Bayar, Istanbul'da Pembe Köşkte buluştular.
1950 yılından beri süren

dargınlık bitti.
- Eski DP'lilerin siyasi haklarının iadesini öngören Anayasa değişikliği tekliflerinin birinci görüşmesi TBMM'de
yapıldı. Teklif kabul edildi.
16 Mayıs1969: Cumhurbaşkanı Sunay, Genel Kurmay Başkanı ve Kuwet Komutanları ile
bir toplantı yaptı.
20 Mayıs 1969 : Inönü, Cumhurbaşkanı Sunay'a 'DP'lilerin affı' konusu ile ilgili
bir mektup gönderdi: "Sayın
Cumhurbaşkanı, CHP Genel Başkanı olarak ben ve partimin yetkili organları,
siyasi hakların iadesi için Millet
Meclisi'ne verilmiş bulunan 218 imzalı bir Anayasa değişikliği teklifini
destekleme kararı aldığımızdan beri,
gerek Zatı Devletlerinin, gerek bazı yüksek komutanların uyarı ve ısrarlarına
muhatap olmaktayız..."
21 Mayıs 1969 : Başbakan Demirel, AP Grubunda konuştu: "Seçimlere gidelim. Hem
Meclis'in verdiği oylar
boşa gitmez, hem de senatomuz zedelenmez... Ordu, hükümete bir muhtıra
vermemiştir. Biz bazı sıkıntılar
içindeyiz..."
23 Mayıs 1969 : 3. Cumhurbaşkanı Celal Bayar: "Mücadeleme devam edeceğim."
30 Mayıs 1969 : Istanbul Universitesi iktisat Fakültesi işgal edildi.
1 Haziran 1969 : Istanbul Universitesinde 6 fakülte öğrenciler tarafından işgal
edildi. Universite kapatıldı.
Savcılık Universitede arama yaptı.
9 Haziran 1969 : Istanbul Universitesi'nde sınavlar yapılamadı. Oğrenciler
polisle çatıştı. Istanbul Universitesi
Senatosu, Universiteyi süresiz kapatma kararı aldı. Danıştay kararı durdurdu.
Başbakan Demirel: "... Sokağa
dökülmekle hiçbir mesele halledilemez..."
11 Haziran 1969 : Oğrenci olayları, Ankara'da tekrar başladı. Tüm yurtta
gerginlik artıyor.
13 Haziran 1969 : Irak Hava Kuvvetlerine bağlı iki jet uçağı Hakkari'ye bomba
attı. Yanlışlık olduğu bildirildi.
15 Haziran 1969 :3. Cumhurbaşkanı Bayar, basın toplantısı düzenledi: "DP'lilere
siyasi haklarının
verilmemesi büyük adli hatadır... AP, muhalefet kadar sebat gösterse, siyasi af

sorunu çözümlenir."
16 Haziran 1969 : Demirel, Bayar'a cevaben verdiği demeçte: "Yeni meseleler
ortaya çıkarmamak şartıyla
siyasi hakların iadesine taraftarız."
20 Haziran 1969 : Artan öğrenci olayları üzerine Ege Universitesi süresiz tatil
edildi.
25 Haziran 1969 : Kırıkkalede oynanan 3. Lig Kırıkkalespor-Tarsus ldman Yurdu
futbol maçında çıkan
olaylarda, 4 kişi öldü, 100'den fazla kişi yaralandı.
29 Haziran 1969 : Celal Bayar, Hürriyet gazetesinde, 'Başvekilim Adnan Menderes'
adlı seri yazı dizisini
yayınlamaya başladı.
3 Temmuz 1969 : Türk-Amerikan ikili antlaşması imzalandı. Bu antlaşmayla,
Türkiye'deki üslerin mülkiyetinin
Türkiye'ye ait olduğu Amerika tarafından da kabul edildi.
7 Temmuz 1969 : Kayseri'de, Türkiye Oğretmenler Sendikası Genel Kurulu toplantısının yapıldığı esnada iki
cami ve bir okul binasına bomba atıldı. Şehirde kanlı olaylar yaşandı. Toplantı
Ankara'da sürdürüldü.
8 Ağustos 1969 : Orman Bakanlığı kuruldu.
14 Ağustos 1969 : Oğrenciler tarafından, Ankara Iktisadive Ticari Ilimler
Akademisi işgal edildi.
19 Eylül 1969: Istanbul'da Işık Mühendislik ve Mimarlık Ozel Yüksek Okulu'nda
öğrenciler çatıştı. 1 öğrenci
öldü, onlarca yaralı var.
20 Eylül 1969: Istanbul'da Milli Türk Talebe Birliği'nin Cağaloğlu binasında
bomba patladı. 1 kişi öldü.
23 Eylül 1969 : ODTU'de sağcı ve solcu öğrenciler çatıştı, 1 kişi öldü.
Cenazesinde büyük olaylar çıktı.
- Inönu Polis, halk gözünde hakkı olan yerini yitiriyor dedi.
1 Ekim 1969 : Demirel Erzurum'da konuştu: "... Rejimi değiştirmeye kalkacakların
kafası kırılır..."
12 Ekim 1969 : Genel seçimler yapıldı.
AP 260 Milletvekili (%46.53 oy aldı)
CHP 144 " (%27.36 oy aldı)
GP 14
BP 7
MP 6
YTP 3
TİP 2

MHP 1
Bağımsız 11
-Inönü:" Darbeye heves edecek kadar gözü kararmışların demokrasiyi bertaraf
etmelerine izin
vermeyeceğiz.. .AP iktidarı ile dalaşmayacağız." dedi.
24 Ekim 1969 : Şair Behçet Kemal Çağlar (Doğumu:1908) öldü.
28 Ekim 1969 : Bazı öğrenci dernekleri kapatıldı.
2 Kasım 1969 : Demirel 2. Kabinesini kurdu. (165 red, 263 kabul)
Başbakan Süleyman Demirel
Devlet Bakanı Gürkan Titrek
Devlet Bakanı Ismet Sezgin,
Devlet Bakanı Hüsamettin Atabeyli,
Devlet Bakanı Turhan Bilgin
Adalet Bakanı Yusuf Ziya Onder
Milli Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu
pışişleri Bakanı Ihsan Sabri Çağlayangil
Içişleri Bakanı Haldun Menteşoğlu
Maliye Bakanı Mesut Erez
Ticaret Bakanı Ahmet Dallı
Bayındırlık Bakanı Turgut Gülez
Çalışma Bakanı Seyfi Oztürk
Imarve Iskan Bakanı Hayrettin Nakipoğlu
Ulaştırma Bakanı Nahit Menteşe
Turizm Bakanı Necmettin Cevheri
Köy Işleri Bakanı Turhan Kapanlı
Orman Bakanı Hüseyin Ozalp
Enerji Bakanı Sabit Osman Avcı
Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Ihsan Birincioğlu
Tarım Bakanı İlhami Ertem
Milli Eğitim Bakanı Orhan Oğuz
Sanayi Bakanı Selahattin Kılıç
Sağlık Bakanı Vedat Ali Ozkan
5 Kasım 1969 :DP'lilere siyasi af kanununun ikinci müzakeresi senatoda yapıldı.
127 kabul, 23 red.
8 Aralık 1969 : Istanbul'da Yıldız Mühendislikve MimarlıkAkademisi'nde
öğrenciler çatıştı, 1 öğrenci öldü.
14 Aralık 1969 : Yıldız Mühendislik ve Mimarlık Akademisi'nde 1 öğrenci daha
öldü.
15 Aralık 1969 : Türkiye Oğretmenler Sendikası (TOS) ve Ilk-Senin ortaklaşa
düzenledikleri 4 günlük
'öğretmen boykotu' başladı. Hükümet, TRT'ye yayın yasağı koydu.
16 Aralık 1969 : Boğaz Köprüsü 303 milyon liraya ihale edildi. (Kuleler arası
1074 metre, su seviyesinden

yüksekliği 64 metre, kulelerin boyları 165 metre)
19 Aralık 1969 : 6. Filoya bağlı savaş gemilerinin Izmir'e gelmesiyle, kentte
protesto gösterileri başladı.
20 Aralık 1969 : Yıldız Mühendislikve MimarlıkAkademisi kapatıldı.
29 Aralık 1969 : Istanbul Topkapı'da 'Gamak Elektrik Motorları Fabrikasında
işçiler polis ile çatıştı, 1 işçi öldü.
31 Aralık 1969 : Cumhurbaşkanı Sunay, yayınladığı yeni yıl mesajında: "... Ideolojilerin zaferi uğruna vatan
çocuklarını birbirinin canına kıyacak bir sorumsuzluk uçurumuna sürükleyenler
affedilemez ve ihanetin
temsilcileri durumuna düşerler."
Windows programının Bul (CTRL+F tuş bileşimi) özelliğinden yararlanarak doküman
içinde kelime
araması yapabilirsiniz.
1970
6 Ocak 1970 : Başbakan Demirel, devam eden anarşik olaylar karşısında halkı
sağduyuya ve göreve çağırdı.
7 Ocak1970: Grip salgını tüm yurtta etkili durumda. 33 lIde okullar tatil edildi.
14 Ocak 1970 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından Orgeneral Asım Gündüz (doğ:1880)
öldü.
26 Ocak 1970 : Konya bağımsız milletvekili Prof. Necmettin Erbakan tarafından
'sağ cephe boşluğunu
doldurmak' amacıyla Milli Nizam Partisi (MNP) kuruldu.
11 Şubat1970: Kore Savaşına katılan Türk Tugayının Komutanı General Tahsin
Yazıcı (Doğumu:1893)
öldü.
- 1970 yılı bütçesi 214'e karşı 224 oy ile reddedildi. Demirel istifa etti.
Cumhurbaşkanı Sunay, Demirel'i tekrar
Kabineyi Kurmakla görevlendirdi.
20 Şubat 1970 : Boğaz Köprüsü'nün temeli Sunay ve Demirel tarafından atıldı.
3 Mart 1970 : Demirel, 3. Kabinesini eski bakanlar ile kurdu. 172'ye karşı 232
oy ile güvenoyu aldı.
3 Mart 1970 : Sultanahmet Meydanı'nda bulunan Halide Edip Adıvar'ın büstü, gece
meçhul kişilerce
parçalandı.
18 Mart 1970 : Yüksek Oğretmen Okulu'nda olaylar, 1 öğrenci öldü.

19 Mart 1970: Istanbul Teknik Universitesi'nde polisler tarafından arama yapıldı.
27 Mart 1970 : Gediz'de şiddetli deprem. 1087 ölü var. 90.000 kişi evsiz kaldı.
6 Nisan 1970 : Istanbul Universitesi, meydana gelen anarşi olaylar sebebiyle
süresiz kapatıldı. Okul polis
kordonu altına alındı.
8 Nisan 1970 : Ermeniler, Beyrut'ta Türk Haftası'nın açılışını önlediler.
13 Nisan 1970 : Oğrenciler Ankara Tıp Fakültesini bastılar. 1 askeri doktor öldü. Olayların büyümesi üzerine
Ankara Universitesi'ne bağlı bazı fakülteler kapatıldı.
18 Mayıs1970: Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrenci yurdu sabaha karşı polis tarafından arandı. Bazı öğrenciler
gözaltına alındı.
29 Mayıs 1970 : Ankara'da Toplum Polisleri (Çevik Kuvvet), personel kanunu
tasarısının tazminatları
kaldıracağı yolundaki hükmünü protesto etmek için göreve çıkmadılar.
1 Haziran 1970 : Ankara'da 'Anayasa Mitingi' yapıldı.
3 Haziran1970: Unlü yazar Orhan Kemal (Doğumu:1914) öldü.
6 Haziran 1970 : Personel kanunu tasarısı ile halk sağlığı hizmetlerinde reformun gerçekleşmemesini
protesto için doktorlar yürüdü.
8 Haziran 1970 : Istanbul Un. Edebiyat Fakültesi'nde çıkan çatışmada 1 öğrenci
öldü.
14 Haziran 1970 : Personel kanunu tasarısındaki aksaklıkları protesto için, Türk
Persen Ankara'da büyük bir
protesto gösterisi düzenledi. (Bu tasarı için herkes yürüyor.)
16 Haziran1970: Istanbul'un Anadolu yakasında, işçilerin düzenlediği büyük
yürüyüş kanlı noktalandı. 3 ölü
ve onlarca yaralı var. Istanbul ve Kocaeli'nde 1 ay süre ile sıkıyönetim ilan edildi. Gece sokağa çıkma yasağı
konu Id u.
17 Haziran 1970 : TIP'in itirazı üzerine, Anayasa Mahkemesi, eski DP'lilere siyasi haklarının iadesini öngören
kanunu 7'ye karşı 8 oyla iptal elli.
22 Haziran 1970 : ITU'nde sağcı ve solcu öğrenciler arasında silahlı çatışma
oldu, yaralılar var.
13 Temmuz 1970 : ITU öğrencileri sınavlara girmediler.
14 Temmuz 1970 : Askerlik süresi 20 aya, yedek subaylık 18 aya indirildi.
15 Temmuz 1970 : TBMM'de Istanbul ve Kocaeli'nde uygulanan sıkıyönetim 2 ay daha
uzatıldı.

9 Ağustos 1970 : Türk Lirası devalüe edildi.
15 Ekim1970: Sovyetler Birliğine ait bir uçak kaçırılarak Trabzon'a indirildi.
21 Ekim 1970 :2 Amerikalı General ile 1 Türk Albayını Erzurum'dan Kars'a götüren
U-8 tipi Amerikan uçağı
rotayı şaşırarak Sovyettopraklarına indi. Diplomatiktemaslar sonunda geri alındı. Sovyetler, Türkiye ve
Amerika'yı protesto etti.
- AP 3. Büyük Kongresi Ankara'da toplandı. Demirel, yeniden Genel Başkan
seçildi. (Demirel: 1425, Domaniç:
28, Yalçın: 15)
25 Ekim 1970 : Genel nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz: 35.666.549
27 Ekim 1970 : Bir Sovyet uçağı Sinop'a kaçırıldı.
25 Kasım 1970 : !stanbul Amerikan Koleji, meydana gelen öğrenci olayları nedeniyle bir süre kapatıldı.
27 Kasım1970; Istanbul Kültür Sarayı, esrarengiz şekilde yandı.
5 Aralık 1970 : Istanbul Çapa Yüksek Oğretmen Okulu işgal edildi ve silahlı
çatışma oldu. Okul süresiz
kapatıldı.
7 Aralık 1970 : Ankara Yüksek Oğretmen Okulu işgal edildi.
- Ankara'da yabancı 5 şirketin bürosuna bomba atıldı.
8 Aralık 1970 : Hacettepe Universitesi'nde silahlı çatışma çıktı.
10 Aralık 1970 : Istanbul Universitesi'nde 8 fakülte kapatıldı.
11 Aralık 1970 : Hava Kuvvetleri Komutanı Muhsin Batur, Cumhurbaşkanı Sunay'a,
'Buhranlı günlerin artması
ve muhtemel tehlikelerle' ilgili bir muhtıra verdi.
17 Aralık1970 : Başbakan Demirel hakkındaki soruşturma hazırlıktahkikatı, 276'ya
karşı 309 oyla reddedildi.
Demirel, 'Iddiaların, ciddiyetten uzak olduğunu ve kendisini ilgilendirmediğini,
raporunda bunu
belgelendirdiğini.' belirtti.
18 Aralık 1970 : pemokrat Parti, Adalet Partisi'nden ayrılan 26 milletvekilinin
de katılımıyla kuruldu.
20 Aralık 1970 : !stanbul'da 'kapıcılar' yürüyüş yaptı.
30 Aralık 1970 : Inönu Başlıca sorumlu, tükenmiş iktidardır." dedi.
1971
5 Ocak 1971 : Muhalefet Lideri İnönü, Cumhurbaşkanı Sunay ile, sürüp giden
olaylara karşı alınacak tedbirler
üzerine görüştüler.
18 Ocak 1971 : ITU'nde öğrenciler polisle çatıştı.
20 Ocak 1971 : ODTU süresiz olarak kapatıldı.

25 Ocak 1971 : Polis, Siyasal Bilgiler Fakültesi Yurdu'nda arama yaptı.
30 Ocak 1971 : Istanbul'da 11 özel okulun öğrencileri, Devrimci Gençlik (Dev-Genç) ve Devrimci Kadınlar
Birliği'nin de katılımıyla, 'özel eğitimin devletleştirilmesi' için büyük bir yürüyüş düzenlediler.
1 Şubat 1971 : Ankara Fen Fakültesi öğrencileri boykot düzenlediler.
3 Şubat 1971 : Eski DP'lilerin siyasi haklarının verilmesini öngören kanun teklifi, 217 AP milletvekili ve
senatörün imzasıyla TBMM Başkanlığı'na verildi.
12 Şubat 1971 : Bursa'da TOFAŞ Oto Fabrikası, Cumhurbaşkanı Sunay tarafından
hizmete açıldı.
- Ziraat Bankası'nın Ankara Küçükesat Şubesi, silahlı kişilerce soyuldu.
15 Şubat 1971 : Ankara Balgat'ta Amerikan tesislerinde görevli bir Amerikan
Çavuşu kaçırıldı. Bir süre sonra
serbest bırakıldı.
20 Şubat 1971 : ODTU öğrencileri, bir süre önce Hacettepe Universitesi Yurdu'nda
meydana gelen olayları
protesto etmek için Ankara-Eskişehir yolunu trafiğe kapattılar.
2 Mart 1971 : Istanbul Hukuk Fakültesi'nde öğrenciler polis ile çatıştı.
4 Mart 1971 : Ankara'da 4 Amerikalı asker, Türk Halk Kurtuluş Ordusu (THKO)
isimli örgüt tarafından
kaçırıldı. 4 gün sonra serbest bırakıldılar.
5 Mart 1971 : ODTU'de güvenlik kuwetlerinin arama yapmak istemeleri üzerine
çıkan çatışmada, 1 öğrenci
öldü, 1 jandarma şehit oldu, onlarca yaralı var.
- Bir süre önce Kırıkhan'da Hamidiye Camii'ne yapılan bombalı saldırıyı protesto
etmek için yürüyüş yapan
halk, güvenlik kuwetleri ile çatıştı. Çok sayıda ölü ve yaralı var.
- Akbank'ın Istanbul Kadıköy Selamiçeşme Şubesi silahlı kişilerce soyuldu.
- Ankara Erkek Teknik Yüksek Okulu'nda çıkan çatışmada yaralananlar oldu.
7 Mart 1971 : Inönü yaptığı konuşmada: "... Kanla biten sonuç tamir olunmaz."
12 Mart 1971 : Türk Silahlı Kuvvetleri '12 MART MUHTIRASI'NI verdi.
"1-Parlamento ve Hükümet süregelen tutum, görüş ve icraatı ile yurdumuzu anarşi,
kardeş kavgası, sosyal ve
ekonomik huzursuzluklar içine sokmuş. Atatürk'ün bize hedef verdiği çağdaş
uygarlık seviyesine ulaşmak
ümidini kamu oyunda yitirmiş ve Anayasanın öngördüğü reformları tahakkuk

ettirememiş olup, Türkiye
Cumhuriyeti'nin geleceği ağır bir tehlike içine düşürülmüştür.
2-Türk Milletinin sinesinden çıkan Silahlı Kuvvetleri'nin bu vahim ortam hakkında duyduğu üzüntü ümitsizliği
giderecek çarelerin partiler üstü bir anlayışla meclislerimizce değerlendirilerek mevcut anarşik durumu
giderecek ve anayasanın öngördüğü reformları Atatürkçü bir görüşle ele alacak ve
inkılap kanunlarını
uygulayacak kuvvetli ve inandırıcı bir hükümetin demokratik kurallar içinde
teşkili zaruri görülmektedir.
3-Bu husus süratle tahakkuk ettirilmediği takdirde Türk Silahlı Kuvvetleri kanunların kendisine vermiş olduğu
Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamak görevini yerine getirerek idareyi
doğrudan doğruya üzerine
almağa kararlıdır.
Bilgilerinize
Türk Silahlı Kuvvetleri adına Genelkurmay Başkanı Orgeneral Memduh Tağmaç, Kara
Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Faruk Gürler, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral
Celal Eyicioğlu ve Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Muhsin Batur imzalı bu
muhtıra, Cumhurbaşkanına, Cumhuriyet Senatosuna ve TBMM Başkanlığına verildi.
- Başbakan şüleyman Demirel istifa etti.
- CHP Lideri Inönü, Silahlı Kuvvetlerin muhtırası ve Demirelin istifası üzerine,
Demokratik bir istifadır. dedi. 19 Mart 1971 : Kocaeli Milletvekili Nihat Erim,
Kabineyi kurmakla görevlendirildi.
21 Mart 1971 : Yazar ve gazeteci Falih Rıfkı Atay (Doğumu:1894) öldü.
26 Mart 1971 : Türkiyenin 12. Başbakanı Nihat Erim Kabinesini açıkladı.
Kabinede, 5 APli, 3 CHPIi, 1 MGP li, 1 Milli Birlik Grubu üyesi ve Parlamento
dışından 14 teknisyen görev aldı. 7 Nisanda yapılan oylamada 46 red, 3 çekimser
oya karşın 321 oyla güvenoyu aldı. 74 Milletvekili oylamaya katılmadı.
Başbakan Nihat Erim
Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş (CHP)
Başbakan Yardımcısı Atilla Karaosmanoğlu (Dış)
Devlet Bakanı Mehmet Ozgüneş (Tabi Senatör)
Devlet Bakanı Doğan Kitaplı (AP)
Devlet Bakanı Ismail Arar (CHP)
Milli Savunma Bakanı Ferit Melen (MGP)
Içişleri Bakanı Hamdi Omeroğlu (Dış)

Dışişleri Bakanı Osman Olcay (Dış)
Maliye Bakanı Said Naci Ergin (Dış)
Milli Eğitim Bakanı Şinasi Orel (Dış)
Gençlik ve Spor Bakanı Sezai Ergün (AP)
Orman Bakanı Selahattin Inal (Dış)
Köy Işleri Bakanı Cevdet Aykan (Dış)
Imar ve Iskan Bakanı Selahattin Babüroğlu (Dış)
Turizm Bakanı Erol Yılmaz Aksal (AP)
Enerji ve Tabi Kaynaklar Bk. Ihsan Topaloğlu (CHP)
Sanayi ve Ticaret Bakanı Ayhan Çilingiroğlu (Dış)
Ulaştırma Bakanı Haluk Arık (Dış)
Tarım Bakanı Orhan Dikmen (Dış)
Bayındırlık Bakanı Cahit Karakaş (AP)
Dış Ekonomik Ilişkiler Bakanı Ozer Derbil (Dış)
Sağlık Bakanı Türkan Akyol (Dış)
Gümrük ve Tekel Bakanı Haydar Ozalp (AP)
5 Nisan 1971 :2 işadamı Dev-Genç militanlarınca kaçırıldı. 16 saat sonra serbest
bırakıldılar.
11 Nisan 1971 : Genelkurmay Plan ve Program Dairesi Başkanı Korgeneral Atıf
Erçıkanın Ankaradaki evine bomba atıldı, hasar meydana geldi.
15 Nisan 1971 : Istanbulda bir doktorun oğlu, Dev-Genç militanlarınca kaçırıldı,
250.000 lira fidye karşılığı serbest bırakıldı.
22 Nisan 1971 : Istanbul, askeri ve sivil ekipler tarafından, gece sabaha kadar
arandı.
- Inönü: Eşkiya sokağa hakim olmuştur. dedi.
25 Nisan 1971 : Çin Halk Cumhuriyeti ile diplomatik ilişkiler kurulmasına karar
verildi.
26 Nisan 1971 : Istanbul, Izmir, Ankara, Kocaeli, Sakarya, Zonguldak, Eskişehir,
Adana, Hatay, Diyarbakırve Siirt illerinde 1 aylık sıkıyönetim ilan edildi.
- Unlü tiyatro sanatçısı Celal Surun (Doğumu:1903) öldü.
27 Nisan 1971 : Dev-Genç, Doğu Kültür Ocakları ve Ulkü Ocakları kapatıldı.
3 Mayıs 1971 : Ziraat Bankası Istanbul Unkapanı Şubesini soymak isteyen
hırsızlar, banka koruma görevlisi Tahsin Yamanı öldürdüler. Suçlular yakalandı.
Yamanın cenazesi askeri törenle kaldırıldı.
13 Mayıs 1971 : Sıkıyönetim mahkemelerinde duruşmalar başladı. Tüm yurtta arama
ve taramalar aralıksız sürdürülüyor.
17 Mayıs 1971 : Israilin Istanbul Başkonsolosu Ephraim Elrom kaçırıldı.
21 Mayıs 1971 : Anayasa Mahkemesi, Necmettin Erbakanın kurduğu ve Genel

Başkanlığını yaptığı Milli Nizam Partisi hakkında, Laik devlet niteliğinin ve Atatürk devrimciliğinin korunması prensiplerine aykırı olduğu gerekçesiyle kapatma kararı verdi.
- Izmirde silahlı kişiler, güvenlik kuwetleriyle silahlı çatışmaya girdiler. Olü ve yaralılar var.
23 Mayıs 1971 : Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, Istanbulda arama yapılması
için kentte cumartesi gece yarısından pazar günü saat 15.00e kadar sokağa çıkma
yasağı koydu. 25.000 polis ve asker aramaya katıldı. 30 Mayıs 1971 : Istanbulda,
Mahir Çayan ve ekibinin ellerinde rehin tuttukları Sibel Erkan, 51 saat sonra
güvenlik kuwetlerinin operasyonu sonucu kurtarıldı.
7 Haziran 1971 : Başbakan Nihat Erim, radyodan bir konuşma yaptı: Ordu durup
dururken 12 Mart muhtırasını vermedi. Memleket bir ortamın içine götürülmüştü,
sürüklenmişti ve bu ortamda çok tehlikeli bir hal almıştı. 0 kadar tehlikeli bir
hal almıştı ki, bir sabah uyanacaktık, belki Endonezyadaki gibi komünist avına
çıkmış kitleler görebilirdik. Böyle tahrikler, böyle kışkırtmalar vardı. Yahut aksi, bir gece bakacaktık ki, çok
küçük bir azınlıkfakat kararlı, silahlı, dinamitli, gayet iyi örgütlenmiş çok küçük bir azınlık, memlekette bir
darbe yapmış. Işte bu ortamın karşısında buldum kendimi ve ordu bunu önlemek
için 12 Mart Muhtırası'nı
verdi.." (Demek ki bunları görmek için Başbakan olmak gerekiyormuş.)
21 Haziran 1971 : Eski Milli Birlik Komitesi üyesi Irfan Solmazer, 'Devlet bütünlüğünü bozmak üzere gizli örgüt
kurduğu' iddiasıyla gözaltına alındı.
24 Haziran 1971 : Anayasa Mahkemesi, Istanbul'da şekercilik yapan Hasan Turan
adlı bir vatandaşın Genel
Başkanı olduğu Türkiye Ileri Ulkü Partisini kapatma kararı aldı.
2 Temmuz 1971 : Senato'da, Milli Birlik Komitesi üyelerinden Tabi Senatör Ekrem
Acuner'in
dokunulmazlığının kaldırılması sert tartışmalardan sonra kabul edildi. (91 evet,
27 hayır, 1 çekimser)
Acuner, Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu.
14 Temmuz 1971 : Atatürk'ün yakın arkadaşı Kılıç Ali (Doğumu:1888) öldü.
23 Temmuz 1971 : Sıkıyönetim 11 ilde 2 ay daha uzatıldı.
26 Temmuz 1971 : ODTU yeniden öğretime başladı.

27 Temmuz 1971 : Izmir-Aydın yolunda Ziraat Bankası'na ait bir araç silahlı
kişilerce soyularak 4.000.000 lira
çalındı. Soyguncuların Dev-Genç ile ilişkisi olduğu belirlendi.
3 Ağustos 1971 : Senato'da, Kontenjan Senatörü ve eski Milli Birlik Komitesi
üyesi Cemal Madanoğlu ve
Osman Köksal'ın dokunulmazlıkları kaldırıldı. Madanoğlu: 98 evet, 26 hayır, 1
çekimser. Köksal: 89 evet, 32
hayır, 3 çekimser.
5 Ağustos 1971 : Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti (Kızıl Çin) ilişkileri saat
13.00'den itibaren yürürlüğe girdi.
Türkiye, Çin H.C.'ni tanıyan 8. NATO üyesi oldu. Milliyetçi Çin Elçilik
mensupları, Türkiye'den ayrılıyor.
14 Ağustos 1971 :21 Haziran'da tutuklanan, Eski MBK üyesi Irfan Solmazer tahliye
edildi.
26 Ağustos 1971 :26 Ağustos 1071'de Anadolu'yu Türklere açan Malazgirt
Zaferi'nin 900. yıl dönümü bütün
yurtta törenlerle kutlandı.
27 Ağustos 1971 :1961 Anayasası'nın değiştirilmesini öngören 430 imzalı teklif,
2'ye karşı 373 oyla kabul
edildi. (görülmemiş bir ittifak.)
10 Eylül 1971 : Boğaziçi Universitesi kuruldu. Robert Koleji binası, Boğaziçi
Universitesi'ne tahsis edildi.
11 Eylül 1971 : Komutanlarla Bakanlar arasında 5 saat süren toplantı yapıldı.
Yeni kabinenin 157 günlük
icraatı ve sonuçları beraberce gözden geçirildi. (Bir nevi Teftiş)
19 Eylül 1971 : Türkiye Güzeli Filiz Vural (18), Avrupa Güzeli seçildi.
23 Eylül 1971 :11 ilde sürdürülen sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı.
5 Ekim 1971 : AP Genel Idare Kurulu bir bildiri yayınlayarak, hükümetin
'partiler üstü' vasfını kaybettiğini ileri
sürerek 5 Bakanını Hükümetten çekti.
6 Ekim 1971 : Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay tarafından açılışı yapılan, 6. Akdeniz
Oyunları Izmir'de başladı.
9 Ekim 1971 : Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin lnan'ında aralarında
bulunduğu 17 aşırı solcu genç,
Anayasa'yı tebdil, tağyir ve ilgaya teşebbüsten, Ankara 1 Numaralı Sıkıyönetim
Mahkemesi'nce ölüm
cezasına çarptırıldılar. 3 sanık S'er yıl hapse çarptırıldı, 3 sanık ise beraat etti.

14 Ekim 1971 : Cumhurbaşkanı Sunay, Iran'ın 2500. kuruluş yıldönümü törenleri
için Iran'a gitti.
26 Ekim 1971 : AP'nin bakanlarını çekmesiyle başlayan hükümet bunalımı, Çankaya
Köşkü'nde AP Lideri
Demirel ile yapılan 3 saat 45 dakikalık görüşmeden bir sonuç alınamayınca hükümetin istifası ile sonuçlandı.
Sunay, Erim'in istifasını kabul etmedi.
5 Kasım 1971 : AP Merkez Temsilciler Meclisi, 5 Ekim kararını (Kabine'den 5 APli
bakanın geri çekilmesi)
geri aldılar.
12 Kasım 1971 : AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, kendisi için tahkikat
açılmasını istedi.
25 Kasım 1971 :11 ilde devam eden sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı.
29 Kasım 1971 : Maltepe 2. Zırhlı Tugay Askeri Hapishanesi'nde tutuklu bulunan 5
anarşist kaçtı.
3 Aralık 1971 :11 Bakan, reformların yapılmasının imkanı kalmadığı gerekçesiyle
toplu olarak istifa ettiler.
Bunun üzerine, Nihat Erim istifasını Cumhurbaşkanı'na sundu.
5 Aralık 1971 : Nihat Erim tekrar Hükümeti kurmakla görevlendirildi.
11 Aralık 1971 : Nihat Erim 2. Kabinesini kurdu. Kabinede, AP'den 7, CHP'den 4,
MGP'den 1, Meclis
dışından 12 Kişi yer aldı. Yapılan güven oylamasında 301 evet, 45 hayır, 3 çekimser oy aldı. (CHP'de Ecevit
taraftarları ile AP'de Demirel karşıtları oylamaya katılmadı lar.)
1972
6 Ocak1972: Atatürk devri Dışişleri Bakanlarından Tevfik Rüştü Aras (Doğumu:1883) öldü.
10 Ocak 1972 : Askeri Yargıtay, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin Inan
hakkındaki ölüm cezalarını
onayladı.
21 Ocak 1972 : THY'ye ait DC-9 tipi yolcu uçağı Hac dönüşü, yolcusuz olarak
Adana yakınlarında düştü. 1
hostes öldü.
23 Ocak 1972 : Istanbul'da, 03.00 ile 18.00 saatleri arasında sokağa çıkma
yasağı konarak, kent genelinde
512.000 ev arandı.
24 Ocak 1972 : Inönü, TBMM'de ve idamlar hakkında konuştu: "... Siyasi suçlar

için idam olmaması
fikrindeyim, bunu kaldıralım. Dünyada memleketler var ki idam cezasını büsbütün
kaldırmışlardır.”
- Sıkıyönetim 11 ilde 2 ay daha uzatıldı.
- Pakistan Devlet Başkanı Zülfikar Ali Butto, Türkiyeye resmi bir ziyarette bulundu.
30 Ocak 1972 : Istanbulda Aksaray Alt Geçidi hizmete açıldı.
8 Şubat 1972 : Türkiyede Haşhaş ekiminin yasaklanmasından sonra Amerika, ilk
tazminat olarak 35 milyon
TL. verdi.
24 Şubat 1972 : 229 sanıklı Dev-Genç davasına, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde
başlandı.
8 Mart 1972 : Eski Başbakanlardan Adnan Menderesin büyük oğlu, DP Genel Başkanı
Yüksel Menderes
Ankarada intihar etti.
10 Mart 1972 : TBMM, 09.10.1971de idama mahkum edilen 17 kişiden, Deniz Gezmiş,
Yusuf Aslan ve
Hüseyin Inanın cezalarını onayladı.
11 Kasım 1972 : Anarşist eylemlere katıldıkları ve 29.11.1971de Maltepe Askeri
Cezaevinden kaçan 5
mahkuma yardım ettikleri gerekçesiyle, 57 subay ve 11 astsubay ordudan ihraç
edildi.
13 Mart 1972 : Ankarada saat 00.30 ile 04.00 arasında sokağa çıkma yasağı kondu.

19 Mart 1972 : Başbakan Nihat Erim, ABD Başkanı Nixon ile görüşmek üzere
Arnerikaya gitti.
23 Mart 1972 : Cumhurbaşkanı Sunay, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin Inanın
cezalarını onayladı.
25 Mart 1972 : Sıkıyönetim 11 ilde 2 ay daha uzatıldı.
27 Mart 1972 : Odunun Unye Ilçesinde ki Radar Ussünde görevli iki Ingiliz ve bir
Kanadalı Teknisyen
kaçırıldı. Kaçıranlar, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin Inanın cezalarının
kaldırılmasını istediler.
Niksarın Kızıldere köyünde, güvenlik kuwetleri tarafından sarılan anarşistler
Teknisyenleri öldürdüler.

Operasyon sonucunda 1 anarşist ölü diğerleri sağ olarak ele geçirildi. (Bu olay
Kızıldere olayı olarak anılır.)
30 Mart 1972 : Izmir Sıkıyönetim Komutanlığı, 01.00-04.00 saatleri arasında
sokağa çıkma yasağı koydu.
- Başbakan Erim, anarşistler tarafından öldürülen iki Ingiliz ve bir Kanadalı Teknisyenler için, Ingiliz ve Kanada
Başbakanları na taziye mesajı gönderdi.
12 Nisan 1972 : ABDden satın alınan iki denizaltı Türkiyeye getirildi.
17 Nisan 1972 : Başbakan Nihat Erim istifa etti.
22 Nisan1972 : CHPde anlaşmazlık iyice su yüzüne çıktı. Parti, Inönücülerve
Ecevitçiler olarak ikiye
bölündü. Inönü: CHPde Ittihat ve Terakki usullerine izin vermeyeceğim. dedi.
29 Nisan 1972: Cumhurbaşkanı Sunay, Kabineyi Kurmakla Kontenjan Senatörü Suat
Hayri Urgüplüyü
görevlendirdi. Urgüplü, daha sonra görevi Cumhurbaşkanına iade etti.
3 Mayıs 1972 : Içinde Ismet Inönünün oğlu Erdal Inönünün de bulunduğu THYye ait
Boğaziçi isimli yolcu
uçağı, 4 silahlı anarşist tarafından Bulgaristanın başkenti Sofyaya kaçırıldı. 67 yolcu ve mürettebat 28 saat
sonra serbest bırakıldı. Bulgaristan, hava korsanlarına iltica hakkı verdi.
4 Mayıs 1972 : Jandarma Genel Komutanı Org. Kemalettin Ekene Ankarada suikast
düzenlendi. Eken
kurtuldu, Ekenin korumaları ile anarşistler arasında çıkan çatışmada biri ölü
diğeri sağ olarak ele geçirildi.
6 Mayıs 1972 : Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin Inanın cezaları, Ankara
Cebeci Kapalı Cezaevi
avlusunda infaz edildi.
7 Mayıs 1972 : CHP Olağanüstü Kurultayında, Bülent Ecevit 709, Ismet Inönü 498
oy aldı.
8 Mayıs 1972 : Inönü, Atatürkün ölümünden bu yana (33 yıl 4 ay) sürdürdüğü CHP
Genel Başkanlığından
istifa etti. Ecevit: Devrimci kadrolar CHPyi Atatürk ve Inönüye layık bir şekilde yaşatacaktır. Kemal Satır:
Inönü hayatta iken Inönüsüz bir CHP nasıl olacaktır'? dedi.
14 Mayıs 1972 : CHP Ozel Kurultayı 826 oy ile Bülent Eceviti Genel Başkanlığa
seçti.

15 Mayıs 1972 : Milli Savunma Bakanı Ferit Melen (MGP) kabineyi kurmakla
görevlendirildi.
22 Mayıs 1972 : Ferit Melen Kabinesi güvenoyu aldı. Kabinede, APden 8, CHPden 5,
MGPden 2, Meclis
dışından 9 ve Kontenjan Senatörü olarak 1 kişi görev aldı.
24 Mayıs 1972 :11 ilde devam eden sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı.
17 Haziran1972: Başbakan Ferit Melen, Batı Almanyada bir televizyona ordunun
müdahale nedenlerini
anlattı.
7 Temmuz 1972 : Istanbul Fener Ortodoks Kilisesi Patriği Athenagoras öldü.
13 Temmuz1972: !stanbulda Cumhurbaşkanı Sunayın başkanlığında bir zirve
toplantısı yapıldı.
16 Temmuz 1972 : Imroz Metropoliti Dimitrios Papadopulos (58) Fener Patrikliğine
seçildi.
19 Temmuz 1972 :11 ilde devam eden sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı.
20 Temmuz 1972 : Almanyaya giden 500.000nci işçi törenle uğurlandı.
- CHPde istifalarve parti disiplinine uymadıkları gerekçesiyle ihraçlar başladı.

7 Ağustos 1972 : CHP Yüksek Disiplin Kurulu, eski Genel Sekreter Kemal Satır ile
eski Devlet Bakanı Ali
Ihsan Göğüşü partiden ihraç etti.
15 Ağustos 1972 : Eski Milli Birlik Komitesi üyesi Irfan Solmazer, hakkında yurtdışına çıkış yasağı
bulunmasına rağmen izinsiz olarak yurt dışına çıktı.
22 Ağustos 1972 : Şair ve gazeteci Orhan Seyfi Orhon (Doğumu:1890) öldü.
24 Ağustos 1972 : Kara Kuwetleri Komutanı Org. Faruk Gürler Genel Kurmay
Başkanlığına, Org. Semih
Sancar Kara Kuvvetleri Komutanlığına, Oram. Kemal Kayacan Deniz Kuvvetleri
Komutanlığına atandılar.
29 Ağustos 1972 : Milli Eğitim Bakanlığı, yeni ilkokul yönetmeliğinde, ilkokul
öğrencilerinin her pazartesi
günü, Türküm doğruyum, çalışkanım... ile başlayan geleneksel antlarının sonunu,
Ey, bu günümüzü
sağlayan Ulu Atatürk, açtığın yolda, kurduğun ülküde, gösterdiğin amaçta hiç

durmadan yürüyeceğime ant
içerim, ne mutlu Türküm diyene. şeklinde değiştirdi.
4 Eylül 1972 : Cumhuriyetçi Parti kuruldu.
23 Eylül 1972 :11 ilde devam eden sıkıyönetim 2 ay daha uzatıldı.
1 Ekim 1972 : Cemal Kamacı, 63.5 kg.'da Avrupa Boks Şampiyonu oldu.
19 Ekim 1972 AP Kongresi Ankara'da toplandı. Süleyman Demirel tekrar Genel
Başkanlığa seçildi.
22 Ekim 1972 : THY'nin Truva isimli yolcu uçağı Sofya'ya kaçırıldı. Yolcular 38
saat sonra serbest bırakıldı.
2 Kasım 1972 : TBMM Başkanlığı'na Sabit Osman Avcı seçildi.
5Kasım 1972 : CHP Meclis Grubu, Hükümette bulunan 5 Bakanını çekme kararı aldı.
- Ismet Inönü, CHP'den ve Malatya Milletvekilliği'nden istifa etti.
16 Kasım 1972 : CHP'den ve Milletvekilliği'nden istifa eden Inönü, Anayasa'nın
eski Cumhurbaşkanlarına
tanıdığı haktan yararlanarak, Cumhuriyet Senatosu'nda ilk 'Tabi Senatör' oldu.
22 Kasım1972: MP Genel Başkanı Osman Bölükbaşı, sağlık durumundan dolayı bu
görevinden istifa etti.
19 Aralık 1972 : Gazeteci ve yazar Ahmet Emin Yalman (Doğumu:1 888) öldü.
1973
2 Ocak 1973 : Siyasi Parti Liderleri Çankaya'da toplandı. Cumhurbaşkanı Sunay,
liderlerden 'reformlar' için
uzlaşma istedi.
3 Ocak 1973 : Suriye'den kaçak olarak Türkiye'ye giren silahlı 9 anarşistle
güvenlik kuwetleri arasında çıkan
çatışmada, 1 asker ve 2 köylü şehit oldu.3 asker ve 3 köylü yaralandı.
Anarşistler kaçtı.
4 Ocak 1973 : Hürriyet Gazetesi, silahlı anarşistlerin güneydoğu sınırlarımızda
güvenlik kuwetleriyle
yaptıkları çatışma haberi dolayısıyla, Hatay ve Adana illerinde toplatıldı. Konu
Meclis'e getirildi. Karar kısa bir
süre sonra kaldırıldı.
13 Ocak 1973 : Sabotajları önlemek için, her havaalanına komutanlıklar kuruldu.
25 Ocak 1973 :11 ilde devam eden sıkıyönetim Sakarya ve Zonguldak'ta kaldırıldı.
Diğer 9 ilde 2 ay daha
uzatıldı.

28 Ocak 1973 : Los Angeles Başkonsolosumuz Mehmet Baydar ile Konsolos Bahadır
Demir, Mıgırdıç
Yanıkyan isimli bir Ermeni tarafından öldürüldü.
14 Şubat 1973 : Ermenilerin Marsilya'da bir kilise avlusuna diktikleri Türkiye
aleyhtarı bir anıt dolayısıyla
Fransa'yı protesto ettik. Türkiye Büyükelçisi bir süre yurda döndü. (Ocak 2001'deki sözde soykırım tasarısına
giden önemli bir adım, zamanında gerekli çalışmaları başlatabilseydik acaba bu
karar çıkar mıydı. Tarih yine
tekerrür etmiştir.)
21 Şubat 1973 : Yüksek Komuta Heyeti bir tebliğ yayınladı:"... Silahlı Kuvvetler
ve 12 Mart Muhtırası'nı küçük
düşürecek sataşma ve beyana son verilmelidir."
22 Şubat 1973 : Istanbul Devlet Mühendislikve MimarlıkAkademisi'nde bir kısım ek
binalar sabaha karşı
yandı. Sabotaj şüphesi var.
28 Şubat 1973 : Cumhuriyetçi Parti, Milli Güven Partisi ile güç birliği yaparak
birleşme kararı aldı. Kendilerine
katılan Bağımsız Halkçılar ile beraber 'Cumhuriyetçi Güven Partisi' adını aldılar.
4 Mart 1973 : Cumhuriyetçi Güven Partisi (CGP) Genel Başkanlığı'na Turhan
Feyzioğlu seçildi.
5 Mart 1973 : Genelkurmay Başkanı Org. Faruk Gürler emekliliğini istedi. (Cumhurbaşkanlığı seçimleri
yaklaşıyor.)
6 Mart 1973 : Faruk Gürler, Kontenjan Senatörü oldu. Genelkurmay Başkanlığı'na
Kara Kuwetleri Komutanı
Org. Semih Sancar atandı.
25 Mart 1973 : Tabi Senatör Ismet Inönü, Cumhuriyet Senatosu'nda, Cumhurbaşkanı
Cevdet Sunay'ın görev
süresinin uzatılmasını öngören Anayasa değişikliği teklifi üzerine: "Bunu yapmayınız. Bu O'na iyilik değildir.
Vazifesini bırakmasını bilirse şerefli bir iş yapmış olur." dedi. Tasarı reddedildi. (Nisan 2000, 9.Cumhurbaşkanı
Süleyman Demirel hakkındaki Anayasa teklifi. Tarih yine tekerrür etti, hem de
aynı sonuç ile birlikte.)
26 Mart 1973 : Türkiye'nin büyük rüyası gerçekleşti. Istanbul'un iki yakasını

birleştiren Boğaz Köprüsü,
karşılıklı olarak bağlandı.
28 Mart 1973 : 7 yıllık görev süresini tamamlayan Türkiye'nin 5. Cumhurbaşkanı
Cevdet Sunay görevinden
ayrıldı.
3 Mart 1973 : Cumhurbaşkanı seçileceğine kesin gözüyle bakılan Kontenjan
Senatörü ve eski Genelkurmay
Başkanı Faruk Gürler, Meclis'te büyük bir hüsrana uğrayarak Cumhurbaşkanı
seçilemedi.
5 Nisan 1973 : Siyasi partilerin yetkilileri, Cumhuriyet'in 50. yılında bir 'genel al' çıkarmaktan yana olduklarını
belirttiler.
6 Nisan 1973 : Uzun süren görüşmeler ve oturumlardan sonra Kontenjan Senatörü ve
Emekli Oramiral Fahri
Korutürk Türkiye Cumhuriyeti'nin 6. Cumhurbaşkanı seçildi.
7 Nisan 1973 : Ferit Melen Hükümeti, yeni Cumhurbaşkanı seçilmesinden dolayı,
demokratik rejimin bir
gereği olarak istifa etti.
12 Nisan 1973 : Cumhurbaşkanı Korutürk, Ticaret Bakanı ve Kontenjan Senatörü
Naim Talu'yu Hükümeti
kurmakla görevlendirdi.
15 Nisan 1973 : Nami Talu Kabineyi kurdu. Kabine'de AP'den 12, CGP'den 5,
Bağımsız 4 ve Meclis dışından
4 kişi yer aldı.
21 Nisan 1973 : Unlü yazar Kemal Tahir (Doğumu:1910) öldü.
13 Mayıs 1973 : Seçmen kütüklerinin yazılması için bütün yurtta sokağa çıkma
yasağı kondu.
20 Mayıs 1973 : Prof. Necmettin Erbakan, kapatılan Milli Nizam Partisi'nden
(MNP) sonra, Milli Selamet
Partisi'ni (MSP) kurdu. 3 milletvekili MSP'ye geçti.
11 Haziran 1973 : Mardin Kızıltepe'de özel arabası içerisinde silahla öldürülen
AP Milletvekili Abdürrahim
Türk'ün başı olduğu 'Kanco' aşireti mensupları ile, kendilerine düşman saydıkları ve Türk'ü öldürdüklerini öne
sürdükleri 'Bup' aşireti mensupları arasında çıkan çatışmada 12 kişi öldü.
5 Temmuz 1973 : Universiteye giriş sınavının soruları çalındı.
24 Eylül 1973 : Şair ve yazar Şükufe Nihal (Doğumu:1 896) öldü.
6 Ekim 1973 : Ortadoğu'da Israil-Filistin Savaşı yeniden başladı.

13 Ekim 1973 : Unlü hikaye yazarı Halikarnas Balıkçısı (Cevat Şakir Kabaağaçlı)
(Doğumu:1887) öldü.
14 Ekim 1973 : Milletvekili seçimleri yapıldı. CHP: 185 AP: 149 MSP: 48 CGP: 13
MHP: 3 TBP: 1
Bağımsız: 6 Milletvekilliği kazandılar.
17 Ekim 1973 : CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Hükümeti kurmakla görevlendirildi.
29 Ekim 1973 : Şivas'ta Cumhuriyet Universitesi kurulması kararlaştırıldı.
30 Ekim 1973 : Istanbul Boğaz Köprüsü, Cumhurbaşkanı Korutürktarafından törenle
açıldı.
1 Kasım 1973 : Bogaz Köprüsünden ilk 24 saat içinde 28.126 araç geçti. 400.000
TL. gelir elde edildi.
2 Kasım 1973 : TBMM Başkanlığı seçimlerinin 10. turunda da bir sonuç alınamadı.
5 Kasım 1973 : Unlü tiyatro sanatçısı Ismail Dümbüllü öldü.
7 Kasım1973: Ecevit, Hükümeti kuramayacağını belirterek görevi Cumhurbaşkanı'na
iade etti.
8 Kasım 1973 : Unlü şair Faruk Nafiz Çamlıbel (Doğumu:1898) öldü.
12 Kasım 1973 : Korutürk, Hükümeti kurma görevini AP Genel Başkanı Demirel'e
verdi.
15 Kasım 1973 : Milliyetçi yazar Nihal Atsız tutuklandı.
17 Kasım1973: Demirel'de Hükümeti kuramıyacağını belirterek görevi Cumhurbaşkanı'na iade etti.
19 Kasım 1973 : Korutürk, Naim Talu'yu Hükümeti kurmakla görevlendirdi.
25 Kasım 1973 : Yunanistan'da darbe oldu.
8 Aralık 1973 : Cumhurbaşkanı Korutürk, bir yazısından dolayı ceza alan Çetin
Altan'ı affetti.
9 Aralık 1973 : Mahalli seçimler yapıldı. 33 il belediye başkanlığını CHP kazanırken, AP: 22 il, DP: 2, MSP: 2
ve Bağımsızlarda 8 belediye başkanlığı kazandılar.
18 Aralık 1973 : CHP Milletvekili Kemal Güven 27. tur sonunda TBMM Başkanlığı'na
seçildi.
25 Aralık 1973 : Atatürk'ün silah arkadaşı, 'Ikinci Adam', 12 yıl Cumhurbaşkanlığı ve 17 yıl Başbakanlık yapan
Ismet Inönü (Doğumu:1883) saat 1610'da Pembe Köşkte öldü.
28 Aralık 1973 : 2. Cumhurbaşkanı Ismet Inönü'nün naaşı TBMM'de yapılan törenin
ardından Anıtkabir'de
toprağa verildi.

1974
10 Ocak1974: Kabineyi kurmakla görevlendirilen Naim Talu, Hükümeti kuramayacağını belirterek görevi
Cumhurbaşkanı'na iade etti.
13 Ocak 1974 : CHP ile MSP, hükümet konusunda ortaklık için anlaştı.
14 Ocak 1974 : Korutürk, Hükümeti kurmakla tekrar Ecevit'i görevlendirdi.
26 Ocak 1974 : CHP-MSP Koalisyon Hükümeti güvenoyu aldı. (Hükümet bunalımı 3 ay
12 gün sürdü).
- THY'nin Van isimli yolcu uçağı Izmir yakınlarında düştü, 62 kişi öldü.
28 Ocak 1974 : Devrimci Subaylar Orgütü davasında 33 subay 6-12 yıl arasında
değişen hapis cezasına
çarptırıldı lar.
14 Şubat1974: Yazar ve gazeteci Ismail Cem Ipekçi, TRT Genel Müdürlüğü'ne
atandı.
3 Mart 1974 : Dünya sivil havacılıktarihinin en büyük kazası Paris'in OrIy Havaalanı yakınlarında meydana
geldi. Istanbul-Paris-Londra seferini yapan THY'nin DC-10 tipi Ankara isimli
yolcu uçağı, havalandıktan az
sonra düştü. 335 yolcu ve 12 kişilik mürettebattan kurtulan olmadı.
11 Mart 1974 : Alkollü içki olduğu gerekçesiyle biranın ruhsatsız yerlerde satılması, Içişleri Bakanı Oğuzhan
Asiltürk'ün valiliklere gönderdiği bir genelge ile yasaklandı.
17 Mart 1974 : MSP Istanbul Il Kongresi'nde konuşan Erbakan, Istanbul Karaköy
Meydanı'na dikilen 'Güzel
Istanbul' adlı çıplak kadın heykelinin kaldırılacağını söyledi. (0 zamanda heykellerle uğraşıyorlarmış.)
18 Mart 1974 : Karaköy Meydanı'nda bulunan 'Güzel Istanbul' heykeli, valiliğin
verdiği emir üzerine gece
yerinden söküldü.
28 Mart 1974 : Unlü yönetmen Elia Kazan, herkesten habersiz olarak Istanbul'a
geldi.
8 Nisan 1974 : BM Genel Sekreter Yardımcısı Roberto Guyer, Kıbrıs sorununu
görüşmek üzere Türkiye'ye
geldi.
12 Nisan 1974 : Yunanistan, Türkiye ile olan ilişkilerinde gerginleşme olmadığına dair bir açıklama yaptı.
28 Nisan 1974 : 3. Cumhurbaşkanı Celal Bayar, 'görüş, düşünce ve inançlarına
ters düştüğünü' öne sürerek
Tabi Senatörlüğü kabul etmedi.

2 Mayıs 1974 : Istanbul Boğaziçi Köprüsü'nden yayaların geçişine izin verildi.
Geçiş ücreti 1 lira.
14 Mayıs 1974 : Genel Af teklifi, TBMM'de kanunlaştı.
25 Mayıs 1974 : Tiyatro sanatçısı ve yönetmen Ulvi Uraz öldü.
11 Haziran 1974 : Libya Hükümeti, Ankara'da yapılan Kocatepe Camii için 4.800.000 TL. bağışta bulundu.
22 Haziran 1974 : Türkiye Sosyalist Işçi Partisi (TSIP) kuruldu.
-Yazar Çetin Altan'ın 'Bir Avuç Gökyüzü' adlı romanı, Ankara Savcılığı'nca müstehcen bulunarak toplatıldı.
30 Haziran 1974 : Memurlara iki günlük hafta tatili uygulaması başladı.
1 Temmuz 1974 : Bakanlar Kurulu, 1971de yasaklanan haşhaş ekimine izin verdi.
5 Temmuz 1974 : Haşhaş ekimine izin verilmesi, Amerikada çok sert tepkilere yol
açtı. Amerikan Hükümeti,
Büyükelçi Macomberi istişare için Washingtona çağı rdı.
15 Temmuz 1974 : Kıbrısta, Yunanistana bağlı subayların yönetimindeki Ulusal
Muhafız Gücü Kuvvetleri, bir
hükümet darbesi yaparak yönetime el koydu. Lefkoşe Rum Radyosundan yaptıkları
yayında, Cumhurbaşkanı
Makariosun öldürüldüğünü iddia eden darbeciler, bir Ulusal Kurtuluş Hükümeti
kurulduğunu belirterek, eski
ENOSIScilerden Nikos Sampsonun Cumhurbaşkanı sıfatıyla and içtiğini ve Kıbrısta
bir Yunan Cumhuriyeti
ilan edildiğini açıkladılar.
16 Temmuz 1974 : ABD ve Ingiltere, Türkiyeden Kıbrısa karışmamasını istediler.
Moskova, darbeyi faşist
diye niteledi. Amerikan 6. Filosuna Kıbrısa hareket emri verildi.
- Başbakan Ecevitin çağrısı üzerine siyasi parti liderleri bir toplantı yaptı.
Demirel: Oldu bittiye kalkanlar
hüsrana uğrar. dedi. Kıbrıs Türk Bayrak Radyosu, Kıbrıstaki Yunan Alayının darbeye katıldığını bildirdi.
- Kı brısta garantör devletlerden olan Ingilterenin Dışişleri Bakanı Callaghan:
Ankara ve Atina soğukkanlı
olmalıdır. dedi.
- Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makariosun ölmediği anlaşıldı. Makariosun 10 gün önce,
Yunanistandaki cuntacı
subaylara yazdığı mektup açıklandı. Bu mektupta Makarios, 10.000 kişilik Rum
muhafız Gücünün başındaki

650 subayın Yunanistana geri çağrılmasını istiyordu.
- Başbakan Ecevit: Türk yönetimi Kıbrısta yegane meşru yönetim sayılmalıdır.
dedi.
17 Temmuz 1974 : Başbakan Ecevit Ingiltere Başbakanı Halord Wilsonla Londrada
görüştü. Gazetecilere,
Yunan Hükümetini, olayların tahrikçisi ve sorumlusu sayıyoruz. Yapacağımız
görüşmelerin Kıbrısta barış ve
istikrarın sağlanmasına katkıda bulunacağını umarım. dedi.
- Türk Donanması Ege ve Akdenize açıldı. Donanma sürekli devriye geziyor. Bazı
zırhlı birlikler Mersin
Limanına geldi. ATAŞ Rafinerisi ansızın revizyona girerek petrol üretimini düşürdü.
-90 ülkenin üye olduğu Ulusal Hür Sendikalar Konfederasyonu darbeyi şiddetle
kınadı.
- Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi Kıbrıs ile ilgili olarak toplandı. Güvenlik Konseyinin Türktemsilcisi
Osman Olcay : BM Kıbrısta tek meşru merci olarak Türk yönetimini kabul etmelidir. dedi. Sekiz ülke
Türkiyenin yanında yer alarak, Atinanın Kıbrıstan elini çekmesini istedi.
- Yunanistanda darbeye muhalif olan 22 general emekliye sevk edildi.
- Ingiltere, Kıbrısa müdahaleye taraftar olmadığını belirterek, Garantör devlet
olarak Türkiyeyi yalnız bıraktı.
- Ecevit, Ankaradaki Amerikan Büyükelçisi ile görüştü. ABD Dışişleri Bakanlığının Kıbrıs konusunda kararsız
olduğu açıklandı.
- Yunanistanın Ankara Büyükelçisi, Dışişleri Bakan Vekili Hasan Işıka Yunanistanın Kıbrıstaki olaylarla ilgisi
olmadığını bildirdi.
18 Temmuz1974: TBMM gizli bir toplantı yaptı.
-Kıbrısta darbecilerin Cumhurbaşkanı olarak seçtiklerini belirttikleri eski ENOSISci Nikos Sampson:
Türkiyenin müdahalesine hiçbir sebep yoktur. dedi.
-Ecevit, ABD dışişleri Bakan Yardımcısı Sisco ile görüştü. Ecevitin önerilerini
alan Sisco Atmaya gitti. Ecevit:
Zaman çok önemli hale gelmiştir. Saatler geçtikçe Kıbrısta Yunan varlığı artmaktadır. dedi.
-Yunanistandan 5 uçak dolusu asker ve silah Lefkoşeye geldi. Darbeciler Lefkoşede Türkleri ve Rumları
ayıran Yeşil Hatta mevzileşmeye başladı. Yunanistan ordusu alarm durumuna geçti.

-New Yorka gelen Makarios: BM Adaya silahla müdahalede bulunmalıdır. dedi.
Sovyetler Birliği, BMnin
müdahalesini istedi.
- Demirel: Bu davada milletçe bölünmez bir bütünüz. dedi.
19 Temmuz 1974 : Bakanlar Kurulu toplandı.
- Ankarada ki yabancı ülke temsilcilerinin Türk Hükümeti ile temasları yoğunlaşarak devam etti.
- NATOdaki Yunan delegesi, Kıbrıstaki 6590 Yunan subayının geri çağrılacağını
açıkladı, daha sonra bu
sözünden caydı ve değiştirme yapılabileceğini bildirdi. NATOdaki Türk delegesi
Yunanistanın bu teklifini
reddetti.
- Ecevit, BM Genel Sekreteri Waldheima gönderdiği mesajda: Adada tek meşru
yönetim Türk idaresidir.
dedi ve BMde darbecilerin temsil edilmesini reddetti.
- ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Joseph Sisco, Atinadan Ankaraya geldi ve yeniden Ecevit ile görüştü.
Sisconun getirdiği Yunan teklifleri reddedildi.
- Kıbrıs Türk toplumu lideri ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Rauf Denktaş: Bütün
ümidim Türkiyenin buraya
gelmesidir. Türkiye muhakkak müdahale hakkını kullanmalıdır. dedi.
- Yunan askeri değiştirme birliği Kıbrısa çıktı.
- Ecevit, ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Sisco ile Ingiliz Başbakanı Wilsonun
Kıbrısa müdahale yapılmaması
için ısrarlı teminat isteklerini kabul etmedi.
- ABD, olası müdahaleyi önlemek için girişimlerini yoğunlaştırdı. Ecevit, ABD
Dışişleri Bakanı Kissengerin
gönderdiği mektuba verdiği cevapta: Tarih tekerrür eder, hatalar tekerrür etmez.
Türkiye 10 yıl önce işlediği
hatayı bu defa işlemeyecekve çıkarmayı yapacaktır. dedi.
20 Temmuz1974: AYŞE TATILE ÇIKTI: Türkiye, Kıbrıs için 5 gündür sürdürdüğü yoğun
diplomatik
temaslardan bir sonuç alamayınca, bu parola ile Kıbrıs Barış Harekatına başladı.
Günün erken saatlerinde,
Türk Ordusunun Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Kıbrısa havadan indirme ve
denizden çıkarma yapmaya
başladı.

Bu karar, İngiltere ve Yunanistan Büyükelçilerine bildirildiği gibi Ankarada bulunan ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Siscoya da iletildi. Ecevit, Ankarada
gazetecilere verdiği demeçte: Biz aslında savaş değil, barış için ve yalnız Türklere değil, Rumlara da barış götürmek için adaya gidiyoruz. Bu karara, bütün
diplomatik, politik yolları denedikten sonra, mecbur kalarak vardık. dedi.
21 Temmuz 1974 : Kıbrısta havada ve karada savaş başladı. Türk uçakları, Kıbrısa
çıkarma yapmak isteyen ve savaş gemileriyle korunan büyük bir Yunan konvoyuna
ateş açtı. Türkye Yunan donanmaları Kıbrıs sularında fiilen çarpıştı. Adadaki
TürkAlayına saldıran Yunan Alayı püskürtüldü. Kıbrısın kuzey sahillerine ve özellikle Girne Limanına yapılan Türk çıkartması sürdü.
-Türk paraşütçüleri Kıbrısın başkenti Lefkoşenin Türk kesimine indi. Rumlar,
bazı köylerdeki sivil Türkleri öldürmeye başladı.
-ABD Dışişleri Bakanı Kissenger, ateşkes konusunda Ecevit ile iki defa telefonla
görüştü. BM Güvenlik Konseyi ateşkes çağrısında bulundu.
-Türk Ordusunun indirme ve çıkarmada gösterdiği başarı Türkiyede bayram sevinci
yarattı. Bütün şehirlerde Hükümete ve Orduya destek mitingleri yapıldı.
Pakistan, Afganistan ve Iran yardım sözü verdi. Acil olarak toplanan TBMM,
Hükümete genel savaş açma yetkisi verdi. 14 ilde sıkıyönetim ilan edildi ve
geceleri karartma yapılmaya başlandı.
-Başbakan Bülent Ecevit, düzenlediği basın toplantısında 200e yakın yerli ve
yabancı gazeteciye demeç verdi. Ingiliz BBC Radyosu: Ecevit davasını açık ve
berrak olarak kuvvetle savundu, Gizikis ise pek yavandı. şeklinde yorum yaptı.
-Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Ecevit Hükümetinin tutumunu kutladı.
-Yeşilköy ile birlikte bütün havaalanları kapatıldı. Türkiye üzerinden uçakların
geçmesi yasaklandı. Bütün sivil uçaklar ve gemiler Türk Ordusu emrine verildi.
-Yunanistan seferberlik ilan etti.
-ABD Başkanı Nixon, Atmaya gönderdiği mesajda, çatışmanın karşısında olduğunu
bildirdi. BM Genel Sekreteri Waldheim, ikinci kez ateşkes çağrısında bulundu.
22 Temmuz 1974 : Kıbrıs Barış Harekatı, Birleşmiş Milletlerin ateşkes çağrısına
uyularak sona erdi.

23 Temmuz 1974 : Kıbrısta, Rum darbecilerin Cumhurbaşkanı ilan ettikleri Nikos
Sampson istifa etti. Türk ordusunca esir alınan 700den fazla Yunan askeri
Mersine getirildi. Cumhurbaşkanlığına Klerides seçildi. 24 Temmuz 1974 :
Yunanistanda Karamanlis Hükümeti kuruldu. Siyasal af ilan edildi. Washington
Post gazetesi, CIA, Makariosu devirdi, Kissenger de Sampsonu destekledi diye
yazdı.
25 Temmuz 1974 : Başbakan Ecevit: Türk-Yunan işbirliği, şimdi Kurtuluş Savaşı
sonrasındaki kadar zorunludur. dedi. Kıbrıs için ateşkes görüşmeleri Cenevrede
başladı.
27 Temmuz 1974 : Kıbrıstaki Yabancı kuvvetlerin geri çekilmesine ilişkin hükmün
Türkiye tarafından kesinlikle reddedilmesi üzerine görüşmeler kesildi.
28 Temmuz 1974 : Cenevredeki görüşmeler yeniden başladı
30 Temmuz 1974 : Cenevre Antlaşması imzalandı. Antlaşmada müdahale hakkı tekrar
belirtildi.
1 Ağustos 1974 : ABD Temsilciler Meclisinde, Türkiyeye yapılan ABD yardımının
kesilmesi yönünde karar alındı.
3 Ağustos 1974 : Yunanistan, Cenevrede ikinci barış konferansına katılmak için,
Türk Silahlı Kuvvetlerinin ateşkes antlaşmasından önceki sınırlara çekilmesini
istedi. Türkiye kabul etmedi.
5 Ağustos 1974 : Girne Limanının batısındaki Rumlar, denizden ve havadan takviye
alarak TürkAskerine gece yarısı saldırdı. Çarpışmalar sabaha kadar sürdü.
9 Ağustos 1974 :2. Cenevre Konferansındaki Türk tezinin, coğrafi temele dayalı
federasyon olduğu açıklandı. Buna göre Birleşik Kıbrıs Cumhuriyetinin kuzeyi,
Kıbrıslı Türklerin otonom (muhtar) bölgesi olacak ve Rum yönetimi ile arasındaki
sınır, Erenköy, Lefke, Lefkoşe ve Magosanın güneyinden geçecek.
11 Ağustos 1974 : Yunanistan ve Ingiltere Cenevredeki toplantıda Türk tezini
görüşmeyi kabul etti. Atinada toplanan Savaş Konseyi Cenevre ve Kıbrıs
konularını görüştü.
-Başbakan Bülent Ecevit, Ankarada Genelkurmay Başkanı Org. Semih Sancarve yüksek
rütbeli subaylarla toplantı yaptı, ABD Dışişleri Bakanı Kissenger ile telefonla
görüşerek son durumla ilgili olarak Ingilterenin bazı davranışlarını kınadı.

Ingiltere, Kıbrıstaki üslerinde bulunan uçaklarını çekmekten vazgeçti. Adaya
maaş ile çalıştırdığı Nepalli Gurka askerlerini yolladı. Akrokiri Ussünden
ayrılan Ingiliz komando birliği de Adaya döndü.
13 Ağustos 1974 : Yunanlılar Meriç nehri kıyılarına siper kazıp mayın döşemeye
başladılar.
14 Ağustos 1974 : Türkiyenin istekleri Yunanistan ve Ingiltere tarafından kabul
edilmeyince, 2. Kıbrıs Barış Harekatı başladı.
-Coğrafi temele dayalı iki otonom (muhtar) yönetimden oluşan federatif devlet
şeklindeki tezimizi kabul ettiğini açıklayan Amerika, Türkiyenin BMin aldığı
ateşkes kararına uymasını istedi.
15 Ağustos 1974 : Türk Silahlı Kuvvetleri Magosayı aldı. Lefke ve Lefkoşe
Ordumuz tarafından kuşatıldı. Karpas yarımadasına çıkarma yapan birliklerimiz,
Rumların elinde bulunan Boğaz adlı deniz üssünü alıp bölgenin Ada ile ilişkisini
kesti. Türk savaş uçakları, Lefkeye yardıma gelen Rum kuvvetlerini Baf yolunda
bombaladı. Lefkoşe-Magosa arasındaki Timbu Havaalanı da Türk Ordusunca ele
geçirildi.
-Yunanistan Başbakanı Karamanlis, radyo ve televizyonda yaptığı konuşmada:
Yunanistan Kıbrısta Türkiye ile çarpışamaz. Kıbrıs Yunanistana çok uzak olduğu
için Kıbrıslı Rumlara yardım etmemiz imkansızdır... 15 Temmuzda, diktatörlük
rejimi, Kıbrısta çılgınca bir teşebbüs yaptı. Bu hatadan faydalanan Türkler, 20
Temmuzda Adaya büyük kuvvetler çıkardılar... Yunanistan, NATOnun askeri
kanadından çıkmıştır. dedi.
6 Ağustos 1974 : 2. Kıbrıs Barış harekatından önce Türkiye'nin 2. Cenevre
Konferansı'nda önerdiği LefkeMagosa hattı fiilen gerçekleşti ve Türk askerinin
kontrolü altına alındı. BM'in ateşkes çağrısına uyuldu ve savaş durdu. Rauf
Denktaş: "Bugün federe bir Türk Devleti Kıbrıs'ta fiilen kurulmuştur." dedi.
19 Ağustos 1974 : 1. ve 2. Kıbrıs Barış Harekatlarında şehit olan Türk
askerlerinin sayısının 250 civarında olduğu açıklandı.
20 Ağustos 1974 : Magosa'ya 15km. mesafedeki Atlılar köyünde yaşayan 60 Türk'ten
57'sinin bir anda öldürüldüğü ve gizlice bir çukura gömüldüğü tespit edildi.
- Kıbrıs'ta 3 Türk gazetecinin kaybolduğu ve 16 Ağustos'tan beri haber
alınamadığı açıklandı. 25 Ağustos 1974 : Kıbrıs'ta Rumlar tarafından yaralanan

iki gazeteci Türkiye'ye iade edildi. Anka muhabiri Adem Yavuz, kurtarı lamayarak
vefat etti.
3 Eylül 1974 : Başbakan Ecevit: "Koalisyon ortağı MSP ile aramızda hükümet etme
ve siyaset anlayışı bakımından uzlaştırılması, bağdaştırılması oldukça güç
ayrılıklar bulunduğu kanısına her gün biraz daha üzülerek varıyorum." dedi.
4 Eylül 1974: MSP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan: "Zorla
ortaklık olmaz." dedi.
9 Eylül 1974: Keban Barajı, Başbakan Ecevit tarafından törenle hizmete açıldı.
10 Eylül 1974: Haliç Köprüsü, Başbakan Ecevit tarafından törenle hizmete açıldı.

14 Eylül 1974 : Yönetmen, aktör ve sol kesimin önde gelen isimlerinden Yılmaz
Güney, Hakim Safa Mutlu'yu öldürdü.
- Türk Silahlı Kuvvetleri'ne 10.000.000 TL. bağışlayan işadamı Vehbi Koç'a
madalya verildi. 18 Eylül 1974 : Başbakan Bülent Ecevit istifa elli.
20 Eylül 1974 : ABD Senatosu, Türkiye'ye yapılan askeri yardımın kesilmesini
onayladı. Başbakan Ecevit bu karar hakkında: "Amerika içinde düşündürücüdür."
dedi.
22 Eylül 1974 : Bir haftada 200.000.000 TL. değerinde Kıbrıs Barış Harekatı
tahvili satıldı.
23 Eylül 1974 : Cumhurbaşkanı Korutürk, Süleyman Demirel'i Hükümeti kurmakla
görevlendirdi.
25 Eylül 1974 : ABD Temsilciler Meclisi, 90'a karşı 307 oyla Türkiye'ye yapılan
askeri yardımı durdurma kararı aldı.
1 Ekim 1974 : AP Genel Idare Kurulu, Hükümeti kurmakla görevlendirilen Demirel'e
tam yetki verdi.
2 Ekim 1974 : Eski Milli Birlik Komitesi üyesi Cemal Madanoğlu davasında,
Istanbul Sıkıyönetim Mahkemesi bütün sanıklar hakkında oybirliği ile beraat
kararı verdi.
3 Ekim 1974 : Kıbrıs Ozerk Türk Yönetimi Bölgesi'nde Türk Lirası'nın geçerli
olduğuna dair kararname, Türk Yönetimi'nin Resmi Gazetesi'nde yayınlandı.
16 Ekim 1974 : Sıkıyönetim Mahkemesi Başkanı iken 3 idam kararı veren emekli

General Ali Elverdi, AP'ye girdi.
18 Ekim 1974 : ABD Başkanı Ford, Amerika Temsilciler Meclisi'nin Türkiye'ye askeri yardımın kesilmesi hakkındaki kararını onayladı.
19 Ekim1974: Irak'ta Barzani kuvvetlerinden kaçan yaklaşık 2.000 Iraklı sınırı geçerek Türkiye'ye sığındı.
20 Ekim 1974 : Demirel, Hükümeti kurma görevini Cumhurbaşkanı'na iade etti.
Korutürk, Hükümeti kurma görevini Ecevit'e verdi.
26 Ekim 1974 : Kurtuluş Savaşı'nın hayatta kalan son büyük Komutanı Orgeneral Fahrettin Altay öldü.
3 Kasım 1974 : Dışişleri Bakanı Turan Güneş, New York'ta Yunanistan Dışişleri Bakanı Bitsios ile görüştü ve "Iki ülke arasında Kıbrıs konusunda biraz yakınlaşma var." dedi.
5 Kasım 1974 : Bütün partiler, CHP'nin azınlık hükümeti kurmasına karşı çıktılar.
7 Kasım 1974 : Ecevit, Hükümeti kurma görevini iade etti.
10 Kasım1974: Istanbul Universitesi'nde sağ eğilimli olduklarını açıklayan 14 Profesör yayınladıkları bildiride, 5 sağ partinin birleşip hükümeti kurmasını istedi.
12 Kasım 1974 : Cumhurbaşkanı Korutürk, Kontenjan Senatörü Sadi Irmak'ı Hükümeti kurmakla görevlendirdi.
15 Kasım 1974 : AP, Sadi Irmak Hükümetine üye vermeyeceğini açıkladı.
17 Kasım 1974 : Sadi Irmak, Kabinesini açıkladı. Çoğu Meclis dışından kişilerden oluşan Kabinede birde bayan üye yer aldı. Cumhurbaşkanı Korutürk Kabineyi onayladı.
23 Kasım 1974 : Keban Hidroelektrik Santralinin arıza sonucu durmasıyla, Türkiye'de elektrik sıkıntısı baş gösterdi.
24 Kasım1974: Istanbul Metrosu'nun geçeceği yerler tespit edildi. (yapılması 25 yıl sürdü)
29 Kasım 1974 : Sadi Irmak Kabinesi, TBMM'de güvenoyu alamadı. Başbakan Irmak istifasını Cumhurbaşkanı'na verdi.
7 Aralık 1974 : Yunanistan'dan Kıbrıs'a gelen Başpiskopos Makarios, Başkanlık Sarayı'nda halka hitap etti:
"Türkiye'nin yaptığı fiili durumu hiçbir zaman kabul etmeyeceğiz. Bana darbe yapanları affettim. Mücadeleye devam edeceğim." dedi.

14 Aralık 1974 : Unlü Edebiyatçı ve yazar Yakup Kadri Karaosmanoğlu öldü.
18 Aralık 1974 : Kıbrıs'ta Ingiliz üssünde bulunan Türkler, ziyaret için gelen
Makarios'u protesto ederek üsse sokmadılar.
19 Aralık 1974 : AP, MSP, CHP ve MHP Genel Başkanları 'seçim ittifakı' konusunda
görüştüler.
1975
1 Ocak 1975 : CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Kıbrısa hareket etti.
2 Ocak1975: TRT 1, TRT 2 ve TRT 3 radyoları yayına başladı.
3 Ocak 1975 : Onbinlerce Kıbrıslı, Bülent Eceviti muhteşem bir şekilde karşıladı.
7 Ocak1975: Milliyetçi Cepheyi (MC) olarak adlandırılan AP, MSP, CGP ve MHP
Genel Başkanları,
Hükümeti kurmak istediklerini açıkladılar.
11 Ocak1975: Kıbrıs Barış Harekatında 484 şehit verildiği açıklandı. 747de yaralı var.
16 Ocak 1975 : Oğrenci çatışmaları sebebiyle Bursa Eğitim Enstitüsü ve Gazi
Eğitim Enstitüsü tatil edildi.
18 Ocak 1975 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından General Nuri Berköz öldü.
23 Ocak1975: Istanbul Vatan Mühendislik Okulunda kendilerine komandolar adını
veren ülkücüler, 1
öğrenciyi öldürdüler.
30 Ocak 1975 : THYnin Bursa isimli yolcu uçağı, elektriklerin kesik olmasından
dolayı Yeşilköy Havaalanına
inemeyince Marmara Denizine düştü. Uçakta bulunan 42 kişiden kurtulan olmadı.
- ABD, Türkiyeye silah ambargosu uygulamaya başladı.
29 Ocak 1975 : MCyi oluşturan 4 partinin Genel Sekreterleri bir bildiri yayınlayarak, TRT Genel Müdürü Ismail
Cemin görevden alınmasını istediler.
4 Şubat1975: Keban Barajında meydana gelen arıza nedeniyle bütün Türkiyede 1.5
saat süreyle elektrik
kesintisi uygulanmaya başlandı.
13 Şubat 1975 : Kıbrıs Türk Federe Devleti kuruldu. Devlet Başkanlığına Rauf
Denktaş getirildi.
15 Şubat 1975 : Tüm Oğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneğinin (TOB-DER) yurt
çapında düzenlediği
Faşizmi ve pahalılığı protesto mitinginde olaylar çıktı. 1 kişi öldü, 35 kişi

yaralandı.
16 Şubat 1975 : Malatyada meydana gelen olaylarda, CHP Il Merkezi tahrip edildi,
29 kişi yaralandı.
21 Şubat 1975 : AP, MSP, CGP ve MHP seçim ittifakı için anlaştı.
22 Şubat 1975 : Lübnanın Başkenti Beyrutta bulunan THY bürosu, Gizli Ermeni
Ordusu adlı terör örgütü
tarafından bombalandı.
23 Şubat 1975 : Erzincanda komandolar, CHP Il Merkezini ve bazı dükkanları
tahrip etti. 1 kişi öldü, 40 kişi
yaralandı.
26 Şubat 1975 : Keban Barajındaki 2 ünite yeniden çalışmaya başladı, Istanbulda
uygulanan elektrik
kesintisi kaldırıldı.
9 Mart 1975 : Siyasal haklarına yeniden kavuşan 43 eski Demokrat Partili törenle
APye girdi.
10 Mart 1975 : Başbakan Sadi Irmak, Hükümeti yeniden kurmak için parti liderleriyle yapacağı görüşmelere
CHP Genel Başkanı Ecevit ile başladı. Yaptığı görüşmelerden olumlu sonuç alamadı.
19 Mart 1975 : CHP Genel Başkanı Ecevit, Cumhurbaşkanı Korutürkün kendisine
verdiği Hükümeti kurma
görevini kabul etmedi. Bunun üzerine Korutürk, Hükümeti kurma görevini AP Genel
Başkanı Demirele verdi.
21 Mart 1975 : AP, MSP, CGP ve MHP (Milliyetçi Cephe) arasında koalisyon protokolü için çalışmalar
başladı.
31 Mart 1975 : AP Genel Başkanı Demirelin başkanlığında kurulan MC (Milliyetçi
Cephe) Hükümeti açıklandı.
MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ve CGP
Genel Başkanı
Turhan Feyzioğlu, Başbakan Yardımcısı olarak Kabinede yer aldılar.
4 Nisan 1975 : TOB-DER Erzurum Şubesi Başkanı Yılmaz Mızrak, komandolar
tarafından bıçaklandı.
- Ankara Erkek Ilköğretim Okulunun bahçesine, karşıt görüşlü öğrenciler tarafından dövüldükten sonra baygın
bir şekilde terk edilen bir lise öğrencisi hastaneye kaldırılırken öldü.
12 Nisan 1975 : Demirelin kurduğu MC Hükümeti güvenoyu aldı.

16 Nisan1975: Amerikan Temsilciler Meclisi, 24 Nisan tarihini, Ermenilere karşı
işlenen Insanlık dışı suçları
anma günü kabul etti. (24 Nisan 1915de Osmanlı Devleti tarafından tehcir ettirilen Ermeniler, kendilerine
karşı soykırım uygulandığını iddia etmektedirler.) (Ocak2001, Sözde Ermeni
soykırım tasarısı Fransada
kabul edildi. Hiç ders alınsaydı tarih tekerrür edermiydi!!)
17 Nisan 1975 : Diyarbakırda çatışan öğrenciler, bir öğretmenin kulağını kestiler. (Şiddet vahşileşmeye
başlıyor.)
- Yurdun çoğu yerindeki Universitelerde anarşik olaylar artmaya başladı. ODTU 10
gün kapatıldı.
20 Nisan 1975 : Türkiyenin Beyrut Basın Danışmanının otomobili Ermeni teröristlerce bombalandı.
22 Nisan1975: Silahlı 4 kişi Istanbul Suadiye Iş Bankası Şubesini soyarak 35.000
TL.yi çaldı.
3 Mayıs 1975 : Ağrının Eleşkirt ve Erzurumun Horasan ilçelerinde halk güvenlik
güçleriyle çatıştı. (Şiddet
yurdun her yerine yayılıyor.)
- Türkiye Işçi Partisi (TIP) yeniden kuruldu. Genel Başkanlığa Behice Boran getirildi.
9 Mayıs 1975 : Ankara ve Mersin Oğretmen Okullarında karşıt görüşlü öğrenciler
arasında çıkan çatışmada
13 öğrenci yaralandı.
- Çıkan olaylar sebebiyle Gazi Eğitim Enstitüsü 10 gün kapatıldı.
12 Mayıs 1975 : Aktör Necdet Tosun öldü.
- TRT Genel Müdürü Ismail Cemin görevden alınması hakkındaki kararname,
Cumhurbaşkanı Korutürk
tarafından imzalandı.
13 Mayıs 1975 : Başbakan Demirel, Başbakanlık binası önünde Vedat Onsel adında
biri tarafından saldırıya
uğrayarak hırpalandı. . .. ..
16 Mayıs 1975 : TRT Genel Müdürlüğüne Istanbul Universitesi Oğretim Uyelerinden
Prof. Nevzat Yalçıntaş
atandı.
20 Mayıs 1975 : Türkiyeye yılda 5 milyar liralık kaçak eşya girdiği, Güneydoğuda
60.000 kişinin kaçakçılık
yaptığı açıklandı.

30 Mayıs1975: Türkiye Işçi Partisi eski Başkanlarından Mehmet Ali Aybar ve 49
arkadaşı Sosyalist Partiyi
kurdular.
16 Haziran 1975 : Izmirde Türk-lş tarafından düzenlenen Ekmeğe saygı mitingi
olaysız geçti. DISK, mitinge
katılmadı.
23 Haziran 1975 : CHP Genel Başkanı Ecevit, Geredede konuşma yaparken saldırıya
uğradı.
24 Haziran 1975 : Diyarbakıra bir gezi düzenleyen MHP Genel Başkanı Alparslan
Türkeşin kente gelmesiyle
olaylar çıktı. Biri asker üç kişi öldü, 46 kişi ağır yaralandı.
12 Temmuz 1975 : Atatürkün eşi Latife Uşaklıgil öldü.
15 Temmuz 1975 : Kurtuluş Savaşı Komutanlarından General Fahri Belen öldü.
20 Temmuz 1975 : Merkezi Izmir olmak üzere yeni kurulan Ege Ordusu göreve
başladı.
24 Temmuz 1975 : ABD, Türkiyeye uyguladığı silah ambargosunu kaldırmayı
reddetti.
25 Temmuz 1975 : Türkiye, ABDye Türkiyedeki ortak savunma üsleri anlaşmalarının
geçersiz olduğunu,
Incirlik Ussü dışındakilere Türk Bayrağı çekileceğini bildirdi.
26 Temmuz 1975 : Gerginleşen Türk-Amerikan ilişkilerini görüşmek üzere NATO
Konseyi acele toplantıya
çağrılırken, Kıbrıs Türk Federe Devleti Savunma Bakanı Osman Orekde,
Türktarafındaki ABD üslerinin
kapatılacağını açıkladı.
- Başbakan Demirel, Türkiye-Irak petrol boru hattı ile Aslantaş Barajının temellerini attı.
29 Temmuz1975: Genelkurmay Başkanlığı, Incirlik dışındaki ABD üslerinin devralındığını açıkladı.
30 Temmuz 1975 : Kıbrıs Türk Federe Devleti ABDye ait 3 haber alma tesisini
kapattı.
31 Temmuz 1975 : SSCB, Türkiyeye askeri helikopter satmayı teklif etti.
- Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay, MC Hükümetinin büyük şehirlere yaptığı
yardımı kesmesini
protesto etmek için, 3 günlükaçlıkgrevine başladı.
4 Ağustos 1975 : Kıbrıs Barış Harekatı dolayısıyla 20.07.1974de ilan edilen sıkıyönetim kaldırıldı.

6 Ağustos 1975 : Cumhurbaşkanı Korutürk yaptığı basın toplantısında, Kıbrıs
için: Davamızı ABDye ve
dünyaya anlatmak için iktidar ile muhalefet birleşmeli. Kıbrıs için bize baskı
yapılamaz. dedi.
7 Ağustos 1975 : Başbakan Demirel: Kıbrısta Türk Milletinin kabul edemeyeceği
bir çözümü hiç kimse
kabul edemez. Mesele hükümetleri aşan bir meseledir. dedi.
17 Ağustos 1975 : Filistin Kurtuluş Orgütüne bağlı bir heyet, destek almak ve
büro açmak için Ankaraya
geldi.
20 Ağustos 1975 : Bursanın Mustafakemalpaşa Ilçesindeki yol yapımı sırasında, MO
4.yya ait bir Apollon
heykeli bulundu.
24 Ağustos 1975 :12 Mart Muhtırasını veren eski Genelkurmay Başkanı Faruk Gürler
öldü.
27 Ağustos 1975 : Istanbulun işgali yıllarında, ilk maçını işgal ordularına
karşı oynayan Fenerbahçe
Kulübünün başkanı ve oyuncusu Dr. Ismet Uluğ öldü.
4 Eylül 1975 : Seçim kampanyası kapsamında Elazığa giden CHP Genel Başkanı
Ecevit, kentte
komandoların saldırısına uğradı.
6 Eylül 1975 : Diyarbakırın Lice ilçesinde şiddetli deprem. 3.000den fazla ölü
var. 7.000e yakın ev yıkıldı.
144 km.lik karayolu kullanılmaz hale geldi. Bir çok köye yardım götürülemedi.
Çadırve ekmek dağıtımında
çıkan kavgada 1 kişi öldü. Liceye giriş çıkışlar yasaklandı.
9 Eylül 1975 : Fransanın Dijon kentinde yapılan Uluslararası Halk Oyunları
Yarışmasında Türk Ekibi 1. oldu.
12 Eylül 1975 : ABDnin silah ambargosu nedeniyle, Libyadan alınan F-5 tipi 7
adet savaş uçağı Türkiyeye
getirildi.
13 Eylül 1975 : Lice Belediye Başkanı Akgül, şimdiye kadar enkazın %10unun bile
kaldırılamadığını söyledi.
17 Eylül 1975 : Diyarbakır-Urfa karayoluna barikat kuran 15 eşkıya, 22 araçta
bulunan yolcuları soydu.

21 Eylül 1975 : Rumların Kıbrıs sorununu özel oturumda ele alınması istemi
Birleşmiş Milletler Genel
Kurulunda 99 oy ile kabul edildi. Tek red oyunu Türkiye verdi.
22 Eylül 1975 : Ressam ve şair Bedri Rahmi Eyüboğlu öldü.
23 Eylül 1975 : Lice son 24 saat içinde 102 artçı deprem ile tekrar sallandı.
Yarı hasarlı evlerde yıkıldı.
26 Eylül 1975 : Sinema oyuncusu Danyal Topatan öldü.
2 Ekim 1975 : ABD, Türkiyeye uyguladığı silah ambargosunu kısmen kaldırma kararı
aldı. Türkiyeye daha
önceden parasını ödediği silahlar verilecek ancak bunlar Kıbrısta
kullanılmayacak ayrıca haşhaş ekimi yasağı
sürecek.
11 Ekim 1975 : Anayasa Mahkemesi, Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) kuruluş
kanununu Anayasaya
aykırı bularak iptal etti.
12 Ekim 1975 :27 ilde 54 senatör ve 6 milletvekilliği için yapılan
araseçimlerde; AP: 27 senatör, 5
milletvekilliği; CHP: 25 senatör, 1 milletvekilliği; MSP 2 senatör çıkardı. 6
eski Demokrat Partili yeniden
parlamento ve senatoya girmeyi başardı.
22 Ekim 1975 : Avusturya Viyana Büyükelçimiz Daniş Tunalıgil, makam odasını
basan 3 Ermeni terörist
tarafından şehit edildi.
24 Ekim 1975 : Paris Büyükelçimiz Ismail Erez ve makam şoförü Talip Yener,
otomobilin içinde Ermeni
teröristlerce şehit edildiler.
26 Ekim 1975 : Genel Nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz: 40.197.669
28 Ekim 1975 : Türk Lirası devalüe edildi. 1 dolar 15 TL. oldu.
1 Kasım 1975 : TBMM ve Cumhuriyet Senatosu Başkanlıkları için yapılan
oylamalarda bir sonuç alınamadı,
partiler arasında bir uzlaşma ümidi gözükmüyor.
6 Kasım1975: ITU'nde çıkan olaylarda 3'ü ağır olmak üzere 8 öğrenci yaralandı.
Universite 12 gün tatil
edildi.
13 Kasım 1975 : Yurdun çeşitli yerlerinde boykot ve direnişler var. Elazığ'da
çıkan olaylarda 10 öğrenci
yaralandı.
16 Kasım 1975 : 6 Eylül'de şiddetli bir deprem yaşayan Lice halkı, yapılan evler
tamamlanmayınca, soğuktan

ve yağmurdan korunmak için resmi daireleri işgal etti.
17 Kasım 1975 : Lice halkı, yapımı devam eden evleri de işgal elli.
20 Kasım 1975 : Türkiye Emekçi Partisi (TEP) Genel Başkanı Mihri Belli, partisi
hakkında açılan
kovuşturmada parti defterlerini savcılığa teslim etmediği için Istanbul DGM tarafından tutuklandı.
23 Kasım 1975 : MC Hükümetinin işbaşına gelişinden (31 Mart 1975) bu yana 21
kişinin öldürüldüğü,
yürüyüşsüz, direnişsiz, boykotsuz ve çatışmasız bir günün geçmediği açıklandı.
24 Kasım 1975 : TRT Genel Müdürü Prof. Nevzat Yalçıntaş istifa ederek, Istanbul
Universitesi'ndeki görevine
geri döndü.
28 Kasım 1975 : 12 Mart sonrası haksız yere tutuklandığını iddia ederek Devlet
aleyhine tazminat davası
açan Prof. Uğur Alacakaptan, davayı kazandı. 118.000 TL. alacak.
6 Aralık 1975 : Istanbul Barosu avukatları, Hükümeti anarşik olaylara karşı
uyarmak için duruşmalara
girmediler.
12 Aralık 1975 : Gazeteci, şair ve 'Turancılığın' önemli savunucularından Nihal
Atsız öldü.
25 Aralık 1975 : 54 gün süren oylamalardan sonra CHP'li Kemal Güven 48. oylamada
tekrar TBMM
Başkanlığı'na seçildi.
26 Aralık 1975 : Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı seçimleri de nihayet sonuçlandı.
APli Tekin Arıburun
Senato Başkanı oldu.
- Konya Seydişehir'de Sovyet kredisi ile yapılan Alüminyum Fabrikasının açılışından sonra sağcılar, TIP Ilçe
Merkezi'ne saldırdılar, ayrıca CHP ve TOB-DER binaları da saldırıya uğradı.
30 Aralık 1975 : SSK'da direnişe katılan 1248 işçi işten atıldı.
31 Aralık1975: Hani ve Hazro ilçelerinde deprem oldu. Enkaz altında kalan 4 kişi
soğuktan donarak öldü.
1976
2 Ocak 1976 : Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde çıkan çatışmada ustura ile 2
öğrencinin boğazı kesildi.
4 Ocak 1976 : Çanakkale'de bulunan antik Truva Kenti'nin bulunduğu yere, 12

metre yüksekliğinde 'Truva Atı'
yapıldı.
5 Ocak1976: Olimpiyat ve Dünya şampiyonu güreşçimiz Hamit Kaplan, trafik
kazasında öldü.
7 Ocak 1976 : Komandolar, Hacettepe Universitesi'ni bastılar, 1 öğrenci öldü.
19 Ocak 1976 : TRT Genel Müdürlüğü'ne Şaban Karataş atandı:
27 Ocak1976: Komandolar tarafından 15 gün önce yaralanan ITU öğrencisi Ozer
Elmas'ın öldüğü haberi
üzerine protesto yürüyüşü yapan solcu öğrencilerle Polis arasında çatışma çıktı.
1 öğrenci öldü, 7 öğrenci
yaralandı.
30 Ocak 1976 : Başbakan Demirel'in yeğeni Yahya Demirel'in 'Hayali Mobilya
Ihracatı' yaptığı iddiası üzerine,
Başbakan Süleyman Demirel hakkında soruşturma yapacak olan Hazırlık Komisyonu
üyeleri, AP'lilerin
engellemesi ile TBMM toplanamayınca seçilemedi.
6 Şubat 1976 : Yahya Demirel'e bir gazinoda tabanca ile ateş eden kabadayı Hasan
Heybetli yakalandı.
11 Şubat 1976 : Haliç'in temizlenmesi için Dünya Bankası'nın kredi vereceği
açıklandı.
27 Şubat 1976 : Karadeniz Ereğlisi Sulh Ceza Mahkemesi, Yahya Demirel ve Atilla
Ozçelik ile iki
gümrükçünün yurtdışına çıkmalarını yasakladı.
28 Şubat 1976 : Yahya Demirel için tutuklama kararı verildi.
3 Mart 1976 : 'Hayali Mobilya Ihracatı' sanığı Yahya Demirel, Karadeniz
Ereğlisi'nde Savcılığa teslim oldu ve
cezaevine konuldu.
-Istanbul Yıldız Devlet Mühendislikve MimarlıkAkademisi, öğrenci olayları
nedeniyle bir gün kapatıldı.
5 Mart 1976 : Hava Kuvvetleri subay ve astsubay eşlerinin Lice'de deprem
sonrasında yaptırdıkları bir okula,
Italyan uçak yapımcısı 'Air ltalia' şirketinin, Ankara'da ki Italyan
Büyükelçisinin eliyle yaptığı 30.000 dolarlık
bağış nedeniyle, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Emin Alpkaya istifa elli.
8 Mart 1976 : Istanbul'un ilk çok katlı otoparkı Karaköy'de törenle hizmete girdi.
17 Mart 1976: Ankara Cezaevi'nde cinayetten yatan aktör Yılmaz Güney, cezaevi

disiplinini bozduğu
gerekçesiyle Kayseri'ye gönderildi.
19 Mart 1976 : ABD'nin büyük havacılık şirketlerinden Northrop Uçak Şirketi,
Türkiye'de rüşvet dağıllığını
resmen açıkladı.
20 Mart 1976 : Hakkında romanlar yazılan ünlü Şark Ekspresi (Orient Expres) 70
yolcusu ile Milano'dan
Istanbul'a geldi.
24 Mart 1976 : Tarihçi ve yazar Şevket Süreyya Aydemir öldü.
28 Mart 1976 : Istanbul Savcılığı, Ulkü Ocakları Istanbul Şubesi Başkanı ve 2.
Başkanı'nın tutuklanması için
mahkemeye başvurdu.
2 Nisan 1976 :3 milyon liralık arsayı ipotek ettirerek 80 milyon lira kredi alan
Hacı Ali Demirelin iş ortağının
şirketi hakkında Meclis araştırması yapılması istendi.
7 Nisan 1976 : Istanbul Barosunun düzenlediği Kan dökmeye son ve hukuka saygı
yürüyüşü, çeşitli sivil
kuruluşların ve binden fazla avukatın katılımıyla yapıldı.
8 Nisan 1976 : Kendilerine komandolar adını veren kişilerce, Ankarada çeşitli
yerlere yapılan saldırdılarda
ve öğrenci olaylarında, 3 öğrenci öldü.
28 Nisan 1976 : Izmir Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı, Ulkü Ocakları
Şubesinin kapatılmasını ve
yöneticilerinin Türk Ceza Kanununun 141. maddesine göre cezalandırılmalarını
istedi.
30 Nisan 1976 : Istanbul Kadıköy Mühendislik Yüksek Okulunda, 1 Mayıs afişi
asmak isteyen öğrenciler
komandolar tarafından yaylım ateşine tutuldu. 1 öğrenci öldü, 3 öğrenci
yaralandı. 15 kişi gözaltına alındı.
12 Mayıs 1976 : Başbakan Demirelin, Hava Kuwetleri Komutanlığına atanması
kararlaştırılan Orgeneral
Irfan Ozaydınlının kararnamesini geri alarak, yerine Korgeneral Cemal Engini
ataması üzerine, Ozaydınlı
dava açtı.
22 Mayıs1976: TOB-DERin 17 lIde bulunan büroları Valiler tarafından süresiz
kapatıldı.

29 Mayıs 1976 : ITUyü basan komandolar, 1 öğrenciyi sınıfında silahla öldürdüler, 2 öğrenciyide yaraladılar
ve kapısında polisin nöbet tuttuğu Universiteden kaçtılar.
31 Mayıs 1976 : TRT Genel Müdürü Karataş: Renkli TVye karşıyım. dedi.
7 Haziran 1976 : Gaziantepte THKO (Türk Halk Kurtuluş Ordusu)na bağlı anarşistler ile Güvenlik Kuvvetleri
arasında çıkan çatışmada 5 kişi öldü.
18 Haziran 1976 : Istanbul Kocamustafapaşa Tekel Deposunu basan 5 kişi, 600.000
TL.yi çaldılar.
21 Haziran 1976 : Kıbrıs Türk Federe Devletinde yapılan Başkanlık seçimlerini
tekrar Rauf Denktaş kazandı.
24 Haziran1976: Antalya Film Festivalinde en iyi film ödülünü, Atıf Yılmazın
Deli Yusuf adlı filmi kazandı.
28 Haziran 1976 : Anayasa Mahkemesi, Cumhuriyet Savcılığının başvurusunu karara
bağladı ve MHPye,
yurt dışındaki şubelerini kapatmasını bildirdi.
14 Temmuz1976: Yılmaz Güney, Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davasında
(Hakim Safa
Mutluyu öldürmek) kasten adam öldürmekten 19 yıl ağır hapis cezasına mahkum
oldu.
15 Temmuz 1976 : 45 dubası çürüyen ve değiştirilmesi gereken Istanbul Karaköy
Köprüsünün maddi
sıkıntılar nedeniyle ancak 1 dubası değiştirilebildi.
17 Temmuz 1976 : Yunanistan, ABD ve SSCBye Ege Denizinde araştırma yapacak olan
Türk gemisi Hora
(Sismik-1)nın engelleneceğini bildirdi.
23 Temmuz 1976 : Demirel Hükümeti, Hava Kuvvetleri Komutanlığına, Korgeneral
Cemal Enginin atama
kararını, Orgeneral Irfan Ozaydınlının aleyhte dava açması üzerine geri alarak,
Orgeneral Etem Ayanı atadı.
27 Temmuz 1976 : CHP Genel Başkanı Bülent Ecevite, New Yorkda Kıbrıslı bir Rum
tarafından başarısız bir
suikast girişiminde bulunuldu.
29 Temmuz 1976 : Adana Ceyhanda bir genci karakolda döverek öldüren polislerden
ikisi tutuklandı.
30 Temmuz 1976 : Hora (Sismik-1) gemisi Egeye açıldı.

1 Ağustos 1976 : Ankarada bir Camiide ayin yapan ve Nur Cemaatine bağlı
oldukları öne sürülen 30 kişi
gözaltına alındı.
5 Ağustos 1976 : Ankara DGM Savcılığı, 1 Ağustosta tutuklanan 30 kişi hakkında
kovuşturmaya yer
olmadığına karar verdi ve gözaltına alınanlar serbest bırakıldı.
7 Ağustos 1976 : Yunanistan, Hora Gemisinin Ege Denizinde Yunan kıta sahanlığını
ihlal ettiğini belirterek
bir nota ile Türkiyeyi protesto etti ve ihlal olayının bir daha tekrarlanmaması
konusunda Türkiyeyi uyardı.
9 Ağustos 1976 : Türkiye, Yunan notası na karşılık olarak, Yunanistana bir nota
verdi ve Yunan kıta
sahanlığının tarafımızdan kabul edilmediğini bildirdi.
11 Ağustos 1976 : Filistinli iki gerilla, Yeşilköy Havaalanında Israil
Havayollarına ait bir uçağa binen
Israillilere ateş açtı. 4 kişi öldü, 20 kişi yaralandı. Yakalanan gerillalar,
bir süre önce Ugandada meydana
gelen olayın intikamını almak için bu eylemi gerçekleştirdiklerini söylediler.
15 Ağustos 1976 : Izmire ulaşan Hora araştırma gemisi, büyük bir
kalabalıktarafından çiçeklerle ve Istiklal
Marşı ile karşılandı.
19 Ağustos 1976 : THYnın Istanbul-Antalya seferini yapan Antalya isimli yolcu
uçağı, Isparta yakınlarında
düştü. 22si Türk, 155 kişi öldü, kurtulan olmadı.
1 Eylül 1976 : Hora araştırma gemisi Izmirden ayrılaraktekrar Egeye açıldı.
2 Eylül 1976: Istanbul DGMde, Uygarlık Tarihi adlı eserinden dolayı yargılanan
Doç. Dr. Server Atilla için
Savcı 20 yıl ceza istedi.
5 Eylül 1976 : Elazığda MHP ve MSPliler, CHP IL binasını taşa tuttular, kentte
büyük çapta olaylar çıktı. 12
kişi öldü, onlarca kişi yaralandı.
18 Eylül 1976 : DISK (Devrimci Işçi Sendikaları Konfederasyonu), MC iktidarını
yasal yollardan düşürmek için
Genel Yas ilan etti.
-DGMlere karşı, çeşitli sendikalara bağlı 100.000den fazla işçi, işyerlerinde
direnişe başladı.
21 Eylül 1976 : DISK yöneticileri için tutuklama kararı verildi. Genel Sekreter

Mehmet Karaca tutuklandı.
DISK Genel Merkezi Polis tarafından arandı, defterlere el konuldu.
24 Eylül1976: Cinsel çekiciliği artırdığı ve tahrik edici olduğu gerekçesiyle, Adanada bazı okul müdürleri,
bayan öğretmenlerin pantolon giymelerini yasakladı.
30 Eylül 1976 : Istanbulda Profilo Fabrikasında 10 işçinin işten çıkarılmasını
protesto eden işçilerle Polis
çatıştı. 1 işçi öldü, 5 kişi yaralandı. Yüzlerce işçi tutuklandı.
1 Ekim 1976 : MC Hükümeti'nin MSP'li İçişleri Bakanı Korkut Özal, Ankara Belediye Başkanı CHP'li Vedat
Dalokay'ı görevinden aldı. Dalokay, Danıştay'a başvurdu.
- Ankara Valiliği, TOB-DER'i 'siyasetle uğraştığı' gerekçesiyle kapattı.
4 Ekim 1976 : !stanbul'da bugün benzin bulunamadı. Taşıt kuyrukları yüzlerce
metreyi geçti.
5 Ekim 1976 : Italya'dan geleceği söylenen benzin bugünde gelmedi. Sıkıntı had
safhada.
7 Ekim 1976 : Danıştay, Içişleri Bakanı'nın Vedat Dalokay'ı görevden alma ve
Ankara Valiliği'nin TOB-DER'i
kapatma kararlarını iptal elli.
12 Ekim 1976 : DGM'lerin yeni kuruluş kanunu çıkarılamadığı için (Anayasa
Mahkemesi, DGM'lerin
Anayasaya aykırı olduğuna ve kapatılmalarına karar vermiş ancak TBMM'ye yeni
kanun çıkarılması için bir
süre tanımıştı), geçerlilikleri sona erdi. Bu mahkemeler e!lerindeki dosyaları
normal mahkemeleri devrettiler.
14 Kasım 1976 : Istanbul Universitesi Yönetim Kurulu, 'Oğretim özgürlüğü ve can
güvenliği bulunmadığı'
gerekçesiyle, öğretimi süresiz olarak tatil ettiğini açıkladı.
24 Kasım 1976 : Van ve çevresinde şiddetli deprem. Pek çok bina yıkıldı. Yüzlerce can kaybı olduğu tahmin
ediliyor.
25 Kasım 1976 : Van'da artçı sarsıntılar devam ediyor. TRT, halktan kan bağışı
istedi. Bölgeye yeterince
yardım henüz ulaştırılamadı.
26 Kasım 1976 :180 milyon TL. bulunması gereken 'Afet Fonu'nda 20 milyon TL.
bulunduğu ortaya çıktı.
29 Kasım 1976 : Istanbul Belediyesi'nde maaşlarını alamayan işçi ve memurlar,

Belediye Sarayı'nı işgal
ettiler.
1 Aralık 1976 : Istanbul Belediyesi'nde çalışan işçi ve memurlara maaşları dağıtıldı.
13 Aralık 1976 :14 Kasım'dan beri kapalı olan Istanbul Universitesi'nde öğretime
yeniden başlandı.
1977
3 Ocak 1977 : İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde, karşıt görüşlü öğrenciler arasında çıkan çatışmada 9
öğrenci yaralandı.
- Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattı faaliyete geçti. Kerkükten pompalanan
petrol 40 gün sonra Akdeniz'e
ulaşacak.
10 Ocak 1977 : Gözaltına alındıktan sonra koma halinde hastaneye sevk edilen
IYOD Başkanı Paşa Güven:
"Yakalanırken yaralandım. Siyasi Poliste dövmediler." dedi.
12 Ocak 1977 : 'pan güvenliği kalmadığı' gerekçesiyle Erzurum Atatürk Universitesi süresiz olarak kapatıldı.
13 Ocak 1977 : Oğrenci olayları şiddetini iyice artırdı. Istanbul ve Tunceli'de
çıkan çatışmalarda ler öğrenci
öldü, onlarca yaralı var. Kahramanmaraş ve Kütahya'da meydana gelen çatışmalarda
21 kişi yaralandı.
25 Ocak 1977 : Istanbul Emniyet Müdürlüğü'nden yapılan açıklamada, Istanbul
genelinde son bir yıl içinde
510 öğrenci olayının meydana geldiği, bu olaylarda 13 öğrencinin öldüğü, 254
öğrencinin yaralandığı bildirildi.
4 Şubat1977: Türkiye Sivil Havacılık Sendikasının THY'de aldığı grev kararı nedeniyle, THY'nin tüm içve
dış seferleri durdu.
5 Şubat 1977 : Ankara'da, TOB-DER, TUM-DER ve TUTED bir miting düzenleyerek, MC
Hükümeti'nin
tutumunu, partizanlığı ve terörü kınadı. Güvenlik güçleri ile çıkan çatışma sonrasında 60 kişi yaralandı.
6 Şubat 1977 : Siyasal Bilgiler Fakültesi Yönetim Kurulu, 'can güvenliği olmadığı' gerekçesiyle okulu 10
Şubat'a kadar tatil elli.
8 Şubat 1977 : Hükümet, JHY grevini erteledi.
13 Şubat 1977 : THY'nin Istanbul-Izmir seferini yapan 'Trakya' isimli yolcu uçağı, 17 yaşındaki Ankara Polis

Koleji öğrencisi Adnan Mintaş tarafından kaçırılmak istendi. Mintaş tutuklandı.
16 Şubat 1977 : Genelkurmay Başkanı Org. Semih Sancar'ın görev süresi 1 yıl
uzatıldı.
17 Şubat 1977 : Ankara 50. Yıl Lisesi öğrencilerine komandolar ateş açtı, bir
kız öğrenci kalp krizinden öldü.
19 Şubat 1977 : ODTU Akademik Konseyi, kendilerine danışılmadan Rektörlüğe
getirilen Prof. Hasan Tan
için oybirliği ile güvensizlik kararı verdi.
20 Şubat 1977 : ODTU'de çıkan çatışmada 1 öğrenci öldü.
23 Şubat 1977 : ODTU'nün yeni Rektörü Prof. Tan, okulu 15 gün kapattı.
26 Şubat 1977 : Istanbul'da 'Evlat acısına son' adlı yürüyüşe onbinlerce kadın
katıldı.
28 Şubat 1977 : Malatya'da Inönü Universitesi açıldı.
1 Mart 1977 : MC Hükümeti'nin görevde olduğu süre içerisinde TL 9. kez devalüe
edildi. TL'nin dolara karşı
toplam kaybı %27'ye ulaştı. Dolar 17.50 TL.
4 Mart 1977 : Türkiye Barolar Birliği'nin aldığı karar üzerine tüm yurtta
avukatlar davalara girmediler.
5 Mart 1977 : Rektör Tan tarafından 15 gün süre ile kapatılan ODTU, Danıştay
kararı ile açıldı.
9 Mart 1977 : Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından MHP hakkında soruşturma
açıldı.
19 Mart 1977 : THY'nin Diyarbakır-Ankara seferini yapan yolcu uçağı, silahlı iki
lise öğrencisi tarafından
Beyrut'a kaçırıldı.
31 Mart 1977 : Sivas ve Site öğrenci yurtları arasındaki sokak savaşı sabaha
kadar sürdü. Polis panzerlerle
kapıları kırarak içeri girebildi. Niğde ve Sakarya'daki öğrenci yurtlarında da
çatışma çıktı. Toplam 460 öğrenci
gözaltına alındı.
- Kıbrıs görüşmeleri Viyana'da başladı. Rumlar, Ada'nın %80'ini istediler.
1 Nisan 1977 : Izmir'de Ileri Gençlik Derneği (IGD) afişlerini asan Avni Ece
adlı bir işçi, Şehitler Caddesinde
komandolar tarafından silahla öldürüldü.
3 Nisan 1977 : Başbakan Demirel'in Gaziantep'e gelişi nedeniyle hazırlık yapan
AP'liler ile CHP'liler arasında
çıkan silahlı çatışmada, 1 CHP'li öldü, 2 kişi yaralandı.

5 Nisan 1977 : TBMM, erken seçimlerin 5 Haziran'da yapılmasını kararlaştırdı.
21 Nisan 1977 : Istanbul Bahçelievler Lisesi'de dersten çıkan öğrencilerin üzerine ateş açıldı. Solcu olduğu
belirtilen bir Lise son sınıf öğrencisi öldürüldü.
25 Nisan 1977 : Vize'de 15 gün önce dövülerek hastaneye kaldırılan CHP'li Vize
Belediye Başkan Adayı
Sebahattin Begil öldü.
26 Nisan 1977 : CHP Lideri Ecevit ve beraberindekiler, Niksar'da açık hava toplantısı yaparken, MHP ve
AP'lilerin saldırısına uğradılar.
28 Nisan 1977 : Ecevit, Erzincan'da da saldırıya uğradı. 7 kişi yaralandı.
1 Mayıs 1977 : Kanlı '1 Mayıs'. DISK'in Istanbul Taksim Meydanı'nda kutladığı '1
Mayıs Işçi Bayramı' sona
ermek üzereyken, bazı binaların pencere ve damlarından meçhul kişiler tarafından
açılan ateşle kana bulandı.
Onbinlerce kişinin üzerine açılan ateş sonucu çoğu çıkan panik neticesinde ezilerek olmak üzere 34 kişi öldü,
yüzlerce kişi yaralandı. Olayla ilgili olarak 350 kişi gözaltına alındı.
15 Mayıs1977: Türkiye'nin, tarihinin en büyük döviz sıkıntısını yaşadığına ilişkin haberler büyüktepkilere yol
açtı. IMF, Türkiye'ye borç vermek için iki koşul ileri sürdü: 1-Seçimler yapılsın, 2-%20 devalüasyon yapılsın.
(Bu filmi daha çok seyredeceğiz.)
16 Mayıs1977: Merkez Bankası'nın çekleri Japonya ve lsviçre'deki bazı bankalar
tarafından karşılığı
olmadığı gerekçesiyle ödenmedi. (Zavallı Türkiyem)
19 Mayıs1977: Antalya'da 19 Mayıs törenlerine giden öğrencilerin bulunduğu
otobüse ateş açıldı, sokaktan
geçen bir çocuk ağır yaralandı.
20 Mayıs 1977 : Japonya'dan Türkiye'ye gönderilecek mallar parasını ödemediğimiz
gerekçesiyle,
Japonya'da bekletiliyor.
22 Mayıs 1977 : IYOD Başkanı Paşa Güven'in gözaltındayken kolunu kırdıkları
iddiasıyla 3 Polis hakkında
Istanbul Cumhuriyet Savcılığı 'kamu davası' açtı.
29 Mayıs 1977 : Istanbul Sirkeci Tren Garı ile Yeşilköy Havaalanı'nda aynı saatlerde zaman ayarlı bombalar
patladı. Ş kişi öldü, 49 kişi yaralandı. Iki olayı da, '28 Mayıs' adlı bir Ermeni terör örgütü üstlendi.
-Ecevit, Izmir'in Çiğli Havaalanı'na indiği sırada bir Polisin silahının ateş

alması sonucu yanında bulunan
Mehmet Isyan yaralandı. Silahın yanlışlıkla ateş aldığı belirtildi, ancak daha
sonra silahın özel bir silah olduğu
ve depodan izinsiz çıkarıldığı tespit edildi.
- Beyşehir'de AP'liler ile MSP'liler çatıştı. 1 MSP'li öldü, onlarca kişi
yaralandı.
2 Haziran 1977 : Başbakan Demirel, CHP Genel Başkanı Ecevit'e gönderdiği gizli
ve kişiye özel bir mektupta,
'lstihbarat örgütlerinin, Ecevit'e, Taksim Alanı'nda yapılacak mitingde suikast
düzenleneceği' haberini
aldıklarını bildirdi. Ecevit, radyoda yaptığı bir konuşmada bu mektubu açıkladı
ve mitinge gideceğini söyledi. 3
Haziran'da, CHP mitingi olaysız ve büyük bir kalabalıkla yapıldı.
5 Haziran1977: Genel seçimler yapıldı. CHP:213, AP:189, MSP:24, MHP:16, CGP:3,
DP:1 milletvekilliği
kazandı.
9 Haziran 1977 : Türkiye'nin Vatikan Büyükelçisi Taha Carım, Roma'da Ermeni
teröristlerin düzenlediği bir
suikast sonucunda şehit edildi.
13 Haziran 1977 : Başbakan Demirel istifa elli. Böylelikle 1. MC Hükümeti sona
erdi.
14 Haziran 1977 : Cumhurbaşkanı Korutürk, Hükümeti kurma görevini CHP Lideri
Ecevit'e verdi.
- Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı'na Sırrı Atalay seçildi. Ilk defa bir CHP'li
Senato Başkanı oldu.
15 Haziran 1977 : Erzurum Atatürk Universitesi Fen Fakültesi öğretim üyesi Doç.
Dr. Orhan Yavuz, kimliği
meçhul kişilerce kaçırıldı ve boğazı kesilerek öldürülmüş bir halde bulundu.
21 Haziran 1977 : Ecevit, Kabinesini açıkladı.
22 Haziran 1977 : MC Hükümeti zamanında TRT Genel Müdürlüğü'ne getirilen ve
icraatları dolayısıyla sürekli
tepki toplayan Şaban Karataş görevinden alındı. Cengiz Taşer, TRT Genel
Müdürlüğüne getirildi.
24 Haziran 1977 : Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, 'gençlik kampları' adı
altında faaliyet gösteren
komando kamplarını kapattı.
25 Haziran 1977 : Istanbul'da enerji sıkıntısı dolayısıyla programlı olarak

elektrik kesintisi yapılmaya başlandı.
30 Haziran1977: MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın kardeşi Akgün Erbakan,
Ankara 10. Sulh Ceza
Mahkemesince dolandırıcılık suçundan mahkum edildi.
2 Temmuz 1977 : Malazgirt'te otlak ve su yüzünden çıkan bir aşiret kavgasında 19
kişi öldü.
3 Temmuz 1977 : CHP'nin kurduğu azınlık Hükümeti, TBMM'de 217 kabul oyuna
karşılık 229 red oyu ile
güvenoyu alamadı. Meclis'te kavgalar çıktı.
4 Temmuz 1977 : Korutürk, AP Lideri Demirel'e Hükümeti kurma görevini verdi.
6 Temmuz 1977 : MHP Lideri Alparslan Türkeş: "AP-MSP Koalisyonunu MHP dışarıdan
destekleyebilir." dedi.
7 Temmuz 1977 : Demirel: "Hükümeti kurunca, Ecevit'in yaptığı bütün tayinleri
iptal edeceğim." dedi.
8 Temmuz 1977 : Antalya Film Festivalini, Süreyya Duru'nun yönettiği 'Kara
Çarşaflı Gelin' adlı film kazandı.
- Demirel, Ecevit'in AP-CHP Koalisyon önerisini reddetti.
9 Temmuz 1977 : Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) Türkiye'den her türlü tekstil
maddesi ithalini kısıtlama
kararı aldı.
15 Temmuz 1977 : Hacı Ali Demirel ile yeğeni Yahya Demirel'in TIR araçları
ithalinde yolsuzluk yaptıkları
saptandı.
- Buca Eğitim Enstitüsü'nde 1972 yılından beri 500'e yakın öğrencinin sınavlara
girmeden sınıf geçirildiği
saptandı.
19 Temmuz1977: Demirel'in Erbakan ile yaptığı görüşmenin olumlu geçtiği açıklandı. Demirel: "Çatı
çakılmıştır." dedi.
21 Temmuz 1977 : 2. Milliyetçi Cephe (MC) Hükümeti açıklandı. Kabinenin açıklanmasından sonra Enerji
Bakanı Kamuran Inan istifa etti.
23 Temmuz 1977 : Izmir Çeşme'de Büyük Otel'de bir garsonun Yahya Demirel'e:
"Suntalardan ne haber?"
demesi üzerine kavga çıktı. Garson, Yahya Demirel'i bıçakla yaraladı. Yahya
Demirel'in arkadaşları, garsonu

döverek hastanelik ettiler.
26 Temmuz 1977 : Başbakan Demirel: "Iktidarı, MSP ve MHP ile birleşip sola
teslim etmemeyi başardık"
dedi.
27 Temmuz 1977 : Enerji Bakanı Kamuran Inan, istifasını geri aldı.
29 Temmuz 1977 : DISK Başkanı Kemal Türkler, MC Hükümeti'ne karşı 'Ulusal
Demokratik Cephe' çağrısı
yaptı.
1 Ağustos 1977 : AP-MHP-MSP Koalisyon Hükümeti (2. MC Hükümeti) TBMM'de yapılan
oylamada, 219'a
karşın 229 oyla güvenoyu aldı.
3 Ağustos 1977 : Kıbrıs Rum Yönetimi Lideri Başpiskopos Makarios kalp krizi
geçirerek öldü. Spiros
Kipriyanu geçici olarak Rum Yönetimi Liderliğine getirildi.
-Türk Lirası devalüe edildi.
4 Ağustos 1977 : Ankara'da çıkan olaylarda, 1 Polis şehit oldu, 4 vatandaşta
hayatını kaybetti, S'i ağır olmak
üzere onlarca yaralı var.
6 Ağustos 1977 : Emekli olan Deniz Kuvvetleri Komutanı Or. Am. Hilmi Fırat'ın
yerine, Or. Am. Bülent Ulusu
getirildi.
10 Ağustos 1977 : Yurt çapında elektrik kısıntısı had safhada. Istanbul'da
kısıntı 5 saate çıkarıldı.
15 Ağustos 1977 : Tekel Maddelerine ortalama %60 zam yapıldı. Küçük Rakı 40 TL.
16 Ağustos 1977 : Elazığ'ın Ağın Ilçesi'ne bağlı Pul Köyü'nde 75 yaşındaki Bekir
Arabacı, anarşik olayları
protesto etmek için kendini yaktı.
19 Ağustos 1977 : Ankara'da yapılan 'Ağır sanayi toplantısı' elektrik olmadığı
için mum ışığı altında başladı.
22 Ağustos 1977 : Bir süre önce yurdun çeşitli yerlerinde çıkan 20'den fazla
orman yangınına, bugün Istanbul
Ayazağa ve Belgrat Ormanları'nda çıkan yangınlarda eklendi.
30 Ağustos 1977 : Kara Kuwetleri Komutanlığı'na, Ege Ordu Komutanı Org. Kenan
Evren getirildi.
31 Ağustos 1977 : Döviz transferi yapılamadığı için, LPG (bütan gazı) sıkıntısı
başladı.

2 Eylül 1977 : Başbakan Demirel yaptığı basın toplantısında: “Ne yok? Ne zamandan beri yok? Yok olan
maddeyi bildirin istediğiniz kadar göndereyim.” dedi. (Asıl para yok)
3 Eylül 1977 : Istanbul’da yapılan elektrik kısıntısı, 08.00-21.00 saatleri arasına kadar uzatıldı.
5 Eylül 1977 : Ankara’ya gelen IMF yetkilileri ile görüşmeler başladı. (Daha çok
gelecekler.)
8 Eylül 1977 : Bir süredir bekletilen zamlar bugün açıklandı. Hemen her şeye zam
var.
14 Eylül 1977: Başbakan Demirel, enerji tasarrufu nedeniyle SeydişehirAlüminyum
Tesisleri’ndeki iki
ünitenin durdurulmasını emretti. (!!!)
19 Eylül 1977 : Mayıs 1978 yılında temeli atılacak olan 2. Boğaz Köprüsü’nün
projesi açıklandı.
20 Eylül 1977 : %10 oranında tekrar devalüasyon yapıldı. Dolar 19.25 TL.
21 Eylül 1977 : 8 milyon dolar transfer edilemeyince Libya petrol sevkıyatını
durdurdu. Tekrar benzin sıkıntısı
baş gösterdi.
29 Eylül 1977 : Istanbul Büyükçekmece Barajı’nın temeli atıldı.
5 Ekim 1977 : Kahve satışları durduruldu.
-Türk-lş bir muhtıra hazırlayarak, parti liderlerine ve Cumhurbaşkanı’na verdi.
6 Ekim 1977 : Kahve satışlarının durdurulması üzerine Tekel Bakanı açıklama
yaptı: “Kahve keyif maddesidir.
Günde üç yerine bir kahve için.” (Ağzına sağlık sayın bakanımız)
- Bira, deterjan, kibrit ve sabuna yüklüce zam yapıldı.
8 Ekim 1977 : Döviz transferi yapılamadığı için yedek parça bulamayan BMC kamyon
ve minübüs fabrikaları
650 işçiyi işten çıkardı.
11 Ekim 1977 : Dünyaca tanınmış Fransız denizci Kaptan Jacques Cousteoau,
‘Calypso’ adlı gemisiyle
Istanbul’a geldi.
12 Ekim 1977 : Unlü tarihçi Ord. Prof. Ismail Hakkı Uzunçarşılı öldü.
20 Ekim 1977 :150 Başkanı: ‘Bu hükümet artık muhatap kabul edilemez.” dedi.
27 Ekim 1977 : Komandolar, Istanbul Ayazağa’da bulunan Işık Mühendislik Yüksek
Okulu’nda Ayhan
Gökdemir adlı solcu bir öğrenciyi, bıçaklayarak öldürdüler.
31 Ekim 1977 : Araştırma gemisi Hora tekrar Ege’ye açıldı.

1 Kasım 1977 : Elektrik borcumuzu ödemediğimiz için, Bulgaristan Türkiye'ye
verdiği elektriği keseceğini
bildirdi.
- Dolar karaborsada 27 TL. (Resmi kur, 20 TL)
6 Kasım 1977 : TRT Genel Müdürlüğü'ne Prof. Nevzat Yalçıntaş atandı.
17 Kasım1977: Yaklaşık 165 gündür devam eden TBMM Başkanlıksorunu nihayet
çözüldü. 38. turda CHP'li
Cahit Karakaş, 227 oyla Başkan seçildi.
21 Kasım 1977 : Türkiye'nin 210 milyon dolarlık borcunu ödememesi üzerine, Irak
petrol boru hattıyla
Türkiye'ye verdiği petrolü kesti.
25 Kasım1977: Ingiltere'de yayınlanan Financial Times gazetesi: "Türkiye iflas
etmiş bir ülkedir." (!!!)
29 Kasım 1977 : Ulkücüler MSP'li Içişleri Bakanı Korkut Ozal'ın oğlunu dövdüler.

5 Aralık 1977 : Yerel seçimlere 6 gün kala elektrik kesintilerine son verildi.
10 Aralık 1977 : Toptaş Cezaevi'nde tutuklu TIKKO ve THKO/Acilciler örgütlerine
bağlı 9 tutuklu gardiyanları
bağladı ktan sonra jandarmaya ateş açarak kaçtı lar.
11 Aralık 1977 : Yerel seçimler yapıldı. 67 11m, 42'sini CHP, iSmi AP, S'ini MHP, 3'ünü MSP ve 2'sini de
bağımsızlar kazandı.
-Yerel seçimler esnasında yurdun hemen hemen her yerinde protesto ve çatışmalar
görüldü. 13 kişi öldü, 87
kişi yaralandı.
20 Aralık 1977 : Elektrik kesintisi tekrar tüm yurtta başladı.
21 Aralık 1977 : 60 milyon dolarlık borcumuzu ödemediğimiz için Japonya demir
sevkıyatını durdurduğunu
açıkladı.
24 Aralık 1977 : MIT lstihbarat Başkan Yardımcısı, Emekli Albay Sabahattin
Savaşman, CIA hesabına
casusluk yaptığı gerekçesiyle, Genelkurmay Askeri Mahkemesi tarafından tutuklandı.
28 Aralık 1977 : Ankara'da içinde Öğrencilerin bulunduğu bir otobüse ateş açıldı. 7 öğrenci yaralandı.
- Asırlık bir yapı olan Sultanahmet Iktisadi ve Ticari Bilimler Akademisi sabotaj neticesi çıkan yangında
tamamen yandı.

31 Aralık 1977 : Meclis'te yapılan gensoru görüşmeleri neticesinde Hükümet, 218
olumlu, 228 olumsuz oy
aldı. Ilk defa bir Hükümet gensoru ile düşürüldü.
- TBMM Kanunlar Dairesi Kısım Amiri Orhan Şendağ, yabancı ülkelere, devlete ait
bilgileri vermek iddiası ile
tutuklandı.
- Bu yıl içinde anarşi ve terör olayları neticesinde 157 kişinin öldüğü, 1667 kişinin yaralandığı açıklandı.
1978
1 Ocak 1978 : Cumhurbaşkanı Korutürk, Hükümeti kurma görevini Ecevit'e verdi.
Ecevit, bir süre önce AP'den
ayrılan 11 milletvekili ile Istanbul'da Güneş Otel'de görüştü. (Bu görüşme 'Güneş Otel' görüşmesi olarak
anılır.)
2 Ocak 1978 : Ecevit, Kabinesini açıkladı. Kabinede, bir süre önce AP'den ayrılan ve bağımsız olan 11
milletvekili ile CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve DP Genel Başkanı Faruk
Sükan'da yer aldı. Böylelikle
CHP dışından Hükümeti destekleyen herkes birer Bakanlık kazanmış oldu.
3 Ocak 1978 : Ermeni teröristler, Londra'daki Kıbrıs Türk Bankası ile Brüksel'deki Türk Ticaret Ateşeliği'ne
bomba attılar.
4 Ocak 1978 : Kahvenin kilosunda 40 TL.'lik indirim yapıldı.
5Ocak 1978 : Yapılan açıklamada, rafinerilerde 2 günlük petrol kaldığı açıklandı.
- Izmir'deki NATO Karargahları'nın komutasını Türk generallerin almasından
sonra, NATO, Yunanistan'a
askeri kanada dönmesi için baskıyı artırdı.
7 Ocak 1978 : Libya'dan 9.000 ton petrol getirildi.
8 Ocak 1978 : Merkez Bankası'nın döviz rezervlerinin 450 milyon dolara düştüğü
açıklandı. Son yılların en
düşük rakamı.
9 Ocak 1978 : Istanbul'da 5, Ankara'da 7, Trabzon ve Afşin'de ler yere bomba
atıldı.
15 Ocak 1978 : Şon 15 günde siyasi cinayetler sonucunda 30 kişinin öldürüldüğü
açıklandı;
16 Ocak 1978 : Istanbul Emniyeti'nde yapılan değişiklik sonucu, Il Emniyet
Müdürü Nazmi Iyibil merkeze

alınırken, Asayiş Şube Müdür Yardımcısı Sadettin Tantan Kahramanmaraş'a atandı.
17 Ocak 1978 : Ecevit Hükümeti, 218'e karşı 229 oyla güvenoyu aldı.
29 Ocak 1978 : Ocak ayı içerisinde Istanbul'da siyasi cinayetler neticesinde 14
kişinin öldürüldüğü, 75 kişinin
yaralandığı açıklandı. Il genelinde 43 bombalama olayı gerçekleşti.
30 Ocak 1978 : Jürkiye Işçi ve Köylü Partisi (TIKP) kuruldu. Genel Başkanlığı'na
Doğu Perinçek getirildi.
1 Şubat 1978 : Istanbul Sağmalcılar Cezaevi'nde isyan çıktı.
2 Şubat 1978 : Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, "Ordu içinde kontrgerilla
yoktur." dedi.
10 Şubat 1978 : Memuriyeti gasp suçundan yargılanan eski TRT Genel Müdürü Şaban
Karataş, 3 ay hapis
cezasına mahkum oldu.
12 Şubat 1978 : Almanya, Türkiye'ye 130 milyon mark kredi açtı.
13 Şubat 1978 : Yurt çapında çeşitli işyerlerinde devam eden grevler bugün
itibariyle bitti. Yeni zam dalgası
geliyor.
15 Şubat 1978 : Bakanlar Kurulunca, ülkenin döviz sıkıntısını hafifletmek için
yurtdışına yapılan turistik
gezilerin en az 2 yılda bir yapılabileceği kararlaştırıldı.
- Kredi muslukları açıldı. Dünya Bankası 350 milyon dolar kredi verdi. 3 Amerikan Bankası toplam 3 milyar
dolar kredi açacak. Romanya ile de kredi anlaşması yapılıyor.
16 Şubat 1978 : Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, ithal eşyaların satışının yasaklandığını açıkladı.
17 Şubat 1978 : Geçen yıl Hacca gidenlerin bu yıl gidemeyecekleri açıklandı.
21 Şubat 1978 : Yahya Demirel, vergi kaçırmaktan 1.5 yıl hapis cezasına mahkum
oldu.
23 Şubat 1978 : Libya, Türkiye'ye 2 milyon ton daha fazla petrol vereceğini
açıkladı.
25 Şubat 1978 : Hammadde ve yakıt sıkıntısından dolayı, Samsun Azot Fabrikası
ile Ünye Çimento Fabrikası
üretimlerini durdurdular.
28 Şubat 1978 : Eski Başbakanlardan Adnan Menderesin ortanca oğlu, AP Aydın
Milletvekili Mutlu
Menderes, geçirdiği trafik kazası sonucu öldü.

1 Mart 1978 : Devalüasyon yapıldı. TL. %38 oranında değer kaybetti.
6 Mart 1978 : Yaş haddinden emekli olan Genelkurmay Başkanı Org. Semih Sancar,
görevini törenle KKK
Org. Kenan Evrene devretti.
8 Mart 1978 : Kara Kuwetleri Komutanlığına Org. Nurettin Ersin getirildi.
10 Mart 1978 : Başbakan Ecevit ve Yunan Başbakanı Karamanlis arasındaki ikili
görüşmeler Montröde
başladı.
11 Mart 1978 : ABD Başkanı Carterın, Türkiyeye karşı devam eden ambargoyu devam
ettirme isteği üzerine
ABDye nota verdik.
- Montröde devam eden Ecevit, Karamanlis görüşmeleri sona erdi. Somut bir sonuca
ulaşılamadı. Ecevit
yaptığı açıklamada Amerika gölge etmesin başka ihsan istemem. dedi.
16 Mart 1978 : Istanbul Universitesinden çıkan sol görüşlü 100e yakın öğrencinin
üzerine ülkücüler
tarafından bomba atıldı ve silahla ateş açıldı. 5 kişi öldü, 47 kişi yaralandı.
Olayın faillerinden kimse
yakalanamadı. Universite süresiz kapatı Idı.
18 Mart 1978 : Istanbul Umraniyede silahla öldürülmüş 5 kişinin cesedi bulundu.
Olayla ilgili 80 kişi gözaltına
alındı.
23 Mart 1978 : IMF ile 1.5 milyar dolarlık kredi anlaşması yapıldı.
24 Mart 1978 : Ankara Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Oz, bir suikast sonucu
öldürüldü.
8 Nisan 1978 : Istanbulda evinin önünde silahlı saldırıya uğrayan Hukuk
Fakültesi Oğretim Uyesi Doç. Server
Tanilli ağır yaralanarak felç oldu.
17 Nisan 1978 : APli Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu, gönnderilen bir
bombalı paketi açarken,
gelini ve iki torunuyla birlikte parçalanarak öldü. Malatyada büyük olaylar
başladı.
20 Nisan1978: Dev-Genç ve Ulkücü Memurlar Derneği kapatıldı.
22 Nisan 1978 : Malatyada başlayan olaylar Kahramanmaraşa sıçradı, kent gergin
saatler geçiriyor, yer yer
çatışmalar var.
23 Nisan 1978 : Iğdırda bir süre önce öldürülen bir ülkücünün cenazesinden dönen
yaklaşık 2000 kişi, 200e

yakın iş yerini tahrip etti. Şehre askeri birlikler sevk edildi. Gece ve gündüz
sokağa çıkma yasağı kondu.
27 Nisan 1978 : Cengiz Taşer TRT Genel Müdürlüğüne getirildi.
28 Nisan 1978 : Tiyatro sanatçısı Muammer Karaca öldü.
- Bir süre önce yurtdışına kaçan Yahya Demirel hakkında gıyabi tutuklama kararı
verildi.
1 Mayıs 1978 : Istanbulda geçen yılın aksine olaysız ve sakin geçen 1 Mayıs
kutlamalarından sonra, gece
yarısı 3 Polis şehit edildi.
- Kahramanmaraşta sağ görüşlü 3 kişi, meçhul kişilerce kurşuna dizilerek
öldürüldü.
10 Mayıs 1978 : Istanbulda, tarihi Çiçek Pasajı çöktü. 12 kişi öldü.
13 Mayıs 1978 : Milli Savunma Bakanı H. Esat Işık, Amerikan ambargosunun
kalkmaması üzerine, Türkiyede
ki Amerikan üslerinin kapatılacağını açıkladı.
19 Mayıs 1978 : Ankarada, Gençlik ve Spor Bayramında kız öğrencilerin
kıyafetlerinden dolayı aleyhte
tezahürat yapıldı. Istanbulda tribünlerin önünde bomba patladı. Antakyada kız
öğrencilere saldırıldı ve
elbiseleri yırtıldı. MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, Anıtkabire gitmedi.
23 Mayıs1978: Türkiye, Imralı Cezaevinden kaçan BilIy Hayesin yazdığı romandan
uyarlanarak sinemaya
aktarılan Geceyarısı Ekspresi filmini protesto etti.
24 Mayıs 1978 : Bir süredir piyasada bulunmayan ve ancak karaborsada satılan
yağdan sonra, şekerde
karaborsaya düştü.
28 Mayıs 1978 : Ecevit ve Karamanlis, Montröden sonra bu defada Amerikada bir
araya geldiler.
30 Mayıs 1978 : Başbakan Ecevit, ABD Başkanı Carter ile Washingtonda görüştü.
1 Haziran 1978 : Taşkent Film Festivalinde, Türkan Şoray En iyi kadın oyuncu
ödülünü kazandı.
2 Haziran 1978 : Madridde Ermeni teröristlerin düzenlediği saldırı sonucunda,
Büyükelçimiz Zeki Kuneralpin
makam arabasında bulunan eşi Necla Kuneralp, emekli Büyükelçi Beşir Balcıoğlu ve
şoför öldüler. Büyükelçi

araçta bulunmadığı için kurtuldu.
4 Haziran 1978 : Başbakan Ecevit, New Yorkta finansal kuruluşlarla görüşerek
borçlarımız için güvence
verdi.
7 Haziran 1978 : TIKKO terör örgütünün lideri Ibrahim Kaypakkayanın yargılamasını yapan Hakim Binbaşı
Yaşar Değerli, otomobiline konulan bombanın patlaması sonucu ağır yaralandı.
11 Haziran 1978 : Cezaların bir kısmını tecil eden Infaz Kanunu yürürlüğe girdi
ve mahkumların
salıverilmesine başlanıldı. (Bir nevi AF, Ecevit af çıkarmasını çok seviyor herhalde.)
22 Haziran 1978 : Ecevit, Moskovada SSCB Devlet Başkanı Leonid Brejnev ile
görüştü.
23 Haziran 1978 : 30.05.1971de Mahir Çayan ve Hüseyin Cevahirinde aralarında
bulunduğu kişilerce
kaçırılarak 51 saat rehin tutulan Sibel Erkan isimli kız çocuğunu kurtarma operasyonuna katılan ve Hüseyin
Cevahiri operasyon sırasında vuran emekli deniz Yarbay Cihangir Erdeniz, düzenlenen bir suikast sonucu
öldürüldü. Olayı Marksist-Leninist Propaganda Birliği üstlendi.
24 Haziran 1978 : SSCBnin Türkiyede petrol arayacağını açıklamaları ortalığı
karıştırdı. Yabancı petrol
şirketleri Türkiyeye olan satışları nı durdurdular.
27 Haziran 1978 : MİT Müsteşarlığına emekli Org. Adnan Ersöz getirildi.
4 Temmuz 1978 : Antalya Film Festivalini Maden filmi kazandı. Maden filminde
oynayan TarıkAkan En iyi
erkek oyuncu, Hale Soygazide En iyi kadın oyuncu ödülünü kazandılar.
5 Temmuz 1978 : Ankara Valiliği, Poliste ikiliğe ve çatışmalara sebep olan POL-DER (Polis Derneği) ve POLBIR (Polis Birliği)i kapattı.
- Atatürk Eğitim Enstitüsünün TOB-DERli Müdür Yardımcısı Fahrettin Yılmaz
öldürüldü.
11 Temmuz 1978 : Hacettepe Universitesi Oğretim Uyesi, sol görüşlü Doç. Bedrettin Cömert arabasında öldürüldü, olayda eşi ağır yaralı olarak kurtuldu.
17 Temmuz 1978 : Danıştay, POL-DER ve POL-BIRin kapatılması kararını durdurdu.
Her iki demekte tekrar faaliyete başladı.
18 Temmuz 1978 : Istanbul Valiliği Binasına silahlı saldırı düzenlendi, 2 Polis
yaralandı.

- Istanbul ve Diyarbakırda meydana gelen anarşi olaylarında 3 genç öldü.
24 Temmuz 1978 : Salihli Cezaevinde isyan çıktı. Cezaevi Müdürü öldürüldü,
Cumhuriyet Savcısı rehin alındı.
25 Temmuz 1978 : ABD Senatosu, Türkiyeye uygulanan silah ambargosunu, uzun
tartışmalardan sonra şartlı olarak kaldırılmaya karar verdi. 1 Ağustosta yapılan
oylamada, 205e karşı 208 oy ile ambargo kalktı ancak Kıbrıstan Türk askerinin
çekilmesi istendi.
28 Temmuz 1978 : IMF, Türkiyeye acı reçetesini açıkladı: Memur kadrosu
dondurulsun, maaşlar artırılmasın, benzine zam yapılsın, KIT açıkları
kapatılsın. (Hep aynı şarkı ama maalesef bu şarkıyı çalacak müzisyenler yok.)
29 Temmuz 1978
4 Ağustos 1978
8 Ağustos 1978
9 Ağustos 1978
17 Ağustos 1978
21 Ağustos 1978
tamamlandı.)
25 Ağustos 1978 : Istanbulda, Galata Köprüsüne, Adliye Sarayına ve Edebiyat
Fakültesine bombalı saldırılar düzenlendi.
1 Eylül 1978: Yağ, benzin, ilaç ve sabundan sonra kahvede karaborsaya düştü.
Geçim sıkıntısının yanısıra anarşide yükseliyor.
30 Eylül 1978 : Bu ay içinde 2. kez devalüasyon yapıldı.
- Istanbul Sirkeci Vapur Iskelesinin bekleme salonuna bomba atıldı. 1 kişi öldü,
13 kişi yaralandı.
2 Ekim 1978 : Prof. Turhan Feyzioğlunun istifası ile boşalan Başbakan
Yardımcılığı görevine, Devlet Bakanı Hikmet Çetin atandı.
9 Ekim 1978 : Ankara Bahçelievlerde TIP üyesi 7 genç, kaldıkları evde kurşun
yağmuruna tutularak öldürüldüler. Sağ kalan ağır yaralı bir genç, Polise,
katillerin sağcı intikam komandoları olduğunu söyledi.
Amerika, Türkiyeye askeri malzeme sevkıyatına başladı.
ITU Elektrik Fakültesi Dekanı Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu öldürüldü.
TL tekrar devalüe edildi. 30 Nisandan beri TLnin değeri %38 düştü.
Bingölün MHPIi Belediye Başkanı ile şoförü öldürüldü. Olaydan 1 saat sonra, sol
görüşlü Bölge Müdürü öldürüldü. (Kısasa kısas !!!)
Sağmalcılar Cezaevinde yatan 13 ülkücü kaçtı.
:1 Mayıs Işçi Bayramında pankart taşıyan bir genç, Bursada linç edildi. Bugün
Istanbulda olaylarda 3 kişi öldü.

Ankara 1. Asliye Ceza Mahkemesi, Ulkü Ocakları Derneğinin kapatılmasına karar
verdi. 6 ayrı şehirde çıkan olaylarda 6 genç öldürüldü.
Mazot sıkıntısı başladı. Otobüs seferleri aksadı.
!stanbulda 1 Polis linç edilmek istendi. Adanada Polisler taşlandı.
Iranda devam eden iç savaş yüzünden binlerce Iranlı Türkiyeye sığındı. Istanbul-Tahran hava
köprüsü kuruldu.
11 Aralık 1978 : Ahmet Enünlü, Ispanyada yapılan Dünya Vücut Geliştirme Şampiyonasında şampiyon oldu.
18 Aralık 1978 : Kahramanmaraşta bir sinemaya bomba atıldı. Saldırıyı solcuların
yaptığı iddia edildi ve
birden Kahramanmaraşta gerilim arttı. Sünni ve Alevi vatandaşlar sokak çatışmalarına başladılar. Solcular ise
bu saldırıyı kabul etmeyerek, olayı ülkücülerin provokasyonu olarak nitelendirdiler.
20 Aralık 1978 : Hacettepe Hastanesinde, Türkiyede ilk defa ilik nakli gerçekleştirildi.
- Kahramanmaraşta gerginlik giderek artıyor, sokak çatışmaları giderek büyüyor,
polis şehre hakim olmakta
zorlanıyor.
22 Aralık 1978 : Kahramanmaraşta 5, Ankarada 3, Istanbulda 2, Malatya, Adana ve
Eskişehirde ler kişi
öldürüldü.
- Eski CHP Kahramanmaraş Senatörü Hilmi Soydanda öldürülenler arasında.
23 Aralık 1978 : Kahramanmaraş yanıyor. Kentin her yerinde çatışma var, Güvenlik
Güçleri asayişe hakim
olamıyor. 33 kişi öldürüldü, lOOden fazlası ağır olmak üzere 300den fazla yaralı
var. Evler ve dükkanlar
yakıldı. Şehir Cehennemi yaşıyor.
24 Aralık 1978 : Kahramanmaraş alev alev. Hükümet Konağına yürüyüp ele geçirmeye
çalışan grup ile Polis
Urfa Cezaevi Müdürü öldürüldü.
Sivasta sağ-sol kavgası nda 9 kişi öldü, lOOden fazla yaralı var.
Ankarada bir belediye otobüsü silahla tarandı. 3 kişi öldü, 20 kişi yaralandı.
Ilaçta karaborsaya düştü. Pek çok ilaç piyasada bulunamıyor. 18 liralık Eptoin
150 lira.
Iranda Şaha karşı savaş başladı.

Orgeneral Tahsin Şahinkaya, Hava Kuvvetleri Komutanı oldu. (Darbenin kadrosu
19 Ekim 1978
20 Ekim 1978
24 Ekim 1978
26 Ekim 1978
Beden Terbiyesi
2 Kasım 1978
17 Kasım 1978
meydana gelen
22 Kasım 1978
29 Kasım 1978
3 Aralık 1978
6 Aralık 1978
8 Aralık 1978
arasında çatışma çıktı. Ölü sayısı 77'ye yükseldi, yaralı sayısı 1000'i geçti.
Şehir sanki bir iç savaş yaşıyor.
Şehre komando birlikleri gönderildi, çevre illerden Güvenlik Güçleri şehre hareket etti. Jetler Kahramanmaraş
üzerinde alçaktan uçuyor. Şehirde sokağa çıkma yasağı kondu.
25 Aralık 1978 : Kahramanmaraş'taki ölü sayısı 98'i buldu. Askeri birliklere sığınan halk çadırlara yerleştirildi.
Bakanlar Kurulu sıkıyönetim kararı aldı. Cumhurbaşkanı Korutürk, Başbakan Ecevit
ve AP Lideri Demirel ile
ayrı ayrı görüştü.
Ecevit: "Sıkıyönetim ilan edilebilir."
Demirel: "Artıkyeter demenin zamanı gelmiştir."
Türkeş: "Ecevit'in konuşması nedeniyle olaylar çıkmıştır."
26 Aralık 1978 : Bakanlar Kurulu,sabah saat 07.00'den itibaren 13 lIde (Istanbul, Ankara, Adana, Elazığ,
Bingöl, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Kars, Kahramanmaraş, Malatya, Sivas ve
Urfa) sıkıyönetim ilan elli.
- Kahramanmaraş'ta olaylar şiddetini azalttı ancak halkta büyük bir korku hakim.
Şehir adeta bir 'Hayalet Kent'
görünümünde.
27 Aralık 1978 : Kahramanmaraş'ta ölü sayısı 104'e çıktı. Olaylar yavaş yavaş
yatışıyor. Güvenlik güçleri
şehre hakim durumda.
- Sıkıyönetim ilanından sonra büyük şehirlerde sükunet sağlandı.
- Sigara'da karaborsada. 10 liralık samsun karaborsada 25 lira.
28 Aralık 1978 : Tarsus Cumhuriyet Savcısı öldürüldü.
31 Aralık1978: Turistik amaçlı yurtdışına çıkışlar, 2 seneden 3 seneye çıkartıldı.
1979

2 Ocak 1979 : Kahramanmaraş olaylarında yeteri kadar etkili olamamakla suçlanan
İçişleri Bakanı İrfan
Ozaydınlı istifa etti. Içişleri Bakanlığı'na vekaleten Orhan Eyüboğlu atandı.
3 Ocak 1979:42 milyonluk Türkiye'de, sadece 4 milyon kişinin vergi ödediği
açıklandı.
9 Ocak 1979 :11 Ağustos 1976'da Yeşilköy Havaalanı'nda 4 Israilliyi öldüren,
Muhammed Reşit ve Mehdi
Muhammed isimli Filistinli teröristler, Sağmalcı lar Cezaevi'nden kaçtılar.
IlOcak 1979 : Tunceli'ye bağlı Malazgirt llçesi'nin Akpazar Bucağı'nın CHP'li Belediye Başkanı Fikri
Ustündağ evinde tabancayla öldürülmüş olarak bulundu.
- Yazar Yaşar Kemal'in 'Olmez Otu' adlı romanı, Fransa'da en iyi yabancı kitap
ödülünü kazandı.
12 Ocak 1979 : Içişleri Bakanlığı'na CHP Sakarya Senatörü Hasan Fehmi Güneş
atandı.
20 Ocak1979: Bütün ithalat izne bağlandı. Nescafe, oyun kağıdı, müzik aletleri
ve poster ithali yasaklandı.
24 Ocak 1979 : Ortak Pazar, Türkiye'ye acil yardımı görüştü. AET Komisyonu
Türkiye'ye verilen kredilerin iki
katına çıkarılmasını kararlaştırdı.
30 Ocak 1979 : Amasya Taşova Cumhuriyet Savcısı, kimlikleri belirlenemeyen
kişilerce öldürüldü.
1 Şubat 1979 : Milliyet Gazetesi Başyazarı ve Genel Yayın Müdürü Abdi Ipekçi,
Istanbul Nişantaşı'nda evinin
önünde otomobilinin içindeyken tabanca ile öldürüldü. Cinayeti daha sonradan,
Mehmet Ali Ağca'nın işlediği
tespit edildi. Ağca tutuklandı, yargılanırken cezaevinden kaçtı.
- Uzun yıllar sonra Iran'a dönen Imam Humeyni'yi Tahran'da 2 milyon kişi karşıladı.
- MHP Manisa Il Başkanı Cemil Çöllü, akşam evine giderken uğradığı silahlı saldırı sonucunda ağır yaralandı.
6 Şubat 1979 : Istanbul'un eski Siyasi Şube Müdürü Ilgız Aykutlu, evinin önünde
silahlı saldırı sonucu
öldürüldü.
8 Şubat 1979 : Istanbul'da, parçalayarak öldürdüğü bir kadının uzuvlarını her
gün kentin değişik bir yerine

bırakan katilin yakalanması için operasyonlar aralıksız devam ederken, kadının
kesik başı bir sinemanın
koltuğu altında bulundu.
18 Şubat 1979 : Istanbul halkını dehşete düşüren parçalanmış kadın cesedinin
katili yakalandı.
21 Şubat 1979 : CHP Genel Merkezi bombalandı. Adana, Ankara ve Kars'ta meydana
gelen olaylarda toplam
7 kişi öldü.
24 Şubat 1979 : Piyasada ampul bulunamıyor.
25 Şubat 1979 : Dünyada yaşanan petrol bunalımı Türkiye'yi derinden etkiliyor.
Akaryakıt karneye bağlandı,
kriz had safhada. Yunanistan'dan mazot istedik, olumsuz yanıt verdiler.
3 Mart 1979 : Piyasada ilaç sıkıntısı başladı.
9 Mart 1979 : Istanbul'da banliyö treni kundaklandı. Konya'da bir kahvehane
tarandı. 1 ölü, 3 yaralı var.
10 Mart 1979 : Adıyaman MHP Ilçe Başkanı öldürüldü.
- Kahramanmaraş'ta bir öğrenci, ağzına kurşun sıkılarak öldürüldü.
11 Mart 1979 : Iran, CENTO'daki yükümlülüklerini reddettiğini açıkladı.
Pakistan'da çekildiğini açıkladı.
Böylece CENTO, fiilen dağılmış oldu.
12 Mart 1979 : '12 Mart Muhtırası'nın yıldönümünde protestolar yapıldı.
Akhisar'da Polis ile sol gruplar
arasında çıkan çatışmada 1 Polis şehit oldu, 25 kişi yaralandı.
13 Mart 1979 : Yunanistan, NATO'nun askeri kanadına döndü.
15 Mart 1979 : Türkiye'de CENTO'dan çekildiğini açıkladı.
16 Mart 1979 : Hükümet nihayet yeni zamları açıkladı, böylece uzun süredir
bekleyen stokçular bir gecede
zengin oldular.
23 Mart 1979 : MHP eski milletvekili Halit Kahraman eroin kaçırırken
Yunanistanda yakalandı.
26 Mart 1979 : Istanbulda bir kahvehane tarandı, 1 kişi öldü. Gaziantepte 2,
Unyede 1 kişi öldürüldü.
- Istanbulda Sanayi Odası ve Ankarada Maliye Bakanlığı binaları bombalandı.
27 Mart 1979 : Yeşilköy Havaalanına döviz yokluğundan dolayı pist lambası
alınamadı, pilotlar günlerce
Havaalanına kör iniş yaptılar.
1 Nisan 1979 : Iran Islam Cumhuriyeti kuruldu.
4 Nisan 1979 : Pakistanda bir süre önce General Ziya Ul Hak tarafından darbe ile

devrilen Başbakan Zülfikar
Ali Butto idam edildi.
7 Nisan 1979 : Türkiye Emekçi Partisi Genel Başkanı Mihri Belli, Istanbul Sultanahmetteki parti merkezine
giderken yaylım ateşine tutularak ağır şekilde yaralandı.
- Istanbulda, motorin olmadığı için arabalı vapur seferleri iptal edildi.
8 Nisan 1979 : Turgutluda, THKP örgütü mensubu 8 terörist, gözaltında tutulan
arkadaşlarını kurtarmak için
Polis Karakolunu bastılar. Çıkan çatışmada 2 bekçi şehit oldu, 1 polis ağır yaralandı.
9 Nisan 1979 : CIA hesabına casusluk yaptığı öne sürülen MIT lstihbarat Başkan
Yardımcısı emekli Albay
Sebahattin Savaşman 17 yıl 6 ay hapis cezasına mahkum oldu.
13 Nisan 1979 : Istanbul Beykozda Polis, THKP-C militanlarının kaldığı bir eve
baskın düzenledi. Çıkan
çatışmada 2 Polis şehit oldu, 2 Polis de yaralandı, 2 militan ise ölü olarak ele
geçirildi.
- Ankarada Şekerbank eski Genel Müdürü Omer Suhar evinde ölü olarak bulundu.
Ankara ve Adanada ise
ler genç öldürüldü.
16 Nisan 1979 : DISK, 1 Mayıs Işçi Bayramını Taksim Meydanında kutlama istekleri
Istanbul Valiliği
tarafından kabul edilmeyince, bir açıklama yaparak isteklerinde ısrarlı olduklarını bildirdi.
18 Nisan 1979 : Adanada militanlar, gözaltına alınan 5 arkadaşlarını kurtarmak
için Hacıbayram Polis
Karakolunu bastılar. Çıkan çatışmada 1 Polis Şehit oldu, 1 militan öldü. 3 Polis
ile 2 Bekçi ise yaralandı.
25 Nisan 1979 : Sıkıyönetim, TBMM tarafından uzatıldı. Mecliste milletvekilleri
arasında Türk-Kürt
tartışmaları yaşandı.
29 Nisan 1979 : Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, 1 Mayıs günü Istanbulda sokağa
çıkma yasağı koydu.
Şehre giriş ve çıkışlar 30 Nisan akşamından 2 Mayıs sabahına kadar yasaklandı.
- Istanbul Sıkıyönetim Komutanlığının açıklaması üzerine, DISKin 3 yöneticisi, 1
Mayısı kutlayacaklarını

açıklayınca gözaltına alındılar.
- Tiyatro sanatçısı Muhsin Ertuğrul öldü.
1 Mayıs 1979 : Istanbulda, partililer ile beraber sokağa çıkan TIP Genel Başkanı
Behice Boran ve TSIP
Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz gözaltına alındılar. Istanbulda sokağa çıkma yasağını
ihlal eden 1059 kişi
gözaltına alındı.
2 Mayıs 1979 : Gözaltına alınanlardan 415i serbest bırakılırken, 644 kişi savcılığa sevk edildi.
- Istanbul Gültepede bir kişi tabanca ile öldürüldü. Gece şehrin çeşitli yerlerinde bombalar patladı.
8 Mayıs 1979 : Mersin Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Halit Velioğlu ve eşi, evlerinde, biri bayan üç terörist
tarafından öldürüldü.
9 Mayıs 1979 : Istanbulda tüm sarraf ve kuyumcular, Hükümetin altın piyasasını
kontrol altına almayı
amaçlayan kararını protesto etmek için kepenk kapatma eylemi yaptılar.
10 Mayıs 1979 : İMF ile anlaşma sağlanamadı. Kredi umutları söndü.
11 Mayıs 1979 : Istanbul Ataköyde, NATO görevlisi 3 Amerikalı asker silahlı
saldırıya uğradı, biri öldü, biri
yaralandı.
14 Mayıs 1979 : Istanbul Mecidiyeköyde yüzlerce kişinin gözü önünde lise öğrencisi bir kız kurşuna dizilerek
öldürüldü.
- TUSIAD (Türkiye Sanayiciler ve Işadamları Derneği) gazetelere ilan vererek,
Ecevit Hükümetinin çekilmesini
istedi.
15 Mayıs 1979 : Brükselde yapılan NATO toplantısında Milli Savunma Bakanı Neşet
Akmandor: Gerekli
askeri yardımı alamayan Türkiyeden, bundan sonra bir şey beklemeyin. dedi.
22 Mayıs 1979 : Oto lastiği krizi büyüyor. Prellide grev var, Good-Year üretimini durdurdu, Lassa ise %30
kapasite ile çalışıyor.
24 Mayıs 1979 : Hava kuvvetlerine bağlı Kayseri Ikmal Bakım Merkezinde yapılan
ilk Türk uçağı Mavi Işık
başarı ile uçtu.
1 Haziran 1979 : Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, Dev-Gençi (Devrimci Gençlik)
kapattı.

4 Haziran 1979 : Kahramanmaraş olaylarının sanığı 803 kişinin duruşması Adanada
başladı. 330 sanık için
idam isteniyor.
11 Haziran 1979 : IMFnin şartlarını kabul ettik. Devalüasyon yapıldı, dolar 47.10 lira.
12 Haziran 1979 : Her şeye tekrar zam yapıldı.
16 Haziran1979: 3 gün önce beyin kanaması geçirerek komaya giren ünlü aktör
Ayhan Işık öldü.
18 Haziran 1979 : Istanbul Küçükköyde 3 kişi bir kahvehaneye baskın düzenleyerek, içeridekileri kurşun
yağmuruna tuttular. 1 kişi öldü, 8 kişi yaralandı.
20 Haziran 1979 : Türkiyede ilk defa, Vakıf Gureba Hastanesinde bir hastanın
beynine pil takıldı.
23 Haziran 1979 : Istanbul Beyazıt Meydanında saatli bomba patladı, 2 kişi öldü.

30 Haziran 1979 : Ankarada MHP Genel Merkezine bomba atıldı, makineli tüfeklerle
tarandı, 2 kişi öldü.
2 Temmuz 1979 : Elazığda maden müdürü ile eşi öldürüldü.
5 Temmuz 1979 : THKP-C militanları, Istanbulda bir Baş komiser'i şehit ettiler.
8 Temmuz 1979 : Ankara'da 30 Ağustos'ta MHP Genel Merkezi'ni bombalayanların
Polis oldukları ortaya
çıktı.
10 Temmuz 1979 : Gazeteci Abdi lpekçi'nin katil zanlısı Mehmet Ali Ağca yakalandı.
13 Temmuz 1979 : IMF ile Londra'da anlaşma imzalandı. Borçlarımız ertelendi.
- Ankara'da Mısır Büyükelçiliğini basan Filistinli 3 terörist, Elçilik
personelini rehin aldı. Çıkan çatışmada, 1
Polis ve 1 Bekçi şehit oldu. Teröristler 15 Temmuz'da teslim oldu.
15 Temmuz 1979 : Kars AP Il Başkanı Medet Alibeyoğlu öldürüldü.
18 Temmuz 1979 : Istanbul'da bir süre önce bir bayan turiste tecavüz ettikleri
tespit edilen 2 Polis yakalandı.
19 Temmuz 1979 : IMF, 320 milyon dolar krediyi onayladı.
30 Temmuz1979: AP Urfa Milletvekili Mehmet Celal Bucak ve yakınlarının iftara
davet edildiği Hilvan
ilçesinin Kırbaç köyündeki ev, otomatik silahlı 20 kişi tarafından tarandı, 4 kişi öldü, 11 kişi yaralandı.
1 Ağustos 1979 : 2 gün önce Kırbaç köyünde baskına uğrayan Bucak aşireti,

Siverek'te bir köyü bastı, 2 kişi
öldü, 10 kişi yaralandı.
6 Ağustos 1979 : Adana'da Hacı Omer Sabancı Kültür Sitesi'ne bomba atıldı, 3'ü
çocuk 4 kişi öldü.
- Ilaca %100 zam yapıldı.
17 Ağustos 1979 : Denizli'de bir kahvehane tarandı, 3 kişi öldü.
18 Ağustos 1979 : Demirel, 'Apoculara karşı' Cumhurbaşkanı Korutürk'ten tedbir
istedi. (Yılanın başı
küçükken ezilmeliydi.)
21 Ağustos 1979 : Komutanlar Güneydoğu'ya gittiler. Demirel TBMM'de yaptığı
konuşmada, "Güneydoğu'da
Devletin yerini Apo almış." dedi. (!!!)
22 Ağustos 1979 : Bugün Ramazan Bayramı ancak tüm Yurtta anarşik olaylar hız
kesmeden devam ediyor.
23 Ağustos 1979 : Uşak'ta MHP Il Başkanı ve Denizli'de bir öğretmen öldürüldü.
29 Ağustos 1979 : Son 1 ay içerisinde 17 kişinin öldürüldüğü Siverek'ten, halk
göç etmeye başladı.
31 Ağustos 1979 : Şiddetli yağışların neden olduğu sellerden dolayı toplam 62
kişi öldü.
19 Eylül 1979 : Istanbul'da, Hergün Gazetesi tarandı, 1 kişi öldü, 2 kişi yaralandı.
28 Eylül 1979 : Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, ülkücü olduğu öne sürülen
teröristlerce şehit edildi.
30 Eylül 1979 : Çeşitli yerlerde orman yangınları çıkmaya başladı. (Seçimler
yaklaşıyor.)
5 Ekim1979: Hafta Sonu Gazetesi, Artist Aynur Aydan ile olan ilişkisini
açıklayınca, Içişleri Bakanı Hasan
Fehmi Güneş istifa etti.
- Filistin Kurtuluş Orgütü (FKO) Lideri YaserArafat Ankara'ya geldi, Türkiye'de
açılan, elçilik statüsündeki
temsilciliğine Filistin Bayrağı çekildi.
12 Ekim 1979 : Hollanda Büyükelçimiz Ozdemir Benler'in oğlu Ahmet Benler Ermeni
teröristlerce öldürüldü.
16 Ekim 1979 : Başbakan Bülent Ecevit istifa etti.
17 Ekim 1979 : Ankara'da bir Camii'nin avlusunda oturanlara ateş açıldı, 1 kişi
öldü.

18 Ekim 1979 : Hükümeti kurma görevi AP Lideri Demirel'e verildi.
21 Ekim 1979 : Kızılay Kan Merkezi tarafından dağıtılan hastalıklı kanlar yüzünden 30 kişinin öldüğü
açıklandı.
24 Ekim 1979 : şıkıyönetim 19 lIde 2 ay daha uzatıldı.
27 Ekim 1979 : Istanbul Bayrampaşa'da bir kahvehane tarandı, 6 kişi öldü, 6 kişi
de yaralandı.
6 Kasım 1979 : Sıkıyönetim Komutanlığı, Ilerici Gençlik Derneği'ni (IGD) kapattı.
10 Kasım 1979 : Atatürk'ün ölüm yıldönümü törenlerine, MSP Lideri Necmettin
Erbakan ve diğer partililer
katılmadılar.
12 Kasım 1979 : AP Lideri Demirel, MHP ve MSP'nin dışarıdan desteklediği azınlık
Hükümeti'ni açıkladı.
15 Kasım 1979 : Istanbul Haydarpaşa önlerinde bir Yunan şilebiyle çarpışan,
Independenta isimli dev Romen
tankeri infilak edip yanmaya başladı. Kazada 51 denizci öldü. Yangın söndürülemiyor. 96.000 ton ham
petrolün denize döküldüğü tespit edildi.
19 Kasım 1979 : Ulkücü olduğu belirtilen gazeteci Ilhan Darendelioğlu, Istanbul'da öldürüldü.
20 Kasım 1979 : Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Umit Yaşar
Doğanay öldürüldü.
21 Kasım 1979 : Milletvekili transferleri artarak devam ediyor.
25 Kasım1979: Mehmet Ali Ağca, askeri cezaevinden kaçtı.
- AP azınlık Hükümeti, MHP, MSP ve CHP'den ayrılan bazı milletvekillerinin desteğiyle güvenoyu aldı.
26 Kasım 1979 : Istanbul'da TOB-DER'Ii 1 öğretmen ile 4 işçi öldürüldü.
28 Kasım 1979 : Papa 2. John Paul Ankara'ya geldi ve ilk kez ayak bastığı Müslüman bir ülkenin toprağını
öptü.
- Urfa'nın Hilvan ve Siverek Ilçelerinde gizli bir Kürt partisi kuran 242 Apocu
yakalandı. (PKK'nın ilk tohumları.)
- Istanbul'da 2 kişi öldürüldü. Polis otosu tarandı, 1 Polis yaralandı.
1 Aralık 1979 : Başbakan Demirel tarafından, Başbakanlık Müsteşarlığı'na Turgut
Ozal atandı.
3 Aralık 1979 : 67 11m Valisi değiştirildi.
4 Aralık 1979 : Kırıkhan'da 8 kişilik bir alevi ailesi, benzin dökülerek yakıldı.
7 Aralık 1979 : Iktisat Fakültesi Oğretim Uyesi Prof. Cavit Orhan Tengil, 4 terörist tarafından kurşunlanarak

öldürüldü.
10 Aralık 1979 : 52 11m Emniyet Müdürü değiştirildi.
13 Aralık 1979 : Unlü şair ve yazar Behçet Necatigil öldü.
14 Aralık 1979 : Istanbul Haydarpaşa Limanı önünde 29 günden beri yanan
Independenta isimli tanker fırtına
sayesinde söndü.
15 Aralık 1979 : İstanbul Beşiktaş'ta bir kahvehaneye bomba atıldı, 5 kişi öldü,
19 kişi yaralandı.
17 Aralık 1979 : Ankara'da Polisler tarafından, 'MSP Milli Görüş Kültür Sarayı'
adı verilen binada yapılan
aramada gizli bir atış poligonu bulundu. MSP Yenimahalle Ilçe Merkezi ve
Akıncılar Lokali'nin bulunduğu
binada yapılan aramalarda ise, Türkiye'de Humeyni tipi bir ayaklanma başlatmayı
amaçlayan bildiriler
bulundu.
23 Aralık 1979 : Bugün meydana gelen anarşik olaylarda toplam 9 kişi öldü.
24 Aralık 1979 : Kahramanmaraş'ta geçen yıl meydana gelen elim olayların
yıldönümünde tüm Yurtta olaylar
çıktı. Ankara'da, okullarda ders yapılamadı. Çıkan olaylarda biri öğretmen, biri
öğrenci toplam 3 kişi öldü.
- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nca TOB-DER kapatıldı.
- Tüm yurtta devam eden öğretmen direnişi nedeniyle yüzlerce öğretmen gözaltına
alındı.
30 Aralık 1979 : Istanbul Yeşilköy Havaalanı'nda ard arda iki bomba patladı.
Havaalanı'nda büyük hasar
meydana geldi.
Windows programının Bul (CTRL+F tuş bileşimi) özelliğinden yararlanarak doküman
içinde kelime araması yapabilirsiniz.
1980
2 Ocak 1980 : Komutanların Hükümete bir uyarı mektubu verdiği ileri sürüldü
ancak mektubu kimse
sa h iple n m ed i.
- Diyarbakır Belediye Başkanı Mehdi Zana (Leyla Zana'nın kocası) hakkında,
bölücülük ve Kürt propagandası
yaptığı gerekçesiyle dava açıldı.
5 Ocak 1980 : Demirel, Ecevit'in 'AP-CHP işbirliği' önerisini reddetti.

11 Ocak1980: Buca Cezaevi'nde siyasi mahkumların kaldığı tarafta 150 metrelik
bir tünel ortaya çıkarıldı.
16 Ağustos 1980 : Adalet Bakanlığı'nda bazı önemli dosya ve belgelerin çalındığı
açıklandı.
23 Ocak 1980 : Izmir Tariş'te Güvenlik Güçleriyle eylemciler arasında çıkan
çatışmada, 20'si Polis, 1
Jandarma olmak üzere toplam 35 kişi yaralandı.
- Çıkan olaylar üzerine Ege Universitesi tatil edildi.
24 Ocak 1980 : Unlu'24 Ocak Kararları' alındı. IMF'nin isteklerini kabul ettik.
Devalüasyon sonucu dolar70
lira oldu. A'dan Z'ye her şeye zam geliyor.
7 Şubat 1980 : Bern Büyükelçimiz Doğan Türkmen, Ermeni teröristlerin
saldırısından yaralı olarak kurtuldu.
12 Şubat 1980 : Izmir'de artan gerilim üzerine şehre 3.000 asker gönderildi.
Çatışmalar devam ediyor.
13 Şubat 1980 : Bern Büyükelçisi Doğan Türkmen'e ateş eden Ermeni terörist
Kilimciyan, Fransa'da
yakalandı.
14 Şubat1980: Istanbul Valisi Nevzat Ayaz, kepenk kapatan esnafa çağrıda
bulunarak, dükkanlarını
açmalarını istedi. Kent genelinde yapılan operasyonlarda 322 militan yakalandı.
- Izmir'de işçiler ve bazı gruplar tarafından işgal edilen TARIŞ'e asker girdi,
500'den fazla direnişçi gözaltına
alındı. . .
15 Şubat 1980 : Istanbul'da kepenkleri kapalı dükkanları askerler açtı. Izmir'de
asker TARIŞ'e girdi. DISK,
genel grev ilan ettiğini bildirdi.
16 Şubat 1980 : !stanbul'da esnaf dükkanlarını açtı.
17 Şubat 1980 : Izmir Gültepe'de Polis, aşırı sol görüşlüler tarafından
'kurtarılmış bölge' olarak ilan edilen
yere girdi, 16 Polis yaralandı, 3 kişi öldü.
19 Şubat 1980 : Kara Kuwetleri Komutanı Org. Nurettin Ersin'in görev süresi 1
yıl uzatıldı.
21 Şubat 1980 : Büyük turizm acentesi TUI, yaşanan anarşi ortamı ve can
güvenliği olmadığı gerekçesiyle
Türkiye'yi kara listeye aldığını açıkladı ve yapılmış olan rezervasyonların
yaklaşık yarısını iptal etti.

29 Şubat 1980 : Dövizli askerlik yasası kabul edildi.
3 Mart 1980 : Hatay eski Cumhurbaşkanı olan ve Hatay'ın Anayurda katılmasında
büyük emekleri geçen
Tayfur Sökmen öldü.
9 Mart 1980 : Genelkurmay başkanı Org. Kenan Evren, Cumhurbaşkanlığına aday
olacağı söylentilerini
yalanladı.
21 Mart 1980 : Nevruz Bayramı nedeniyle yurdun çeşitli yerlerinde çıkan olaylarda 8 kişi öldü, onlarca kişi
yaralandı.
23 Mart 1980 : TBMM'de Cumhurbaşkanlığı seçimi, aday bulunamadığı için yapılamadı. (Kimse talip değil.)
26 Mart 1980 : TBMM'de Cumhurbaşkanlığı seçimleri için turlara başlandı. Yapılan
ilkturda bağımsız aday
Nurettin Yılmaz 80 oy aldı.
29 Mart 1980 : Şiddetli yağışlar nedeniyle Sivas Develi'ye bağlı Ayvazhacı köyünde meydana gelen toprak
kaymasında 57 kişi öldü, 100'den fazla kişi yaralandı.
1 Nisan 1980 : Van Cezaevi'nde 58 mahkum, kazdıkları tünelden kaçtı.
2 Nisan 1980 : Devalüasyon yapıldı. Dolar75 lira oldu.
5 Nisan 1980 : Ortadoğu Gazetesi yazarı Ismail Gerçeksöz, solcular tarafından
öldürüldü.
6 Nisan 1980 : Eskişehir'de DISK'in düzenlediği mitingde çıkan olaylarda 5 kişi
öldü, 4 kişi yaralandı.
7 Nisan 1980 :7 yıllık görev süresi dolan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, törenle
Çankaya Köşkü'nden
ayrıldı. Cumhuriyet Senatosu Başkanı Ihsan Sabri Çağlayangil, Cumhurbaşkanı
Vekili oldu.
12 Nisan1980: Yazar Ümit Kaftancıoğlu, Müslüman Kardeşler Birliği adlı örgüt
tarafından öldürüldü.
22 Nisan 1980 : Sağmalcılar Cezaevi'nden de 23 mahkum kaçtı.
3 Mayıs 1980 : Eski Başbakanlardan Nihat Erim'in ikametinin girişinde görevli
bir Bekçi teröristlerce şehit
edildi.
4 Mayıs 1980 : Demokrat Parti Kongresi'nde partinin feshedilmesine karar verildi.
5 Mayıs 1980 : Anayasa Mahkemesi, Türkiye Emekçi Partisi'ni kapattı.
15 Mayıs 1980 : APli Devlet Bakanı Muhammed Kelleci istifa etti.

21 Mayıs 1980 : Tuzla Piyade Okulu Komutanı Sabri Demirbağ, uğradığı silahlı
saldırı sonucu yaralandı.
28 Mayıs 1980 : MHP Milletvekili ve eski Bakanlardan Gün Sazak öldürüldü.
2 Haziran1980: Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesi, 'mobilya davası'ndan dolayı Yahya
Demirel'i 4 yıl ağır
hapis cezasına çarptırdı.
10 Haziran 1980 : Bu yıl içinde 8. kez devalüasyon yapıldı.
21 Haziran1980: Şair ve oyun yazarı Ahmet Muhip Dranas öldü.
23 Haziran 1980 : Istanbul Büyükşehir Belediye Başkan Yardımcısı Bülent Demir,
Müslüman Kardeşler Birliği
adlı örgüt tarafından öldürüldü.
25 Haziran 1980 : MHP Ilçe Başkanı Ali Rıza Altıok, karısı ve kızıyla birlikte öldürüldü.
28 Haziran 1980 : Adana Cezaevi'nde 16 mahkum, kazdıkları tünelden firar ederken
Güvenlik Güçlerinin fark
etmesi sonucu çatışmaya girdiler, 4 mahkum öldü, diğerleri kaçmayı başardı.
2 Temmuz 1980 : Sivas'ta artan çatışmalar üzerine sokağa çıkma yasağı kondu.
3 Temmuz 1980 : TBMM'den güven isteyen Demirel, 214 red, 227 kabul oyu aldı.
4 Temmuz 1980 : Cumhurbaşkanlığı seçimleri bir türlü sonuca bağlanamıyor.
Partiler arasında en ufak bir
uzlaşma ümidi görünmüyor. Bunalım Devleti derinden etkiliyor.
5 Temmuz 1980 : Çorum ateşler içinde. Alevi-Sünni çatışması çıktı. Olaylarda 3
kişi öldü, 30 kişi yaralandı.
6 Temmuz 1980 : Çorum'da olaylar yatıştırılamadı, çatışmalar devam ediyor. Kente
askeri birlikler gönderildi.
Askerler yollara barikatlar kurdu. Sokağa çıkma yasağı kondu.
7 Temmuz 1980 : Çorum'da çatışmalar devam ediyor. Olü sayısı 20'ye çıktı.
8 Temmuz 1980 : Polis ve Asker Çorum'a hakim olabildi, şehirde azda olsa sükunet
sağlanabildi.
9 Temmuz 1980 : Fatsa'da 2 Astsubay, DEV-YOL (Devrimci Yoldaşlar) militanlarınca
kaçırıldı.
10 Temmuz 1980 : Fatsa'da gerginlik doruk noktasında, çatışmalar devam ediyor.
Komando birlikleri şehri

kuşattı.
- Çorum'da çatışmalar sona erdi, toplam ölü sayısı 25.
12 Temmuz 1980 : Güvenlik Kuvvetleri Fatsa'ya hakim oldu. 200'den fazla kişi
gözaltına alındı.
16 Temmuz 1980 : CHP Istanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu öldürüldü.
19 Temmuz 1980 : Eski Başbakanlardan Nihat Erim, solcu teröristlerin düzenlediği
bir suikast sonucu
öldürüldü.
22 Temmuz 1980 : DISK eski Genel Başkanı ve Maden-Iş Sendikası Başkanı Kemal
Türkler öldürüldü.
1 Ağustos 1980 : Atina Büyükelçiliği Idari Ateşesi Galip Ozmen, ASALA'ya bağlı
Ermeni teröristlerce
öldürüldü.
5 Ağustos 1980 : Ali Ozgentürk'ün 'Hazal' isimli filmi, Paris'te düzenlenen 'Prades Film Festivalinde en iyi film
seçildi.
6 Ağustos 1980 : ASALA militanları, Türkiye'nin Lion Konsolosluğu'nu bastılar, 4
Konsolosluk görevlimiz
yaralandı.
9 Ağustos 1980 : Kahramanmaraş olaylarının (23 Aralık 1978) faillerinden 22 kişi
idama mahkum edildi.
27 Ağustos 1980 : Alman Hükümeti, Türkiye'ye verdiği notada MSP Genel Başkanı ve
eski Başbakan
Yardımcısı Necmettin Erbakan'ı eroin kaçakçılığı ile suçladı.
28 Ağustos 1980 : Ankara Savcılığı, Erbakan'ın dokunulmazlığının kaldırılmasını
istedi.
3 Eylül 1980 : Izmir Cumhuriyet Başsavcısı, müstehcen pozlar veren Bülent Ersoy
hakkında tutuklama kararı
verdi.
5 Eylül 1980 : APli Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen, gensoru ile düşürüldü.
Ilk defa bir Bakan gensoru ile
düşürülmüş oldu.
6 Eylül 1980 : MSP, Konya'da Kudüs'ü kurtarma yürüyüşü yaptı. Istiklal Marşı
okunurken protestolar oldu,
bazı kişiler yere oturdu.

12 Eylül 1980 : DARBE... Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren Başkanlığında,
Kara Kuvvetleri Komutanı
Org. Nurettin Ersin, Hava Kuwetleri Komutanı Org. Tahsin Şahinkaya, Deniz
Kuvvetleri Komutanı Or. Am.
Nejat Tümer ve Jandarma Genel Komutanı Org. Sedat Celasun'dan oluşan Milli
Güvenlik Konseyi (MGK)
yönetime el koydu.
- Milli Güvenlik Konseyi'nin yaptığı açıklama ile, Hükümet, Senato ve Parlamento
feshedildi. Siyasi Partilerin
faaliyetleri durduruldu. Milletvekilleri ve Senatörlerin dokunulmazlıkları
kaldırıldı. Tüm yurtta saat 05.00'den
itibaren sokağa çıkma yasağı kondu. Anayasa yürürlükten kaldırıldı.
Tüm sendikalar faaliyetten men edildi. Tüm dernekler kapatıldı. Yurtdışına
çıkışlar yasaklandı.
- Sabah saatlerinde Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren, radyo ve televizyondan
halka hitaben bir konuşma
yaptı:
Yüce Türk Milleti... Türkiye Cumhuriyeti Devleti, son yıllarda izlediğiniz gibi
dış ve iç düşmanların tahriki ile
varlığına, rejimine ve bağımsızlığına yönelik ciddi ve fiziki haince saldırılar
içindedir. Devlet, başlıca organları
ile işlemez duruma getirilmiş, Anayasal kuruluşlar tezat ve suskunluğa bürünmüş,
siyasi partiler, kısır
çekişmeler ve uzlaşmaz tutumlarıyla Devleti kurtaracak birlik ve beraberliği
sağlayamam ışlar ve lüzumlu
tedbirler almamışlardır...
Kısaca Devlet, güçsüz bırakılmış ve acze düşürülmüştür. Azizi Türk Milleti, işte
bu ortam içinde Türk Silahlı
Kuvvetleri Iç Hizmet Kanununun kendisine verdiği Türkiye Cumhuriyetini kollama
ve koruma görevini yüce
Türk Milleti adına, emir ve komuta zinciri içinde yerine getirme kararı almış,
Ulke yönetimine bütünüyle el
koymuştur... Vatandaşların, sükunet içinde radyo ve televizyonları başında
yayınlanacak bildirileri izlemelerini
ve bunlara tam uymalarını ve bağrından çıkan Türk Silahlı Kuvvetlerine
güvenlerini beklerim.
- Tüm yurtta sıkıyönetim ilan edildi.
13 Eylül 1980 : Org. Kenan Evren, Devlet Başkanlığı görevini üstlendi.

- Milli Güvenlik Konseyinden yapılan açıklamada, AP Genel Başkanı Süleyman
Demirel, CHP Genel Başkanı
Bülent Ecevit ve MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakanın güvence altına alındıkları bildirildi. (Gözaltına
alınmanın kibarcası.)
- MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeşe teslim olması için saat 15.00e kadar süre
tanındı.
14 Eylül 1980 : DISK, HAK-IŞ, TURK-IŞ ve MISK yöneticilerine teslim olmaları
için 15 Eylül günü saat 18.00e
dek süre tanındı.
- Işçi ve memur maaşlarına %70 zam yapıldığı ve tüm grevlere son verildiği
açıklandı.
- Alparslan Türkeş teslim oldu.
- Adanada Yüzbaşı Bülent Angın şehit edildi. Teröristlerden, Serdar Soyergin
yakalandı. 5 gün sonra
hakkında idam cezası verildi.
15 Eylül 1980 : Tüm sendikaların, bankalarda bulunan paraları bloke edildi.
- Ihtilalden önce grevde bulunan 51.000 işçi işbaşı yaptı.
16 Eylül1980: Sendikacılar teslim olmaya başladılar.
17 Eylül 1980 : Gözetim altında tutma süresi 15 günden 30 güne çıkarıldı.
18 Eylül 1980 : Kenan Evren ve MGK üyeleri, TBMMde törenle ant içtiler.
- APden 7, CHPden 25, MHPden 11, MSPden 5 ve Bağımsızlardan 2 olmak üzere toplam
50 parlamenter
gözetim ve güvence altına alındığı açıklandı.
19 Eylül 1980 : Avrupa Parlamentosu, AET-Türkiye ilişkilerinin askıya alınmasını
reddetti.
- Enflasyon oranının %78 olduğu açıklandı.
20 Eylül 1980 : Devlet Başkanı ve Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren, eski
Deniz Kuvvetleri Komutanı
emekli Oram. Bülent Ulusuyu Hükümeti kurmakla görevlendirdi.
21 Eylül 1980 : Bülent Ulusu, Kabinesini açıkladı.
Başbakan Emekli Oramiral Bülent Ulusu
Başbakan Yardımcısı Turgut Ozal
Başbakan Yardımcısı Zeyyat Baykara
Devlet Bakanı Prof. Dr. Ilhan Oztrak
Devlet Bakanı Mehmet Ozgüneş
Devlet Bakanı Prof. Dr. Nimet Ozdaş
Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide
Kültür Bakanı Cihad Baban

Adalet Bakanı Cevdet Menteş
Milli Savunma Bakanı Haluk Bayülken
!mar ve Iskan Bakanı Şerif Tüten
Içişleri Bakanı Emekli Korgeneral Selahattin Çetiner
Enerji ve Tabi Kay. Bk. Serbülent Bingöl
Köyişleri Bakanı Münir Raif Güney
Turizm Bakanı Ilhan Evliyaoğlu
Sanayi Bakanı Şahap Kocatopçu
Ulaştırma Bakanı Necmi Ozgür
Tarım ve Orman Bakanı Prof. Dr. Sebahattin Ozbek
Çalışma Bakanı Prof. Dr. Turan Esener
Dışişleri Bakanı Ilter Türkmen
Maliye Bakanı Kaya Erdem
Milli Eğitim Bakanı Emekli Korgeneral Hasan Sağlam
Bayındırlık Bakanı Tahsin Onalp
Ticaret Bakanı Kemal Cantürk
Sağlık Bakanı Emekli Tümgeneral Prof. Dr. Necmi Ayanoğlu
Gümrük ve Tekel Bakanı Emekli Korgeneral Recai Baturalp
21 Eylül 1980 : Değişiklik yapılan yeni Sıkıyönetim Kanunu yürürlüğe girdi.
22 Eylül1980: Türk-lşe bağlı kapatılan sendikaların yeniden açılmasına karar
verildi.
26 Eylül 1980 : Paris Büyükelçiliğinin Basın Danışmanı Sevinç Bakkalbaşı, ASALA
teröristlerince düzenlenen
silahlı saldırı sonucu yaralandı.
- Ellerindeki silah ve patlayıcı maddeleri 15 gün içinde teslim edenlerin affedileceği açıklandı.
27 Eylül 1980 : Hükümet programını, Milli Güvenlik Konseyine sundu.
- Fransa, Türk Vatandaşları için vize uygulayacağını açıkladı.
8 Ekim 1980 : Balgat Katliamı sanıklarından sağcı Mustafa Pehlivanoğlu ile Telsizler Katliamı sanıklarından
solcu Necdet Adalı idam edildi. 8 yıldan beri uygulanan ilk idam cezaları.
- Suç işleyen milletvekillerinin dosyaları, mahkemelere gönderilmeye başlandı.
10 Ekim 1980 : MGK, faaliyetleri durdurulan sendikalara 'kayyum' tayinini öngören yasayı onayladı.
11 Ekim 1980 : Güvence altında tutulan parlamenterler ile sendikacıların salıverilmesine başlandı.
- Genel Nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuz 45.000.00'u geçti.
13 Ekim1980: Münih-Istanbul seferini yaparken 'akıncı' olduklarını söyleyen 4
terörist tarafından kaçırılan
THY'ye ait uçak, korsanlar tarafından Diyarbakır'a indirildi.
- Siyasi Partilere 'kayyum' tayinini öngören yasa kabul edildi.
14 Ekim 1980 : Korsanlar tarafından Diyarbakır'a kaçırılan uçağa operasyon

düzenlendi. Korsanlar yakalandı.
17 Ekim 1980 : 27 11m valisi değiştirildi.
22 Ekim 1980 : Gözaltında tutulan 500 DISK üyesi, serbest bırakıldı.
23 Ekim 1980 :160.000 silahın yetkili makamlara teslim edildiği açıklandı.
24 Ekim 1980 :14 Eylül tarihinde Yüzbaşı Bülent Angın'ı Şehit eden Serdar Soyergin, idam edildi.
- Demirel ve Ecevit'in evlerinde ifadeleri alındı.
27 Ekim 1980 : Geçici Anayasa açıklandı.
- Siyasi Partiler ve Sendikalar dışındaki kuruluşlara Kayyum tayinini öngören
yasa, MGK'da kabul edildi.
30 Ekim 1980 : Ecevit, CHP Genel Başkanlığı'ndan istifa etti.
31 Ekim 1980 : TIP (Türkiye Işçi Partisi) Genel Başkanı Behice Boran, normal
pasaport ile yurtdışına gitti.
1 Kasım 1980 : MGK Genel Sekreteri Org. Haydar Saltık, şartlar sağlanınca Kurucu
Meclis'in toplanacağını
açıkladı.
4 Kasım 1980 : MHP Genel Başkanı Türkeş'in bankalardaki paraları bloke edildi.
7 Kasım 1980 : Toplu olarak işlenen suçlarda gözaltında tutma süresi 30 günden
90 güne çıkarıldı.
- 34'ü tutuklu bulunan 44 eski milletvekili hakkında dava açıldı.
8 Kasım 1980 : MGK bünyesinde, yurt dışında Türkiye aleyhindeki propagandaları
izleyecek bir denetleme
kurulu oluşturulduğu öğrenildi.
10 Kasım 1980 : Güvenlik Kuvvetlerince gözaltına alınan yazar ve yayıncı Ilhan
Erdost'un askeri araçla
Mamak Cezaevi'ne götürülürken, bir askerin başına vurması sonucu öldüğü
açıklandı.
11 Kasım 1980 : Cumhuriyet Gazetesi kapatıldı.
1 Aralık 1980 : Israil ile ilişkiler donduruldu.
13 Aralık 1980 : Yeraltı dünyasının önde gelen isimlerinden 15'i tutuklandı.
21 Aralık 1980 : Ankara Baro Başkanlığı'na Prof. Dr. Muammer Aksoy seçildi.
24 Aralık 1980 : Irak, Türkiye'nin tüm petrol ihtiyacını karşılamayı taahhüt etti.
27 Aralık 1980 : Tutuklu bulunan 'babalardan' lOu serbest bırakıldı.
31 Aralık 1980 :1980 yılında enflasyon oranının %106 olduğu açıklandı.
1981
2 Ocak 1981 : Hikaye yazarı Eflatun Cem Güney öldü.
5 Ocak 1981 : Atatürkün doğumunun 100. yılı nedeniyle ilan edilen 'Atatürk Yılı'

törenlerle başladı.
20 Ocak 1981 : Şair Ozdemir Asaf öldü.
2 Şubat 1981 : Eski Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi Işgüzar, 'Adam kayırma, usulsüzlük, yolsuzluk, görevi
kötüye kullanma, nüfuz ticareti ve çıkar sağlamak' suçlamasıyla Yüce Divan'a
verildi.
4 Mart 1981 : Paris Büyükelçiliği Çalışma Ataşesi Reşat Moralı ve Din Görevlisi
Tecelli Arı, ASALA terör
örgütü tarafından şehit edildiler.
18 Mart 1981 : Sinema oyuncusu Cahide Sonku öldü.
17 Nisan 1981 : Besteci Şekip Ayhan Ozışık öldü.
24 Nisan 1981 : MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ile 33 arkadaşının, 'laikliğe aykırı hareketten'
yargılanmasına, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde başlandı.
27 Nisan 1981 : Unlü Türk müziği sanatçısı ve bestekar Münir Nurettin Selçuk
öldü.
30 Nisan 1981 : Eski Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi Işgüzar, Erzincan Ağır Ceza
Mahkemesi'nce silah
kaçakçılığı suçundan 2 yıl hapse mahkum oldu.
24 Mayıs 1981 : THY'nin Haliç adlı yolcu uçağı Bulgaristan'ın Burgaz şehrine
kaçırıldı. Mürettebat ve yolcular
tarafından, hava korsanları etkisiz hale getirildi.
1 Haziran 1981 : MGK tarafından yayınlanan bir bildiri ile, ülkeyi 12 Eylül1980
ortamına getiren siyasi
partilerin eski yöneticilerinin demeç vermeleri ve yazı yazmaları yasaklandı.
Aynı bildiriyle, eski politikacıları
övme, yerme ve eleştirme de yasaklandı.
5 Haziran 1981 : Genel ahlak kurallarını bozduğu gerekçesiyle, eşcinsellerin
sahneye çıkması Istanbul
Valiliği'nce yasaklandı. Daha sonra diğer başka valiliklerde bu yönde karar aldılar.
30 Haziran 1981 : Anayasa, Siyasi Partiler ve Seçim yasalarını hazırlayacak olan
160 üyeli Kurucu Meclis
Yasası, Milli Güvenlik Konseyi'nce kabul edildi.
24 Temmuz 1981 : 'Laikliğe aykırı harekette bulunmak' suçlamasıyla Ankara
Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu

Askeri Mahkemesi'nce yargılanan MSP Genel Başkanı ve 9 MSP'li hakkında tahliye
kararı verildi.
27 Temmuz 1981 : Kültür Bakanlığı tarafından; Besteciler Cemal Reşit Rey, Nevit
Kodallı, Orkestra Şefleri
Hikmet Şimşek, GürerAykal, Solistler Ismail Aşan, Tunç Unver, Sahne Sanatçıları
Meriç Sümen, Cüneyt
Gökçer, Suna Korat ve Yıldız Kenter 'Devlet Sanatçısı' olarak seçildiler.
18 Ağustos 1981 : MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ve 586 MHP'li ve Ulkücü
Kuruluşların yöneticileri
hakkındaki yargılama Ankara Sıkıyönetim Kom. Ask. Mahkemesinde başladı.
Türkeş'in de aralarında
bulunduğu 220 sanık için idam isteniyor.
4 Eylül 1981 : MGK tarafından kabul edilen bir kanunla, gözaltı süresi 90 günden
45 güne indirildi.
22 Eylül 1981 : Trakya'da planlı olarak yapılan 'sonbahar Tatbikatı' esnasında,
bir jet uçağı karargah üzerine
düştü. 40 asker şehit oldu, 72 asker yaralandı.
16 Ekim 1981 : Siyasi partilerin feshedildiğine dair kanun, MGK tarafından kabul
edildi.
21 Ekim 1981 : Türkiye'nin en büyük, dünyanın ise 3. büyük barajı olan 'Atatürk
Barajı' Devlet Başkanı ve
Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren tarafından törenle faaliyete geçti.
23 Ekim 1981 :160 üyeli Danışma Meclisi çalışmalarına başladı. Danışma Meclisi
Başkanlığı'na, Konya
Temsilcisi ve eski Başbakan Sadi Irmak seçildi.
2 Kasım 1981 : Kağıt 5.000 liralıklar tedavüle çıktı.
3 Kasım 1981 : Kapatılan CHP'nin eski Genel Başkanı Ecevit, siyasal demeç vermek
ve yaymak suçundan
dolayı, Ankara Sıkıyönetim Kom. Ask. Mahkemesi'nce, tek celse süren
yargılanmasından sonra 4 ay hapis
cezasına çarptırıldı.
6 Kasım 1981 : Yüksek Oğretim Kanunu, MGK tarafından onaylandı ve eski
Universiteler Kanunu yürürlükten
kal ktı.
22 Kasım 1981 : Devlet Başkanı ve Genelkurmay Başkanı Org. Kenan Evren, ilk yurt

dışı gezisini, Devlet
Başkanı General Ziya Ul Hak'ın davetlisi olarak Pakistan'a yaptı.
24 Kasım 1981 : Atatürk'ün başöğretmenliği kabul edişinin yıldönümü olan 24
Kasım, 'Oğretmenler Günü'
olarak ilk defa kutlandı.
30 Kasım 1981 : Kültür Bakanlığı kaldırılarak, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'na
bağlandı.
3 Aralık 1981 : Bülent Ecevit, 4 aylık hapis cezasını çekmek için Ankara Kapalı
Cezaevi'ne konuldu.
- ABD Savunma Bakanı Casper Oeinberger Türkiye'ye geldi.
22 Aralık 1981 : 52 sanıklı DISK davası, Ankara Sıkıyönetim Kom. Ask.
Mahkemesinde başladı.
26 Aralık 1981 : Eski Cumhuriyet Senatosu Başkanı ve eski Başbakan Suat Hayri
Urgüplü öldü.
1982
6 Ocak 1982 : Papa 2. qohn Paul'e suikasttan dolayı İtalya'da tutuklu bulunan
Mehmet Ali Ağca'nın
soruşturmasını yürüten Italyan Polis Şefi Nicola Simone bir suikast sonucu
yaralandı.
9 Ocak 1982 : Akşam Gazetesi'nin yayını Sıkıyönetim Komutanlığı'nca durduruldu.
13 Ocak 1982 : Hükümet tarafından yapılan açıklamada, ödeme güçlüğü çeken
Bankerlerin tasfiye edileceği
belirtildi.
21 Ocak 1982 : THKP-C davası başladı. 30 kişinin idamı isteniyor.
22 Ocak 1982 : Yargıtay 2. Hukuk Dairesi, Bülent Ersoy'un kadın olduğuna dair
mahkeme kararını usulen
bozdu.
29 Ocak 1982 : Los Angeles Başkonsolosumuz Kemal Arıkan, ASALA terör örgütü
mensubu Hanpig Harry
Sasunyan'ın düzenlediği suikast sonucu şehit oldu. Terörist Sasunyan,
16.06.1984'de biten yargılamasında
ömür boyu hapse mahkum oldu.
4 Şubat 1982 : 41 Banker hakkında tasfiye kararı alındı.
16 Şubat 1982 :217 sanıklı TKP davası başladı.
17 Şubat 1982 : Papa suikastinin sanığı Mehmet Ali Ağca'nın suç ortağı olduğu
iddia edilen Omer Ay,
Almanya'da yakalandı.
20 Şubat 1982 : 60 sanıklı KAWA ve TEKEP-B davaları başladı.

24 Şubat1982: Mehmet Ali Ağca'nın suç ortağı olduğu belirtilen Mehmet Şener,
Isviçre'de yakalandı.
27 Şubat 1982 : DEV-SOL davası başladı. 186 kişinin idamı isteniyor.
4 Mart 1982 : Abdi lpekçi'yi öldürmekten sanık Mehmet Ali Ağca'nın idam kararı
Danışma Meclisi tarafından
onandı.
13 Mart 1982 : 428 sanıklı DEV-YOL davası başladı.
17 Mart 1982 : Eski Gümrük Bakanı Tuncay Mataracı, 'rüşvet almak suçundan dolayı
3 yıl hapis cezasına
çarptırıldı.
28 Mart 1982: Turistik amaçlı yurtdışına çıkışlar, 3 yıldan 2 yıla indirildi.
7 Nisan 1982 : Istanbul'da, 2 Haziran 1981 yılından sonra yapılan bütün gecekonduların yıkılmasına karar
verildi.
9 Nisan 1982 : Ottowa (Kanada) Büyükelçimiz Kani Güngör ve Ticaret Ataşemiz
Cengiz Haktemur, Ermeni
ASALA teröristlerince düzenlenen suikasttan yaralı olarak kurtuldular.
13 Nisan 1982 : 'Adam kayırma, usulsüzlük, yolsuzluk, görevi kötüye kullanma,
nüfuz ticareti ve çıkar
sağlamak' suçlamasıyla Yüce Divan'da yargılanan, Eski Sosyal Güvenlik Bakanı
Hilmi Işgüzar, 9 yıl 8 ay hapis
ve 5.250.000 TL para cezasına çarptırıldı.
23 Nisan 1982 : TRT, renkli yayına başladı.
27 Nisan 1982 : Bülent Ecevit, BBC'de yayınlanan bir mektubu nedeniyle tutuklandı.
4 Mayıs 1982 : Bankerzedelere yapılacak ödeme planı açıklandı.
6 Mayıs 1982 : Boston Fahri Konsolosumuz Osman Gündüz, Ermeni ASALA örgütü
tarafından şehit edildi.
16 Mayıs 1982 : 7 ay önce hapisten kaçan Yılmaz Güney, Fransanın Cannes şehrinde
ortaya çıktı ve
Cannes Film Festivaline, Yol filmi ile katılacağını açıkladı.
19 Mayıs 1982 : Türkiye, Yılmaz Güneyin iadesi için Fransaya müracaat etti.
21 Mayıs 1982 : Bülent Ecevit, BBC TVsine demeç vermekten dolayı aldığı 34
günlük hapis cezasını çekmek
üzere cezaevine girdi.
23 Mayıs 1982 : Türkiyenin 5. Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay öldü.
8 Haziran 1982 : Lizbon (Portekiz) Büyükelçiliği Idari Ateşesi Erkut Akbay, ASALA örgütü tarafından şehit

edildi.
12 Haziran 1982 : Türkiye güzeli Nazlı Deniz Kuruoğlu, Avrupa güzeli seçildi.
19 Haziran1982: Banka mevduat faizleri %50de donduruldu.
20 Haziran 1982 : Banker Kastelli olarak tanınan Cevher Ozden ve eşi lsviçreye
kaçtı.
21 Haziran 1982 : Cevher Ozdenin evinde arama yapıldı, mallarına el konuldu.
24 Haziran 1982 : Cevher Ozden hakkında, gıyabi tutuklama kararı verildi.
30 Haziran 1982 : Devletin, banker borçlarına kefil olacağı, tahvillerin
sertifikalarla değiştirileceği açıklandı.
1 Temmuz 1982 : Banker Kastelliye para yatıran 220.000 kişi olduğu açıklandı.
7 Temmuz 1982 : Hükümet, bankerzedeler için kararname çıkardı.
14 Temmuz 1982 : Bir süre önce istifa eden Maliye Bakanı Kaya Erdemin yerine,
Adnan Başer Kafaoğlu
getirilince, Başbakan Yardımcısı Turgut Ozal istifa etti.
18 Temmuz 1982 : Anayasa taslağı, Danışma Meclisi Başkanlığına verildi.
22 Temmuz 1982 : Ermeni Kızılordusu isimli terör örgütü tarafından, Rotterdam
Başkonsolosumuz Kemalettin
Demirere suikast düzenlendi, saldırganlardan biri yaralı olarak ele geçirildi.
Demirer, yara almadan kurtuldu.
30 Temmuz 1982 : Jinekolog Dr. Oktay Cumhur Akkentin, uluslararası bir şebekeyle
ortak çalışarak
yurtdışına bebek sattığı ortaya çıktı. Ayrıca hakkında, yasadışı kürtaj yaptığı
ihbarı üzerine, kendisine ait
Boğaziçi Kliniğinin bahçesinde yapılan aramada bahçeye gömülü bebek ceninleri
bulundu. Akkent ve 6
arkadaşı tutuklandı. 04.07.1986 da, hakkında Hipomanyak raporu verilmesi üzerine
serbest bırakıldı.
1 Ağustos1982: Inci Baba olarak tanınan Mehmet Nabi Incilerin de aralarında
bulunduğu ihale mafyası
yakalandı.
4 Ağustos 1982 : Viski mafyasının lideri Ağa Koç, ölü olarak ele geçirildi.
8 Ağustos 1982 : Ermeni ASALA örgütü mensubu iki teröristin, Esenboğa
Havaalanında yaptığı saldırıda, 8
kişi öldü, 72 kişi yaralandı. Teröristlerden biri ölü diğeri yaralı olarak ele
geçirildi. Bu ASALAnın Türkiyede ki
ilk eylem idir.
11 Ağustos 1982 : Ermeni asıllı Türkvatandaşı Artin Penik, ASALA terörünü

protesto etmek için Taksim
Meydanında kendini yaktı. 4 gün komada kalan Penik, kurtarılamayarak vefat etti.

13 Ağustos 1982 :8 kişiyi öldürmekten dolayı idama mahkum edilen Ali Bülent
Erkanın cezası infaz edildi.
21 Ağustos 1982 : Cumhuriyet altını bir günde 600 liradan 1500 liraya fırladı.
- Bülent Ecevit cezaevine konuldu.
28 Ağustos 1982 : Kanada Büyükelçiliği Askeri Ataşesi Kurmay Albay Atilla Altıkat, ASALA teröristlerinin
düzenlediği saldırı sonucunda şehit oldu.
7 Eylül 1982 : Yazar ve çevirmen Azra Erhat öldü.
8 Eylül 1982: Banker Kastelli olarak tanınan CevherOzden, Tunusta yakalanaraktutuklandı.
9 Eylül 1982 :12 Eylül Ihtilalinden önce Anayasa Mahkemesi tarafından kapatılan
Devlet Güvenlik
Mahkemelerinin tekrar kurulmasına karar verildi.
10 Eylül 1982 : Bulgaristan Başkonsolosluğu Idari Ataşesi Bora Süelkan, Ermeni
ASALA teröristlerince şehit
edildi.
1 Ekim 1982 : Cevher Ozden, Tunustan Istanbula getirildi.
8 Ekim 1982 : Gazeteci Nazlı Ilıcak, Faşizm yargılanıyor adlı yazısı nedeniyle
aldığı 3 aylık hapis cezasını
çekmek üzere Sağmalcılar Cezaevine konuldu.
15 Ekim 1982 : Yaşar Kemal, Ince Memed isimli romanıyla, uluslararası Del Duca
Edebiyat ödülünü
kazandı.
20 Ekim 1982
26 Ekim 1982
27 Ekim 1982
2 Kasım 1982
kazandı.
5 Kasım 1982
7 Kasım 1982
Cumhurbaşkanı
11 Kasım1982
18 Kasım 1982
20 Kasım 1982
2 Aralık 1982
3 Aralık 1982
9 Aralık 1982
10 Aralık 1982

oldu
Banker Bako olarak tanınan Baki Aygüne yurt dışı na çıkma yasağı kondu.
Islam Kurtuluş Partisi (Hizb-üt Tahrir) adlı örgütün 22 kişilik yönetici kadrosu
yakalandı.
Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığına Nezih Demirkent seçildi.
Günaydın Gazetesinin yayını, Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından durduruldu.
Banker Cevher Ozden, karşılıksız çek vermekten dolayı 15 ay hapis cezasına
çarptırıldı.
Türkiye Gazetesinin yayını, Sıkıyönetim Komutanlığınca durduruldu.
Abdi Ipekçiyi öldürmekten sanık, Papa suikastından dolayı Italyada tutuklu bulunan Mehmet
Eski siyasi parti liderlerine ve yöneticilerine 10 yıl siyaset yasağı getiren kanun kabul edildi.
Yılmaz Güney, Türk vatandaşlığından çıkarıldı.
Mehmet Ali Ağcanın suç ortağı OmerAy, Almanyadan Türkiyeye iade edildi.
Ataol Behramoğlu, Asya-Afrika Yazarlar Birliği tarafından verilen Lotus Edebiyat
Odülünü
Gazeteci ve spor adamı Burhan Felek öldü.
Yeni Anayasa için referandum yapıldı. %91.5 kabul oyu alan Anayasa ile Kenan
Evrende
Ali Ağca'nın suç ortağı Bekir Çelenk, Sofya'da yakalandı.
- Günaydın Gazetesi, yeniden yayınlanmaya başladı.
22 Aralık 1982 : Banker Cevher Ozden'in üvey oğlu Hakan Bahadır, eroin komasına
girerek öldü.
1983
7 Ocak 1983 : Cem Karaca, Türkvatandaşlığından çıkarıldı.
- YOK'ün, 'öğretim üyelerinin sakallarını kesmeleri' kararı tepki ile karşılandı.
14 Ocak 1983 : Cumhurbaşkanı Kenan Evren'e Istanbul Universitesi'nce 'Fahri
Profesör' unvanı verildi.
16 Ocak 1983 : THY'nin Istanbul-Ankara seferini yapan Afyon isimli uçağı, Esenboğa Havaalanı'na inişte
piste çakıldı, 46 kişi öldü.
25 Ocak 1983 : Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından, Cumhuriyet Gazetesi ile Milli
Gazete kapatıldı.
27 Ocak 1983 : Burhan Feleke, Fransa'nın en büyük nişanı olan 'Legion d'Honneur'
nişanı verildi.
29 Ocak 1983 : Ermeni terörist Levam Ekmekçiyan idam edildi.
3 Şubat 1983 : Adalet Bakanı Cevdet Menteş istifa etti.

3 Mart 1983 : Yeni siyasi partiler kanunu kabul edildi.
5 Mart 1983 : Bulgaristan, Abdi Ipekçi suikastının sanıklarından Bekir Çelenk'i
iade etmeyeceğini açıkladı.
9 Mart 1983 : Belgrat (Yugoslavya) Büyükelçimiz Galip Balkarve makam şoförü
Necati Kaya, ASALA
teröristleri tarafından şehit edildiler.
21 Nisan 1983 : Avusturya Büyükelçisinin eşi ve kızını öldüren Şener Yiğit idam
edildi.
23 Nisan 1983 : Çetin Alp ve grubunun söylediği 'Opera' şarkısı, Eurovision
Şarkı Yarışması'nda puan
alamayarak sonuncu oldu.
25 Nisan 1983 : Siyasi hayat yeniden başladı.
30 Nisan 1983 : Seçimlerin 6 Kasım'da yapılacağı açıklandı. 723 kişinin siyasi
yasaklı konumuna girdiği
belirtildi.
5 Mayıs 1983 : TIKP davası sanıklarından Doğu Perinçek 12 yıl hapis cezasına
çarptırıldı.
9 Mayıs 1983 : Kıbrıs sorunu Birleşmiş Milletler gündemine alındı.
13 Mayıs1983: BM, Rum yanlısı Kıbrıs tasarısını onayladı.
14 Mayıs 1983 : Türkiye, BM'nin Kıbrıs konusundaki kararının geçersiz olduğunu,
Türkiye'nin bu kararı kabul
etmediğini açıkladı.
15 Mayıs 1983:12 Eylül'den sonra ilk siyasi parti olarak Milliyetçi Demokrasi
Partisi (MDP) kuruldu.
16 Mayıs 1983 : 5 liralık banknotlar tedavülden kaldırıldı.
18 Mayıs1983: Prof. Erdal Inönü, siyasi hayattan ve görevden kaçamayacağını
açıkladı, TUBITAKve
Boğaziçi Universitesi'ndeki görevlerinden ayrıldı.
21 Mayıs1983: Büyük Türkiye Partisi (BTP), Anavatan Partisi (ANAP) ve Halkçı
Parti (HP) kuruldu. 134 eski
parlamenter BTP'ye girdi.
24 Mayıs 1983 : Banker Cevher Ozden tahliye edildi.
- Türkiye'nin Brüksel Turizm Müşavirliği, ASALA militanlarınca bombalandı, maddi
hasar meydana geldi.
- Şair Necip Fazıl Kısakürek öldü.
25 Mayıs 1983 : Bulvar Gazetesi tarafından düzenlenen yarışmada Türkiye Güzeli

seçilen Hülya Avşar'ın,
daha önceden evlendiği ortaya çıkınca 2. güzel Dilara Haraççı kraliçe oldu.
26 Mayıs 1983 : Erdal Inönü'nün liderliğinde Sosyal Demokrat Parti (SODEP)
kuruldu.
- BTP'ye 33 eski parlamenter daha katıldı.
1 Haziran 1983 : Milli Güvenlik Konseyi (MGK) tarafından BTP kapatıldı. BTP'nin
kurucularından Hüsamettin
Cindoruk, Mehmet Gölhan ve yasaklı siyasilerden Süleyman Demirel, Sırrı Atalay
ve Ihsan Sabri
Çağlayangil'in de aralarında bulunduğu 16 kişi Çanakkale'de bir askeri garnizonda (Zincirbozan) mecburi
ikamete tabi tutuldular.
8 Haziran 1983 : MGK, ANAP ve HP'den yedişer üyeyi veto etti.
15 Haziran 1983 : MDP kurucularından Necla Tekiner, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın
kararı ile kurucu üyelikten
çıkarıldı.
16 Haziran 1983 : Istanbul Kapalıçarşı'da bir saldırgan tarafından düzenlenen
bombalı saldırıda 2 kişi öldü,
23 kişi yaralandı. Saldırgan kaçamayınca, karnındaki bombayı da patlatarak
intihar etti.
18 Haziran 1983 : Istanbul'da 6 rakamlı olan telefon numaraları 7 rakama çıkarıldı.
20 Haziran 1983 : Doğru Yol Partisi (DYP) kuruldu.
23 Haziran 1983 : 5ODEP'in 21 kurucusu MGK tarafından veto edildi. Erdal lnönü'de veto edilenler arasında.
27 Haziran 1983 : SODEP Genel Başkanlığı'na Cezmi Kartay seçildi.
29 Haziran 1983 : Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Genelkurmay Başkanlığı görevinden
ayrıldı, yerine Org.
Nurettin Ersin atandı. Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na Org. Necdet Uruğ, MGK
Genel Sekreterliği'ne Org.
Necip Torumtay getirildi.
1 Temmuz 1983 : Istanbul'da taksilere taksimetre takılmasına başlandı.
8 Temmuz 1983 : DYP'nin 30 üyesi, MGK tarafından veto edildi.
- Bizim Parti (BP) kuruldu.
14 Temmuz 1983 : Brüksel Ataşemiz Dursun Aksoy, ASALA militanlarınca şehit
edildi.
15 Temmuz 1983 : Paris'in OrIy Havaalanı'nda bulunan THY bürosuna, ASALA
militanlarınca bomba atıldı. 7

kişi öldü, 56 kişi yaralandı.
22 Temmuz 1983 : Marmara Universitesi'nde 79 öğretim üyesinin görevine son
verildi.
- Muhafazakar Parti kurucusu 24 kişi veto edildi.
28 Temmuz 1983 : Devlet, Hisarbank'a el koydu. Omer Çavuşoğlu ve Ahmet
Kozanoğlu'nun, sahip oldukları
Güneş Gazetesi'ne ait hisselerini bir süre önce Hisarbank'a devrettikleri anlaşıldı.
29 Temmuz 1983 : Bizim Parti kendisini feshederek, Türkiye Huzur Partisi'ne
katılmaya karar verdi.
3 Ağustos 1983 : Türkiye Huzur Partisi hakkında kapatma davası açıldı.
14 Ağustos 1983 : Tercüman ve Milliyet Gazeteleri süresiz kapatıldı.
24 Ağustos 1983 : Nokta Dergisi kapatıldı.
26 Ağustos 1983 : Bir yazısından dolayı hüküm giyen yazar Oktay Akbal cezaevine
girdi.
27 Ağustos 1983 : Nokta Dergisi ve Milliyet Gazetesi tekrar yayınlanmaya başlandı.
2 Eylül 1983 : Sinema oyuncusu Fen Cansel öldürüldü.
- Tercüman Gazetesi'nin yayınına izin verildi.
14 Eylül 1983 : SODEP eski Genel Başkanı Erdal Inönü hakkında Sıkıyönetim
Savcılığı'nca dava açıldı.
15 Eylül 1983 : Gazeteci Metin Toker, 3 ay hapis cezasına mahkum oldu.
4 Ekim 1983 : Idari sistemde köklü değişiklikler öngören yeniden yapılanmanın
ilk adımı olarak, Türkiye 8
bölge valiliğine ayrıldı. Daha sonra bu kararın uygulanmasından vazgeçildi.
8 Ekim 1983 : OrIy katliamında kullanılan bombaları yapan Soner Nayır, Fransız
Polisi tarafından yakalandı.
10 Ekim1983: Bülent Ecevitve 133 eski parlamenterin, yurtdışına çıkış yasağı
kaldırıldı.
14 Ekim 1983 : Danışma Meclisi'nin görevi fiilen sona erdi.
21 Ekim 1983 : Merhaba Gazetesi kapatıldı.
22 Ekim 1983 : MDP Lideri Turgut Sunalp, ANAP Lideri Turgut Ozal ve HP Lideri
Necdet Calp TRT'de açık
oturuma katıld
24 Ekim 1983
30 Ekim 1983
oturulamaz ha
- Günaydın ve
İstanbul'da ilk defa başarılı bir böbrek nakli yapıldı.

Merhaba Gazetesi'nin yayınına izin verildi.
Genel seçimler yapıldı. MGK'nın seçimlere katılmasına izin verdiği 3 partiden
ANAP birinci
MDP ise üçüncü parti oldu
Tan Gazetesi'nin yayınına izin verildi.
Günaydın Gazetesi'nin yayınına izin verildi.
Telefonlarda 3 dakika uygulaması başladı.
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) bağımsızlığını ilan etti.
- Türkiye, KKTC'yi tanıdığını ilan etti.
18 Kasım 1983 : Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, KKTC'nin bağımsızlık kararını geçersiz saydığını
açıkladı.
24 Kasım 1983 : TBBM açıldı. Başbakan Bülent Ulusu istifa etti.
- Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Hükümeti kurma görevini ANAP Genel Başkanı Turgut
Ozal'a verdi.
2 Aralık 1983 : Cumhurbaşkanlığı Konseyi'ndeki yerini almak için, Genelkurmay
Başkanı Org. Nurettin Ersin
görevinden istifa etti.
- Org. Necdet Uruğ Genelkurmay Başkanı, Org. Haydar Saltuk Kara Kuwetleri, Org.
Halil Sözer Hava
Kuvvetleri Komutanı oldular.
ANAP'lı Necmettin Karaduman, TBMM Başkanlığı'na seçildi.
Tedavüldeki paranın düşük gösterildiği ortaya çıktı. (Gizli emisyon)
3 yıldır görev yapan Milli Güvenlik Konseyi, Cumhurbaşkanlığı Konseyi'ne dönüştü.
Erdal Inönü, yargılandığı davadan beraat elli.
20 eski Bakan ve 80 eski parlamenter DYP'ye girdi.
Kapatılan Büyük Türkiye Partisi (BTP)'nin 18 kurucu
Turgut Ozal'ın kurduğu Kabine, Cumhurbaşkanı tarafı
Turgut Ozal
ve Devlet Bk. Kaya Erdem
ı lar
Diyarbakır eski Belediye Başkanlarından Mehdi Zana 24 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Erzurum ve Kars arasında sabaha karşı şiddetli deprem oldu. 34 köy
yok oldu, 12 köy le geldi. 1330 kişi öldü.
Tan Gazeteleri kapatıldı
2 Kasım 1983
5 Kasım 1983
6 Kasım 1983
parti, HP ikinci,
8 Kasım 1983
10 Kasım 1983
12 Kasım 1983

15 Kasım 1983
4 Aralık 1983
5 Aralık 1983
6 Aralık 1983
9 Aralık 1983
10 Aralık 1983
12 Aralık 1983
13 Aralık 1983
Başbakan
Başbakan Yar.
üyesi DYP'ye girdi. ndan onaylandı.
Köyişleri Bakanı
Milli Savunma Bakanı Içişleri Bakanı
Dışişleri Bakanı
Milli Eğitim Bakanı
Maliye Bakanı
Adalet Bakanı
Ticaret Bakanı
Sağlık Bakanı
Gümrükve Tekel Bakanı
Ulaştırma Bakanı
Tarım ve Orman Bakanı
İsmail Özdağlar Zeki Yavuztürk
Ali Tanrıyar
Vahit Halefoğlu
Vehbi Dinçerler
Vural Arı kan
Nejat Eldem
Kazım Oksay
Mehmet Aydın
Mesut Yılmaz
Veysel Atasoy Hüsnü Doğan
Kültürve Turizm Bakanı Mükerrem Taşçıoğlu
Sanayi Bakanı Cahit Aral
Çalışma Bakanı Mustafa Kalemli
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bk. Cemal Büyükbaş
Imarve Iskan Bakanı Sudi Gürel
Bayındırlık Bakanı Safa Giray
Gençlik ve Spor Bakanı Abdullah Tenekeci
Sosyal Güvenlik Bakanı Ahmet Kurtcebe Alptemuçin
18 Aralık 1983 : Erdal Inönü, yeniden SODEP Genel Başkanlığı'na seçildi.
21 Aralık 1983 : Ankara'da bir arabaya yerleştirilen bombanın patlaması sonucu
100'den fazla binanın
camları kırıldı. Olayı Islami Dava Orgütü üstlendi. Yapılan operasyonlarda 9
kişi yakalandı. Ankara ve
Istanbul'da ele geçirilen militanların 'Hizbul Dava-i Islami' örgütü üyesi

oldukları belirlendi.
24 Aralık 1983 : Turgut Ozal Hükümeti, TBMM’de güvenoyu aldı.
1984
2 Ocak1984: Katma Değer Vergisi, deneme olarak uygulanmaya başlandı.
- Hükümet, Kıbrıs’tan 1.500 askerin çekileceğini açıkladı.
6 Ocak 1984 : Türk Parasını Koruma Kanunu’nda yapılan değişiklik ile ‘döviz
taşımak’ suç olmaktan çıkarıldı
ve alım-satımı serbest bırakıldı.
7 Ocak 1984 : TRT yayınlarının yarısı renkli olarak yapılmaya başlandı.
9 Ocak 1984 : IMF ile görüşmeler başladı.
10 Ocak 1984 : Kürtaj yasallaştı.
12 Ocak 1984 : 77 eski parlamenter SODEP’e girdi.
14 Ocak 1984 : Kıbrıs Türk Toplumunun önderlerinden Dr. Fazıl Küçük, Londra’da
öldü.
19 Ocak 1984 : Güneydoğu’da 66 okul, öğretmensizlikten dolayı kapatıldı.
25 Ocak 1984 :13 firmaya sosyalist ülkelerden ithalat izni verildi.
27 Ocak 1984 : Çikita muz ithali çeşitli sorunlara yol açtı. Basın günlerce bu
konuyu işledi.
- Bağbank tasfiye edildi.
30 Ocak 1984 : Irak, 190 Iranlı savaş esirini Esenboğa Havaalanı’nda Iran’a
teslim etti.
8 Şubat 1984 : KDV, resmen uygulanmaya başlandı. Böylelikle faturalı yaşama
geçilmiş oldu.
18 Şubat 1984 : Türkiye Güzeli Nazlı Deniz Kuruoğlu, Avrupa Güzeli seçildi.
29 Şubat 1984 : Yunan Hükümeti, karasularını 12 mile çıkaran yasa teklifini
Parlamentoya sunma kararı aldı.
19 Mart 1984 : BM Genel Sekreteri Perez De Cuellar, Kıbrıs’ta Maraş’ın 6-9 ay
içinde BM’ye devrini istedi.
Cuellar, KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş’a 5 maddelik ‘uzlaşma metni’ verdi.
22 Mart 1984 : Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek, Cumhurbaşkanı Kenan Evren’e
bir mektup yollayarak,
Türk-Yunan ilişkilerinde arabuluculuk yapmayı teklif etti.
24 Mart 1984 : Yurt dışındaki işçilerin yakınlarına mektup içinde gönderdikleri
paraları 15 yıldır çalan bir
şebeke tespit edildi. 11 PTT görevlisi yakalandı.
25 Mart 1984 : Yerel seçimler yapıldı. ANAP %45m üzerinde oy alarak yine birinci

parti oldu. Istanbul
Belediye Başkanlığı'nı ANAP'lı Bedrettin Dalan kazandı.
26 Mart 1984 : Seçimlerde çıkan olaylarda 6 kişinin öldü, 63 kişi yaralandı.
28 Mart 1984 : Tahran Büyükelçiliğimize, ASALA militanlarınca saldırı düzenlendi. Askeri Ateşe Yardımcısı
Ismail Pamukçu ağır yaralanarak komaya girdi. Başkatip Servet Oktem ise hafif
yaralı olarak kurtuldu. Iran
Polisi 7 Ermeni teröristi yakaladı.
29 Mart1984: Yurtdışından getirilen ithal mallar vitrinleri süslemeye başladı.
30 Mart 1984 : ABD Dış Ilişkiler Komisyonu, Türkiye'ye hibe edilen 46 milyon
doların serbest bırakılması için
Maraş'ın Rum yerleşimine açılmasını talep etti.
- ABD Başkanı Reagan, hibenin koşula bağlanması önerisini protesto etti.
31 Mart 1984 : Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu, ABD Dış Ilişkiler Komisyonu'nun
kararını 'şantaj' olarak
niteledi.
- Işadamı Vehbi Koç, tüm işlerini oğlu Rahmi Koç'a devretti.
3 Nisan 1984 : Sabah görevinden istifa eden HP Genel Başkanı Necdet Calp, akşam
yapılan oylamada 33'e
karşı 80 oyla yeniden Genel Başkan seçildi.
- Yunanistan vatandaşlarına vize uygulaması kaldırıldı.
5 Nisan 1984 : Gazinocular patronu olarak tanınan Fahrettin Aslan, Paris'te
yakalanarak yurda getirildi.
6 Nisan 1984 : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, DYP'nin kapatılması için dava
açtı.
15 Nisan 1984 : Tahran Idari Ataşesi Ibrahim Ozdemirci'nin evi, silahla tarandı.

16 Nisan 1984 :10 PKK üyesi idama mahkum oldu.
24 Nisan 1984 : Doç. Dr. Yalçın Küçük, yazdığı bir kitaptan dolayı 7 yıl hapis
cezasına çarptırıldı.
- Şarkıcı Selda Bağcan tutuklandı.
28 Nisan 1984 : Tahran Büyükelçiliği Sekreteri Şadiye Yönder ve eşi Işık Yönder'e Ermeni teröristlerce saldırı
düzenlendi. Işık Yönder hayatını kaybetti.
8 Mayıs 1984 : Türkiye, Avrupa Konseyi'ne kabul edildi.
9 Mayıs 1984 : Yaşar Kemal'e Fransa'da Legion de'Honneur nişanı verildi.
17 Mayıs 1984 : Hayali ihracat yapan 8 firma tespit edildi.
28 Mayıs 1984 : ABD Kongresi, Türkiye'ye askeri yardımı artırmak için üç şart

koştu 1-Maraş iade edilecek,
2-Referandum ertelenecek, 3-KKTC'de seçim yapılmayacak.
29 Mayıs 1984 : TIKKO davasında 7 idam, 8 ömür boyu hapis kararı verildi.
14 Haziran 1984 : TBMM, biranın alkollü içki olduğu kararına vardı, bira satışı
ruhsata bağlandı.
- Diyarbakır'da sonuçlanan TIKKO davasında, 10 idam kararı verildi.
15 Haziran1984: Askerlik süresi 18 aya indirildi.
20 Haziran 1984 : Viyana Büyükelçiliği Çalışma Ataşesi Erdoğan Ozen, otomobiline
yerleştirilen bombanın
patlaması sonucu şehit oldu. Olayı Devrimci Ermeni Ordusu' adlı örgüt üstlendi.
4 Temmuz 1984 : Humeyni karşıtı Iranlı lider Sennar Mamadi, Türkiye'ye kaçtı.
6 Temmuz 1984 : Unlü illüzyonist Zati Sungur öldü.
11 Temmuz 1984 : Yahya Demirel, İsviçre'de kaçırıldı.
15 Temmuz 1984 : Yahya Demirel, Isviçre Polisinin operasyonu sonucu bulundu.
Yakalanan Enis
Karaduman ve Yıldırım Orel, "Yahya Demirel'in kendilerine olan 300 milyon lira
borcunu Hacı Ali Demirel'den
alabilmek için bu planı yaptıklarını" söylediler.
18 Temmuz 1984 : Alman Milli Takımı'nın teknik direktörü Jupp Derwall,
Galatasaray ile anlaştı.
25 Temmuz 1984 : Yahya Demirel Türkiye'ye geldi ve gözaltına alındı.
26 Temmuz 1984 : Ege Universitesi Oğretim Uyesi Doç. Nebahat Koru'nun derse
başörtüsü ile girmesi,
kıyafet kanunu tartışmalarını alevlendirdi. MDP Izmir Milletvekili Işılay Saygın
ve bir grup kadın milletvekili
Koru'yu eleştirdi.
27 Temmuz 1984 : Cumhurbaşkanı Evren milletvekillerinin maaş zammını veto etti.
3 Ağustos 1984 : Türkiye'ye sebze ithali serbest bırakıldı.
6 Ağustos 1984 : Irak ile ikinci petrol boru hattı için anlaşma imzalandı.
8 Ağustos 1984 : Şarkıcı Ibrahim Tatlıses'in, çocuğunun annesi Perihan Savaş'ı
döverek hastanelik etmesi
olay yarattı. Tatlıses, mahkeme tarafından tutuksuz yargılanmak üzere serbest
bırakıldı.
4 Eylül 1984 : Tercüman Gazetesi süresiz kapatıldı.
5 Eylül 1984 : Uludağ Universitesi'nde bir grup kız öğrenci, başörtülerini
çıkarmadıkları için Universiteden

çıkarıldılar.
10 Eylül 1984 : Yılmaz Güney, Paris'te kanserden öldü.
12 Eylül 1984 : ABD Temsilciler Meclisi'nde, 'Ermeni Soykırımı Günü' kabul edildi. Türkiye bu kararı protesto
etti.
- ABD Temsilciler Meclisi, '24 Nisan' tarihini ise 'Insanın insana zulüm günü'
olarak ilan etti. Bu kararlar
üzerine Türkiye-ABD ilişkileri gerginleşti. (!!!)
15 Eylül 1984 : ABD ile Türkiye ilişkilerinin gerginleşmesi üzerine, Hükümet,
soğukkanlı davranma kararı aldı.
(Tıpkı bu günkü gibi)
- Tercüman Gazetesi tekrar yayınlanmaya başlandı.
16 Eylül 1984 : Istanbul Belediye Başkanı Bedrettin Dalan, Haliç'in çevresini
temizlemek için Haliç kıyısında
bulunan arazileri istimlak etmeye başladı.
- Ilkokullara başlama yaşı 6'ya indirildi.
17 Eylül 1984 : 'Ermeni Soykırımı' iddiası, ABD Senatosu Genel Kurulu'na geldi.
21 Eylül 1984 : Iran'da, Türk firmalarına yönelik Ermeni saldırıları oldu.
26 Eylül 1984 : ABD Dışişleri Bakanı Shultz, Dışişleri Bakanı Halefoğlu'na kongreden Türkiye aleyhine karar
çıkmayacağına dair teminat verdi.
28 Eylül 1984 : 335 sanıklı MLSP/B davası sonuçlandı. 92 idam ve 45 müebbet
hapis cezası verildi.
29 Eylül 1984 : Füsun Erbulak'ın '60 Günlük Bir Şey' adlı kitabı, mahkeme kararıyla müstehcen olduğu
gerekçesiyle toplatıldı.
9 Ekim 1984 : Gökova Termik Santrali projesine köy halkı tepki gösterdi. Kadınlar yolu kesince temel atma
töreni yapılamadı.
13 Ekim 1984 : Isveç'te ele geçirilen bazı belgelerde, PKK'nın ASALA ile işbirliği yaptığı ortaya çıktı.
14 Ekim 1984 : Dışişleri Bakanı Halefoğlu, lrak'tan ikinci kez 'teröre karşı işbirliği ve sınırı aşma izni' istedi.
15 Ekim 1984 : Başbakan Turgut Ozal, Gökova Termik Santralinin yapılacağını
açıklayınca halk tepki
gösterdi. Konuya el atması için Cumhurbaşkanı'na telgraf ve mektup yağdı.
18 Ekim 1984 : Doğuda 'Kıskaç Harekatı' çerçevesinde 50 köyün boşaltılmasına
başlandı.
19 Ekim1984: İran, Türkiye'nin Irak sınırında yürüttüğü operasyonu protesto

etti.
20 Ekim 1984 : Iran, Türkiye’nin ‘teröre karşı işbirliği’ önerisine yanaşmadı.
- Afşin-Elbistan Termik Santrali açıldı.
24 Ekim 1984 : şuriye için casusluk yaptığı tespit edilen ‘Çiçero-2’ kod adlı bir Türk tutuklandı.
25 Ekim 1984 : Içişleri Bakanı Ali Tanrıyar istifa etti.
- Devlet Bakanı Ismail Ozdağlar, Gökova Santrali konusunda Başbakan Ozal’a karşı
çıkarak halktan yana
olduğunu açıkladı.
26 Ekim 1984 : Başbakan Ozal’ın istifa etmesini istediği Maliye Bakanı Vural
Arıkan, istifa etmeyi reddedince,
Ozal, Arıkan’ın azledilmesi için Cumhurbaşkanı’na başvurdu. Evren, Arıkan’ı
azletti.
- Yasadışı DEV-SOL örgüt üyesi 9’u kadın 34 militan yakalandı.
2 Kasım 1984 : Yasadışı MLSP/B örgüt üyesi 21 militan yakalandı.
5 Kasım 1984 : Şair Umit Yaşar Oğuzcan öldü.
8 Kasım 1984 : Başörtüsünü çıkarmayan Doç. Nebahat Koru, Ege Universitesi’nden
atıldı.
10 Kasım 1984 : Eski Istanbul Emniyet Müdürü Şükrü Balcı, rüşvet aldığı iddiası
ile aranırken, ABD’den yurda
döndü ve ‘Hesap vermeye hazır olduğunu’ söyledi.
16 Kasım 1984 : Osmanlı ailesinin en yaşlı üyesi olan ve tahtın varislerinden
Şehzade Nazım Efendi öldü.
18 Kasım 1984 : Yunanistan, Limni Adasındaki kuvvetlerini NATO emrine verdiğini
açıkladı. Türkiye karara
tepki gösterdi.
19 Kasım 1984 : Ermeni Devrimci Ordusu adlı örgüt mensubu teröristlerin açtığı
ateş sonucu, Viyana’da
BM’de görevli Enver Ergun otomobilinin içinde şehit edildi.
25 Kasım1984: Prof. Dr. Muzaffer Aksoy, Uluslararası Ramazzini Tıp Odülünü
kazandı.
1 Aralık 1984 : ABD Başkanı Reagan, Cumhurbaşkanı Evren’e özel bir mesaj
yollayarak, Kıbrıs konusunda
Türkiye’nin esnek davranmasını rica etti.
2 Aralık 1984 : Irlanda Büyükelçimiz Gündoğdu Ustün, Dublin’deki evinde ölü
olarak bulundu.

3 Aralık 1984 : Büyük tartışmalara yol açan ve günlerce kamuoyunu meşgul eden
Boğaziçi Köprüsü'nün
satılması gerçekleşti. Köprü'nün 10 milyar liralık hisse senetleri bir saatte bitti.
4 Aralık 1984 : Haliç'te 350 işyeri mühürlendi, yıkıma başlanacağı açıklandı.
15 Aralık 1984 : Yurtdışındaki kaçak solcular işbirliği yaparak eylemlerini sürdüreceklerini açıkladılar. PKK,
TIP, TKEP, TKP, TKSP ve TSIP birlikte çalışacaklarını ilan ettiler.
1985
1 Ocak 1985 : KDV yürürlüğe girdi.
3 Ocak 1985 : Hükümet, NATO tarafından Pershing ve Cruise füzelerinin Türkiye'ye
yerleştirilmesi teklifini,
kabul etmedi.
4 Ocak 1985 : Devlet Bakanı Ismail Ozdağlar yolsuzluk iddiaları üstüne istifa
etti. Yerine Mustafa Tınaz Titiz
getirildi.
6 Ocak 1985 : Keban Barajı'nın satışa çıkan 40 milyar liralık hissesi bir günde
tükendi.
- Ismail Ozdağlar için soruşturma komisyonu kuruldu.
15 Ocak 1985 : Cumhurbaşkanı Evren, Bulgaristan Devlet Başkanı Todor Jivkov'dan,
Türklerin hak ve
hukukunun korunmasını istedi. Jivkov olumlu yanıt verdi.
17 Ocak 1985 : Kıbrıs Zirvesi New York'ta başladı. Denktaş ve Kipriyanu biraraya
geldiler.
21 Ocak1985: Kipriyanu'nun uzlaşmaz tutumu nedeniyle, Kıbrıs zirvesi başarısızlıkla sonuçlandı.
22 Ocak1985: Türkiye'de bulunan Bulgaristanlı göçmenler, Birleşmiş Milletler ve
Cumhurbaşkanına 1000
imzalı birer telgraf çekerek, Bulgarlaşmayı kabul etmeyen 12.500 Bulgar vatandaşı Türk'ün, çeşitli baskılara
maruz kaldıklarını ve isimlerinin zorla değiştirildiğini belirterek, durumu protesto etmelerini istediler.
23 Ocak 1985 : Iran petrolü ve doğal gazının boru hattı ile Türkiye'ye taşı nması için ön protokol imzalandı.
(Gerçekleşmedi)
31 Ocak 1985 : Başbakan Ozal, Gökova'ya yaptığı ziyarette, santralin Gökova'ya
kurulacağını belirtti.
1 Şubat 1985 : Hükümet, zor durumda bulunan 360 şirkete mali destek kararı aldı.

4 Şubat1985: Başbakan Ozal, 27 yıl önce 1958'de Cezayir'in bağımsızlık önergesinin Birleşmiş Milletlerde
onaylanması sırasında, o zamanki Türk Hükümeti'nin (Menderes Hükümeti) çekimser
oy kullanmasından
dolayı Cezayir'den özür diledi.
5 Şubat 1985 : Hayali Ihracat konusundaki soruşturmalar esnasında daha pek çok
şirketinde bu olaylara
karıştığı tespit edildi.
- Devletin el koyduğu Istanbul Bankası, Hisarbankve Odibank yöneticileri hakkında dava açıldı.
9 Şubat 1985 : Istanbul'da, yıllardır görülmemiş soğuk ve kar oldu, kömür sıkıntısı başladı, su boruları dondu.
10 Şubat1985: Bulgaristan'daki Türklere yapılan baskılar, Batılı Ulkeler tarafından da yüksek sesle dile
getirilmeye başlandı.
13 Şubat 1985 : Aniden bastıran kar Istanbul'da hayatı felce uğrattı, okullar 3
hafta tatil edildi.
14 Şubat 1985 : 1981'de açılan MSP davasında delil yetersizliği gerekçesiyle
aralarında Necmettin
Erbakan'ın da bulunduğu 22 kişi beraat etti.
15 Şubat 1985 : Içişleri Bakanlığı Basın Danışmanı Hayat Ilhan, Libya hesabına
casusluk yaptığı
gerekçesiyle tutuklandı.
-29 ayrı KIT'de yolsuzluklar yapıldığı saptandı.
16 Şubat 1985 : ASALA terör örgütünün TKP (Türkiye Komünist Partisi) ile işbirliği yaptığı tespit edildi.
17 Şubat 1985 : Diplomatlarımıza yönelik saldırılarda ASALA terör örgütünün,
uluslararası mafya örgütleriyle
ortak çalıştığı tespit edildi.
19 Şubat 1985 : 624 sanıklı PKK Mardin davası sonuçlandı. 22 kişi idama mahkum
olurken, 25 kişide ömür
boyu hapis cezasına çarptırıldı.
20 Şubat 1985 : Son 55 yılın en soğuk kışı yaşanıyor. Isı Sivas'ta -55, Antalya'da -14 dereceye kadar düştü.
21 Şubat 1985 : Türkiye, soydaşlarımıza yapılan kötü muamelelerden dolayı
Bulgaristan'a bir nota verdi.
23 Şubat 1985 : Aşırı soğuklardan dolayı 11 kişi donarak öldü.
26 Şubat 1985 : Berlin Film Festivalinde, Tarık Akan'ın oynadığı 'Pehlivan' filmi, jüri özel ödülünü aldı.

28 Şubat 1985 : Yurtdışına uyuşturucu madde göndererek, Türkiye'ye silah
getirten ve ASALA terör örgütüne
yardım ettiği ileri sürülen Behçet Cantürkve 12 arkadaşı için idam istemiyle
dava açıldı.
2 Mart 1985 : OrIy davası sonuçlandı. ASALAnın Avrupa şefi Garbiçyan müebbet
hapse mahkum olurken,
Soner Nayır 15 yıl, Semerciyan ise 10 yıl hapse mahkum oldu.
8 Mart 1985 : Bulgaristan ile tüm sportif faaliyetler durduruldu.
21 Mart 1985: Istanbul Saraçhanede Bulgar zulmüne karşı protesto mitingi
yapıldı.
7 Mart 1985 :25 eski parlamenter MDPden istifa etti.
12 Mart 1985 : Kanada Büyükelçiliğimizi basan 3 ASALA militanı, 11 Elçilik personelini rehin aldı. Büyükelçi
Coşkun Kırca, ikinci kattan atlarken yaralandı. 5 saat süren operasyon neticesinde teröristler yakalandı.
Operasyon esnasında bir Kanadalı Polis hayatını kaybetti.
13 Mart 1985 : Bulgaristan, Türkler konusunda taviz vermeyeceğini açıkladı.
22 Mart 1985 : Istanbulda, Bulgaristanın tutumunu kınayan büyük bir miting
yapıldı.
24 Mart 1985 : Son iki gün içinde, Irandan kaçan yaklaşık 20.000 kişi Gürbulak
sınır kapısından Türkiyeye
sığındı.
25 Mart1985: Rahşan Ecevit, Demokratik Sol Parti (DSP) adında parti kurma
çalışmalarına başladı.
4 Nisan 1985 : Balıkesirde bir jet uçağı şehrin üzerine düştü, 15 kişi öldü, 21
kişi yaralandı.
- Bulgar Dışişleri Bakanı, ilk kez Büyükelçimiz Omer Lütemi makamına çağırarak
nota vermek istedi ancak
Lütem, Dışişleri Bakanının çağrısına uymayarak notayı kabul etmedi.
5 Nisan 1985 : Bayındırlıkve Iskan Komisyonunda kabul edilen tasarıyla, Boğaziçi
SIT alanında yapılaşmaya
şartlı olarak izin verildi. (!!!)
9 Nisan 1985 : Eski MHP Lideri Alparslan Türkeş serbest bırakıldı.
-50 promili geçmemek şartı ile hususi arabalarda alkol alınabileceği kabul edildi.
12 Nisan 1985 : Türkiye, Bulgaristana 3. kez nota verdi.
13 Nisan 1985 : Avrupanın çeşitli şehirlerinde yaşayan binlerce Türk,

Bulgaristanda yaşayan Türklere
yönelik baskıları protesto etmek için mitingler düzenlediler.
20 Nisan 1985 : Bursada, Bulgaristanı kınamak için büyük bir miting düzenlendi.
24 Nisan 1985 : Avrupa Konseyi Dışişleri Bakanları Komitesindeki dönem başkanlığımız reddedildi. Kamuran
Inan, Avrupa Meclis Başkan Yardımcısı oldu.
2 Mayıs 1985 :11k Türk tüp bebek, Almanyada doğdu.
5 Mayıs 1985 : 2. Boğaz Köprüsü ihalesini Japon firması kazandı.
14 Mayıs 1985 : DYP Kongresinde, Hüsamettin Cindoruk Genel Başkanlığa seçildi.
15 Mayıs 1985 : Mısır Devlet Başkanı Hüsnü Mübarek Türkiyeye geldi. Ilk defa bir
Mısır Devlet Başkanı
Türkiyeye gelmiş oldu.
17 Mayıs 1985 : Maliye eski Bakanı Vural Arıkan ANAPtan istifa etti.
28 Mayıs 1985 : Italyada, Mehmet Ali Ağca, yapılan duruşmasında bulunduğu
kafesin içinden, Ben Isayım.
Dünyanın sonu geldi. diye bağırdı. Daha sonradan kendinin Mesih olduğunu
belirtti.
29 Mayıs 1985 : Cumhurbaşkanı Evren tarafından 2. Boğaz Köprüsünün temeli
atıldı.
30 Mayıs 1985:8 yıldır devam eden Yahya Demirel ve babası Hacı Ali Demirel
hakkındaki, hayali ihracat
davasının bugünkü duruşmasından da bir sonuç alınamadı.
1 Haziran 1985 : Türk, Amerikan ve Alman bilim adamları, 21 yıllık kazının sonucunda dünyada en eski köyün
Diyarbakırda bulunduğunu ortaya çıkardılar.
3 Haziran 1985 : Bulgaristanda ki Filibe Başkonsolosluğumuz ablukaya alındı.
4 Haziran 1985 : Dışişleri Bakanlığı, Filibe Başkonsolosluğumuzun ablukaya
alınması ve 2 Bulgar savaş
uçağının hava sahamızı ihlal etmesi üzerine Bulgaristana 4. kez nota verdi.
5 Haziran 1985 : Sözde Ermeni Soykırım Tasarısı, ABD Temsilciler Meclisinde
reddedildi.
6 Haziran 1985 : Cumhurbaşkanı Evrenin veto ettiği Pişmanlık yasası ANAPın
oylarıyla tekrar kabul edildi.
7 Haziran 1985 : Mehmet Ali Ağca, kendisini hapisten eski Tekel Bakanı Tuncay
Mataracının kaçırdığını
söyledi.

10 Haziran 1985 : KKTCde yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini Rauf Denktaş
kazandı.
- Polis Yasa Tasarısı Türkiyede tepkilere yol açtığı gibi, AET tarafından da tepki ile karşılandı.
11 Haziran 1985 : Polis Yasa Tasarısına gösterilen tepkiler neticesi Ozal, tasarının biraz yumuşatılması için
talimat verdi.
13 Haziran 1985 : Polis Yasa Tasarısı TBMMde görüşülürken ANAP ve HPliler
yumruklaştı. Tasarı
ANAPlıların oylarıyla kabul edildi.
-Anayasa Mahkemesi, yabancılara mülk satışını öngören yasayı iptal etti.
- THKP-C davası sonuçlandı. 4 idam ve 12 müebbet hapis cezası verildi.
18 Haziran 1985 : Yeni Trafik Yasası yürürlüğe girdi, bu kanunla puan uygulaması
getirildi, 100 puanı
dolduran sürücünün ehliyeti 1 sene geri alınacak.
20 Haziran 1985 : Konyanın Karaağa kasabasının ANAPlı Belediye Başkanı Mehmet
Topuz, oruç yedikleri
gerekçesiyle 16 kişiye 10ar bin lira para cezası kesti.
27 Haziran 1985 : HP 1. Büyük Kongresinde 424 oy alan Aydın Güven Gürkan yeni
Genel Başkan oldu.
Necdet Calp 228 oy aldı.
30 Haziran 1985 : Refah Partisinin 1. Büyük Kongresi yapıldı. Ahmet Tekdal
yeniden Genel Başkanlığa
seçildi.
8 Temmuz 1985 : Silah kaçakçılığı ile suçlanan ve Bulgaristanda yaşayan Bekir
Çelenk yurda döndü.
13 Temmuz 1985 : Italyan Savcı Marini Istanbula geldi, Papa suikastı ile alakalı
olduğu ileri sürülen Bekir
Çelenk, Sedat Sırrı Kadem ve Ömer Ay hakkında ön soruşturma yapmak İçin
geldiğini belirtti.
- Bekir Çelenk tutuklanarak Mamak Askeri Cezaevine konuldu.
14 Temmuz 1985 : Bulgarlar, Filibe Başkonsolosluğumuzdaki ablukayı kaldırdılar.
Türkiye, Bulgar casusu
Yusufovu bırakacağını açıkladı.
25 Temmuz 1985 : Urdün Ankara Büyükelçiliği 1. Katibi Ziad Cevdet Satı, Islami
Cihad örgütünce öldürüldü.
29 Temmuz 1985 : Yeşilköy Havaalanının adı Atatürk Havaalanı olarak

değiştirildi.
30 Temmuz 1985 : Bulgaristan Meriç Nehrinin sularını barajda topladı. Ipsala
Ovası susuz kaldı.
1 Ağustos 1985 : SODEP ve HP birleşme kararı aldı.
6 Ağustos 1985 : Papa suikastı davasında Sedat Sırrı Kadem, Ağca ile yüzleştirildi. Kadem, Ağcayı suçladı.
8 Ağustos 1985 : Erzurum Aşkalede halkın su su diye bağırmasına kızan Başbakan
Turgut Ozal
konuşmasını yarıda kesti ve Ilçeyi terk etti.
9 Ağustos1985 : Türk Vatandaşlığından çıkarılan şarkıcı Cem Karaca, yurda
dönmesine izin verilmesi için
Başbakan Ozala müracaat etti.
24 Ağustos 1985 : ABDnin Yıldız Savaşları projesine karşı Avrupanın geliştirdiği
Eureka projesine
Türkiyede davet edildi.
- Bulgaristana, Türk azınlığa uygulanan baskılar nedeniyle tekrar nota verdik.
10 Eylül 1985: Cumhuriyet tarihinin en büyük aşı kampanyası Cumhurbaşkanı Evren
tarafından başlatıldı.
Kampanya ile 5 milyon çocuk aşı landı.
13 Eylül 1985 : Milli Eğitim Bakanı Vehbi Dinçerler Devlet Bakanlığına getirildi, Malatya Milletvekili Metin
Emiroğlu ise Milli Eğitim Bakanlığına getirildi.
19 Eylül 1985 : Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Oğretim Uyesi Prof. Dr. Sadi Sun, tetanos hastalığını tedavi etmeyi
başardı. Prof. Sun, tedavi yöntemini Avrupa Anestezi Akademisinin lsviçredeki
toplantısında tebliğ olarak
sundu.
20 Eylül 1985 : Türk Halk Müziği sanatçısı Ruhi Su öldü. Pasaport verilmediği
için yurtdışına gidememiş ve
tedavisini yaptı ramamıştı.
22 Eylül 1985 : Ruhi Sunun cenazesinde büyük çapta olaylar çıktı. Polis, 150
kişiyi gözaltına aldı.
27 Eylül 1985 : Koruculuk sistemi faaliyete geçti. Güvenlik Güçlerinin olmadığı
yerlerde, güvenliği korucular
sağlayacak.
29 Eylül1985: Antalya Film Festivalinde altın portakal ödülünü, Atıf Yılmazın
Dul Bir Kadın adlı filmi

kazandı.
1 Ekim 1985 : Bursada Bulgaristan göçmenleriyle görüşen Uluslararası Af Orgütü
temsilcisi Hugh Poulton,
TürkAzınlığın adlarının zorla değiştirildiğini ve baskı uygulandığını rapor etti.
2 Ekim 1985 : Amerikada bulunan Başbakan Turgut Ozal ve Dışişleri Bakanı Vahit
Halefoğlu, Israilli
muadillerinin görüşme taleplerini, Israilin Tunus baskınını protesto etmek amacıyla kabul etmediler.
6 Ekim 1985 : Nakşibendi tarikatından Şeyh Mahmut Hoca, Fatihteki Yavuz Sultan
Selim Camiinde verdiği
vaazda, kadınlara, TV seyretmemelerini, gazete okumamalarını söyledi. Cumhuriyet
Savcılığı Şeyh Mahmut
Hoca hakkında soruşturma başlattı.
- Yunan Başbakanı Andreas Papandreu, 1976da Türkiye ile Yunanistan arasında
imzalanan Bern
Anlaşmasını tanımadığını ilan etti.
7 Ekim 1985 : Besteci, piyanist ve orkestra şefi Cemal Reşit Rey öldü.
14 Ekim 1985 : Uyuşturucu madde ve silah kaçakçılığı suçlarından Mamak Askeri
Cezaevinde yatan Bekir
Çelenk kalp krizinden öldü.
16 Ekim 1985 : Düzenlediği Izmir Mitinginde haremlik-selamlık bölümleri oluşturan Refah Partisi hakkında
soruşturma açıldı.
17 Ekim 1985 : PKKnın elebaşısı Abdullah Ocalanı Suriyeden resmen istedik.
19 Ekim 1985 : Genel nüfus sayımı yapıldı. Nüfusumuzun 51.4 milyon olduğu
açıklandı.
21 Ekim 1985 : Istanbulda, Sabah Gazetesinin binası kurşunlandı.
28 Ekim 1985 : DEV-SOLun yöneticilerinden Paşa Güven Romada yakalandı.
31 Ekim 1985 : AETnin Türkiye temsilcisi Morganın aleyhimizdeki raporunu,
Irlandalı parlamenter John
Taylor Türkiyeye verdi.
2 Kasım1985: HP ile SODEP birleşerek Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SHP) adını
aldı. SHPnin Genel
Başkanlığına Aydın Güven Gürkan seçildi.
- Hergün Gazetesi yayınına son verdi.

4 Kasım 1985 : Adıyaman Vali Yardımcısı Idris Kurtkaya hakkında, PKKyı övücü
konuşmalar yaptığı
gerekçesiyle dava açıldı.
5 Kasım 1985 : Murtaza Elgin isimli şahsın AIDS hastalığına yakalandığı iddiası,
Türkiyede son günlerde
konuşulan en önemli konu oldu.
6 Kasım1985: Evliliklerde uygulanan 15 günlük askı süresi kaldırıldı.
14 Kasım 1985 : Demokratik Sol Parti (DSP) kuruldu. Genel Başkanlığına Rahşan
Ecevit seçildi.
19 Kasım 1985 : Istanbul ve 7 ilde sıkıyönetim kaldırılarak, olağanüstü hal uygulanmasına geçildi.
28 Kasım 1985 : Dolmabahçe Sarayının Harem dairesi halka açıldı.
4 Aralık 1985 : Laikliğe aykırı vaaz verdiği iddiası ile yargılanan Şeyh Mahmut
Hoca, suçu sabit görülmediği
için beraat etti.
9 Aralık 1985 : Bulgaristandaki baskılar nedeniyle Yunanistana kaçan üç Türk
ailesi, Bulgaristanın iade
talebine Yunanistan Yüksek Mahkemesinin olumsuz yanıt vermesi üzerine kurtuldular. Türkiye,
soydaşlarımızı Yunanistan'dan istedi. 20 Aralıkta Anayurda getirildiler.
11 Aralık 1985 : ABD Başkanı Reagan ve BM Genel Sekreteri, Bulgaristan'da
Türklere yapılan baskıları,
Insan Hakları Günü'nde kınadılar.
12 Aralık 1985 : Türk işçisi kılığına girerek, Almanya'da Türklere yapılan baskıları yaşayan ve bu
yaşadıklarını kitaplaştıran Alman yazar Günter Wallraffın 'En Alttakiler' isimli
kitabı 1 milyon adet sattı.
Wallraff, kitabının tüm gelirini Türklere bıraktığını açıkladı.
13 Aralık 1985 : SSCB, Karadeniz'de Türklerin 10 yıl süre ile kalkan balığı avlamasını yasakladı. Kalkan
balığı, Sovyetler'e ait bölgeden çıkıyordu ve Türk balıkçılar ancak izinle kalkan avlıyorlardı.
16 Aralık 1985 : SHP Adana Milletvekili Cüneyt Canver, karakollarda işkenceden
113 kişinin öldüğünü iddia
ederek TBMM'ye bir liste ve işkence aleti verdi.
19 Aralık 1985 : Emeklilik yaşı yükseltildi.
20 Aralık 1985 : Izmir'de bir kadın, 8 çocuk dünyaya getirdi, ancak sekizlerin
hiçbiri yaşatılamadı.
23 Aralık 1985 : Yahya Demirel'e, 8 yıl süren 'hayali mobilya ihracatı'

davasından dolayı 23 yıl hapis cezası
verildi.
24 Aralık 1985 : Emeklilik yaşı kadınlarda 55, erkeklerde 60 olarak kabul edildi.
1986
11 Ocak 1986 : PKK örgütü üyesi 48 militan, Güvenlik Güçlerine teslim oldu.
20 Ocak 1986 : Soğuk hava dalgası tüm yurdu etkisi altına aldı. Erzurum'da
sıcaklık -35 dereceye düşerken,
batıda Abant Gölü ve doğuda Aras Nehri dondu.
29 Ocak 1986 : Başbakan Ozal, Yunan Başbakanı Papandreu ile görüşmek üzere
Davos'a gitti.
11 Şubat 1986 : Hava Kuvvetleri eski Komutanı Muhsin Batur, SHP'den istifa etti.

12 Şubat 1986 : Gazze açıklarında devriye gezen bir Israil hücumbotundan Laros
adındaki Türk balıkçı
teknesine ateş açıldı, Kaptan Süleyman Asker öldü, ii Mısırlı, 6'sı Türk olan mürettebat tutuklandı, tekneye el
kondu.
24 Şubat 1986 :1985 Einstein Bilim Odülü'nü Prof. Dr. Uner Tan kazandı.
7 Mart 1986 : Lazkiye'de 4 kişinin saldırısına uğrayan ve yaylım ateşine tutulan
PKK örgütü lideri Abdullah
Ocalan, yaralı olarak kurtuldu.
8 Mart 1986 : Türk Lirası devalüe edildi.
12 Mart 1986 : Hükümet, 12 Eylül öncesi yasaklı siyasetçilerin konuşma yasağını
kaldırdı.
18 Mart 1986 : Solun önde gelen bazı isimlerinin ve PKK'dan kopan bazı kişilerin
katılımıyla yurtdışında
kurulan 'Sol Birlik' adı altındaki yeni örgüt, Türkiye'ye karşı eylem kararı aldı. Sol Birlik adlı örgütte, Behice
Boran, Ahmet Kaçmaz, Kemal Burkay, Teslim Töre, Haydar Kutlu ve PKK lideri
Abdullah Ocalan'ın eşi Kesire
Ocalan yer alıyor.
19 Mart 1986 : Yeni Infaz Yasası'nın yürürlüğe girmesiyle pek çok mahkum tahliye
edilmeye başlandı. 48.000
hükümlünün yasadan yararlanacağı açıklandı.
24 Mart 1986 : Siirt'te düzenlenen bir operasyonla 12 PKK üyesi terörist yakalandı.

27 Mart 1986 : Hayali mobilya ihracatından 23 yıl hapis cezasına çarptırılan
Yahya Demirel'in mahkumiyet
kararı, Yargıtay tarafından bozuldu. Yahya Demirel, hapisten çıktı.
28 Mart 1986 : Kürdistan Ulusal Cephesi (ERNK) lideri terörist Mahsun Korkmaz
Siirt'te ölü olarak ele
geçirildi. Mahsun Korkmaz, Ocalan'ın celladı olarak tanınıyordu.
- Italya'da Papa davasından sanık Musa Serdar Çelebi, Omer Bağcı ve Oral Çelik
delil yetersizliğinden
serbest bırakıldılar.
30 Mart 1986 : lrakve Suriye, PKK terör örgütüne karşı olduklarını açıkladılar.
3 Nisan 1986 : Oldürülen ERNK lideri Mahsun Korkmaz'ın yerine Selahattin Çelik'in getirildiği öğrenildi.
22 Nisan 1986 : Daha önce yabancıların Türkiye'de mülk edinebileceklerine dair
çıkan ve Anayasa
Mahkemesi tarafından iptal edilen kanun bazı değişiklikler yapılarak tekrar kabul edildi.
24 Nisan 1986 : Soykırım günü ilan ettikleri 24 Nisan'da Atina'da gösteri yapan
Ermeniler Türk Bayrağı'nı
yaktı lar.
- Avrupa Konseyi'nde yapılan oylamada 6'ya karşı 14 oyla Türkiye'nin dönem
başkanlığı kabul edildi.
25 Nisan 1986 : Osmanlı Padişahı Sultan 5. Mehmet Reşad'ın torunu ve tahtın 2.
varisi Omer Fevzi
Osmanoğlu, Urdün'ün Amman şehrinde öldü.
29 Nisan 1986 : SSCB'de Kiev yakınlarında Çernobil Nükleer Santrali'nde kaza
oldu. Radyoaktif sızıntı
güçlükle kontrol altına alınabildi ve Santralin diğer bölümlerine sıçrama ihtimali önlendi. Ancak meydana
gelen sızıntı ile oluşan radyoaktif bulutlar başta Türkiye olmak üzere, tüm Karadeniz ülkeleri ile SSCB'yi etkisi
altına aldı.
3 Mayıs 1986 : Türkiye'nin Karadeniz Bölgesi'nde yer yer radyasyon miktarının 7
kat arttığı açıklandı.
- Vefat eden Osmanlı Şehzadesi Omer Fevzi Osmanoğlu, Bakanlar Kurulu tarafından
verilen özel izinle Eyüp
Sultan'daki Sultan Reşad Türbesi'ne defnedildi.
4 Mayıs 1986 : MDP Olağanüstü Kongresi'nde fesih kararı alındı. Böylece,

Ihtilal’den sonra askerlerin
desteğiyle kurulan MDP’nin ömrü bitmiş oldu. MDP’nin 93 Milletvekili bağımsız
oldu.
6 Mayıs 1986 : Siyasi Partiler, 93 bağımsız milletvekilini kapmak için büyük bir
mücadeleye girdi. Milletvekili
transferleri her an gündemde.
7 Mayıs 1986 : Gazeteci ve yazar Haldun Taner öldü.
8 Mayıs 1986 :18 bağımsız milletvekili ANAP, 22 bağımsız milletvekili ise DYPye
geçti.
13 Mayıs 1986 : SHP Istanbul Il Başkanlığı seçimini, Hasan Fehmi Güneş kazandı.
16 Mayıs 1986 : Radyasyonun, Türk turizmini de olumsuz etkilediği açıklandı.
- Eyüp Can, Dünya Boks Şampiyonasında bronz madalya aldı. Can, daha sonra
Danimarka vatandaşlığına
geçeceğini açıkladı.
18 Mayıs 1986 : Atom Enerjisi Komisyon Başkanı Prof. Dr. Ahmet Yüksel Ozemre,
Radyasyonda endişe
edilecek bir şey yok dedi.
19 Mayıs 1986 : Atatürk Barış Odülü, NATO eski Genel Başkanı Josepl Lunsa
verildi.
- Türkiye, Limni Adasının NATO savaş planına alınmasını protesto etti.
20 Mayıs 1986 : Türkiyenin itirazları üzerine, Limni, NATO planına dahil
edilmedi.
29 Mayıs 1986 : Bursa spor, Federasyon Kupasını kazandı.
30 Mayıs 1986 : SHPnin 2. Olağanüstü Büyük Kurultayında Genel Başkanlığa Erdal
Inönü seçildi.
1 Haziran 1986 : Atina, J-60 Hava Koridorunu resmen açtığını ilan etti. Türkiye
durumu kabul etmediğini
açı kladı.Egede gerginlik artıyor.
- Beşiktaş, Lig Şampiyonu oldu.
- Adnan Hoca (Oktar), gözaltına alındı.
2 Haziran 1986 : Adnan Oktar serbest bırakıldı.
4 Haziran 1986:9 Eylül Universitesinde, açıksaçıkgiyindiği gerekçesiyle bir kız
öğrenci bir Polis Memuru
tarafından tartaklandı. Polis hakkında soruşturma açıldı.
16 Haziran 1986:5 yıldır devam eden Adana-DEV-YOL davası sonuçlandı. 343
sanıktan 19u idama

mahkum oldu.
23 Haziran1986: Insan Hakları Komisyonu Helsinki Izleme Komitesi, Bulgaristanda
1.500 Türkün öldürülüp
cesetlerinin Tuna Nehrine atıldığını, 1.500 Türkün de Belene Adasına sürüldüğünü
açıkladı.
1 Temmuz 1986 : Bulvar Gazetesi, Adnan Hoca konusunda yayınladığı açık oturumdan
ötürü toplatıldı.
2 Temmuz 1986 : Adnan Hoca tekrar gözaltına alındı.
9 Temmuz 1986 : Bulgaristanda kalan 15 yaşındaki kızları Ayselin Türkiyeye
gönderilmesi için ölüm orucuna
giren Ozgür ailesi, 8. günde hastaneye kaldırıldı.
12 Temmuz 1986 : Jaguar araba firmasının Türkiye temsilcisi Zeki Küçükberber,
Başbakan Ozalın kızı
Zeynep Ekrene 50 milyon değerinde bir Jaguar hediye etti. Arabayı kabul eden
Zeynep Ekren ve eşi Asım
Ekren, olayın basına aksetmesi üzerine hediyeyi geri verdiler. Ancak olay yatışmadı, yolsuzluk iddiaları iyice
büyüdü.
15 Temmuz 1986 : Zeynep Ekrene Jaguar hediye eden galeri sahibi Zeki Küçükberberin Jaguar servis
istasyonu Belediyenin buldozerleri ile yıkıldı. Kaçak binanın yıkılmaması için
galeri sahibinin Jaguarı hediye
ettiği ortaya çıktı.
16 Temmuz 1986 :14-15 yaşlarında 5 Türk çocuğu Bulgaristandan kaçarak Türkiyeye
sığı ndı.
19 Temmuz 1986 : Sarıyer Cumhuriyet Başsavcılığı, Zeki Küçükberber, Zeynep Ekren
ve Asım Ekren
hakkında soruşturma açtı.
25 Temmuz 1986 : Sarıyer Savcılığına ifade veren Zeynep Ekren ve Asım Ekren
hakkında, delil
yetersizliğinden dolayı takipsizlik kararı verildi.
27 Temmuz 1986 : Bülent Ecevit, 6 yıl aradan sonra ilk defa Karabükte bir konuşma yaptı.
9 Ağustos 1986 : Türkiyenin, Federal Almanya Stuttgart Başkonsolosluğunda,
Ermeni teröristlerce benzin
dökülerek yangın çıkarıldı. Maddi zarar meydana geldi.
10 Ağustos 1986 : Türk Silahlı Kuvvetleri, karadan ve havadan yaptığı

operasyonla Kuzey Irakta bulunan
PKKnın 22 kampını yerle bir etti. 300 teröristin öldürüldüğü açıklandı.
22 Ağustos 1986 : Bir süredir hasta olan 3. Cumhurbaşkanı Celal Bayar 104
yaşında vefat etti. Hükümet
resmi yas ilan etti. Ailesinin isteği üzerine, doğum yeri olan Umurbeye
defnedilmesine karar verildi.
27 Ağustos 1986 : Celal Bayarın naaşı, TBMMde yapılan törenden sonra Umurbeye
götürüldü. 29
Ağustosta toprağa verildi.
1 Eylül 1986 : 2. tv kanalının test yayınına başlandı.
3 Eylül 1986 : Doğu Karadenizde yetişen fındıkta radyasyon olduğu açıklandı.
6 Eylül 1986 : Neva Şalom Katliamı. Istanbul Kuledibinde bulunan Neva Şalom
Sinagogunu ayin esnasında
basan teröristler önce silahla ateş açtılar daha sonra Sinagogun içine el
bombaları atarak kaçtılar. 21 kişi
öldü, onlarca yaralı var. Teröristlerden ikisinin de el bombaları atarken
bombaların patlaması sonucu öldükleri
tespit edildi. Olayı, Islami Direniş, Islami Cihad, Filistin Intikam Kuzey Arap
Birliği gibi örgütler üstlendi, ancak
kesin deliller bulunamadı.
22 Eylül 1986 : Seçim konuşmaları yüzünden Bülent Ecevit hakkında 10, Süleyman
Demirel hakkında ise 3
soruşturma açıldı.
23 Eylül 1986 : Doğu Karadenizde yetişen fındıkta AET standartlarının üstünde
radyasyon bulunması üzerine
Hükümet fındığa el koydu ve Il sınırlarının dışına çıkartılmasını yasakladı.
28 Ekim 1986 :11 milletvekilliği için yapılan ara seçimlerde; ANAP 6, DYP 4, SHP
1 milletvekilliği kazandı.
6 Ekim 1986 : TRTnin 2. kanalı resmen yayına başladı.
7 Ekim 1986 : Beşiktaşın Fulya Tesislerinin hizmete açılması üzerine, 1930
yılından beri kullanılan Şeref
Stadı kapatıldı.
9 Ekim1986: Yabancılara mülk satışı nı öngören yasa, Anayasa Mahkemesi
tarafından ikinci defa iptal edildi.
24 Ekim 1986 Humeyni yanlısı iki İranlı, Şah'ın eski Albayı Hamit Ferzani'yi
İstanbul Ataköy'de öldürdüler.
27 Ekim1986: Antalya Film Festivali'ni Atıf Yılmaz'ın 'Ah Belinda' adlı filmi
kazandı.
6 Kasım 1986 : YOK Yasası'nın değiştirilmesini sağlamak için Istanbul ve
lzmir'den Ankara'ya yürüyen

öğrenciler, ODTU önünde büyük bir öğrenci topluluğu tarafından karşılandı. Daha
sonra TBMM Başkanı
Necmettin Karaduman'a, 8.500 imzalı bir dilekçe verdiler.
12 Kasım 1986 : Türkiye 1. Ligi Gol Kralı Samsun sporlu Tanju Çolak, Avrupa Gol
Krallığı yarışmasında
kazandığı Bronz Ayakkabı ödülünü Paris'te aldı.
18 Kasım 1986 : Suriye'nin Akdeniz Oyunları münasebetiyle bastırdığı haritalarda
Hatay'ı kendi sınırları
içinde göstermesi Türkiye'de tepki ile karşılandı.
24 Kasım 1986 : AET, Türk işçilerin serbest dolaşım hakkını kabul etmedi.
25 Kasım 1986 : 30'u Türk, 52 eroin kaçakçısının Italya'nın Torino şehrindeki
yargılanmalarına başlandı.
26 Kasım 1986 : Türkiye'nin Avustralya Melbourne Başkonsolosluğu'nda patlama
meydana geldi. Patlama ile
ilgili olarak 3'ü kadın 8 Ermeni, Avustralya Polisi tarafından yakalandı.
30 Kasım 1986 : KDV oranı %10'dan %12'ye çıkartıldı.
5 Aralık 1986 : Çayda radyasyon olduğu söylentisi halk arasında panik yarattı,
çay satışları önemli ölçüde
düştü.
11 Aralık 1986 : Dünya Şampiyonasına katılmak için geldiği Avustralya'nın
Melbourne şehrinde kaybolan
Türk asıllı Bulgar halterci Naim Süleymanov ortaya çıktı ve Türkiye'den siyasi
sığınma hakkı istedi.
13 Aralık 1986 : Naim Süleymanov, Türkiye'ye geldi. Başbakan Turgut Ozal, Naim
Süleymanov'u basına
tanıttı. Naim soyadını Süleymanoğlu olarak değiştirdiğini belirtti.
16 Aralık 1986 : UNICEF'in 40. yıldönümünde çocuk hastalıklarına karşı
mücadelede Türkiye örnek ülke
gösterildi.
17 Aralık 1986 : Niğde'nin Gelesin Köyü'nde 2.500 kişi kuduz tehlikesi üzerine
karantinaya alındı. Köye giriş-
çıkışlar denetim altına alındı.
19 Aralık 1986 : Keşan Ipsala bölgesinde iki Yunan eri sınır hattını geçip
topraklarımıza girdi. Nöbetçilerimizin
uyarı larına rağmen Yunanlılar bir manga askerle karşı lık verince çatışma
çıktı. Hudut karakol Komutanı
Teğmen Hakan Türkyılmaz ve Er Mehmet Kalyoncu şehit oldu.
23 Aralık 1986 : 5 yıldır devam eden DISK davası sonuçlandı. 1477 kişinin
yargılandığı davada 1166 kişi

beraat ederken, diğer sanıklar çeşitli cezalara çarptırıldılar. Mahkeme, DISK'in
kapatılmasına karar verdi.
25 Aralık 1986 : DISK'in kapatılması kararına SHP büyük tepki gösterdi.
1987
2 Ocak 1987 : Cumhurbaşkanı Evren, 'kızların, başörtüyle okullara giremeyeceğini' söyledi.
4 Ocak 1987 : YOK, türban yasağının devam etmesi yönünde bir karar aldı.
5 Ocak1987: Geçen yılın Mayıs ve Haziran çay sürgünlerinde yüksek oranda
radyasyon bulunduğu
açıklandı. 56.000 ton çay imha edildi.
6 Ocak 1987 : Bulgar Hükümeti ile yapılan görüşmeler neticesinde Bulgaristan,
ailelerinden ayrı kalan 103
Türk çocuğunu, Türkiye'ye göndermeyi kabul etti.
7 Ocak 1987 : Balıkta da radyasyon olduğu söylentileri üzerine halkta bir panik
başladı ve balık fiyatları düştü.
10 Ocak 1987 : Adana'da Cumhurbaşkanı Evren'in de katıldığı Rektörler düzeyindeki toplantıda, türbanın
kesinlikle yasaklanmasına dair karar alındı.
- Iran Islam Cumhuriyeti'nin Sesi Radyosu'nda yayınlanan Mollalar bildirisinde
'Türkiye'de türbanın
yasaklanması' kınandı.
12 Ocak 1987 :15 Universite yönetimi, YOK'ün getirdiği türban yasağını uygulama
kararı aldı.
- Başbakan Ozal, yeni Galata Köprüsü'nün temelini allı.
13 Ocak 1987 : Pek çok hamile kadının radyasyon yüzünden sakat çocuk doğurma
endişesiyle kürtaj
oldukları açıklandı. Samsun'da sebebi belirlenemeyen 22 sakat doğum olduğu
açıklandı.
14 Ocak 1987 : Federal Almanya'nın Köln şehrinde Cemalettin Kaplan'ın (Kara ses)
Türkler arasında irtica
kampanyası sürdürdüğü ortaya çıktı.
18 Ocak 1987 : Konya Ereğlisi'nde türban yasağı ile ilgili olarak çıkan olaylarda 17 kişi gözlem altına alındı.
19 Ocak 1987 : Tahran'da yayın yapan bir radyo, Türkiye'deki Müslümanları isyana
çağırdı.
24 Ocak 1987 : Hakkari'de bir düğün evini basan PKK militanları, evin içine

bacadan el bombası attılar, 8 kişi
öldü, 15 kişi yaralandı.
25 Ocak 1987 : ABD'de Muhteşem Süleyman (Kanuni Sultan Süleyman) Sergisi, Semra
Ozal tarafından
açıldı.
28 Ocak 1987 : KKTC Hükümeti, sağlığa zararlı olduğu gerekçesiyle Türkiye'den
şampuan ve deterjan ithalini
yasakladı.
- Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral'ın 'Radyasyon tehlikesi yoktur. Hele çayda
hiç yoktur' şeklindeki
açıklamasından hemen sonra, Uluslararası bir rapor, Karadeniz'deki radyoaktivite
oranının tehlikeli bir şekilde
yükseldiğini açıklıyordu.
1 Şubat 1987 : Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde yapılan bir araştırmada
'Türkiye'de üretilen deterjanlarda,
kanser dahil pek çok hastalığa yol açabilecek maddeler olduğu ve kullanımının
sağlığa uygun olmadığı' tespit
edildi.
- Yabancılara mülk satışı na olanak tanıyan yasa, Anayasa Mahkemesi tarafından
2. defa iptal edildi.
6 Şubat 1987 : Yazar Aziz Nesin, Cumhurbaşkanı Kenan Evren aleyhinde, Aydınlar
dilekçesini imzalayanları
eleştirirken kişiliğine yönelik ağır bir saldırı olduğu gerekçesiyle Ankara
Asliye Hukuk Mahkemesinde 500.000
liralık manevi tazminat davası açtı.
9 Şubat 1987 : Istanbul Elmadağda faaliyet gösteren ünlü Şan Sineması yandı.
10 Şubat 1987 : Başbakan Ozal, ABDnin Houston kentinde başarılı bir By-Pass
ameliyatı oldu.
11 Şubat 1987 : Ankara Asliye Hukuk Mahkemesi, Aziz Nesinin Cumhurbaşkanı Evren
aleyhine açtığı
tazminat davasını reddetti.
- Işadamı Vehbi Koç, Iş dünyasının en prestijli ödülü olarak kabul edilen Yılın
Işadamı ödülünü Hindistanın
başkenti Yeni Delhide düzenlenen törende aldı.
26 Şubat1987: Hollandada, yeraltı dünyasının tanınmış isimlerine yönelik yapılan
operasyonlarda,

aralarında Hasan Heybetli ve Oflu Ismailinde bulunduğu 61 Türk yakalandı.
28 Şubat1987: Türk Silahlı Kuvvetleri, Güneydoğu sınırında PKK militanlarına
yönelik Bahar Harekatına
başladı.
1 Mart 1987 : Izmitte DEV-SOL örgütüne yönelik yapılan operasyonda 15 militan
yakalandı.
9 Mart 1987 : Aralıksız yağan kar Istanbulda hayatı felce uğrattı. Kalınlığı 1
metreyi bulan kar yüzünden
okullar 3 gün, resmi daireler 2 gün tatil edildi. Şehirde ekmek sıkıntısı baş gösterdi.
13 Mart 1987 : Uluslararası Halter Federasyonu, Türkiyeye iltica eden Naim
Süleymanoğluna iltica tarihinden
itibaren 1 yıl Uluslararası müsabakalardan men cezası verdi.
21 Mart 1987 :12 Eylülden önce Almanyaya yerleşen ve Türkiye Cumhuriyet'i
aleyhinde faaliyetlerde
bulunan Cemalettin Kaplan hakkında, Malatyada dava açıldı.
- Mısır Ekonomi Bakanlığı, bir genelge yayınlayarak, Türk malı gıda ürünlerinde
yüksek miktarda radyasyon
bulunduğunu öne sürerek, ikinci bir emre kadar Türkiyeden yapılan ithalatı durdurduğunu açıkladı. Ihlamur
yüklü bir Türk gemisini, Iskenderiyeden geri gönderdiler.
22 Mart 1987 : Başbakan Ozal, ABDden uydu aracılığı ile basın toplantısı düzenledi.
23 Mart 1987 : Houston Belediyesi Semra Ozalı fahri hemşeri ilan etti.
28 Mart 1987 : Yurtdışındaki din görevlilerine Rabıtadan maaş ödendiğinin ortaya
çıkması üzerine bir
açıklama yapan Cumhurbaşkanı Evren, kararnameyi döviz sıkıntısı nedeniyle
bilerek imzaladığını söyledi.
30 Mart 1987:54 gündür yurtdışında bulunan Başbakan Ozal, Türkiyeye döndü.
31 Mart 1987 : Gaziantep Cezaevinde yatan Dr. Ismail Beşikçiyi, iki Avusturyalı
parlamenter Nobel Barış
Odülüne aday gösterdiler.
8 Nisan 1987 :6 yıldır devam eden MHP davasında, Türkeş dışındaki tüm parti
yöneticileri beraat etti. Türkeş
ise 11 yıl hapse mahkum oldu.

23 Nisan 1987 : 24 Nisanı Ermeni soykırım kurbanlarını anma günü kabul eden
tasarı, ABD Temsilciler
Meclisi Komisyonunda 4e karşı 14 oyla kabul edilerek Genel Kurula gönderildi.
- ABD Temsilciler Meclisi Komisyonunun Ermeni yanlısı tasarıyı kabul etmesi
Türkiye-ABD arasındaki ilişkileri
iyice gerginleştirdi. Washington Büyükelçimiz Şükrü Elekdağ Türkiyeye çağrıldı.
24 Nisan 1987 :1987 Atatürk Barış Odülünün Federal Almanya Cumhurbaşkanı Richard
Von Weizaeckere
verilmesi kararlaştırıldı.
4 Mayıs 1987 : Vanda bir grup öğrencinin, oruç tutmayan öğrencilerin bulunduğu
kafeteryayı basmaları
üzerine çıkan çatışmada 1 öğrenci öldü, 7 öğrenci yaralandı. Olayla ilgili
olarak 6 kişi gözaltına alındı.
5 Mayıs1987: Türban yasağını protesto etmek için açlık grevine başlayan Ankara
Ilahiyat Fakültesi
öğrencileri, Dekan Prof. Dr. Meliha Ambarcıoğlunun Isteyen istediği kıyafetle
okula girsin demesine rağmen
eylem lerinden vazgeçmediler.
7 Mayıs 1987 : Federal Almanya Devleti, Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı Hüsnü
Doğana Büyük Liyakat
Nişanı verdi.
8 Mayıs 1987 : TBMM Anayasa Komisyonu, ANAPın seçmen yaşının 20ye indirilmesi ve
milletvekili sayısının
400den 450ye çıkarılmasını öngören teklifini kabul etti.
- Türkiye, 2000 yılı Olimpiyat Oyunlarının Istanbulda düzenlenmesi için aday
olduğunu açıkladı.
10 Mayıs 1987 : Türk Kadınlar Derneği, Semra Ozalı yılın annesi seçti.
15 Mayıs 1987 : Ankara 3. Bölge Idare Mahkemesi, türban yasağını durdurdu.
16 Mayıs 1987 : Ermeni terör örgütü ASALA bir açıklama yaparak, Olası bir
Türk-Yunan savaşında,
Yunanistanı kendi yolları ve yöntemleri ile destekleyeceklerini belirttiler.
20 Mayıs1987: ABDnin eski Başkanı Nixon beraberinde iki işadamı ile, Türkiyeye
ani bir ziyarette bulundu.

5 Haziran 1987 : Işadamı Uzeyir Garihin Alarko binası ile Başbakan Ozalın kızı
Zeynep Ekrenin butiğine
bomba atıldı. Maddi hasar meydana geldi.
8 Haziran 1987 : 84 Belediye Başkanlığı için yapılan seçimde, ANAP 55, DYP 17,
SHP 6, DSP 3, RP 3
başkanlık kazandı.
- Galatasaray, 1. Lig Şampiyonluğunu kazandı.
11 Haziran 1987 : TOBANK (Türkiye Oğretmenler Bankası) devletleştirildi.
14 Haziran1987: Yazar ve çevirmen Cemil Meriç öldü.
17 Haziran1987: Resmi bir ziyaret için Türkiyeye gelen Iran Başbakanı Mir Hüseyin Musavi, Anıtkabiri
ziyaret etmek istemediğini söyledi.
30 Haziran 1987 : Türk Vatandaşlığından çıkartılan şarkıcı Cem Karaca, Türkiyeye
döndü.
1 Temmuz 1987 : Başbakan Ozal ile ters düşen Kara Kuwetleri Komutanı Org. Necdet
Oztorun istifa etti.
Org. Necip Torumtay, KKK'na getirildi.
15 Temmuz 1987 : Başbakan Ozal resmi bir ziyaret için Suriye'ye gitti.
22 Temmuz 1987 : Uzun yıllar Istanbul Valiliği ve Belediye Başkanlığı yapan Ord.
Prof. Fahrettin Kerim
Gökay öldü.
10 Ağustos 1987 : Mardin kırsalında yapılan operasyonlarda, 5 terörist ölü, 29
terörist sağ olarak ele geçirildi.
13 Ağustos 1987 : Istanbul Zeytinburnu Siteler Polis Karakolu, silahlı 3 terörist tarafından tarandı. Bir
Komiser Muavini şehit oldu, 2 Polis Memuru yaralandı.
14 Ağustos 1987 : PKK militanları, Siirt'in Eruh Ilçesi'ne bağlı Milan Mezrası'na bir baskın düzenlediler. 19'u
çocuk ve kadın olmak üzere 25 kişiyi katlettiler.
21 Ağustos 1987 : Kağıt 50 liralıklar tedavülden kaldırıldı.
28 Ağustos 1987 : Ilkokula başlama yaşı 6'ya indirildi.
6 Eylül 1987 : Siyasi yasakların kalkmasına dair yapılan referandumda, %50.16
evet oyu ile siyasi yasaklar
kaldırıldı. Çok renkli bir kampanya dönemi yaşandı. Başbakan Ozal, üzerinde 'No
No' yazılı tişörtler ile
mitingler düzenledi.
13 Eylül 1987 : Rahşan Ecevit DSP Genel Başkanlığı'ndan istifa etti. Bülent Ecevit DSP Genel Başkanı oldu.
26 Eylül 1987 : Bir Romen askeri öğrencisi, kaçırdığı uçak ile Kırklareli'ne indi.

5 Ekim 1987 : Alparslan Türkeş, Milliyetçi Çalışma Partisi (MÇP) Genel Başkanlığı'na seçildi.
7 Ekim 1987 : Yurtdışında faaliyetlerini sürdürün TIP (Türkiye Işçi Partisi) ve
TKP (Türkiye Komünist Partisi),
TBKP adı ile kurulan yeni bir partide birleştiklerini açıkladılar. Yeni Kurulan Türkiye Birleşik Komünist Partisi
(TBKP)'nin Genel Sekreterliği'ne Haydar Kutlu seçildi. Behice Boran, Onursal
Başkan seçildi.
9 Ekim 1987 : Antalya Altın Portakal Film Festivalinde Muhsin Bey en iyi film,
Şener Şen en iyi erkek oyuncu,
Türkan Şoray en iyi kadın oyuncu ödülünü aldı.
11 Ekim 1987 : TIP'in eski Genel Başkanı ve TBKP'nin Onursal Başkanı olan,
Ulkemizdeki Komünistlerin
önde gelen isimlerinden Behice Boran, Belçika'da öldü.
13 Ekim 1987 : 6. Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk öldü.
17 Ekim 1987 : Belçika'da ölen TIP eski Genel Başkanı Behice Boran'ın naaşı,
Türkiye'ye getirildi ve
TBMM'de tören yapıldı.
21 Ekim1987: Türkiye'de montajı yapılan ilk savaş uçağı 'Savaşan Şahin' F-16,
yapılan törenle resmen
uçuruldu.
6 Kasım 1987 : Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Daire Başkanlığı'ndan emekli
Başkomiser Mustafa
Türkay, casusluk suçundan dolayı DGM tarafından tutuklandı.
29 Kasım 1987 : 7 partinin katılımıyla Genel Seçimler yapıldı. DSP, RP, MÇP ve
IDP barajı aşamadı. ANAP
birinci parti olurken SHP ikinci, DYP ise üçüncü parti oldu.
3 Aralık 1987 : Seçim nedeniyle ertelenen zamlar birbiri ardına açıklanmaya
başlandı.
12 Aralık 1987 : Ferhan Şensoy, Muzur Müzikal adlı oyunu nedeniyle 18 gün hapis
cezasına çarptırıldı,
cezası 3.150 lira para cezasına çevrildi.
20 Aralık 1987 : Iltica etmesinden dolayı Uluslararası Halter Federasyonu'nun
verdiği 1 yıl uluslararası
müsabakalardan men cezasını tamamlayan Naim Süleymanoğlu, katıldığı Cumhuriyet
Halter

Şampiyonası'nda dünya rekoru kırdı. Ilk kez bir Türk sporcusu dünya rekoru
kırmış oldu.
22 Aralık 1987 : Cumhurbaşkanı'ndan Hükümeti kurma görevini alan Ozal, Kabineyi
açıkladı.
25 Aralık 1987 : TBMM Başkanlığı'na Yıldırım Akbulut seçildi.
30 Eylül 1987 : 2. Turgut Ozal Hükümeti güvenoyu aldı.
1988
7 Ocak 1988 : Ameliyatla kadın olan şarkıcı Bülent Ersoy'un sahne yasağı kaldırıldı.
8 Ocak 1988 : Emlak Kredi Bankası ile Anadolu Bankası, Emlak Bankası adı altında
birleştirildi.
12 Ocak1988: Istanbul Mecidiyeköy'de IETT bilet fiyatlarına yapılan zammı protesto eden yüzlerce kişi, Polis
ile çatıştı. Belediye yaptığı zammı geri aldı.
25 Ocak 1988 : Türkiye, Birleşmiş Milletler'in 'Işkence, insanlık dışı ve küçültücü muamele ve ceza ile
mücadele antlaşması'nı imzaladı.
27 Ocak 1988 : Doç. Dr. Server Tanilli'nin, 'Nasıl Bir Demokrasi Istiyoruz' adlı
kitabı, DGM kararı ile toplatıldı.
28 Ocak 1988 : THY, iç hat seferlerinde sigara içmeyi yasakladı.
30 Ocak 1988 : Döviz fiyatlarının ani yükselmesi üzerine panik yaşanmaya başlandı, serbest döviz
piyasasının kalbi Tahtakale'de yaşanan arbedenin üzerine Polis copla müdahale
etti.
2 Şubat 1988 : 2000'e Doğru Dergisi, Hükümete hitaben yazıldığını iddia ettiği
'MIT Raporunu yayınladı. Bu
rapor büyük tartışmalara neden oldu.
9 Şubat 1988 : Hükümet, 2000'e Doğru Dergisi'nde yayınlanan MIT raporunun
asılsız olduğunu açıkladı.
Derginin bu sayısı, Istanbul Savcılığı'nca toplatıldı.
10 Şubat 1988 : Devlet Bakanlarının sayısını iSe çıkaran yasa tasarısı TBMM
Genel Kurulu'nda kabul edildi.
12 Şubat 1988 : Dr. Ziya Ozel'in zakkum bitkisiyle kanseri tedavi ettiğine dair
çalışmaları TRT'de ilk haber
olarak verildi. Bu haber büyük yankı uyandırdı.
17 Şubat 1988:65 yaşındaki kanser hastası Izzet Şakacı, TRT'de ki 'zakkumla
kanser tedavisi'

programından etkilenerek bahçesindeki zakkum bitkisini (Zakkum zehirli bir
bitkidir) kaynatıp içince öldü.
18 Şubat 1988 : İstanbul Harbiyede bulunan Spor ve Sergi Sarayının adı Lütfi
Kırdar Spor Salonu olarak
değiştirildi. (Keşke yenisini yaparak adını verseler.)
28 Şubat 1988 : Ankara lbn-i Sina Hastaneşinde, bir erkek hastaya yapay kalp
takıldı.
29 Şubat 1988 : SHP Genel Başkanı Erdal Inönü, görevinden istifa etti.
1 Mart 1988 : Dün Genel Başkanlıktan istifa eden Erdal Inönü, istifasını geri
aldı. Parti Meclisi, kendisine
bütün konularda yetki verdi.
5 Mart 1988 : TlTlBANFı (Türkiye Ithalat ve Ihracat Bankası), Kıbrıslı işadamı
Asil Nadir satın aldı.
8 Mart 1988 : DSP Olağanüstü Kongresinde Bülent Ecevit Genel Başkanlığı bıraktı.
Necdet Karababa, Genel
Başkan seçildi.
9 Mart 1988 : Zorunlu tasarruf teşvikfonu kurulmasına dair kanun TBMMde kabul
edildi. Bu kanun ile
çalışanlardan %2, işveren ve devletten %3 oranında kesinti yapılması hükmü
getirildi.
22 Mart1988 : Istanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi, Henry Millerin Oğlak Dönencesi
ve Ahmet Altanın
Sudaki Iz romanlarının toplatılmasına karar verdi.
26 Mart 1988 : Başbakan Ozalın danışmanlarından Cem Duna, TRT Genel Müdürlüğüne
getirildi.
27 Mart 1988 : Sol görüşlü 29 tutuklu ve hükümlü, Metris Askeri Cezaevinden
tünel kazarak kaçtılar.
28 Mart 1988 : Metris Cezaevinden kaçan Şaban Ozbek, yakalandı.
3 Nisan 1988 : Türk-lşin Adanada düzenlediği Zamları protesto yürüyüşüne 40.000
işçi katıldı.
6 Nisan 1988 : Uluslararası Camel Trophy Rallisini Ali Deveci ve Galip Gürelden
oluşan Türk ekibi kazandı.
8 Nisan 1988 : TRT Yönetim Kurulu, bazı sözcüklerin TVde söylenmesini yasaklayan
yasak sözcük

genelgesini kaldırdı.
10 Nisan 1988 : Parisin en büyük konser salonu Zenithte sahneye çıkan Ibrahim
Tatlısesin konseri PKK
teröristlerince basıldı.
18 Nisan 1988 : Şair Oktay Rifat öldü.
24 Nisan 1988 27 Martta Metris Cezaevinden kaçan tutuklulardan Gazi Yaman
yakalandı.
26 Nisan 1988 : Kanseri tedavi ettiği öne sürülen zakkum ekstresinin tedavide
etkili olup olmadığını
araştırmak için kurulan Etik Kurul, zakkum ekstresinin ilaç olmadığına karar
verdi.
27 Nisan 1988 : Avrupa Halter Şampiyonasına katılan Naim Süleymanoğlu, 3 dünya
rekoru kırarak 3 altın
madalya aldı.
1 Mayıs 1988 :1 Mayıs gösterilerinde olaylar çıktı. Polis, Istanbulda 85,
Izmirde 11 kişiyi gözaltına aldı.
2 Mayıs 1988 : ASALA terör örgütünün kurucusu ve lideri Agop Agopyan öldürüldü.
5 Mayıs 1988 : 20.000 liralık banknotlar tedavüle sürüldü.
6 Mayıs 1988 : Abdi Ipekçi ve Papa suikastı olaylarında adı geçen Oral Çelik,
Fransada yakalandı.
- Metris Cezaevinden firarı planlayan TIKKO Merkez Komite üyesi Niyazi Gürbüz
ile ona yataklık eden 10
TIKKO militanı yakalandı.
7 Mayıs 1988 : Metris Askeri Cezaevinden tünel kazarak kaçan firarilerden 9u
Yunanistana kaçmak
üzereyken yakalandı.
10 Mayıs 1988 : Başbakan Turgut Ozalın annesi Hafıze Ozal öldü. Hafıze Ozalın,
Süleymaniye Camii
avlusuna gömülmesi tartışmalara yol açtı.
- Medeni Kanunda yapılan değişiklik ile boşanmalar kolaylaştırıldı.
14 Mayıs 1988 : DYPnin 2. Büyük Kongresinde Süleyman Demirel yeniden Genel
Başkanlığa seçildi.
22 Mayıs 1988 : Galatasaraylı Tanju Çolak, 39 golle Avrupa Gol Kralı oldu.
Böylece, 1963de Galatasaraylı
Metin Oktayın 38 gollük rekorunu da kırmış oldu.
23 Mayıs 1988 : Atina Büyükelçiliğimizde çalışan iki görevlinin otomobiline
bombalı saldırı düzenlendi. Maddi

hasar meydana geldi.
29 Mayıs 1988 : Başbakan Ozal resmi bir ziyaret sebebiyle Libyaya giderek, Libya
Devlet Başkanı Kaddafi ile
görüştü.
3 Haziran 1988 : Konferanslar vermek üzere ABDde bulunan Bülent Ecevit, Michigan
Universitesinde bir
grup Yunanlı göstericinin saldırısına uğradı.
7 Haziran 1988 : Cumhurbaşkanı Evren, hayali ihracatçı ları hapis cezasından
kurtaran yasayı veto etti.
9 Haziran 1988 : TKP eski Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile TIP eski Genel
Sekreteri Nihat Sargın, Ankara
DGMde yargılanmaya başlandılar.
13 Haziran 1988 : Başbakan Ozal, Yunan Başbakanı Papandreunun davetlisi olarak
Yunanistana gitti.
16 Haziran1988: Mehmet Ali Birandın Milliyet Gazetesinde yayınlanan, Abdullah
Ocalan ile yaptığı röportaj
Istanbul DGM Savcılığınca durduruldu.
23 Haziran 1988 : Sağlık Bakanı Bülent Akarcalı istifa etti.
27 Haziran 1988 : SHP 2. Büyük Kurultayında, Erdal Inönü yeniden Genel
Başkanlığa, Deniz Baykal Genel
Sekreterliğe seçildiler.
3 Temmuz 1988 : Fatih Sultan Mehmet Köprüsü törenle açıldı. Başbakan Turgut
Ozal, eşi Semra Ozal ile
birlikte kendi kullandığı arabayla köprüden ilk resmi geçişi yaptı.
- Trabzonun Maçka Ilçesi Çatak Köyünde meydana gelen heyelanda 64 kişi öldü. 2
ev, 3 işyeri ve 1 Ilkokul
tamamen toprak altında kaldı.
5 Temmuz 1988 : Günaydın Gazetesi, Kıbrıslı işadamı Asil Nadir tarafından satın
alındı.
7 Temmuz 1988 : PTT hizmetlerine %100 zam yapıldı.
14 Temmuz 1988 : ANAP Kongresinde, Kartal Demirağ isimli şahıs Başbakan Turgut
Ozala kürsüde
konuşma yaparken tabanca ile ateş etti, elinden yaralanan Ozal, diğer kurşunun
kürsüdeki mikrofona isabet
etmesi sayesinde kurtulabildi. Saldırgan Kartal Demirağ’ın, salonda bulunan
güvenlik görevlilerince etkisiz

hale getirilmesinden sonra, Başbakan Ozal'a ilk müdahale salonda bulunan sağlık
görevlilerince yapıldı.
Soğukkanlılığını koruyan Ozal, eli sargılı olarak konuşmasına devam elli. Konuşmasında: "Allah'ın verdiği
canı, O'nun izni olmadan kimse alamaz." dedi. Kartal Demirağ'ın, hiçbir örgütle
bağlantısı olmadığı ve bu
eylemi tek başına yaptığı açıklandı. Başbakan Ozal, daha sonra Cezaevi'nde
Demirağ ile görüştü ve O'nu
affettiğini açıkladı.
21 Temmuz 1988 : 12. Milli Eğitim Şurası Genel Kurulu, üniversitelerde giyim
sınırlamasının kaldırılmasına
karar verdi.
24 Ağustos 1988 : Anıtkabir'e gömülen 27 Mayıs ve 21 Mayıs şehitleri subay ve
erlerin naaşları Cebeci
Şehitliği'ne nakledildi.
1 Eylül 1988: Türkiye ile SSCB arasındaki Sarp sınır kapısı açıldı.
- Başbakan Ozal, lrak'tan kaçıp Türkiye'ye sığınan Peşmergelerin 10 ayrı kampta
barındırılacağını açıkladı.
2 Eylül 1988 : Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve Hasan Polatkan'ın Imralı
Adası'nda bulunan mezarları
onarıldı, mezar taşları yenilendi ve çimlendirildi.
3 Eylül 1988 : Eski Başbakanlardan Ferit Melen öldü.
6 Eylül 1988 : Denizli Belediye Başkanı Ziya Tıkıroğlu, Ibrahim Tatlıses'in vermek istediği konseri iptal etti.
Tıkıroğlu, iptal gerekçesi olarak; "Ben, kadın döven, kadın dövmekle övünen bir
adamı kültür sanat
merkezimize sokmam" dedi.
11 Eylül 1988 : SHP Genel Başkanı Inönü'nün, Başbakan Ozal için 'Menderes'e
benzemesin sonu' sözü
büyük tepkiye neden oldu.
15 Eylül 1988 : Hayali ihracat yaptığı iddia edilen Kemal Horzum, Türkiye'ye
iade edildi.
- Cumhuriyet Senatosu eski Başkanı Enver Ata öldü.
20 Eylül 1988 : Seul Olimpiyat oyunlarında mücadele eden Naim Süleymanoğlu,
Olimpiyat rekoru kırarak
altın madalya aldı.
11 Ekim 1988 : Mevduat faizleri serbest bırakıldı.

13 Ekim 1988 : Akaryakıt ile başlayan zam sağanağı tüm hızıyla devam ediyor.
19 Ekim 1988 : Federal Almanya'yı ziyaret eden Cumhurbaşkanı Evren'e 'liyakat
nişanı' verildi.
20 Ekim 1988 : Antalya Altın Portakal Film Festivalinde Gece Yolculuğu en iyi
film, Omer Kavur en iyi
yönetmen, Aytaç Arman en iyi erkek oyuncu ve Gülşen Bubikoğlu en iyi kadın
oyuncu ödülünü aldılar.
22 Ekim 1988 : Veysel Atasoy, ANAP Genel Başkan Yardımcılığı görevinden istifa
etti.
- Basın Konseyi Başkanlığı'na Oktay Ekşi seçildi.
9 Kasım 1988 : Galatasaray, Şampiyon Kulüpler Kupası'nda lsviçre'nin Neuchatel
Xamax takımını 5-0 yendi
(Ilk maç 3-0 Neuchatel lehine). Neuchatel takımı, maç öncesi ve sonrasında çıkan
olayları bahane ederek
maçın iptali için UEFA'ya başvurdu. Isviçre takımının bu davranışı tüm Türkiye'de büyük bir tepkiye neden
oldu. Avrupa'nın en iyi avukatları tutularak, takımımızın aleyhine karar alınması önlendi. Böylece ilk kez bir
Türk takımı Şampiyon Kulüpler Kupası'nda çeyrek finale kaldı.
10 Kasım 1988 : Atatürk, Hükümet'in aldığı karar ile 50. ölüm yılında yas tutulmadan anıldı.
15 Kasım 1988 : Atina'da Akropolis Turnuvası'na katılan Türk asıllı Bulgar eskrimci Sezgin Şakirov
(Şakiroğlu), Atina Büyükelçiliğimize sığındı. Şakirov daha sonra Türkiye'ye getirildi.
23 Kasım 1988 : Ankara DGM, Başbakan Ozal'a suikast düzenleyen Kartal Demirağ'ı
önce ölüm cezasına
çarptırdı, daha sonra cezasını 20 yıla indirdi.
28 Kasım 1988 : Başbakan Ozal'ın Tercüman Gazetesi'ne verdiği demeçte Cumhuriyet
Gazetesi'ni
'Babıali'nin Pravdası' diye nitelemesi üzerine Cumhuriyet Gazetesi'nin açtığı
davada, Istanbul 10. Asliye
Hukuk Mahkemesi, Ozal'ı, 500.000 lira manevi tazminat ödemeye mahkum elli.
29 Kasım 1988 : Bulvar Gazetesi, yayın hayatına son verdi.
30 Kasım 1988 : Türk satranç ustası Suat Atalık, 28. Satranç Olimpiyatları'nda
satrançta en yüksek kategori

olan ‘Uluslararası Usta’ unvanını aldı.
1 Aralık 1988 : Oğrenci affı ve giyim kuşamın serbest bırakılmasına dair yasa,
Cumhurbaşkanı Evren
tarafından, ‘giyimde serbestlik zararlıdır’ gerekçesiyle veto edildi.
3 Aralık 1988 : YOK Genel Kurulu, disiplin yönetmeliğinde yaptığı değişiklik ile
‘Dini inançlar nedeniyle
saçların ve boynun kapatılmasını’ serbest bıraktı.
7 Aralık 1988 : Kemal Horzum tahliye edildi.
10 Aralık 1988 : Oğrenci affı ve üniversitelerde giyim kuşamın serbest bırakılmasına dair yasa TBMM’de
tekrar kabul edildi.
18 Aralık 1988 : ABD’de bulunan Başbakan Ozal’a, Teksas Universitesi’nde fahri
doktora ünvanı verildi.
25 Aralık 1988 : Emlak Bankası Genel Müdürü Bülent Şemiler istifa elli.
28 Aralık 1988 : DSP Genel Başkanı Necdet Karababa istifa elli.
30 Aralık 1988 : Töbank, Emlak Bankası bünyesine katıldı.
1989
4 Ocak 1989 : Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Kaya Erdem, görevinden istifa
etti.
15 Ocak 1989 : Bülent Ecevit, DSP Genel Başkanlığı’na seçildi.
18 Ocak 1989 : Işadamı Asil Nadir, Gelişim Yayınlarını satın aldı.
20 Ocak 1989 : Asil Nadir, Güneş Gazetesini de satın aldı.
22 Ocak 1989 : Türkiye güzeli Meltem Hakarar, Moskovada düzenlenen Uluslararası
Güzellik Yarışmasında
birinci oldu.
25 Ocak 1989 : Bir organize suç örgütünün, Türkiye ile Ingiltere arasında böbrek
ticareti yaptığı ortaya
çıkarıldı.
6 Şubat 1989 : SHP, Kürtler ayrı bir halktır dediği öne sürülen Malatya Milletvekili Ibrahim Aksoyu partiden
geçici olarak ihraç etti.
9 Şubat 1989 : Banker Kastelli olarak tanınan Cevher Ozden, konkordato ilan
etti.
7 Mart 1989 : Anayasa Mahkemesi, üniversitelerde uygulanan türban serbestisini
Anayasaya aykırı bularak
ilgili kanunları ve kararları iptal etti.
10 Mart 1989 : Anayasa Mahkemesinin kararı üzerine, Istanbul, Ankara, Bursa ve
Adanada protesto
gösterileri yapıldı.

12 Mart 1989 : Türban yasasının iptali nedeniyle yurdun çeşitli yerlerinde yapılan gösteriler bugünde devam
etti.
15 Mart 1989 : Galatasaray, cezası nedeniyle, Almanyanın Köln şehrinde oynadığı
Şampiyon Kulüpler
Kupası çeyrek final rövanş maçında Monaco ile 1-1 berabere kalarak yarı finale
çıktı. Ilk maçı Galatasaray,
Monacoda 1-0 kazanmıştı.
26 Mart 1989 : Erken yerel seçimler yapıldı. SHP (%28.2 oy) 39 Il Belediye
Başkanlığı, DYP (%25.6 oy) 16 Il
Belediye Başkanlığı, ANAP (%21:9 oy) 3 Il Belediye Başkanlığı, RP 5 Il Belediye
Başkanlığı ve MÇP 3 Il
Belediye Başkanlığı kazandı. Bir Ili Bağımsız aday kazandı.
29 Mart 1989 : Siirt Bağımsız Milletvekili Zeki Çeliker ile ANAP Milletvekili Idris Arıkanın TBMM
koridorlarındaki tartışmalarını ayırmaya çalışan DYP Siirt Milletvekili Abdülrezzak Ceylan, Idris Arıkanın
silahından çıkan kurşunla vurularak öldü.
31 Mart 1989 : Turgut Ozal, 12 Bakanı Hükümet dışı bıraktı.
2 Nisan 1989 : Istanbulda, gece yarısı, Okmeydanında bulunan ESKA, Fındıklıda
bulunan Sabancı Holding
ve Şişlide bulunan ENKA binalarında ard arda patlamalar meydana geldi, olayı
DEV-SOL üstlendi.
3 Nisan 1989 : Bitliste Belediye Başkanlığını, oyların eşit çıkması üzerine çekilen kura sonucu ANAP adayı
kazandı.
11 Nisan 1989 : Tokatın DYPIi Belediye Başkanı, 400 dolayındaki haıanı katlettirerek Hayvanat Bahçesini
kapattı.
17 Nisan 1989 : Beşiktaşın eski Milli oyuncusu Hakkı Yeten (Baba Hakkı) öldü.
18 Nisan1989: Türkiyede ilk tüp bebek, Izmirde Ege Universitesi Tüp Bebek
Merkezinde dünyaya geldi.
19 Nisan 1989 : Galatasaray, Şampiyon Kulüpler Kupası yarı final müsabakasında,
ilk maçta 4-0 yenildiği
Romanyanın Steau Bükreş takımıyla Istanbulda 1-1 berabere kalarak kupadan
elendi.
25 Nisan1989: Karayollarında çalışan 120.000 işçi, bütün Türkiyede çıplak ayakla

yürüyerek, içinde
bulundukları zor durumu protesto ettiler.
29 Nisan 1989 : Fransa Cumhurbaşkanı Mitterandın eşi Danielle Mitterand, Peşmergelerin yaşantısını
görmek üzere Türkiyeye geldi.
1 Mayıs 1989 : Polis, Istanbulda izinsiz olarak 1 Mayısı kutlamak isteyen göstericilere müdahale etti.Çıkan
olaylarda ikişi öldü, onlarca kişi yaralandı, 400den fazla gösterici gözaltına alındı.
20 Mayıs 1989 : Sovyet Yüzbaşısı Aleksander Zurev, SSCB Hava Kuvvetlerinin en
gelişmiş uçağı Mig 29 ile
Türk radarlarına yakalanmadan Trabzon Havaalanına mecburi iniş yaptı. Uçaktan
yaralı olarak çıkan Zurev,
ABDye iltica talebinde bulundu.
21 Mayıs 1989 : Bulgaristan, ülkesinde yaşayan Bulgar vatandaşı Türkleri Avusturya üzerinden zorunlu göçe
tabi tutmaya başladı. Çoluk çocuk demeden binlerce Türkü yollara döken Bulgaristan, Türkiyenin bütün
uyarılarına rağmen göçü durdurmaya yanaşmadı.
23 Mayıs1989: Siirtin Eruh Ilçesinde PKK militanları ile Güvenlik Güçleri arasında çıkan çatışmada 2
askerimiz şehit oldu, 19 terörist ölü olarak ele geçirildi.
24 Mayıs 1989 : Gıda maddeleri başta olmak üzere, pek çok sayıda tüketim malının
ithalinde uygulanan
gümrük vergisi oranları önemli ölçüde düşürüldü.
31 Mayıs1989: Işadamı Mete Has ve eşi Feyzal Has, verdikleri çeklerinin karşılıksız çıkması üzerine
tutuklandılar. Ertesi günü 60 milyon lira kefaletle serbest bırakıldılar.
1 Haziran1989: Erzurumun Hınıs Ilçesinde bir Polis Memurunu döven 3 kişi kurşunlanarak öldürüldü.
2 Haziran 1989 : Bulgaristan, 20 gündür Avusturya üzerinden sürdürdüğü zorunlu
göçü direkt Türkiye
üzerinden yapmaya başladı. Kapıkule ve Dereköy sınır kapılarında tam bir insanlık dramı yaşanıyor, binlerce
kadın, çocuk, yaşlı Türk, aç ve sefil bir halde, bir an önce Türkiyeye geçebilmeye çalışıyor.
6 Haziran 1989 : Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Hükümetin Iranın dini Lideri
Humeyninin ölümü üzerine
aldığı tüm yurtta bayrakları yarıya indirme kararına uymayacağını belirtti ve
Çankaya Köşkündeki bayrakları
indirtmedi.
7 Haziran1989: Bulgaristanın sınırdışı ettiği 2.000 dolayında soydaşımız

Türkiyeye geldi.
12 Haziran 1989 : Fenerbahçe 1. Lig Şampiyonu oldu.
13 Haziran 1989 : Bulgaristanın zorunlu göçe tabi tuttuğu Türklerin sayısı 12.000i buldu.
14 Haziran1989: Kapalı yerlerde, her türlü toplu taşıma araçlarında ve bekleme
salonlarında sigara içmeyi
yasaklayan kanun kabul edildi. Bu kanunla sigara reklamı yapmakta yasaklandı.
15 Haziran 1989 : Aksaray, Bayburt, Karaman ve Kırıkkale Il yapıldı. Il sayısı
71e çıktı.
22 Haziran 1989 : Cudi dağında PKK teröristleri, ii Astsubay olmak üzere 11
kişilik timi pusuya düşürerek
şehit ettiler.
24 Haziran 1989 : Bulgaristanın Türk azınlığa uyguladığı baskılar ve zorunlu
göç, TBMMde bulunan üç
partinin de (ANAP, SHP, DYP) katılımıyla Taksim Meydanında düzenlenen
Bulgaristanı telin mitingi ile
protesto edildi.
29 Haziran 1989 : Akaryakıta %25 oranında zam yapıldı.
30 Haziran 1989 : Bulgaristandaki soydaşlarımız akın akın Türkiyeye geliyor,
Bulgarların binbir baskılarına
ve işkencelerine maruz kalan soydaşlarımız Türkiyeye girebilmek için günlerce aç
ve sefil bir halde yürüyerek
geldiklerini, Bulgarların kendilerine her türlü işkenceyi yaptıklarını
belirtiyorlar. Hükümetin, soydaşlarımızın
rahatça girebilmeleri için sınır kapılarını koşulsuz olarak açma kararına rağmen
Bulgarlar her Türke Türkiyeye
girmeden önce ellerinden gelen her türlü zorluğu çıkartıyorlar. Kırklarelinde
kurulan göçmen misafirhanesine
yerleştirilen soydaşlarımıza, yurdumuzun her yerinden ve yurtdışında yaşayan
Türklerden yardım yağıyor.
7 Temmuz 1989 : Memur maaşlarına %59 ile %95 arasında değişen oranlarda zam
yapıldı.
16 Temmuz 1989 : Bulgaristandan gelen soydaşlarımızın sayısı 160.000i buldu.
Türkiyenin ve Dünyanın
bütün uyarılarına kulak tıkayan Bulgaristan, göçü olanca hızıyla devam
ettiriyor.

17 Temmuz 1989 : Kara Kuwetleri Komutanlığına Org. Doğan Güreş atandı.
18 Temmuz 1989 : Emlak Kredi Bankasını dolandırdığı iddiasıyla yargılanan Kemal
Horzum tutuklanarak
cezaevine konuldu.
31 Temmuz 1989 : Türkiye, Ingiliz vatandaşlarına vize uygulayacağını açıkladı.
1 Ağustos 1989 : Mardinin Kızıltepe Geçici Barınma Merkezinde bulunan Peşmergelerden bir kısmı, Parise
gönderildi. Bu kişileri Bayan Mitterandın seçtiği ileri sürüldü.
5 Ağustos 1989 : Döviz alım satımı serbest bırakıldı.
6 Ağustos 1989 : Kazı-kazan oyunu Milli Piyango idaresi tarafından 1.000 lira
fiyatla piyasaya sürüldü.
7 Ağustos 1989 : Bulgaristanın zorunlu göçe tabi tutarak Türkiyeye gelen soydaşlarımızın sayısı 400.000i
geçti.
10 Ağustos 1989 : Bulgaristandan zorunlu göçe tutularak gelenlerden bazıları
geri dönüyorlar.
15 Ağustos 1989 : Gümüşhanenin Şiran Ilçesine bağlı Kozağaç Jandarma Karakolunu
basan TIKKO
militanları, 1 Astsubay, 6 Er ile Köyün eski muhtarını şehit ettiler.
3 Eylül 1989 : Olağanüstü Hal Bölge Valiliği, kamu düzenine aykırı davranışta
bulundukları gerekçesiyle,
Siirt SHP eski Il Başkanı Zübeyr Aydar ile Siirt SHP yönetim kurulu üyesi Mehmet
Ali Sevilgenin, 48 saat
içinde, olağanüstü hal uygulanan 8 Il ile Bitlis, Muş ve Adıyaman Illerinin dışına çıkmalarını istedi.
4 Eylül 1989 : Siirt Valiliği, Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin kararına istinaden, 6 kişiye daha bölge dışına
çıkmaları için bildirimde bulundu.
- Siirt'te uygulanan Sürgün uygulaması, kamuoyunda büyük tepki ile karşılandı.
6 Eylül 1989 : Içişleri Bakanlığı, kamuoyunun büyük tepkisi üzerine, Olağanüstü
Hal Bölge Valiliğinden, ikinci
bir emre kadar kimsenin sürgüne gönderilmemesini istedi.
11 Eylül 1989 : ANAPlı Yıldırım Akbulut TBMM Başkanı seçildi.
12 Eylül 1989 : Ortaokul ve Liselerde yabancı dil zorunlu ders oldu.
13 Eylül 1989 : Erzurumda bir akaryakıt istasyonunun duvarına PKK yazdıkları öne
sürülen 8 ile 12 yaşları
arasındaki 11 çocuğun 8 günden beri gözaltında tutuldukları öğrenildi.

17 Eylül 1989 : Atinada yapılan Dünya Halter Şampiyonasında Naim Süleymanoğlu 3
altın madalya kazandı.
21 Eylül 1989 : Film yapımcısı ve yönetmen Ertem Eğilmez öldü.
2 Ekim 1989 : TRT 3 ile GAP TV yayın hayatına başladı.
6 Ekim 1989 : Istanbulun Pendik, Kartal ve Kadıköy kıyılarına binlerce ölü balıkvurdu. Balıkların oksijensizlik
nedeniyle öldükleri tespit edildi.
7 Ekim 1989:26. Antalya Film Festivalini Tunç Başaranın yönettiği Uçurtmayı
Vurmasınlar filmi kazandı.
12 Ekim 1989 : SHP1i7 Milletvekili, Paris Kürt Enstitüsü ile Fransa Ozgürlük
Vakfının ortaklaşa düzenledikleri
Kürt Ulusal Kimliği ve Insan Hakları konulu konferansa katılmak üzere Fransaya
gittiler.
17 Ekim 1989 : Başbakan Turgut Ozal, Cumhurbaşkanlığına aday olduğunu açıkladı.
18 Ekim 1989 : ANAP Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş, Cumhurbaşkanlığına aday
olduğunu açıkladı.
19 Ekim 1989 : Ozalın Cumhurbaşkanlığına aday olmasını eleştiren ANAP Milletvekilleri Ilyas Aktaş, Erkan
Kemaloğlu ve Nurhan Tekinel ANAPdan istifa ettiler.
20 Ekim 1989 : Cumhurbaşkanlığı için yapılan ilk tur oylamada Turgut Ozal 247 oy
aldı. SHP ve DYP
Milletvekilleri oylamaya katılmadılar.
24 Ekim 1989 : Cumhurbaşkanlığı seçiminin 2. turunda DYP ve SHPliler yine
oylamaya katılmazken Turgut
Ozal 256 oy aldı.
25 Ekim 1989 : Kanlı terör örgütü DEV-SOLun lideri Dursun Karataş ile örgütün
önde gelen isimlerinden
Bedri Yağan, Sağmalcılar Cezaevinden firar ettiler.
31 Ekim 1989 : Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun yeterli olduğu 3. tur
oylamada DYP ve SHPlilerin
katılmamasına rağmen, 263 Milletvekilinin oyu ile Turgut Ozal, Türkiye Cumhuriyetinin 8. Cumhurbaşkanı
seçildi.
1 Kasım 1989 : Hasan Celal Güzel, ANAP Genel Başkanlığına aday olduğunu
açıkladı.
5 Kasım 1989 : Anayasa Mahkemesinin Türbanla derse girilemeyeceğini hükme

bağlayan kararı üzerine
yurdun çeşitli yerlerinde protesto gösterileri yapılmaya başlandı.
7 Kasım 1989 : ITU Gümüşsuyu kampüsü, türban yasağını protesto eden yaklaşık 30
kişilik bir grup
tarafından basıldı. Grup sloganlar atarak, bildiriler dağıtıp kaçtılar.
9 Kasım 1989 : Çankaya Köşkü'nde düzenlenen törenle, 7. Cumhurbaşkanı Kenan
Evren görevini 8.
Cumhurbaşkanı Turgut Ozal'a devretti.
- Turgut Ozal, Cumhurbaşkanlığı görevini devraldıktan 2 saat sonra Hükümeti
Kurma görevini TBMM Başkanı
Yıldırım Akbulut'a verdi.
10 Kasım 1989 : Istanbul'da, türban yasağını protesto eden bir grup eylemci,
Basın Müzesi Sanat Galerisi'ni
basarak 150'ye yakın eseri tahrip ettiler.
- SHP ve DYP, Cumhurbaşkanı Ozal'ı protesto etmek için Anıtkabir'de düzenlenen
devlet törenine
katılmayarak kendi törenlerini düzenlediler.
11 Kasım 1989 : Yıldırım Akbulut, Kabinesini açıkladı.
14 Kasım 1989 : Bedrettin Dalan, ANAP'tan istifa etti.
15 Kasım 1989 : Yıldırım Akbulut Hükümeti güvenoyu aldı.
16 Kasım 1989 : ANAP Kongresinde Genel Başkanlığa Başbakan Yıldırım Akbulut
seçildi.
- SHP, Paris'te yapılan Kürt Konferansı'na izinsiz olarak katılan 7
Milletvekilini Parti'den ihraç etti.
23 Kasım 1989 : SHP Milletvekillerinden Ilhami Binici, Cüneyt Canver, Arif Sağ,
Abdullah Baştürk, Fehmi
Işıklarve Mehmet Kahraman Partiden istifa ettiler.
25 Kasım 1989 : PKK teröristleri, Hakkari Yüksekova'ya bağlı Ikikaya Köyü'nde 21
kişiyi katlettiler.
1 Aralık 1989 : Milletvekilleri Hüsnü Okçuoğlu, Kemal Anadol ve Tevfik Koçak
SHP'den istifa ettiler.
12 Aralık 1989 : TISK (Türkiye Işçi Sendikaları Konfederasyonu) Genel
Başkanlığı'na Refik Baydur seçildi.
15 Aralık 1989 : Sinema ve tiyatro oyuncusu Ali Şen öldü.
17 Aralık 1989 : Türk-lş Genel Başkanlığı'na Şevket Yılmaz seçildi.
19 Aralık 1989 : SHP Ankara Milletvekili Kamil Ateşoğulları partisinden istifa
etti.
20 Aralık 1989 : Cevher Ozden (Banker Kastelli), 6 yıl hapis cezasına

çarptırıldı.
21 Aralık 1989 : Bulgaristan'dan zorunlu göçe tabi olarak gelen soydaşlarımızdan
86.297'sinin geri döndüğü
açıklandı.
28 Aralık 1989 : Hükümet, üniversitelerde, türban ve başörtüsü takılmasını
serbest bıraktı.
Windows programının Bul (CTRL+F tuş bileşimi) özelliğinden yararlanarak doküman
içinde kelime
araması yapabilirsiniz.
1990
2 Ocak 1990 : pEV-SOL terör örgütünün yönetici kadrosundan Sinan Kukul,
Sağmalcılar Cezaevi'nden kaçtı.
5 Ocak 1990 : Irticai faaliyetlere karıştıkları gerekçesiyle, Hava Kuwetleri'ne
mensup 15 subay ve astsubay
ordudan atıldı.
9 Ocak 1990 : Şair ve yazar Cemal Süreyya öldü.
10 Ocak 1990 : Anayasa Mahkemesi, 'fahişe ve hayat kadınları na yönelik tecavüzün' daha hafif hapis cezası
ile cezalandırılmasını Anayasa'ya uygun buldu.
12 Ocak 1990 : Zorunlu askerliğe hayır kampanyası başlatan Dr. Tayfun Gönül'ün
röportajını yayınlayan
Güneş Gazetesi, Istanbul DGM tarafından toplatıldı.
18 Ocak 1990 : Kamuoyunda 'Kıyak Emeklilik Yasası' olarak anılan, Milletvekillerinin emeklilik haklarını
düzenleyen yasa TBMM'de kabul edildi.
21 Ocak1990: Adnan Oktar (Adnan Hoca) ve müridi oldukları öne sürülen 66 erkek
ve 68 kız gözaltına
alındı.
30 Ocak 1990 : 1989'da Istanbul'da yapılan 1 Mayıs gösterilerinde, Mehmet Akif
Dalcı'yı öldürdüğü iddia
edilerek gazetelerde fotoğrafları yayınlanan Trafik Polisi Mehmet Kazım Çakmakçı, teröristlerce şehit edildi.
31 Ocak 1990 : Türk Hukuk Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muammer Aksoy, düzenlenen bir
suikast sonucu
öldürüldü.
19 Şubat 1990 : Dışişleri Bakanı Mesut Yılmaz, görevinden istifa etti. Dışişleri
Bakanlığı'na Devlet Bakanı Ali
Bozer getirildi.

24 Şubat 1990 : Istanbul Milletvekili Doğancan Akyürek, ANAP'tan istifa etti.
7 Mart 1990 : Hürriyet Gazetesi Yönetim Kurulu Uyesi ve Yazarı Çetin Emeç ile
şoförü, düzenlenen bir
suikast sonucu öldürüldüler.
13 Mart 1990 : Hava Kuvvetleri'nden, 'irtica' nedeniyle 146 subay ve astsubayın
daha ordudan ilişiği kesildi.
15 Mart 1990 :2 gün önce Mardin kırsalında öldürülen 13 PKK militanından birinin
Nusaybin'de yapılan
cenaze töreninde olaylar çıktı. 1 kişi öldü. Olayların büyümesi üzerine, sokağa
çıkma yasağı kondu. 500'e
yakın kişi gözaltına alındı.
16 Mart 1990 : Banker Kastelli olarak tanınan Cevher Ozden, ayağından vurularak
yaralandı.
19 Mart 1990 : Cumhurbaşkanı Ozal'a hakaret ettiği gerekçesiyle Çanakkale'nin
SHP'li Belediye Başkanı
Ismail Ozay görevinden alındı.
21 Mart 1990 : Elazığ'da, Alarko firmasına ait bir otobüsü durduran PKK'lı
teröristler, 9 kişiyi katlettiler.
27 Mart 1990 : Maliye ve Gümrük Bakanı Ekrem Pakdemirli, görevinden istifa etti,
yerine Adnan Kahveci
getirildi.
2 Nisan 1990 : Cumhurbaşkanı Ozal, Meclis'te grubu bulunan ANAP, DYP ve SHP
Liderleriyle, Çankaya
Köşkü'nde son zamanlarda artan terör olaylarını değerlendirmek için bir toplantı
yaptı.
4 Nisan 1990 : PKKnın baskıları sonucu, Diyarbakırın Lice İlçesinde 186 esnaf
işyerlerini açmadı. Lice
Lisesinde ders yapılamadı.
5 Nisan 1990 : Ozala suikastta meçhul tanık haberinin yer aldığı Sabah
Gazetesinin dağıtımına yasak
kondu. Günaydın, Güneş, Milliyet ve Sabah Gazetelerinin bürolarında, Polisçe
arama yapıldı.
9 Nisan 1990 : Hükümet, Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin yetkilerini artırdı.
10 Nisan1990: Hasan Celal Güzelin, Dışişleri Bakanlığı memurlarından Hande

Şevkat Mumcu ili ilişkisi
olduğu ve Mumcudan Ozal-Bush görüşmesinin tutanaklarını alıp gazeteci Uluç
Gürkana verdiği iddia edildi.
Gürkan ve Mumcu aleyhinde dava açıldı.
3 Mayıs 1990 : %100 zam gören Coca-Cola ve Pepsi içeceklerine, Izmirli bakkalların başlattığı boykot, bütün
yurttan büyük destek gördü.
4 Mayıs 1990 : TBKP Liderleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın tahliye edildiler.
9 Mayıs 1990 : Coca-Cola firması geri adım atarak, fiyatlarında %12.5-20 oranlarında indirim yaptığını
açıkladı.
10 Mayıs 1990 : Elazığ-Tatvan seferini yapan yük trenini basan teröristler, 3
kişiyi öldürdükten sonra treni
yaktı lar.
17 Mayıs 1990 : Bedrettin Dalanın Genel Başkanlığında Demokratik Merkez Parti
kuruldu.
24 Mayıs 1990 : Istanbulda Belediye temizlik işçilerinin sürdürdüğü grev yüzünden, şehrin çeşitli yerlerinde
oluşan çöp yığınları, halkın sağlığını tehdit edici boyuta ulaştı. Salgın hastalıktehlikesi artıyor.
26 Mayıs 1990 : Hükümet, genel sağlığı tehdit ettiği gerekçesiyle, Istanbulda
Belediye işçilerinin grevini
durdurdu. Her köşe başında oluşan çöp yığınları nihayet toplanmaya başlandı.
27 Mayıs 1990 : TOBB Başkanlığına Yalım Erez seçildi.
28 Mayıs 1990 : şağmalcılar Cezaevinde yatan 5 siyasi hükümlü kaçtı.
31 Mayıs 1990 : Istanbulda belediye işçilerinin sözleşmesi imzalandı.
4 Haziran 1990 : Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) resmen kuruldu.
7 Haziran 1990 : SHPden daha önce ayrılan milletvekilleri Halkın Emek Partisini
(HEP) kurdular.
11 Haziran 1990 : Şırnakın Güçlükonak Ilçesine bağlı Çevrimci Köyünü basan PKKlı
teröristler, 12si çocuk,
Tsi kadın ve 4ü köy korucusu olmak üzere 27 kişiyi katlettiler.
12 Haziran 1990 : Diyanet Işleri Başkanlığı, güvenlik nedeniyle kara yoluyla
hacca gidişleri iptal etti.
13 Haziran 1990 : Zonguldak Milletvekili Veysel Atasoy, ANAPtan istifa etti.
14 Haziran 1990 : Yargıtay Başsavcısı, TBKPnin kapatılması için Anayasa Mahkemesine dava açtı.

18 Haziran 1990 : Türk Diyanet Vakfının Ankaradaki yayınevine bomba konuldu,
hasar meydana geldi.
19 Haziran 1990 : Kara yoluyla hacca gidişler iptal edildikten sonra on binlerce
hacı adayı hacca gidemedi ve
büyük karışıklıklar meydana geldi. Diyanet Işleri Başkanı Prof. Dr. Said Yazıcıoğlu istifa etti. Başbakan
Akbulut, Yazıcıoğlunun istifasını kabul etmedi.
20 Haziran 1990 : Viyanada açılacak olan Anadolunun Görkemi adlı sergi için
gönderilen 7.500 yıllıkAna
Tanrıça heykeli çalındı.
27 Haziran 1990 :1.000 liralık madeni paralar piyasaya sürüldü.
28 Haziran 1990 : Kamuoyunda Sansürve Sürgün Kararnamesi olarak adlandırılan,
424 sayılı Kanun
Hükmünde Kararnarne uyarınca, 2000e doğru ve Halk Gerçeği dergileri süresiz
kapatıldı.
12 Temmuz 1990 : Istanbul Cihangirde Devrimci Komünist Partisi Silahlı Halk
Birlikleri (DKP/SHB) örgütüne
ait hücre evine Polisin düzenlediği baskında ii kız 2 örgüt üyesi ölü, 2 örgüt üyesi de sağ olarak ele geçirildi.
14 Temmuz 1990 : Dr. Ziya Ozelin çalışmalarıyla, zakkumdan elde edilen NO
ekstresi ile ilgili bilimsel
araştırmaların olumlu sonuçlar verdiği açıklandı.
25 Temmuz 1990 : Kitaplarında Bölücülük Propagandası yaptığı gerekçesiyle
tutuklu bulunan Dr. Ismail
Beşikçi serbest bırakıldı.
30 Temmuz 1990 : Siirt-Pervari yolunda PKK teröristleri ile çıkan çatışmada
Garnizon Komutanı, Jandarma
Bölük Komutanı ile Ser şehit oldular.
31 Temmuz 1990 : Sinema oyuncusu Hüseyin Peyda öldü.
2 Ağustos 1990 : Irak, Kuveyti işgal etti, Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin:
Kuveytin artık Iraktoprağı
olduğunu söyledi. Işgal olayına bütün devletler çok sert yanıt verdiler. BM, Irakın derhal Kuveytten
çekilmesini istedi.
8 Ağustos 1990 : Bütün uluslararası baskılara ve uyarılara aldırış etmeyen Iraka
karşı, ABD, Suudi Arabistan
sınırına askeri yığınak yapmaya başladı.

9 Ağustos 1990 : Cumhurbaşkanı Ozal, ABD Dışişleri Bakanı Baker ile Çankayada
görüştü.
10 Ağustos 1990 : Cumhurbaşkanı Ozalın TBMMde grubu bulunan partilere yaptığı
çağrıya, SHP Genel
Başkanı Erdal Inönü ile DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel hayır yanıtını
verdiler.
17 Ağustos 1990 : Körfez Krizi nedeniyle gözlerin çevrildiği Incirlik Hava Ussünün kapıları ilk kez basına
açıldı.
23 Ağustos 1990 : Başbakanlık, şifreli telsiz emriyle valiliklerden, topyekün
bir savaşa hazırlıklı olunmasını
istedi. Orduda gözle görülür bir hareketlenme var, sınır bölgelerine mekanize
birlikler kaydırılıyor.
26 Ağustos 1990 : Metris Cezaevi eski Iç Güvenlik Müdürü emekli Binbaşı Adnan
Ozbey, DEV-SOL
militanlarınca şehit edildi.
5 Eylül 1990 : Hükümete asker gönderme izni, TBMMnin gizli oturumunda kabul
edildi.
7 Eylül 1990 : Kabadayı Drej Alinin (Ali Yasak) adamları, Cağaloğlundaki Milliyet Gazetesi binasını bastı.
Arabaları tahrip ettiler, camları kırdılar, bazı gazetecileri tartakladılar.
10 Eylül 1990 : SHP Genel Sekreteri Deniz Baykal, görevinden istifa etti.
17 Eylül 1990 : 27 Mayıs darbesinin ardından idam edilen dönemin Başbakanı Adnan
Menderes, pışişleri
Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ın naaşları, feribotla
Imralı Adası'ndan Istanbul'a
getirildi. Devlet töreniyle Topkapı'da yaptırılan Anıt Mezara defnedildi.
- 12 Eylül darbesinin ardından yurt dışına kaçan, kapatılan Türkiye Sosyalist
Işçi Partisi (TSIP) Genel Başkanı
Ahmet Kaçmaz, Tür[ye'ye geldi ve gözaltına alındı.
26 Eylül 1990 : Milli lstihbarat Teşkilatı'nda (MIT) uzun yıllar çalıştıktan sonra Müsteşar Yardımcılığı
görevinden emekli olan Hiram Abas, Istanbul'da özel otomobilinin içinde uğradığı
bir suikast sonucu şehit
edildi.
- Anayasa Mahkemesi'nce 2 kez iptal edilen, daha sonra Cumhurbaşkanı Ozal

tarafından veto edilen,
kamuoyunda ‘Kıyak emeklilik yasası’ olarak bilinen Milletvekillerinin emeklilik
haklarını düzenleyen kanun
TBMM’de grubu bulunan 3 partinin (ANAP, SHP, DYP) desteğiyle tekrar kabul
edildi.
27 Eylül 1990 : Diyarbakır DGM’de tutuklu olarak yargılanan, kapatılan 2000’e
doğru dergisinin Genel Yayın
Yönetmeni Doğu Perinçek tahliye edildi.
28 Eylül 1990 : 27. Antalya Altın Portakal Film Festivalinde, ‘Karılar Koğuşu’
en iyi film, Halit Refiğ en iyi
yönetmen (Karılar Koğuşu), Hülya Koçyiğit en iyi kadın oyuncu (Karılar Koğuşu),
TarıkAkan en iyi erkek
oyuncu (Karartma Geceleri) ödülünü kazandı.
6 Ekim 1990 : SHP Parti Meclisi üyesi, eski Senatör ve Milletvekili poç. Dr. BahriyeUçok, kargoyla evine
gönderilen bombalı paketin elinde patlaması sonucu öldü. Saldırıyı Islami Hareket Orgütü üstlendi.
10 Ekim 1990 : Dışişleri Bakanı Ali Bozer istifa elli. Dışişleri Bakanlığı’na Ahmet Kurtcebe Alptemoçin atandı.
18 Ekim 1990 : Milli Savunma Bakanı Safa Giray istifa etti.
22 Ekim 1990 : Barajlardaki su seviyesinin tehlikeli ölçüde düşmesi üzerine,
Istanbul’da yağmur bombası
atıldı. Yağan yoğun yağmur, barajlardaki su seviyesini yükseltti.
27 Ekim 1990 : Milli Savunma Bakanlığı’na Lütfi Doğan getirildi.
30 Ekim 1990 : Istanbul Emniyet Müdürlüğü’nün Adnan Menderes Bulvarı’nda (Vatan
Caddesi) yapımı devam
eden binasına konan 2 bomba büyük maddi hasara yol açtı.
11 Kasım 1990 : Eski Başbakanlardan Ord. Prof. Pr. Sadi Irmak öldü.
12 Kasım 1990 : Hacettepe, Ankara, Gazi ve ODTU’de bazı öğretim üyeleri,
‘Türbanı ve Laiklik karşıtı
akımları’ protesto etmek amacıyla derslere girmediler. Bazı öğretim üyeleri Anıtkabir’e yürüdüler.
- Bayrampaşa Cezaevi Savcısı Niyazi Aygen, DEV-SOL militanlarının düzenlediği
suikast sonucu şehit edildi.
14 Kasım1990: Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, derslere girmeyerekAnıtkabir’e
yürüyen öğretim üyeleri
hakkında inceleme başlattığı nı açıkladı.
15 Kasım 1990 : Aileden sorumlu Devlet Bakanı Cemil Çiçek’in ‘Flörtün

fahişelikten ne farkı var' şeklindeki
açıklaması büyük tepki!ere neden oldu.
16 Kasım 1990 : ODTU'nde görevli yaklaşık 1.500 öğretim üyesi, Rektör Prof. Dr.
Omer Saatçioğlu
başkanlığında Anıtkabir'e yürüdüler ve Ata'nın huzurunda saygı duruşunda bulundular.
30 Kasım1990: Temel gıda maddelerinde %5 olan KDV oranı %6'ya, diğer mallarda
%11 olan oran ise %
12'ye çıkarıldı.
3 Aralık 1990 : Genelkurmay Başkanı Org. Necip Torumtay istifa etti.
4 Aralık 1990 : Genelkurmay Başkanlığı'na Kara Kuwetleri Komutanı Org. Doğan
Güreş, KKKna 1. Ordu
Komutanı Org. Muhittin Fisunoğlu getirildi.
13 Aralık 1990 : SSCB Dışişleri Bakanı Eduard Şevardnadze (Şimdiki Gürcistan
Devlet Başkanı) Ankara'ya
geldi.
- Türkiye'de ilk beyin dokusu nakli Bursa Uludağ Universitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde yapıldı.
14 Aralık 1990 : Eski Maliye Bakanı Vural Arıkan'ın kız kardeşi Saadet Ozbek ile
11 yıllık eşi, Aileden
Sorumlu Devlet Bakanı Cemil Çiçek'in kurduğu 'Aile Araştırma Kurumu'nu protesto
etmek için boşandılar,
ancak birlikte yaşayacakları nı açıkladılar.
18 Aralık 1990 : MIT'te uzun yıllar çalışan ve önemli görevlerde bulunan Ferdi
Tamer, silahlı saldırı sonucu
şehit edildi.
27 Aralık 1990 : Kadıköy'de bulunan Devlet Malzeme Ofisi'ni basan silahlı teröristler bahçede bulunan 20'ye
yakın aracı bombaladılar. Patlamaların erken gerçekleşmesi sonucu 2 terörist
olay yerinde öldü, ii ise ağır
yaralandı.
28 Aralık 1990 : Milli Savunma Bakanlığı'ndan 'Çok Gizli' damgası taşıyan 70
adet belge çalındı. Belgeleri
çaldığı iddia edilen Bakanlık görevlisi Irfan Kaya Ulgen tutuklandı.
29 Aralık 1990 : Taşıt trafiğine kapatılan Beyoğlu'ndaki Istiklal Caddesi'nde 30
yıl aradan sonra tekrar
Tramvay hizmet vermeye başladı.
1991

4 Ocak 1991 : Devlet Bakanı Güneş Taner görevinden istifa etti.
- Zonguldak'ta, grevde bulunan 70.000 maden işçisinin, otobüslerle Ankara'ya gitme isteği, Güvenlik Güçlerince engellendi. Otobüslerden indirilen işçiler, yürüyerek Ankara'ya gitmeye karar verdiler. Yaklaşık 3 kilometre uzunluğunda bir kortej oluşturan işçiler ve sendikacılar ilk gün Devrek'e ulaştılar.
5 Ocak 1991 : Ankara'ya yürüyüşe geçen maden işçileri Mengen'e ulaştı. Başbakan Akbulut, Maden-Iş Sendikası Başkanı Şemsi Denizer ile görüştü ancak olumlu bir sonuç alınamadı.
6 Ocak 1991 : Ankaraya doğru yürüyüşlerine devam eden maden işçileri, Jandarma ve Çevik Kuvvetin kurduğu barikatla durduruldu.
8 Ocak 1991 : Ikna çalışmaları etkisini gösterdi ve Maden işçileri yürüyüşlerine son vererek geriye dönmeye başladılar.
9 Ocak 1991 : Emekli Yarbay Ata Burcu, uğradığı bir silahlı saldırı sonucu şehit oldu.
11 Ocak 1991 : ABD Dışişleri Bakanı James Baker Türkiyeye geldi.
12 Ocak 1991 : Türkiyenin Irak sınırındaki askeri sığınak bölgesinde bulunan askerlerin terhisleri durduruldu.
Güneydoğu halkı, batıya doğru yoğun bir şekilde göç etmeye başladı.
13 Ocak 1991 : Türkiyenin Bağdat Büyükelçiliğinde görevli 6 diplomat ve aileleri, Habur sınır kapısından Türkiyeye girdi.
- SHPnin, Savaşa Hayır mitingi Istanbul Pendikte yapıldı.
17 Ocak 1991 : !ncirlik Hava Ussünden kalkan ABD uçakları, Iraktaki hedefleri bombaladı.
19 Ocak 1991 : Incirlikten kalkan ABD uçaklarının saldırısı artarak devam ediyor. CNN televizyonu Irakın bombalanışını naklen bütün dünyaya duyuruyor. Böylece, dünyada ilk defa bir savaş, canlı olarak yayınlanmış oldu.
21 Ocak 1991 : Olası bir Irak saldırısına karşı, Türkiyede belirli noktalara Patriot savunma füzeleri yerleştirildi.
24 Ocak 1991 : Cumhurbaşkanı Ozal, sigara reklamını yasaklayan yasa ile hayali ihracatçılara hapis cezasını öngören yasayı veto etti.

25 Ocak 1991 : Kürtçe konuşmayı ve şarkı söylemeyi yasaklayan 2932 sayılı kanun
yürürlükten kaldırıldı.
26 Ocak 1991 : ABDnin Adana Konsolosluğu ile Türk Amerikan Kültür Derneğine
bomba kondu, saldırıyı
DEV-SOL üstlendi.
28 Ocak 1991 : Libya Devlet Başkanı Muammer Kaddafi: Körfez Savaşındaki tutumu
nedeniyle Türkiyenin
cezalandırılması gerekir. dedi.
30 Ocak 1991 : Prof. Tarık Zafer Tunaya öldü.
- Başbakanlık Baş müşavirlerinden emekli Korgeneral Hulusi Sayın, DEV-SOL
militanlarının düzenlediği silahlı
bir saldırı sonucu şehit oldu.
31 Ocak 1991 : Bakanlar Kurulu, TCKnın 141, 142 ve 163. maddelerinin, cebir
şartı ile yapılması hariç
tutulmak üzere kaldırılmasına karar verdi.
22 Şubat 1991 : Milli Savunma Bakanı Hüsnü Doğan, Başbakan Akbulutun isteği
üzerine Cumhurbaşkanı
Ozal tarafından azledildi.
27 Şubat 1991 : Kemal Horzum 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı.
1 Mart 1991 : Milli Savunma Bakanlığına Devlet Bakanı Mehmet Yazar getirildi.
18 Mart 1991 : Irakta ki savaştan kaçan Kürtler (Peşmergeler) Türkiyeye
sığınmaya başladılar.
19 Mart 1991 : Adana Milletvekili Cüneyt Canver, HEPten istifa etti.
20 Mart 1991 : Adanada Nevruz Bayramı nedeniyle ateş yakmak ve yürüyüş yapmak
isteyen göstericilere,
Polis müdahale etti. Çıkan olaylarda çok sayıda yaralanan oldu, göstericiler ise
4 Polis arabasını tahrip etti.
Yaklaşık 80 kişi gözaltına alındı.
24 Mart 1991 : DSPnin 2. Kurultayında Genel Başkanlığa yeniden Bülent Ecevit
seçildi. SHP ile birleşme
önerisi ise reddedildi. .
26 Mart 1991 : Türk-Metal Iş Sendikası yöneticilerinden Mustafa Inci, Türkiye
Komünist Işçi Hareketi adlı
örgüt militanlarınca öldürüldü.
27 Mart 1991 : DEV-SOL militanları, Işadamı Ali Şene ait helikoptere bomba
koydular.

1 Nisan 1991 : Iraktan Türkiyeye sığınan Peşmergelerin 1.500e ulaştığı belirtildi. Hakkari Valiliği,
Şemdinlide bir çadırkent oluşturdu.
3 Nisan 1991 : Ikinci bir göç dalgası, Türkiye sınırına dayandı. Kürt ve Türkmen
yüzbinlerce Iraklı Türkiyeye
veya Irana geçebilmek için mücadele ediyor. Sınırda bulunan mayınlı alana giren
binlerce kişinin ise öldüğü
bildirildi.
5 Nisan 1991 : Irak Istanbul Başkonsolosluğu önünde gösteri yapan yaklaşık 30
kişilik bir gruba, Konsolosluk
binasından Iraklı bir koruma görevlisi ateş açtı. 2 kişi öldü.
7 Nisan 1991 : Emekli Tümgeneral Memduh Unlütürk, DEV-SOL militanlarının
düzenlediği saldırı neticesi
şehit oldu.
8 Nisan 1991 : Türkiyeye sığınan Iraklıların (Peşmergelerin) sayısının 300.000i
bulduğu belirtildi.
9 Nisan 1991 : Istanbul Şehzadebaşında içinde 120 Yunanlı Turistin bulunduğu 2
katlı otobüs, akli dengesi
bozuk bir kişinin saldırısı sonucu tamamen yandı. Saldırgan ile birlikte 3ü çocuk, 36 kişi yanarak öldü, 6 kişi
ağır yaralandı.
11 Nisan 1991 : Tartışmalara neden olan Terörle Mücadele Yasası kabul edildi.
25 Nisan 1991 : Ankarada STFA Holding, Çukurova Elektrik, Koç Holding, Eczacıbaşı Menkul Değerler,
Toprak Holding ve Alarko Holdinge ait binalarda; Adanada Tekel deposunda;
Istanbulda ise Vakkonun
Merter Fabrikasında patlamalar meydana geldi. Patlamalarda can kaybı olmazken,
maddi hasar meydana
geldi.
26 Nisan 1991 : Irak Başkonsolosluğundan ateş açarak 2 kişiyi öldüren koruma
görevlisi, Konsolosluk
yetkililerince Türk Polisine teslim edildi.
28 Nisan 1991 : Bingölün Solhan Ilçesi Oğretmen Evine, PKK militanlarınca
saldırı düzenlendi. Saldırıda
Kaymakam Metin Ateş, Savcı Mehmet Türksever ve Orman Müdürü Ahmet Yener şehit
oldular.

- ANAP İl Kongresi'nde Semra Özal İl Başkanı seçildi.
30 Nisan 1991 : Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fahrettin Kurt görevinden
istifa etti. Yerine Erzurum
Milletvekili Togay Gemalmaz getirildi.
23 Mayıs 1991 : DEV-SOL terör örgütünün üstlendiği olaylarda; Ankara'da emekli
Jandarma Korgeneral
Ismail Selen; Adana'da Jandarma Bölge Komutanı Tümgeneral Temel Cingöz şehit
edildiler.
24 Mayıs 1991 : Istanbul Milletvekili Abdullah Baştürk, HEP'ten istifa etti.
28 Mayıs 1991 : ABD Genel Kurmay Başkanı General Colin Powell, Türkiye'ye geldi.

15 Haziran 1991 : ANAP'ın 3. Olağan Kongresi'nde Mesut Yılmaz Genel Başkan
seçildi.
16 Haziran 1991 : Başbakan Yıldırım Akbulut, ANAP Genel Başkanlığı'nı kaybetmesi
üzerine Başbakanlıktan
istifa etti.
17 Haziran 1991 : Cumhurbaşkanı Ozal, Hükümeti kurma görevini ANAP Genel Başkanı
Mesut Yılmaz'a
verdi.
5 Temmuz 1991 : Mesut Yılmaz Hükümeti, TBMM'de güvenoyu aldı.
Başbakan Mesut Yılmaz
Devlet Bakanı Imren Aykut
Devlet Bakanı Fahrettin Kurt
Devlet Bakanı Mustafa Taşar
Devlet Bakanı Vehbi Dinçerler
Devlet Bakanı Kamran Inan
Devlet Bakanı Ilhan Aküzüm
Devlet Bakanı Cengiz Tuncer
Devlet Bakanı Sabahattin Aras
Devlet Bakanı Ersin Koçak
Devlet Bakanı Mehmet Çevik
Devlet Bakanı Cenap Gülpınar
Devlet Bakanı Birsel Sönmez
Devlet Bakanı Ali Talip Ozdemir
Adalet Bakanı Şakir Şeker
Milli Savunma Bakanı Barlas Doğu
Içişleri Bakanı Mustafa Kalemli
Dışişleri Bakanı Safa Giray
Maliye Bakanı Adnan Kahveci
Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol
Bayındırlık ve Iskan Bakanı Hüsamettin Orüç

Sağlık Bakanı Yaşar Eryılmaz
Ulaştırma Bakanı Ibrahim Ozdemir
Tarım, Orman ve Köyişleri Bk: Ilker Tuncay
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bk: Metin Emiroğlu
Sanayi ve Ticaret Bakanı Rüştü Kazım Yücelen
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bk Muzaffer Arıcı
Kültür Bakanı Gökhan Maraş
Turizm Bakanı Bülent Akarcalı
6 Temmuz 1991 : Muğla Valiliği'ne atanan Lale Aytaman, Türkiye'nin ilk kadın
valisi olarak göreve başladı.
10 Temmuz 1991 : Kendilerini Polis olarak tanıtan kişilerce evinden alındıktan 3
gün sonra ölü olarak bulunan HEP Diyarbakır Il Başkanı Vedat Aydın'ın
Diyarbakır'daki cenazesi gösteriye dönüştü. Çıkan olaylarda 3 kişi öldü, çok
sayıda kişi gözaltına alındı.
11 Temmuz 1991 :11. Akdeniz Oyunlarında 5 altın ve 1 bronz madalya kazanan
haltercilerimiz Ali Eroğlu ve Sunay Bulut'un dopingli oldukları tespit edildi.
19 Temmuz 1991 : ABD Başkanı George Bush, Türkiye'ye geldi.
22 Temmuz 1991 : Anayasa Mahkemesi, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin (TBKP)
kapatılmasına karar verdi.
2 Ağustos 1991 : Nemrut Dağı'ndaki bir kır kahvesini basan PKK militanları 10
Alman turisti kaçırdı.
9 Ağustos 1991 : Nemrut Dağı'nda kaçırılan Alman turistler serbest bırakıldı.
14 Ağustos 1991 : Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu yaptığı basın
toplantısında, 10 Alman turistin kaçırılma olayı hakkında; 'Almanya'da başlayıp
yine Almanya'da biten bir senaryo olduğunu, kaçırılma gibi bir olay olmadığını'
belirtti.
24 Ağustos 1991 : Erken seçimlerin 20 Ekim'de yapılması TBMM'de kabul edildi.
31 Ağustos 1991 : Bingöl Karlıova Elmalı Köyü yakınlarında PKK militanları, 3
Amerikalı, 1 Avusturyalı araştırmacı ile 1 Ingiliz turisti kaçırdılar.
7 Eylül 1991 : Bartın Il oldu.
8 Eylül 1991 : TRT Teftiş Kurulu'nun 32. Gün adlı program ile ilgili
soruşturması sonuçlandı. Soruşturma raporunda 'evrakta sahtecilik' yapılarak
TRT'nin dolandırıldığı, programı hazırlayan Mehmet Ali Birand'ın yaklaşık 1
milyar lira geri ödemesi ve Merkez Muhasebe Müdürü, yardımcısı ve 2 memura idari

yaptırım uygulanması istendi.
13 Eylül 1991 : Unlü Galatasaraylı futbolcu Metin Oktay trafik kazası sonucu
öldü.
16 Eylül 1991 : Sabah Gazetesi, Turgut Özal'ın 1983 seçimlerini kazanmasının
ardından, ABD'nin Ankara
Büyükelçisi'ne yazdığı iddia edilen 'Şükran Mektubunu yayımlaması kamuoyunda
büyük tepki yarattı.
Cumhurbaşkanı Ozal, mektubun ve imzanın sahte olduğunu belirterek Sabah Gazetesi
aleyhinde 'sahtekarlık
iddiası ile 5 milyar liralık tazminat davası açtı.
24 Eylül 1991 : Refah Partisi (RP), Islahatçı Demokrasi Partisi (IDP) ve
Milliyetçi Çalışma Partisi (MÇP)
seçimlere ortak liste ile girmek için anlaştılar.
29 Eylül 1991 : Istanbul Metrosu'nun inşaatı başladı.
2 Ekim 1991 : Fener Rum Ortodoks Patriği Papadopulos Dimitrios öldü.
10 Ekim 1991 : Istanbul Bahçelievler ve Pendik'te iki Polis aracına düzenlenen
saldırılarda, 4 Polis ve 1 Bekçi
şehit oldu.
13 Ekim 1991 : Devlet Sanatçısı unvanı verilen 36 sanatçıdan 6'sı (Süreya Koral,
Zühdü Müridoğlu, Yaşar
Kemal, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Hüseyin Gezer ve Omer Lütfi Akad) devlet sanatçısı
unvanını reddettiler.
14 Ekim 1991 : Eski MIT Müsteşarı, emekli Orgeneral Adnan Ersöz, DEV-SOL
militanlarınca düzenlenen
saldırı sonucu şehit edildi.
19 Ekim 1991 : PKK tarafından kaçırılarak Kuzey Irak'a götürülen 7 Türk askeri
serbest bırakıldı.
20 Ekim 1991 : Erken genel seçimler yapıldı. (Toplam 450 Milletvekilliği)
DYP 178 Milletvekilliği
ANAP: 115
SHP: 88
RP: 62
DSP: 7
25 Ekim 1991 : Hakkari Çukurca'ya bağlı Çınarlı ve Çayı rlı Köylerindeki Sınır
Karakollarını roketatar ve
toplarla basan yaklaşık 500 kişilik PKK teröristleri, 17 Eri şehit ettiler.
Saldırıdan sonra Türk Silahlı Kuvvetleri,

Kuzey Irak'ta bulunan PKK kamplarını imha etmek için 'Sınır ötesi Operasyon'
düzenledi.
29 Ekim 1991 : Iran Cumhurbaşkanı Haşimi Rafsancani, Cumhurbaşkanı Turgut Ozal'a
bir mesaj göndererek,
Istanbul Boğazı'ndan geçerken yakalanan silah yüklü Kıbrıs Rum bandıralı geminin
serbest bırakılmasını
istedi.
30 Ekim 1991 : DEV-SOL'un Silahlı Devrim Birlikleri üyesi Lütfü Topal ile Ibrahim Bingöl cezaevinden firar
ettiler.
6 Kasım 1991 :19. Dönem çalışmalarına başlayan TBMM'deki ant içme töreni olaylı
geçti. HEP kökenli
Milletvekillerinin, PKK Bayrağı'nın rengi olan 'sarı-kırmızı-yeşil' renkli yaka mendilleri ile Meclis'e gelmeleri
TBMM'deki diğer Milletvekilleri tarafından büyüktepki ile karşılandı. Yemin esnasında, HEP kökenli SHP
Diyarbakır Milletvekili Hatip Dicle'nin, 'Bu yemin metnini Anayasa baskısı altında okuyorum.' demesi, SHP
Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana'nın antiçtikten sonra Kürtçe slogan atması
büyük tepkilere neden oldu.
7 Kasım 1991 : Cumhurbaşkanı Turgut Ozal, Hükümeti kurma görevini DYP Genel
Başkanı Süleyman
Demirel'e verdi.
10 Kasım 1991 : RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, 12 yıl sonra ilk kez Anıtkabir'de düzenlenen resmi
törenlere katıldı.
- SSCB'ye bağlı eyaletler bağımsızlıklarını ilan etmeye başladılar.
Bağımsızlığını ilan eden Azerbaycan
Cumhuriyeti'ni tanıyan ilk ülke Türkiye oldu.
11 Kasım 1991 : DYP Lideri Demirel ile SHP Lideri Inönü, DYP-SHP Koalisyonu için
anlaştılar.
12 Kasım 1991 :100.000 liralık banknotlar ile 2.500 liralık madeni paralar tedavüle çıktı.
14 Kasım 1991 : Istanbul Boğazında koyun yüklü Lübnan bandıralı gemi ile Filipin
bandıralı gemi çarpıştı.
Kazada 22.000 koyun boğaz sularına gömüldü.
15 Kasım 1991 : Eski MÇP Genel Başkanı Alparslan Türkeş ile 18 arkadaşı RP'den
istifa elli.
-28. Antalya Film Festivali'ni Omer Kavur'un 'Gizli Yüz' adlı filmi kazandı.

16 Kasım 1991 : DYP Genel Başkan Yardımcısı Hüsamettin Cindoruk, TBMM Başkanı
seçildi.
20 Kasım 1991 : 7. Demirel Kabinesi açıklandı.
Başbakan : Süleyman Demirel (DYP)
Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd : Erdal Inönü (SHP)
Devlet Bakanı : Tansu Çiller (DYP)
Devlet Bakanı : Cavit Çağlar (DYP)
Devlet Bakanı : Ekrem Ceyhun (DYP)
Devlet Bakanı : Gökberk Ergekon (DYP)
Devlet Bakanı : Omer Barutçu (DYP)
Devlet Bakanı : Mehmet Ali Yılmaz (DYP)
Devlet Bakanı : Orhan Kilercioğlu (DYP)
Devlet Bakanı : Akın Gönen (DYP)
Devlet Bakanı : Mehmet Batallı (DYP)
Devlet Bakanı : Erman Şahin (DYP)
Devlet Bakanı : Şerif Ercan (DYP)
Devlet Bakanı : Mehmet Kahraman (SHP)
Devlet Bakanı : Güler Ileri (SHP)
Devlet Bakanı : Ibrahim Tez (SHP)
Adalet Bakanı : Seyfi Oktay (SHP)
Milli Savunma Bakanı Nevzat Ayaz (DYP)
Içişleri Bakanı Ismet Sezgin (DYP)
Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin (SHP)
Maliye Bakanı Sümer Oral (DYP)
Sanayi ve Ticaret Bakanı Tahir Köse (SHP)
Milli Eğitim Bakanı Köksal Toptan (DYP)
Sağlık Bakanı Dr. Yıldırım Aktuna (DYP)
Bayındırlıkve Iskan Bakanı Onur Kumbaracıbaşı (SHP)
Tarım, Orman ve Köy Işleri Bk: Necmettin Cevheri (DYP)
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bk Ersin Faralyalı (DYP)
Ulaştırma Bakanı Yaşar Topçu (DYP)
Çevre Bakanı Doğancan Akyürek (DYP)
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bk: Mehmet Moğoltay (SHP)
Kültür Bakanı Fikri Sağlar (SHP)
Turizm Bakanı Abdülkadir Ateş (SHP)
Orman Bakanı Vefa Tanır (DYP)
30 Kasım 1991 : DYP-SHP Koalisyon Hükümeti güvenoyu aldı.
5 Aralık 1991 : Genelkurmay Başkanı Orgeneral Doğan Güreş ve Kuwet
Komutanlarının, Istanbul’da yaptıkları denetlemeler sırasında, içtikleri kahvede
zehirli madde saptandığı açıklandı. Olayı PKK üstlendi. 6 Aralık 1991 : Hükümet,
emeklilikte getirilen 55-60 yaş sınırını kaldıracağını açıkladı.
11 Aralık 1991 : Sedat Simavi’nin 38. ölüm yıldönümü dolayısıyla Kanlıca’daki
mezarında yapılacak törenden az önce mezara konulan bir bomba patladı. Yağan

yoğun kar dolayısıyla, törene katılacak gazetecileri taşıyan otobüsün gecikmesi
dolayısıyla olayda ölen yada yaralanan olmadı.
14 Aralık 1991 : Gazeteci Egemen Bostancı, Turgut Ozal'ın George Bush'a hitaben
yazdığı iddia edilen 'Şükran Mektubunun kendisine eski MDP Genel Başkanı emekli
Orgeneral Turgut Sunalp tarafından verildiğini açıkladı.
21 Aralık 1991 : DISK Genel Başkanı Abdullah Baştürk öldü.
25 Aralık 1991 : PKK'lı teröristler 'Yaşasın Kürdistan' sloganları atarak,
Istanbul Bakırköy'de bulunan bazı mağazalara molotof kokteylleri attılar.
Olağanüstü Hal Bölge Valisi Necati Çetinkaya'nın kardeşine ait olan Çetinkaya
Mağazası'nda çıkan yangında çoğunluğu kadın ve çocuklardan oluşan 11 kişi öldü.
- Şırnak Dereler Köyü yakınlarında bulunan Jandarma Komando Birliği, yaklaşık
250 kişilik bir PKK grubu tarafından basıldı. 2 Asteğmen, 1 Astsubay ve 6 Er
şehit oldu.
28 Aralık 1991 : Seçimlere RP'den giren ve kısa süre önce RP'den istifa eden
Alparslan Türkeş, 18 Milletvekili arkadaşı ile birlikte MÇP'ye girdi. Yapılan
MÇP Kongresi'nde Genel Başkanlığa Alparslan Türkeş seçildi.
30 Aralık 1991 : Hürriyet Gazetesi'nin Ankara Temsilciliği önündeki çöp bidonuna
bomba konuldu. Olayı Islami Direniş örgütü üstlendi.
1992
1 Ocak 1992 : Araçlarda, sürücünün ve ön koltukta oturan yolcuların emniyet
kemeri takma zorunluluğu
yürürlüğe girdi.
10 Ocak1992: TRT'de yayınlanan, Mehmet Ali Birand'ın hazırladığı 32. Gün
programı yayından kaldırıldı.
11 Ocak 1992 : Gazi Universitesi Tıp Fakültesi Oğretim Uyesi Prof. Tahir
Hatipoğlu, Prof. Ihsan
Doğramacı'nın yeniden YOK Başkanı olmasını protesto etmek için kendi kitaplarını
yaktı.
16 Ocak 1992 : HEP kökenli SHP Milletvekilleri Leyla Zana ve Hatip Dicle,
SHP'den istifa ettiler.
19 Ocak 1992 : Bestekar Yesari Asım Arsoy öldü.
20 Ocak 1992 : p15K Genel Başkanlığı'na Kemal Nebioğlu seçildi.
25 Ocak 1992 : Istanbul'da Galleria Iş Merkezi ve Kapalıçarşı'ya bombalı
saldırılar düzenlendi, 1 kişi öldü, 18
kişi yaralındı. Saldırıları PKK üstlendi.
1 Şubat 1992 : Şırnak'ın Görmeç Köyü'ne çığ düştü. Jandarma Komando Bölüğü ve

Köy karlar altında kaldı.
91'i asker 151 kişi hayatını kaybetti.
2 Şubat 1992 : Emlak Bankası'nın bazı yöneticileri hakkında yolsuzluk yaptıkları
iddiası ile iki ayrı soruşturma
başlatıldı.
6 Şubat 1992 : !stanbul DGM Başsavcısı Yaşar Günaydın silahlı saldırı sonucu
şehit edildi.
9 Şubat 1992 : Istanbul Fenerbahçe Orduevi'ne bombalı saldırı düzenlendi, 4'ü
asker 8 kişi yaralandı.
17 Şubat 1992 : ANAP ve RP, Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanı Güler Ileri
hakkında yolsuzluk
iddiaları için ayrı ayrı gensoru önergesi verdiler.
18 Şubat 1992 : Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Nursal Uçurum'un makam aracına
DEV-SOL militanlarınca
saldırı düzenlendi. Başsavcı ağır yaralı olarak kurtulurken, makam şoförü ve
koruma polisi hayatını kaybetti.
20 Şubat 1992 : Istanbul Ticaret Odasına bırakılan bombalı bir çantanın
patlaması sonucu 1 kişi öldü, 16 kişi
yaralandı. Saldırıyı PKK üstlendi.
- Vergi affı ve askerlik süresini 12 aya indiren yasalar kabul edildi.
22 Şubat1992: Yolsuzluk yaptığı iddiası ile hakkında gensoru verilen Devlet
Bakanı Güler Ileri, görevinden
istifa etti.
25 Şubat1992: Ord. Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu öldü.
26 Şubat 1992 : TKPML/TIKKO terör örgütü üyesi 11 tutuklu, Kayseri Cezaevi'nden
tünel kazarakfirar ettiler.
1 Mart 1992 : Istanbul Şişhane'de bulunan Neva Şalom Sinagogu'na bombalı saldırı
düzenlendi. 1 kişi
yaralandı, Sinagog'da maddi hasar meydana geldi.
3 Mart 1992 : Zonguldak Kozlu'da bulunan Incirharmanı Maden Ocağında grizu
patlaması meydana geldi.
1500'den fazla işçi toprak altında kaldı. 122 işçinin cesedi çıkarılırken, 150
işçinin hayatından ise ümit kesildi.
4 Mart 1992 : Güler lleri'nin istifasıyla boşalan, Kadın ve Aileden Sorumlu
Devlet Bakanlığı'na Türkan Akyol
getirildi.
13 Mart 1992 : Erzincan'da 6.3 şiddetinde bir deprem meydana geldi. 498 kişi

hayatını kaybederken,
100.000'e yakın kişi evsiz kaldı.
17 Mart 1992 : Olağanüstü Halin 4 ay daha uzatılması, SHP'nin uzun süredir karşı
çıkmasına rağmen
TBMM'de SHP'lilerinde oylarıyla kabul edildi.
21 Mart 1992 : Nevruz kutlamaları Türkiye'yi kana buladı. Van, Şırnak, Cizre ve
Adana'da PKK militanları
Güvenlik Güçleri ile çatışmaya girdiler. Olaylarda 38 kişi öldü. Van, Şırnak ve
Cizre'de sokağa çıkma yasağı
kondu.
22 Mart 1992 : Şırnak Cizre'de çıkan olaylarda 3 Polis şehit oldu. Mardin'in Nusaybin Ilçesi'nde çıkan
olaylarda 10 kişi öldü, 20 kişi yaralandı. Hakkari Yüksekova'da çıkan çatışmada
5 kişi öldü. PKK militanları
Şırnak'a roketatarlarla saldırdılar, çatışmalar tüm yoğunluğu ile devam ediyor.
23 Mart 1992 : Şırnak'ta PKK'lı teröristler ile dün çıkan çatışma 20 saat sonra
bitirilebildi. Şırnak Vahşi,
halktan evlerindeki silahları teslim etmesini istedi. Cizre'deki olaylarda ise, Sabah Gazetesi muhabiri Izzet
Keser, Güvenlik Güçlerinin kaza kurşunu neticesi hayatı nı kaybetti.
24 Mart 1992 : MIT'e ait servis otobüsü Istanbul Zincirlikuyu Mezarlığı önünde
DEV-SOL militanlarınca
tarandı. 2 MIT mensubu şehit oldu, 9 kişi yaralandı.
30 Mart 1992 : Cumhuriyet Gazetesi konkordato istedi.
31 Mart 1992 : HEP kökenli 14 Milletvekili SHP'den istifa etti.
- Anayasa Mahkemesi, DISK'in Hazineye devredilen mal varlığının iade edilmesine
karar verdi.
6 Nisan 1992 : Karadeniz kıyılarında bulunan ve günlerdir kamuoyunun ilgi odağı
olan Beyaz Balina, Ruslar
tarafından yakalanarak geri götürüldü.
9 Nisan 1992 : Izmir Bornova Polis Okulu servis otobüsü, DEV-SOL militanlarınca
tarandı. 1 Polis ile 1
Oğretmen şehit oldu. Olayın akabinde düzenlenen operasyonlarda, teröristlerden
ii ölü 3'ü sağ olarak ele
geçirildi.
14 Nisan 1992 : PKK ile girişilen çatışmalarda; Şırnak'ta 1 Teğmen, 6 Er,
Elazığ'da 2 Er, Siirt'te 1 Er olmak

üzere 10 Askerimiz şehit oldu.
15 Nisan 1992 : Cumhurbaşkanı Ozal'a silahlı saldırı düzenleyen Kartal Demirağ,
şartlı tahliyeden
yararlanarak serbest bırakıldı.
16 Nisan 1992 : Genelev patroniçesi Matild Manukyan'ın Türkiye vergi rekortmeni
olduğu açıklandı.
17 Nisan1992: Istanbul'da DEV-SOL hücre evlerine düzenlenen operasyonlarda 6'sı
kadın 11 kişi ölü, 6 kişi
ise sağ olarak ele geçirildi.
- Mardin'in Savur Ilçesi'nde PKK ile Güvenlik Güçleri arasında çıkan çatışmada 5
Er şehit olurken 37 terörist
öldürüldü.
18 Nisan 1992 : Istanbul Gaziosmanpaşa'da bir Polis otosu silahlı 4 terörist
tarafından tarandı. Olayda 1 Polis
ile 1 Bekçi şehit oldu.
23 Nisan 1992 : ABD'de bulunan Cumhurbaşkanı Ozal'a 'prostat kanseri' teşhisi
kondu.
27 Nisan 1992 : Başbakan Demirel, Azerbaycan, Kırgızistan, Ozbekistan, Kazakistan, Tacikistan ve
Türkmenistan' ı kapsayan Orta Asya Cumhuriyetleri gezisine başladı.
2 Mayıs 1992 : Istanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü'nde görevli
Polislere düzenlenen
saldırıda 5 Polis Memuru şehit oldu, 1 Komiser Yardımcısı ağır yaralandı.
8 Mayıs 1992 : 'El Turco' lakabıyla tanınan Arjantin Devlet Başkanı Carlos Menem, resmi bir ziyaret için
Türkiye'ye geldi.
9 Mayıs 1992 :1. Futbol Ligi şampiyonluğunu Beşiktaş kazandı.
16 Mayıs 1992 : Şırnak Uludere'ye bağlı lşıkveren ve Taşdelen Jandarma Karakollarına PKK militanlarınca
baskın düzenlendi. Çıkan çatışmalarda 29 Asker şehit oldu, 36 teröristin ise
öldürüldüğü bildirildi.
17 Mayıs 1992 : Istanbul Haliç'de bulunan tarihi Galata Köprüsü, köprü altındaki
bir lokantada çıkan yangın
yüzünden kullanılamaz hale geldi.
23 Mayıs 1992 : ABD'nin Houston şehrinde prostat ameliyatı olan Cumhurbaşkanı
Ozal, yurda döndü.
7 Haziran 1992 : 341 yerde mahalli seçimler yapıldı.
DYP 155 Belediye Başkanlığı Kazandı (oy oranı %35.04)

SHP 71 """" %23.10
ANAP: 52 "" %18.51
RP: 27 """ %14.98
MÇP: 14 """" %3.86
DSP: 1 """" %2.39
8 Haziran 1992 : Kuzey Irakta bulunan Kürdistan Yurtseverler Birliği (KYB) Lideri Celal Talabani, Hükümet
yetkilileri ile görüşmek üzere Türkiye'ye geldi.
11 Haziran 1992 : Tatvan'da bir minibüsü durduran PKK'lılar 15 yolcuyu katlettiler.
12 Haziran 1992 : Sabah Gazetesi, diğer basın kuruluşlarının tepkisine rağmen,
Kurban Bayramı'nın ikinci,
üçüncü ve dördüncü günü gazete yayınlayarak, yıllardır gelenek haline gelen,
Bayramların ilk günü haricinde
gazete yayınlamama ilkesini, bozdu.
14 Haziran 1992 : Türkiye'nin ilk AIDS hastası olan Murtaza Elgin (Murti) öldü.
15 Haziran 1992 : Avrupa Double Trap Atıcılık Şampiyonası'nda Türkiye takım
halinde şampiyon olurken, Alp
Kızılsu dünya rekoru kırarak Avrupa Şampiyonu oldu.
17 Haziran 1992 : Haliç'te yapılan yeni Galata Köprüsü törenle hizmete açıldı.
18 Haziran 1992 : Maddi imkanları az olan vatandaşların sağlık hizmetlerinden
ücretsiz olarak
yararlanmalarını öngören 'Yeşil Kart' yasası TBMM'de kabul edildi.
19 Haziran 1992 :12 Eylül Askeri yönetimince kapatılan siyasi partilerin tekrar
açılmasına olanak tanıyan
yasa TBMM'de kabul edildi.
- Yunanistan Başbakanı Konstantin Mitçotakis Istanbul'a geldi.
20 Haziran 1992 : Uzun süredir kamuoyunda büyük tartışmalara neden olan,
Istanbul Gümüşsuyu'nda yapımı
devam eden Park Oteli inşaatının durdurulması ve son 7 katının yıkılması kararı
Bayındırlıkve Iskan
Bakanlığı'nca onaylandı.
24 Haziran 1992 : ANAP Istanbul Il Başkanlığı ve MKYK üyeliğine seçilerek, ANAP
içinde büyük
huzursuzluklara neden olan, Cumhurbaşkanı Turgut Ozal'ın eşi Semra Ozal, her iki
görevinden de istifa elli.

26 Haziran 1992 : Diyarbakır'ın Silvan Ilçesi'ne bağlı Yolaç Köyü'nü basan PKK
militanları, Camii'den
çıkardıkları 10 kişiyi kurşuna dizdiler.
- Kaçak Mercedes olayıyla ilgili olarak yargılanan futbolcu Tanju Çolak hakkında
gıyabi tutuklama kararı
verildi.
- TBMM, Çekiç Güç'ün görev süresini 6 ay daha uzattı.
30 Haziran 1992 : Bitlis'in Hizan Ilçesi'nde 2 minibüsü durduran PKK
militanları, 10 yolcuyu katlettiler.
4 Temmuz 1992 : 10'un üzerinde emekli General ve Subay'ın, askeri danışman
olarak Azerbaycan'a gittiği
öğrenildi.
7 Temmuz 1992 : Eski Ulkü Ocakları Derneği Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, 5
Milletvekili ile birlikte MÇP'den
istifa etti.
10 Temmuz1992: Anayasa Mahkemesi, Sosyalist Parti'nin kapatılmasına karar
verdi.:
13 Temmuz 1992 : Prof. Ihsan Doğramacı, YOK Başkanlığı'ndan istifa etti. 19
Mayıs Universitesi Rektörü
Prof. Mehmet Sağlam YOK Başkanı oldu.
22 Temmuz 1992 : Tiyatro ve sinema oyuncusu Toto Karaca öldü.
24 Temmuz 1992 : DEV-SOL militanları, Istanbul Emniyet Müdürlüğü'nün
Cağaloğlu'ndaki binasına
roketatarla saldırı düzenledi, olayda ölen veya yaralanan olmadı.
26 Temmuz 1992 : Işçi Partisi (IP) Genel Başkanlığı'na Doğu Perinçek seçildi.
28 Temmuz 1992 : Naim Süleymanoğlu, Barcelona Olimpiyatları'nda, altın madalya
kazandı.
29 Temmuz 1992 : Kıbrıs Barış Harekatı'nda Deniz Kuvvetleri Komutanı ve eski CHP
Milletvekili olan emekli
Oramiral Kemal Kayacan, Istanbul'da DEV-SOL'un Silahlı Devrim Birliklerine
mensup militanlarınca şehit
edildi.
- Savaş Buldan'a ait Etiler'deki bir eve sabaha karşı baskın düzenleyen Polis,
Diyarbakır Bağımsız Milletvekili
Leyla Zana, eşi Mehdi Zana, kardeşi Ali Ihsan Dağlı, yeğeni Alican Buldan ile ev
sahibi Savaş Buldan'ı
gözaltına aldı.

3 Ağustos 1992 :1.000 liralık banknotlar tedavülden kaldırıldı.
6 Ağustos 1992 : Ilkokullarda disiplin cezası uygulaması kaldırı!dı.
9 Ağustos 1992 : Şanlıurfa Ceylanpınar HEP Ilçe Sekreteri ve Ozgür Gündem
Gazetesi yazarı Hüseyin
Deniz, uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.
10 Ağustos 1992 : Kars'a bağlı Ardahan ve Iğdır Il yapıldı. Böylelikle Il sayısı
76'ya yükseldi.
11 Ağustos 1992 : PKK'lı teröristler, Siirt Eruh'a bağlı Dikboğaz Köyü Jandarma
Karakolu'na roketatarlarla
saldırdılar. Saldırıda 6 Er şehit oldu, 9 Er ise yaralandı.
13 Ağustos 1992 : DEV-SOL'un, Ankara Maltepe ve Küçükesat'ta bulunan hücre
evlerine Polis tarafından
baskın düzenlendi. 2'si kadın 5 militan ölü olarak ele geçirilirken ii yaralı 4 militan ise sağ olarak yakalandı.
15 Ağustos 1992 : Hürriyet Gazetesi'nin Ikitelli tesislerine TEM otoyolundan
ateş açıldı. Can kaybı yok.
17 Ağustos 1992 : Diyarbakır Lice ve Şanlıurfa Suruç'ta, PKK teröristlerinin
saldırısı sonucu 8 Er şehit oldu.
19 Ağustos1992: PKK'lı yaklaşık 300 terörist Şırnak'a saldırdı. Şehri ablukaya
alan teröristler önce trafoyu
havaya uçurarak Şehrin elektriğini kestiler. Roketatar ve havan topları ile Tugay, Emniyet Müdürlüğü,
Jandarma ve Valiliğe ateş açtılar. Sabaha kadar süren çatışmalarda 3 Er ve 1
Polis şehit oldu. Sabah 6'dan
itibaren sokağa çıkma yasağı kondu.
25 Ağustos 1992 : Tiyatro ve sinema sanatçısı Nisa Serezli öldü.
30 Ağustos 1992 : Iran'dan Türkiye'ye giren yaklaşık 300 PKK'lı terörist, Alan
Sınır Karakolu'na saldırdı. Ağır
silahlarla saldırıya geçen teröristlere karşı Askerlerimiz karakolu kahramanca
savundular. Çevre Illerden gelen
takviye birlikler sayesinde teröristler püskürtüldü. 4 gün 13 saat (109 saat)
süren çatışma sonucunda 10 Er
şehit oldu, 43 terörist öldürüldü.
- Zafer Bayramı töreni öncesinde Istanbul Vatan Caddesi'ndeki şeref tribününün
altında saatli bir bomba

bulundu. Tahrip gücü yüksek olduğu belirtilen bomba uzman ekiplerce etkisiz hale
getirildi.
4 Eylül 1992 : ANAP Milletvekili Ergun Ozdemir partisinden istifa elli.
6 Eylül 1992 : Sinema oyuncusu Cevat Kurtuluş öldü.
- PKK teröristlerince, Istanbul Etilerde 2 eğlence merkezi ile Acıbademde ki bir
galeri bombalandı. Olaylarda
ölen olmadı.
9 Eylül 1992 : CHP tekrar açıldı. SHPden ayrılan Antalya Milletvekili Deniz Baykal Genel Başkanlığa seçildi.
- DSP Bartın Milletvekili Hasan Akyol partisinden istifa etti.
10 Eylül1992: Ağrının Habur Ilçesi kırsalında PKK militanları ile çatışmaya giren Güvenlik Güçleri, 2 güne
yakın süren çatışmalar sonunda 4ü kadın 22 teröristi ölü olarak ele geçirdiler.
11 Eylül 1992 : Batmanın Sason Ilçesinde ki TPAO ile Mobil Petrol Tesislerine
saldıran PKKlılar, 3
mühendisi öldürüp, 5 işçiyi yaraladıktan sonra, 3 dolum tankı ile 1 petrol kulesini ateşe verdiler.
13 Eylül 1992 : Hakkari Şemdinliye bağlı Aktütün Jandarma Karakoluna baskın
düzenleyen PKK teröristleri
ile çıkan çatışmada 1 Astsubay, 8 Er ve 2 Korucu şehit oldu, 30 terörist öldürüldü.
14 Eylül1992: DSP Edirne Milletvekili Hasan Basri Elerve Istanbul Milletvekili
Nami Çağan, partilerinden
istifa ettiler.
15 Eylül 1992 : Dolar, Tahtakalede 7.600 lirayı gördü.
16 Eylül 1992 : SHPli 12 Milletvekili; Veli Aksoy, Fuat Çay, Faik Altun, Ali Dinçer, Istemihan Talay, Ibrahim
Ozdiş, Uluç Gürkan, Coşkun Gökalp, Mustafa Doğan, Haydar Oymak, Zeki Naci Tarhan
ve Atilla Hun
partilerinden istifa ederek CHPye geçtiler.
19 Eylül 1992 : Halkın Emek Partisinin (HEP) 2. Olağanüstü Kongresinde Genel
Başkanlığa Ahmet Türk
seçildi.
20 Eylül 1992 : PKK yanlısı yayın yapan Ozgür Gündem Gazetesinin köşe yazarı
Musa Anter, Diyarbakırda
silahlı bir saldırı sonucu hayatını kaybetti.
- Futbol Federasyonu Başkanlığına yeniden Şenes Erzik seçildi.
- Ankara DGM, HEPin Kongresi ile ilgili olarak soruşturma başlattı.
21 Eylül 1992 : SHP Istanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu, partisinden istifa

etti.
27 Eylül 1992 : PKK Teröristleri, Bitlis Mutki kırsalında 10 Askeri şehit etti.
28 Eylül 1992 : Edirnenin tarihi Alipaşa Çarşısı, çıkan yangın yüzünden kullanılamaz hale geldi.
29 Eylül 1992 : PKKlı teröristler, Hakkari Şemdinliye bağlı Derecik Sınır Karakoluna baskın düzenlediler.
Karakoldan yapılan yardım çağrısı üzerine, yardıma gelen Cobra helikopterleri ve
savaş uçakları teröristlere
karşılık verdi. Çatışmada, 2 Astsubay ve 21 Er şehit olurken 53 terörist ölü olarak ele geçirildi.
1 Ekim 1992 : Bitlisin Cevizdalı Köyünü basan PKKlılar, 30 kişiyi katlettiler, evleri ateşe verdiler.
11 Ekim 1992 : !stanbul Barosu Başkanlığına Turgut Kazan yeniden seçildi.
14 Ekim 1992 : Istanbul Metrosunun ikinci aşaması olan Şişli-4.Levent bölümünün
temeli atıldı.
16 Ekim 1992 : Türk Silahlı Kuvvetleri, Irak sınırını geçerek Kuzey Irakta bulunan Haftanin bölgesinde
sonbahar harekatına başladı. Savaş uçakları tarafından önceden belirlenen hedeflere yapılan nokta atışından
sonra kara birlikleri de yaklaşık 10km. lik bir alanda harekata başladı.
19 Ekim 1992 : Genelkurmay Başkanlığından yapılan açıklamada, Hava ve Kara
Kuvvetlerinin ortaklaşa
düzenledikleri operasyonda 600 teröristin öldürüldüğü, özellikle Hakurk kampı
civarında şiddetli çatışmaların
sürdüğü belirtildi.
20 Ekim 1992 : DYP ve SHP, Turgut Ozalı Cumhurbaşkanlığından indirmek için
gerekli Anayasa değişikliği
konusunda anlaştıklarını açıkladılar.
- Bingöl Solhan yakınlarında bir yolcu otobüsünü durduran PKKlı teröristler, 19
yolcuyu kurşuna dizerek
öldürdüler, 6 yolcu ise yaralı olarak kurtuldu.
24 Ekim1992: Kuzey Irakta imha operasyonuna devam eden Türk Silahlı Kuvvetleri,
PKKnın en önemli
kamplarından birisi olan Hakurk Kampına girdiler. PKKlıların güneye doğru kaçtıkları belirtildi.
26 Ekim 1992 : BM Genel Sekreterliğinden yapılan bir açıklamada, Rum Yönetimi
Lideri Yorgo Vasiliudan
Kıbrıs Cumhurbaşkanı olarak söz etmesi, Türkiyede ve KKTCde tepki ile karşılandı. KKTC Cumhurbaşkanı

Rauf Denktaş, düzeltme yapılmaması üzerine BM Genel Sekreteri Butros Gali ile
olan görüşmesine gitmedi.
27 Ekim 1992 : Kıbrıs Krizi, Birleşmiş Milletlerin, bir daha böyle bir şey olmayacağına dair güvence vermesi
üzerine giderildi.
4 Kasım 1992 : 5.000 liralık madeni paralar tedavüle çıktı. Istanbulda ekmek
2.000 lira.
5 Kasım 1992 : Genelkurmay Başkanlığı, Kuzey Irakta yapılan operasyonun
tamamlandığını, operasyonda
1.800 teröristin öldürüldüğünü ve lojistik imkanlarının imha edildiğini, operasyon esnasında 23 Askerin şehit
olduğunu, 96 Askerin ise yaralandığını bildirdi.
10 Kasım1992: Diyarbakırın Hani Ilçesine roketatarve havan topları ile saldıran
yaklaşık 200 kişilik PKK
grubu, 1 Astsubay ve 2 Polisi şehit ettiler, çatışmalar esnasında 9 vatandaş da
hayatını kaybetti.
17 Kasım 1992 : Istanbulda, DEV-SOL teröristleri bir ekip otosunu pusuya düşürdüler. Ekip otosunda
bulunan 4 Polis Memuru şehit oldu.
23 Kasım 1992 : Hasan Celal Güzelin Başkanlığında Yeniden Doğuş Partisi kuruldu.

24 Kasım 1992 : Ispanyada yapılan Dünya Karate Şampiyonasında 80 kiloda mücadele
eden Veysel Bugün
dünya şampiyonu oldu.
30 Kasım 1992 : ANAP 2. Olağanüstü Kongresinde Mesut Yılmaz, Ozalın desteklediği
Mehmet Keçecilere
karşı tekrar Genel Başkan seçildi.
1 Aralık 1992 : Kongreyi kaybeden Mehmet Keçeciler ile birlikte 15 Milletvekili;
Fevzi Işbaşaran, Halil Şıvgın,
Leyla Yeniay Köseoğlu, Engin Güner, Yıldırım Akbulut, Ibrahim Ozdemir, Ercüment
Konukman, Naci Ekşi,
Yusuf Bozkurt Ozal, Osman Ceylan, Gaffar Yakın, Hüsnü Doğan, Hüseyin Aksoy,
Tunca Toskay ve Esat
Canan ANAP’tan istifa ettiler.
2 Aralık 1992 : 54 ANAP’lı daha partiden istifa etti.
7 Aralık 1992 : Antalya’da bir polis otobüsünü düzenlenen silahlı saldırıda 1

Komiser ile 3 Polis Memuru şehit
oldu, 25 Polis Memuru ise yaralandı.
8 Aralık 1992 : Hükümet'in, Somali ve Bosna-Hersek'te 'Umut Operasyonu' adı
altında görev yapacak olan
BM emrindeki Güvenlik Kuvvetleri'ne asker verme önerisi TBMM'de kabul edildi.
13 Aralık 1992 : Türk-lş Genel Başkanlığı'na Bayram Meral seçildi.
19 Aralık 1992 : Somali'de görev yapacak olan Türk Birliği hareket etti.
- AP'nin 12 yıl aradan sonra yapılan 10. Büyük Kongresi'nde, partinin DYP'ye
katılmasına karar verildi.
22 Aralık 1992 : Kaçak Mercedes davasında yargılanan futbolcu Tanju Çolak, 9 yıl
4 ay hapis cezasına
çarptırıldı.
27 Aralık 1992 : Haldun Simavi'ye ait Sarayburnu isimli yolcu gemisi, Kuruçeşme
açıklarında bombalanarak
batırıldı. Olayda 1 kişi öldü. Sabotajı, Halkın Kurtuluş Güçleri ve DEV-SOL ayrı
ayrı üstlendi.
30 Aralık 1992 : Başrollerini Sheron Stone ve Michael Douglas'ın oynadıkları
Temel lçgüdü filminin gösterimi,
'Muzı r' olduğu gerekçesiyle yasaklandı.
1993
11 Ocak 1993 : İstanbul Polisi, Lucky-S adlı Panama bandıralı bir gemide 15 ton
uyuşturucu ele geçirdi.
15 Ocak 1993 : Bingöl ile Diyarbakır'ın Kulp Ilçesi arasında bulunan PKK
kampları havadan bombalandı. 150
PKK'lının öldüğü açıklandı.
20 Ocak 1993 : Eski ANAP hükümetlerinde Bayındırlık ve Iskan Bakanlığı yapan
Safa Giray ve Cengiz
Altı nkaya'nı n yolsuzluk yaptıkları gerekçesiyle dokunulmazlıkları kaldırıldı
ve Yüce Divan'a sevk edildiler.
21 Ocak 1993 : Anayasa Mahkemesi, dini bayramlarda Bayram Gazetesi dışında
gazete çıkarılmasını
yasaklayan yasa hükümlerini Anayasa'ya aykırı bularak iptal etti.
24 Ocak 1993 : Cumhuriyet Gazetesi yazarı Uğur Mumcu, Ankara'daki evinin önünde
bulunan arabasına
konan bomba ile öldürüldü. Suikastı, saldırıdan hemen sonra Islami Kurtuluş
Orgütü üstlendi, ancak bugüne

kadar bir netlik kazanmadı.
27 Ocak 1993 : Uğur Mumcu'nun cenazesi, Jürkiye'nin her yanından Ankara'ya gelen
yüz binlerce kişinin
katılımıyla gerçekleşti. Suikastta şüphelerin Iran destekli terör örgütlerinin üzerinde toplanması cenaze
törenini, laiklik, cumhuriyet ve demokrasiye bağlılık mitingine dönüştürdü.
28 Ocak 1993 : Işadarnı Jak Kamhi'ye suikast düzenlendi. Kamhi, yara almadan
kurtuldu.
5 Şubat 1993 : ANAP Istanbul Milletvekili ve eski Devlet ve Maliye Gümrük Bakanlarından Adnan Kahveci,
eşi ve iki çocuğu ile birlikte Bolu-Gerede yakınlarında trafik kazası geçirdi. Adnan Kahveci ve eşi olay anında
hayatlarını kaybederken, çocukları yaralı olarak kurtuldu ancak 17 yaşındaki
Aslıhan Kahveci, bitkisel hayata
girdi ve 10 gün sonra öldü. Kamuoyunda dürüstlüğü ile tanınan ve çok sevilen
Adnan Kahveci'nin yeni yapılan
otobanda ters yola girerek kaza yapması, çeşitli şüphelerin ortaya atılmasına
sebep oldu.
9 Şubat 1993 : 10 yıl önce Kemal Tahir'in 'Yorgun Savaşçı' adlı eserinden aynı
adla sinemaya uyarlanan
filmin tüm kopyaları yakılarak imha edilmişti, MIT'in arşivlerinde kalan tek kopyası TV'de gösterime girdi.
17 Şubat 1993 : Jandarma Genel Komutanı Org. Eşref Bitlis'in bindiği askeri
helikopter, Ankara yakınlarında
düştü. Helikopterde bulunanlardan kurtulan olmadı. Genelkurmay, olayın teknik
bir arızadan meydana
geldiğini açıkladı, ancak kamuoyunda sabotaj ihtimali üzerinde ağırlıkla duruldu.
19 Şubat 1993 : Org. Aydın Ilter, Jandarma Genel Komutanlığı'na atandı.
24 Şubat 1993 : TBMM Insan Hakları Komisyonu, 'Said-i Nursi'nin nereye gömüldüğünün araştırılmasını ve
itibarının iadesi' raporunu kabul etti.
7 Mart 1993 : DEV-SOL terör örgütünün Türkiye'deki beyni olarak kabul edilen
Bedri Yağan, Istanbul'daki bir
hücre evinde Polisin düzenlediği baskın sonucu 4 militan arkadaşı ile birlikte
ölü olarak ele geçirildi.
9 Mart 1993 : Otoyol ihalelerinde usulsüzlük yapmakla suçlanan Bayındırlık eski

Bakanları Safa Giray ile
Cengiz Altınkaya'nın Yüce Divan'da yargılanmasına başlandı.
18 Mart 1993 : 500.000 liralık banknotlar tedavüle çıktı.
19 Mart 1993 : PKK lideri Abdullah Ocalan ile PKK'ya göre daha ılımlı olan Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi
lideri Kemal Burkay'ın, iki örgüt arasında işbirliği protokolü imzaladıkları öğrenildi.
21 Mart1993: Nevruz kutlamaları nedeniyle çıkan olaylarda yaklaşık 400 kişi
gözaltına alındı. Balıkesir,
Tunceli ve Istanbul'da çıkan çatışmalarda 11 kişi yaralandı. Geçen yıl şiddetli
çatışmaların yaşandığı,
Şırnak'ın Cizre Ilçesi'nde ise Nevruz kutlamalarına izin verilmedi.
25 Mart 1993 : Istanbul Bahçelievler'de, DEV-SOLa ait bir hücre evine baskın
düzenleyen Polis, 3 militanı ölü
olarak ele geçirdi.
29 Mart 1993 : DYP ile SHP'nin beraber verdikleri Anayasa değişikliği teklifinde, milletvekili yemininde yer
alan 'Laik cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma' cümlesi ile 'Vatanın ve milletin
bölünmez bütünlüğü...' cümlesindeki 'millet' kelimesinin kaldırılması istendi.
30 Mart 1993 : Ozel radyolar, izinsiz yayın yaptıkları gerekçesiyle Hükümet
tarafından kapatıldı. Kapatma
kararı kamuoyunda büyüktepki ile karşılandı. Araçlara protesto amacıyla siyah
kurdeleler takıldı.
9 Nisan 1993 : Tercüman Gazetesi sahibi, gazeteci Kemal Ilıcak öldü.
14 Nisan 1993 : Beyaz balina Aydın, 1 yıllık aradan sonra tekrar Karadeniz'in
Gerze sahillerine geri döndü.
17 Nisan 1993 : Türkiyenin 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal kalp yetmezliğinden
dolayı sabah saatlerinde
öldü. Ozalın ölüm haberinin duyulmasıyla ülkede tam anlamıyla bir şok yaşandı.
Atatürkten sonra görevi
başında ölen ikinci Cumhurbaşkanı Turgut Ozalın vefatı dolayısıyla 5 günlük yas
ilan edildi. Yurtta ve dış
temsilciliklerimizde bayraklar yarıya indirildi, spor müsabakaları iptal edildi,
radyo ve televizyonlar yayın
akışlarını değiştirdiler.
19 Nisan 1993 : Şair ve yazar Sabahattin Kudret Aksal öldü.

- Genelev patroniçesi Matild Manukyan, Istanbul vergi rekortmeni oldu.
20 Nisan 1993 : Cumhurbaşkanı Turgut Ozalın naaşı hastaneden alınarak TBMMde
hazırlanan katafalka
kondu. Resmi saygı geçişinin ardından vatandaşların ziyaretine açıldı.
21 Nisan 1993 : Vatandaşlar, Cumhurbaşkanı Turgut Ozalı son yolculuğuna
uğurlamak için sabahın erken
saatlerinde TBMMnden cenaze namazının kılınacağı Kocatepe Camiine kadar uzun
kuyruklar oluşturdu.
Kocatepe Camiinde Generaller saygı duruşunda bulunurken, cenazeye katılan on
binlerce kişi tekbir getirdi.
Cenaze törenine 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Cumhurbaşkanı Vekili ve TBMM
Başkanı Hüsamettin
Cindoruk, Başbakan Süleyman Demirel, Başbakan Yardımcısı Erdal Inönü, ANAP Genel
Başkanı Mesut
Yılmaz, Genelkurmay Başkanı Org. Doğan Güreş, diğer tüm siyasi partilerin
liderileri ile yüzü aşkın yabancı
devlet temsilcisi katıldı. 100.000den fazla kişinin katıldığı cenaze namazından
sonra top arabasına konan
Turgut Ozalın naaşı, başkentlilerin büyük sevgi gösterisi eşliğinde Havaalanına
getirildi. Cenaze, uçakla
Istanbula getirildi.
22 Nisan 1993 : Cumhurbaşkanı Ozalın cenazesi, Fatih Camiinde kılınan cenaze
namazından sonra,
100.000 fazla kişinin oluşturduğu kortej eşliğinde Vatan Caddesinde yaptırılan
Anıt Mezara defnedildi. Ozalın
ölümünün hemen ardından, Istanbula gömülme vasiyeti üzerine, bir Anıt Mezar
yaptırılması kararlaştırılmıştı.
23 Nisan 1993 : Başbakan Süleyman Demirel, DYPnin grup toplantısında
Cumhurbaşkanlığına aday
olacağını açıkladı. SHPden 10 Milletvekili, Demirelin adaylığına karşı çıktılar.

27 Nisan 1993 : Yıldırım Akbulut, ANAPa geri döndü.
28 Nisan 1993 : Istanbul Umraniyede çöp faciası yaşandı. Hekimbaşı çöplüğünde
biriken metan gazı

patlayınca havaya uçan çöpler bir mahallenin üzerine çöktü. Çöp yığınının altında kalan 13 evde, çoğu kadın
ve çocuk 39 kişi öldü.
29 Nisan 1993 : Anayasa Mahkemesi, Adalet Bakanlığı üst düzey yöneticilerinin
atanmasında
Cumhurbaşkanını devre dışı bırakarak ikili kararname imkanını getiren ve kamuoyunda by-pass olarak
adlandırılan yasanın ilgili maddesini iptal etti.
7 Mayıs 1993 : Türkiye Komünist Emek Partisinin (TKEP) 20 yıldır aranan önderlerinden Teslim Töre
yakalandı.
7 Mayıs 1993 : DEP, HEPin kapatılma ihtimali üzerine resmen kuruldu. Genel
Başkanlığa Yaşar Kaya
seçildi.
8 Mayıs 1993 : TBMMde, Cumhurbaşkanlığı için yapılan ilktur oylamada hiçbir aday
gerekli olan 300 oyu
alamadı.
12 Mayıs 1993 : Cumhurbaşkanlığı seçiminin 2. turunda da gerekli oy çoğunluğu
sağlanamadı.
13 Mayıs 1993 :1993 Kültürve Sanat Büyük Odülü, Kültür Bakanı Fikri Sağlar
tarafından yazar Yaşar
Kemale verildi.
16 Mayıs 1993 : TBMMde yapılan 3. tur oylama sonucunda DYP Genel Başkanı ve
Başbakan Süleyman
Demirel, Türkiye Cumhuriyetinin 9. Cumhurbaşkanı seçildi.
25 Mayıs 1993 : 150ye yakın PKKlı terörist, Bingöl-Elazığ karayolunu kesti. 20ye
yakın aracı durdurup kimlik
kontrolü yaptı. Durmayan bir araca ateş açıp içinde bulunan 1 asker ve 1 kadını
öldürdüler. Kimlik kontrolü
yaptıkları yolcuları asker ve sivil olarak ayırıp 50 kişiyi kaçırdılar.
Bunlardan 33 eri kurşuna dizerek şehit ettiler.
Olay yerine gelen GüvenlikGüçleriyle girdikleri çatışmada 10 PKKlı öldürüldü,
teröristlerin kaçırdığı 13 er, 1
polis ve 8 vatandaş kurtarıldı. Olayın duyulması üzerine Başbakan Vekili Erdal
Inönü, Milli Güvenlik Kurulu ve
Bakanlar Kurulundan geçen PKKya af kararnamesini ertelediğini açıkladı.
28 Mayıs1993: Salman Rüşdinin yazdığı Şeytan Ayetleri adlı kitabın Aydınlık

Gazetesinde yayınlanmasını
protesto eden göstericiler, Cuma Namazı çıkışında Kaynak Yayınevini bastılar.
Polis ile göstericiler arasında
çıkan çatışmada 25 kişi yaralandı.
6 Haziran 1993 : Erdal Inönü, SHP Kurultayında Genel Başkanlığa aday olmayacağını açıkladı.
8 Haziran 1993 : Devlet Bakanlığından istifa eden Tansu Çiller, DYP Genel Başkanlığına resmen aday
olduğunu açıkladı.
9 Haziran 1993 : Yahya Demirel, Şekerbanktan aldığı krediyi ödemeyerek bankayı
zarara uğrattığı iddiasıyla
yargılandığı davada 1 yıl 16 gün hapis cezasına çarptırıldı.
10 Haziran 1993 : Milli Eğitim Bakanı Köksal Toptan ve Içişleri Bakanı Ismet
Sezginde DYP Genel
Başkanlığına aday olduklarını açıkladılar.
13 Haziran 1993 : DYP Olağanüstü Kongresinde 1. turda Tansu Çiller 574 oy
alırken, Ismet Sezgin 320 ve
Köksal Toptan 212 oy aldılar ve her iki adayda 2. tur oylamaya katılmayacaklarını açıkladılar. Yapılan ikinci tur
oylamada Tansu Çiller 933 oyla DYP Genel Başkanı seçildi.
14 Haziran 1993 : Ozel radyolar yeniden yayına başladı.
15 Haziran 1993 : Cumhurbaşkanı Demirel, Hükümeti kurma görevini DYP Genel
Başkanı Tansu Çillere
verdi. Böylelikle Tansu Çiller, Türkiyenin ilk kadın Başbakanı unvanını kazandı.

21 Haziran 1993 : Iktisat Bankası ve Show TVnin sahibi Erol Aksoy, Hürriyet
Gazetesinin %25 hissesini satın
aldı.
25 Haziran 1993 : Tansu Çiller'in kurduğu Türkiye'nin 50. Hükümeti, Cumhurbaşkanı Demirel tarafından onaylandı. 5 Temmuz'da yapılan güven oylamasında 185'e karşı 247 oyla güvenoyu aldı. 49. Hükümette yer
Diker ve Nevzat Çobanoğlu partilerinden istifa ettiler.
27 Haziran 1993 : PKK Lideri Abdullah Ocalan'ın bir süre önce yaptığı 'Turistik
yörelerede saldıracağız'
açı klamasından sonra PKK, ilk saldırısını Antalya'da yaptı. Patlama sonucunda
ölen veya yaralanan olmadı.
30 Haziran 1993 : Siirt'te Jandarma karakolu PKK'lı teröristlerce basıldı, 12
asker şehit oldu, 8 terörist

öldürüldü.
- Teröristler, Van'da bir oteli kundakladılar, 11 kişi öldü, 27 kişi yaralandı.
- Diyarbakır'da, askeri bir araca ateş açıldı, 1 asker şehit oldu.
1 Temmuz 1993 : Mardin'de bir mezrayı basan PKK'lılar 7 kişiyi katlettiler.
- Erzincan'da yol kesen PKK'lılar, bir yolcu otobüsünün şoförünü ve muavinini
öldürdüler. Bir tankeri de ateşe
vererek şoförünü öldürdüler.
- Tansu Çiller'i protesto etmek için DYP'den istifa eden Milletvekili Tevfik Diker, DYP'ye geri döndü.
2 Temmuz 1993 : Pir Sultan Abdal Kültürve Sanat etkinlikleri için Sivas'ta bulunan yazar Aziz Nesin'in bir gün
önce yaptığı konuşmada; "Kuran'ın devri bitmiştir." demesi üzerine Cuma Namazı'ndan çıkan bazı gruplar
slogan atıp yürüyüşe geçerek Vilayet önünde toplandılar. Aziz Nesin ve beraberindekilerin Madımak Oteli'ne
geldikleri haberini alan 10.000'den fazla gösterici, Otelin önünde toplanarak
slogan atmaya ve Oteli
taşlamaya başladılar. Göstericilerin dağılması için Polis havaya ateş açtıysa da
başarılı olamadı. Bu sırada
bazı kişiler Otelin önünde bulunan araçları yaktılar ve Otelin girişine benzin dökerek ateşe verdiler. Yangın
kısa sürede üst katlara sıçradı. Itfaiye, kalabalık yüzünden Otel'e güçlükle yaklaşabildi. Içeride bulunanlar ise
linç edilme korkusuyla dışarı çıkamadılar. Yangın'ın büyümesi üzerine, göstericiler Otelin çevresinden
uzaklaştılar, Itfaiye bu esnada yangına müdahale edebildi. Aziz Nesin, Itfaiye
merdiveniyle Güvenlik
Kuvvetlerince Otelden çıkarıldı ve koruma altına alındı. Daha birçok kişinin kurtarılmasına rağmen 37 kişi
yanarak veya dumandan boğularak can verdi. Olaylarda 14'ü Polis olmak üzere 60
kişi yaralandı. 35 kişi
gözaltına alındı. Olayların daha da büyümemesi için Şehirde sokağa çıkma yasağı
kondu. Olay sonrasında,
kameralardaki görüntüler üzerine 122 kişi daha gözaltına alındı. Gözaltında
bulunanların sayısı 157'ye ulaştı.
3 Temmuz 1993 : Muğla Bodrum'da aynı anda 4 ayrı noktada birden orman yangınları
çıktı.
7 Temmuz 1993 : Şair ve yazar Rıfat Ilgaz öldü.
8 Temmuz1993 : Sivas'ta yakılan Madımak Otel'inde ölen yazar Asım Bezirci ile

ozan Nesimi Çimen'in
cenazeleri Istanbul'da on binlerce kişinin katıldığı dev bir törenle toprağa verildi.
11 Temmuz 1993 : Türkiye Güzeli Arzum Onan, Avrupa Güzeli seçildi.
12 Temmuz 1993 : Emniyet Genel Müdürlüğü'ne Mehmet Ağar atandı.

alan SHP'li bakanlar yerlerini korurken, 3 DYP'li Bakan haricindeki tüm DYP'li Bakan lar değişti.
Başbakan Tansu Çiller
Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd Erdal Inönü
Devlet Bakanı Yıldırım Aktuna (DYP) (yerini korudu)
Devlet Bakanı Mehmet Gölhan (DYP)
Devlet Bakanı Necmettin Cevheri (DYP) (yerini korudu)
Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe (DYP)
Devlet Bakanı Güneş Müftüoğlu (DYP)
Devlet Bakanı Nafiz Kurt (DYP)
Devlet Bakanı Cemil Erhan (DYP)
Devlet Bakanı Mustafa Çiloğlu (DYP)
Devlet Bakanı Ahmet Şanal (DYP)
Devlet Bakanı Şükrü Erdem (DYP)
Devlet Bakanı Ibrahim Tez (SHP)
Devlet Bakanı Türkan Akyol (SHP)
Devlet Bakanı Mehmet Kahraman (SHP)
Devlet Bakanı Erman Şahin (SHP)
Adalet Bakanı Seyfi Oktay (SHP)
Milli Savunma Bakanı Nevzat Ayaz (DYP) (yerini korudu)
Içişleri Bakanı Mehmet Gazioğlu (DYP)
Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin (SHP)
Maliye ve Gümrük Bakanı Ismet Attila (DYP)
Milli Eğitim Bakanı Nahit Menteşe (DYP)
Bayındırlıkve Iskan Bakanı Onur Kumbaracıbaşı (SHP)
Sağlık Bakanı Rıfat Serdaroğlu (DYP)
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bk: Mehmet Moğultay (SHP)
Sanayi ve Ticaret Bakanı Tahir Köse (SHP)
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bk Veysel Atasoy (DYP)
Kültür Bakanı Fikri Sağlar (SHP)
Turizm Bakanı Abdülkadir Ateş (SHP)
Orman Bakanı Hasan Ekinci (DYP)
Çevre Bakanı Rıza Akçalı (DYP)
26 Haziran 1993 : Başbakan Tansu Çiller'in kabinesi DYP'yi karıştırdı. Milletvekilleri Umit Canayar, Tevfik

- Moskova Film Şenliğinde En İyi Kadın Oyuncu Ödülünü Berlin in Berlin filmindeki rolüyle Hülya Avşar
kazandı.
14 Temmuz1993: Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Güneydoğuda Cudi, Gabarve Tanin

dağlarını, PKKlılardan
temizlemek için savaş uçakları ve kobra helikopterleriyle bombaladığı esnada,
IğdırAralıka bağlı Yenidoğan
Jandarma Karakolunu basan teröristler, 6 Er, 1 Astsubay ve 1 Bekçiyi şehit ettiler.
-Anayasa Mahkemesi, HEPin (Halkın Emek Partisi) kapatılmasına karar verdi.
15 Temmuz 1993 : Kendisinden 29 yaş küçük Feray Karvar ile evlenebilmek için
eşini boşayan SHP
döneminin ISKI Genel Müdürü Ergün Göknel hakkında, boşandığı eşinin ihbarı
üzerine nereden buldun
soruşturması açıldı.
16 Temmuz 1993 : Sivasta Madımak Otelinde 37 kişiyi yakarak öldürmekten sanık
157 kişiden 91i
tutuklanarak Cezaevine gönderildi.
17 Temmuz 1993 : Antalyada akşam saatlerinde, 3 otele birden bomba atıldı. 1
kişi öldü, 10 kişi yaralandı.
19 Temmuz 1993 : Karayolları eski Genel Müdürü Atalay Coşkunoğlu görevini kötüye
kullanmak suçundan
dolayı Yüce Divanda yargılanmaya başlandı.
22 Temmuz 1993 : Bakanlar Kurulu, Cumhuriyet tarihinde ilk kez Doğuda
(Diyarbakır) toplandı.
27 Temmuz 1993 : Bakanlar Kurulu, Genelkurmay Başkanı Doğan Güreşin görev
süresini 1 yıl uzattı.
28 Temmuz 1993 : 27 Mayıs ihtilalinin önde gelen isimlerinden, emekli Korgeneral
Cemal Madanoğlu öldü.
29 Temmuz 1993 : Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Muhittin Fisunoğlu, 30 Ağustos
beklenmeden görevinden
alındı. KKKna 1. Ordu Komutanı Org. Ismail Hakkı Karadayı atandı.
3 Ağustos 1993 : Eski Maliye ve Gümrük Bakanı Vural Arıkan öldü.
- DPT Müsteşarı Ilhan Kesici, görevinden istifa etti.
4 Ağustos 1993 : Gazeteci, yazar Cüneyt Arcayürek, Cumhuriyet Gazetesindeki
görevinden ayrılarak
Cumhurbaşkanı Demirele danışman oldu.
9 Ağustos 1993 : Fatih Cumhuriyet Savcılığı, ISKI eski Genel Müdürü Ergun Göknel
hakkında soruşturma
başlattı.

14 Ağustos 1993 : Karsın Digor Ilçesinde 4.000den fazla kişi Ilçe içinde PKK
bayrakları ile yürüyüşe geçti.
Güvenlik Kuvvetlerinin yürüyüşü engellemek amacıyla ateş açmaları sonucu 5i
kadın 9 kişi öldü, 51 kişi
yaralandı.
19 Ağustos 1993 : ISKI eski Genel Müdürü Ergun Göknel tutuklanarak Bayrampaşa
Cezaevine konuldu.
-37 kişinin yakılmasıyla ilgili dava, güvenlik gerekçesiyle Sivasdan Ankaraya
nakledildi.
4 Eylül 1993 : Batmanda meydana gelen olaylarda DEP Milletvekili Mehmet Sincar
ile DEP Batman Il
Yönetim Kurulu üyesi Metin Ozdemir öldü.
Eylül 1993:1. Ordu ve Istanbul Sıkıyönetim eski Komutanlarından emekli Org.
Hüseyin Doğan
Ozgöçmen, uğradığı silahlı saldırıdan yaralı olarak kurtuldu.
11 Eylül 1993 : SHPnin 4. Olağan Kurultayında Genel Başkanlığa, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı
Murat Karayalçın seçildi.
12 Eylül 1993 : SHP Genel Başkanlığından ayrılan Devlet Bakanı ve Başbakan
Yardımcısı Erdal Inönü,
Kabineden de istifa etti.
14 Eylül 1993 : Hüsamettin Cindoruk, tekrar TBMM Başkanlığına seçildi.
16 Eylül 1993 : Ankarada bir gün önce gözaltına alınan DEP Genel Başkanı ve
Ozgür Gündem Gazetesi
sahibi Yaşar Kaya tutuklandı.
29 Eylül 1993 : Antalyada, askeri uçak bir evin üstüne düştü. Pilot ile evde bulunanlardan 7 kişi öldü, 1 kişi
yaralandı.
5 Ekim 1993 : PKK, Siirt ve Batmanda gerçekleştirdiği baskınlarda 35 vatandaşımızı katletti.
6 Ekim 1993 : Işadamı Nejat Eczacıbaşı öldü.
12 Ekim1993: ANAPın ISKI skandalıyla ilgili Meclis Araştırması açılması önergesi, bazı DYP
Milletvekillerinin de desteğiyle TBMMde kabul edildi.
16 Ekim 1993 : PKKnın ulusal yayın yapan gazetelere yönelik olarak Güneydoğuda
çalışmayın tehdidi
üzerine, gazeteler Diyarbakı rda bulunan temsilciliklerini kapattılar.
21 Ekim 1993 : PKK, siyasi partilerin Güneydoğudaki çalışmalarını 24 Ekimden

itibaren yasakladığını
açıkladı.
22 Ekim 1993 : Siirt Baykana bağlı Derince Köyünü basan PKKlı teröristler, 9u
kadın, 13ü çocuk 22 kişiyi
katlettiler, 8 kişi ise yaralı olarak kurtuldu.
- Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar Aydın, Diyarbakır
Licede açılan ateş sonucu
şehit oldu. Ilçeye giriş ve çıkışlar yasaklandı ve sokağa çıkma yasağı ilan edildi.
3 Kasım 1993 : ANAP Istanbul Milletvekili Güneş Taner, partisinden istifa etti.
4 Kasım 1993 : TBMM Anayasa Komisyonu, SHP Diyarbakır Milletvekili Fehmi
Işıkların üyeliğinin sona
erdirilmesine karar verdi.
18 Kasım1993: !stapbul DGM, Ozgür Gündem Gazetesine 15 gün süreyle kapatma
cezası verdi.
25 Kasım 1993 : ISKI skandalında klor davasına başlandı. Satın alınan klorun
bedelinin yüksek gösterilerek
yolsuzluk yapıldığı iddiasıyla hakim karşısına çıkan Istanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Nurettin Sözen,
ISKI eski Genel Müdürü Ergun Göknel, yardımcısı Ziya Kurtaran ve işadamı Halil
Bezmenden Göknel ve
Kurtaran tutuklanarak cezaevine konuldu.
30 Kasım 1993 : Milli Eğitim Bakanlığı, Ermeni Ilkokullarında Ermenice dersi
dışındaki bütün derslerin Türkçe
yapılması zorunluluğunu getirdi.
6 Aralık 1993 : Üç ayrı davadan tutuklu olan İSKİ eski Genel Müdürü Ergun
Göknel'in İsviçre'deki Amerikan
Discon Bankta 670.000 Alman Markı ve 30.000 Amerikan Doları bulunduğu tespit
edildi. Göknel'in tüm
hesaplarına el konuldu. Savcılık, lsviçre'deki paranın da iadesini istedi.
7 Aralık 1993 : Ressam ve yazar Abidin Dino öldü.
9 Aralık 1993 : Milletvekili Uğur Aksöz, DYP'den istifa elli.
12 Aralık 1993 : pEP'in 1. Olağan Kongresi'nde Genel Başkanlığa Hatip Dicle
seçildi.
19 Aralık 1993 : Istanbul Etiler'de yapılan, Avrupa'nın en büyük alışveriş merkezlerinden biri olan Akmerkez
açıldı.

- Çatalca Belediye Başkanı Gülay Atığ, DYP'den istifa etti. (Daha sonra Orhan
Aslıtürk ile evlenerek Gülay
Aslıtürk adını alacak ve Şişli Belediye Başkanı seçilecektir.)
29 Aralık 1993 : Kılavuzköy Jandarma Karakolu'nu basan teröristler, 12 Eri şehit
etti. Çatışmada 7 terörist ise
ölü olarak ele geçirildi.
- Mardin'in Savur Ilçesi'nde devriye gezen 2 Polis Memuru teröristlerce şehit
edildi.
30 Aralık 1993 : Dışişleri eski Bakanlarından Ihsan Sabri Çağlayangil öldü.
1994
1 Ocak 1994 : 'Ateş tuğlası' ithalinde öngörülen gümrük oranlarının indirimi
Hükümet tarafından durduruldu.
Bu karar en çok, Başbakan Tansu Çiller'in DYP Genel Başkanı seçilmesinde büyük
rol oynayan DYP Van
Milletvekili Yalım Erez'e yaradı. (Erez, Türkiye'nin en büyük ateş tuğla
üreticisi olan Haznedar ateş tuğla
şirketinin sahibidir.)
5 Ocak1994: 'ISKI'de yolsuzluk yaptıkları' gerekçesiyle yargılanan Istanbul
Büyükşehir Belediye Başkanı
Nurettin Sözen ve SHP Il Başkanı Yüksel Çengel aklandılar.
6 Ocak 1994 : Amerikan FMC ve Türk Nurol şirketlerinin ortaklaşa ürettikleri
zırhlı muhabere araçlarının
denemelerinde, zırhlar delindi, silah sistemleri hatalı çıktı.
7 Ocak 1994 : Askerliktekrar 15 aydan 18 aya çıkarıldı. Yedek subaylık 12 aydan
16 aya, kısa dönem
askerlik ise 6 aydan 8 aya çıkarıldı.
10 Ocak 1994 : Amerikan Merkezi Haber Alma Orgütü CIA, NATO zirvesine katılmak
için Belçika'ya gidecek
olan Başbakan Çiller'e bu ülkede suikast planlandığını Türkiye'ye bildirdi.
Çiller, bu gelişme üzerine
yolculuğuna iki saat gecikme ile çıktı.
12 Ocak 1994 : Başbakan Yardımcısı Murat Karayalçın, Başbakan Tansu Çiller'in
Suriye ile bir 'su' anlaşması
yapılması önerisine karşı çıktı.
13 Ocak 1994 : Başbakan Tansu Çiller ile Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin arasında
bir süredir yaşanan
gerginlik krize dönüştü. Çetin, Brüksel'de Çiller'e refakat etmediği gibi
dönüşte de Başbakan'ın uçağı yerine

THY ile döndü.
- Güneydoğu'da sürdürülen operasyonlarda, Kato Dağı'nda 64 PKK'lı öldürüldü.
14 Ocak 1994 : Uluslararası derecelendirme şirketi Moody's Türkiye'nin kredi
notunu, 'kamu açıklarının
artması ve ödemeler dengesinin bozulması' gerekçesiyle düşürdü. (Krizin fitili
ateşlenmiş oldu)
15 Ocak 1994 : Moody's şirketinden sonra Standard a Poors'da Türkiye'nin kredi
notunu düşürdü. Döviz
yükselmeye başlarken borsa düşüyor. (Ok yaydan çıktı)
16 Ocak 1994 : Uyuşturucu ve silah kaçakçısı Behçet Cantürk, Adapazarı
Sapanca'da yol kenarında
öldürülmüş olarak bulundu. PKK'ya yardım yaptığı bilinen Cantürk'ün, PKK karşıtı
güçlerce öldürülmüş
olabileceği veya mafya içi hesaplaşma olabileceği ihtimalleri üzerinde
duruluyor.
18 Ocak 1994 : Başbakan Çiller yaptığı bir açıklamada: "Cenevre Zirvesi'nde ABD
Başkanı Clinton'un 'PKK
konusunu' Suriye Lideri Hafız Esad'a açması olumlu bir gelişmedir. Ayrıntılarını
açıklayamam ama
önümüzdeki günlerde özellikle Ortadoğu'da çok önemli gelişmeler olacaktır."
dedi.
19 Ocak1994: Döviz serbest piyasada artışına devam ediyor, Dolar 17.100 lira,
Mark9.750 lira.
20 Ocak 1994 : TUSIAD Başkanı Halis Komili, hükümeti sert bir dille eleştirdi.
- PKK ile bağlantısı olduğu gerekçesiyle Bayındırlık Bakanı Onur Kumbaracıbaşı
tarafından görevden alınan
bir müdür SHP'yi karıştırdı. Bazı SHP'li milletvekilleri Kumbaracıbaşı'nın
istifa etmesini istediler. Genelkurmay
Başkanlığı'ndan yapılan başka bir açıklamada ise 940 PKK'lının devlet
kadrolarına sızdığı belirtildi.
21 Ocak 1994 : DYP'nin memurlara grev hakkını kabul etmemesi üzerine,
SHP'lilerde PTT'nin T'si olarak
bilinen Telekom'un özelleştirilmesine dair tasarıyı imzalamadılar.
22 Ocak 1994 : Başbakan Çiller'in 'köstebek' olarak suçladığı DYP Genel Başkan
Yardımcısı Rıfat Serdaroğlu
görevinden istifa etti.

23 Ocak1994: PKK, Mardin'e bağlı iki köyde çoğu çocuk ve kadın olan 20 kişiyi
katletti. Saldırıda kimyasal
silah kullanıldığı ileri sürü!dü.
24 Ocak1994: SHP'nin Istanbul Büyükşehir Belediye Başkan adayı olarak Zülfi
Livaneli açıklandı.
- Türkiye'nin ilk uydusu olan Türksat lA, Fransız Guyanası'ndan fırlatıldıktan
12 dakika sonra roketinde
meydana gelen bir arıza neticesi havada imha edildi.
25 Ocak 1994 : BM Genel Sekreteri, Başbakan Tansu Çiller'i Bosna gezisi konusunda uyararak, giderse
büyük olayların meydana gelebileceğini belirtti.
- Diyarbakır Valiliği'ne bombalı saldırı düzenlendi. 1 kişi öldü, 7 kişi yaralandı.
26 Ocak 1994 : Türk Lirası %13.6 oranında devalüe edildi. 24 Ocak 1980'den beri
ilk kez Türk Lirası devalüe
edilmiş oldu.
- Abdullah Ocalanın Suriyede yıllardır Ahmet Casım Musa adıyla yaşadığı ortaya
çıktı.
28 Ocak 1994 : Türksat uydularının pahalı ve teknik olarak yetersiz olduğuna
dair raporun hasır altı edildiği
ortaya çıktı.
29 Ocak 1994:50 Türk savaş uçağı, PKKnın Irakta bulunan Zeli kampına harekat
başlattı.
- Ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Ali Şevki Erek, bütçe açığının, terörle mücadelede yapılan askeri
harcamalardan kaynaklandığını söyledi.
30 Ocak 1994 : Zeliyi vuran pilotların raporlarına göre harekatta %100 başarı
sağlandı. Zeli kampı yerle bir
edildi.
- Zam yağmuru olanca hızıyla devam ediyor.
31 Ocak 1994 : Başbakan Çiller, ekonomide risk almak istemeyenlerin hazine
bonosu veya tahvil almalarını
önerdi. (Ancak kısa süre sonra büyük bir devalüasyon yapılacak ve devlete güvenenler hüsrana
uğrayacaklar.)
1 Şubat 1994 : Merkez Bankası Başkanı Bülent Gültekin, Başbakan Çiller ile
çalışma olanağı kalmadığını
söyleyerek istifa etti.

- Türk Hava Kuvvetleri, Suriyenin Halep şehrinden Ermenistanın Erivan şehrine
gizlice PKK militanları ve
silah taşıyan Rus ve Ukrayna uçaklarını tespit etti.
2 Şubat 1994 : Dünya Bankasının, 1 yıl önceden Hükümeti uyardığı ve para
krizinin geleceğini bildirdiği
ortaya çıktı.
3 Şubat 1994 : Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Devlet Denetleme Kurulunu
harekete geçirerek,
devalüasyon yapılmadan bir gün önce Merkez Bankasından 250 milyon dolar alan
bankaların araştırılmasını
istedi.
- Islam dünyasının iki kadın lideri olan, Başbakan Tansu Çiller ile Pakistan
Başbakanı Benazir Butto, Bosnada
birlikte yaptıkları açıklamada Bosnada ki soykırımın durdurulmasını istediler.
4 Şubat 1994 : Devlet Denetleme Kurulunun kamuoyuna açıkladığı, devalüasyondan
önce Merkez
Bankasından dolar alan bankaların listesi siyaseti sarstı. Bu bankalar aras!nda
ANAP Lideri Mesut Yılmazın
kardeşine ait Tekstilbank ile Başbakan Çillere yakınlığı ile tanınan Hüsnü
Ozyeğine ait Finansbankda
bulunuyor.
9 Şubat 1994 : Suudi Arabistan ve Libyadan maddi yardım aldığı iddia edilen
Refah Partisi için Yargıtay
Başsavcılığı inceleme başlattı.
11 Şubat 1994 : Başbakan Çiller: Kriz bitti, bir daha tekrarlanmaz. dedi. (Büyük
krize 2 ay kaldı!!!)
12 Şubat 1994: PKK tarafından Tuzla Tren Istasyonuna konan zaman ayarlı bombanın
patlaması sonucu 5
Yedek Subay Oğrenci şehit oldu. Bu olayla birlikte son bir haftada sadece
Istanbulda meydana gelen
patlamaların sayısı 7yi buldu.
14 Şubat 1994 : Merkez Bankası Başkanlığına getirilen Yaman Törüner, kararnamesi
Resmi Gazetede
yayınlanmadan görevine başladı.
16 Şubat 1994 : DEP Genel Başkanı Hatip Dicle; Seçimlere girmek istiyoruz. Artık
silahlar sussun, kardeş

kanı akmasın dedi.
17 Şubat 1994 : Merkez Bankası tarafından alınan önlemler dövizdeki yükselişi
durdurdu. (Piyasa yeni
yönetime kısa süreli bir avans verdi ancak bu avans olumlu şekilde
kullanılamadı.)
19 Şubat 1994 : DEPin Ankarada ki Genel Merkez binası kimliği belirlenemeyen
kişilerce bombalandı. 1 kişi
öldü, 5 kişi yaralandı.
21 Şubat 1994 : DEP Genel Başkanı Hatip Dicle: Bombalamayı planlayan Içişleri
Bakanı Nahit Menteşedir.
Bir Bakan bu kadar alçalamaz. dedi. Içişleri Bakanı Nahit Menteşe ise yaptığı
açıklamada: Hatip Dicle vatan
hainidir. DEP eşittir PKK. dedi.
22 Şubat 1994 : 2 gün önce gazetelerde yer alan bir haberde, RP Genel Başkanı
Necmettin Erbakanın, 31
Aralık 1993de Kuveyt gazetesi Al Anbaaya verdiği bir demeçte Atatürk ve
Türkiyede ki rejim aleyhine
beyanlarda bulunduğu iddia edilmiş, Erbakan ise bu olayı yalanlamıştı. Al Anbaa
Gazetesinden bugün yapılan
bir açıklamada, Erbakan yalanlanarak, demecin doğru olduğu açıklandı.
-DEP Lideri Hatip Dicle yaptığı bir açıklamada Tuzladaki bombalama eylemi savaş
ortamının bir gereğidir. Oldürülen Yedek Subay Oğrencileri ise askeri hedeftir.
demesi üzerine Genelkurmay Başkanı Orgeneral Doğan Güreş: Eşkıyayı Bekaada
aramaya gerek yok. Maalesef bunların bir kısmı Yüce Meclisin çatısı altındadır.
dedi.
23 Şubat 1994 : Başbakan Çiller, Refah Partisinin Bosna-Hersek için toplanan
yardım paralarını göndermediği ve parti için kullandığını iddia etti ve yakın
bir zamanda bununla ilgili açıklamalar yapacağını iddia etti.
24 Şubat 1994 : Bosna Hersekin Ankara Büyükelçisi Hajrudin Somun, RPnin
kendilerine hiç para göndermediğini söyledi. Devlet Bakanı Necmettin Cevheri ise
RPnin topladığı 26 milyar liradan sadece 6 milyar lirasını teslim ettiklerini,
kalan 20 milyar lirayı ise göndermediklerini tespit ettiklerini söyledi.
- RP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan, parayı partinin değil partililerin
topladığını, paranın Bosna Hersek Devlet Başkanı Aliya Izzetbegoviçin bir

temsilcisine verildiğini ve kaç para olduğunu bilmediklerini söyledi.
25 Şubat 1994 : Cumhurbaşkanı Demirel yaptığı bir açıklamada, Ordunun DEPten
rahatsızlığını kendisine ilettiğini söyledi.
- Bosna Hersekin yardımlardan sorumlu Devlet Bakanı Hasan Muratoviç, yaptığı bir
açıklamada: Refah
Partisini ve Necmettin Erbakanı tanıyorum. RPden beş kuruş gelmedi. dedi.
- PKK, Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattına düzenlediği bir sabotajla, hattın
Şırnak-Idil yakınlarındaki
bölümünü havaya uçurdu.
- RPli Milletvekili Hasan Mezarcı Mecliste yaptığı basın toplantısında Atatürk
için: Selanikli biri benim Atam
olamaz. Ben veled-i zina değilim. dedi. Atatürkü karalamaya yönelik bazı
belgeleri basın mensuplarına verdi.
26 Şubat1994: Atatürke dil uzatan RPli Hasan Mezarcıya tüm Türkiyede sert tepki
gösterildi. Basın
mensuplarına dağıttığı Osmanlıca belgelerin sahte olduğu, imla hatalarıyla ve
yanlışlarla dolu olduğu
açıklandı.
- RPnin Bosnaya yardım diye Düsseldorf ve Freiburg kentlerindeki Yapı Kredi ve
Volks Bank şubelerine
gönderdiği paralar hakkında Alman Savcıları soruşturma başlattı.
- DEP, 27 Martta yapılacak yerel seçimlerden çekildiğini açıkladı.
27 Şubat 1994 : RP Milletvekili Hasan Mezarcının Akyazı Müftülüğü yaptığı sırada
13 yaşındaki bir kıza
tecavüz ettiği iddia edildi. Necmettin Erbakan yaptığı bir açıklamada,
Mezarcının RPyi bağlamayacağını
söyledi. RP, Hasan Mezarcıyı partiden ihraç ettiğini açıkladı.
2 Mart 1994 : TBMM, 6 DEP Milletvekilinin dokunulmazlığını kaldırdı. Cumhuriyet
tarihinde ilk olarak, Hatip
Dicle ve Orhan Doğan Meclis çıkışında Polis tarafından gözaltına alındı. Leyla
Zana, Ahmet Türk, Mahmut
Alınak ve Sırrı Sakık ise gözaltına alınmamak için TBMMden çıkmayacaklarını
açıkladılar. DEPIi
Milletvekilleri TCKnın 125. maddesi uyarınca idamla yargılanacaklar.
3 Mart 1994 : DEP Milletvekili Selim Sadakve eski RP Milletvekili Hasan
Mezarcının da dokunulmazlıkları

kaldırıldı.
- DEP Milletvekillerinin DGM Cumhuriyet Başsavcısı Nusret Demiral tarafından
Emniyet Genel Müdürü
Mehmet Ağara gönderilen bir yazı üzerine gözaltına alındığı açıklandı.
Milletvekillerinin Meclis kapısında
gözaltına alınması ise sert bir şekilde eleştiriliyor. Gözaltına alınmamak için Meclisten dışarı çıkmayan DEPIi
Milletvekillerinin eylemi ise devam ediyor.
4 Mart 1994 : Sabah Gazetesi yazarı Hıncal Uluç, Istanbul Leventte bir benzin
istasyonunda bir silahlı saldırı
sonucu ayağından yaralandı. Saldırganlar yakalanamadı. Otomobilin sahibi Uğur
Çakıcı gözaltına alındı.
- Mecliste 2 gecedir dışarı çıkmayarak pasif eyleme geçen 5 Milletvekili DGM
Başsavcılığına teslim oldular.
5 Mart 1994 : Birleşmiş Milletler, Bosna Hersekte oluşturulacak uluslararası
askeri güce katılmak için
Türkiyenin yapmış olduğu başvuruyu kabul etti. Türkiye, Bosnaya 2000 asker
gönderecek.
- Yeraltı dünyasının tanınmış isimlerinden Alaattin Çakıcı, Gazeteci Hıncal Uluçu kendisinin vurdurttuğunu
söyledi.
6 Mart 1994 : Güven Sazak, Fenerbahçenin 33. Başkanı seçildi.
7 Mart 1994 : Fransa Cumhurbaşkanı Mitterand, DEP Milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılarak
gözaltına alınmaları nedeniyle Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Başkanı
Martineze bir mektup
göndererek, Konseyin devreye girmesini istedi.
8 Mart 1994 : DEP eski Genel Başkanı ve Ozgür Gündem Gazetesi sahibi Yaşar
Kayanın yurt dışına kaçtığı
anlaşıldı.
10 Mart 1994 : Avrupa Parlamentosu, Türkiyeye Kürtlere özerklik hakkı verilmesi
için çağrı yapılmasına ilişkin
bir karar aldı.
12 Mart 1994 : Tuzla Tren istasyonunda meydana gelen bombalı saldırı olayının
faili oldukları öne sürülen 37
kişi yakalandı.
13 Mart 1994 : Istanbul Boğazında 2 Kıbrıs Rum Bandıralı petrol tankeri çarpıştı. Bu büyük kazada Boğaz

alevler içinde kalırken, 26 kişi kurtarıldı, 11 gemicinin cesedi bulundu, 21
denizci kayıp.
- Adanada Büyük Postanenin önüne bırakılan bombanın patlamasıyla 16
kişi
yaralandı.
14 Mart 1994 : Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin, Boğazdaki kazadan sonra
Kazak ve
Azeri petrolünün
Boğazlardan taşı nmasının imkansız hale geldiğini söyledi.
- Başbakan Çiller, gelecek yıl Nevruzun milli bayram ilan edileceğini
söyledi.
15 Mart1994: Istanbul Fatihte bir birahaneye, aşırı dinciler tarafından
bomba
atıldı, 1 kişi öldü, 35 kişi
yaralandı.
16 Mart 1994 : Osmanlı Hanedanının 85 yaşındaki lideri Mehmet Orhan
Osmanoğlu
geçirdiği kalp krizi
sonucu Fransanın Nice kentinde öldü.
- DGM Başsavcısı Nusret Demiral, DEPIi 6 Milletvekilinin vatan hainliği
suçlamasıyla yargılanacağını söyledi.
17 Mart 1994 : Meclis Hesapları Inceleme Komisyonu Başkanı Ahmet
Neidim
tarafından yaptırılan bir
araştırmaya göre, Türkiyede 2.000m üzerinde tefeci var ve yıllık hacimleri
100
trilyon liranın üzerinde.
Raporda ayrıca son 10 yılda tefeciler tarafından 60 kişinin öldürüldüğü
belirtildi.
- Dolar %6.1 oranında değer kazandı. (Bombanın fitili ateşlendi.)
18 Mart 1994 : Dolar %10.9, Mark %15 değer kazandı. Faizleri %265e
çıkaran
Merkez Bankası dövizdeki
yükselişi önleyemedi.
20 Mart 1994 : Piyasalardaki şok devam ediyor.
21 Mart 1994 : Anayasa Mahkemesi, DEP Milletvekillerinin
dokunulmazlıklarının
kaldırılmasına dair itirazları
karara bağladı. Mahkeme, Selim Sadakın itirazını kabul ederek
dokunulmazlığını
iade ederken, diğer 5
Milletvekilleri için alınan kararı onayladı.
- Koç grubu, Arçelikve 9 şirketinde ekonomikdurgunlukve düşüktalep
nedeniyle
üretimi durdurduklarını
açıkladı. Bu karar piyasalarda büyük tedirginliğe yol açtı.
23 Mart 1994 : Amerikada yerleşik Uluslararası derecelendirme kuruluşu
Standard

a Poors şirketi, seçimlere
3 gün kala Türkiyenin kredi notunu düşürdü. (Bomba patlatıldı.)
- Fransa Cumhurbaşkanının eşi Daniella Mitterand, cezaevinde bulunan DEP
Milletvekili Leyla Zanaya bir
mektup yazarak, serbest bırakılmaları için tüm enerjisini harcayacağını belirtti.
25 Mart 1994 : Dünya Bankası, sürpriz bir karar alarak Nisan ayında Türkiyeye
vereceği 100 milyon dolarlık
krediyi askıya aldığını açıkladı.
26 Mart 1994 : Cumhurbaşkanı Demirel seçimlere 24 saat kala yaptığı açıklamada,
DYP-SHP Koalisyonunun
oylarının %40ın altına düşmesi durumunda zor durumda kalacaklarını belirtti.
27 Mart 1994 : Seçimler yapıldı. DYP ve RP seçimlerden güçlenerek çıkarken, ANAP
ve SHP oy kaybına
uğradı. Seçim tahmininde bulunan kamuoyu araştırma şirketlerinin bütün tahminleri boş çıktı.
28 Mart 1994 : Istanbul (Recep Tayyip Erdoğan) ve Ankara (Melih Gökçek)
Büyükşehir Belediye Başkanlıkları
dahil olmak üzere 5 Büyükşehir ve 26 Il Belediye Başkanlığı kazanan Refah
Partisi, seçimin galibi oldu.
- BehçetCantürkün yakını olan Diyarbakır Liceli müteahhit Fevzi Arslan ve kardeşi Şahin Arslan, Sakaryanın
Hendek Ilçesi yakınlarında ölü olarak bulundu.
31 Mart 1994 : Çeşitli yerlerdeki çöplüklerde çok sayıda yanmış oy pusulaları
bulunması seçimlere hile
karıştırıldığı şüphesinin doğmasına yol açtı.
1 Nisan 1994 : Orman Bakanı Hasan Ekinci, Halkımız boşuna endişelenmesin,
Devletin Valileri RPli
başkanları adım adım izleyecekler. dedi.
2 Nisan 1994 : Istanbul Kapalıçarşıda bir boya sandığında patlatılan bomba, 2
turistin ölümüne, 9u yabancı
18 kişinin yaralanmasına neden oldu.
3 Nisan 1994 : Hükümet toplantısında ekonomik paket görüşüldü. Başbakan Çiller,
şok kararları sert bulan
SHPyi ikna için Kararlı olmalıyız, tarih bizi yazacak dedi.
4 Nisan 1994 : Başbakan Çiller, açıklayacağı acı reçete ile ilgili olarak Bizi 3

ay izleyin, sonuçlar iyi gitmiyorsa
hesap sorun. dedi.
- Dolar bugün %18 oranında arttı.
5 Nisan 1994 : Tarihi 5 Nisan kararları açıklandı. Türkiye, tarihinin en büyük
kemer sıkma politikasına
hazırlanıyor. 5 Nisan Kararları:
Onlemler: -Hububat, şekerpancarı ve tütün dışındaki tarımsal ürünlere sübvansiyon kaldırılacak.
- Emeklilik yaşı artırılacak.
- Memura yılın 2. yarısı için bütçe ödenekleri ölçüsünde zam yapılacak. Aylıkvergi iadesi ödemeleri
kaldırılacak.
- KITlerin bir kısmı kapatılacak, bir kısmı ise özelleştirilecek.
Ek Vergiler: -Lüks taşıt sahiplerinden, birden fazla konut sahiplerinden, şirketlerden, gelir ve kurumlar vergisi
ödeyen vergi mükelleflerinden, bir defaya mahsus vergi alınacak.
Zamlar: -Çay, şeker, akaryakıt, sigara ve içkiye zam yapılacak.
Döviz: -Dolar %38.8 oranında devalüe edildi.
6 Nisan 1994 : Hükümet 5 Nisan kararlarının ilk gününde beklemediği bir şokla
karşılaştı. Istikrar paketine
güvenen Merkez Bankası TL faizlerini düşürünce bazı bankalar dolara hücum edince
doların fiyatı %24 arttı.
7 Nisan 1994 : Almanya, NATO antlaşmaları çerçevesinde verdiği silahların Güneydoğuda sivil halka karşı
kullanıldığı gerekçesiyle Türkiyeye ikinci kez silah ambargosu koydu.
8 Nisan 1994 : Başbakan Tansu Çillerin beynimin yarısı diye nitelendirdiği Hazine ve Dış Ticaret Müsteşar
Vekili Osman Unsal, dolar şoku yüzünden bu görevinden alınarak Başbakanlık
Müsteşarlığına atandı. Merkez
Bankasının faizleri yükseltmesi üzerine dolar TL karşısında %15 oranında değer
kaybetti.
9 Nisan 1994 : Sanayinin iki deyi Vehbi Koç ve Sakıp Sabancı, Cumhurbaşkanı
Demirelden Anayasanın
119. maddesini işleterek olağanüstü hal ilan ederek ekonomiye el koymasını
istediler.
10 Nisan1994: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Yalım Erez, Koç
ve Sabancının
olağanüstü hal ilanı istemesine sert tepki gösterdi.
11 Nisan 1994 :18.000 tasarruf sahibinin 1 trilyon lira düzeyinde mevduatının

bulunduğu TYT Bank,
Marmarabank ve lmpexbank tasfiye edildi. Dışbank ise Iş Bankasına iade edildi.
12 Nisan 1994 : Devlet Bankalarının TYT Bankta 3 trilyon lira batırdıkları ortaya çıktı.
13 Nisan 1994 :10 Nisanda Taksim Meydanında yapılan Sırp katliamını kınama
mitinginin laiklik karşıtı
gösteriye dönüşmesi üzerine, RP Lideri Erbakan partisinin Grup toplantısında bu
gösteriyi halk ayaklanması
olarak değerlendirdi. Erbakan: RP, bir gün mutlaka iktidara gelecek ama bu geçiş
dönemi tatlı mı olacak,
kanlı mı olacak, buna halk karar verecek. dedi.
14 Nisan 1994 : Cumhurbaşkanı Demirel, Erbakana cevaben: Zor kullanarak, kan,
gözyaşı pahasına netice
alınabileceğini aklından geçirme. Demokrasiyi tehdide kalkma. dedi.
- IMF ile 1.2 milyar dolarlık yeni bir Stand-By anlaşması yapıldı.
15 Nisan 1994 : ABDde bulunan Başbakan Çiller, ABD Başkanı Clintona Bize
ekonomik destek
vermezseniz, Türkiyeye aşırılar gelir ve bu da dünyayı, Müslüman-Hıristiyan
savaşına götürür. diye uyarıda
bulundu. .
20 Nisan 1994 : Diyanet Işleri Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz: Islamda seçimle
gelinir, seçimle gidilir. dedi.
24 Nisan1994: Bankalarda bulunan mevduata sınırsız devlet teminatı getirildi.
27 Nisan1994: Repo paralarını ödeyemeyen Turkinvestin sahibi ve borsa kralı
olarak tanınan Nasrullah
Ayana 48 saat süre tanındı. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Ayanın tanınan süre
içerisinde sorunu
çözmezse şirketin iflasını ve tasfiyesini isteyecek.
- Batan Marmarabankın sahibi Atilla Uras hakkında, manipulasyon ile borsada 20
milyar lira haksız kazanç
elde ettiği iddiasıyla soruşturma açıldı.
28 Nisan 1994 : SPK, 1.3 trilyon liralık karşılıksız repo parası nedeniyle
Nasrullah Ayanın sahibi olduğu
Türkinvest şirketine el koydu.
1 Mayıs 1994 :1 Mayıs gösterilerinde olaylar çıktı. Ankaradaki gösteride, SHP

Milletvekili Salman Kaya
Polis tarafından dövüldü.
2 Mayıs 1994 Marmarabank, TYT Bankve lmpexbankta Devletin 1 trilyondan fazla
parasını batıran Türkiye
Kalkınma Bankası Genel Müdürü Ozal Baysal görevden alındı.
4 Mayıs 1994 : Başbakan Çillerin 29 Nisan tarihinde iki Bakanı ile yaptığı gizli
telefon görüşmesi basına
sızdırıldı. Kimin kaydedip sızdırdığı tespit edilemeyen bantta, Genelkurmay Başkanı Org. Doğan Güreşin
görev süresinin uzatılması için görüşme yapıldığı ortaya çıktı.
5 Mayıs1994: Yastık altındaki paraların ekonomiye katılması ve bankalardan para
çekilmesini önlemek için,
bütün TL ve döviz tasarruf mevduatlarına devlet güvencesi getirildi.
10 Mayıs 1994 : Genelkurmay Başkanı Org. Doğan Güreş, Ağustosta görevi
bırakacağını açıkladı.
11 Mayıs 1994 : RPnin Bosna için topladığı paraları organize eden Süleyman
Mercümekin, batan
Marmarabankve TYT Bankta 1.8 milyon dolar ile 100 bin markı bulunduğu ortaya
çıktı.
13 Mayıs 1994 : Eski ISKI Genel Müdürü Ergun Göknel, Klor yolsuzluğu davasından
8 yıl 4 ay hapis
cezasına çarptırıldı.
14 Mayıs 1994 : MIT Müsteşarı Sönmez Köksal ile Türk sinemasının unutulmaz
yıldızlarından Filiz Akın
evlen d i.
15 Mayıs 1994:1993-94 Futbol sezonunu Galatasaray şampiyon olarak tamamladı.
25 Mayıs 1994 : Başbakan Çillerin ekonomik kararlarına muhalefetini sürdüren
Cumhurbaşkanı Demirel,
Devlete 100 trilyon liralık kaynak sağlaması beklenen lojman satışı yasasını
veto etti.
28 Mayıs 1994 : IMF Başkanı Camdessus, Ekonomik pakete tam destek verdiklerini
açıkladı.
29 Mayıs 1994 : 3 aylık %50 net getirili süper bonolar piyasada kapış kapış
gitti.

31 Mayıs 1994 : Ekonomik kriz nedeniyle çaresizliğe düşen otomotiv işçileri,
işverenlere 2 ay ücretsiz, 2 ayda
yarım ücretle çalışmayı önerdiler.
1 Haziran1994: Türkiyenin en büyük otomobil üreticisi TOFAŞ, 2.404 işçisini
işden çıkardı.
5 Haziran 1994 : Eski DEP Milletvekili Leyla Zanaya olan yakınlığıyla tanınan
Güneydoğulu işadamları
Savaş Buldan, Adnan Yıldırım ve Hacı Koray, Bolu Yığılcaya bağlı Karakuş Köyü
yolu kenarında öldürülmüş
olarak bulundular. Yapılan kriminal inceleme sonucunda, eylemde kullanılan
silahın, Behcet Cantürkve üç
yakınının öldürülmesi olayında kullanılan silahla aynı olduğu anlaşıldı.
7 Haziran 1994 : Bir süre önce yakalanan IBDA-C militanlarının sorgularında
çaldıklarını itiraf ettikleri Hz.
Muhammedin torunları tarafından yazılan paha biçilmez Kuran-ı Kerimi satın alan
Ayşegül Tecimer gözaltına
alındı. Tecimer, sorgusunda Kuran-ı Kerimi Londrada sattığını itiraf etti.
Kuran-ı Kerim bir hafta sonra
Tecimerin yalısının bahçesinde bulundu.
9 Haziran 1994 : Tecimer, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.
10 Haziran 1994 : Cumhurbaşkanı Süleyman Demirelin yeğeni Yahya Demirele,
Şekerbankı 20 milyon dolar
dolandırmaktan verilen 15 aylık ceza kesinleşti.
16 Haziran 1994 : Anayasa Mahkemesi DEPi kapattı. Kararın açıklanmasından birkaç
saat önce Brüksele
kaçan Milletvekilleri Remzi Kartal, Mahmut Kılınç, Naif Güneş, Zübeyir Aydar,
Nizamettin Toğuç ve Ali Yiğit,
mücadelelerini yurt dışında sürdüreceklerini açıkladılar.
24 Haziran 1994 : RP Genel Başkanı Necmettin Erbakanın kızı Zeynep, Ankara
Sheraton Otelinde
muhteşem bir düğünle evlendi!!!
3 Ağustos 1994 : DEPIi tutuklu Milletvekilleri Sırrı Sakık, Hatip Dicle, Orhan
Doğan, Leyla Zana ve Ahmet
Türk ile tutuklu Bağımsız Milletvekili Mahmut Alınak, geniş güvenlik önlemleri
altında DGMye getirilerek

duruşmaya çıkarıldılar.
7 Ağustos 1994 : Ankara DGM Başsavcılığı, yazar Aziz Nesin hakkında Sivas
olaylarının tahrikçisi olduğu
gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu.
10 Ağustos 1994 : Türkiyenin ilk uydusu Türksat 1 B, uzayda yörüngesine oturdu.
30 Ağustos 1994 : DYP Lideri Çiller, ABDdeki mallarını satışa çıkardı. 3
gayrimenkul için 4.5 milyon dolar
istiyor.
31 Ağustos 1994 : Rizenin RPli Belediye Başkanı Şevki Yılmaz, Atatürke suikast
düzenlemekten dolayı
idam edilen Ziya Hurşitin adını bir caddeye verdi. Savcılığın talebi üzerine
gönderdiği listede ise caddenin
ismini Ziya Paşa olarak değiştirdi.
6 Eylül 1994 : Prof. Dr. Toktamış Ateşe Istanbul Beşiktaşta bir sergide
kitaplarını imzalarken, saatli bomba
ile suikast düzenlenmek istendi.
8 Eylül 1994 : 6 yıldır Devlet Istatistik Enstitüsünün Genel Müdürlüğünü yapan
Prof. Dr. Orhan Güvenen,
Kahirede bir konferansta iken görevinden alındı. Prof. Güvenen, enflasyon
rakamları ile oynaması için şiddetli
baskılara maruz kalmış ancak bu baskılara boyun eğmemiş biri olarak kamuoyunda
tanınıyordu.
9 Eylül 1994 : Yasadışı Dev-Sol (DHKP/C) örgütünün lideri Dursun Karataş,
firarından 5 yıl sonra Fransada
yakalandı.
12 Eylül 1994 ABDnin Başkenti Washingtonda Cessna tipi bir uçak, Beyaz Saraya
intihar saldırısında
bulundu. Başkanın yatak odasının hemen dibine çakılan uçağın pilotu öldü.
ABDliler olayla ilgili başka
açıklamalar yapmadılar. (11.09.2001 gününün provası mı acaba’?)
19 Eylül 1994 Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Ozal tarafından 1989da Amerikadan
Türkiyeye getirilerek
Emlak Bankası Genel Müdürü yapılan Engin Civan, Alaattin Çakıcı’nın adamı olan
Davut Yıldız tarafından silahlı saldırıya uğradı. Olayın arkasında, yine Ozal’ın
yakın adamlarından biri olan batık müteahhit Selim Edes çıktı. Davut Yıldız,
olayı Çakıcı’nın talimatıyla yaptığını itiraf etti.

24 Eylül 1994 : Engin Civan'ı vurdurtan Alaatin Çakıcı, bir basın kuruluşuna
telefon ile yaptığı açıklamada; "Konuşursam, Türkiye yıkılır." dedi.
29 Eylül 1994 : ANAP Uşak eski Milletvekili ve Adalet Bakanı Mehmet Topaç,
bürosunda 2 DHKP/C militanı tarafından vurularak şehit edildi.
4 Ekim 1994 : Azerbaycan Başbakanı Hüseyinov'a bağlı birlikler Gence'de
ayaklandı. Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev, halkı isyanı bastırmaya çağırdı. Isyan
kısa sürede bastırıldı, Hüseyinov Azerbaycan'dan kaçtı. (Olayda Türkiye'nin
parmağı olduğu iddia edildi.)
5 Ekim 1994 : Engin Civan verdiği ifadesinde, Emlakbank eski Genel Müdürü Bülent
Şemiler'i suçlayarak, çeşitli yolsuzluk olaylarını ihbar etti.
13 Ekim 1994 : Batık işadamı Halil Bezmen'e ait trilyonlar değerindeki antika
eserler, Amerika'ya kaçırılmak üzereyken Mali Polis tarafından yakalandı.
18 Ekim 1994:5 Türk Cumhuriyetinin Devlet Başkanlarının katıldığı Türk Zirvesi,
Istanbul'da yapıldı.
6 Kasım 1994 : SHP ve CHP'nin birleşmesi için anlaşmaya varıldı.
8 Kasım 1994 : Bir süre önce Akdeniz'de Polis tarafından yakalanmak istenirken
mürettebat tarafından batırılan Kısmetim-1 ve Lucky-S gemilerindeki 17.100 kg
uyuşturucunun sahibi Nejat Daş, Istanbul'da yapılan duruşmasından sonra kaçtı!!!

10 Kasım 1994 : Anıtkabir'deki Atatürk'ün ölüm yıldönümünü anma töreninde,
Cumhurbaşkanı Demirel, Başbakan Çiller, Genelkurmay Başkanı 1. Hakkı Karadayı,
Bakanlar ve Milletvekilleri saygı duruşuna hazırlanırken, protokolün önüne
fırlayan Mahmut Kaçar, elindeki Kuran-ı Kerim'i havaya kaldırarak, "Sizi Kuran'a
davet ediyorum." diye bağıraraktekbir getirdi. Kaçar, güvenlik görevlilerince
gözaltına alındı. 19 Kasım 1994 : Istanbul'da yapılan Dünya Halter
Şampiyonası'nda sporcumuz Halil Mutlu, 7 dünya rekoru kırarak 3 altın madalya
kazandı, Naim Süleymanoğlu'da 5 dünya rekoru kırarak 3 altın madalya kazandı. 5
Aralık 1994 : Amerika'da en büyüktıp ödülü olarak kabul edilen 'Philip Levine'
ödülünü, kanser tedavisiyle ilgili çalışmalarından dolayı Kıbrıslı Türk doktor
Prof. Ten Feizi kazandı. Prof. Feizi, Ingiltere'de Tıp Araştırma Merkezi
Başkanlığı'nı yapıyor.

8 Aralık 1994 : Kapatılan DEP'in eski Milletvekilleri Leyla Zana, Ahmet Türk,
Selim Sadak, Orhan Doğan ve Hatip Dicle PKK üyesi oldukları ve yardım-yataklık
yaptıkları gerekçesiyle 15'er yıl hapis cezasına çarptırıldılar. Mahmut Alınak
ve Sırrı Sakık, yattıkları süre göz önüne alınarak tahliye edildiler.
19 Aralık 1994 : Brüksel'de toplanan Türkiye-AB Ortaklık Konseyi, Türkiye'nin
Gümrük Birliği'ne girişini onaylamadı ve 6 Mart 1995 tarihindeki toplantıya
bıraktı. Toplantıda Dışişleri Bakanı Murat Karayalçın, DEP Milletvekilleri
konusunda eleştiri bombardımanına tutuldu ve terörle mücadelede insan haklarına
riayet gösterilmesi istendi.
22 Aralık 1994 : Yeni Demokrasi Hareketi (YDH), Cem Boyner'in Genel Başkanlığı
altında faaliyetine başladı.
26 Aralık 1994 : 37 kişinin yanarak can verdiği Sivas olayları davası
sonuçlandı. 36 kişi beraat ederken, 66 sanık ise 2 ila 15'er yıl arasında
çeşitli cezalara çarptırıldılar. (Karar Yargıtay tarafından bozuldu ve dava
tekrar görüşülmeye başlandı.)
29 Aralık 1994 :11 yıldır kaza yapmayan THY'nın Mersin isimli uçağı Van'a inişe
geçerken tepeye çakıldı. 76 yolcu ve mürettebattan 54'ü öldü.
1995
3 Ocak1995: ABD Merkezi Haber Alma Örgütü'nün (CIA) son raporunda Türkiye
ekonomisi ile ilgili kara bir
tablo çizilirken, Istanbul bir uyuşturucu merkezi olarak tanımlandı.
7 Ocak 1995 : 7. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, 8. Cumhurbaşkanı Ozal'ın 'Federasyon
fikrini' hiç
affetmeyeceğini söyledi.
9 Ocak 1995 : Cumhuriyet tarihinin ilk sivil Anayasası için RP'nin muhalefetine
rağmen ANAP, DYP ve SHP
20 maddelik değişiklik için çalışmaya başladılar.
10 Ocak 1995 : Bir süre önce televizyonda sunduğu yarışma programında, Alevileri
kastederek kullandığı
'Kızılbaş' kelimesi nedeniyle büyüktepki çeken ve sunduğu yarışma programı
yayından kaldırılan sunucu
Güner Umit, hayatının en büyük gafını yaptığını söyleyerek, 'Tüm özürlerime
rağmen hala yanlış anlıyorlar.
Beni Salman Rüşdi mi ilan etmek istiyorlar, anlayamıyorum.' dedi.

11 Ocak 1995 : Alman Der Spiegel Dergisi'nde yayınlanan yazısında 'Türkiye
Cumhuriyeti baskı ve vahşet
sistemi yarattı.' diyen ünlü yazar Yaşar Kemal hakkında ağır eleştiriler yapılıyor.
12 Ocak 1995 : Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Hükümeti kurma görevini verdiği
Tansu Çiller'i başka
partilerden transfer yoluyla gelen milletvekillerini Bakan yaparsa Kabineyi onaylamayacağı konusunda uyardı.
13 Ocak 1995 : ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, Tansu Çiller'in bazı milletvekillerine transfer karşılığı
Bakanlık önerdiğini iddia etti.
16 Ocak 1995 : Mesut Yılmaz, "Darbe tehlikesini inanmıyorum ama 12 Mart gibi
sevimsiz bazı yönlendirmeler
gelebilir" dedi.
20 Ocak 1995 : Engin Civan skandalının bir numaralı ismi olan ve açıklamalarıyla
Türkiye'nin gündemini
değiştiren yeraltı dünyasının tanınmış isimlerinden Dündar Kılıç'ın kızı olan Uğur Kılıç, eski kocası Alaattin
Çakıcının adamı olduğunu söyleyen bir kişi tarafından Uludağda öldürüldü.
21 Ocak1995: TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, ekonomideki sıkıntıların Hükümeti
aşarak sisteme
doğru yöneldiğini belirterek Hazirana kadar seçim yapılmaması halinde Parlamentonun işlevini sokaklar ve
meydanların üstlenebileceğini söyledi.
25 Ocak 1995 : Kısa sürü sonra yapılacak Solda Birlik Kurultayı sonrasında,
Koalisyonun bozulması
olasılığına karşı, Başbakan Tansu Çiller MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeşten
destek istedi.
29 Ocak 1995 : Murat Karayalçın ve Deniz Baykal sonunda Hikmet Çetin üzerinde
uzlaşarak birleşmeyi kabul
ettiler.
30 Ocak 1995 : ABD, sürpriz bir kararla Hazar Denizi petrol boru hattının (Bakü-Ceyhan petrol boru hattı
projesi) Türkiyeden geçmesi projesine destek verdi.
2 Şubat 1995 : Cumhurbaşkanı Demirel Hükümeti kurma görevini kime vereceği hakkı
Cumhurbaşkanınındır
diyerek, görevi Çillere vermeyebileceğini ima etti.
3 Şubat 1995 : Bir süre önce sahte pasaport ile kaçak yollardan Fransaya girmekten dolayı yakalanan

yasadışı Dev-Sol (DHKP/C) örgütünün lideri Dursun Karataş, zorunlu ikamet ile
serbest bırakılmasından
sonra kayboldu. Dursun Karataş, Interpol tarafındanda Kırmızı Bülten ile aranmaktaydı!!!
5 Şubat 1995 : Eski kocası Alaattin Çakıcının talimatıyla öldürülen Uğur Çakıcıyı Uludağa götüren iki pilot
esrarengiz bir helikopter kazasında öldü.
6 Şubat 1995 : Avrupa Birliğine girmenin ilk adımı olan Gümrük Birliği antlaşması imzalandı. Yunanistan,
Kıbrısın tam üyelik görüşmelerinin başlaması kaydıyla vetosunu kaldırdı.
12 Şubat 1995 : Istanbulda hava kirliliğinin tehlike sınırlarını aştığı açıklandı. Valilik kaloriferlerin ve sobaların
mümkün olduğu kadar az yakılması uyarısında bulundu.
13 Şubat 1995 : F-4 uçaklarının modernizasyon işini ihaleye çıkarmadan Israile
veren Hükümet, TAI ve
Genelkurmay Başkanlığının uyarısı üzerine kararını gözden geçirmeyi kabul etti.
15 Şubat 1995 : Kuzey Irak, Mesut Barzani ve Celal Talabani güçleri arasında
fiilen ikiye bölündü.
17 Şubat 1995 : Başbakan Çillerin ekonomi danışmanı Hüsnü Ozyeğinin ABDde
bulunduğu yıllarda borsa
ve emlak vurgunculuğu nedeniyle mahkemeye verildiği ortaya çıktı.
18 Şubat 1995 : Fetullah Gülen, 23 Şubatta vereceği iftar yemeğine Genelkurmay
Başkanı ve Kuwet
Komutanlarını da çağırdı.
19 Şubat1995: CHP çatısı altında sağlanan birleşme sonrasında Genel Başkanlık
görevine seçilen Hikmet
Çetin, Hükümetin devamı için Başbakan Çillere 13 şart ileri sürdü. Çiller, Çetinin şartlarını kabul ettiğini
açıkladı.
22 Şubat 1995 : Bir süre önce gerçekleştirilen bir operasyonla Tarihi eser kaçakçılığından yakalanan
Ayşegül Tecimerin yalısına düzenlenen operasyonu yöneten Mali Şube Müdür
Yardımcısı görevinden
alınırken, alıcı kılığına giren Emniyet Amiri istifa etti.
23 Şubat 1995 : Emlakbank eski Genel Müdürü Engin Civanın Isviçre Bankalarındaki
6 ayrı gizli hesabında
yaklaşık 5.5 milyon dolarlık bir serveti olduğu ortaya çıktı.
28 Şubat 1995 : Başbakan Çillerin mal bildiriminde yer almayan 7 milyar lira

değerinde ikinci bir yatı olduğu
ortaya çıktı. .
7 Mart 1995 : Milli lstihbarat Teşkilatı (MIT) ile çalışan Tarık Umit, esrarengiz bir şekilde ortadan kayboldu.
12 Mart 1995 : Istanbul Gazi Mahallesinde akşam saatlerinde Alevilere ait üç
kahvehane, sayıları
belirlenemeyen kişilerce tarandı, olayda 1 kişi öldü 5 kişi yaralandı.
Istanbulda gece çok gergin geçti,
Alevilerin yoğun olarak yaşadıkları semtlerde protesto gösterileri yapıldı.
13 Mart 1995 : Bir gün önce meydana gelen olayın akabinde binlerce kişi Gazi
Mahallesinde protesto
gösterisi yapmak üzere toplandı. Yasadışı sol örgütlerin provokasyonu ile harekete geçen halk, Polise ateş
açtı, Poliste karşı lık verince ortalık bir anda savaş alanına döndü. Olaylarda
17 kişi hayatını kaybederken,
onlarca kişi yaralandı. Olayların giderek tırmanması üzerine Valilik, Gazi Mahallesinde sokağa çıkma yasağı
koydu. Istanbulun çeşitli semtlerinde de gösteriler yapılıyor. Polis, Gazi Mahallesine giriş çıkışları yasakladı.
Şehir çok gergin saatler yaşıyor.
14 Mart 1995 : Gazi Mahallesinde konan sokağa çıkma yasağına rağmen çatışmalar
yer yer devam ediyor.
Olayların bir türlü yatıştırılamaması üzerine Askeri birlikler Gaziye sevk edildi. Göstericiler sokaklara
kurdukları barikatları ateşe vererek Güvenlik Kuvvetlerinin müdahale etmesini
engelliyorlar.
15 Mart 1995 : Korkulan oldu. Gazideki olaylar Umraniyeye sıçradı. Umraniyede
çıkan olaylarda 4 kişi öldü.
Umraniyede de sokağa çıkma yasağı kondu.
- Diğer şehirlerde de gösteriler yapılmaya başlandı. Türkiye diken üstünde.
16 Mart 1995 : Istanbul Valisi Hayri Kozakçıoğlu, Gazi Mahallesindeki olayları
değerlendirirken Güvenlik
Güçlerinin provokasyonu önlediğini iddia etti.
- Sokağa çıkma yasakları kaldırıldı.
17 Mart 1995 : Fransız Le Monde gazetesi Fransız şirketlerinin silah sattıkları
ülkelerde önemli miktarda
rüşvet dağıttıklarını açıkladı. Türkiye, bu dönemde Fransadan yaklaşık 8 milyar
dolarlık silah almıştı.

18 Mart 1995 : Turist Omer lakabıyla ünlenen Türk sinemasının yıldızlarından
Sadri Alışık öldü.
20 Mart1995: Türk Silahlı Kuvvetleri, Kıbrıs Barış Harekatından (1974) sonraki
en kapsamlı harekatı
başlatarak 35.000 askerle Kuzey Iraka girdi.
21 Mart1995: Genelkurmaydan yapılan açıklamada, Kuzey Irakta 200 PKKlı
öldürülürken yaklaşık 3.000
PKKlının çembere alındığı bildirildi.
24 Mart 1995 : DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Fetullah Gülen ile bir araya
gelerek görüştü.
27 Mart 1995 : Çankaya Köşkünün iki numaralı bürokratı emekli Hakim Tümgeneral
Muzaffer Başkaynak,
Cumhurbaşkanı Demirelin yurtdışı gezilerini eleştirerek istifa etti.
31 Mart 1995 : Hükümet, TSKnın Kuzey Iraktan çekilmesinden sonra bölgenin
güvenliğini Kürt Liderler
Talabani ve Barzaniye bırakmaya karar verdiğini açıkladı.
2 Nisan 1995 : Alman Die Welt gazetesi görülmemiş bir hata yaparak PKK Lideri
Abdullah Ocalanın
fotoğrafını Atatürk diye tanıttı.
3 Nisan 1995 : Emeklilik yaşını yükselten SSK Yasasının derhal çıkmasını isteyen
Çiller, yasaya direnen
Çalışma Bakanı Aydın Güven Gürkana Bu yasa için Hükümeti bile bozarım dedi.
8 Nisan 1995 : PKK Lideri Ocalan ve yüzlerce teröristin Kuzey Iraka yapılan
harekattan bir gün önce
Suriyeye kaçtı kları anlaşıldı!!!
11 Nisan1995: GAP Projesinin bir parçası olan Şanlıurfa-Harran su kanallarına,
Başbakan Çiller tarafından
ilk su verildi.
12 Nisan 1995 : Hollandada, Kültür Konferansı adı altında toplanan Kürt
Parlamentosuna tepki olarak
Hollanda Büyükelçisi Zeki Çelikkol hemen Ankaraya çağrıldı.
13 Nisan 1995 : Başbakan Çiller ile Çalışma Bakanı A. Güven Gürkan arasındaki
SSK Yasa tasarısıyla ilgili
gerginlik, Çillerin Gürkana Ya bunu yap, ya da istifa et demesi üzerine krize
dönüştü.

14 Nisan 1995 : Körfez Savaşından beri kapalı olan Kerkük-Yumurtalık petrol boru
hattının açılması ile ilgili
karar BM Güvenlik Konseyinde oybirliği ile kabul edildi.
17 Nisan 1995 : Başbakan Çillerin ABD gezisi başladı. Heyetin New Yorkta gezmesi
için saati 57 dolardan
18 limuzin kiralandığı öğrenildi!
23 Nisan 1995 : Kuzey Iraka düzenlenen askeri harekata destek için başlatılan
Haydi Türkiye, Mehmetçikle
el ele kampanyasında toplanan bağışlar 4 trilyon lirayı aştı.
24 Nisan 1995:1 Nisanda Kuzey Iraktaki harekatı izlerken PKKlılar tarafından
kaçırılan AFP Muhabiri Kadri
Gürsel ile Reuters Muhabiri Fatih Sarıbaş serbest bırakıldılar.
1 Mayıs 1995 :1 mayıs kutlamaları olaysız ve sakin bir şekilde kutlandı.
6 Mayıs 1995 : Başbakan Çiller en geç 1998 yılında Türkiyenin Avrupa Birliğine
tam üye olacağını söyledi (!)
7 Mayıs 1995 : Beşiktaş, sezonun bitimine 2 hafta kala Şampiyonluğunu ilan etti.

12 Mayıs 1995 : Rusya Başbakanı Çernomordin ile Başbakan Çiller, Rusya'dan
Türkiye'ye ikinci doğal gaz
boru hattının yapımı için anlaştılar.
15 Mayıs1995: Karases olarak adlandırılan Cemalettin Kaplan, Almanya'da öldü.
16 Mayıs 1995 : Memurların öğle tatillerinin Cuma Namazı'na göre belirlenmesini
öngören yasa teklifi
Koalisyonda bir krize neden oldu.
17 Mayıs 1995 : Memurların öğle tatillerinin Cuma Namazı'na göre belirlenmesini
öngören yasa teklifi 61 oya
karşılık 132 oyla TBMM gündemine alındı.
22 Mayıs 1995 : Danıştay, eski Bakan ve iş adamı, DYP Milletvekili Cavit
Çağların vergi kaçakçılığı suçundan
cezalandırılmasını karara bağladı.
23 Mayıs 1995 : Yeni Günaydın ve Süper Tan gazetelerinin de sahibi olan madenci
Bekir Kutmangil, Istanbul
Zincirlikuyu'nda silahlı bir saldırı sonucu öldürüldü. Yer altı dünyasının
tanınmış isimlerinden Ibrahim Cici,
azmettirici olarak aranıyor.
27 Mayıs 1995 : DYP Istanbul eski Il Başkanı Orhan Keçeli, Ozer Çiller'in mafya

ile işbirliği yaptığını öne
sürdü.
29 Mayıs 1995 : Işadamı Emin Cankurtaran, Alaatin Çakıcı'nın iki adamı tarafından, Istanbul Nişantaşı
semtinde bulunan Park Şamdan lokantasının çıkışında ayağından silahla vurularak
yaralandı.
30 Mayıs 1995 : Bekir Kutmangil'i öldürttüğü iddiasıyla aranan Ibrahim Cici
yakalandı.
5 Haziran 1995 : Başbakan Çiller, mafya üyelerinin mal varlıklarına el konulmasına olanak tanıyan bir yasal
düzenlemeye gidileceğini açıkladı.
7 Haziran 1995 : Yahudi Cemaatinin önde gelen isimlerinden Prof. Yuda Yürüm,
otomobiline konan
bombanın patlaması sonucu yaralandı.
9 Haziran 1995 : Avrupa Parlamentosu üyesi 3 kadın, kendilerine orospu' diyerek
hakaret eden Devlet
Bakanı Ayvaz Gökdemir'i, Başbakan Çiller'e şikayet ederek özür dilemesini istediler.
12 Haziran 1995 : Tunceli Ili kırsalında, PKK tarafından pusuya düşürülen Askerlerimizden 22 kişi şehit oldu.
13 Haziran 1995 : Şehit Polisin Cenazesinde konuşan Istanbul Emniyet Müdürü
Necdet Menzir'in, Insan
Haklarından Sorumlu Devlet Bakanı Algan Hacaloğlu'na yönelik sözleri CHP'de
büyüktepkiye neden oldu.
CHP, Menzir görevden alınana kadar hiç bir karara imza atmayacağını açıkladı.
16 Haziran 1995 : Tunceli'de bir karakolu basan PKK militanları, 20 Askeri şehit
ettiler.
23 Haziran 1995 : CHP'li Kültür Bakanı Ercan Karakaş, Hükümetin verdiği sözleri
tutmadığını söyleyerek
Bakanlık görevinden istifa etti.
30 Haziran 1995 : Genelkurmay, Terörle Mücadele Yasası'nın 8. Maddesinin
değiştirilmesine karşı olduğunu
açıkladı.
3 Temmuz 1995 : Tunceli şehir merkezinde Güvenlik Güçleriyle çatışmaya giren PKK
militanları, 4 Polisi şehit
ettiler.

5 Temmuz 1995 : RP Genel Başkanı Erbakan, Avrupa ile entegrasyonun Türkiye’ye
hilekarlıkve
homoseksüellik getireceğini, erkeğin erkekle evleneceğini ileri sürdü.
6 Temmuz 1995 : Unlü yazar Aziz Nesin, Izmir Foça’da geçirdiği kalp krizi sonucu
öldü.
7 Temmuz 1995 : Irak sınırında başlatılan operasyonda 90 PKK militanı öldürüldü,
5 Asker şehit oldu.
14 Temmuz 1995 : lsparta’nın Senirkent İlçesinde meydana gelen sel faciasında 70
kişi hayatını kaybetti.
19 Temmuz 1995 : Umraniye Belediye Başkan Vekili Ahmet Ozalp, Dudullu’da arazi
mafyası tarafından
silahla yaralandı.
20 Temmuz 1995 : Asgari ücret 8.400.000 TL olarak tespit edildi.
21 Temmuz 1995 : Istanbul Gaziosmanpaşa semtinde görevli Çevik Kuvvet otobüsüne
bombalı saldırı
düzenlendi. Saldırıda 12 Polis Memuru yaralandı.
23 Temmuz 1995 : TBMM’de, Anayasa’nın 16 maddesi değiştirildi.
25 Temmuz 1995 : Istanbul Altın Borsası açıldı.
26 Temmuz 1995 : Gümüşhane Baro Başkanı Ali Günday, Izzet Kıraç adlı bir şahıs
tarafından öldürüldü.
30 Temmuz 1995 : Bayrampaşa Cezaevi’nde çıkan olaylar nedeniyle 144 mahkum başka
Cezaevlerine
gönderildi.
31 Temmuz 1995 : Sözde sürgünde Kürt Parlamentosu, 2. Toplantısını Avusturya’nın
başkenti Viyana’da
yaptı.
2 Ağustos 1995 : TOBB’un Prof. Doğu Ergil’e hazırlattırdığı Güneydoğu Raporu
yayınlandı.
5 Ağustos 1995 :100.000 işçi, Ankara’da “Emeğe Saygı” mitinginde yürüdü.
8 Ağustos 1995 : Türkiye, Yunanistan’ı PKK’ya verdiği destek için Birleşmiş Milletlere şikayet etti.
9 Ağustos 1995 : Sanatçı Rüçhan Adlı (Doğumu: 1920) öldü.
15 Ağustos 1995 : Mardh’in Savur Ilçesi’nde, PKK militanları ile çıkan
çatışmada, Mardin Jandarma Alay
Komutanı Albay Rıdvan Ozden şehit oldu.
17 Ağustos 1995 : PKK militanları, Diyarbakır-Elazığ karayolunda bir otobüsü

taradılar, olayda 2 kişi öldü, 9
kişi yaralandı.
25 Ağustos 1995 : ANAP Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu, THY uçağında bir
hostesi tokatlayarak dövmesi
kamuoyunda büyük tepki ile karşılandı.
27 Ağustos 1995 : Beyoğlu Istiklal Caddesi'nde, iki ayrı yerde meydana gelen
bombalı saldırıda 2 kişi öldü,
19 kişi yaralandı.
29 Ağustos 1995 : Rize'de meydana gelen sel felaketinde 10 kişi hayatını kaybetti.
3 Eylül 1995: Istanbul Fatih'teki bir birahane dinci militanlar tarafından silahla tarandı, 1 kişi öldü, 5 kişi
yaralandı.
7 Eylül 1995 : PKK militanları, Hatay'da bir maden ocağında çalışan işçilerden
9'unu kurşuna dizerek katletti.
10 Eylül 1995 : Hakkari'de çıkan çatışmada 16 PKK militanı öldürüldü.
11 Eylül 1995 : Sümerbank, 103 milyon dolara Hayyam Garipoğlu grubuna satılarak
özelleştirildi. (!!!)
12 Eylül 1995 : Nur Cemaatinin önde gelen isimlerinden Yeni Asya Gazetesi'nin
sahibi Mehmet Kutlular'ın
kızı Vildan Kutlular 17 yaşında, aşırı dozda eroinden dolayı öldü.
15 Eylül 1995 : piyarbakır'ın Kulp Ilçesi'nde çıkan çatışmada, 51 PKK militanı
öldürüldü.
17 Eylül 1995 : Izmir Gaziemir'de, Tansaş Cafe önündeki çöp bidonuna konan
bombanın patlaması sonucu 5
kişi öldü, 25 kişi yaralandı.
19 Eylül 1995 : CHP-DYP Koalisyonu bozuldu.
21 Eylül 1995 : Şelim Edes ve Engin Civan'a verilen hapis cezaları Yargıtay tarafından onanarak kesinleşti.
24 Eylül 1995 : !stanbul'da 5 ayrı işyeri ve banka şubesine bombalı ve molotof
kokteylli saldırılar düzenlendi.
28 Eylül 1995 : Istanbul Narkotik Şube Müdürlüğü ekipleri, Kolombiya'dan ithal
edilen köpek kemikleri içinde
50 kg. kokain ele geçirdi.
1 Ekim 1995 : Afyon Dinar'da meydana gelen 6.0 şiddetindeki depremde 90 kişi
öldü, 212 kişi yaralandı.
7 Ekim 1995 : Türk Silahlı Kuvvetleri, Kuzey Irak'ta bulunan PKK'lılara yönelik

bir sınır ötesi harekata başladı.
10 Ekim 1995 : Sinema Sanatçısı Kadir Savun öldü.
13 Ekim 1995 : Tansu Çiller Hükümeti, TBMM'de 230 ret oyuyla güvenoyu alamadı.
16 Ekim 1995 : Istanbul Emniyet Müdürü Necdet Menzir, DYP-CHP Koalisyonunun
önünü tıkamamak için
istifa ettiğini açıkladı.
18 Ekim 1995 : TBMM Başkanlığı'na DYP Aydın Milletvekili Ismet Sezgin seçildi.
26 Ekim 1995 : Hükümet ve Türk-lş anlaşmaya varmasıyla 10 aydır devam eden
grevler sona erdi.
30 Ekim1995: DYP ve CHP arasında kurulan 52. Hükümet, Başbakan Tansu Çiller
tarafından açıklandı.
4 Kasım 1995 : Izmir'de meydana gelen sel felaketinde 57 kişi öldü.
5 Kasım 1995 : CHP-DYP Koalisyon Hükümeti, 172 ret oyuna karşılık, 243 kabul
oyuyla güvenoyu aldı.
9 Kasım1995: 1.5 yıldan bu yana yaşama savaşı veren sinema sanatçısı Yılmaz
Zafer öldü.
11 Kasım 1995 : Istanbul'da 4 ayrı bankaya bombalı saldırılar düzenlendi.
15 Kasım1995: Türk Milli Futbol Takımı , Isveç ile 2-2 berabere kalarak Avrupa
Şampiyonası'na katılmayı
garantiledi.
28 Kasım 1995 : Tekstil ve döviz piyasalarının tanınmış isimlerinden Musevi
işadamı Nesim Malki, Bursa'da
uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetti.
30 Kasım 1995 : Nesim Malki'nin öldürülmesinin ardından ilişkili olduğu
isimlerden borsacı Yener Kaya,
Istanbul'da otomobilinin içinde yakılarak öldürüldü.
4 Aralık 1995 : Başbakan Tansu Çiller; "ABD, Türkiye'nin Avrupa'ya girmesini
istemiyordu. Bunu ben
değiştirdim. Jeanne d'Arc gibiyim. Bu yüzden beni tarih yazacak" dedi.
5 Aralık 1995 : Bonn'da Almanya Başbakanı Helmut Kohl ile görüşen Başbakan
Çiller, Gümrük Birliği ve PKK
ile mücadele konusunda tam destek aldığını açıkladı.
7 Aralık 1995 : Deniz Baykal, Gümrük Birliği'ne girişimizden dolayı elde edilen
başarının, bütün Türkiye'nin
olduğunu söyledi.

8 Aralık 1995 : Ingiliz The Times Gazetesi, Başbakan Çiller'in Gümrük Birliği
için Kıbrıs konusunda taviz
verdiğini ileri sürdü.
10 Aralık 1995 : Avrupa Parlamentosu'nun 13 Aralık'ta oylanacak Gümrük Birliği
anlaşmasından sonra,
Türkiye'yi PKK ile masaya oturmaya çağıran bir tasarı görüşeceği kamuoyuna
sızdı.
11 Aralık1995: Kürt tasarısının, Dışişleri yetkililerince Çiller ve Baykal'a
önceden bildirildiği ileri sürüldü.
- PKK lideri Abdullah Ocalan, seçimden sonra kurulacak yeni hükümetin karar
verme sürecine kadar ateşkes
ilan edeceğini açıkladı.
12 Aralık 1995 : Avrupa Parlamentosunda görüşülecek olan tasarı, Türkiye'nin
tepkisi üzerine iptal edildi.
13 Aralık 1995 : Avrupa Parlamentosu, 149 ret oyuna karşılık 343 oyla Türkiye
ile yapılan Gümrük Birliği
anlaşmasını onayladı. (!)
15 Aralık 1995 : ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz: Sayıştay, Çiller'in ve benim
mallarımı incelesin. En
ufak bir şaibede siyaseti bırakırım." dedi.
16 Aralık 1995 : Çiller, Yılmaz'ın teklifini kabul ederek mal varlığının
Sayıştay tarafından incelenmesini kabul
etti ve Sayıştay'a malvarlığının incelenmesi için başvuruda bulundu.
21 Aralık 1995 : Seçim sonrasında devalüasyon olacağı na dair söylentiler ile
yükselen faizler aylık vadede %
120'ye fırladı.
22 Aralık 1995 :12 ayrı seçim anketinin 6'sında ANAP, S'inde RP birinci parti
çıkarken, DYP'nin seçim
kanununa aykırı olarak düzenlediği ankette ise DYP birinci parti oldu.
24 Aralık 1995 : Genel seçimler yapıldı. RP: %21.1 ile birinci parti olurken,
ANAP ikinci, DYP ise üçüncü parti
oldu.
25 Aralık1995: Çiller ve Yılmaz, RP ile Koalisyon kurmayacaklarını açıkladılar.
26 Aralık 1995 : TUSIAD, tarihinde ikinci kez, gazetelere verdiği ilanla sağduyu
çağrısı yaparak ANAP-DYP
Koalisyonunun kurulmasını arzuladığını açıkladı.

27 Aralık 1995 : Ege Denizi'nde, Yunan Jetleri tarafından tacize uğrayan F-4
savaş uçağımız Midilli adası
yakınlarında düştü. Pilotlardan birisi kurtarıldı, diğer pilot ise aranıyor.
28 Aralık 1995 : Cumhurbaşkanı Demirel, Başbakan Çiller'i dışlayarak KKTC'ye
geniş siyasal güvenceler
veren bir deklarasyon imzaladı.
1996
5 Ocak 1996 : Çeşitli yerlerdeki Cezaevlerinde tutuklu bulunan Sol örgütlere
mensup mahkumlar açlık grevine
başladılar.
10 Ocak 1996 : Cumhurbaşkanı Demirel, Hükümeti kurma görevini RP Genel Başkanı
Necmettin Erbakan'a
verdi.
10 Ocak 1996 : Umraniye Cezaevi'nde ölen iki mahkumun cenaze töreninde gözaltına
alınan Evrensel
Gazetesi muhabiri Metin Göktepe, Eyüp'te bir çay bahçesinde ölü olarak bulundu.
11 Ocak1996: DHKP-C Militanları Fehriye Erdal, Mustafa Duyar ve Ismail Akkol
tarafından Sabancı
Center'da düzenlenen suikastte, Sabancı Holding Yönetim Kurulu üyesi Ozdemir
Sabancı, Toyotasa Genel
Müdürü Haluk Görgün ve Sekreter Nilgün Hasefe öldürüldü. Militanlar olaydan
sonra kaçmayı başardılar.
17 Ocak 1996 : Trabzon'dan Rusya'nın Soçi Limanı'na sefer yapan Avrasya Feribotu, 180 yolcu ve 45
mürettebatı, Muhammet Emin Tokcan liderliğindeki Çeçen eylemcilerce kaçırıldı.
18 Ocak 1996 : Besteci Onno Tunç, kendi kullandığı uçağının düşmesi sonucu
hayatını kaybetti.
20 Ocak 1996:4 gündür devam eden rehine olayında, Çeçen eylemcilerden dördü
teslim oldu. Feribota
düzenlenen operasyonda ise 5 eylemci yakalandı.
21 Ocak 1996 : Doç.Dr. Ufuk Uras'ın Genel Başkanlığı'nda Ozgürlükve Dayanışma
Partisi (ODP) kuruldu.
22 Ocak 1996 :13 yaşındaki Ingiliz Sarah Cook ile Kahramanmaraş'lı Musa Kömeağaç'ın imam nikahıyla
evlendiklerinin ortaya çıkması Türkiye'de ve Ingiltere'de şok etkisi yarattı.

Ingiliz kamuoyu Hükümetlerine,
Sarah'ın Ingiltere'ye dönmesi için Türkiye'ye baskı yapmasını istiyor. Türk kamuoyu ise Sarah'ı 'Milli Gelin' ilan
etti. Türkiye ve Ingiltere arasında krize neden olan bu evliliğe çözüm aranıyor.

29 Ocak 1996 : Bir Türk şilebinin Ege Denizi'nde bulunan Kardak Kayalıklarına
çarpması neticesi,
Kayalıkların hukuki statüsü Türkye Yunan kamuoyunda ateşli bir şekilde tartışılmaya başlandı. Türkye Yunan
gazetecilerin karşılıklı olarak kayalıklara bayrak dikmesi üzerine Türkiye ve Yunanistan savaşın eşiğine geldi.
Uluslararası girişimler sonucu gerginlik bir nebze azaltılabildi.
8 Şubat 1996 : Dominik Cumhuriyeti'nden Almanya'nın Frankfurt şehrine giden
Birgen Air'e ait bir uçak Atlas
Okyanusu'nda düştü. 13 mürettebat ve 176 yolcu öldü.
23 Şubat 1996 : Türkiye - Israil askeri eğitim ve işbirliği antlaşması imzalandı.
26 Şubat 1996 : Unlü işadamı Vehbi Koç vefat etti.
1 Mart 1996 : Artırılan harçları protesto eden Universite öğrencilerinin eylemleri çığırından çıktı. Istanbul
Universitesi'nin Beyazıt Kampüsü ile Ankara Universitesi'nin Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi, öğrencilerce
işgal edildi.
4 Mart 1996 : Türkiye - Israil savunma sanayi antlaşması imzalandı.
6 Mart 1996 : Mesut Yılmaz'ın Başbakanlığında 53. Hükümet kuruldu. Kabinede 17
DYP'li ve 15 ANAP'lı
Bakan yer aldı. (ANAYOL)
7 Mart 1996 : Ünlü yazar Yaşar Kemal, yayınlanan bir yazısı dolayısıyla yargılandığı davada, İstanbul DGM
tarafından 1 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı.
8 Mart 1996 : Ramazan Aydın isimli bir Türkvatandaşı, oyuncak tabancayla içinde
109 yolcu bulunan KKTC
uçağını Almanya'ya kaçırdı. Ertesi günü teslim oldu.
10 Mart 1996 : ANAYOL Hükümeti daha güvenoyu almadan sancılar başladı.
11 Mart 1996 :11k zamlar çaya ve Tekel ürünlerine yapıldı.
11 Mart 1996 : Çetin Emeç'in katil zanlısı Irfan Çağrıcı yakalandı.
12 Mart 1996 : ANAYOL Hükümeti TBMM'de 257 oyla güvenoyu aldı.
16 Mart1996: RP Milletvekili Aydın Menderes, Afyon'da geçirdiği bir trafik kazası sonucu felç oldu.
20 Mart 1996 : Deli dana hastalığının insanlara da bulaşabileceği yolundaki
açıklamalardan sonra, Avrupa'da

ve Türkiye'de deli dana paniği başladı. Avrupa ülkeleri, Ingiliz dana etinin ülkelerine girişini yasaklarken,
hastalı klı etlerin daha önceden Türkiye'ye sokulduğu iddiaları üzerine Türkiye'de tavuk ve balık eti satışlarında
patlama yaşandı.
3 Nisan 1996 : Rüşvet aldığı gerekçesiyle 7 yıl 6 ay cezaya çarptırılan Emlakbank eski Genel Müdürü Engin
Civan, cezasını tamamlayarak Metris Cezaevi'nden tahliye oldu.
4 Nisan 1996 : Yaşar Kemal, Fransa'da bulunan Akdeniz Edebiyat Merkezi tarafından, Akdeniz Edebiyat
Odülü'ne layık görüldü.
9 Nisan 1996 : DYP Genel Başkanı Çiller hakkında, RP tarafından verilen TEDAŞ
ihalesi konusunda Meclis
Soruşturması açılması önergesinde, ANAP Genel Başkanı Yılmaz'ın, partisinin
milletvekillerini serbest
bırakması koalisyonda yeni bir kriz yarattı.
11 Nisan1996: Diyarbakır'ın Hani ve Lice ile Bingöl'ün Genç Ilçeleri kırsalında
bir haftadır devam eden
operasyonlarda öldürülen PKK'lı militanların sayısının 110'a ulaştığı açıklandı.
30 askerimiz ise şehit oldu.
22 Nisan 1996 : ANAP'lı 30 milletvekilinin TEDAŞ oylamasında kabul oyu vereceğini açıklamaları üzerine
Çiller, Bu durumda bende RP ile koalisyon kurarım" tehdidinde bulundu.
24 Nisan 1996 : Çiller hakkında RP tarafından verilen önerge, Genel Kurulda 140a
karşı 373 oyla kabul
edildi.
28 Nisan 1996 : Bitlis'in Güroymak Ilçesi kırsalında düzenlenen operasyonda 27
PKK'lı öldürüldü.
1 Mayıs 1996 : Istanbul Kadıköy'de düzenlenen 1 Mayıs' mitinginde çıkan olaylarda 3 kişi öldü, 50'den fazla
kişi yaralandı.
8 Mayıs1996: Cumhurbaşkanı Demirel, TOFAŞ önergesiyle ilgili olarak TBMM'den
Çiller'i Yüce Divan'a
gönderme kararı verilirse, Başbakanlığı Çiller'e vermeyeceğini söyledi.
9 Mayıs 1996 : TEDAŞ'dan sonra TOFAŞ olayı ndan dolayı Çiller hakkında Meclis
Soruşturması açılması
önergesi 376 oyla kabul edildi.
11 Mayıs 1996 : RP'nin iddia ettiği, Çillerin Başbakanlıktan ayrılmadan kısa bir
süre önce örtülü ödenekten

500 milyar lira çektiği iddiaları üzerine, bunu kanıtlayan gizli bir belge basına sızdırıldı.
13 Mayıs 1996 : Ortülü ödenekten 5.5 milyarın dolandırıcı Selçuk Parsadan'a
ödendiği iddia edildi.
Parsadan'ın birçok ünlü kişi ve kuruluşları dolandırdığı da ortaya çıktı.
14 Mayıs 1996 : Çiller, örtülü ödenekle ilgili olarak açıklamada bulunmayacağını, bu konunun devlet sırrı
olduğunu söyledi. Cumhurbaşkanı Demirel, Çiller'in kendisine bilgi vermesini
istedi.
17 Mayıs 1996 : Unlü yazar Yaşar Kemal'e, Ispanya'nın Barselona kentinde
düzenlenen bir törenle
Uluslararası Katalonya Odülü' verildi.
18 Mayıs 1996 : Cumhurbaşkanı Demirel'e Izmit'te Fuar alanındaki tören esnasında
Ibrahim Gümrükçüoğlu
tarafından silahlı suikast girişiminde bulunuldu. Demirel olaydan yara almadan
kurtulurken, Koruma Müdürü
Şükrü Çukurlu kolundan, bir gazeteci ise ayağından yaralandı. Gürnrükçüoğlu
yakalandı.
21 Mayıs 1996 : Dolandırıcı Selçuk Parsadan, Balıkesir'in Edremit Ilçesi'nde
yakalandı.
22 Mayıs 1996 : Devlet Bakanları Ayvaz Gökdemir ile Unal Erkan istifa ettiler.
22 Mayıs 1996 : Sanatçı Tanju Okan öldü.
24 Mayıs 1996 : DYP genel Idare Kurulu, Hükümetten çekilme kararı aldı.
27 Mayıs 1996 : RP, ANAYOL Hükümeti'ni düşürmek amacıyla Başbakan Yılmaz
hakkında gensoru önergesi
verdi. Yerel ara seçimler dolayısıyla tatilde olan TBMM'nin olağanüstü toplantıya çağrılmasını istedi.
3 Haziran 1996 : 2.Habitat Insan Yerleşimleri Konferansı Istanbul'da başladı.
20.000 den fazla kişinin
toplantılara katıldığı açıklandı.
4 Haziran 1996 : Başbakan Yılmaz hakkında verilen gensoru önergesinin Meclis
gündemine alınması 122'ye
karşı 316 oyla kabul edildi.
5 Haziran 1996 : Başbakan Yılmaz istifa kararı aldı. Yaptığı açıklamada, ANAP'ın
RP ve Çiller'in başında
bulunduğu DYP ile Hükümet kurmayacağını belirtti.

- TBMM'de yapılan oylamalarda, Çiller hakkında verilen mal varlığı soruşturma
önergesi kabul edilirken,
Erbakan hakkında verilen mal varlığı soruşturma önergesi reddedildi.
6 Haziran 1996 : RP'nin başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi tarafından iptal
edilen ANAYOL
Hükümetinin güven oylaması kararının Resmi Gazete'de yayınlanması üzerine
Başbakan Yılmaz istifasını
Demirel'e sundu.
7 Haziran 1996 : Cumhurbaşkanı Demirel, Hükümeti kurma görevini RP Lideri
Erbakan'a verdi.
14 Haziran 1996 : TSK'nın Kuzey Irak'ta sürdürdüğü Tokat Operasyonu'nda 90
PKK'lının öldürüldüğü
açıklandı. 6 askerimiz ise şehit oldu.
19 Haziran 1996 : DYP Genel Başkanı Çiller hakkındaki örtülü ödenek iddialarına
ilişkin önerge, 246'ya karşı
259 oyla TBMM'de reddedildi.
21 Haziran 1996 : Çiller'in RP ile koalisyon girişimlerine karşı çıkan GIK
üyeleri Yaşar Dedelek, Şinasi Altıner,
Tevfik Diker ve Irfan Köksalan istifa ederek ANAP'a geçtiler.
22 Haziran 1996 : Aralarında 11 polis ve askerinde bulunduğu Söylemezler
Çetesi'nin elemanları yakalandı.
23 Haziran 1996 : HADEP Kongresi'nde, salondaki Türk bayrağı indirilerek yerine
PKK örgütünün bayrağı ve
Abdullah Ocalan'ın posteri asıldı. Olay tüm yurtta büyük bir tepki ile
karşılandı.
24 Haziran 1996 : HADEP Kongresi'nde Türk bayrağını indirdiği iddia edilen Omer
Doyuran ile 32 kişi
gözaltına alındı.
25 Haziran 1996 : Türk bayrağının indirilmesi olayına tepki olarak tüm yurtta
bayrak asma kampanyası
başlatıldı.
27 Haziran 1996 : Kuzey Irak'ta devam eden Tokat Operasyonu'nda 45 PKK'lının
daha öldürüldüğü açıklandı.
28 Haziran 1996 : RP Genel Başkanı Erbakan'ın Başbakanlığında RP-DYP Koalisyon
Hükümeti, Türkiye'nin

54. Hükümeti olarak kuruldu. Anlaşmaya göre, Başbakanlık dönüşümlü olarak el değiştirecek.
30 Haziran 1996 : Refah gelirse darbe olur’ sözleriyle dikkatleri çeken DYP Kilis Milletvekili Doğan Güreş, bu Hükümete destek vereceğini açıkladı.
- Tunceli’de kendisine hamile süsü veren PKK’lı terörist Zeynep Kınacı, bayrak töreni esnasında belinde sarılı bulunan bombayı patlattı. Olayda 6 asker şehit oldu, 30 asker yaralandı.

1 Temmuz 1996 : Adalet Bakanı Şevket Kazan, çeşitli cezaevlerinde devam eden açlık grevi ve ölüm orucu eylemlerine katılan tutuklu ve hükümlülerin yakınlarıyla görüştü. Görüşme sonunda Kazan, tutuklu ve hükümlülerin Bize esir statüsü tanınsın, ateşkes talebine uyulsun’ şeklinde istekleri olduğunu açıkladı.
- Türkiye’nin ilk nükleer reaktörü, Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi’nde yapılmaya başlandı.
4 Temmuz 1996 : Milletvekili transferleri başladı. ANAP Muş Milletvekili Erkan Kemaloğlu, DYP’ye geçti.
7 Temmuz 1996 : ANAP Van Milletvekili Mustafa Bayram, RP’ye geçti.
8 Temmuz 1996 : DYP-RP tarafından kurulan 54. Hükümet, TBMM’de 265’e karşı 278
oyla güvenoyu aldı.
10 Temmuz 1996 : Türksat 10 uydusu, Güney Amerika’da bulunan Fransız Guyanası’nın Kourou Uzay
Ussü’nden uzaya fırlatı larak geçici yörüngesine yerleşti.
- Türk Sanat Müziği’nin usta seslerinden Hamiyet Yüceses, 84 yaşında Marmaris’te öldü.
11 Temmuz 1996 : Adalet Bakanı Şevket Kazan, cezaevlerinde ölüm sınırına dayanan ölüm orucu
eylemcileriyle görüşmeyi kabul etti.
12 Temmuz 1996 : Maliye Bakanı Abdüllatif Şener, faizlere ve banka kredilerine kısıtlama getiren 9 maddelik
programını açıkladı. Bu konu DYP’de rahatsızlıklara neden oldu.
13 Temmuz 1996 : Başbakan Erbakan, ağırlıklı olarak Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerini kapsayan 17 trilyonluk dev bir Hayvancılık Projesi’ hazırladığını açıkladı.
16 Temmuz 1996 : Refahyol’a ret’ oyu veren Emre Gönensay, Ismet Sezgin, Cavit Çağlar, Köksal Toptan,

Rifat Serdaroğlu, Mehmet Köstepen, Mehmet Batallı ve Refaiddin Şahin DYP'den
istifa ettiler.
19 Temmuz 1996 : Başbakan Erbakan, yaptığı konuşmada Iran'a dostluk mesajları
gönderdi.
21 Temmuz 1996 : DYP'nin 5. Olağan Kongresi'nde Tansu Çiller, 1208 delegenin
1095mm oyunu alarak
yeniden Genel Başkanlığa seçildi. Diğer aday Mehmet Dülger 79 oy aldı.
- Cezaevlerinde devam eden ölüm oruçlarında ilk ölüm haberi Umraniye Cezaevi'nden geldi. Yasadışı örgüt
üyesi Ayhan Uğur eylemin 63. Gününde öldü.
23 Temmuz 1996 : Refahyol koalisyonu Cumhuriyet tarihinde bir ilki gerçekleştirerek Çekiç Güç'ü oluşturan
yabancı ülkelerin Büyükelçilerine TBMM'ye brifing verdirdi. ABD Büyükelçisi Marc
Grossman, Ingiltere
Büyükelçisi Kieran Prendergast ve Fransa Büyükelçisi François Dopffer, Çekiç
Güç'ün görev süresinin uzatımı
konusunda TBMM Dışişleri Komisyonu üyelerine birer brifing verdiler.
- Başbakan Erbakan, Genelkurmay Başkanlığı'na giderek Çekiç Güç, OHAL ve Irticai
faaliyetler hakkında
askerlerin görüşünü dinledi.
24 Temmuz1996: Başbakan Erbakan, ekonomiye yeni kaynak yaratmak amacıyla
geliştirdiği kullanılmış
otomobil ithal projesini' açıkladı.
25 Temmuz 1996 : Cezaevlerinde devam eden ölüm oruçlarında ölümlerin artması
üzerine Cumhurbaşkanı
Demirel, Adalet Bakanı Kazan'ı arayarak orta yolun bulunmasını istedi.
- TSK, Kuzey Irak'ta bulunan; Sinat, Avagöze, Birkiavdal, Elagaş ve Haftanin
bölgelerindeki PKK kamplarını
bombaladı.
26 Temmuz 1996 : Cezaevlerindeki ölüm oruçlarında ölenlerin sayısının 8'e
yükselmesi üzerine Adalet
Bakanı Şevket Kazan, müdahale edilebileceğini söyledi. Kazan yaptığı açıklamada;
Cezaevlerine hakimiz
ancak koğuşlara değil" dedi.
- Cezaevlerindeki eylemleri sona erdirmek amacıyla, Yaşar Kemal ve Zülfi Livaneli, Istanbul Cumhuriyet
Başsavcısı Ferzan Çitici ile bir araya geldiler.

27 Temmuz 1996 : Güneydoğu'da sürdürülen operasyonlarda 25 teröristin öldüğü
açıklanırken, 16 güvenlik
görevlisinin şehit olduğu açıklandı.
- Cezaevlerindeki ölüm orucu eylemlerinde anlaşmaya varıldı ve eylemler sona
erdirildi. Olenlerin sayısı 12'yi
buldu. Sağlanan anlaşmaya göre mahkumların istekleri Hükümet tarafından kabul
edildi.
- Marmaris ve Söke'de orman yangınları çıktı. 6 günde ancak söndürülebilen
yangınlarda 2 milyon ağaç kül
olurken, 2.000 hektarlık alan tahrip oldu.
28 Temmuz1996: Kumarhaneciler kralı olarak tanınan, Emparyol Gazinolarının
sahibi Omer Lütfi Topal,
Istanbul'da arabasıyla evine giderken açılan çapraz ateş sonucu öldürüldü.
- İran Silahlı Kuvvetleri, 2.000 askerle Kuzey Irak'a girerek, bölgede faaliyet
gösteren İran Kürdistan Demokrat
Partisi'ne karşı sınır ötesi operasyon başlattı.
29 Temmuz1996: TEDAŞ'a ait elektrik santralleri ihalesinde yolsuzluk yapıldığı
iddiası ile TBMM'de kurulan
soruşturma komisyonu, Enerji eski Bakanı Şinasi Altıner'i suçsuz buldu.
30 Temmuz 1996 : OHAL ve Çekiç Güç'ün görev süresinin uzatılması TBMM'de kabul
edildi.
31 Temmuz 1996 : Asgari ücret 17.100.000 TL olarak tespit edildi.
- Gazetelerin promosyon çılgınlıklarını önleyen yasa TBMM'de kabul edildi.
Gazeteler kupon karşılığı sadece
kültürel ürünler verebilecekler.
2 Ağustos 1996 : Refah Partisi'nin yıllardır karşı çıktığı, PTT'nin T'sinin
satılmasını öngören yasa TBMM'den
geçti.
- Hakkari'nin Şemdinli Ilçesi'nde operasyona çıkan askerlerimize PKK'lı
teröristlerce pusu kuruldu. Çıkan
çatışmada 6 er ve 5 korucu şehit oldu.
3 Ağustos 1996 : Güneydoğu'ya barış ve huzur getirmek amacıyla harekete geçen
Başbakan Erbakan, Van
Milletvekili Fetullah Erbaş'ı Güneydoğu sorunuyla ilgili çalışma yapmak amacıyla
görevlendirdi.
4 Ağustos 1996 : Başbakan Erbakan, Güneydoğu için başlattığı barış atağında ilk
somut adımı Kürtçe TV

yayını konusunda atmayı amaçladığını belirtti. GAP TV’den günde 1-2 saat Kürtçe
yayın yapılması
planlanıyor.
- Tacikistan’da 04.08.1922’de şehit düşen Enver Paşa’nın naaşı Istanbul’a getirildi ve Hürriyet-i Ebediye
Tepesi’nde törenle toprağa verildi.
- Başbakan Erbakan’ın başkanlığında toplanan Yüksek Askeri Şura, terfi ve atamaları karara bağlarken, 29
subay ve astsubayı n irticai faaliyetlere karıştığı gerekçesiyle ordudan ilişiğinin kesilmesi kararlaştırıldı. YAŞ
kararlarıyla Org. Hikmet Köksal Kara Kuvvetleri Komutanlığı’na atanırken Org.
Hüseyin Kıvrıkoğlu 1. Ordu
Komutanlığı’na atandı.
- ABD Başkanı Bill Clinton, Iran ve Libya’ya 40 milyon dolardan fazla yatırım
yapan şirketlere yaptırımı
öngören Helms-Burton yasa tasarısını onayladı.
6 Ağustos 1996 : Refahyol Hükümeti, bürokrasideki üst düzey atamalarına başladı.

- Başbakan Erbakan’ın Iran gezisine 3 gün kala, ABD Dışişleri sözcüsü Burns; Bu
tür temaslar yarar
sağlamaz” dedi.
7 Ağustos 1996 : Çeşitli Universite Rektörleri topluca Anıtkabir’i ziyaret ettiler. Yaptıkları
açıklamada,’Cumhuriyetin temel ilkelerine sadık kalacaklarını ve laiklik karşıtlarına saygı duymayacaklarını’
belirttiler.
- Başbakan Erbakan, Başbakanlık Konutunda vereceği yemek ve resepsiyonlarda içki
yasağı koydu.
8 Ağustos 1996 : Başbakan Erbakan, yarın çıkacağı Uzakdoğu gezisi öncesinde
kendisine Iran’a gitme’
uyarısında bulunan ABD’ye Iran’la 2.5 milyon dolarlıkticarete hazırlanıyoruz’
karşılığını verdi.
- RP Milletvekili Temel Karamollaoğlu yaptığı açıklamada, Iran ve Suriye’nin
terörist devlet olmadıklarını
söyledi.
- MIT Müsteşarı Sönmez Köksal, yarın yapacağı Iran gezisi öncesinde Başbakan
Erbakan’ı ziyaret etti.

Köksal'ın, Iran'ın PKK'ya verdiği desteği ortaya koyan bir dosya sunduğu iddia
edildi.
9 Ağustos 1996 : Erbakan, PKK ile mücadelede büyük umut bağladığı Kuzey Iraklı
dini lider Şeyh Osman ile
Ankara'da sürpriz bir görüşme yaptı.
- Askerler, Erbakan'a bir rapor vererek, Iran ile yapılması planlanan 20 milyar
dolarlık doğal gaz antlaşmasının
imzalanmamasını istediler.
- Başbakan Erbakan, 250 kişilik bir heyetle 10 gün sürecek Iran, Pakistan, Malezya, Singapur ve
Endonezya'yı kapsayan Uzakdoğu gezisine başladı.
10 Ağustos 1996 : Iran gezisine çıkan Erbakan, Kuzey Irak konusunda Saddam
Hüseyin ile işbirliği
yapılabileceğini söyledi.
- Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad, Başbakan Erbakan'ı Suriye'ye davet etti.
11 Ağustos 1996 : Başbakan Erbakan, Tahran'da yaptığı açıklamada, devlet
istihbaratının Suriye ve Iran'ın
PKK'ya verdiği desteğe ilişkin bilgilerden şüphe duyduğunu söyledi. Iran Cumhurbaşkanı Rafsancani ise
yaptığı açıklamada PKK'yı sert ifadelerle eleştirdi.
12 Ağustos 1996 : Cumhurbaşkanı Demirel, promosyon yasası' ile atama yetki
yasasını veto etti.
- Iran ile doğalgaz antlaşması imzalandı. Türkiye 23 yıllık bir dönem içerisinde
yaklaşık 23 milyar dolarlık
doğalgaz ithal edecek. (Genelkurmay karşı çıkıyordu)
13 Ağustos 1996 : Sivas'ın Kangal llçesi'ndeki tren istasyonunu basan PKK'lı
teröristler 8 kişiyi katletti.
14 Ağustos 1996 : Pakistan'da bulunan Başbakan Erbakan, Pakistan, Malezya,
Endonezya ve Iran ile birlikte
ortaklaşa olarak Islam Uçağı' üretmek istediklerini söyledi.
15 Ağustos 1996 : Kumarhanelerin kapatılmasına dair genelge yayınlandı.
16 Ağustos 1996 : Islamcı yazar Ismail Nacar, kapatılan DEP Milletvekilleriyle
görüşerek, Kuzey Irak'taki
PKK kampında esir tutulan askerlerimizin serbest bırakılacağını söyledi.
- Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin ile Bağdat'ta görüşerek yurda dönen Milli
Eğitim Bakanı Mehmet

Sağlam ile Adalet Bakanı Şevket Kazan, iki ülke arasında Kerkük-Yumurtalık
petrol boru hattının açılması ve
doğalgaz ithalini de kapsayan 7 maddelik bir protokol imzalandığını söylediler.
17 Ağustos 1996 : Kuala Lumpur'da bulunan Erbakan, yaptığı açıklamada, kısa bir
süre önce meydana
gelen, Lefkoşe'deki Yeşil Hat'ta bulunan Türk Bayrağını indirmeye çalışan bir
Rum'un Türk askerlerince
öldürülmesi olayıyla ilgili olarak Yunanistan'ı talihsiz komşu' olarak
değerlendirdi ve Allah korusun kötü bir
şey olursa bundan Atina zarar görür" dedi. Erbakan ayrıca yaptığı açıklamada,
ABD'nin Med TV yayınlarını
engellemesini istedi.
- Adalet Bakanlığı, cezaevlerinde sportif faaliyetleri yasakladı. Yapılan
açıklamada; koğuşlar arası düzenlenen
futbol, basketbol ve voleybol turnuvalarının uygun görülmediği belirtildi.
18 Ağustos 1996 : Endonezya'da N-250 tipi uçakların üretildiği fabrikayı gezen
Erbakan, Türkiye'de bunu
yapacak beyin olmadığını' söyledi.
- Adalet Bakanı Kazan'ın Irak'taki cezaevlerinde iki cüz ezberleyenlerin cezası
biraz indiriliyor. Kuran'ın
yarısını ezberleyenler ise tahliye ediliyor. Bu örneği biz de araştıracağız."
açıklamaları tartışma yarattı.
20 Ağustos 1996 : Haziran ayında Ankara'da yapılan HADEP Kongresinde Türk
bayrağını indirerek yere atan
PKK'lı Faysal Koçar Buluttekin Istanbul'da yakalandı.
21 Ağustos 1996 :10 günlük Uzakdoğu gezisinden dönen Erbakan yaptığı açıklamada,
Iran ve Suriye'nin
terör konusunda samimi olduklarını belirtti.
- Mısır Hava Yolları'na ait bir yolcu uçağı, Atatürk Havalimanı'na inerken
pistten çıkıp karayoluna girdi. Bir
taksiye çarparak alev alan uçak güçlükle söndürüldü.
23 Ağustos 1996 : RP'nin DYP ile büyük ölçüde anlaştığı Doğu planına göre OHAL
uygulanan il sayısı 4'e
indirilecek, PKK'ya yardım ve yataklık yapanlara kısmi af uygulanacak, Kürtçe TV
ve radyo yayınının yanı sıra
Bölge Valiliği de yeniden düzenlenmesi kararlaştırıldı.

24 Ağustos 1996 : ANAP 5. Olağan Kongresi'nde 1235 oyun 1032'sini alan Mesut
Yılmaz yeniden Genel
Başkan seçildi.
- RP Van Milletvekili Fetullah Erbaş, PKK'nın serbest bırakacağını açıkladığı rehin askerleri, teslim almak için,
askerlerin yakınları, IHD ve Mazlum-Der yöneticileri ile birlikte Kuzey Irak'a
gitti.
27 Ağustos 1996 : Civangate skandalı ile adı duyulan yer altı dünyasının ünlü
isimlerinden Tevfik Ağansoy
Bebek'te bir yatta uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü.
28 Ağustos 1996 : PKK'ya yönelik sürdürülen operasyonlarda 43 teröristin öldürüldüğü açıklandı.
- Kumarhaneler kralı Omer Lütfi Topal'ın katil zanlısı oldukları ileri sürülen 3
polis memuru ve Topalın ortağı
olan Aliço lakabıyla tanınan Ali Fevzi Bir ve Arnavut Sami lakablı Sami Hoşvar
gözaltına alındı. Istanbul
Emniyeti tarafından 36 saat süreyle sorgulan şahıslar, Içişleri Bakanı'nın talimatıyla Emniyet Genel
Müdürlüğü'nden gelen bir heyete teslim edildiler.
- Türkiye-Israil savunma sanayi ve askeri işbirliği antlaşması imzalandı. Antlaşmaya Arap ülkelerinden büyük
tepki geldi.
29 Ağustos 1996 : PKK'nın elinde bulunan rehin askerlerimizi almak için Kuzey
Irak'a giden heyet askerleri
alamadan geri döndü.
2 Eylül 1996 : Insan Hakları Derneği Başkanı Akın Birdal ile Mazlum-Der Genel
Başkan Yardımcısı Ihsan
Aslan, PKK'nın elindeki rehin askerlerin serbest bırakılması için PKK'nın kampına gittikleri gerekçesiyle
gözaltına alındı.
4 Eylül 1996 : Söylemezler çetesiyle işbirliği yaptıkları iddiasıyla, Istanbul Emniyetinde görevli Emniyet
Müdürleri Sedat Demir, Deniz Gökçetin ve Erdal Durmaz hakkında tutuklama kararı
çıkarıldı.
5 Eylül 1996 : Gelişen Irak kriziyle ilgili olarak Başbakan Yardımcısı Çiller'in, ABD Başkanı Bill Clinton ile
telefonda görüştüm açıklamasının ardından böyle bir telefon görüşmesinin olmadığının ortaya çıkması
kamuoyunda büyük tepki ile karşılandı. Gelişmelerden rahatsızlık duyan Cumhurbaşkanı Demirel Başbakan

ve Başbakan Yardımcılarıyla bir zirve gerçekleştirdi.
7 Eylül 1996 : Kaçak Mercedes davasından hükümlü, eski Avrupa gol kralı Tanju
Çolak, Keçiören
Cezaevi'nden tahliye oldu.
11 Eylül 1996 : Devlet eski Bakanı Ayvaz Gökdemir, Avrupalı Parlamenter Claudia
Roth'a hakaret ettiği
gerekçesiyle, 500 milyon lira tazminat ödemeye mahkum edildi.
- ABD'nin, Kuzey Irak'ta 2000 peşmergeyi silahlandırarak ordu kurduğu ortaya
çıktı.
12 Eylül 1996 : Geçirdiği trafik kazası sonucu felç olan RP Istanbul
Milletvekili Aydın Menderes, tedavi
gördüğü ABD'den döndü.
14 Eylül 1996 : Abdi Ipekçi suikastinin sanıklarından Oral Çelik, Isviçre
tarafından Türkiye'ye iade edildi.
18 Eylül 1996 : PKK, Varto'ya saldırdı. Çıkan çatışmada, 1 polis memuru şehit
olurken, 2 polis memuru ve 2
vatandaş yaralandı.
- Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Tansu Çiller, KDP Lideri Mesud Barzani
ve Türkmenlerle
görüşerek, Kuzey Irak'ta bir Türkmen-Kürt yerel yönetiminin kurulacağını ve bu
yönetimi Çekiç Güç'ün
koruyacağını söyledi.
20 Eylül 1996 : Belçika polisi, PKK'nın para kaynaklarını araştırmak üzere 200
kişilik bir kuwetle Brüksel'de
bulunan Sözde Kürt Parlamentosu'nu bastı.
21 Eylül1996: Rock'ın Büyükannesi' olarak tanınan Tina Turner Istanbul'da bir
konser verdi.
22 Eylül 1996 : Gazeteci Emin Çölaşan, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih
Gökçek'in kendisini
kameralarla izlettiğini öne sürdü. .
23 Eylül 1996 : Çetin Emeç ve Turan Dursun cinayetlerinin sanığı Irfan Çağırıcı,
Istanbul DGM'de
yargılanmaya başlandı.
- Bebek'te Tevfik Ağansoy'u öldürdükleri öne sürülen 10 kişi yakalandı.
24 Eylül1996: Sanat Güneşi olarak tanınan Türk Sanat Müziği'nin ünlü ismi Zeki
Müren, TRT Izmir
Stüdyosunda katıldığı bir programda öldü.

- Diyarbakır Cezaevi'nde, 800 kadar PKK'lı mahkum isyan çıkardı. Olaylarda 8
hükümlü öldü, 9 hükümlü, 8
infaz memuru ve 29 asker yaralandı.
26 Eylül 1996 : Yüksekova Çetesi ortaya çıkarıldı. Hakkari Ozel Harekat Şube
Müdürlüğü'nde görevli 4 polis
memuru ve 6 köy korucusu gözaltına alındı.
- Içişleri Bakanı Mehmet Ağar, Başbakan Erbakan'ın yurtdışı gezi programından,
Libya ziyaretinin
çıkarılmaması halinde, gezi kararnamesini imzalamayacağını açıkladı.
26 Eylül 1996 : Pakistan destekli Taliban Milisleri Afganistan'ın Başkenti Kabile girdi. Eski Devlet Başkanı
Necibullah idam edildi.
- Israil Başbakanı Netenyahu'nun, Kudüs'teki El Aksa Camii'nin altındaki tüneli
açması sonucu çıkan olaylarda
38 Filistinli ve 11 Israilli öldü. BM Güvenlik Konseyi, tünelin kapatılmasını istedi.
28 Eylül 1996 : Kuruluş çalışmaları için 1 trilyon 750 milyar lira harcandığı açıklanan Demokratik Barış
Hareketi'nin Genel Başkanlığı'na Mehmet Eti seçildi.
30 Eylül 1996 : Başbakan Erbakan'ın Libya gezisine karşı çıkan Içişleri Bakanı
Mehmet Ağar; Gezi
kararnamesine imza atmam. Tükürdüğünü yalayan birtip değilim." dedi.
- RP Rize Milletvekili Şevki Yılmaz, Batman'da katıldığı bir toplantıda: Ben hizbullahım... Türkiye'nin %99'u
Hizbullahtır. Hizbullah olmayanlar hizbulşeytandır." dedi.
1 Ekim 1996 : Bosna-Hersek Devlet Başkanlığı seçimlerini Alia Izzetbegoviç
kazandı.
2 Ekim 1996 : Diyarbakır'ın Hantepe Köyü'ne PKK'lı militanlarca baskın düzenlendi. PKK'lı militanlar,
kaçırdıkları 7 öğretmenden 4'ünü katlettiler.
- Başbakan Erbakan, Türkiye'de ve Batıda büyük tepki yaratan Mısır, Libya ve
Nijerya gezisine başladı.
8 Ekim 1996 : Libya'da Devlet Başkanı Muaamer Kaddafi'nin, çadırında ağırladığı
Başbakan Erbakan'a
yönelik sözleri vetavırları Türkiye'de büyük tepkiye neden oldu. CHP, ANAP ve
DSP, Erbakan ve Hükümet
hakkında gensoru önergesi verdi.
13 Ekim 1996 : Mehmet Yılmaz'ın genel yayın yönetmeni olduğu Radikal Gazetesi

yayın hayatına başladı.
- RP'nin yapılan 5. Olağan Kongresi'nde Genel Başkanlığa yeniden Necmettin
Erbakan seçildi.
16 Ekim 1996 : Erbakan'ın rezalete dönüşen Libya gezisi sonucu verilen gensoru
önergesi, TBMM'de yapılan
oylamada 257'ye karşı 270 oyla reddedildi.
18 Ekim 1996 : Iran'ın fiili desteğiyle harekete geçen Kürdistan Yurtseverler
Birliği (KYB) birlikleri,
Süleymaniye kenti ile Kuzey Irak'ın doğusundaki bazı bölgeleri ele geçirdi.
Kürdistan Demokrat Partisi (KDP)
ise karşı saldırıya geçti.
19 Ekim 1996 : Çeçenistan ile Rusya arasında varılan antlaşma uyarınca, Aslan
Mashadov Çeçenistan
Devlet Başkanı oldu.
23 Ekim 1996 : Kuzey Irak'ta savaşan KYB ve KDP birlikleri arasında, ABD'nin de
girişimleri ile ateşkes
sağlandı.
24 Ekim 1996 : Osmaniye, Türkiye'nin 80. Ili oldu.
25 Ekim 1996 : Işadamı Vehbi Koç'un naaşı, Zincirlikuyu'ndaki mezarından çalındı.
26 Ekim1996: Adana Emniyeti, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'ne gelen, hamile
kıyafetli PKK'lı bir teröristin
vücudundaki bombayı patlatması sonucu, 3'ü polis memuru 4 kişi hayatını kaybetti.
30 Ekim 1996 : Sivas'ta şüphe üzerine gözaltına alınan bir kadın, üzerindeki
bombayı patlatınca 3 polis
memuru hayatını kaybetti.
31 Ekim 1996 : Ankara'da biraraya gelen Kuzey Irak'taki Kürt grupları, ateşkes,
geçici yerel yönetim ve
PKK'ya karşı mücadelede anlaştılar. Ortak bildirinin yayınlanmasının üzerinden
daha 24 saat geçmeden KDP,
sadece ateşkesi kabul ettiğini açıkladı.
1 Kasım 1996 : Saidi Nursi'nin ölüm yıldönümü nedeniyle Kocatepe Camii'nde
düzenlenen mevlit sırasında,
Atatürkve Cumhuriyet aleyhine konuştukları ve Polise saldırdıkları gerekçesiyle
gözaltına alınan 121
Aczmendi, Ankara DGM tarafından tutuklandı.

3 Kasım 1996 : Balıkesir'in Susurluk Ilçesi'nde meydana gelen kazada, DYP
Şanlıurfa Milletvekili Sedat
Bucak, Istanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ, gıyabi tevkifli olarak
aranan eski ülkücü
Abdullah Çatlı ile Çatlı'nın sevgilisi olduğu ileri sürülen Gamze Us'un
bulunduğu mercedes marka otomobil,
Hasan Gökçe'nin kullandığı otomobile çarptı. Kazada mercedeste bulunanlardan
sadece Sedat Bucak
kurtuldu.
5 Kasım1996: ABD Başkanı Bill Clinton, Cumhuriyetçi aday Bob Dole karşısında
başkanlık seçimlerini
yeniden kazandı.
- Pakistan Cumhurbaşkanı, Başbakan Benazir Butto'yu, kendisinin ve eşinin
yolsuzluklara karıştıkları
gerekçesiyle, görevden aldı.
7 Kasım 1996 : YOK'ün 15. Kuruluş yıldönümünü protesto eden öğrenciler, Ankara
ve Istanbul'da polisle
catıştı. 550 öğrenci gözaltına alındı.
8 Kasım 1996 : Içişleri Bakanı Mehmet Ağar görevinden istifa etti, yerine Meral
Akşener getirildi.
17 Kasım 1996 : Yugoslavya Federasyonu Cumhurbaşkanı Slobodan Miloseviç,
muhalefetin kazandığı yerel
seçimleri iptal etti.
18 Kasım 1996 : Istanbul Laleli'de bulunan Tozbey Oteli'nde çıkan yangında 13'ü
kadın 17 Ukraynalı öldü, 41
kişi ise dumandan zehirlendi.
20 Kasım 1996 : ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın evinde, dinleme cihazı
bulunduğu şüphesi üzerine,
kendi isteğiyle arama yapıldı.
22 Kasım 1996 : Topal Cinayetinin zanlıları Ozel Timci polisler Ercan Ersoy,
Ayhan Çarkın ve Oğuz Yorulmaz
ile Topal'ın ortağı Sami Hoştan ve arkadaşı Ali Fevzi Bir'in Istanbul'da yapılan
sorgularının ardından, Içişleri
Bakanının talimatıyla, Özel Timciler Ankaradan gelen bir ekibe teslim edildi,
diğer şahısları ise serbest
bırakıldılar.

25 Kasım 1996 : Susurluk skandalı ile ilgili olarak Hükümete ağır eleştirilerde
bulunan Mesut Yılmaz,
Macaristan'ın Başkenti Budapeşte'de ülkücü olduğu öne sürülen Veysel Ozerdem
tarafından yumruklandı.
Mesut Yılmaz'ın Budapeşte'de kumarhaneye gittiği de iddia edildi.
- Cumhurbaşkanı Demirel ile görüşen Başbakan Erbakan, Susurluk skandalının üç
koldan soruşturulduğunu
söyledi.
26 Kasım 1996 : DYP Lideri Çiller, TBMM TEDAŞ Komisyonu'nda aklandı.
- ABD doları 100.000 TL'yi aştı.
28 Kasım 1996 : Başbakan Erbakan, kendisine eroin kaçakçısı dediği için mahkemeye verdiği, şu anki ortağı
DYP Lideri Çiller aleyhindeki davayı kazandı. Mahkeme Çiller'i 4 milyar lira tazminat ödemeye mahkum etti.
- ANAP Genel Başkanı Yılmaz, çalışma ofisinin hala dinlendiğini iddia ederek,
telefonlarının devlet tarafından
dinlendiğini Öne sürdü.
- Türkiye ile Israil arasında Askeri Eğitim, Işbirliği Uygulama Planı imzalandı.

29 Kasım 1996 : Çiller, TBMM TOFAŞ Komisyonu'nda da aklandı.
30 Kasım 1996 : ANAP Lideri Mesut Yılmaz, kumarhaneler kralı Omer Lütfi Topal'ı
öldürdükleri iddia edilen
Ozel Tim görevlileri Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz ve Ayhan Çarkın'ın Istanbul
Emniyetinde yapılan ve
cinayetleri işlediklerini itiraf ettikleri öne sürülen ses bantları nın
kendisine ulaştığı nı açıkladı.
1 Aralık 1996 : Susurluk olayının üzerine giden Mesut Yılmaz, Başbakan Yardımcısı Çiller tarafından; Devleti
karalama kampanyası yürütmekle suçlandı.
- Basına sansür getirecek olan yasa taslağına, DYP'li sağlık Bakanı Yıldırım Aktuna'da karşı çıktı. Aktuna
yaptığı açıklamada: Belge olmadan yolsuzluk yazılmasın diyorlar. Benim hakkımda
niye yolsuzluk iddiası
yazılmıyor? Dernek ki yapanlar yazılıyor." dedi.
2 Aralık 1996 : Işçi Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, Org. Eşref Bitlis'in
suikasta uğradığına ilişkin
bilgileri MGK'ya gönderdiğini açıkladı.
- MGK; Çekiç Güç'ün sona ereceğini açıkladı. Çekiç Güç'ün yerini alacak operasyon için ABD, Ingiltere,

Fransa ve Türkiye arasında görüşmelerin sürdüğü belirtildi.
3 Aralık 1996: TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık,
Genelkurmay
Başkanlığı, MIT, Adalet Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne başvurarak,
Susurluk olayı ile ilgili olarak
bilgi ve belge istedi.
- Ankara DGM Başsavcılığı, Ankara Kocatepe Camii'nde Saidi Nursi için düzenlenen
mevlidde, Atatürk
aleyhinde açıklamalarda bulundukları için tutuklanan 121 Aczmendi hakkında, Laik
düzeni yıkmak için terör
örgütü kurmak' suçlamasıyla dava açacağı nı açıkladı.
4 Aralık 1996 : 1979'de Anakara Bahçelievler'de 7 TIP'linin (Türkiye Işçi Partisi) öldürülmesiyle ilgili davada
mahkeme, Abdullah Çatlı'yı gizleyenler, kimlik, pasaport verip yakalanmamasına
çalışanlar hakkında suç
duyurusunda bulunmayı kararlaştırdı.
- çişleri Bakanlığı'nın hazırladığı raporda Abdullah Çatlı'nın 7 ayrı kimlik kullandığı açıklandı.
- Içişleri Bakanı Meral Akşener, Mesut Yılmaz'dan Susurluk olayı ile ilgili olarak elinde bulunan bilgi ve belgeleri kendilerine vermesini' istedi.
-Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, Çiller'in ABD'deki mallarının değeriyle,
bu malların alınması konusunda gösterdiği belge ve miktarlar arasında büyük fark
olduğunu açıkladı.
5 Aralık 1996 : ANAP Genel Başkanı Yılmaz, 'ın Emniyet Genel Müdürü Alaattin
Yılmaz'a verdiği belgede, Budapeşte'deki saldırı talimatını, Abdullah Çatlı'nın
arkadaşı ve ortağı, tekstilci Aydın lpekli'nin 10 milyar karşılığında Veysel Ozerdem'e verdiğini ileri sürdü.
- Interpol tarafından 17 yıldır Kırmızı Bülten ile aranan Abdullah Çatlı'ya Mehmet Ozbay' kimliği ile Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından verilen silah
uzmanı' belgesinde, Emniyet Genel Müdürü sıfatıyla Mehmet Ağar'ın imzasının
bulunduğu ortaya çıktı.
- MHP Lideri Alparslan Türkeş, Susurluk olayının bir kaza değil, dış kaynaklı
bir suikast olabileceği iddiasında bulundu.
6 Aralık1996: Istanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu, MüdürYardımcısı Bilgi

Unal, Ozel Harekat Daire Başkanı Ibrahim Şahin ile Omer Lütfi Topal cinayetine
karıştıkları ileri sürülen Ozel Timci polisler Ercan Ersoy, Oğuz Yorulmaz ve
Ayhan Çarkın, Içişleri Bakanı Meral Akşener tarafından görevlerinden
uzaklaştırıldılar.
- CHP Lideri Baykal, Yılmaz'ın elinde bulunan belgeleri bir an önce açıklamasını
yoksa zamanının geçeceğini söyledi.
- DYP Milletvekili Sedat Bucak, evine gelen DGM Başsavcısı Dilaver Kahveciye
verdiği ifadede; "Emniyet Müdürü Hüseyin Kocadağ'ın Abdullah Çatlı'yı gerçek
kimliğiyle değil Mehmet Ozbay' olarak tanıdığını ve araçta çıkan silahların
kendisine ait olmadığını" söyledi.
- RP Van Milletvekili Fetullah Erbaş ile IHD Genel Başkanı Akın Birdal, PKK'nın
elinde esir bulunan askerleri almak için tekrar Kuzey Irak'a gideceklerini
açıkladılar.
- Iran'ın batısındaki Kirmanşah kentinde, Sünni Kürtler ayaklandı. Çıkan
çatışmalarda en az 250 kişinin öldüğü öne sürüldü.
7 Aralık 1996 : Ankara DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel, Başbakan Necmettin Erbakan,
Çalışma Bakanı Necati Çelik ile Milletvekilleri Şevki Yılmaz, Hasan Hüseyin
Ceylan, RP Kayseri Belediye Başkanı Şükrü Karatepe hakkında, yaptıkları
konuşmaların Siyasi Partiler Yasası'na aykırı olduğu gerekçesiyle Yargıtay'a suç
duyurusunda bulundu.
- Kumarhaneler kralı Ömer Lütfi Topal cinayetini, Abdullah Çatlı'nın
Dolmabahçe'de bir araçta yönettiği belirlendi.
- Içişleri Bakanlığı Başmüfettişlerince hazırlanan On Soruşturma Raporu'nda,
Topal cinayetini işledikleri iddia edilen 3 polisin, olayın işlendiği gün yasal
olarak izinli oldukları belirtildi.
- Azerbaycan Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev, Mart 1995'de kendisine yapılan darbe
girişimini, Cumhurbaşkanı Demirel'in haber verdiğini söyledi.
- Başbakan Erbakan, Istanbul Emniyet Müdürü Kemal Yazıcıoğlu'nun Içişleri Bakanı
Akşener tarafından görevden alınmasını sonradan öğrendiğini belirtti.
9 Aralık 1996 : RP'li Insan Haklarından Sorumlu Devlet Bakanı Lütfi Esengün,
kamu kurumlarında uygulanan başörtüsü ve sakal yasağının kaldırılacağını
açıkladı.
- Ankara DGM Başsavcısı Cevdet Volkan, DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel'in Başbakan
Erbakan ve 4 RP'li aleyhine Yargıtay'a suç duyurusunda bulunmasını
değerlendirirken, gönderilen yazının tezleke veya suç unsuru' niteliğinde
olmadığını söyledi. Bu açıklama üzerine Başsavcı ve Savcı karşılıklı

açıklamalarda bulundular.
- PKK, 16 aydır Kuzey Irak'taki kamplarında rehin tuttukları 6 eri, RP Van Milletvekili Fetullah Erbaş Başkanlığındaki heyete teslim elli. Erbaş, teslim sırasında arkadaşlar' dediği PKK'lılarla, askerleri sağlam olarak teslim aldığına dair bir protokol imzaladı.
- BM Genel Sekreteri Butros Gali, Irak'ın kısıtlı olarak petrol satmasına izin verildiğini açıkladı. 10 Aralık 1996 : Susurluk skandalıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanı Demirel, liderlerle tek tek görüşmeye başladı.
- Başbakan Erbakan, 58'i irticai faaliyetlerden olmak üzere 69 subay ve astsubayın ordudan atıldığı YAŞ toplantısının ilk toplantısına, 1997 Bütçe görüşmeleri nedeniyle katılmadı.
-Söylemez çetesi davasının önemli sanıklarından Mehmet Faysal Söylemez,
mahkemeye verdiği 36 sayfalık savunmasında, Türkiye'de ki en büyük çetenin,
büyük şehirlerdeki kirli parayı ele geçirmek için bir araya gelen Mehmet Ağar-Sedat Bucak çetesi olduğunu iddia etti.
-Rehin askerleri almak için Kuzey Irak'a giden IHD Başkanı Akın Birdal, Mazlum-Der Başkan Yardımcısı Ihsan Arslan ve IHD Mardin Başkanı Cemil Aydoğan,
yasadışı örgüte yardım ve yataklıktan beraat ettiler.
-TBMM Susurluk Soruşturma Komisyonu'na verilen Emniyet Genel Müdürlüğü
Müfettişlerinin hazırladığı raporda, Gonca Us'un Abdullah Çatlı'nın imam nikahlı
eşi olduğu, Çatlı'nın üzerindeki poşette kokain bulunduğu, Çatlı'ya silah ruhsatı için aynı kazada ölen Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ'ın referans
verdiği, 2 adet MP-5 ve 2 adet susturucunun Mercedeste bulunduğu belirtildi.
-DYP Lideri Çiller'in malvarlığının araştırılması hakkında kurulan TBMM Komisyonu'na Hazine tarafından gönderilen bir belgeyle; Ozer Çiller'in 1992
yılında ABD'ye transfer ettiğini iddia ettiği 925.000 doların sadece 400.000 doları belgelenebilirken, transfer işlemini yapan Demirbank'ın komisyon ücreti
almadığıda tesbit edildi.
- Adalet Bakanı Şevket Kazan, Uğur Mumcu, Turgut Ozal ve Eşref Bitlis'in ölümlerinin tekrar soruşturulacağını açıkladı.
11 Aralık 1996 : Jandarma Genel Komutanlığı Krimina! Dairesi tarafından ek süre
istenerek incelemesi devam eden araştırma sonuçlandı. Raporda, Mehmet Ozbay
adına düzenlenmiş, silah taşımasına olanak tanıyan Emniyet Genel Müdürlüğü uzman
kimliğinin sahte, Mehmet Ağar'ın imzasının ise gerçek olduğu belirlendi.
- Erbakan, YAŞ'ın bugünkü toplantısına katılarak ordudan ihraç kararlarını imzaladı.

- TevfikAğansoy'un öldürüldüğü saldırı sırasında yanında bulunan Çiller'in korumaları Celal Babürve Ferda Temel'in mafya ile ilşkileri olduğu, TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu'na gönderilen belgelerden anlaşıldı.
- RP'nin gizli kasası olduğu iddia edilen Süleyman Mercümek'i araştırmak için
kurulan TBMM Komisyonu'nda yapılan oylamada 4'e karşı 5 oyla RP'nin Mercümek ile
hukuk dışı parasal ilişkisi olmadığı tesbit edildi. 13 Aralık 1996 : Söylemez çetesinden rüşvet almak' suçundan hakkında gıyabi tutuklama kararı çıkarılan
Istanbul Emniyet eski Müdür Yardımcısı Deniz Gökçetin, yakında teslim olacağını
açıkladı.
14 Aralık 1996 : Topal'ın öldürülmesinde kullanılan Kaleşnikof silahlardan birinin, şarjör bandındaki yarım parmak izinin, Abdullah Çatlı'ya ait olduğu tesbit edildi. Çatlı'nın, 1993 yılında Şahin Ekli isimli sahte pasaportla yurt dışına çıkarken yakalandığında alınan parmak iziylede uyuştuğu tesbit edildi.
17 Aralık 1996 : Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattı, Başbakan Erbakan ve
Başbakan Yardımcısı Çiller'inde katıldığı bir törenle tekrar faaliyete geçti.
20 Aralık 1996 : Iran Cumhurbaşkanı Haşimi Rafsancani'nin Türkiye ziyareti, ABD
tarafından tepkiyle karşılandı ve ABD, Türkiye'ye sert bir nota verdi.
21 Aralık 1996 : Kumarhanelerin kapatılması kararı, Bakanlar Kurulu'nda kabul
edildi. Sayısal Loto'nun kaldırılması konusunda ise TBMM'den yasa çıkartılması
kararlaştırıldı.
23 Aralık 1996 : Başbakan Erbakan'ın Çankaya'da yapılan liderler zirvesinde şok
bir açıklama yaptığı öğrenildi. Erbakan'ın liderlere; Durum kamuoyuna yansıyandan çok daha vahim. MIT'in verdiği rapora göre, bazı asker, polis ve
siyasetçilerin olaylarda yer aldığı anlaşılmaktadır." dedi.
-Yeniden Doğuş Partisi Genel Başkanı Hasan Celal Güzel, darbe olacağı istihbaratı aldıklarını açıklayarak, Cumhurbaşkanı'nın liderler zirvesinde uyarıda bulunacağını ileri sürdü.
25 Aralık 1996 : Irak'ta 36. Paralelin kuzeyini kontrol eden Çekiç Güç'ün yerine
geçecek olan Keşif Güç birliklerine ait uçakların lncirlik'ten uçuşları için TBMM'de 6 aylık onay alındı. Fransa'nın katılmadığı yeni güçte, Ingiltere, ABD
ve Türkiye yer alıyor.
30 Aralık 1996 : Aczmendi Tarkikatının Lideri Müslüm Gündüz, Fadime Şahin isimli
bir kadın ile birlikteyken yakalandı ve tutuklanarak Metris Cezaevi'ne konuldu.

1997
1 Ocak 1997 : Cumhurbaşkanı Demirel, yayınladığı yeni yıl mesajında, susurluk
olayının takipçisi' olduğunu
belirtti.
5 Ocak 1997 : TBMM Susurluk Komisyonu'na ifade veren, Ozel Tim'in kurucularından, Efsane Yarbay' olarak
tanınan Emekli Yarbay Korkut Eken, devletin Abdullah Çatlı'yı 12 Eylül'den öncede kullandığını söyledi.
6 Ocak 1997 : Ozdemir Sabancı suikastinin sanığı DHKP/C terör örgütü üyesi
Mustafa Duyar, Suriye'nin
Başkenti Şam'da teslim oldu.
- MIT Kontrterör Daire Başkanı Mehmet Eymür, Susurluk Komisyonu'na verdiği ifade
de devlet yararına her
tip insanı kullanabildiklerini' söyledi.
-5.000.000 TL'lik banknotlar piyasaya sürüldü.
7 Ocak 1997 : Topal'ı öldürdükleri iddia edilen polis memurları Ayhan Çarkın,
Oğuz Yorulmaz ve Ercan Ersoy
hakkında gıyabi tutuklama kararı verildi. Adı geçen polis memurları ertesi günü
teslim oldular.
- Ismet Sezgin'in Genel Başkanlığı'nda Demokrat Türkiye Partisi kuruldu.
- YaprakTV'nin sahibi Mehmet Ali Yaprak, Abdullah Çatlı'nın adamları tarafından
15 milyon markfidye için
kaçırıldığını öne sürdü.
11 Ocak 1997 : Oral Çelik, Abdi Ipekçi cinayetinden beraat etti.
- Ankara DGM hakimi, sarıkve cübbelerini çıkarmayan Aczmendileri duruşma
salonundan çıkarttı.
- Başbakan Erbakan, çeşitli tarikat liderlerine Başbakanlık Konutu'nda iftar yemeği verdi.
14 Ocak 1997 : Topal'ı öldürdükleri iddia edilen 3 Ozel Timci tutuklanarak Metris Cezaevi'ne konuldular.
- Ozer Çiller'in, TBMM Malvarlığı Komisyonu'na sunduğu ABD'deki DCD adlı şirketinin Amerika'daki noter
onaylı belgelerinin bazı sayfalarında tahrifat yapıldığı tespit edildi.
- Rumların Rusya'dan almayı planladıkları S-300 füzelerinin yarattığı kriz tırmanıyor. Türkiye'nin böyle bir
harekete çok sert tepki göstereceğini açıklamasının ardından Rum ve Yunan
makamlarınca yapılan
açıklamalara tepki olarak Genelkurmay Başkanı Org. Ismail Hakkı Karadayı KKTC'ye
gitti.

16 Ocak 1997 : Tansu Çiller, TBMM Malvarlığı Araştırma Komisyonu'nda aklandı.
- Evrensel Gazetesi muhabiri Metin Göktepe'yi döverek öldürdükleri iddia edilen
11 polis hakkında verilen
görevden uzaklaştırma kararı'nın Içişleri Bakanlığı'nca 27.12.1996da kaldırıldığının kamuoyunca öğrenilmesi
üzerine, Bakanlık geri adım atarak 11 polisi tekrar görevden uzaklaştırdı.
- Istanbul Emniyet Müdürlüğü'ne vekaleten Diyarbakır Emniyet Müdürü Ramazan Er
getirildi.
17 Ocak 1997 : Manisa'da DHKP/C terör örgütü üyesi oldukları gerekçesiyle
yargılanan 10 öğrenci, çeşitli
hapis cezalarına çarptırıldı.
18 Ocak 1997 : Susurluk Komisyonu'na ifade veren Içişleri eski Bakanı Mehmet
Ağar, Abdullah Çatlı'yı
Mehmet Ozbay olarak tanıdığını söyledi.
21 Ocak 1997 : Içişleri Bakanı Meral Akşener'in, Emniyet Müdürleri Kararnamesi'ni Başbakan Erbakan'a
imzalattıktan sonra, taslakta değişiklik yaparak Cumhurbaşkanı Demirel'e götürdüğü ortaya çıktı.
22 Ocak 1997 : Susurluk olayının kilit isimlerinden DYP Milletvekili Sedat Bucak, Komisyona verdiği ifadede
çelişkili açıklamalarda bulundu.
23 Ocak 1997 : Abdi Ipekçi ve Papa suikastlarının kilit ismi Oral Çelik, Türkiye'ye iadesinden 4 ay sonra,
hakkında açılan 3 davadan da beraat ederek serbest kaldı.
24 Ocak 1997 : PKK, Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattının Midyat'dan geçen
bölümünü bombayla imha etti.
2 Şubat 1997 : Susurluk olayının aydınlatılması için, saat 21 .00'de yapılan
Sürekli Aydınlık Için 1 Dakika
Karanlık' eylemi başlatıldı.
3 Şubat 1997 : Ankara Sincan Belediyesi'nin Filistin'e destek amacıyla düzenlediği Kudüs Gecesi'nde atılan
şeriat sloganları büyük tepki yarattı. Geceye Iran Büyükelçisi'de katıldı.
- MHP Kartal Ilçe Başkanı Nihat Uygun, TIKP'li teröristlerce öldürüldü.
- Nato Genel Sekreteri Solona, Ankara'ya geldi.
5 Şubat 1997 : Evrensel Gazetesi muhabiri Metin Göktepe'nin gözaltında öldürülmesiyle ilgili dava güvenlik
gerekçesiyle Afyon'da başladı.
10 Şubat 1997 : Içişleri Bakanlığı'nca yapılan açıklamada, Türkiye'de 681.722
ruhsatlı silah olduğu belirtildi.

- Cumhurbaşkanı Demirel, Rusya'yı uyararak, Kıbrıs Rum kesimine satılması
planlanan S-300 füzelerinin
satış kararının gözden geçirilmesini istedi.
20 Şubat 1997 : Türk Sanat Müziği'nin ünlü isimlerinden, güfteci ve besteci
Alaaddin Şensoy öldü.
21 Şubat 1997 : Sincan'da yapılan Kudüs Gecesi'nin ardından karşılıklı yapılan
sert açıklamalardan sonra
Türkiye ve Iran Büyükelçilerini çektiler.
- Genelkurmay 2. Başkanı Org. Çevik Bir, Iran'ın terörist devlet muamelesi görmesi gerektiğini belirtti.
28 Şubat1997: Tarihi MGK toplantısı yapıldı. Daha sonradan askerler tarafından
'postmodern darbe' olarak
nitelendirilecek olan bu toplantıda askerler Hükümete ve özellikle Başbakan
Erbakan olmak üzere RP'lilere
sert uyarılarda bulundular. Genelkurmay 2. Başkanı Çevik Bir daha sonra yaptığı
bir açıklamada
'Demokrasiye balans ayarı yaptıklarını' söyledi.
2 Mart 1997 : Askerler, Hükümete 20 maddelik tavsiye kararı verdiler.
5 Mart 1997 : Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (KESK), Türk-İş ve
DİSK, MGK kararlarına tam
destek verdiklerini açıkladılar.
11 Mart 1997 : Gergin günler yaşadığımız Iran'ın Dışişleri Bakanı Ali Ekber Velayeti Türkiye'ye geldi.
Velayeti'ye, 'Iran'ın içişlerimize karışmaması' mesajı verildi.
12 Mart 1997 : Hakkında tutuklama kararı çıkarılan, Ozel Harekat Dairesi eski
Başkanı Ibrahim Şahin teslim
oldu.
- Ceza Muhakemeleri Usul Kanunu (CMUK) ile DGM Kanununda yapılan değişiklikler
ile gözaltı süreleri
düşürüldü.
20 Mart 1997 : Anayasa Mahkemesi Diriliş Partisi'ni kapattı.
24 Mart 1997 : 'Türkiye'de yargı bağımsızlığı yok' diyen Istanbul DGM Savcısı
Mete Göktürk hakkında dava
açıldı.
27 Mart 1997 : Yeraltı dünyasının tanınmış isimlerinden, ülkücü Kürşat Yılmaz
cezaevinden kaçtı.
2 Nisan 1997 : Hale-Bopp kuyruklu yıldızı Trabzon semalarında görüldü.

4 Nisan 1997 :1960 ihtilalinin Kudretli Albayı, Türk siyasetinin ünlü ismi, MHP
Genel Başkanı Alparslan
Türkeş, Bayındır Tıp Merkezi'nde kalp krizinden öldü.
- TBMM Susurluk Araştırma Komisyonu, raporunu Meclis'e sundu.
- Kamuoyunda 'Kıyak Emeklilik' olarak bilinen, Milletvekillerinin Ozlük Haklarını düzenleyen yasa TBMM'de
kabul edildi.
7 Nisan 1997 : Dünya Bankası hazırladığı bir raporda, Türkiye'yi ekonomisi yükselen 10 ülke arasında
gösterdi.
23 Nisan 1997 : Başbakan Yardımcısı Çiller, temel eğitimin 8 yıla çıkarılacağını
açıkladı.
26 Nisan 1997 : sağlık Bakanı Yıldırım Aktuna ile Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım
Erez istifa ettiler.
28 Nisan 1997 : Unlü besteci Arif Sami Toker vefat etti.
30 Nisan 1997 : Genelkurmay Başkanlığı'nca, çeşitli gazetecilere brifing verildi.
6 Mayıs 1997 : Sırtına arapça 'Allah' dövmesi yaptıran barmen Oğuz Atak öldürüldü.
9 Mayıs 1997 : Almanya'da 'Anadolu Hilafet Devleti' adında kurulan örgütün
Berlin temsilcisi Yusuf Sofu,
evinde silahla öldürüldü.
12 Mayıs 1997 : Sultanahmet Meydanı'nda yapılan 'Imam Hatiplere Dokunmayın'
mitinginde şeriat sloganları
atılması tepkiyle karşılandı.
15 Mayıs1997: Kadınların, eşinin soyadı ile birlikte kızlık soyadını da kullanmalarını sağlayan yasa kabul
edildi.
- TSK, 50.000 kişilik bir kuwet ile Kuzey Irak'a sınır ötesi bir operasyon başlattı.
16 Mayıs 1997 : Almanya'nın en önemli edebiyat ödülü olan, Kitap Yayıncıları
Birliği Barış Odülü Yaşar
Kemal'e verildi.
22 Mayıs 1997 : Yargıtay Başsavcısı Vural Savaş, makamında düzenlediği bir basın
toplantısında, 'Kan emici
yarasalar' olarak tanımladığı Refah Partisi hakkında, 'Ulkeyi iç savaşa sürüklediğini' belirterek Anayasa
Mahkemesi'nde açtığı kapatma davasının iddianamesini okudu.
29 Mayıs 1997 : Gazeteci Metin Göktepe davasında yargılanan polislerden S'i
hakkında tutuklama kararı

verildi.
4 Haziran 1997 : Karayolları eski Genel Müdürü Atalay Coşkunoğlu, ‘haksız servet
edinmek’ den dolayı 3 yıl
hapis ve 10 milyon lira para cezasına çarptırıldı.
5 Haziran 1997 : Milliyet Gazetesi’nin düzenlediği 1996 yılı Abdi Ipekçi Dostluk
ve Barış Odülü Yunanistan
eski Başbakanı Konstantin Mitçotakis’e verildi.
9 Haziran 1997 : Genelkurmay Başkanlığı, ‘Islami Sermayenin Finans ve Eğitim
Stratejisi’ konulu bir brifing
düzenledi.
16 Haziran 1997
18 Haziran 1997
RP Lideri Erbakan,
21 Haziran 1997
27 Haziran 1997
konusunda anlaştılar.
13 Temmuz 1997 : Mesut Yılmaz’ın Başbakanlığı’nda kurulan 55. Hükümet (ANASOL-D)
güvenoyu aldı.
17 Temmuz 1997 : Genelkurmay Askeri Savcılığı, Tansu Çiller’in ‘CIA hesabına
casusluk yaptığı’ iddialarıyla
ilgili olarak soruşturma açtı.
15 Ağustos 1997 :8 yıllık kesintisiz eğitim kanunu TBMM’de kabul edildi. Bu
kanunla Meslek Liselerinin
ortaokul bölümleri kapatıldı.
1 Eylül 1997 : Kalp cerrahı Dr. Kemal Beyazıt, ‘küçük kesik cerrahisi’ adı
verilen bir yöntemle dünyada ilk kez
by-pass ameliyatı gerçekleştirdi.
9 Eylül 1997 : 20.009 TL’lik banknotlar tedavülden kalktı.
21 Eylül 1997 : KOBI Avrupa Ka!ite Odülü’nü ‘BEKSA’ kazandı.
24 Eylül 1997 : Dışişleri Bakanı Ismail Cem, Ingiltere Dışişleri Bakanı Robin
Cook’u, PKK’nın yayın organı
Med-TV’ye destek verilmemesi konusunda uyardı.
25 Eylül 1997 : Türk Silahlı Kuvvetleri, 15.000 kişilik bir kuwetle, Kuzey
Irak’a sınır ötesi operasyona başladı.
3 Ekim 1997 : Batman, Bingöl ve Bitlis’te Olağanüstü Hal uygulaması kaldırıldı.
5 Ekim1997: Avrasya Feribotu’nu kaçırmak suçundan mahkum Muhammed Emin Tokcan,
Dalaman Tarım
Önde gelen İslam Ülkelerinden oluşan D-8’in kuruluş deklarasyonu İstanbul’da

imzalandı.
Ortağı DYP ile yaptığı anlaşma uyarınca, birer yıl münavebeli Başbakanlık yapacak olan
Başbakanlığı DYP Lideri Tansu Çiller'i bırakmak için istifa etti.
Cumhurbaşkanı Demirel, hükümeti kurma görevini ANAP Lideri Mesut Yılmaz'a verdi.

ANAP, DSP ve DTP'nin Genel Başkanları Yılmaz, Ecevit ve Cindoruk hükümetin
kurulması
Açık Cezaevi'nden firar etti.
10 Ekim 1997 : Yaptığı konuşmadan dolayı hakkında dava açılan Kayseri Büyükşehir
Belediye Başkanı
Şükrü Karatepe, 1 yıl hapis ve 420.000 TL ağır para cezasına çarptırıldı.
13 Ekim 1997 : Bayrampaşa Cezaevi'nde isyan çıktı. Isyan güçlükle önlenebildi.
15 Ekim1997: Istanbul'da, önceki gece başlayan sağanak yağmur, şehri felç etti.
Alçak bölgelerdeki yüzlerce
ev ve işyerini su bastı, 7 kişi hayatını kaybetti.
25 Ekim 1997 : Konya-Ereğli Karayolunda meydana gelen trafik kazasında 49 kişi
yanarak can verdi.
12 Kasım 1997 : Sayıştay'ın Ankara-Eskişehir karayolunda bulunan depolarında
çıkan yangında 1500 ton
evrak tamamen yandı. Olayda sabotaj olduğu iddia ediliyor.
29 Kasım 1997 : Sivas'ta Madımak Otelini ateşe vermekten yargılanan sanıklar
hakkında karar verildi. 33
sanık hakkında idam kararı verilirken 45 sanık hakkında 3 ile 20 yıl arasında
hapis cezası verildi. 14 sanık ise
beraat etti.
1 Aralık 1997 : Sokağa çıkma yasağının uygulandığı Genel Nüfus Sayımı yapıldı.
14 Aralık 1997 : Avrupa Birliği'ne üye 15 ülkenin liderleri Lüksemburg
Zirvesi'nde, Türkiye'ye AB kapısını
kapatmama kararını aldı.
1998
2 Ocak 1998 : RTÜK'ün yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'de 16 ulusal, 15 bölgesel
ve 230 yerel televizyon
kanalı var. Ozel radyoların sayısı ise 1200'ü buldu.
- Bakanlar Kurulu'nca Kara Paranın Aklanmasının Onlenmesine Dair Yönetmelik'te
önemli değişikler yapıldı.

- Turkish Daily News Gazetesi, 28 Şubat'ın en önemli ismi Genelkurmay Başkanı
Org. Ismail Hakkı
Karadayı'yı 'Türkiye'de Yılın Adamı' seçti.
5 Ocak 1998 : Yeni yaptırılan TBMM Genel Kurul Salonu ihalesiyle ilgili iddiaların araştırılması için Meclis
Araştırması istendi.
7 Ocak 1998 : Görev süresi dolarak emekliye ayrılan Yekta Güngör Ozden'in yerine
Ahmet Necdet Sezer
Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na seçildi.
12 Ocak 1998 : MIT Müsteşarı Sönmez Köksal, Paris'e Büyükelçi olarak atandı.
14 Ocak1998: Türk Sanat Müziği'nin ünlü ismi Safiye Ayla, 91 yaşında vefat etti.

17 Ocak 1998 : Yargıtay Başsavcısı Vural Savaş tarafından açılan davada Anayasa
Mahkemesi Refah
Partisi'ni kapattı. Genel Başkan Necmettin Erbakan ile bazı yöneticilere 5 yıl
siyaset yapmama cezası verildi.
11 Şubat 1998 : Türkiye genelinde bulunan 79 kumarhane bugün kapatıldı.
12 Şubat 1998 : MIT Müsteşarlığı'na Şenkal Atasagun atandı.
13 Şubat 1998 : Danıştay, 1 yıl hapis cezasına çarptırılan Kayseri Büyükşehir
Belediye Başkanı Şükrü
Karatepe'nin Belediye Başkanlığı'nı düşürdü.
19 Şubat 1998 : Milli Eğitim eski Bakanı DYP'li Mehmet Sağlam'ın sahte evrakla
memur yaptığı 156 kişi
hakkında devam eden yargılamada tutuklama kararı verildi.
4 Mart 1998 : Susurluk'un kilit ismi Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın Antalya
Lara'da ki evinden sonra eşinin
ve çocuklarının yaşadığı Ankara'daki evi de ortaya çıktı.
6 Mart 1998 : TBMM Karma Komisyonu, DYP Milletvekili Mehmet Ağar'ın dokunulmazlığını, uyuşturucu
kaçakçısı Yaşar Oz'ün serbest bırakılmasını sağladığı iddiaları üzerine ikinci kez kaldırdı.
10 Mart 1998 : Akit Gazetesi yazarı Yaşar Kaplan yazdığı bir yazı dolayısıyla
tutuklanarak Mamak Askeri
Cezaevi'ne konuldu.
12 Mart 1998 : Manisa'da, gözaltına aldıkları çoğu liseli gençlere işkence yaptıkları iddiasıyla yargılanan 10
polis beraat etti.

13 Mart 1998 : Başbakanlığa bağlı kurulan Sivil Çalışma Grubu hazırladığı raporda; “Kamu görevlileri ile
öğrencilerin, devlet daireleri ile okul ve üniversitelerden oluşan eğitim kurumlarının kapalı mekanlarına
türbanla girmesi disiplin suçu oluşturur.” denildi.
16 Mart 1998 : Askerlerle Hükümet arasında gerginliğe neden olan irtica ile
mücadelede sivil güçleri öne
çıkaracak kararlar alınacak. Bu kararlarla, irtica ile mücadeleyi askerler yerine siviller yapacak.
5 Nisan 1998 : Uzun bir aradan sonra ilk kez Türk Genelkurmay Başkanı Yunanistan’a gidiyor.
14 Nisan 1998 : PKK’nın 2 numaralı adamı Şemdin Sakık, özel harekat birimlerinin
‘Yarasa’ adını verdiği gizli
bir operasyonla, Kuzey Irak’ta yakalanarak Türkiye’ye getirildi.
20 Nisan 1998 : Almanya’nın ünlü dergisi Der Spiegel, PKK ile ilgili yazısına,
‘PKK Efsanesinin Sonu’
başlığını attı.
22 Nisan 1998 : Okuduğu bir şiir dolayısıyla, TCK 312. Maddeden mahkum olan
Istanbul Büyükşehir Belediye
Başkanı Recep Tayyip Erdoğan’a verilen 10 ay hapis cezasının ertelenmeyeceği
veya paraya çevrilmeyeceği
açıklandı. .. .
4 Mayıs 1998 : Bolu Ulkü Ocakları Şubesi önünde çıkan olayda, Izzet Baysal
Universitesi öğrencisi, solcu
Kenan Mak, ülkücü gençler tarafından öldürüldü, Mustafa Orhan ise yaralandı.
7 Mayıs 1998 : TBMM Soruşturma Komisyonu’na eksik belge vermekten yargılanan
Ozer Çiller, Ankara 7.
Ağır Ceza Mahkemesi tarafından 6 ay hapis cezasına çarptırıldı.
13 Mayıs 1998 : ‘Toplu sözleşme ve grev hakkı’ içermediği için ‘Sendika Yasa
Tasarısı’nı protesto eden
memurlar hakkında, adli tarihin en geniş soruşturması açıldı.
17 Haziran 1998 : Malta bandıralı Natasha-1 gemisi, Kıbrıs Rum Kesimi’ne S-300
füze rampası götürdüğü
kuşkusuyla Çanakkale Boğazında 30 saat alıkonuldu.
1 Temmuz 1998 : IMF ile yeni bir ekonomik program imzalandı.
4 Temmuz 1998 : YOK Başkanı Prof. Dr. Kemal Gürüz, iki aşamalı olarak (OSS ve
OYS) yapılan üniversiteye

giriş sınavının tek sınava indirileceğini açıkladı.
1 Ağustos 1998 : 30 Ağustos'ta görev süresi dolan Genelkurmay Başkanı Org.
Ismail Hakkı Karadayı'ya,
Hükümet tarafından Ustün Hizmet Madalyası' verildi.
5 Ağustos 1998 : Alınan erken seçim kararı uyarınca boşalan Içişleri
Bakanlığı'na Istanbul Valisi Kutlu Aktaş,
Adalet Bakanlığı'na Izmir Bağımsız Milletvekili Hasan Denizkurdu ve Ulaştırma
Bakanlığı'na Antalya Bağımsız
Milletvekili Ahmet Arif Denizolgun getirildi.
18 Ağustos 1998 : Son zamanlarda adı sıkça duyulan, yer altı dünyasının en
tanınmış ismi Alaattin Çakıcı,
Türk, Fransız ve Alman polislerinin işbirliğiyle, kuryesinin takibi sonucunda Fransa'nın Nice kentinde
yakalandı.
1 Eylül 1998 : Rusya'da patlak veren ekonomik kriz, dünya finans çevrelerinde
büyük panik yarattı. Rusya,
morotoryum ilan etti.
3 Eylül 1998 : CHP Içel Milletvekili Fikri Sağlar, Başbakan Yılmaz'ın yanıtlaması istemiyle TBMM'ye verdiği
yazılı soru önergesinde; Yavuz Ataç (MIT görevlisi, Çin Büyükelçiliğinde görevli), Mehmet Eymür (MIT eski
Daire Başkanı) ve Alaatin Çakıcı'nın bir CIA görevlisiyle bağlantı içinde oldukları iddiasında bulundu.
14 Eylül 1998 : MIT ile bağlantısı kesinleşen Alaatin Çakıcı'nın, 1981-1998 arasında 35 ayrı olaydan dolayı
poliste sicili olduğu anlaşıldı.
23 Eylül 1998 : Alaatin Çakıcı ile Devlet Bakanı Eyüp Aşık arasındaki telefon
görüşme bandının gazete ve
TV'lerde yayınlanması kamuoyunda bomba etkisi yarattı.
24 Eylül 1998 : Televizyonlarda Alaatin Çakıcı'nın telefon fihristi yayınlandı.
Fihristte birçok siyasinin ve
tanınmış kişilerin işve evtelefonlarının bulunduğu anlaşıldı.
2 Ekim 1998 : Başbakan Yılmaz, Çakıcı'nın MIT'te ve Emniyet'te adamları olduğunu
belirtti.
3 Ekim 1998 : PKK'ya desket veren Suriye'ye karşı olağanüstü önlemler alınıyor.
Genelkurmay Başkanı ve
Kuvvet Komutanlarının katıldığı bir dizi toplantıda, gerektiğinde tüm yolların
denenmesi' kararı alındı.
6 Ekim 1998 : Ankara Büyükelçiliği aracılığıyla cevap gönderen Suriye,

Türkiye'nin kendilerine yönelik
iddialarını reddederken, Türkiye'nin Israil'in etkisi altında bu politikaları
ürettiğini ve esas uzlaşmaz tarafın
Türkiye olduğunu' belirtti.
14 Ekim 1998 : Suriye, PKK terör örgütünün elebaşısı Abdullah Ocalan'ın
Suriye'de bulunmadığı ve bir daha
ülkeye sokulmayacağını bildirdi.
- Manisalı gençlere işkence yaptıkları iddiasıyla yargılanan ve beraat eden
polisler hakkında karar Yargıtay
tarafından esastan bozuldu.
15 Ekim 1998 : CHP'nin TBMM'de açıkladığı, Işadamı Korkmaz Yiğit ile
Alaatin
Çakıcı'nın Türkbank ihalesiyle
ilgili kaseti Ankara'da büyük etki yarattı.
16 Ekim 1998 : PKK elebaşısı Ocalan'ın Suriye'den çıkarıldığı haberi
Türkiye'yi
harekete geçirdi. Türkiye
Interpolü devreye sokuyor.
18 Ekim 1998 : Nesim Malki cinayeti nedeniyle gözaltına alınan
Sümerbank'ın
patronu Hayyam Garipoğlu,
Erol Evcil (Zeytin kralı olarak tanınan işadamı) benden tehditle para aldı'
dedi. Polise yaptığı açıklamalarda,
Sümerbank olayını, Malki ile ortaklığını ve Çakıcı ile ilişkilerini anlattı.
19 Ekim 1998 : Başbakan Yılmaz, Malki cinayeti ile ilgili olarak bir günde
700
trilyonun el değiştirdiğini ve bu
konuda gözlerin Erol Evcil ile Hayyam Garipoğlu'na çevrildiğini söyledi.
20 Ekim 1998 : Suriye, Adana'da imzalanan antlaşmayla, PKK'ya 20
yıldırverdiği
desteği çekeceğini taahhüt
etti.
22 Ekim 1998 : DGM Başsavcılığı, Türkbank ihalesini incelemeye aldı.
Ihale
şartnamesi alan işadamları
DGM'ye çağrılarak Çakıcı'dan tehdit alıp almadıkları soruldu.
27 Ekim 1998 : Başbakan Yılmaz, 5 Bakan ve 6 Bürokrat'ında katılımıyla
konutunda
17 gazeteciye yaptığı
açıklamalarda, Malki cinayetinin soyağacının çıkarıldığını ve olayda yüz
kılçık'
olduğunu söyledi.
28 Ekim 1998 : lstihbarat birimlerine, PKK elebaşısı Ocalan'ın Rusya'nın
Ermenistan'da bulunan bir askeri
üsse geçtiği bilgisi ulaştı. Bu bilgi, Şam'daki bazı birimlerce de doğrulandı.
29 Ekim 1998 : Adana'dan kalkan THY uçağını kaçırıp Cumhuriyet Bayramı
törenlerinde eylem yapmayı
planlıyan terörist, güvenlik güçlerince öldürüldü.

1 Kasım1998 : Almanya'da faaliyet gösteren, kara ses olarak adlandırılan Metin
Kaplan'ın liderliğini yaptığı
Anadolu Islam Cumhuriyeti adlı örgütün ölüm timinin, 75. Yıl kutlama törenleri
sırasında Anıtkabir'e patlayıcı
yüklü bir uçakla intihar dalışı yapmayı planladıkları ortaya çıktı. Iddialara göre tim, bu amaçla Bursa'da özel bir
uçak kiraladı ve deneme uçuşu bile yaptı. (11 Eylül !!!)
2 Kasım 1998 : Anıtkabir'e bombalı uçakla saldırı emri veren kara ses Metin
Kaplan'ın Almanya'dan iadesi
için girişimlere başlandı.
5 Kasım 1998 : Danıştay, 10 aylık hapis cezası kesinleşen Recep Tayyip Erdoğan'ı
Istanbul Büyükşehir
Belediye Başkanlığı'ndan düşürdü.
9 Kasım 1998 :10 Kasım 1953'de Etnoğrafya Müzesi'nden Anıtkabire nakledilen
Atatürk'ün cenazesinin
taşınması esnasında, tabutun açılarakfotoğrafının çekildiği ortaya çıktı. Çok gizli olarak tutulan ve sırgibi
saklanan fotoğraf bu günkü Hürriyet Gazetesi 'nde yayınlandı.
10 Kasım 1998 : Işadamı Korkmaz Yiğit'in gözaltına alınmadan önce kendisinin
doldurduğu iki video kaset
televizyonlarda yayınlandı. Yılmaz Hükümeti'ne yönelik çok ağır suçlamalar içeren kaset kamuoyunda büyük şok yarattı.
11 Kasım 1998 : Diyarbakır DGM, PKK'nın iki numaralı ismi Şemdin Sakık'ın,
Pişmanlık Yasası'ndan yararlanmak için yaptığı başvuruyu reddettL
12 Kasım 1998 : PKK'nın Lideri Abdullah Ocalan, Italya'nın Başkenti Roma'da
havaalanında yakalanarak gözaltına alındı. Gelişmeler Türkiye'de büyük heyecanla
izleniyor.
14 Kasım 1998 : Türkbank ihalesi soruşturmasında tutuklanan Korkmaz Yiğit,
Kırklareli Cezaevi'ne konuldu.
15 Kasım 1998 : Apo'nun Italya'da yakalanmasıyla PKK kadrolarında başlayan panik
büyüyerek devam ediyor. Kaçmak isteyen 75 militan, Orgütün üst düzey yöneticilerinin talimatıyla infaz edildi.
16 Kasım 1998 : Apo'nun iadesi konusunda ayak sürüyen ve adeta Apo'ya arka çıkan
Italya'ya karşı Türkiye'de büyük bir öfke başladı. Italyan mallarına boykot çağrıları yapılıyor. Sivil toplum kuruluşları ve Italyan şirketleriyle ortaklı kları bulunan Türk şirketlerinin sahipleri, Italyan ortakları na çağrı lar

göndererek, Italyan Hükümetine Apo’nun iadesi için baskı yapmalarını istediler.
TOBB önderliğindeki özel sektör kurumları, Italya Odalar Birliği’ne gönderdiği
mektupta, Italyan mallarına boykot uygulanacağını belirtti. 17 Kasım 1998 :
ltaiya’da adeta misafir edilen Apo’nun Şiddetten vazgeçtik” açıklamasının hemen
üzerinden, Apo’nun Italya’da bir evde gözlem altında tutulmasını protesto etmek
için PKK’lı bir kadın terörist, Hakkari’nin Yüksekova llçesi’ndeki Askeri
Birliğe intihar saldırısı düzenledi, eylemde 4 astsubay, 1 korucu ve 1 çocuk yaralandı.
20 Kasım1998: Türkiye’nin tüm uyarılarına kulak tıkayan Italya, terörist başı
Ocalan’ı serbest bıraktı. Roma Istinaf Mahkemesi, Ocalan’ın zorunlu ikametine
karar verdi. Türkiye’de Italya’ya yönelik tepki doruk noktasına ulaştı.
Italya’dan ithal edilen mallar halk tarafından sokaklarda çiğnendi, tüm Italyan
mallarına karşı sürdürülen boykot daha da sertleşti.
22 Kasım 1998 : Alaatin Çakıcı, Türkiye’nin iade talebi üzerine mahkemeye
verdiği savunmasında; “Mesut Yılmaz, Mehmet Eymür aracılığıyla beni, ABD’de
öldürtmek istedi, bu bilgileri MIT’teki bazı dostlarım bana ulaştırdı. lade
edilirsem beni hemen öldürürler.” dedi.
25 Kasım 1998 : Muhalefet partileri tarafından, Türkbank ihalesinden dolayı
Başbakan Mesut Yılmaz hakkında verilen gensoru önergesi, TBMM’de 314 oyla kabul
edildi. Böylece Cumhuriyet tarihinde ilk kez bir Hükümet gensoruyla düşürülmüş
oldu.
2 Aralık 1998 : Apo’yu Türkiye’ye iade etmeyerek Türkiye’nin çok büyüktepkisini
çeken Italya, Juventus takımının Galatasaray ile yapacağı maçı ‘can
güvenliklerinin olmadığı’ gerekçesiyle başka bir ülkeye aldırmaya çalıştı ancak
Türkiye UEFA’ya, Juventus’a gerekli tüm güvenliğin sağlanacağı garantisini
verdi. Bugün oynanan maçta, şimdiye kadar görülmemiş düzeyde olağanüstü güvenlik
önlemleri alındı. Otelin etrafı bile polis kordonuna alındı ve Juventus’lu
futbolculara kesinlikle yaklaşılmasına dahi müsaade etmedi. Hiçbir olayın
çıkmadığı maçta, Türk seyircisi Italyanlara gerekli dersi verirken, maç 1-1
berabere sonuçlandı. 3 Aralık 1998 : Fransa Mahkemesi, Türkiye’nin ‘idam etmeme’
garantisi vermesi halinde, Alaattin Çakıcı’nın iadesine yeşil ışık yaktı.

4 Aralık 1998 : Sibel Can ile Ingiltere'de bir otelde seks yaptıklarını ve bunu
kasete alarak Sibel Can'a şantaj yaptığı iddia edilen Can Kuzu, polis tarafından
gözaltına alındı. Sibel Can, kendisini şantajdan kurtarması için Karagümrük
çetesinin başı Vedat Ergin'den yardım istedi. Vedat Ergin ise Can Kuzu'nun
çırılçıplak fotoğraflarını çekerek şantajdan vazgeçirmeye çalıştığı ortaya
çıktı.
8 Aralık 1998 : Yolsuzluktan dolayı hapis cezasına çarptırılan ve 2 yıldır
aranan Türkiye Kalkınma Bankası eski Genel Müdürü Ozal Baysal, Izmir'de
yakalandı.
15 Aralık 1998 : Istanbul Narkotik Şube Müdürlüğü görevinden Beyoğlu Ilçe
Emniyet Müdürlüğü görevine atanan Ferruh Tankuş, bu tayini onur meselesi
yapınca, Istanbul Emniyet Müdürü Hasan Ozdemir hakkında şok iddialarda bulundu.
Iddiasında; "Amansız mücadelemden korkan bir grup uyuşturucu kaçakçısı, benim
tayinimi çıkartabilmek için bazı üst düzey emniyet yetkililerine 4 milyon dolar
vermiştir." dedi.
17 Aralık 1998 : Roma Istinaf Mahkemesi, Uluslararası Hukuku hiçe sayarak,
Türkiye'nin iade talebini kesin olarak reddetti ve Apo'nun zorunlu ikamet
kararını da kaldırdı.
-Yunanistan adına casusluk yaptıkları tespit edilen Hava Usteğmen Alim Aslan
12.5 yıl, Hava Yüzbaşı Mehmet Barut 1 yıl 3 ay, Deniz Astsubay Osman Kabadayı da
6 yıl 3 ay ağır hapis cezasına çarptırıldı. 24 Aralık 1998 : Apo, Italya'dan
Türkiye'ye zeytin dalı uzatırken, bir kadın terörist Van Orduevi'nin önünde
intihar eylemi gerçekleştirdi. 13 yaşındaki Osman Akbaş hayatını kaybederken, 24
kişide yaralandı. 26 Aralık 1998 : Uyuşturucu çetelerinin polis ile olan
bağlantılarını açıklayan Hüseyin Uzun, Istanbul Emniyet Müdürlüğü tuvaletinde
kendini astı.
29 Aralık 1998 : Kıbrıs Rum Yönetimi, Türkiye'nin büyük tepkisine neden olan ve
adaya getirilmesini engelliyeceğini belirttiği S-300 füzelerinin, adaya
getirilmemesini kararlaştırdı.
30 Aralık 1998 : Ankara DGM Başsavcılığı, Uğur Mumcu suikastı
soruşturmasında, Argun Çetin hakkında idam talebiyle dava açtı.

1999